NEBULA ÖDÜLLÜ

ELIZABETH MOON

KARANLIĞIN HIZI

karanlık ışıktan hızlıdır.

nemesis
KİTAP

KARANLIĞIN HIZI
Elizabeth Moon Karanlığın Hızı
Kitabın Özgün Adı:The Speed Of Dark
Nemesis Kitap / Roman
Yayın No: 220
Yazan: Elizabeth Moon
Çeviren: Gamze Tokgöz
Yayına Hazırlayan: Hasret Parlak
Düzelti: Funda Diken
Kapak Tasarım ve Uygulama: Başak Yaman Eroğlu
ISBN: 978-605-9961-35-6

Sertifika No: 26707
l. Baskı / Ekim 2014
Baskı ve Cilt:
Kitap Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. No: 123 Kat: l Topkapı / İstanbul Tel: (212) 482 99 l O (pbx)
Sertifika No: 16053
Yayımlayan:
NEMESİS KİTAP
Gürsel Mah. Alaybey Sk. No: l 0/2 Kağıthane / İstanbul Tel: 0212 222 10 66 - Faks: 0212 222 46 16 info@nemesiskitap.com / ^^w.nemesiskitap.com
nemesıs

Cesareti ve neşesi her zaman mutluluk kaynağım olan Michael ve sevgisiyle, desteğiyle işimi %200 kolaylaştıran Richard için. Ve farklılığın keyfini çıkarmaları umuduyla diğer tüm otizmli çocukların aileleri için.

KARANLIĞIN HIZI

ELIZABETH MOON

Çevirmen: Gamze Tokgöz

BİR

Sorular, sürekli sorular. Üstelik soruların cevaplarını almak için beklemediler bile. Üst üste sorular sorarak, her anı sorularla doldurarak, algılan engelleyip soruların dikenlerini batırarak hep acele ettiler.

Ve yöntemler. Eğer, “Lou, bu nedir?” olmazsa, “Bana bunun ne olduğunu söyle,” olurdu. Bir kase. Her zamanki kase. Bu bir kase ve çirkin bir kase, sıkıcı bir kase, hiçbir ilginçliği olmayan, tamamen ve kesinlikle sıkıcı bir kase. İlginç olmayan bu kase benim hiç ilgimi çekmiyor.

Eğer dinlemeyeceklerse, neden konuşmalıyım ki?

Bunu yüksek sesle söylememek gerektiğini biliyorum. Hayatımda değer verdiğim her şey gerçekten düşündüğüm şeyleri söylememek ve söylememi istedikleri şeyleri söylemek karşılığında kazanıldı.

Yılda dört kez değerlendirmeye alı^ak ve bazı öneriler dinlemek için geldiğim bu ofisteki psikiyatrisi, aramızdaki çizgi konusunda diğerlerinden daha az emin değil. Bu kadar emin oluşu sıkıcı bir durum, bu yüzden ona bakmam gerekenden fazla bakmıyorum. Ancak bunun da kendine göre tehlikeleri var; tıpkı diğerleri gibi o da daha fazla göz teması kurmam gerektiğini düşünüyor. Ben de şimdi ona bakıyorum.

Genç ve profesyonel biri olan Dr. Fornum, anlaşılmaz bir biçimde tek kaşını kaldırarak, başını sallıyor. Otizm hastası insanlar bu tür sinyalleri anlamazlar; kitap öyle söylüyor. Ben kitabı okudum, bu yüzden neyi anlamadığımı biliyorum.

Ancak çözemediğim tek şey *onların* anlamadığı bir sürü şey. Normaller. Gerçek insanlar. Diplomalı olup da masaların ardında rahat koltuklarda oturanlar.

Onun bilmediği bazı şeyler biliyorum. Okuyabildiğimi bilmiyor. O benim hiperleksib olduğumu, yani sadece sözcükleri tanıdığımı ve papağan gibi onları tekrarladığımı sanıyor. Aslında o da bir şeyler okuduğunda bana anlaşılmaz geliyor; yani papağan gibi tekrarlamak dediğiyle yaptığı arasında bir fark yok. Benim geniş bir sözcük hazinem olduğunu bilmiyor. Ne zaman işimi sorsa ve ben de ona bir eczacılık şirketinde çalıştığımı söylesem, bana *eczacılığın* ne anlama geldiğini bilip bilmediğimi soruyor. Papağan gibi tekrarladığımı sanıyor. Onun papağan gibi tekrarlamak dediği

şeyle benim kullandığım sözcük hazinem arasındaki fark bana anlaşılmaz geliyor. Başka doktorlarla, hemşirelerle ya da teknisyenlerle konuşurken, daha basit sözcükler kullanabileceği halde uzun ve anlaşılmaz olanları seçiyor. Bilgisayarla çalıştığımı, okula gittiğimi biliyor ancak bunun neredeyse cahil olduğuma ve zar zor birkaç sözcük bildiğime olan inancıyla bağdaşmadığını anlamıyor.

Benimle daha çok aptal bir çocukla konuşur gibi konuşuyor. Büyük sözcükler (onlara böyle diyor) kullanmamdan hoşlanmıyor ve bana sadece söylemek istediğim şeyi ifade etmemi öğütlüyor.

Ben diyorum ki, karanlığın hızı en az ışığın hızı kadar ilginçtir, hatta belki daha da hızlıdır, bunu kim çözecek?

Ben diyorum ki, yerçekimi iki kat daha güçlü bir dünya olsaydı, hava daha yoğun olacağından bu dünyadan üfleyen bir pervanenin etkisi daha güçlü olurdu ve sadece masanın üzerinde duran mendilimi değil, bardağımı da uçururdu. Ya da daha büyük bir yerçekimi bardağın masada daha sağlam durmasını sağlardı, böylece daha güçlü bir rüzgar onu oynatamazdı.

Ben diyorum ki, dünya büyüktür, korkunçtur, gürültülüdür ve çılgıncadır; ancak aynı zamanda hala çok güzeldir.

Ben diyorum ki, renkleri insanlar ya da insanları kahverengi ya da siyah olmadıkları sürece sert ve beyaz tebeşir çubukları olarak düşünsem ne fark eder?

Ben diyorum ki, ben neden hoşlandığımı ve ne istediğimi biliyorum; ama o bilmiyor ve ben onun hoşlanmamı istediği şeylerden hoşlanmak ya da istememi istediği şeyleri istemek istemiyorum.

Benim demek istediklerimi bilmek istemiyor. Diğer insanların söylediği şeyleri söylememi istiyor. “Günaydın, Dr. Fornum.” “Evet, iyiyim, teşekkür ederim.” “Evet, bekleyebilirim. Önemli değil.”

Benim için önemli değil. Telefonuyla konuşurken etrafıma bakınabilirim ve sahip olduğunun farkında olmadığı pırıltı saçan şeyleri keşfedebilirim. Kafamı bir öne bir arkaya uzatabilir ve böylece köşedeki ışığın önce köşede, sonra da kitaplıktaki parlak kitap kapağı üzerinde parlayıp sönmesini sağlayabilirim. Eğer başımı bir öne, bir arkaya hareket ettirdiğimi fark ederse, raporuma hemen not düşer. Hatta durmamı söylemek için telefon konuşmasını bile kesebilir. Bunu ben yaptığımda adına stereotipi deniyor, o yaptığındaysa boynunu rahatlatmak oluyor. Ben bu ışık oyununu izlemeye sadece eğlence diyorum.

Dr. Fornum'un ofisinde bir koku harmanı var, bunlar sadece kağıt, mürekkep, kitap, halı tutkalı ve sandalyelerin plastik çerçeveleri değil; bir zamandır, çikolata olduğunu düşündüğüm bir koku daha var. Yoksa çekmecesinde bir kutu çikolata mı saklıyor? Bunu öğrenmek isterim. Eğer sorarsam raporuma bir not düşeceğini biliyorum. Kokuları fark etmek uygun bir şey değildir. Farkındalıkla ilgili alınan notlar da kötü notlardır ancak müzikte çalınan yanlış notalar gibi değillerdir.

İnsanların her anlamda birbirlerine benzediklerini düşünmüyorum. Bana, *Herkes bunu biliyor, Herkes şunu yapıyor,* diyor ama ben kör değilim, sadece otizm hastasıyım ve insanların farklı şeyler bildiğini ve farklı şeyler yaptığını biliyorum. Park yerindeki arabalar farklı renklerde ve boylarda. Bu sabah parktaki arabaların yüzde otuz yedisi mavi. Yüzde dokuzu büyük: kamyonlar veya kapalı kamyonetler. Üç sıra halinde toplam on sekiz motorsiklet var, bu da her sırada altı tane demek olabilirdi ancak bunlardan on tanesi arkada, tamir bölümünün önünde duruyor. Farklı kanallar, farklı programlar taşırlar; herkes birbirine benzeseydi böyle olmazdı.

Telefonu yerine koyup bana baktığında, yüzünde yine aynı ifade var. İnsanların çoğu buna ne ad verir bilmiyorum ama ben buna BEN GERÇEĞİM ifadesi diyorum. Bunun anlamı, o gerçek ve yanıtları var; ancak ofis sandalyesinin yumrulu dokusunu kaba etimde hissedebilsem de ben tam olarak gerçek olmayan, ondan daha eksik bir insanım. Daha önce altıma bir dergi koyuyordum ama bunu yapmama gerek olmadığını söyledi. Gerçek olduğunu düşünüyor ya, bu yüzden neye ihtiyacım var, neye yok, biliyor.

"Evet, Dr. Fornum, dinliyorum." Sözleri tıpkı bir sirke fıçısı devrilmiş gibi rahatsız edercesine üzerimden dökülüyor. "Karşılıklı konuşmalara dikkat et," diyor ve bekliyor. "Evet," diyorum. Başıyla onaylıyor, rapora bir işaret koyuyor ve "Çok iyi," diyor, bana bakmadan. Koridorun diğer ucundan biri konuşarak bu tarafa doğru geliyor. İki kişi konuşuyor. Kısa zamanda onların konuşmaları doktorunkiyle karışıyor. Cuma günü Debby ile... bir daha ki sefere... onlar gitmişler, değil mi?" gibi şeyler duyuyorum. Dr. Fornum benden yanıt bekliyor. "Üzgünüm," diyorum. Bana dikkatimi daha çok vermemi söyleyip, raporuma bir işaret daha koyuyor ve sosyal yaşantımı soruyor.

Ona Almanya'dan arkadaşım Alex ve Endonezya'dan arkadaşım Ky'la internette oyun oynadığımı söylediğimde bundan hoşlanmıyor. "Gerçek

hayatta demek istiyorum," diyor dişlerini sıkarak. "İş yerinde arkadaşlarım var," diyorum, yine başını sallıyor ve bowling, sinema, minyatür golf ya da Otizm Derneği'ne gidip gitmediğimi soruyor.

Bowling sırtımı ağrıtıyor ve salondaki sesler beni rahatsız ediyor. Minyatür golf de çocuklar için, büyükler için değil ama ben çocukluğumda da sevmezdim. Ben lazer oyunlarını severdim ancak bunu ona ilk seansta söylediğimde raporuma "şiddet eğilimli" yazmıştı. Şiddetle ilgili düzenli olarak soru sormasından kurtulmam uzun zaman aldı ve eminim raporumdaki notunu asla silmemiştir. Ona bowling ve minyatür golften hoşlanmadığımı hatırlatıyorum ve o da bana biraz çaba harcamam gerektiğini söylüyor. Ona üç filme gittiğimi söylüyorum ve o da bana filmleri soruyor. Eleştirileri okuyorum, bu sayede ona filmlerin konularını söyleyebilirim. Filmlerden de hoşlanmam, özellikle de sinemada izlemekten ... ama ona söyleyecek bir şeylerim olmalı. Şimdiye kadar anlattığım film hikayelerini doğrudan eleştiri yazılarından aldığımı anlamadı.

Beni her zaman kızdıran, sıradaki soru için kendimi hazırlamalıyım. Benim seks hayatım onu hiç ilgilendirmez. Bir kız ya da erkek arkadaşımdan söz edeceğim en son kişi o. Zaten bir sevgilim olmasını bile beklemiyor; sadece olmadığını rapor etmek istiyor, bu da daha kötü.

Sonunda bitiyor. Bir sonraki seansta görüşeceğimizi söylüyor ve ben de, "Teşekkür ederim, Dr. Fornum," diyorum. Sonra o da bana "Çok güzel," diyor, sanki terbiye edilmiş bir köpekmişim gibi.

Dışarıda hava sıcak ve kuru, park halindeki araçların saçtığı parıltıdan korunmak için gözlerimi kısmalıyım. Kaldırımda yürüyen insanlar güneş ışığında karartı gibi görünüyorlar, gözlerim alışana kadar güneş ışığında bir şeyler görmek zor.

Çok hızlı yürüyorum. Bunu sadece ayakkabılarımın yerde çıkardığı sesten değil, bana doğru gelen insanların endişeli yüzlerinden anlıyorum. Neden endişeleniyorlar? Onlara çarpmaya çalışmıyorum. Bu yüzden yavaşlayacağım ve müziği düşüneceğim.

Dr. Fornum diğer insanların keyif aldığı müziklerden keyif almayı öğrenmem gerektiğini söylüyor. Keyif alıyorum. Bach ve Schubert seven diğer insanlar tanıyorum ve bunların hiç biri otizm hastası değil. Bu tür orkestraları ve operaları destekleyecek yeterince otizm hastası yok. Ancak ona göre *diğer insanlar* demek "insanların çoğu" demek. Schubert'in *Trout Quintet*'ini aklıma getiriyorum ve müzik kafamda akmaya başlayınca

nefesimin düzeldiğini ve adımların tempoya uyarak yavaşladığını hissediyorum.

Şimdi artık doğru müziği bulduğum için anahtarlarım arabamın kilidine rahatça giriyor. Koltuk sıcak, sıcacık ve bu koyun postu beni çok rahatlatıyor. Daha önce hastanelerde kullanılan posttan kullanıyordum ancak ilk maaşımla gerçek bir koyun postu aldım. Motoru çalıştırmadan önce kafamdaki müziği iyice yükseltiyorum. Motor çalışmaya başlarken müziği devam ettirmek zor; yeniden akmaya başlamasını beklemeyi seviyorum.

İşe doğru giderken müziğin beni kavşaklarda, trafik ışıklarında, tıkanmış yollarda ve kampüsün kapısında rahatlatmasına izin veriyorum. Bizim bina sağ tarafta kalıyor; park görevlisine kimliğimi gösteriyorum ve en sevdiğim park yerini buluyorum. Diğer binada çalışanların istedikleri yere park edememelerinden şikayetçi olduklarını duyuyorum ama bizim burada böyle bir sorunumuz yok. Kimse benim park yerimi alamaz ve ben de kimsenin park yerini almam. Dale sağ tarafıma ve Linda da sol tarafıma, Cameron'un tam karşısına park etmiş.

Müziğin en sevdiğim bölümünde binaya doğru gidiyorum ve kapıdan içeri girerken müziğin sesini düşürüyorum. Dale orada, tam kahve makinesinin başında. Konuşmuyor, ben de öyle. Dr. Fornum konuşmamı isterdi ama bunun için bir neden yok. Dale'nin derin düşüncelere dalmış olduğunu görüyorum ve rahatsız edilmek istemiyor. Dr. Fornum yüzünden çok rahatsız olmuş durumdayım, her üç ayda bir olduğu gibi, bu yüzden masamı geçiyorum ve küçük spor salonuna gidiyorum. Zıplamak bana iyi gelecek. Zıplamak her zaman iyi gelir. Burada benden başka kimse yok, bu nedenle kapıya tabelayı asıyorum ve zıplama müziğinin sesini yükseltiyorum.

Zıplarken beni kimse rahatsız etmiyor; trambolinin itme gücü ve onu izleyen ağırlıksız havada asılı kalış, kendimi boşlukta ve hafif hissetmemi sağlıyor. Müzikle mükemmel bir uyum sürdürürken bile zihnimin esnediğini ve rahatladığını hissediyorum. Konsantrasyonumun ve görevime olan ilgimin geri geldiğini hissedince zıplamalarımı tıpkı bir bebeğinki gibi yavaşlatıyorum ve trambolinden iniyorum.

Masama gidene kadar kimse beni rahatsız etmiyor. Sanırım Linda ve Bailey orada, ancak fark etmez. Belki daha sonra yemeğe gidebiliriz ama şu anda değil. Şu anda çalışmaya hazırım.

Benim çalıştığım semboller çoğu insana anlamsız ve karmaşık geliyor. Ne iş yaptığımı açıklamak zor ancak bunun önemli bir iş olduğunu biliyorum çünkü arabamın, evimin, spor salonunun ve her üç ayda bir gittiğim Dr. Fornum'un masraflarını gidermeye yetecek kadar para ödüyorlar. Temel olarak biçim düzenleri arıyorum. Bazı biçim düzenlerinin süslü isimleri var ve diğer insanlar için onları bulmak zor oluyor; ancak bu benim için her zaman kolay oldu. Sadece onları tanımlamanın yolunu öğrenmem gerekti; böylece diğer insanlar kafamda bir şey olduğunu anlayabileceklerdi.

Kulaklıklarımı takıyorum ve bir müzik seçiyorum. Şu anda üzerinde çalıştığım proje için Schubert çok canlı olabilir. Bach mükemmel olur, karmaşık motifler, ihtiyacım olan biçim düzenlerini yansıtıyorlar. Zihnimdeki biçim düzenini bulan ve üreten bölümün projenin içine girmesine izin veriyorum. Sonrası zaten durgun suyun üzerinde genişleyen buz kristallerini izlemek gibi: buzun genişlemesiyle birbiri ardına oluşan çizgiler, bölünmeler, yeniden bölünmeler, ağlar... Yapmam gereken tek şey dikkatli olmak ve biçim düzeninin, projenin gerektirdiğine bağlı olarak simetrik ya da asimetrik kalmasını sağlamak. Bu defaki her zamankinden daha fazla yinelemeli ve ben dikenli bir küre oluşturan oransal kırılmaların genişlemesini görebiliyorum.

Biçimlerin kenarları bulanıklaşmaya başladığında silkelenip arkama yaslanıyorum. Beş saat geçmiş ve ben farkında değilim. Dr. Fornum'un yarattığı gerginlik yerini aydınlığa bıraktı. Bazen doktordan döndüğümde bir ya da birkaç çalışamıyorum ancak bu defa zıplayarak dengemi buldum. Bilgisayarımın üzerindeki rüzgargülü havalandırma borusunun cereyanıyla tembel bir biçimde dönüyor. Ona doğru üflüyorum ve kısa bir süre sonra -tam olarak 1.3 saniye sonra- ışıkta mor ve gümüş rengi saçarak daha hızla dönmeye başlıyor. Rüzgar- gülünün daha hızlı dönerek ofisimde göz kırpan ışıklar saçması için vantilatörümü açmaya karar veriyorum.

Rüzgargülü göz kamaştıran ışıklar saçmaya başladığında koridordan Bailey'nin seslendiğini duyuyorum, "Pizza isteyen var mı?" Açım, karnımdan sesler geliyor ve aniden ofiste bulunan her şeyin kokusunu almaya başlıyorum: kağıtlar, bilgisayar, halı, metal/plastik/toz/temizlik solüsyonu... ben. Vantilatörü kapatıyorum ve son kez rüzgargülünün ağırlaşan etkisine bakıp koridora çıkıyorum. Kimin gelip kimin gelmediğini

anlamak için arkadaşlarımın yüzüne şöyle bir bakmak yeterli benim için. Bu konuda konuşmamıza gerek yok; birbirimizi çok iyi tanıyoruz.

Saat dokuz gibi pizzacıda oluyoruz. Linda, Bailey, Eric, Dale, Cameron ve ben. Aslında Chuy da yemeğe gelmek istemişti ancak buradaki masalar altı kişilik. Bunu anlayışla karşılıyor. Eğer o ve diğerleri daha önceden yemek için hazırlanmış olsalardı ben de anlayışlı davranırdım. Ben de gelip tek başıma bir masada oturmak istemezdim, bu yüzden Chuy'ın da gelmeyeceğini biliyorum ve biz de onu aramıza sıkıştırmak zorunda kalmayacağız. Geçen yıl yeni gelen müdür bunu anlamamıştı. Bizim için hep büyük masalar hazırlar ve bizi karışık halde oturtmaya çalışırdı. "Dar görüşlü olmayın," derdi. O arkasını döndüğünde biz istediğimiz yere otururduk. Dale'in, Linda'yı rahatsız eden bir göz tiki var, bu yüzden onu görmeyeceği bir yerde oturmayı istiyor. Bana komik geliyor ve onu izlemeyi sevdiğim için Dale'in soluna oturuyorum, buradan bana göz kırpıyormuş gibi görünüyor.

Burada çalışan insanlar bizi tanıyorlar. Restorandaki diğer insanlar bizim hareketlerimize ya da konuşmalarımıza -ya da sessizliğimize- uzun uzun bakarken, burada çalışan insanlar, diğer restoranlarda karşılaştığım gibi bize gidin artık dercesine bakmıyorlar. Linda istediği şeyi işaret ederek gösteriyor ya da bazen kağıda yazıyor ve çalışanlar da onu başka sorularla rahatsız etmiyorlar.

Bu akşam en sevdiğimiz masa temizlenmemiş. Dört kirli tabağın ve pizza altlıklarının bulunduğu masaya bakmakta zorlanıyorum; etrafa bulaşmış soslar, peynirler, hamur kırıntıları ve düzensizliği görmek midemi altüst ediyor. Sağ tarafımızda boş bir masa var ancak biz ondan hoşlanmıyoruz. Tuvaletlere giden koridorun yanında olduğu için arkamızdan bir sürü insan geçiyor.

Bekliyoruz, sabırlı olmaya çalışıyoruz, Merhaba-Ben-Sylvia -tıpkı satışa sunulmuş bir ürün gibi yaka kartında böyle yazıyor- bir diğerine masayı temizlemesi için işaret ediyor. Onu seviyorum ve yaka kartına bakmadığım sürece ona Merhaba-Ben demeden Sylvia diyebilmeyi hatırlıyorum. Merhaba-Ben-Sylvia bize her zaman gülümsüyor ve yardımcı olmaya çalışıyor; Perşembe akşamları buraya gelmeyişimizin nedeni o gün vardiyası olan Merhaba-Ben-Jean. Merhaba-Ben-Jean bizden hoşlanmıyor ve bizi gördüğünde sessizce söylenmeye başlıyor. Bazen içimizden biri gidip hepimizin siparişini veriyor; bunu en son ben yaptığımda, kasadan

ayrılırken Merhaba-Ben-Jean aşçılardan birine dönerek, “En azından diğer manyakları yanında getirmedi,” demişti. Duyduğumu biliyordu. Duymamı istemişti. Bize tek sorun çıkaran o.

Ancak bu akşam Merhaba-Ben-Slyvia ve tabakları, çatalları ve bıçakları hiç rahatsız olmuyormuş gibi toplayan Tyree var. Tyree isim kartı taşımıyor; sadece masaları temizliyor. Başkaları onu böyle çağırdığı için onun Tyree olduğunu biliyoruz. İlk defa ona ismiyle seslendiğimde şaşırmış ve biraz korkmuştu ancak bize isimlerimizle seslenmese de artık bizi tanıyor.

“Bir dakikada temizlerim,” diyor Tyree ve yan gözle bize bakıyor. “Nasılsınız, bakalım?”

“İyiyiz,” diyor Cameron. Topuklarından parmaklarına doğru sallanıyor. Bunu her zaman yapar ancak şu anda her zamankinden hızlı sallandığını söyleyebilirim.

Camda yanıp sönen bira tabelasını izliyorum. Kırmızı, yeşil sonra da mavi olarak üç aşamada yanıyor ve sonra birden sönüyor. Kırmızı yanıyor. Yeşil yanıyor. Sonra ortada mavi yanıyor.

Kırmızı/yeşil/mavi olarak yanıyor, sönüyor, yanıyor, sönüyor ve sonra baştan başlıyor. Çok basit bir biçim düzeni ve renkler o kadar da güzel değil (kırmızı benim zevkime göre fazla turuncuya kaçıyor, yeşil de hoş değil ama mavi güzel bir mavi) ancak yine de izlenebilir bir biçim düzeni.

“Masanız hazır,” diyor Merhaba-Ben-Sylvia ve ben ani bir kasılma yaşamamaya çalışarak dikkatimi bira tabelasından ona çeviriyorum.

Masanın çevresinde her zamanki düzenimizi alarak oturuyoruz. Buraya her geldiğimizde yaptığımız gibi, aynı şeyleri istiyoruz; böylece sipariş vermek uzun sürmüyor. Hiç konuşmadan yemeğimizi bekliyoruz çünkü hepimiz kendine göre duruma uyum sağlamaya çalışıyor. Dr. Fornum’u ziyarete gittiğim için bu sürecin ayrıntılarına algılarım fazlasıyla açık: Linda parmaklarını kaşığının dış bükeyinde karmaşık bir biçim düzeniyle öyle bir hareket ettiriyor ki, tıpkı kendisi gibi bir matematikçiyi de hayrete düşürebilir. Dale gibi ben de göz ucuyla bira tabelasını izliyorum. Cameron sürekli cebinde taşıdığı plastik zarları sallıyor, bunu öyle tedbirli bir biçimde yapıyor ki onu tanımayanlar ne yaptığını fark etmezler bile; ancak ben, gömleğinin kollarının ritmik bir biçimde sallandığını görebiliyorum. Bailey de bira tabelasını izliyor. Eric çok renkli kalemini çıkarmış, masadaki kağıt servisin üzerine geometrik biçimler çiziyor. Önce kırmızı, sonra mor, sonra mavi, sonra yeşil, sonra sarı, sonra turuncu ve sonra yine

kırmızı. Yemeğinin tam da bu renk dizgisini bitirdiğinde gelmesinden hoşlanıyor.

Bu defa içeceklerimiz tam sarıda geliyor; yemek bir sonraki turuncuda gelecek. Yüzü gevşiyor.

Kampüs dışında projelerden konuşmamamız gerekiyor. Ancak yemeğimizi neredeyse bitirmek üzereyken Cameron bir problemi nasıl çözdüğünü anlatma ihtiyacı içinde sandalyesinde sallanıyor. Çevreye bakınıyorum, yakınımızdaki masalarda oturan kimse yok. “Ezzer,” diyorum. *Ezzer*, “başla” demek bizim özel dilimizde. Özel bir dilimizin olmaması gerekiyor ve kimse böyle bir şey yapabileceğimizi düşünmüyor ama biz yapıyoruz. Haberleri olmasa da birçok insanın özel bir dili var. Buna jargon ya da argo diyebilirler ancak bu, grupta olanlara ya da olmayanlara bir şeyler anlatan gerçekten özel bir dil.

Cameron cebinden kağıtlar çıkarıyor ve masaya yayıyor.

Birilerinin eline geçmemesi için ofisten evrak çıkarmamamız gerekiyor ama bunu hepimiz yapıyoruz. Bazen konuşmak zor ancak yazmak ya da çizmek daha kolay oluyor.

Cameron’un çizimlerinin köşesine her zaman koyduğu kıvırcık saçlı gardiyanları fark ediyorum. Animasyonu seviyor. Bölümsel yinelemeyle ilişkilendirdiği biçim düzeninin, çoğu çözümünde olduğu gibi inceliklere dayandığını da fark ediyorum. Hepimiz bakıyoruz ve onaylamak için başımızı sallıyoruz. “Güzel,” diyor Linda. Elleri yanlarında hafiften çırpınmaya başlıyor; eğer kampüste olsaydık ellerini her iki yanda çılgınca hareket ettirerek çırpınırdı ancak burada yapmamaya çalışıyor.

“Evet,” diyor Cameron ve kağıtları katlıyor.

Bu iletişimin Dr. Fornum’u tatmin etmeyeceğini biliyorum. Hepimiz anlamış olsak da, Cameron’un çizimi açıklamasını isterdi. Hepimizin sorular sorup, yorum yapmamızı ve çizimle ilgili konuşmamızı isterdi. Bu konuda konuşacak bir şey yok; sorunun ne olduğunu ve Cameron’un doğru bir çözüme ulaştığını hepimiz anladık. Bunun dışında söylenecek her şey gereksiz olur. Bizim kendi aramızda böyle bir şey yapmamıza gerek yok.

“Ben karanlığın hızını merak ediyorum,” diyorum, yere bakarak. Kısa süreliğine olsa da konuştuğumda bana bakacaklar ve ben de bu bakışları üzerimde hissetmek istemiyorum.

“Hızı yoktur,” diyor Eric. “O, ışığın olmadığı yerde bir boşluktur.”

“Birden fazla yerçekiminin olduğu bir dünyada birisi pizza yese acaba nasıl olurdu?” diye soruyor Linda.

“Bilmiyorum,” diyor Dale, endişeli bir tonda.

“Bilmemenin hızı,” diyor Linda.

Bunu bir an için düşünüyorum ve çözüyorum. “Bilmemek bilmekten daha hızlı yayılır,” diyorum. Linda sırıtıyor ve kafasını aşağı eğiyor. “Demek karanlığın hızı ışıktan daha fazla olabilir. Eğer ışığın etrafı her zaman karanlık olmak zorundaysa, o zaman karanlığın ondan önde olması gerekiyor.”

“Artık eve gitmek istiyorum,” diyor Eric. Dr. Fornum, ona bir şeye kızıp kızmadığını sormamı isterdi. Onun kızgın olmadığını biliyorum; eğer şimdi evine giderse en sevdiği televizyon programını izleyebilir. Toplum içinde olduğumuz için ona güle güle diyoruz çünkü hepimiz toplum içinde böyle söylemek zorunda olduğumuzu biliyoruz. Kampüse geri dönüyorum. Eve gidip yatmadan önce fırıldağımı ve rüzgargülümü izlemek istiyorum.

CAMERON VE BEN SPOR SALONUNDA TRAMBOLİNİN ÜZERİNDE SIÇRARKEN NEFES NEFESE KONUŞUYORUZ. Son birkaç günde iyi işler çıkardık ve şimdi rahatlıyoruz.

Joe Lee içeri giriyor ve ben Cameron’a bakıyorum. Joe Lee sadece yirmi dört yaşında. Eğer bizim için geç kalınmış tedavileri görmüş olmasaydı, o da bizlerden biri olacaktı. O kendini bizden biri gibi görüyor çünkü bizim gibi olmuş olabileceğini biliyor; ayrıca bizim bazı karakteristik özelliklerimize de sahip. Örneğin, soyutlama ve yineleme konusunda çok başarılı. Bazı oyunlarımızı seviyor; spor salonumuzu seviyor. Ama zihin ve ifade okuma yeteneği konusunda o bizden çok daha iyi -hatta o bir normal. Normal zihinleri ve normal ifadeleri okuyabiliyor. Bu anlamda en yakın akrabaları olan bizlerle birlikteyken bu özelliğini özlüyor.

“Merhaba, Lou,” diyor bana. “Merhaba, Cam.” Cameron’un denge sağlamaya çalıştığını fark ediyorum. İsminin kısaltılmasından hiç hoşlanmaz. Bana bunun bacaklarının kesilmesi gibi bir duygu olduğunu söylemişti. Bunu Joe Lee’ye de söylemişti ancak Joe Lee zamanının çoğunu normal insanlarla geçirdiği için bunu unutuyor. “N’sı gidiyo?” diyor

soruyor, sözcükleri ağzında yuvarlayıp, dudaklarını görmemiz için bize bakması gerektiğini unutarak. Ben onu anlıyorum çünkü benim işitme sürecim Cameron'unkinden daha iyi ve Joe Lee'nin sözcükleri yuvarladığını biliyorum.

"Nasıl gidiyor?" diye belirgin bir biçimde yineliyorum Cameron için. "İyi, Joe Lee." Cameron nefesini bırakıyor.

"Duydunuz mu?" diye soruyor Joe Lee ve yanıt beklemeden konuşmasına devam ediyor. "Birileri otizm konusunda ters yöntem üzerinde çalışıyormuş. Farelerde falan işe yaramış galiba, şimdi de primatlar üzerinde deniyorlarmış. Bahse girerim, çok yakında sizler de benim gibi normal biri olacaksınız."

Joe Lee her zaman bizden biri olduğunu söylemişti ancak şu anda buna asla inanmadığı açıkça anlaşılıyor. Biz "sizler" oluyoruz, normal olan da "benim gibi" diyen oluyor. Bizden biri olduğunu söylerken acaba kendimizi daha iyi hissetmemizi sağlamak ya da birilerini memnun etmek adına daha şanslı olduğunu mu kastediyordu.

Cameron ona bakıyor; boğazına dizilip de konuşmasını imkansız kılan sözcükleri tahmin edebiliyorum. Onun adına konuşmamalıyım. Sadece kendi adıma konuşmalıyım, herkes böyle yapmalı.

"Bizden biri olmadığını itiraf ediyorsun demek," diyorum, Joe Lee yerinde kıpırdanıyor ve yüzüne benim "duyguları incinmiş" diye tanımlayacağım bir ifade yerleşiyor.

"Bunu nasıl söylersin, Lou? Bunun sadece bir tedavi olduğunu biliyorsun-"

"Eğer sağır bir çocuğun duymasını sağlarsan, o çocuk artık sağır olmaz," diyorum. "Ve bunu erken bir dönemde yaparsan zaten asla sağır olmamıştır. Diğer türlüsü sadece numara yapmaktır."

"Diğer türlüsü numara yapmak da ne demek oluyor? Diğer türlüsü ne?" Joe Lee duyguları incinmiş olduğu kadar kafası karışmış da görünüyor. Bense konuşurken es vermem gereken yerde vermediğimi fark ediyorum, yani söylediklerim yazılsaydı virgül konması gereken yerde. Ancak onun kafa karışıklığı beni telaşlandırıyor -anlaşılmamak beni telaşlandırıyor; bu, çocukken çok uzun sürerdi. Sözcüklerin kafamın içinde, boğazımda birbirine karıştığını hissediyorum ve onları doğru düzende ve doğru ifadeyle dışarı çıkarmak için mücadele ediyorum. Neden insanlar kastettikleri şeyleri sadece söyleyemiyorlar, sadece sözcükleri

söylemiyorlar? Neden ben tonlamayla, ses perdesiyle ya da çeşitlendirmelerle uğraşmak zorundayım?

Sesimin kısık ve mekanik bir biçimde çıktığını hissediyor ve duyuyorum. Sesim kulağıma kızgın gibi geliyor ancak hissettiğim şey korku. “Seni doğmadan önce tamir ettiler, Joe Lee,” diyorum. “Asla -hiçbir gününü- bizim gibi yaşamadın.”

“Yanılıyorsun,” diyor telaşla, sözümü keserek. “İçimde tıpkı sizin gibiyim, sadece-”

“Sadece seni diğerlerinden ayıran şey, normal olduğunu söylediğin şey,” diyorum, karşılığında onun sözünü keserek. Sözünün kesilmesi insanı yaralıyor. Terapistlerimden biri olan Bayan Finley sözünü kestiğimde elimin üzerine dokunurdu.

Ancak doğru olmayan şeyleri söylemeye devam etmesine dayanamayacağım. “Sen duyabiliyordun ve duyduklarını işleme geçirebiliyordun -normal konuşmayı öğrendin. Göz temasın vardı.”

“Evet ama beynim aynı biçimde çalışıyor.”

Başımı sallıyorum. Joe Lee gerçeği çoktan öğrenmiş olmalıydı; bunu ona defalarca söyledik. Bizim işitme, görme ya da herhangi bir duyuyla ilgili sorunumuz algı organlarında değil, beynimizde. Eğer bir insanın bu türde sorunları yoksa beyni farklı çalışıyor demektir. Eğer bizler birer bilgisayar olsaydık, Joe Lee’nin farklı bir komut kümesi olan farklı bir ana işlemci çipi olurdu. Eğer farklı çipleri olan iki bilgisayar aynı yazılımı kullanırsa aynı çalışmaz.

“Ama aynı işi yapıyorum-”

Ama yapmıyor. Yaptığını sanıyor. Çalıştığımız şirket de yaptığını düşünüyor mu, diye merak ediyorum, çünkü bizim gibiler yerine birçok Joe Lee’ler işe aldılar. Bizim gibi ama işsiz insanlar olduğunu biliyorum. Joe Lee’nin çözümleri doğrusal. Bu bazen verimli olabiliyor ama bazen... bunu söylemek istiyorum ama yapamam çünkü çok kızgın ve sinirli görünüyor.

“Hadi,” diyor. “Benimle yemeğe gelin, sen ve Cam. Ben ısmarlıyorum.”

Donup kalıyorum. Joe Lee ile yemeğe gitmek istemiyorum.

“Gelemem,” diyor Cameron. “Randevum var.” Sanırım Japonya’daki satranç arkadaşıyla internette randevusu var. Joe Lee dönüp bana bakıyor.

“Üzgünüm,” demeyi hatırlıyorum. “Bir toplantım var.” Sırtımdan aşağı ter akıyor; umarım Joe Lee ne toplantısı olduğunu sormaz. Toplantıya kadar Joe Lee ile yemek yemek için yeterli zamanım olduğunu bilmek zaten kötü

bir şey ama bir de toplantı konusunda yalan söylemek... Bu beni günlerce perişan edebilir.

GENE CRENSHAW MASANIN BAŞINDAKİ BÜYÜK KOLTUKTA OTURUYORDU; Pete Aldrin ise diğerleri gibi yanlara dizilmiş sandalyelerden birinde oturuyordu. *Yine tipik bir toplantı,* diye düşündü Aldrin. Bu büyük koltukta oturarak kendisini önemli biri gibi göstermeye çalışıyordu. Dört gün içinde bu üçüncü toplantıydı ve bu toplantılar yüzünden Aldrin'in masasında bitiremediği bir yığın iş duruyordu. Diğerlerinin de öyle.

Bugünkü konu iş yerinde olumsuz ruh haliydi, bununla Crenshaw'ı herhangi bir biçimde sorgulayanlar kastediliyormuş gibi görünüyordu. Bunun yerine insanlar "vizyonu yakalamalıydı" -Crenshaw'ın vizyonunu- diğer her şeyi bir yana bırakarak sadece bu konuya odaklanmalıydılar. Bu vizyona uymayan her şeye ... kötü olmasa da kuşkuyla bakılmalıydı. Bunun içinde demokrasi yoktu; bu bir işti, siyasi bir parti değil. Crenshaw bunu birkaç kez söyledi. Sonra da kurum içinde A Bölümü olarak bilinen Aldrin'in birimini, kötü giden şeylerin bir örneği olarak işaret etti.

Aldrin'in midesi yandı; ağzına ekşi bir tat geldi. A Bölümü'nün dikkate değer bir üretimi vardı; bu yüzden bir dizi övgüler almıştı. Nasıl olur da, Crenshaw burada bir sorun olduğunu düşünebilirdi?

O daha bir şey söyleyemeden Madge Demont konuşmaya başladı. "Biliyorsun, Gene, bu bölümde biz her zaman bir ekip olarak çalıştık. Ama sen şimdi çıkıp, her şeyi göz ardı ediyorsun, dayanışmamızı, başarılarımızı birlikte çalışmamızın-"

"Ben doğal bir liderim," dedi Crenshaw. "Kişilik profilim benim gemi çalışanı değil, bir kaptan olarak biçilmiş kaftan olduğumu gösteriyor."

"Takım çalışması herkes için önemlidir," dedi Aldrin. "Liderlerin de başkalarıyla çalışmayı öğrenmeleri gerekir-"

"Bu benim yeteneğim değil," dedi Crenshaw. "Benim yeteneğim diğerlerine ilham vermek ve güçlü bir liderlik sağlamaktır."

Yeteneği, dedi içinden Aldrin, *hak etmeden patronluk taslamaktı* ancak Crenshaw üst düzey yönetimden oldukça iyi övgüler almıştı. Onların hepsi

Crenshaw’dan önce işten çıkarılmalıydı.

“Bu insanlar,” diye devam etti Crenshaw, “bu şirkette ne ilk ne de son olacaklarını düşünmemelidirler. Şirkete uyum sağlamaları gerekir; işe alınma amaçlarını yerine getirmek onların sorumlululuğu.”

“Peki, ya bu insanlardan bazıları da doğal liderlerse?” diye sordu Aldrin.

Crenshaw burnundan soludu. *“Otistikler!* Onlar mı liderler? Şaka yapıyor olmalısın. Bu özelliklere sahip değiller; toplumun nasıl işlediğini anlamıyorlar bile.”

“Sözleşmenin gerektirdiği yükümlülükler var...” dedi Aldrin, tutarlılığını sürdürmek için sinirlenmemeye çalışıyordu. “Sözleşme yükümlülüklerine göre onlara uygun çalışma koşullarını sağlamalıyız.”

“Evet, biz bunu kesinlikle yapıyoruz, yapmıyor muyuz?” Crenshaw kızgınlık içinde kıpırdanmaya başladı. “Hem de büyük masraflarla. Kendilerine ait spor salonları, ses sistemleri, park yerleri ve her çeşit oyuncakları var.”

Üst düzey yönetiminin de kendilerine ait spor salonları, ses sistemleri, park yerleri ve borsa opsiyonları gibi çok faydalı oyuncakları vardı. Bunları dillendirmenin yararı yoktu.

Crenshaw devam etti. “Eminim diğer çok çalışan insanlar da kum parkında oynamak için bir fırsatları olmasını istiyorlardır -ancak onlar sadece işlerini yapıyorlar.”

“A Bölümü de öyle,” dedi Aldrin. “Üretim rakamları...”

“Yeterli, buna katılıyorum. Ancak oyun alanlarında geçirdikleri zamanı işlerine ayırsalar çok daha iyi olacak.”

Aldrin ensesinin ısındığını hissetti. “Onların üretimleri sadece *yeterli* değil, Gene. Olağanüstü. A Bölümü, birebir kıyaslandığında, diğer bölümlerden daha üretken. Belki de diğer insanlara da A Bölümü’ne verdiğimiz destekleyici kaynaklardan vermeliyiz.”

“Sonra kar payı sıfıra düşsün! Hissedarlarımız buna bayılacaklardır. Pete, çalışanlarının arkasında olmana hayranlık duyuyorum ancak başkan yardımcısı olamamanın ve resmin tamamını görene, vizyonu anlayana kadar asla yükselemeyecek olmanın nedeni bu. Bu şirket bir yerlere gelmeye çalışıyor ve sağlıklı, verimli işçilerin içgücüne ihtiyacı var -yani oyuncağa ihtiyacı olmayan insanlara. Tasarruf tedbirleri uygulamalı, masraflardan kaçınmalı, sıkı bir tempoya girmeliyiz.”

Her zamanki basmakalıp sözler, diye düşündü Aldrin. Bunlar A Bölümü'nü daha üretken hale getirmek için fazladan avantaj sağlayabilmek adına başlarda verdiği mücadelede söylediklerinin aynısıydı. A Bölümü'nün verimliliği kendisini haklı çıkarınca, üst düzey yönetim kibar bir biçimde pes etmişti -en azından kendisi böyle düşünmüştü. Ancak şimdi devreye Crenshaw'i sokmuşlardı. Ne yaptıklarını biliyorlar mıydı? Bilmiyor olabilirler miydi?

"Otizm hastası bir erkek kardeşin olduğunu biliyorum," dedi Crenshaw, yapmacık bir edayla. "Acını hissedebiliyorum ancak bunun çocuk yuvası değil de gerçek dünya olduğunu anlaman gerekiyor. Senin aile sorunlarının şirketin politikası olmasına izin verilemez."

Aldrin sürahiyi alıp -içindeki suyla, buzla- Crenshaw'un kafasında parçalamak istedi. Bunu yapmaması gerektiğini biliyordu. Hiçbir şey Crenshaw'ı, A Bölümü'nü desteklemesinin nedeninin otizmli bir kardeş sahibi olmaktan çok daha karmaşık olduğuna ikna edemezdi. Jeremy yüzünden neredeyse bu bölümde çalışmayı bile reddedecekti çünkü kardeşinin anlaşılmaz öfke nöbetleriyle bir çocukluk geçirmiş, arkadaşlarının, kardeşiyle ilgili alaylarına maruz kalmıştı. Jeremy'den yeterince çekmişti; evden ayrıldıktan sonra onu hatırlatacak insanlardan uzak duracağına ve hayatının sonuna kadar normal, aklı başında insanlarla yaşayacağına dair kendi kendine yemin etmişti.

Şu anda Jeremy ile (grup olarak bir evde yaşıyor, günlerini yetişkinlerin gittiği bir bakımevinde geçiriyor ve kişisel bakım görevlerini bile yerine getiremiyordu) A Bölümü'ndeki kadın ve erkeklerle Jeremy arasındaki fark Aldrin'i onları savunmaya itmişti. Zaman zaman onların Jeremy ile ortak noktalarını görmek ve oradan kaçamamak zor geliyordu. Ancak onlarla çalışmak, ailesini ve Jeremy'yi yılda neredeyse sadece bir kere ziyaret etmenin verdiği suçluluk duygusunu azaltıyordu.

"Yanılıyorsun," dedi Crenshaw'a. "Eğer A Bölümü'nün destekleyici araçlarını ellerinden alırsan, bu şirketin verimliliğini düşürürsün. Biz onların eşsiz üretkenliğine bel bağladık; geliştirdikleri araştırma algoritmaları ve biçim düzeni analizleri işlenmemiş veriden üretime geçiş sürecini ortadan kaldırdı -bu bizim rekabetteki tek avantajımız-"

"Ben öyle düşünmüyorum. Onların üretken olmalarını sağlamak senin görevin, Aldrin. Bakalım, başarabilecek misin?"

Aldrin öfkesini yatıştırmaya çalıştı. Crenshaw gücünün farkında olan ve altındaki çalışanların kıvranmasından zevk alan bir adamın edasıyla sırıttı. Aldrin çevresine bakındı; diğerleri özellikle ona bakmamaya çalışıyorlar ve onun üzerine yapışan sorunun kendilerine de sıçramamasını umuyorlardı.

“Aynca,” diye devam etti Crenshaw. “Avrupa’daki bir laboratuvarda yeni bir çalışma yapılıyor. Bugün yarın internette yayınlanacak. Şimdilik deneysel nitelikte ancak anladığım kadarıyla gelecek vaat ediyor. Belki de bir protokolde anlaşmayı önermeliyiz.”

“Yeni bir tedavi mi?”

“Evet. Pek fazla bilgim yok ancak bilgisi olan birini tanıyorum ve o da benim bir sürü otizm hastasıyla uğraştığımı biliyor. İnsan üzerinde deneme aşamasına gelindiğinde uyanık olmamı söyledi. Temel eksiklikleri gideriyor ve o insanları normale çeviriyormuş. Eğer normale dönerlerse, sahip oldukları lüksü istemek için bahaneleri kalmayacak.”

“Eğer normal olsalardı,” dedi Aldrin, “bu işi yapamazlardı.” “Her iki koşulda da bu avantajlardan kurtulmamız gerek-” Crenshaw’un kastettikleri spor salonundan, kapıları olan bireysel korunma odalarına kadar her şeyi kapsıyordu. “Ya bize fazla masraf açmadan işlerini yaparlar ya da, eğer işlerini yapamazlarsa, artık bizim çalışanımız olmaktan çıkarlar.”

“Nasıl bir tedaviymiş?” diye sordu Aldrin.

“Nöro destekleyicilerle nanoteknoloji karışımı bir yöntem. İddiaya göre, beynin doğru çalışan bölümleri geliştiriliyormuş.” Crenshaw sırıttı, pek dostça değildi. “Neden konuyu iyice araştırıp, bana bir rapor hazırlamıyorsun, Pete? İşe yararsa, Kuzey Amerika Lisansı’nı bile alabiliriz.”

Aldrin ona pis pis bakmak istedi ancak bunun bir faydası olmayacağını biliyordu. Crenshaw’ın tuzağına kendi ayağıyla düşmüştü; eğer işe yaramazsa A Bölümü yüzünden kendisi suçlu bulunacaktı. “Kimseyi tedavi olması için zorlayamayacağını biliyorsun,” dedi, terler kaburgalarının üzerinden gıdıklayarak akıp giderken. “Vatandaşlık hakları var.”

“Bu durumda olmak isteyecek birini hayal edemiyorum,” dedi Crenshaw. “İsteyen varsa ruhsal bir değerlendirmeye ihtiyacı olduğunu düşünürüm. Hasta olmayı tercih etmek-”

“Onlar *hasta* değil,” dedi Aldrin.

“Ve hasarlı. İyileşmek için özel bir tedaviyi reddetmek. Bunun için insanın zihinsel bir dengesizliği olması gerek. Bunların bir sonlandırmayı

ciddi biçimde düşündürecek koşullar olduğuna inanıyorum. Zaten onların hassas bir iş yaptıklarını gören diğer şirketler onları kaçırmak istemeyeceklerdir.”

Aldrin yeniden gelen, Chenshaw’in kafasında ağır bir şeyler parçalama isteğini zor frenledi.

“Bu senin kardeşine de yardımcı olabilir,” dedi Cranshaw.

Bu kadarı da fazlaydı. “Lütfen kardeşimi konunun dışında bırak,” dedi Aldrin dişlerinin arasından.

“Hayır, hayır, niyetim seni kızdırmak değildi.” Crenshaw yüzündeki gülücüğü iyice genişletti. “Sadece bunun size nasıl yardımcı olabileceğini düşünüyordum ...” Aldrin’in kafasındakileri söylemesine fırsat vermeden döndü ve bir başkasıyla konuşmaya başladı. “Şimdi, Jennifer, şu senin ekibinin yetiştiremeyeceği hedef tarihlerini konuşalım ..."

Aldrin ne yapabilirdi? Hiçbir şey. Kim ne yapabilirdi? Kimse, hiçbir şey yapamazdı. Crenshaw gibi adamlar böyle oldukları için zirveye çıkabiliyorlardı -bu kadar basit. Görünen buydu.

Böyle bir tedavi varsa -inandığından değil- kardeşine yardımcı olabilir miydi? Böyle bir yemi karşısına geçip salladığı için Chenshaw’dan nefret ediyordu. Kendisi sonunda Jeremy’yi olduğu gibi kabullenmişti; kırgınlıklarının ve suçluluğunun üstesinden gelmişti. Ya Jeremy değişirse, bu ne anlama gelirdi?

İKİ

BAY CRENSHAW BİZİM YENİ GENEL MÜDÜRÜMÜZ. Müdürümüz Aldrin ilk gününde ona çevreyi gezdiriyor. Ondan pek hoşlanmadım -şu Crenshaw'dan- çünkü lisede futbol koçu olmak isteyen öğretmenim gibi yapmacık bir ses tonu var. Ona kendi aramızda Koç Jerry derdik. Özel ihtiyaçları olan sınıfların aptallardan oluştuğunu düşünürdü ve biz de ondan nefret ederdik. Bay Crenshaw'dan nefret etmiyorum ancak ondan hoşlanmıyorum.

Bugün işe giderken caddenin otoyolu kestiği yerde kırmızı ışıkta duruyorum. Önümde duran gece mavisi renginde araba Georgia plakalı, bir kamyonet. Arka camında vakumlu askıyla asılmış tüylü bir ayı var. Ayı aptalca bir ifadeyle bana sırıtıyor. Neyse ki oyuncak; arabaların arkasından bana bakan köpeklerden nefret ederim. Genellikle bana havlarlar.

Işık değişiyor ve önümdeki kamyonet bir anda öne fırlıyor. Daha ben *Hayır, yapma!* demeye kalmadan kırmızı ışıkta hızlarını kesmeden geçen, biri arkasında turuncu renkte su soğutucusu bulunan kahverengi çizgili bej bir pikap ve diğeri kahverengi bir sedan, kamyonete çarpıyorlar. Acı fren, çarpma ve kırılmadan dolayı çıkan ses yeterince korkutucu değilmiş gibi, cam kırıkları saçarak dönen kamyonetin görüntüsü cabası. Tuhaf biçimli parçalar havada uçuşurken ortadan kaybolmak istiyorum. Gözlerimi kapatıyorum.

Sessizlik çok yavaş geliyor ancak trafiğin neden durduğunu anlamayan sürücülerin çaldığı kornalarla yeniden kayboluyor. Gözlerimi açıyorum. Yeşil ışık yanıyor. İnsanlar arabalarından çıkmışlar; kazaya karışmış sürücüler çevrede dolaşıp, konuşuyorlar.

Trafik kuralı kazaya karışanların olay yerini terk etmemesi gerektiğini söylüyor. Trafik kuralı durup, yardım sağlamak gerektiğini söylüyor. Ancak ben kazaya karışmadım çünkü arabama sadece birkaç cam parçası dokundu. Ve onlara yardım sağlayabilecek bir sürü insan var. Ben yardım sağlamak için herhangi bir eğitim almadım.

Dikkatle arkama bakıyorum ve yine dikkatle ve yavaş bir biçimde enkaza dönmüş arabaların yanından geçiyorum. İnsanlar bana kızgın bir biçimde bakıyorlar. Ama ben yanlış bir şey yapmadım; ben kazaya karışmadım.

Eğer kalırsam, işe geç kalacağım. Ve polislerle konuşmak zorunda kalacağım. Ben polislerden korkarım.

İşe vardığımda hala titriyorum, bu nedenle ofisime gitmek yerine önce spor salonuna gidiyorum. Gaydacı Schwanda operasından Polka ve Füg'ü koyuyorum; çünkü büyük sıçrayışlar ve dönüşler yapmam gerekiyor. Parlayan ve kırmızıya çalan suratıyla Bay Crenshaw belirene kadar biraz rahatlamış oluyorum.

"Evet, Lou," diyor. Sesi sanki öfkeliymiş de keyifli görünmeye çalışıyormuş gibi çıkıyor. Koç Jerry'nin sesi de böyle çıkardı. "Demek spor salonunu çok seviyorsun?"

Uzun yanıtlar her zaman kısa yanıtlardan daha ilginçtir. Ben çoğu insanın ilginç uzun yanıtlardan çok ilginç olmayan kısa yanıtlardan hoşlandığını biliyorum, bu nedenle bana yanıtları uzun olabilecek sorular sorduklarında, eğer anlayabileceklerse, bunu hatırlamaya çalışıyorum. Bay Crenshaw sadece spor salonunu sevip sevmediğimi öğrenmek istiyor.

"Seviyorum," diyorum.

"Burada olmayan bir ihtiyacın var mı?"

"Hayır." Burada olmayan birçok şeye ihtiyacım var, buna yiyecek, su ve yatacak bir yer de dahil ancak o, amacına uygun olarak tasarlanmış bu salonda bulunmayan bir şeye ihtiyacım olup olmadığını soruyor.

"Şu müziğe ihtiyacın var mı?"

Şu müzik. Laura bana insanlar ismin önüne "şu" zamirini koyduklarında ismin kapsadığı yaklaşımı işaret ettiklerini öğretmişti. İnsanların sıklıkla yaptıkları gibi, yanıtlamama izin vermeden sözlerine devam ederken Bay Crenshaw'ın yaklaşımının ne olduğunu merak ediyorum.

"Bu kadar çok müziği elde tutmak zor," diyor. Kayıtlar yıpranıyor... Sadece radyoyu açsak daha iyi olacak."

Buradaki radyonun çok kötü bir sesi var, üstelik çalınan parçalar da ağlamaklı. Ve daha da beteri, birkaç dakikada bir yayınlanan reklamlar. Rahatlamak için radyoyla hiçbir biçimde bir ritim yakalayamıyorum.

"Radyo işe yaramaz," diyorum. Yüzünün gerilmesinden anladığım kadarıyla bu çok ani bir yanıt oldu. Bir şeyler daha söylemem gerek; kısa değil, uzun bir yanıt vermem gerek. "Müzik bana geçmeli," diyorum. "Doğru etkiyi sağlamak için doğru müzik gerekir ve bunun şarkı söyleme ya da konuşma değil sadece müzik olması gerekir. Bu her birimiz için

geçerli. Bizim kendi müziğimize, bizim için işe yarayacak müziğe ihtiyacımız var.”

“Hepimiz istediğimiz müziği dinleyebilseydik,” diyor Bay Crenshaw, öfkenin daha belirgin olduğu bir ses tonuyla, “çok güzel olurdu. Ancak çoğu insan-” ‘çoğu insan’ derken ‘gerçek insanları, normal insanları’ kastediyor. “Çoğu insan elde ne varsa onu dinlemek zorunda.”

“Anlıyorum,” diyorum, gerçekten anlamasam da. Herkes, bizim de yaptığımız gibi, istediği müziği dinleyebileceği bir alet getirip, çalışırken kulaklıkla dinleyebilir. “Ama bizim için-” Bizim için derken otizmli insanları, eksik insanları kastediyorum. “Doğru müziğin olması şart.”

Şimdi artık gerçekten öfkeli görünüyor; yanak kasları bir araya toplanıyor ve yüzü daha da kızararak, parlamaya başlıyor. Omuzlarındaki gerginliği, gerilen gömleğinden hissedebiliyorum.

“Çok iyi,” diyor. Gerçekten bunu kastetmiyor. Demek istediği şey, istediğimiz müziği dinlememize izin vermek zorunda olduğu; ama elinden gelse bunu değiştirecek. Kontratımızda onun bu değişikliği yapmasını engelleyecek bir madde olup olmadığını merak ediyorum. Bunu Bay Aldrin’e sormayı düşünüyorum.

Ofisime gitmeye yetecek kadar rahatlamak bir on beş dakikamı daha alıyor. Ter içinde kalıyorum. Kötü kokuyorum. Yedek giysilerimi alıp duşa gidiyorum. Sonunda çalışmak için yerime oturduğumda saat işe başlama zamanını bir saat kırk yedi dakika geçmiş oluyor; bu akşam bunu kapatmak için çalışacağım.

Bay Crenshaw paydos saatinde, ben hala çalışırken yeniden geliyor. Kapıyı çalmadan içeri giriyor. Ben onu fark edene kadar ne zamandır orada olduğunu bilmiyorum ancak kapıyı çalmadığından eminim. Bana “Lou,” diye seslendiğinde yerimden sıçrayarak ona dönüyorum.

“Ne yapıyorsun?” diye soruyor.

“Çalışıyorum,” diyorum. Ne sanıyordu ki? Ofisimde, bilgisayarımın başında başka ne yapıyor olabilirim?

“Bakayım,” diyor ve bilgisayarıma yaklaşıyor. Tam arkamda duruyor; derimin altında bir şeylerin büzüştüğünü hissediyorum. Birinin arkamda durmasından nefret ediyorum. “Bu nedir?” Yukarıdaki kümeden ve aşağıdaki boş çizgiden ayrı duran sembol dizisini işaret ediyor. İstediğim etkiyi yaratmasını sağlamak için bütün gün bununla uğraştım.

“Bununla” -yukarıdaki blokları gösteriyorum-“bunun arasında bağlantı olacak.” Aşağıdakileri gösteriyorum.
“Peki, bunlar nedir?” diye soruyor.
Gerçekten bilmiyor mu? Yoksa bu tıpkı öğretmenlerin yanıtlarını bildiği halde, bilip bilmediklerini öğrenmek için öğrencilere soru sormaları gibi bir yöntem mi? Eğer gerçekten bilmiyorsa, ne desem anlamı olmayacak. Eğer gerçekten biliyorsa, bilmediğini düşündüğümü öğrendiğinde gerçekten çok kızacak.
İnsanlar ne demek istediklerini doğrudan söyleseler her şey çok basit olacak.
“Sentez için aşama-üç sistemi,” diyorum. Kısa olsa da doğru bir yanıt.
“Oh, anladım,” diyor. Sesinde yapmacık bir hava var. Yalan söylediğimi mi düşünüyor? Masamın üzerinde duran parlak topa yüzünün bulanık, karmaşık ifadesi yansıyor. Ne düşündüğünü anlamak zor.
“Aşama-üç sistemi üretim kodlarının içine yerleştirilecek,” diyorum, sakin kalmaya çalışarak. Bu, son kullanıcıların üretim parametrelerini tanımlamasını ancak zarar verecek bir şeye dönüştürememesini sağlıyor.”
“Ve sen bunlardan anlıyorsun?” diyor.
Bunlar derken? Ben ne yaptığımı anlıyorum. Sadece, bazen neden yapılması gerektiğini anlamıyorum. Kısa yanıtı tercih ediyorum.
“Evet,” diyorum.
“İyi,” diyor. Bu da kulağa en az sabahki kadar yapay geliyor. “Bugün işe geç başladın,” diyor.
“Geç çıkacağım,” diyorum. “Bir saat kırk yedi dakika geç kaldım. Öğle yemeği boyunca çalıştım; bu da otuz dakika demektir. Bir saat on yedi dakika geç çıkacağım.”
“Dürüstsün,” diyor, apaçık şaşkın bir biçimde.
“Evet,” diyorum. Dönüp yüzüne bakmıyorum. Yüzünü görmek istemiyorum. Yedi saniye sonra çıkmak için arkasını dönüyor. Kapıdan son bir söyleyeceği daha var.
“İşler böyle devam edemez Lou. Değişiklik gerek.”
Yedi sözcük. Kapı kapandıktan sonra tüylerimi diken diken eden yedi sözcük.
Vantilatörü açıyorum ve ofisim dönen ve göz kırpan efektlerle doluyor. Bir saat on yedi dakika daha çalışmaya devam ediyorum. Bu akşam bundan

fazla çalışmaya niyetim yok. Çarşamba akşamı ve benim yapacak işlerim var.

Dışarıda nemli ama ılıman bir hava var. Üzerime bir tişört ve şort giyip, soğuk bir dilim pizza yiyeceğim evime doğru dikkatle arabamı sürüyorum.

DR. FORNUM'LA ASLA KONUŞMAYACAĞIM ŞEYLER ARASINDA CİNSEL HAYATIM DA VAR. Benim bir cinsel hayatım olduğunu düşünmüyor çünkü ne zaman bana seks yaptığım birinin olup olmadığını sorsa -bir kız ya da erkek arkadaş- yok diyorum. Daha fazla bir şey sormuyor. Benim için sakıncası yok çünkü bu konuyu onunla konuşmak istemiyorum. Bana çekici gelmiyor; ailem de bana seksin, ancak karşındaki insanı nasıl memnun edeceğini ve karşındaki tarafından nasıl memnun edileceğini anlamak için konuşulacağını söylemişti. Eğer bir şeyler yolunda gitmezse doktorla konuşurdun.

Benimle ilgili yolunda gitmeyen bir şey yok. İşler yolunda gitmemeye daha en başından başlamış ancak bu ayn bir konu. Pizzamı yerken Marjory'yi düşünüyorum. Marjory benim seks yaptığım biri değil ancak kız arkadaşım olmasını isterdim. Marjory ile Dr. Fornum'un katılmam gerektiğini söylediği engelliler için düzenlenen sosyal faaliyetlerden birinde değil, eskrim kursunda tanıştım. Dr. Fornum'a eskrimden hiç söz etmiyorum çünkü şiddet eğilimi konusunda endişelenebilir. Eğer lazer oyunları onu rahatsız ediyorsa, uzun ve sivri uçlu eskrim kılıçları onu paniğe sürükleyebilir. Dr. Fornum'a Marjory'den de söz etmiyorum çünkü yanıtlamak istemeyeceğim sorular soracaktır. Bu da iki sır eder: kılıçlar ve Marjory.

Yemeğimi yedikten sonra arabayla eskrim kursu için Tom ve Lucia'nın evine gidiyorum. Marjory de orada olacak. Gözlerimi kapatıp, Marjory'yi düşünmek istiyorum ancak şu anda araba kullandığım için bu pek güvenli olmaz. Bunun yerine müziği, Bach'ın 39 numaralı kantatını düşünüyorum.

Tom ve Lucia'nın parmaklıklı büyük bir arka bahçesi olan geniş bir evleri var. Benden daha büyük olmalarına rağmen çocukları yok. Başlarda bunun, Lucia'nın müşterileriyle çalışmaktan çok zevk aldığı için çocuk yapıp evde oturmak istememesinden kaynaklandığını sanmıştım ancak

sonra birilerine Tom'la çocuklarının olmadığını söylediğini duydum. Birçok arkadaşları var ve sekiz ya da dokuzu eskrim alıştırması yapmak için buraya geliyorlar. Lucia'nın hastanedekilere eskrim yaptığını ya da bazen hastalan eskrim yapmaya davet ettiğini söyleyip söylemediğinden emin değilim. Hastanenin bunu onaylayacağını sanmıyorum. Psikiyatrik gözetimde olup da buraya kılıçlarla savaşmayı öğrenmeye gelen tek kişi ben değilim. Bir keresinde Lucia'ya bu konudan söz ettiğimde güldü ve "İnsanların bilmediği şey onları korkutmaz," dedi.

Burada beş yıldır eskrim yapıyorum. Tom'a eskrim yaptığımız alanın zeminini yerleştirmesinde yardım ettim, bu tenis kortlarında kullanılana benzer bir malzemeydi. Kılıçlarımızı koyduğumuz arka odanın raflarını yapmasına da yardım ettim. Kılıçlarımın arabada ya da dairemde durmasını istemiyorum çünkü bunun insanları korkutacağını biliyorum. Tom bu konuda beni uyardı. İnsanları korkutmamak önemlidir. Bu yüzden eskrim donanımımı Tom ve Lucia'nın evinde bırakıyorum ve insanlar duvarın önündeki rafta duran sol el için yapılmış iki yastıklı kılıcın benim olduğunu biliyorlar. Maskem için depoda da ayn bir raf gözü var.

Önce esnemelerimi yapıyorum. Esnemelerin hepsini yapmak konusunda dikkatliyim; Lucia benim bu konuda diğerlerine örnek olduğumu söylüyor. Örneğin Don, tüm esnemeleri nadiren yapıyor ve her zaman sırtını ya da bir kasını incitiyor. Sonra da bir kenara oturup, şikayet ediyor. Ben onun kadar iyi değilim ancak kurallara uyduğum için kendimi sakatlamıyorum. Keşke o da kurallara uysa çünkü bir arkadaşım kendini incittiğinde üzülüyorum.

Kollarımı, omuzlarımı, sırtımı, bacaklarımı, ayaklarımı esnettikten sonra arka odaya giderek dirseğe kadar kolları olan deri ceketimi giyip, çelik boyunluğumu takıyorum. Boynumun çevresindeki ağırlık güzel bir his veriyor. İçinde eldivenlerim olan maskemi alıyorum ve eldivenlerimi şimdilik cebime koyuyorum. Kılıçlarım rafta duruyor; maskemi bir kolumun altına koyup dikkatlice kılıçlarımı alıyorum.

Don her zaman olduğu gibi terlemiş ve yüzü kızarmış bir halde içeri giriyor. "Merhaba Lou," diyor. Ben de ona selam verdikten sonra kılıcını raftan alabilmesi için geri çekiliyorum. O normal bir insan ve isterse insanları korkutmadan kılıcını arabasında taşıyabilir; ancak o unutkan biri. Sürekli insanların gereçlerini kullanmak zorunda kalıyor, bu yüzden Tom da ona eşyalarını burada bırakmasını söyledi.

Dışarı çıkıyorum. Marjory henüz gelmemiş. Cindy ve Lucia epeleriyle sıraya dizilmişler; Max çelik kaskını takıyor. Ben çelik kasktan hoşlanacağımı sanmıyorum; eğer birisi ona vurursa yüksek bir ses çıkar. Bunu söylediğimde Max gülmüş ve bana kulak tıkacı kullanabileceğimi söylemişti ama ben kulak tıkaçlarından nefret ederim. Bana fena halde soğuk algınlığına yakalanmışım hissi veriyorlar. Bu tuhaf, çünkü göz bağı kullanmaktan hoşlanıyorum. Daha küçükken sürekli takardım; körmüşüm gibi yapardım. Bu biçimde sesleri daha iyi algılayabiliyordum. Ancak kulaklarımı tıkamak daha iyi görmeme yardımcı olmuyor.

Don, epesi kolunun altında kasıla kasıla yürürken, çift taraflı şık deri ceketini ilikliyor. Bazen keşke benim de böyle bir deri ceketim olsaydı diyorum ancak sanırım sade şeyler benim için daha uygun.

“Esneme yaptın mı?” diye soruyor Lucia.

Don omuz silkiyor. “Yeterince.”

Lucia da omuz silkiyor. “Canı yanacak olan sensin,” diyor. Ve Cindy ile birlikte eskrim yapmaya başlıyorlar. Onları izlemeyi ve ne yaptıklarını çözmeye çalışmayı seviyorum. O kadar hızlılar ki, izlemekte sorun yaşıyorum ancak normal insanlar da aynı sorunu yaşıyorlar.

“Merhaba, Lou,” diyor Majory arkamdan. Sanki yer çekimi azalmış gibi kendimi hafif hissediyorum. Bir an için gözlerimi sımsıkı kapatıyorum. O çok güzel bir kız ancak ona bakmak zor.

“Merhaba Marjory,” diyorum ona dönerek. Bana gülümsüyor. Yüzü parlıyor. İnsanların mutlu olup da yüzlerinin parlaması eskiden beni rahatsız ederdi; çünkü kızdıklarında da insanların yüzü parlıyor, bu yüzden hangi ruh halinde olduklarını anlayamıyordum. Ailem bana kaşların, gözlerin aldığı biçimlerle arasındaki farkı anlatmaya çalıştı ancak sonunda ben bunu anlamanın en iyi yolunun göz kenarlarının dışı olduğunu keşfettim. Marjory’nin yüzü mutluluktan parlıyor. Beni gördüğüne sevindi, ben de onu gördüğüme sevindim.

Marjory’yi düşündüğümde birçok konuda endişeleniyorum. Otizm bulaşıcı mıdır? Benden kapabilir mi? Eğer kaparsa bundan hoşlanmaz. Aslında bulaşıcı olmadığını biliyorum ancak insanlar *kimlerle takılırsan, onlar gibi düşünmeye başlarsın,* derler. Eğer Marjory benimle takılırsa, benim gibi mi düşünür? Bunun onun başına gelmesini istemem. Eğer benim gibi doğmuş olsaydı sorun olmazdı ancak onun gibi biri, benim gibi birine

dönüşmemeli. Bu bazen ondan uzak durmayı istememe neden oluyor ancak çoğunlukla onunla birlikte olmak istiyorum.

“Merhaba Marj,” diyor Don. Yüzü her zamankinden daha da fazla parlıyor. O da Marjory’nin güzel olduğunu düşünüyor. Şu anda hissettiğim şeyin adına kıskançlık dendiğini biliyorum; bir kitapta okudum. Bu kötü bir duygu ve fazla kontrolcü olduğum anlamına geliyor. Geri çekiliyorum, fazla kontrolcü olmamaya çalışıyorum. Sonra Don bir adım öne çıkıyor. Marjory, Don’a değil bana bakıyor.

“Oynamak ister misin?” diyor Don, dirseğiyle beni dürterken. Onunla eskrim yapmak isteyip istemediğimi soruyor. Başta bunu anlamamıştım. Artık anlıyorum. Başımı sallayarak istediğimi ifade ediyorum ve gidip kendimize sıralanabileceğimiz bir yer buluyoruz.

Don her maça başlarken yaptığı gibi bir bilek hareketiyle kılıcını şaklatıyor, ben de aynı biçimde karşılık veriyorum. Birbirimizi çembere alıyoruz, sahte saldırılar yapıyor ve bunları savuşturuyorum, sonra kolunu omzundan aşağı sarktığını görüyorum. Bu da başka bir numara mı? En azından onu dürtmüş oluyorum ve öne atılarak onu göğsünden yakalıyorum.

“Beni yakaladın,” diyor. “Kolum gerçekten acıyor.”

“Özür dilerim,” diyorum. Omzumu ovalıyor, sonra aniden öne sıçrıyor ve ayağıma saldırıyor. Bunu daha önce de yapmıştı; hemen geri çekiliyorum ve beni yakalayamıyor. Bundan sonra onu üç kere daha yakalıyorum, derin bir nefes alıyor ve yorulduğunu söylüyor. Benim için sorun değil; ben Marjory ile konuşmayı tercih ederim. Tom ve Max bizim yerimizi alıyorlar. Lucia dinlenmek için ara vermiş; Cindy de Susan’la maç yapmak için sıraya girmiş.

Marjory, Lucia’nın yanında oturuyor; Lucia ona bazı fotoğraflar gösteriyor. Fotoğrafçılık Lucia’nın hobilerinden bir tanesi. Maskemi çıkarıyorum ve onları izliyorum. Marjory’nin yüzü Lucia’nınkinden daha geniş. Don benimle Marjory arasında durup konuşmaya başlıyor.

“Bizi bölüyorsun,” diyor Lucia.

“Oh, üzgünüm,” diyor Don ancak yine aynı yerde durup görüntümü engelliyor.

“Ve şimdi de tam ortada duruyorsun,” diyor Lucia. “Lütfen insanların ortasında durma.” Bana da küçük bir bakış atıyor. Ben yanlış bir şey

yapmıyorum yoksa bana da söylerdi. Bana benzemeyen birçok insana göre Lucia ne istediğini çok açık anlatabilen biri.

Don dönüp ona bakıyor, ofluyor ve kenara çekiliyor. "Lou'yu görmemiştim," diyor.

"Ben gördüm," diyor Lucia. Sonra Marjory'ye dönüyor. "İşte bu da dördüncü gece kaldığımız yer. Bunu içeriden çektim -şu manzaraya bak!"

"Çok güzel," diyor Marjory. Baktığı resmi ben göremiyorum ancak yüzündeki mutluluğu görebiliyorum. Kalan resimler hakkında konuşan Lucia'yı dinlemek yerine Marjory'yi izliyorum. Don zaman zaman yorumlar yaparak araya giriyor. Resimlerin hepsine baktıklarında Lucia görüntüleyiciyi kutusuna koyduktan sonra sandalyesinin altına bırakıyor.

"Hadi bakalım, Don," diyor. "Bana karşı neler yapacağını görelim." Eldivenlerini ve maskesini takıyor ve epesini alıyor. Don omuz silkeleyerek onun peşinden gidiyor.

"Otursana," diyor Marjory. Oturduğumda, az önce kalkan Lucia'nın sandalyede bıraktığı sıcaklığı hissediyorum. "Günün nasıl geçti?" diye soruyor Marjory.

"Neredeyse bir kazaya karışıyordum," diyorum ona. Soru sormuyor, sadece konuşmama izin veriyor. Her şeyi anlatmak zor; kaza yerinden ayrılmış olmam daha az kabul edilebilir gibi geliyor şu anda ancak işe geç kalmak ve polis konusunda endişelenmiştim.

"Bu kulağa korkunç geliyor," diyor. Sesi sıcak ve yatıştırıcı. Ancak profesyonel yatıştırıcılar gibi değil, sadece kulağıma hoş geliyor.

Ona Bay Crenshaw'dan söz etmek istiyorum ancak Tom geliyor ve onunla bir maç yapmak isteyip istemediğimi soruyor. Tom'la maç yapmaktan hoşlanıyorum. Tom neredeyse benimle aynı boyda ve benden daha büyük olmasına rağmen formu yerinde. Ve gruptaki en iyi eskrimci.

"Seni Don'la maç yaparken gördüm," diyor. "Hamlelerine iyi karşılık veriyorsun. Ama o bir gelişme göstermiyor -hatta bazı kursları kaçırıyor- bu yüzden sen her hafta daha iyi eskrimcilerle maç yapmaya çalış. Benimle, Lucia'yla, Cindy ya da Max'la. Bizlerden en az iki kişiyle, tamam mı?"

En *az* demek ikiden az olmamak demek. "Tamam," diyorum. Her ikimizin de iki uzun kılıcı var. İlk kez ikinciyi kullanmaya çalıştığımda ikisi de birbirine çarpıyordu. Sonra onları birbirine paralel tutmaya çalıştım. Böylelikle birbirlerine çarpmadılar ancak Tom her ikisini de yanlarda

sallayabiliyor. Ben de artık her ikisini farklı yükseklikte ve açıda tutabiliyorum.

Önce bir yandan sonra da diğer yandan birbirimizi çembere alıyoruz. Tom'un bana öğrettiği her şeyi hatırlamaya çalışıyorum; ayağımı nasıl yerleştireceğimi, kılıçları nasıl tutacağımı. Bana hamle yapıyor; sol kılıcımla onu savmak için kolumu kaldırıyorum; aynı anda hamle yapıyorum ve o da bana karşılık veriyor. Bu dans etmek gibi; adım-adım-dürt-savuştur-adım. Tom her zaman bu biçim düzenini çeşitlendirmekten, tahmin edilemez hale getirmekten söz eder ancak onu en son maç yaparken izlediğimde sadece bir biçim düzeni kurduğunu sanmıştım. Onu yeterince oyalarsam belki bunu çözebilirim.

Aniden Prokofiev'in görkemli *Romeo ve Juliet* dans gösterisinin müziğini duyuyorum. Kafamın içine doluyor ve daha hızlı hareketlerden daha yavaş hareketlere geçerek bu ritme uyuyorum. Ben yavaşladığımda Tom da yavaşlıyor. Şimdi onun planladığı uzun biçim düzenini kavrayabiliyorum çünkü kimse tamamen rastgele davranamaz. Kendi içimdeki müzikle hareket ederek Tom'a uyum sağlayabiliyorum, her dürtüşünü engelliyorum, hamlelerini kontrol ediyorum. Ve sonra artık ne yapacağını biliyorum ve kolumu nasıl sallayacağımı hiç düşünmeden, başının yan tarafına bir *punta riversa* hamlesi yapıyorum. Hareketin rüzgarını sanki kolumda ve elimde hissediyorum.

"İyi!" diyor. Müzik duruyor. "Vay!" diyor, başını sallayarak.

"Çok sertti, üzgünüm," diyorum.

"Hayır, hayır, iyiydi. Gardımı delen güzel ve temiz bir hamleydi. Savmak için yaklaşamadım bile." Maskesinin içinden sırıttığını görebiliyorum. "Sana iyiye gittiğini söylemiştim. Hadi, bir daha."

Kimseyi incitmek istemiyorum. İlk başladığımda, kılıçla birine dokunmamı sağlayamamışlardı, bunun nedeni kılıcın hissetmek için yeteri kadar sert olmamasıydı. Bu hareketi hala sevmem. Ben bazı biçim düzenlerini öğrenmek ve sonra da biçim düzeninin içinde yer alabilmek için onları yinelemek istiyorum.

Işık Tom'un selamlamak için kaldırdığı kılıçlarının üzerine yansıyor. Parlaklıktan, ışığın dansının hızından gözlerim kamaşıyor bir an için.

Sonra ışığın ötesindeki karanlıkla hareketleniyorum. Karanlık ne kadar hızlıdır? Gölge, üzerine dökülen karanlıktan daha hızlı olmaz; ancak karanlıklar da gölge değildir. Öyle midir? Bu defa müzik duymuyorum

ancak karanlığın arka planında yer değiştiren, göz kırpan ve kavisler çizen bir ışık ve gölge biçim düzeni görüyorum.

Işığın ucunda, biraz ötesinde dans ediyorum ve birdenbire elimin üzerinde karşı hamlenin baskısını hissediyorum. Bu defa Tom'un kılıcını göğsüme sert bir biçimde bastırdığını da hissediyorum. "İyi!" diyorum, tıpkı onun dediği gibi ve her ikimiz de çifte ölümün farkında olduğumuz için geri çekiliyoruz.

"Ooooo!" Gözlerimi Tom'dan çekiyorum ve Don'un bir eliyle belini tutarak eğildiğini görüyorum. Sandalyelere doğru aksayarak yürüyor ancak Lucia ondan önce davranarak gidip Marjory'nin yanına oturuyor. Tuhaf bir şey hissediyorum: fark ettiğim ve önem verdiğim bir şey. Don beli bükülmüş halde duruyor. Diğer eskrimciler de geldiği için başka boş sandalye yok. Don söylenerek iyice aşağı doğru eğiliyor ve kendisini düz taşların üzerine bırakıyor.

"Bu işi bırakmam gerek," diyor. "Yaşlanıyorum."

"Yaşlanmıyorsun," diyor Lucia. "Tembelsin." Lucia'nın ona neden bu kadar katı davrandığını anlayamıyorum. O bir arkadaş; dalga geçmiyorsanız arkadaşlarınıza böyle şeyler söylemeniz güzel bir şey değildir. Don esneme hareketlerini yapmıyor ve sürekli şikayet ediyor ama bu ona arkadaşça davranmamayı gerektirmez.

"Hadi, Lou," diyor Tom. "Beni öldürdün, birbirimizi öldürdük; seni öldürmek için bir fırsat istiyorum." Bunlar öfkeli sözcükler olabilir ancak Tom'un sesi dostça ve gülümsüyor. Kılıçlarımı yeniden kaldırıyorum.

Bu defa Tom şimdiye kadar hiç yapmadığı bir şey yapıyor ve bir anda hücum ediyor. Birisi hücuma geçtiğinde ne yapılması gerektiği konusunda söylediklerini hatırlamak için zamanım yok; geri adım atıp, çark ediyorum ve boşta duran kılıcını benimkiyle iterek kenara çekiliyorum ve sonra da diğer kılıcımla başını dürtmeye çalışıyorum. Ancak çok hızlı hareket ediyor; isabet ettiremiyorum ve o da diğer kılıcını başının üzerinden savuruyor ve başıma vuruyor.

"Seni yendim!" diyor.

"Sen yaptın bunu nasıl?" diye soruyorum, sonra hemen sözcüklerini yeniden sıralıyorum. "Sen bunu nasıl yaptın?"

"Bu benim turnuva sırrım," diyor Tom, maskesini geriye iterek. "Birisi bunu bana on iki yıl önce yapmıştı, ben de eve dönüp hareketi tam olarak

çıkarana kadar çalıştım... normalde bunu sadece yarışmalarda yaparım. Ama sen bunu öğrenmeye hazırsın.” Yüzü ter içinde kalıyor ve sırıtıyor.

“Hey!” diye bağırıyor Don, bahçenin diğer tarafından. “Ben görmedim. Bir daha yapar mısın, ha?”

“Bunun sırrı ne?” diye soruyorum.

“Bunu kendin deneyerek çözmelisin. Sonra seni maça beklerim ama görmen gereken her şeyi gördün. Şunu da ekleyeyim, eğer hareketi doğru yapamazsan çabuk paniklemeyen bir rakibin kolayca yemi olabilirsin. Boşta kalan eldeki silahı savmanın ne kadar kolay olduğunu gördün.”

“Tom, bu hareketi bana göstermedin -yeniden yap,” diyor Don.

“Sen hazır değilsin, “diyor Tom. “Bunu hak etmen gerek.” Şimdi sesi kızgın çıkıyor, tıpkı Lucia’nın sesi gibi. Don onları kızdıracak ne yapmış olabilir? Esnemelerin çoğunu yapıyor ve gerçekten çabuk yoruluyor ancak bu iyi bir neden mi? Şimdi bunu soramam ama sonra soracağım.

Maskemi çıkarıyorum ve Marjory’nin yanında duruyorum. Işığın yukarıdan koyu, parlak saçlarına yansıdığını görebiliyorum. İleri, geri hareket edersem, ışığın tıpkı Tom’un kılıcında olduğu gibi, aşağı yukarı gidişini görebilirim. Acaba saçlarına dokunmak nasıl bir histir?

“Yerime otur,” diyor Lucia, ayağa kalkarken. “Ben bir maç daha yapacağım.”

Majory yanımda olacağı için dikkatle oturuyorum. “Bu akşam eskrim yapamayacak mısın?” diye soruyorum.

“Hayır. Erken gitmem gerekiyor. Arkadaşım Karen geliyor ve onu havaalanından alacağıma söz verdim. Sadece gelip biraz...sizleri izlemek istedim.”

İyi yaptığını söylemek istiyorum ancak sözcükler ağzımdan çıkamıyor. Kendimi kaskatı ve sersem gibi hissediyorum. “Karen nereden geliyor?” diyebiliyorum sonunda.

“Chicago’dan. Ailesini ziyarete gitmişti.” Marjory bacaklarını esnetiyor. “Aslında kendi arabasıyla gidip sonra da onu havaalanında bırakacaktı ama gideceği sabah lastiği inmişti. Bu yüzden onu benim almam gerekiyor.” Bana bakmak için dönüyor; ben bakışlarının sıcaklığını kaldıramayacağımdan, başımı eğiyorum. “Bu akşam geç saatlere kadar kalacak mısın?”

“O kadar uzun kalmam,” diyorum. Eğer Marjory gidip, Don kalıyorsa ben de eve giderim.

“Benimle havaalanına gelmek ister misin? Arabanı alman için seni yine buraya bırakırım. Tabii, bu durumda eve geç gitmek zorunda kalırsın; uçak on çeyrekten önce inmeyecek.”

Marjory ile araba yolculuğu mu? Öylesine şaşırıyorum, mutlu oluyorum ki uzun süre kıpırdayamıyorum bile. “Evet,” diyorum. “Evet.” Yüzümün kızarmaya başladığını hissediyorum.

HAVAALANI YOLUNDA PENCEREDEN DIŞARI BAKIYORUM. Kendimi havada asılı kalabilecek kadar hafif hissediyorum. “Mutlu olmak yerçekimini azaltıyor sanki,” diyorum.

Marjory’nin bakışını hissediyorum. “Tüy kadar hafif,” diyor. “Demek istediğin bu mu?”

“Belki tüy değil. Kendimi daha çok balon gibi hissediyorum,” diyorum.

“Bu duyguyu biliyorum,” diyor Marjory. Şu anda böyle hissettiğini söylemiyor. Nasıl hissettiğini bilmiyorum. Normal insanlar onun nasıl hissettiğini anlayabilirdi ama ben anlayamıyorum. Onu tanıdıkça, tanımadığım yönleri çıkacak. Tom ve Lucia’nın Don’a neden acımasız davrandıklarını da anlayamıyorum.

“Tom ve Lucia Don’la konuşurken oldukça kızgındılar,” diyorum. Göz ucuyla bana bakıyor. Sanırım bunun ne demek olduğunu anlamam gerek ancak ben anlamıyorum. İçimden sadece bakışlarımı kaçırmak gerekiyor; tuhaf şeyler hissediyorum.

“Don bazen gerçek bir alçak olabiliyor,” diyor.

Don alçak biri değil; o normal boyda bir insan. Normal insanlar bunun gibi, hiçbir uyarıda bulunmadan sözcükleri farklı anlamlarda kullanabiliyorlar ve birbirlerini anlayabiliyorlar. “Alçak” sözcüğünün “kötü insanlar” için kullanılan bir sözcük olduğunu yıllar önce biri bana söylediği için biliyorum. Ancak bunun nedenini söyleyememişti ve ben hala merak ediyorum. Eğer biri kötü bir insansa ve siz onun kötü olduğunu söylemek istiyorsanız, neden sadece söylemiyorsunuz? “Neden “alçak” ya da “pislik” ya da bunun gibi şeyler söylüyorsunuz?”

Marjory’ye, Don’un gerçek bir alçak olduğunu söylemenin yanlış olduğunu açıklamaktan çok Tom ve Lucia’nın neden Don’a kızdığını

bilmek istiyorum. “Bunun nedeni gereken esnemeleri yapmaması mı?”

“Hayır,” derken Marjory’nin de sesi kızgın çıkıyor ve ben midemin kasıldığını hissediyorum. Ben ne yaptım? “O sadece ... bazen ... çok acımasız olabiliyor, Lou. Komik olmayan insanlarla ilgili espriler yapıyor.”

İnsanların mı yoksa esprilerin mi komik olmadığını merak ediyorum. Çoğu insanın komik olmadığını düşündüğü espriler olduğunu biliyorum çünkü bunlardan bazılarını ben de yaptım. Ancak hala neden bazı esprilerin komik olduğunu ve benim esprilerimin komik olmadığını anlamıyorum. Bir yandan da bunun doğru olduğunu biliyorum.

“Seninle ilgili espriler yaptı,” diyor Marjory alçak bir sesle. “Ve biz de bunlardan hoşlanmadık.”

Ne diyeceğimi bilmiyorum. Don herkesle, hatta Marjory ile ilgili bile espriler yapar. Ben de bu esprileri sevmem ama bir şey de yapmam. Yapmalı mıydım? Marjory yeniden bana bakıyor. Sanının bu defa bir şey söylememi istiyor. Hiçbir şey düşünemiyorum. Sonunda bir şey buluyorum.

“Ailem insanlara öfkeli davranmanın onların daha iyi davranmasını sağlamayacağını söyledi.”

Marjory komik bir ses çıkarıyor. Ne anlama geldiğini bilmiyorum. “Lou, bazen senin bir filozof olduğunu düşünüyorum.” “Hayır,” diyorum. “Ben filozof olacak kadar akıllı değilim. ”Marjory aynı sesi yeniden çıkarıyor. Ben pencereden dışarı bakıyorum; havaalanına varmak üzereyiz. Havaalanının geçitler ve taksi yolları boyunca dizilmiş farklı renkte bir ışıklandırması var. Kehribar, mavi, yeşil, kırmızı. Keşke mor ışıklar da koysalardı. Marjory, parkın kısa süreli bölümüne park ediyor ve terminale girmek için otobüs şeritlerinin arasından geçiyoruz.

Yalnız yolculuk ederken otomatik kapıların açılıp kapanmasını izlerim. Bu gece, Marjory’nin yanında kapıları umursamıyormuş gibi yürüyorum. Durup, varış ve kalkış panosuna bakıyor. Olması gerektiğini düşündüğüm uçuşu hemen görüyorum; Chicago’dan gelen havayolları, 1O:15’te iniyor, rötar yok, 17 numaralı kapı. Onun görmesi biraz daha sürüyor; normal insanların görmesi her zaman daha fazla sürüyor.

“Geliş” güvenlik kapısında midem bir kez daha kasılıyor. Bunu nasıl yapacağımı biliyorum; ailem bana öğretmişti ve ben de daha önce yapmıştım. Cebindeki tüm metalik şeyleri çıkar ve küçük sepetin içine koy. Sıranın gelmesini bekle. Kemerin altından geç. Kimse soru sormazsa iş kolay. Ama sorduklarında onları her zaman tam olarak duyamıyorum:

hoparlörlerden gelen sert sesler yüzünden çok gürültü oluyor. Giderek gerildiğimi hissediyorum.

Marjory önce geçiyor: çantası yürüyen bandın üzerinde, anahtarları da küçük sepetin içinde. Onun geçip gidişini izliyorum: kimse ona bir şey sormuyor. Anahtarlarımı, cüzdanımı, bozukluklarımı küçük sepetin içine koyuyorum ve yürüyorum. Öten bir şey yok. Görevli adam ben anahtarlarımı, cüzdanımı ve bozukluklarımı alıp cebime koyarken gözünü bana dikiyor. Birkaç metre ileride bekleyen Marjory'ye dönüyorum. Sonra adam konuşuyor.

“Biletinizi ve kimliğinizi görebilir miyim?

Her yanım buz kesiyor. Bunu başka kimseye sormadı -ne çantasını yürüyen bandın üzerinden almak için beni ittiren uzun, örgülü saçlı adama ne de Marjory'ye - ben de yanlış bir şey yapmadım. Geliş bölümüne girmek için güvenlikten geçerken biletli olmanıza gerek yok; sadece karşılayacağınız kişinin uçuş numarasını bilmeniz yeterli. İnsanları karşılamaya gelen insanların bilete ihtiyacı yoktur, çünkü onlar yolculuk etmeyeceklerdir. Bilet, uçağa binmek için güvenlik kapılarından geçerken gerekir.

“Benim biletim yok,” diyorum. Onun arkasından Marjory'nin kıpırdandığını görüyorum ancak yakına gelmiyor. Adamın ne dediğini duyduğunu sanmıyorum ve ben de toplu alanda bağırmak istemiyorum.

“Kimlik?” diyor. Gözleri bana odaklanmış, yüzü parlamaya başlıyor. Cüzdanımı çıkarıyorum ve kimliğimi gösteriyorum. Önce kimliğime sonra da bana bakıyor. “Eğer biletin yoksa burada ne işin var?” diye soruyor.

Kalbimin deli gibi atmaya, ensemin de terlemeye başladığını hissediyorum. “Ben... ben... ben...”

“Çıkar artık ağzındakini,” diyor kaşlarını çatarak. “Yoksa sen her zaman böyle kekeler misin?”

Başımı sallayarak onu onaylıyorum. Birkaç dakika içinde hiçbir şey söyleyemeyeceğimi biliyorum. Elimi gömlek cebime uzatıyorum ve her zaman yanımda bulundurduğum küçük kartı çıkarıyorum. Ona uzatıyorum; gözlerini karta dikiyor.

“Otizm hastasısın, ha? Ama konuşabiliyordun; birkaç saniye önce bana yanıt verdin. Kimi karşılayacaksın?”

Marjory yürüyor ve adamın arkasına geliyor. “Bir sorun mu var, Lou?”

“Uzak durun, bayan,” diyor adam. Ona bakmıyor bile.

“O benim arkadaşım,” diyor Majory. 382 uçuş numarasıyla gelen arkadaşımı karşılamaya geldik, 17. kapı. Dedektörün öttüğünü duymadım ...” Sesinde hafif bir kızgınlık var.

Şimdi adam onu görecek kadar dönüyor. Biraz rahatlıyor. “Sizinle mi?”

“Evet. Bir sorun mu var?”

“Hayır, efendim. Sadece bana biraz tuhaf göründü. Sanının bu” -elinde hala kartım var- “her şeyi açıklıyor. Sizin yanınızda olduğu sürece...”

“Ben onun bakıcısı değilim,” diyor Majory, Don’un alçak olduğunu söylediği ses tonuyla. “Lou, benim arkadaşım.”

Adamın kaşları kalkıyor, sonra iniyor. Bana kartımı geri veriyor ve sonra arkasını dönüyor. Ben de hızla yürüyen Marjory’nin yanında oradan uzaklaşıyorum, bu biçimde yürümek bacaklarını esnetiyor olmalı. On yedinci kapı için güvenli bekleme bölümüne gelene kadar hiç konuşmuyoruz. Cam duvarın diğer yanında, gidiş tarafında biletli insanlar sıra halinde oturuyorlar; sandalyelerin çerçeveleri parlak metalden ve oturakları da koyu mavi renkte. Geliş bölümünde oturmak için yer yok çünkü belirlenen varış saatine on dakika kala gelmemize izin veriliyor.

Bu daha önce böyle değildi. Elbette ben hatırlamıyorum; ben yüzyıl dönümünde doğmuşum -ancak ailem eskiden insanları karşılamak için kapılara kadar gidilebildiğini söylemişti. 2001 yılındaki felaketten sonra sadece giden yolcular kapılara kadar gidebiliyorlar. Yardıma ihtiyacı olan insanlar için bu sıkıntılı bir durum olmuş ve birçok insan özel geçit isteğinde bulunmuştu, bu yüzden hükümet de ayn güvenlikli sıraları olan bekleme salonları tasarlamıştı. Dokuz yaşımdayken, ailem beni ilk kez uçağa bindirdiği dönemde bütün büyük havaalanları gelen ve giden yolcu bölümlerini ayırmıştı.

Büyük pencerelerden dışarı bakıyorum. Her yerde ışıklar var. Uçakların kanatlarının ucundaki kırmızı ve yeşil ışıklar. Pencerelerin bulunduğu yerleri gösteren loş kare ışıklar. Bagajları taşıyan araçların farları. Sabit ışıklar ve göz kırpan ışıklar. “Artık konuşabilir misin?” diye soruyor Marjory, ben ışıklara bakarken.

“Evet.” Onun sıcaklığını hissedebiliyorum; çok yakınımda ayakta duruyor. Bir an için gözlerimi kapatıyorum. “Ben sadece... bazen kafam karışabiliyor.” Kapıya doğru yaklaşan uçağı gösteriyorum. “Şu gelen o mu?”

“Sanırım.” Bana doğru dönüyor ve yüz yüze geliyoruz. “Sen iyi misin?”

“Evet. Sadece... bazen böyle olabiliyor.” Bu akşam, Marjory ile ilk kez yalnız kaldığımda, böyle olduğu için utanıyorum. Lisede benimle konuşmak istemeyen kızlarla konuşmak istediğimi hatırlıyorum. O da onlar gibi gider mi acaba? Tom ve Lucia’nın evine gitmek için taksiye binebilirim ancak yanımda fazla para yok.

“İyi olduğuna sevindim,” diyor Marjory. Kapı açılıyor ve uçaktan inen insanlar gelmeye başlıyorlar. Karen’e bakınıyor ve ben de onu izliyorum. Karen, saçları beyazlamış, yaşlı bir kadın çıkıyor. Kısa bir süre sonra hep birlikte dışarı çıkıyoruz ve sonra da Karen’ın evine doğru yola koyuluyoruz. Ben arka koltukta sessizce oturup Marjory ve Karen’ın konuşmalarını dinliyorum. Sesleri tıpkı kayalara vuran sular gibi dalgalanıp yükseliyor. Ne hakkında konuştuklarını takip edemiyorum. Benim için fazla hızlı konuşuyorlar ve sözünü ettikleri yerleri ya da insanları bilmiyorum. Gerçi benim için sorun değil; çünkü ben Marjory’yi izliyorum, hem de aynı zamanda konuşmak zorunda kalmadan.

Arabamın bulunduğu Tom ve Lucia’nın evine vardığımızda Don’un gittiğini, kalan diğer eskrimcilerin de eşyalarını arabalarına yerleştirmekte olduklarını görüyorum. Kılıçlarımı ve maskemi yerine kaldırmadığımı hatırlayarak onları almak için bahçeye çıkıyorum ancak Tom onları topladığını söylüyor. Ne zaman döneceğimizden emin olamamış; onları karanlıkta dışarıda bırakmak istememiş.

Tom, Lucia ve Marjory’ye veda edip, arabamla karanlığın içinden evime gidiyorum.

ÜÇ

EVE VARDIĞIMDA TELESEKRETERİMİ IŞIĞININ YANIP SÖNDÜĞÜNÜ GÖRÜYORUM. Bu Lars'ın kodu; oturum açmamı istiyor. Uyuyakalmak ve yarın işe geç kalmak istemiyorum. Ancak Lars Çarşamba akşamları eskrim kursum olduğunu biliyor ve bu yüzden genellikle bana ulaşmaya çalışmaz. Önemli olmalı.

Oturum açıyorum ve mesajını buluyorum. Benim için otizm benzeri belirtilerin yetişkin primatlarda tersine çevrilmesiyle ilgili bir makale iliştirmiş. Küçük çocuklarda otizm tipi sendromlarla sonuçlanan, bebeklerde ve beyin hasarlarında genetik otizmi geri çevirmek şimdilerde yaygınlaştı ancak bunun benim için geç olduğu söylenmişti. Eğer bu gerçekse, pek geç sayılmaz. Son cümlede, makalenin yazan bu bağlantıyı kuruyor, araştırmanın insanlara uygulanabileceğini söylüyor ve daha ileri bir araştırma öneriyor.

Ben okumaya devam ederken ekranımda başka simgeler beliriveriyor. Otizm derneğinin logosu. Cameron ve Dale'in logoları. Demek onlar da duymuşlar. Şimdilik onları görmezden geliyorum ve okumaya devam ediyorum. Makale benimki gibi beyinler hakkında olsa da, bu benim alanım değil ve tedavinin nasıl işlemesi gerektiğini pek anlamıyorum. Yazar, süreci daha anlaşılır ve ayrıntılı biçimde açıklayan diğer makaleleri işaret ediyor. Bu makalelere erişilemiyor -en azından benim için, bu akşam için. "Ho ve Delgracia's Metodu" nedir, bilmiyorum. Tüm bu sözcüklerin ne anlama geldiğini de bilmiyorum, benim sözlüğümde bunlar yok.

Saate bakıyorum, gece yarısını epey geçmiş. Yatak. Uyumam gerek. Her şeyi kapatıyorum, saati kuruyorum ve yatıyorum. Kafamda fotonlar karanlığı kovalıyor ancak asla yakalayamıyorlar.

ERTESİ SABAH İŞ YERİNDE, HEPİMİZ KORİDORDA DURUYOR AMA NEREDEYSE HİÇ BİRBİRİMİZE BAKMIYORUZ. Herkes biliyor.

"Bence bu bir düzmece," diyor Linda. "İşe yaraması olası değil."

"Ya yararsa," diyor Cameron. "İşe yararsa, hepimiz normal olabiliriz."

“Ben normal olmak istemiyorum,” diyor Linda. “Ben neysem, oyum. Mutluyum.” Mutlu görünmüyor. Kızgın ve kararlı görünüyor.

“Ben de,” diyor Dale. “Ne olmuş maymunlarda işe yaradıysa -bu ne demek oluyor? Onlar insan değiller; bizden daha basitler. Maymunlar konuşamaz.” Gözü her zamankinden fazla seğiriyor.

“Biz zaten maymunlardan daha iyi iletişime geçiyoruz,” diyor Linda.

Bu biçimde bir araya geldiğimizde, yani sadece biz bizeyken, diğer zamanlarda olduğundan daha iyi konuşabiliyoruz. Buna çok gülüyoruz, insanların bizim yeteneklerimizi engelleyen bilim dallarını nasıl çıkardıklarına gülüyoruz. Bunun doğru olmadığını ve bu espriyi onların yanında yaparsak bizim birer paranoid olduğumuzu düşüneceklerini biliyoruz. Bizim, kötü anlamda deli olduğumuzu düşünürler; bunun bir espri olduğunu anlamazlar. Onlar, bir espriyi anlamadığımızda bunun nedeninin hayal gücümüzün zayıf olmasından kaynaklandığını söylüyorlar; ama biz aynı şeyi onlar için söyleyemiyoruz.

“Her üç ayda bir psikiyatra gitmek zorunda kalmamak hoşuma gider,” diyor Cameron.

Dr. Fornum’u görmek zorunda olmadığımı hayal ediyorum. Dr. Fornum’u görmek zorunda olmamak beni mutlu ederdi. Beni görmek zorunda kalmamak onun da hoşuna gider miydi?

“Lou, peki, ya sen?” diye soruyor Linda. “Sen bir anlamda onların dünyasının içinde yaşıyorsun.”

Aslında hepimiz yaşıyoruz, burada çalışarak, bağımsız yaşayarak. Ancak Linda otizm hastası olmayan insanlarla bir şeyler yapmaktan hoşlanmıyor ve daha önce bana Tom ve Lucia’nın eskrim grubuyla ya da kilisemdeki insanlarla takılmamam gerektiğini düşündüğünü söylemişti. Marjory ile ilgili hislerimi bilseydi acımasız şeyler söylerdi.

“Ben onlarla geçiniyorum... Bunun neden değişmesi gerektiğini anlamıyorum.” Sesimin her zamankinden daha sert çıktığını duyuyorum ve keyfim kaçtığı zamanlarda böyle çıkmamasını umuyorum. Kızgın değilim; sesimin kızgınmışım gibi çıkmasını istemiyorum.

“Gördünüz mü?” Başını diğer tarafa çeviren Cameron’a bakıyor.

“Çalışmam gerek,” diyorum ve küçük vantilatörümü açıp, ışık oyunlarını izlediğim ofisime yöneliyorum. Zıplamaya ihtiyacım var ama Bay Crenshaw gelir diye spor salonuna gitmek istemiyorum. Bir şeylerin beni

sıkıştırdığını hissediyorum. Üzerinde çalıştığım soruna dikkatimi vermekte zorlanıyorum.

Normal biri olmanın nasıl bir şey olduğunu merak ediyorum. Okuldan ayrıldığımda bunu düşünmeyi bırakmıştım. Aklıma geldikçe bu düşünceyi kafamdan uzaklaştırıyorum. Ancak şimdi... ben kekelerken ya da kesinlikle yanıt veremeyip bloknotuma yazmak zorunda kaldığımda insanların benim deli olduğumu düşündükleri konusunda endişelenmemek nasıl bir şey olurdu acaba? Cebimdeki küçük kartı taşımamak nasıl olurdu? Her yerde görebilmek ve duyabilmek? Sadece insanların yüzüne bakarak onların ne düşündüğünü anlamak?

Üzerinde çalıştığım sembol serisi bir anda tamamen anlamsızlaşıyor, tıpkı eskiden seslerin anlamsız olduğu gibi.

Bu mudur? Normal insanların bizim yaptığımız türden işleri yapmamalarının nedeni bu mudur? Şu anda yapmayı bildiğim işle, iyi olduğum işle normal olmak arasında seçim yapmam gerekiyor mu? Ofiste çevreme bakınıyorum. Rüzgargülü ansızın beni rahatsız ediyor. Yaptığı tek şey dönmek, aynı biçim düzeninde, tekrar tekrar dönmek dönmek dönmek. Vantilatörü kapatmak için uzanıyorum. Eğer bu normalse, bundan hoşlanmıyorum.

Semboller yeniden canlanıyor, anlam kazanıyor ve ben de onların içine dalıyorum; tepemdeki gökyüzünü görmemek için kafamı onların içine daldırıyorum. Yeniden yüzeye çıktığımda öğle yemeği geçmiş oluyor. Uzun zamandır oturmaktan ve öğle yemeğini kaçırmış olmaktan dolayı başım ağrıyor. Ayağa kalkıyorum, Lars’ın bana söylediğini düşünmemek için ofisi turluyorum. Elimde değil. Aç değilim ama yemeliyim. Binadaki küçük mutfağa gidiyorum ve buzdolabından plastik kutumu alıyorum. Hiçbirimiz plastiğin kokusundan hoşlanmıyoruz ancak yemeklerimizi ayn tutmamızı sağlıyor, böylece Linda’nın ton balıklı sandviçinin kokusunu almak zorunda kalmıyorum ve o da benim kurutulmuş et ve meyvelerimin kokusunu almak zorunda kalmıyor.

Bir elma ve birkaç üzüm yiyorum ve sonra da kurutulmuş etimden kemiriyorum. Anlaşılan midem yatışmıyor; spor salonuna gitmeyi düşünüyorum ancak kontrol ettiğimde Linda ve Chuy’ın orada olduklarını görüyorum. Linda kaşlarını çatmış haliyle yükseğe sıçrıyor; Chuy yerde oturmuş, vantilatörün üflediği renkli ışık huzmelerini izliyor. Linda beni

fark ediyor ve trambolin üstünde bana arkasını dönüyor. Konuşmak istemiyor. Ben de konuşmak istemiyorum.

Bu öğle sonrası sonsuza kadar sürecek gibi görünüyor. Tam zamanında işten çıkıp, arabamın bulunduğu yere gidiyorum. Kafamı döven müzik, tamamen yanlış bir müzik. Arabamın kapısını açtığımda fazla ısınmış hava dışarı çıkıyor. Sonbaharda ve daha serin bir havada olmayı dileyerek arabamın yanında duruyorum. Diğerlerinin de çıktığını görüyorum, hepsi de öyle ya da böyle gerginliklerini belli ediyorlar ve göz göze gelmekten kaçınıyorlar. Kimse konuşmuyor. Arabalarımıza biniyoruz; oradan önce ben ayrılıyorum çünkü binadan önce ben çıktım.

Öğle sonrasının sıcak havasında ve kafamda yanlış müzikle araba kullanmak pek güvenli değil. Işık ön cama, çamurluklara, döşemelere vuruyor; çok fazla yanıp sönen ışık var. Eve vardığımda, başım ağrıyor ve titriyorum. Kanepemdeki yastıkları alıp yatak odasına götürüyorum, tüm gölgelikleri ve kapıyı kapatıyorum. Yatıp, yastıkları tepeme yığıyorum, sonra da ışığı kapatıyorum.

Bu da Dr. Fornum'a asla söz etmediğim şeylerden biri. Raporuma bununla ilgili notlar alır; biliyorum. Burada karanlıkta yatarken, yumuşak baskı giderek gerginliğimi azaltıyor ve yanlış müzik kafamı terk ediyor. Yumuşak, karanlık bir sessizliğin içinde süzülüyorum... Rahat, huzur içindeyim, hızlı hareket eden fotonların işgalinden kurtulmuşum.

Sonunda yeniden düşünmeye ve hissetmeye hazırım. Üzgünüm. Üzgün olmamalıyım. Dr. Fornum'un bana söyleyebileceklerini kendime söylüyorum. Ben sağlıklıyım. Bana iyi para kazandıran iyi bir işim var. Yaşamak için bir evim ve giyebileceğim giysilerim var. Araba kullanmak için nadiren verilen yüksek statülü iznim var, böylece başkalarının arabasında gitmek ya da gürültülü, kalabalık toplu taşıma araçlarını kullanmak zorunda kalmıyorum. Şanslıyım.

Yine de üzgünüm. Çok çabalıyorum ancak işe yaramıyor. Diğerlerinin giydiği giysileri giyiyorum. Aynı anlarda aynı sözcükleri kullanıyorum: günaydın, merhaba, nasılsın, iyiyim, iyi geceler, lütfen, teşekkür ederim, rica ederim, hayır, teşekkürler, şimdi değil. Trafik kurallarına uyuyorum: kurallara uyuyorum. Dairemde sıradan mobilyalar var ve alışılmamış müziğimi kısık sesle ya da kulaklıkla dinliyorum. Ancak yine de yeterli değil. Ne kadar çok çabalarsam çabalayayım, gerçek insanlar benim hala değişmemi, onlar gibi olmamı istiyorlar.

Bunun ne kadar zor olduğunu bilmiyorlar. Umursamıyorlar. Değişmemi istiyorlar. Kafama bir şeyler sokup beynimi değiştirmek istiyorlar. Bunu yapmadıklarını söylüyorlar ancak yapıyorlar.

Herkes gibi bağımsız yaşayarak güvende olacağımı sanmıştım. Ancak değilim.

Yastıkların altında yeniden titremeye başlıyorum. Ağlamak istemiyorum; ağlamak çok gürültülü olabilir ve komşularım fark edebilir. Üzerime yığılan etiketlerin seslerini duyuyorum, çocukluğumdan beri raporuma işlenen etiketlerin. On tanı Otistik Spektrum Bozukluğu/Otizm. Duyusal bütünleşme eksikliği. İşitsel işlemleme eksikliği. Görsel işlemleme eksikliği. Temas savunmacılığı.

Etiketlerden nefret ediyorum; kendimi yapış yapış hissediyorum, sanki profesyonel bir yapıştırıcıyla bana yapıştırılmışlar da, onları çıkaramıyormuş gibiyim.

Bütün bebekler otizm hastası doğarlarmış, bizim gruplardan biri söylemişti. Gergin bir biçimde kahkahalarla gülmüştük. Hepimiz bu fikre katılmıştık ama böyle bir şeyi dillendirmek tehlikeliydi.

Nörolojik olarak normal bir bebeğin gelen veriyi uyumlu dünya kavramıyla bütünleştirmeyi öğrenmesi yıllar alır. Bu benim için daha uzun sürmüş olsa da -duyu sürecimin şimdi bile normal olmadığını hiç çekinmeden itiraf edebilirim- hemen hemen diğer bebeklerin geçtiği yollardan geçtim. Önceleri sınırsız, düzenlenmemiş duyusal girdilerin taşkınına uğradım ve kendimi aşırı duyusal yüklenmeden uyuyarak ve dikkatimi vermeyerek korudum.

Bu konudaki kaynakları okuduysanız, sadece nörolojik olarak hasar görmüş çocukların böyle yapacaklarını düşünebilirsiniz; ancak aslında bütün bebekler maruz kaldıkları durumu kontrol ederler -gözlerini kapatarak, başka yöne çevirerek ya da dünya onlara fazla geldiğinde uyuyarak. Zamanla, bu veri yığınından bir anlam çıkardıkça, retinal uyarı sinyal biçim düzeninin görsel dünyada ne anlama geldiğini, işitsel uyarı sinyal biçim düzeninin hangi insana ait olduğunu öğrenirler ve sonra da hangi insanın bebeğin kendi dilini konuştuğunu.

Benim için -herhangi bir otizm hastası birey için- bu daha uzun zaman alır. Anlayacak kadar büyüdüğümde ailem bunu bana açıklamıştı: nedense, benim bebek sinirlerimin bu açığı kapatana kadar süreklilik göstermek için bir uyarıcıya ihtiyacı vardı. Onlar -ve ben- nöronlarıma gereken süreklilik

sinyalini sağlayacak teknikler bulunduğu için şanslıydık. “Dikkat eksiliği” (bu oldukça yaygın bir şeydi) etiketi yapıştırılmak yerine uyarıcı tedavisine katılabildim.

Bilgisayar destekli temel dil öğrenme programından öncesini hatırlıyorum... İnsanların ağızlarından çıkan sesler bir tarlada bağıran ineklerinki kadar gelişigüzel -hayır daha da gelişigüzel- geliyordu. Ünsüz harflerin çoğunu duyamıyordum -sessiz harfler uzun sürmüyordu. Tedavinin yararı oldu. Bilgisayar ünsüz harfleri ben duyana kadar uzatıyordu ve beynim giderek daha kısa sinyalleri yakalamayı öğrendi. Ancak hepsini değil. Bugün bile hızlı konuşan biri, ne kadar dikkatimi verirsem vereyim, beni kaybeder.

Bu eskiden daha beterdi. Bilgisayar destekli dil öğrenme programından önce benim gibi çocuklar asla dil öğrenemeyebilirlerdi. Yirminci yüzyılın ortalarında doktorlar otizmin, tıpkı şizofreni gibi, bir akıl hastalığı olduğunu düşünüyorlardı. Annem, oğlunu onun deli ettiği söylenmiş bir kadın tarafından yazılmış bir kitap okudu. Otizm hastası insanların akıl hastası olduğu ya da olabileceğiyle ilgili kanı yirminci yüzyılın sonlarına kadar sürdü ve ben daha birkaç yıl önce bir dergide bununla ilgili bir makale okudum. Bu yüzden, bir akıl hastalığı geliştirip geliştirmediğimi izlemesi için Dr. Fornum’a gidiyorum.

Acaba Bay Crenshaw benim deli olduğumu mu düşünüyor? Yoksa bu yüzden mi benimle konuşurken yüzü parlıyor? Korkuyor mu? Bay Aldrin’ın benden -herhangi birimizden- korktuğunu sanmıyorum. Bizlerle gerçekmişiz gibi konuşuyor. Ancak Bay Crenshaw benimle sanki eğitmeye hakkı olduğunu düşündüğü inatçı bir hayvanmışım gibi konuşuyor. Genellikle korkuyorum, ancak şimdi yastıkların altında yatarken, korkmuyorum.

ŞU ANDA İSTEDİĞİM TEK ŞEY DIŞARI ÇIKMAK VE YILDIZLARA BAKMAK. Ailem beni Güneybatı’da bir kampa götürmüştü; orada yattığımı ve o şahane biçim düzenlerini, sonsuza dek süren biçim düzenlerini izlemiştim. Yıldızları yeniden görmek istiyorum. Çocukken beni sakinleştirmişlerdi; bana büyük bir biçim düzeninin küçük

bir parçası olabileceğim düzenli bir evren, biçim düzenli bir evren göstermişlerdi. Ailem bana ışığın gözüme ulaşana kadar ne süreyle yolculuk ettiğini söylemişti -yüzlerce, binlerce yıl- nedenini bilmesem de çok rahat hissetmiştim.

Buradan yıldızları göremiyorum. Park yerindeki güvenlik lambaları, pembemsi sarı bir ışık yayan sodyum buharlı lambalar yüzünden. Havayı puslu gösteriyorlar ve yıldızlar karanlık ve bulanık bu engelin arasından kendilerini gösteremiyorlar. Sadece ay, birkaç parlak yıldız ve gezegen kendini gösterebiliyor.

Eskiden zaman zaman şehir merkezinin dışına çıkar ve yıldızlara bakabileceğim bir yer bulmaya çalışırdım. Bu zor bir şey. Eğer yolda durup farları kapatırsam, beni görmediği için biri arabasıyla bana çarpabilir. Yolun kenarına çekebilir ya da bir kulübeye çıkan az kullanılan bir patikada durabilirim ancak oralarda yaşayan biri beni fark edebilir ve polisi arayabilir. Ve sonra polis gelip bana gece geç saatte neden orada durduğumu sorabilir. Yıldızları görme isteğimi anlamıyorlar. Bu yüzden ben de artık bunu yapmıyorum. Bunun yerine, yıldızları rahatça görebileceğim bir yerde tatil yapmak için para biriktiriyorum.

Bu polis konusu komik. Bazılarımız diğerlerinden daha fazla sorun çıkarıyor. San Antonio’da büyümüş olan Jorge, bana*, eğer beyaz, zengin ve normal değilsen, senin suçlu olduğunu düşünürler,* demişti. Büyüme çağındayken defalarca polis tarafından durdurulmuş; on iki yaşına kadar konuşmayı öğrenmemiş ve o günden beri de pek iyi konuştuğu söylenemez. Polisler onun hep sarhoş ya da uyuşturucu etkisinde olduğunu sanmışlar. Kim olduğuna dair bir bileklik takıyor olsa da konuşamadığından bilekliğine bakmak için onu polis merkezine götürürlermiş. Sonra onu eve kendileri bırakabilecekken aile bireylerinden birini bulmaya çalışırlarmış. Anne ve babası çalıştığı için merkezde üç ya da dört saat beklemek zorunda kalırmış.

Bunlar benim başıma gelmedi ancak anlayamadığım nedenlerden durdurulduğum oldu; tıpkı havaalanındaki güvenlik görevlisinin yaptığı gibi. Birileri benimle sert bir biçimde konuştuğunda korkuyorum ve bazen yanıt vermekte sıkıntı yaşıyorum. “Adım Lou Arrendale; ben otizm hastasıyım; soruları yanıtlamakta sorun yaşıyorum,” demeyi ne kadar korkmuş olursam olayım doğru biçimde söyleyinceye dek ayna karşısında çalıştım. Bunu yaptığımda sesim sert ve gergin çıkıyor. Onlar da bana,

“Kimliğin var mı?” diye soruyorlar. “Cebimde,” demem gerektiğini biliyorum. Eğer cüzdanı cebimden dışarı çıkarmaya çalışırsam, beni öldürecek kadar benden korkabilirler. Lisedeki öğretmenimiz Bayan Sevier bize polislerin cebimizde bir bıçak ya da silah taşıdığımızı düşünebileceklerini ve cebinden cüzdanını çıkarmaya çalışırken polisler tarafından öldürülen insanlar olduğunu söylemişti.

Bunun yanlış olduğunu düşünüyorum ancak korktuğu için polisin buna hakkı olduğuna karar veren yargıçla ilgili bir makale okumuştum. Buna karşın polisten çok korkan herhangi birinin polis memurunu öldürmeye hakkı yok.

Bu anlamsız. Bir simetri yok.

Lisede sınıfımızda bizi ziyarete gelen bir polis bizi korumak için var olduklarını ve sadece yanlış bir şey yapan insanların onlardan korkmaları gerektiğini söylemişti. Jen Brouchard benim düşündüğümü dile getirmişti; size bağıran, sizi tehdit eden ve sizi yere yüzüstü yatırabilecek insanlardan korkmamak zor bir şeydi. Bir şey yapmamış olsanız bile karşınızda silahını size doğrultmuş kocaman bir adam herkesi korkutabilirdi. Ziyaretimize gelen polis memurunun yüzü kızarmıştı ve davranış biçimin işe yaramayacağını söylemişti. Kendi davranış biçimi de işe yaramamıştı ancak bunu ona söylememem gerektiğini biliyordum.

Gerçi binamızda oturan polis memuru bana her zaman nazik davranmıştır. Adı Daniel Bryce ancak ona Danny denmesini istiyor. Beni gördüğünde günaydın ve iyi geceler, diyor; ben de ona günaydın ve iyi geceler, diyorum. Arabamı temiz tutmamla ilgili birkaç kez bana övgü dolu sözler söyledi. Birlikte, bakım evine gitmek zorunda kalan Bayan Watson’ın taşınmasına yardımcı olmuştuk; sehpasının her iki ucundan tutarak aşağı indirmiştik. Bana arka tarafı tutmamı önermişti. Onun, tanıdığım hiç kimseye bağırdığını duymadım. Arabamın temiz olmasından hoşlanması dışında, benimle ilgili ne düşündüğünü bilmiyorum. Benim otizmli olduğumu bilip bilmediğini de bilmiyorum. Ondan korkmamaya çalışıyorum çünkü ben yanlış bir şey yapmadım; ancak yine de biraz korkuyorum.

İnsanların ondan korktuklarını düşünüyor mu, diye sormak istiyorum ancak onu kızdırmak istemiyorum. Benim yanlış bir şey yaptığımı düşünmesini istemiyorum çünkü hala ondan biraz korkuyorum.

Televizyonda polisiye diziler izlemeye çalıştım ancak onlar da beni korkuttu. Polisler her zaman sinirli ve yorgun görünüyorlar ve diziler onların böyle olmalarını haklı göstermeye çalışıyor. Ben sinirli olduğumda bile sinirli gibi davranmamalıyım ancak onlar davranabilirler.

Ancak başkalarının yapmamdan hoşlandıkları şeyler yüzünden yargılanmak ve Daniel Bryce'a da haksızlık etmek istemiyorum. Bana gülümsüyor, ben de ona gülümseyerek karşılık veriyorum. Bana günaydın, diyor ve ben de ona günaydın, diyerek karşılık veriyorum. Taşıdığı silahı bir oyuncakmış gibi görmeye çalışıyorum, böylece o çevremdeyken fazla terlememe gerek kalmıyor; onun da, benim yapmadığım bir şey yüzünden kendimi suçlu hissediyormuşum gibi düşünmesine gerek kalmıyor.

Battaniyelerin ve yastıkların altında, sakin olduğum kadar terliyim de. Sürünerek dışarı çıkıyorum, yastıkları yerlerine yerleştirip, duş alıyorum. Kötü kokmamak önemli. Kötü kokan insanlar diğer insanları korkutuyor ya da kızdırıyor. Kullandığım sabunun kokusunu sevmiyorum -bu yapay, güçlü bir koku- ancak diğer insanlar tarafından kabul edilebilir bir koku olduğunu biliyorum.

Duştan çıkıp, giyindiğimde saat bir hayli ilerlemiş, dokuzu geçiyor. Perşembe günleri genellikle *Cobalt 457* izlerim ancak bunun için çok geç. Karnım aç; kaynatmak için su koyuyorum ve sonra da içine biraz erişte atıyorum.

Telefon çalıyor. Yerimden zıplıyorum; ne türde bir zil tonu kullanırsam kullanayım, telefon çaldığında hep şaşırıyorum ve ben şaşırdığımda zıplarım.

Arayan Bay Aldrin. Boğazım düğümleniyor; bir süre konuşamıyorum ancak o da konuşmaya devam etmiyor. Bekliyor. Beni anlıyor.

Ben anlamıyorum. O, işyerine ait biri; çalışanlardan biri. Beni daha önce evden aramamıştı. Şimdi benimle buluşmak istediğini söylüyor. Kapana sıkışmış gibi hissediyorum. O benim patronum. Ne yapmam gerektiğini söyleyebilir ancak bunu sadece ofiste yapabilir. Onun sesini evdeki telefondan duymak yanlış gibi geliyor.

"Ben-ben sizden telefon beklemiyordum," diyorum.

"Biliyorum," diyor. "Seni evden aradım çünkü seninle ofis dışında konuşmam gerek."

Midem kasılıyor. "Neden?" diye soruyorum.

“Lou, Bay Crenshaw hepinizi toplamadan önce bilmeni istedim. Yetişkin otizmini ters çevirebilen deneysel bir tedavi var.”

“Biliyorum,” diyorum. “Duydum. Maymunlar üzerinde denemişler.”

“Evet. Ama o makalede yazanlar bir yıl önceye ait; daha sonra ... bazı gelişmeler oldu .. şirket bu araştırmanın yasal haklarını satın aldı. Crenshaw hepinizin yeni tedaviyi denemenizi istiyor. Ben ona katılmıyorum. Bence çok erken; bence bunu size sormaya bile hakkı yok. Bu en azından sizin seçiminiz olmalı; kimse size baskı yapmamalı. Ama o benim patronum ve bu konuda sizlerle konuşmasına engel olamam.”

Bize yardım edemeyecekse, neden arıyor? Acaba, dergilerden birinde okuduğum gibi, bu da normal insanların istemeden yaptıkları yanlışa sempati istediklerinde yaptıkları manevralardan bir tanesi mi?

“Ben size yardım etmek istiyorum,” diyor. Ailemin, bir şeyler yapmak istemenin... yapmaya çalışmanın, yapmakla aynı şey olmadığını söylediklerini hatırlıyorum. Bunun yerine neden “Size yardım edeceğim,” demiyor?

“Bence bir avukata ihtiyacınız var,” diyor. “Crenshaw’la karşılıklı görüşebilecek biri. Benden daha iyi biri. Sizin için böyle birini bulabilirim.”

Sanının, bizim avukatımız olmak istemiyor. Sanının, Crenshaw’ın onu kovmasından korkuyor. Sözcükleri dışarı çıkarmak için inatçı dilimle mücadeleye giriyorum. “Bulmamalısınız... bulmayın... Bence ben -biz- kendi avukatımızı kendimiz bulmalıyız.”

“Bulabilir misiniz?” diye soruyor. Sesindeki kuşkuyu duyabiliyorum. Eskiden insanların sesinde mutluluk dışında başka bir şey duyduğum zaman karşımdakinin bana sinirlendiğini sanırdım. Neyse ki hala öyle değilim. Ne tür bir iş yapabildiğimizi ve benim de bağımsız bir biçimde yaşadığımı bildiği halde acaba neden kuşku duyuyor?

“Merkez’e gidebilirim,” diyorum.

“Belki bu daha iyi olur,” diyor. Telefonun onun tarafındaki ucunda bir gürültü başlıyor; bir şeyler söylüyor ancak sanırım bana demiyor. “Şunu kısın; telefondayım.” Başka bir ses duyuyorum, mutsuz bir ses, ancak sözcükleri net olarak duyamıyorum. Sonra Bay Aldrin’in sesini duyuyorum, kulağıma daha yüksek geliyor. “Lou, eğer birini bulmakta sorun yaşarsanız ... yardım etmemi isterseniz, bana haber verin. Sizin için en iyisini istiyorum; bunu biliyorsun.”

Bunu bilmiyorum. Bay Aldrin’in müdürümüz olduğunu, bize karşı her zaman kibar ve sabırlı olduğunu biliyorum. İşimizi kolaylaştırmak için gereken şeyleri sağladığını biliyorum ancak bizim için en iyisini istediğini bilmiyorum. Bunu nasıl bilebilir? Marjory ile evlenmemi isteyebilir mi? “ Teşekkür ederim,” diyorum, hemen her koşulda söylenebilecek en güvenli, alışılagelmiş şey budur. Dr. Fornum görse gurur duyardı.

“Peki, o zaman,” diyor. Şu anda kendi içinde bile anlamı olmayan bu sözcüklerle kafamı karıştırmak istemiyorum. Bu da söylenebilecek alışılagelmiş şeylerden biri; konuşmanın sonuna geliyor. “Yardıma ihtiyacınız olduğunda beni arayın. Sana ev telefonumu vereyim...” Ezberden birtakım numaralar söylüyor, telefon sistemim numaraları yakalıyor, zaten ben de unutmam. Numaralar kolaydır, özellikle de asal sayılardan oluşan bu ardışık numaralar; büyük olasılıkla kendisi bile farkında değildir. “Hoşçakal, Lou,” diyor sonunda. “Endişelenmemeye çalış.”

Denemek yapmak değildir. Ben de “Hoşça kal,” diyor, telefonu kapatıp, artık hemen hemen hamurlaşmış eriştelerimin başına dönüyorum. Eriştelerin hamurlaşmalarını umursamam; yumuşak ve yatıştırıcı oluyorlar. Çoğu insan eriştenin üstüne fıstık ezmesi koymayı sevmez; ancak ben severim.

Bay Crenshaw’ın tedaviyi görmemizi istemesini düşünüyorum. Bizi buna zorlayabileceğini sanmıyorum. Bizimle ilgili yasalar ve tıbbi araştırmalar var. Yasaların tam olarak ne dediğini bilmiyorum ancak bizi buna zorlamasına izin vereceklerini sanmıyorum. Bay Aldrin’in bu konuyu benden daha iyi biliyor olması gerek; o bir müdür. Bu nedenle Bay Crenshaw’ın bunu yapacağını ya da deneyeceğini düşünüyor olmalı.

Uyumak zor olacak.

CUMA SABAHI, CAMERON BAY ALDRIN’IN ONU DA ARADIĞINI SÖYLÜYOR. Herkesi aramış. Bay Crenshaw henüz hiçbirimize bir şey söylemedi. Midemde şu rahatsız edici bulantı var, tıpkı geçemeyeceğimi bildiğim bir sınava girmeden önce olduğu gibi. Bilgisayarın başına geçmek ve çalışmak rahatlatacak.

Projenin ilk yarısını bitirmem dışında bütün gün başka bir şey olmuyor ve deneme uygulaması başarıyla sonuçlanıyor. Öğle yemeğinden sonra Cameron bana yerel otizm derneğinin araştırma makalesiyle ilgili Merkez'de bir toplantı düzenleyeceğini söyledi. O gidiyor. Hepimizin gitmesi gerektiğini düşünüyor. Bu Cumartesi için arabamı temizlemek dışında bir planım yok ve zaten her Cumartesi sabahı Merkez'e gidiyorum.

Cumartesi sabahları, Merkez'e yürüyorum. Bu bir yürüyüş ancak sabahın bu saatinde fazla sıcak olmuyor ve yürüyüş bacaklarımın daha iyi hissetmesini sağlıyor. Üstelik yol üzerinde tuğladan ilginç bir biçim düzeniyle yerleştirilmiş bir kaldırım var, iki renkli tuğladan -somon ve kırmızı renkli. Bu kaldırıma bakmayı seviyorum.

Merkez'de sadece işyerinden değil, şehrin başka yerlerine yayılmış başka insanlar da var. Bazıları, çoğunlukla yaşça daha büyük olanlar, günlük yetişkin bakım evlerinde ya da iyi bir gözetim altında korumalı iş yerlerinde ve grup evlerinde yaşıyorlar. Stefan burada daha küçük bir üniversitede profesör, biyoloji alanlarından birinde araştırma yapıyor. Mai daha büyük bir üniversitede profesör; alanı matematik ve biyofiziği kapsıyor. İkisi de pek sık toplantılara katılmazlar. Daha fazla hasarlı insanların toplantılara daha çok katıldığını fark ediyorum; Joe Lee gibi genç insanlar neredeyse hiç gelmiyorlar.

Bazılarını işyerinden, bazılarını da başka yerlerden tanıdığım ve hoşlandığım birkaç insanla sohbet ediyorum, tıpkı büyük bir muhasebe şirketinde çalışan Murray gibi. Murray gittiğim eskrim kursuyla ilgili şeyler duymak istiyor; o aikido çalışıyor ve psikiyatristine o da bundan söz etmiyor. Murray'in de yeni tedaviyi duyduğunu biliyorum; yoksa neden buraya gelsin ki? Ancak bu konuyla ilgili konuşmak istemiyor. O bizimle çalışmıyor; insanlar üzerinde denemeler yapılma aşamasına gelindiğini bilmiyor olabilir. Belki tedaviyi istiyordur. Ona bunu sormak istemiyorum, bugün değil.

Merkez sadece otizm hastaları için değil. Özellikle hafta sonları, başka engelleri olan insanlar da görüyoruz. Bu engellerin neler olduğunu bilmek istemiyorum. İnsanlarla ilgili olabilecek kusurların hiçbirini düşünmek istemiyorum.

İnsanlardan bazıları çok yakın davranıp, bizlerle konuşuyorlar ama bazıları hiç öyle değil. Emmy bugün doğrudan yanıma geliyor. Neredeyse sürekli burada. Benden daha kısa, düz saçları ve kalın camlı gözlükleri var.

Neden göz ameliyatı olmadığını merak ediyorum. Bunu sormak kibarlık olmaz. Emmy sürekli sinirli görünüyor. Kaşları bitişiyor ve ağız kenarlarında bir dizi sıkı küçük kası var, sürekli somurtkan görünüyor. “Demek bir kız arkadaşın var,” diyor.

“Hayır,” diyorum.

“Evet. Bana Linda söyledi. O bizden biri değil.”

“Hayır,” diyorum yine. Marjory benim kız arkadaşım değil -üstelik- onunla ilgili Emmy ile konuşmak istemiyorum. Linda, Emmy’ye bir şey söylememeliydi, özellikle böyle bir şeyi. Ben Linda’ya, Marjory’nin kız arkadaşım olduğunu söylemedim çünkü değil. Bu doğru değil.

“Kılıçlarla oyun oynamaya gittiğin yerde,” diyor Emmy. “Bir kız varmış-”

“O bir kız değil,” diyorum. “O bir kadın ve benim kız arkadaşım değil.” Ben öyle düşünüyorum. Marjory’yi ve geçen hafta yüzünde gördüğüm ifadeyi hatırladıkça ensemde bir sıcaklık hissediyorum.

“Linda kız arkadaşın olduğunu söylüyor. O bir ajan, Lou.”

Emmy ender olarak insanların ismini söyler; benim adımı söylediğinde kolumu tokatlamış gibi hissediyorum. ‘“Ajan’ derken ne kastediyorsun?”

“O üniversitede çalışıyor. O projenin yapıldığı yerde, biliyorsun.” Sanki projeyi ben yapıyormuşum gibi bana dik dik bakıyor. Engellerin gelişimi üzerinde çalışan araştırma grubunu kastediyor. Ben çocukken, ailem beni değerlendirilmem için oraya götürmüştü ve üç yıl boyunca özel bir sınıfa gitmiştim. Sonra ailem, bu grubun çocuklara yardım etmekten çok araştırma için para sağlamakla ilgilendiğini anladı, bu yüzden beni yerel bir klinikte başka bir programa gönderdiler. Yerel derneğimizin politikalarından biri de onların toplantılarımıza katılmalarına izin vermemek.

Emmy’nin kendisi de üniversitede çalışıyor, danışmada ve Marjory’nin orada çalıştığını bu yüzden biliyor.

“Üniversitede birçok insan çalışıyor,” diyorum. “Hepsi de araştırma grubunda değil.”

“O bir ajan, Lou,” diyor Emmy yine. “O sadece sana konulan tanıların peşinde, seninle kişisel olarak ilgilenmiyor.”

İçimde bir oyuk açıldığını hissedebiliyorum; Marjory’nin araştırmacı olmadığından eminim ancak o kadar da emin değilim.

“Ona göre sen bir ucubesin,” diyor Emmy. “Bir denek.” Denek sözcüğünü iğrenç bir şeymiş gibi çıkarıyor ağzından, tabii benim *iğrenç*

sözcüğünden anladığım kadarıyla. Tiksindirici. Labirentin içindeki bir fare, kafesin içindeki bir maymun gibi. Yeni tedaviyi düşünüyorum; bu tedaviyi ilk kabul edenler, denek olacaklar, tıpkı üzerlerinde ilk denedikleri maymunlar gibi.

“Bu doğru değil,’’ diyorum. Kollarımın altından, ensemden aşağı tenime batarak inen terleri ve tehdit altında hissettiğimde ortaya çıkan belli belirsiz sarsıntıyı hissediyorum. “Her neyse, o benim kız arkadaşım değil.”

“En azından bu kadar sağduyulu olmana sevindim,” diyor Emmy.

Toplantıya katılıyorum çünkü Merkez’i terk edersem Emmy diğerlerine Marjory ve benden söz eder. Araştırma protokolünü ve olası sonuçları anlatan konuşmacıyı dinlemek zor oluyor. Söylediklerini hem duyuyorum, hem duyamıyorum; daha önce duymadığım bir şey söylediğinde fark ediyorum ancak fazla dikkatimi veremiyorum, daha sonra Merkez’in web sitesinde yayınlayacağı açıklamayı okurum. Emmy onunla ilgili şeyler söyleyene kadar Majory’yi düşünmemiştim ancak şu anda onu düşünmekten kendimi alamıyorum.

Majory benden hoşlanıyor. Benden hoşlandığına eminim. Ben olduğum için, grupla birlikte eskrim yaptığım için hoşlanıyor, o Çarşamba akşamı onunla havaalanına gitmek istediği Lou olarak hoşlanıyor. Lucia, Marjory’nin benden hoşlandığını söyledi. Lucia yalan söylemez.

Ancak hoşlanmaktan hoşlanmaya fark var. Ben, yiyecek olarak, jambondan hoşlanırım. Ben onu ısırırken jambonun ne hissettiğini umursamam. Jambonun düşünmediğini bilirim, bu yüzden onu ısırmak beni rahatsız etmez. Bazı insanlar etyemez çünkü bu etin alındığı hayvanlar canlıydılar ve belki hisleri, belki de düşünceleri vardı diye düşünürler. Ancak artık öldükleri için bu beni rahatsız etmez. Yediğimiz her şey bir zamanlar birkaç gram mineral içeren birer canlıydı, içine girebilseydik belki bir ağacın düşünceleri ve hisleri olabileceğini bilirdik.

Ya Majory benden Emmy’nin dediği gibi hoşlanıyorsa - bir şey gibi... jambonu ısırmamla eşit bir şey gibi? Ya benden sessiz ve samimi olduğum için diğer deneklerden daha fazla hoşlanıyorsa?

Kendimi sessiz ve samimi hissetmiyorum. Birilerine vurma isteği hissediyorum.

Toplantıdaki danışman bize internetten okuduğumuzdan farklı bir şey söylemiyor. Yöntemi açıklayamıyor; araştırmanın içinde yer almak isteyen birinin nereye gitmesi gerektiğini bile bilmiyor. Çalıştığım şirketin,

araştırmanın yasal haklarını satın aldığını söylemiyor. Belki bilmiyor. Bay Aldrin'in bu konuda doğru söylediğinden emin olamıyorum.

Toplantıdan sonra diğerleri kalmak ve yeni süreç konusunda konuşmak istiyorlar; ancak ben hemen ayrılıyorum. Hemen eve gitmek ve ortalıkta Emmy yokken Marjory'yi düşünmek istiyorum. Marjory'nin bir araştırmacı olduğunu düşünmek istemiyorum; ben onu arabada yanımda otururken düşünmek istiyorum. Onun kokusunu, saçlarındaki ışıltıyı ve hatta epesiyle dövüşünü düşünmek istiyorum.

Arabamı temizlerken Marjory'yi düşünmek daha kolay. Koltuğun üstündeki postu çıkarıp silkeliyorum. Ne kadar dikkat edersem edeyim, üstüne bir şeyler dökülüyor; tozlar, iplikler -bugün de bir kağıt ataşı buluyorum. Bunun nereden geldiğini bilmiyorum. Arabanın ön tarafına koyuyorum ve küçük süpürgeyle koltukları, sonra da elektrikli süpürgeyle yerleri süpürüyorum. Elektrik süpürgesinin sesi kulaklarımı tırmalıyor ancak el süpürgesinden daha çabuk iş görüyor ve burnuma daha az toz kaçıyor. Ön camları dikkatlice köşelerine kadar içten siliyorum, sonra da aynaları temizliyorum. Dükkanlar araba için özel temizlik malzemeleri satıyorlar ancak hepsi çok kötü kokuyor ve beni hasta ediyor, bu yüzden sadece nemli bir bez kullanıyorum.

Postu koltuğa koyuyorum ve sıkıca bağlıyorum. Artık arabam Pazar sabahı için tertemiz. Kiliseye otobüsle gitmeme rağmen arabamın mis gibi Pazar giysileri içinde durduğunu düşünmek hoşuma gidiyor.

MARJORY'Yİ DÜŞÜNMEDEN ÇABUCAK DUŞUMU ALIYORUM. Sonra yatıp onu düşünmeye başlıyorum. Kafamda hareket ediyor, sürekli hareket ediyor ancak aynı zamanda hareketsiz duruyor. Onun yüzü diğer yüzlerden daha iyi ifade ediyor kendisini. Bu ifade o kadar uzun süre kalıyor ki, onu okuyabiliyorum. Uykuya daldığımda bana gülümsüyor.

DÖRT

TOM SOKAKTAN MARJORY SHAW VE DON POITEAU’NUN BAHÇEYE GELİŞLERİNİ İZLİYOR. Lucia, Marjory’nin Lou’yla yakınlaşmaya başladığını söylemişti ancak Marjory şu anda Don’la yürüyordu. Bunun bir ayrıcalık olduğunu düşünen Don onun çantasını taşıyordu, peki Marjory ondan hoşlanmasaydı, çantasını geri almaz mıydı?

İç çekti ve elini seyrelmiş olan saçlarının arasından geçirdi. Eskrim sporunu seviyordu, insanların buraya gelmesini seviyordu ancak yaşı ilerledikçe gruptaki kişiler arası entrikaların ağırlığı onu en fazla yoran şey oluyordu. Lucia’yla evlerinin, insanların fiziksel ve sosyal potansiyellerini geliştireceği bir yer olmasını istiyordu ancak görünüşe bakılırsa, bir bahçe dolusu hiç büyümeyen ergenin arasında sıkışıp kalmıştı. Er ya da geç, hepsi ona şikayetleri, kinleri ve incinen duygularıyla geliyordu.

Ya da Lucia’ya gidiyorlardı. Bunu genellikle kadınlar yapıyordu. Yanına oturuyorlar, onun nakış işleriyle ya da fotoğraflarıyla ilgileniyormuş gibi yapıp, bütün dertlerini dökülüyorlardı. O ve Lucia saatlerini neler olup bittiğini, onlara ne türde destek olabileceklerini, fazla sorumluluk almadan nasıl yardımcı olabileceklerini konuşarak geçiriyorlardı.

Don ve Marjory yaklaştıkça, Tom, Marjory’nin rahatsızlığını fark etti. Don, her zaman olduğu gibi dikkatsizdi, hızlı konuşuyor ve konuştuklarının heyecanıyla kızın çantasını sallayıp duruyordu. Tipik bir örnek, diye düşündü Tom. Gece bitmeden Marjory’den, Don’un ne kadar rahatsız olduğunu, Don’dan da Marjory’nin kendisini yeterince anlamadığına dair şikayetleri duyacaktı.

“Malzemelerini her zaman aynı yere koymak istiyor, başka yere koyamaz çünkü,” diyordu Don, Tom’un onları duyabileceği yakınlığa geldiklerinde.

“Bu düzenli olmakla ilgili bir şey,” dedi Marjory. Sesi aşırı titiz biri gibi çıkıyordu ve bu da çok fazla rahatsız olduğu anlamına geliyordu. “Düzenli olmaya karşı mısın?”

“Ben takıntıya karşıyım,” dedi Don. “Ama sen bir gün sokağın bu tarafına, diğer gün diğer tarafına park ederek ve değişik giysiler giyerek sağlıklı bir esneklik gösteriyorsun. Lou, her hafta aynı giysilerle geliyor -

tertemiz, buna saygı duyuyorum ama sürekli aynı giysiler- tıpkı malzemelerini her zaman aynı yere koyması gibi ...”

“Sen malzemelerini farklı yerlere koyuyorsun ve Tom da onları kaldırtıyor, değil mi?” dedi Marjory.

“Çünkü Lou buna sinirleniyor,” dedi Don, asık suratla. “Bu haksızlık-”

Tom, Marjory’nin Don’a bağırmak istediğini anladı. O da bağırmak istiyordu. Ancak Don’a bağırmak görünüşe bakılırsa, bir işe yaramayacaktı. Don’un sekiz yılını ona bakıcılık etmekle geçirmiş, ağırbaşlı, çok çalışkan bir kız arkadaşı olmuştu ve Don hala aynıydı.

“Ben de düzeni severim,” dedi Tom, sesinin iğneleyici çıkmamasına özen göstererek. “Kimin malzemesini nerede bulacağını bildiğimizde işler herkes için kolaylaşır. Üstelik malzemeleri ortalıkta bırakmak aynı yerde durmaları konusunda ısrar etmek kadar takıntılı bir durum olabilir.”

“Hadi, Tom; *unutkanlıkla takıntılı olmak* farklı şeyler.” Sesi, rahatsız olmak bir yana sanki Tom cahilmiş de, onunla eğleniyormuş gibi çıkıyordu. Tom onun iş yerinde de böyle davranıp davranmadığını merak etti. Eğer öyleyse, bu inişli çıkışlı çalışma geçmişini açıklıyordu.

“Benim kurallarım yüzünden Lou’yu suçlamamalısın,” dedi Tom. Don omuz silkti ve malzemelerini almak için eve girdi.

Her şey başlamadan önce birkaç dakikalık bir huzur... Tom esnemelere başlayan Lucia’nın yanına oturdu ve ayak parmaklarına dokunmaya çalıştı. Bunu yapmak eskiden daha kolaydı. Marjory de Lucia’nın yanına oturdu ve ileriye doğru uzanarak alnını dizlerine dokundurmaya çalıştı.

“Lou’nun bu akşam burada olması gerekiyordu,” dedi Lucia. Yan gözle Marjory’ye baktı.

“Acaba onu rahatsız mı ettim?” dedi Marjory. “Yani benimle havaalanına gelmesini istemekle.”

“Sanmıyorum,” dedi Lucia. “Hatta bundan çok hoşlanmış olduğunu söyleyebilirim. Bir şey mi oldu?”

“Hayır. Arkadaşımı aldık; Lou’yu buraya geri getirdim. O kadar. Don malzemeleriyle ilgili bir şeyler söyledi-”

“Oh, Tom malzemelerin çoğunu ona toplattı. Onları gelişigüzel raflara atacaktı. Ama Tom onları düzgün bir biçimde yerleştirmesini söyledi. Malzemelerin nasıl yerleştirildiğini defalarca gördü, şimdiye kadar öğrenmiş olmalıydı ama Don... asla öğrenmeyecek. Helen’den

ayrıldığından beri yıllar önce tanıdığımız umursamaz o küçük çocuğa geri döndü. Keşke biraz büyüse.”

Tom bir şey söylemeden onları dinledi. Bu işaretlerin neler getireceğini biliyordu: Lucia her an Marjory’nin Lou ve Don’la ilgili duygularını kurcalamaya başlayabilirdi ve bu gerçekleştiğinde işin içinde olmak istemiyordu. Esneme hareketlerini bitirdi ve Lou evin köşesinden dönerken ayağa kalktı.

TOM, IŞIKLARI KONTROL EDİP, BİRİNİN YARALANMASINA NEDEN OLABİLECEK ŞEYLERİ ORTADAN KALDIRIRKEN LOU’NUN ESNEME HAREKETLERİNİ İZLEDİ... Her zamanki gibi düzenli ve tam yapıyordu. Bazı insanlar onu sıkıcı bulabilirlerdi ancak Tom onu çok ilginç buluyordu. Otuz yıl önce olsa asla bu durumda olamazdı; elli yıl önce olsa yaşamını bir klinikte geçirmek zorunda kalırdı. Erken müdahale ve eğitim yöntemlerindeki gelişmeler ve bilgisayar destekli duyusal bütünleştirme egzersizleri ona iyi bir iş bulma, bağımsız yaşama, eşit koşullarda gerçek hayatla mücadele yeteneği kazandırdı.

Bu uyumun mucizesi olduğu kadar Tom için aynı zamanda üzücüydü de. Lou’dan daha genç ve aynı nörolojik eksikliklerle doğan insanlar, yaşamlarının ilk iki yılında gen tedavisiyle tamamen iyileşebiliyorlardı. Sadece ailesi tedaviyi reddedenler tıpkı Lou gibi yorucu tedavilerle mücadele etmek zorunda kalıyorlardı. Eğer Lou daha genç olmuş olsaydı, bu kadar acı çekmek zorunda kalmayacaktı. Normal olabilirdi, o ne demekse.

Her şeye rağmen buradaydı ve eskrim yapıyordu. Tom onun, ilk başladığı zamanki sarsak ve dengesiz hareketlerini düşündü -uzun süre Lou’nun eskrim yapması görüntüde bir şakadan öteye gitmiyordu. Gelişimin her aşamasında, her zamanki gibi yavaş ve zor başlangıçlar yapıyor, yavaş gelişim gösteriyordu.

Her aşamada büyük bir çabayla uzmanlaşmıştı, bu doğuştan gelen bir yetenek değildi. Dahası fiziksel yeteneğinin yanı sıra, diğer eskrimcilerin onlarca yılını alan beyinsel yeteneğini sadece birkaç ay içinde kazanmıştı.

Tom, Lou’yla göz göze geldi ve baş işaretiyle onu çağırdı. “Sana söylediğimi unutma -buradaki üst düzey oyuncularla karşılaşmalısın artık.”

“Evet...” dedi Lou, sonra da usule uygun selam verdi. Açılış hareketleri sert gibi görünüyordu ancak sonra avantaj sağlayan orantılı hareketlerle farklı bir tarza geçti. Tom onu çevreledi, yön değiştirdi, yanıltıcı hareketler yaptı, sahte boşluklar yarattı. Lou onun her hareketine birebir karşılık vererek, tıpkı daha önce kendisine yapıldığı gibi onu denedi. Lou’nun hareketlerinde ona karşılık vermekten çok bir biçim düzeni mi vardı? Bunu söylemesi zordu. Ancak Lou neredeyse onu yakalıyordu, onun hareketlerini bekleyerek... Öyle düşündü Tom, kendisinin bir biçim düzeni vardı ve Lou bunu çözmüştü.

“Biçim düzenlerini mi inceliyorsun?” diye sordu yüksek sesle. O sırada Lou’nun kılıcı Tom’unkini aşmış ve göğsüne tuş yapmıştı. “Bunu tahmin etmeliydim.”

“Üzgünüm,” dedi Lou. “Bunu neredeyse her zaman söylüyordu, “Üzgünüm,” utanmış görünüyordu.

“Güzel bir tuş,” dedi Tom. “Maça odaklanmak yerine bu yaptığın şeyi nasıl yaptığını düşünüyordum. Biçim düzenlerini mi inceliyorsun?”

“Evet,” dedi Lou. Sesi hafif şaşırmış gibi çıktı.

“Ben bunu gerçek zamanda yapamam,” dedi Tom. “Karşımdakinin gerçekten basit bir biçim düzeni olmadığı sürece.”

“Bu haksızlık mı?” diye sordu Lou.

“Bunu yapabiliyorsan, hiç de haksızlık değil,” dedi Tom. “Bu aynı zamanda iyi bir eskrimci olduğunun da işaretidir - aynı zamanda iyi bir satranç oyuncusu olduğunun da. Satranç oynuyor musun?”

“Hayır.”

“Şey... Bakalım kendimi yaptığım şeye verip, ben de sana tuş yapabilecek miyim?” Tom başıyla işaret verdi ve yeniden başladılar ancak Tom’un dikkatini vermesi kolay olmuyordu.

Lou’yu düşünmek istiyordu -o sarsak hareketlerin ne zaman bu kadar etkili olmaya başladığını, ondaki gerçek yeteneği ne zaman gördüğünü, Lou’nun ne zamandan beri biçim düzenlerini incelediğini düşünmek istiyordu.

Tom bir açıklık yakaladı ve içeri girdi ancak göğsüne yapılan başka bir hamleyle durduruldu.

“Aman tanrım, Lou, bunu yapmaya devam edersen seni turnuvalara hazırlamamız gerekecek,” dedi, yarı şaka, yarı ciddi. Lou kaskatı kesildi, omuzlarını kamburlaştırdı. “Bu seni rahatsız mı etti?”

“Ben ... bence turnuvalara katılmamalıyım,” dedi Lou.

“Sen bilirsin.” Tom yeniden selamladı. Lou’nun kendisini neden bu biçimde ifade ettiğini merak etti. Turnuvalara katılmak istememek başka bir şeydi, katılmaması “gerektiğini” düşünmek başka bir şey. Lou normal olsaydı -Tom bu sözcüğü aklından geçirdiği için kendinden nefret etti ancak ne yazık ki vardı- üç yıldır turnuvalara katılıyor olurdu. Tom dikkatini maça vermeye çalıştı, bir hamleyi zar zor savdı ve kendi hamlelerini daha gelişigüzel yapmaya çalıştı.

Sonunda nefesi kesildi ve durmak zorunda kaldı. “Bir molaya ihtiyacım var, Lou. Buraya gel de maçı değerlendirelim,” dedi. Lou söylenene uyarak peşinden gitti ve Tom kendisine bir sandalye çekerken, o da verandayı çevreleyen kaya tabakasının üzerine oturdu. Lou terliyordu ancak Tom onun nefesinin kesilmemiş olduğunu fark etti.

TOM SONUNDA DURUYOR, NEFES NEFESE KALIYOR VE DEVAM ETMEK İÇİN FAZLACA YORULDUĞUNU SÖYLÜYOR. Diğer iki kişi ringe çıkarken beni yanına çağırıyor. Güçlükle nefes alıyor; sözcükler ağzından aralıklarla çıkıyor, bu da anlamamı kolaylaştırıyor. İyi olduğumu düşünmesine seviniyorum.

“Ama senin henüz nefesin kesilmemiş. Git başkalarıyla maç yap, benim de nefesimin düzene girmesine izin ver. Sonra konuşuruz.”

Lucia’nın yanında oturan Marjory’ye bakıyorum. Tom’la birlikte maç yaparken beni izlediğini görmüştüm. Şimdi yere bakıyor, sıcak yanaklarını daha da pembeleştirmiş. Midem kasılıyor ancak ayağa kalkıp yanına gidiyorum.

“Merhaba, Marjory,” diyorum. Kalbim deli gibi çarpıyor.

Başını kaldırıp bakıyor. Gülümsüyor, gerçek bir gülümseme. “Merhaba, Lou,” diyor. “Bu akşam nasılsın?”

“İyi.” diyorum. “Benimle... sen benimle... benimle maç yapmak ister misin?”

“Elbette.” Eğilip maskesini alıyor ve yüzüne takıyor. Artık yüzünü göremiyorum, ben de maskemi taktığımda o da benim yüzümü göremeyecek. Maskemi indiriyorum. Görülmeden de bakabilirim; kalp atışlarım normale dönüyor.

Saviolo’nun el kitabındaki yinelemelerle başlıyoruz. Adım adıma, birbirimizi kuşatarak ve birbirimizi hissederek. Bu hem alışılagelmiş, hem de karşılıklı konuşma gibi bir şey. Dengeli bir biçimde onun hamlelerini sayıyorum, onun savuşturmalarına karşı hamleler yapıyorum. Hareketleri Tom’unkilerden daha yumuşak, daha çekingen. Kuşat, adım at, sor, yanıtla; kafamdaki müziğin bir diyaloğu.

Hiç beklemediğim anda hareketsiz kalınca ona tuş yapıyorum. Ona vurmak istememiştim. “Üzgünüm,” diyorum. Müziğim hız kesiyor; ritmim bocalıyor. Geri adım atıyorum, teması yitiriyorum, kılıcımın ucu yere dokunuyor.

“Hayır -güzel hareketti,” diyor Marjory. “Gardımı düşürmemem gerektiğini bilmeliydim...”

“Canın acıdı mı?” Sanki ona çok sert dokundum.

“Hayır... Devam edelim.”

Maskesinin içinden dişlerinin pırıltısını görebiliyorum; gülümsüyor. Selamlıyorum; bana karşılık veriyor; dansımıza geri dönüyoruz. Dikkatli olmaya çalışıyorum ve çelik kılıçlarımızın birbirine dokunuşundan onun daha sağlam, odaklanmış durduğunu ve daha hızlı hareket ettiğini anlıyorum. Ben hızlanmıyorum; omzuma tuş yapıyor. Bu noktadan sonra onun adımlarına ayak uyduruyorum, karşılamaları olabildiğince uzun tutmaya çalışıyorum.

Çok kısa zamanda daha sık nefes alıp verdiğini duyuyorum ve dinlenmek için mola almak istediğini anlıyorum. Kollarımızı kenetleyerek birbirimize teşekkür ediyoruz; başımın döndüğünü hissediyorum.

“Çok eğlenceliydi,” diyor. “Çalışmamak için bahane bulmaktan vazgeçmeliyim. Eğer ağırlık çalışması yapmış olsaydım, kolum bu kadar ağrımazdı.”

“Ben haftada üç gün ağırlık çalışıyorum,” diyorum. Sonra ona ne yapmak gerektiğini söylediğimi ya da böbürlendiğimi düşünebileceğini fark ediyorum ancak ben sadece bir yerim ağrımasın diye ağırlık çalıştığımı söylemek istemiştim.

“Ben de çalışmalıyım,” diyor. Sesi mutlu ve rahat çıkıyor. Ben de rahatlıyorum. Ağırlık çalıştığımı söylediğim için mutsuz olmamış. “Eskiden çalışıyordum. Ama yeni bir proje üzerinde çalışıyorum ve bütün zamanımı yiyor.”

Projeyi saati kemiren canlı bir şey gibi hayal ediyorum. Bu Emmy’nin sözünü ettiği proje olmalı.

“Evet. Ne projesi bu?” Yanıt beklerken güçlükle nefes alıyorum.

“Şey, benim alanım nöromüsküler sinyal sistemleri,” diyor Marjory. “Gen tedavisinde başarı elde edilemeyen bazı genetik nöromüsküler hastalıklar için olası tedaviler üzerinde çalışıyoruz.” Bana bakıyor ve ben de onaylarcasına başımı sallıyorum.

“Kas distrofisi gibi mi?” diye soruyorum.

“Evet, öyle,” diyor Marjory. “Aslında eskrime bu yüzden başladım.”

Alnımın kırıştığını hissedebiliyorum; merak. Eskrimle kas distrofisinin ne ilgisi var? Kas distrofisi olanlar eskrim yapamazlar. “Eskrim mi...?”

“Evet. Yıllar önce bölümün bir toplantısına giderken yolum Tom’un eskrim üzerine demo verdiği bir bahçeden geçti. İyi bir kas fonksiyonunu bir kullanıcının değil, bir doktorun bakış açısıyla düşünüyordum... Orada durduğumu, eskrim yapan insanları izlediğimi ve kas hücrelerinin biyokimyasal davranış biçimini düşündüğümü hatırlıyorum. Bir anda Tom bana geldi ve denemek isteyip istemediğimi sordu. Sanırım insanların bacak kaslarını izlerken yüzümde beliren ifadeyi eskrime olan ilgimle karıştırmıştı.”

“Üniversitede de eskrim yaptığını sanıyordum,” diyorum.

“O üniversitedeydi,” diyor Marjory. Bu dediğim dönemde mezun olmuştum.”

“Oh. .. Demek her zaman kaslar üzerine çalıştın?”

“Bir anlamda öyle. Kas hastalıklarında gen tedavilerinin başarısıyla daha çok nöromüsküler alanına kaydım... ya da işverenlerim kaydı, demeliyim. Benden proje müdürü olmaz.” Uzun süre yüzüme bakıyor; ben başımı çeviriyorum çünkü bu çok yoğun bir duygu. “Umarım benimle havaalanına gelmeni istememe kızmamışsındır, Lou. Kendimi senin yanında güvende hissettim.”

İyice ısındığımı hissediyorum. “Şey ben... kızmadım... ben istedim-” Boğazım kuruyor, güçlükle yutkunuyorum. “Kızmadım,” diyorum, alçak bir sesle. “Seninle gittiğime sevindim.”

“Bu iyi,” diyor Marjory.

Başka bir şey söylemiyor; bedenimin rahatladığını hissederek yanında oturuyorum. Eğer mümkün olsa, bütün gece burada oturabilirim. Kalp atışlarım yavaşlarken, diğerlerine bakıyorum. Birbirleriyle maç yapıyorlar. Don verandanın karşısında bir koltuğa çökmüş; bana bakıyor ancak ben ona baktığımda gözlerini çeviriyor.

TOM, BİRLİKTE ÇIKAN MAX, SUSAN VE MARJORY’YE EL SALLADI. Döndüğünde Lou hala oradaydı. Peşinde dertlerini anlatmak isteyenlerle birlikte Lucia içeri girmişti.

“Bir araştırma var,” dedi Lou. “Yeni. Belki bir tedavi.”

Tom onun sesindeki iniş çıkışlar yüzünden ona daha fazla kulak verdi, tonlamalarında apaçık bir gerginlik vardı. Lou korkmuştu; sesi sadece endişelendiğinde böyle çıkardı.

“Hala deney aşamasında mı yoksa kullanılıyor mu?” “Deney aşamasında. Ama onlar, iş yerindekiler istiyor -patronum dedi ki ... benim tedavi görmemi istiyorlar.”

“Deney aşamasındaki bir tedaviyi mi? Bu tuhaf. Genellikle onlar ticari sağlık planlarına kapalıdırlar.”

“Bu-şey-Cambridge merkezinde geliştirilmiş bir tedaviymiş,” dedi Lou, sesi daha tedirgin ve mekanik çıkmıştı. “Şirket yasal haklarını satın almış. Patronum patronunun bu tedavinin biz de uygulanmasını istediğini söylüyor. Patronum ona katılmıyor ama onlara engel olamıyor.”

Tom yumruğunu birilerinin kafasına indirmek istedi. Lou korkmuştu; birileri ona baskı yapıyordu. Tom kendisine Lou’nun kendi çocuğu olmadığını hatırlattı. Bu konuda herhangi bir hakkı yoktu ancak Lou’nun arkadaşı olarak bazı sorumlulukları vardı.

“Nasıl uygulandığını biliyor musun?” diye sordu.

“Henüz değil.” Lou başını salladı. Geçtiğimiz hafta web sitesinde yayınlandı; yerel otizm derneği bir toplantı düzenledi ama onlar da fazla bir şey bilmiyorlar... insanlar üzerinde uygulanması için yıllar geçmesi gerektiğini düşünüyorlar. Bay Aldrin -benim müdürüm- denenebileceğini söylüyor ve Bay Crenshaw da üzerimizde denemesini istiyor.”

“Deneysel şeylerin üzerinizde uygulanması için sizi zorlayamazlar, Lou; sizi zorlamaları yasalara aykırı-”

“Ama işimi elimden alabilirler-”

“Eğer denemezseniz sizi işten atmakla mı tehdit ediyorlar? Bunu yapamazlar.” Yapamayacaklarını düşünüyordu. Bunu üniversitede yapamazlardı ancak özel sektör farklıydı. O kadar mı farklıydı? “Bir avukata ihtiyacın var,” dedi. Tanıdığı avukatları geçirdi aklından. *Gail bu dava için doğru avukat olabilirdi*, diye düşündü Tom. Gail uzun zaman insan hakları için çalışmıştı ve karşılığını almıştı. Birilerini kafasını patlatmaktan daha iyi şeyler yapacak birileri olmalıydı.

“Hayır... evet... bilmiyorum, endişeleniyorum. Bay Aldrin yardıma, bir avukata ihtiyacımız olduğunu söyledi-”

“Bu kesinlikle doğru,” dedi Tom. Lou’ya düşünecek başka bir şeyler vermenin yararlı olup olmayacağını merak etti. “Bak, hani sana turnuvalardan söz etmiştim ya-”

“Yeterince iyi değilim,” dedi Lou telaşla.

“Aslında iyisin. Belki turnuvalarda mücadele etmenin diğer sorununu çözmene yaran olabilir.” Tom, bunun iyi bir fikir olduğunu nereden çıkardığını anlamaya çalıştı. “Eğer işverenine karşı bir dava açmak zorunda kalırsan, bu tıpkı bir eskrim maçı gibi olabilir. Eskrimden kazandığın güven sana yardımcı olabilir.”

Lou neredeyse ifadesiz bir biçimde ona baktı. “Nasıl yardımcı olacağını anlamadım.”

“Şey... belki de olmaz. Ben sadece bizim dışımızdaki insanlarla deneyim yaşarsan, sana yardımı olabilir diye düşünmüştüm.”

“Turnuva ne zaman?”

“Bir sonraki yerel turnuva birkaç hafta sonra yapılacak. Cumartesi günü. Seni biz götürebiliriz; Lucia ve ben güzel insanlarla tanışabilmen için sana destek oluruz.”

“Güzel olmayan insanlar da mı var?”

“Şey, evet. Güzel olmayan insanlar her yerde vardır ve bunlardan birkaçı her zaman eskrim gruplarının içine sızmayı başarır. Ama çoğu iyi insanlardır. Hoşuna gidebilir.” Tom, Lou’nun daha çok normal hayata maruz kalmasını gerektiğini bilmesine rağmen daha fazla zorlamak istemiyordu, tabii bir avuç hırslı yaratığın dünyasına normal denirse.

Günlük hayatlarında normallerdi; sadece gösterişli kostümler giyip, kılıçlarıyla birbirlerini öldürmek istiyorlardı.

“Kostümüm yok,” dedi Lou, başını eğip kolları kesik eski deri ceketine baktı.

“Sana bir şeyler ayarlarız,” dedi Tom. Lou onun kostümlerinden birinin içine rahatlıkla sığabilirdi. Zaten ihtiyacından fazla kostümü vardı. “Lucia bu konuda bize yardımcı olabilir.”

“Ben emin değilim,” dedi Lou.

“Gelecek hafta denemek isteyip istemediğini haber ver. Giriş paranı ödemek zorundayız. Eğer olmazsa ileri tarihte bir turnuva daha düzenlenecek.”

“Bunu düşüneceğim,” dedi Lou.

“Güzel. Şu diğer konuya gelince -sana yardımcı olabilecek bir avukat tanıyor olabilirim. Bir kontrol edeyim. Peki, ya Merkez onlarla konuştun mu?”

“Hayır. Bay Aldrin beni aradı ama kimse henüz resmi bir şey söylemedi. Sanırım onlar bir şey söyleyene kadar ben bir şey söylememeliyim.”

“Haklarının ne olduğunu öğrenmen kimseyi incitmez,” dedi Tom. “Pek emin değilim -yasaların sürekli değişip durduğunu biliyorum ve şu andaki yasal sürecin nasıl işlediğini bilmiyorum. Senin bir uzmana ihtiyacın var.”

“Bu pahalıya mal olur,” dedi Lou.

“Olabilir,” dedi Tom. “Bunu sonra öğrenebiliriz. Eminim Merkez sana bunun bilgisini verir.”

“Teşekkür ederim,” dedi Lou.

Tom onun sessiz, kontrollü ve kendine özgü, korkutucu ancak zararsız haliyle gidişini izledi. Birilerinin Lou üzerinde deney yapacak olmasını düşünmek bile onu hasta ediyordu. Lou, Lou’ydu, olduğu haliyle iyiydi.

İçeride Don tavan pervanesinin altına yayılmış, her zamanki gibi dur durak bilmeden konuşurken Lucia da yüzünde “Beni kurtar!” ifadesiyle nakışını işliyordu.

“Pekala... Lou’nun gerçekten de yarışmaya hazır olduğunu düşünüyorsun, ha?” diye sordu Don.

Tom başını sallayarak onayladı. “Bunu duydun demek. Evet, öyle düşünüyorum. Kendini çok geliştirdi. Şu anda burada en iyi eskrim yapan tek kişi o ve buraya kendi başına geldi.”

“Öyle biri için aşırı bir baskı olur,” dedi Don.

“Onun gibi biri derken... Otizm hastası mı demek istiyorsun?”

“Evet. Kalabalığın ve gürültünün içinde pek başarılı olamıyorlar, değil mi? Bu yüzden onlar arasındaki çok iyi müzisyenlerin bile konser veremediklerini okumuştum. Lou iyi olabilir ama bence onu turnuvaya katılmaya zorlamamalısın. Pes eder.” Tom aklına gelen ilk şeyi söylemekten vazgeçti ve onun yerine, “İlk katıldığın turnuvayı hatırlıyor musun, Don?” diye sordu.

“Şey, evet... Çok gençtim... Tam bir felaketti.”

“Evet. İlk maçından sonra bana ne dediğini hatırlıyor musun?”

“Hayır... Pek hatırlamıyorum. Kaybettiğimi biliyorum... dağılmıştım.”

“Çevrendeki kalabalığın hareketliliği yüzünden dikkatini toplayamadığını söylemiştin.”

“Evet, bu Lou gibi biri için daha beter olur.”

“Don -senden daha beter nasıl kaybedebilir?”

Don’un kıpkırmızı oldu. “Şey, ben... O-onun için daha beter olur. Kaybetmek yani. Benim için-”

“Sen gidip altı bira içmiş, sonra ağacın dibine kusmuştun,” dedi Tom. “Sonra ağladın ve bunun hayatının en berbat günü olduğunu söyledin.”

“Çok gençtim,” dedi Don. “Ve içimdekileri haykırdım ama daha sonra bu beni hiç rahatsız etmedi... O kendini toparlayamaz.”

“Onun hisleri konusunda endişelenmene sevindim,” dedi Lucia. Tom, Lucia’nın sesindeki alaycı ton nedeniyle yüzünü buruşturdu.

Don gözlerini kısmasına rağmen omuz silkti. “Elbette endişeleniyorum,” dedi. “O, hiçbirimize benzemiyordu.”

“Bu doğru,” dedi Lucia. “O neredeyse hepimizden daha iyi bir eskrimci ve bazılarımızdan daha iyi bir insan.”

“Tanrım, kötü bir havadasın,” dedi Don, espri havasında konuşuyordu ancak Tom onun espri yapmadığını biliyordu.

“Sen kendini geliştirmiyorsun,” dedi Lucia, nakışını toparlayıp, ayağa kalktı; daha Tom bir şeyler söyleyemeden çıkıp gitti. Tom düşüncelerini Lucia’nın dile getirmesinden nefret ediyordu, kendine sakladığı düşüncelerini Lucia ifade ettiği için işin sonucuyla kendi başa çıkması gerekeceğini biliyordu. Don, Tom’a, ortak kadınlarıyla ilgili erkek erkeğe konuşalım dercesine bir bakış attı ancak ortak bir kadın yoktu.

“Yoksa... yaş dönümüne... falan mı giriyor?” diye sordu Don.

“Hayır,” dedi Tom. “Fikrini ifade ediyor.” Aslında bu ifade etmek istediği kendi fikriydi, peki bunu söylemeli miydi? Don neden büyümüyor ve sorun yaratmaktan vazgeçmiyordu? “Bak -yorgunum ve yarın sabah erken saatte dersim var.”

“Tamam, tamam, mesajı aldım ben,” dedi Don, dramatik bir ifadeyle yerinde doğruldu.

Sorun Don’un mesajı alamamasıydı. Oradan ayrılması beş dakika aldı; Tom kapıyı kilitledi ve Don’un her zaman yaptığı gibi geri dönüp başka bir şeyler söylememesi için ışıkları söndürdü. Tom kendini kötü hissediyordu; Don yıllar önce çekici ve hevesli bir çocuktu ve Tom onun olgun bir erkek olması için yardım edebilirdi. Eski dostlar ne için vardır?

“Bu senin hatan değil,” dedi Lucia koridordan. Sesi artık yumuşamıştı ve Tom da biraz rahatladı; ne de olsa istediği kızgın bir Lucia’yı yatıştırmak değildi. “Sen uğraşmasaydın daha beter bir adam olurdu.”

“Bilemiyorum,” dedi Tom. “Ben hala-”

“Sen doğuştan bir eğitmensin, Tom, sen hala onları kendilerinden koruyabileceğini sanıyorsun. Düşünsene: Marcus, Colombia Üniversitesi’nde, Grayson, Michigan’da ve Vladianoff da Berlin Ünüversitesi’nde. Bütün bu çocuklar seni tanıdıkları için iyi yerlere geldiler. Don senin hatan değil.”

“Bu gecelik bunu yutuyorum,” dedi Tom. Lucia arkadaki yatak odalarından yansıyan ışıkta harika görünüyordu.

“Yutturacaklarım bu kadar değil,” dedi Lucia, sesinde bir muziplik vardı ve bir anda sabahlığını yere bırakıverdi.

BEN OTİZMLE İLGİLİ DENEYSEL BİR TEDAVİDEN SÖZ EDERKEN TOM’UN BENDEN YENİDEN ESKRİM TURNUVASINA KATILMAMI İSTEMESİNE BİR ANLAM VEREMİYORUM. Eve dönüş yolunda bunu düşünüyorum. Eskrimde kendimi geliştirdiği açık ve grup içindeki daha iyi eskrimcilerin arasında tutunabiliyorum. Ancak bunun tedaviyle ya da benim yasal haklarımla ne ilgisi var?

Turnuvalarda eskrim yapan insanlar, ciddi insanlar. Deneyimliler. Kendilerine ait malzemeleri var. Kazanmak istiyorlar. Ben kazanmak

istediğimden emin değilim, gerçi biçim düzenlerini çözüp, buna göre oyun kurmak hoşuma gidiyor. Belki Tom kazanmayı istemem gerektiğini düşünüyordur. Belki de Tom, mahkemede kazanmayı istemem için eskrimde de kazanmayı istemem gerektiğini düşünüyordur.

Bu ikisinin birbirleriyle ilgisi yok. Bir insan her ikisini birden istemeden ya eskrimde ya da mahkemede kazanmayı isteyebilir.

Benzerlikleri nedir? Her ikisi de birer yarışma. Ailem bana hayatta her şeyin bir yarışma olmadığını, insanların bir arada çalışabileceklerini, istedikleri zaman kazanabileceklerini önemle vurgulamıştı. İnsanlar yardımlaştıkları, birbirlerinden keyif aldıkları sürece eskrim daha zevkli bir şey. Ben eskrimde insanlara kazanmak için değil, oyunu daha iyi oynamak için tuş yapıyorum.

Her ikisi de hazırlık mı gerektiriyor? Her şey hazırlık gerektirir.

Önlem. Dikkat. Kavrayış. Biçim düzenleri. Düşünceler kafamda bir bir aydınlanıyor.

Tom’u memnun etmek istiyorum. Eskrim sahasının zemini ve raflar konusunda yardım ettiğimde memnun olmuştu. Tıpkı babamın sağlıklı günlerine dönmüş olması gibi bir şeydi. Tom’u yeniden memnun etmek istiyorum ancak turnuvaya katılarak bunu sağlayabilir miyim, bilemiyorum. Ya kötü oynayıp kaybedersem? Hayal kırıklığına uğrar mı? Benden ne bekliyor?

Daha önce tanımadığım insanlarla eskrim yapmak keyifli olabilir. Biçim düzenlerini bilmediğim insanlarla. Normal olan ve benim normal olmadığımı bilmeyen insanlarla. Yoksa Tom onlara söyler mi? Nedense, söyleyeceğini düşünmüyorum.

Haftaya Cumartesi günü Eric ve Linda’yla gökevine gideceğim. Ondan sonraki Cumartesi ayın üçüncü haftası oluyor ve ben ayın üçüncü Cumartesi gününde dairemi temizlemek için fazladan zaman harcarım. Turnuva ondan sonraki Cumartesi günü yapılacak. O gün için bir planım yok.

Eve gelince kurşun kalemle dördüncü ayın Cumartesi günü üzerine “eskrim turnuvası” diye not alıyorum. Tom’u aramayı düşünüyorum ancak geç oldu ve üstelik kararımı haftaya bildirmemi söyledi. Takvimin üzerine hatırlatma için yapışkan bir not koyuyorum: “Tom’a evet, de.”

BEŞ

CUMA ÖĞLE SONRASINA KADAR BAY CRENSHAW DENEYSEL TEDAVİYLE İLGİLİ BİZE HİÇBİR ŞEY SÖYLEMİYOR. Belki Bay Aldrin yanılmıştı. Belki bu konuyu onunla konuşup halletmişti. İnternette çoğu özel haber gruplarından insanların telaşlı bir tartışmaları oluyor ancak, anlaşılan hiç kimse tedavinin insanlar üzerinde ne zaman ve nerede başlayacağını bilmiyor.

Bay Aldrin'in bize söyledikleri konusunda bir şey yazmadım. Bu konuda konuşmayın, dememişti ancak bu bana doğru gelmedi. Bay Crenshaw fikrini değiştirmek zorunda kaldıysa buna çok sinirlenmiş olabilir. Bizi kontrol etmeye geldiğinde çoğu zaman zaten sinirli görünüyor.

Gökevindeki gösterimin adı "Gezegenlerin ve Uyduların Keşfi". İşçi Bayramı'ndan beri devam ediyor, bu da bugün, yani Cumartesi günü bile fazla kalabalık olmayacağı anlamına geliyor. Erkenden gidiyorum ve kalabalık günlerden bile tenha olan ilk gösteriye katılıyorum. Koltukların sadece üçte biri dolu, böylece Eric, Linda ve ben diğerlerine çok yakın olmadan bütün bir sıraya yayılabiliriz.

Amfitiyatro tuhaf kokuyor ama hep böyle kokar. Işıklar azalıp, yapay gökyüzü iyice karardığında o eski heyecanımı hissediyorum. Kubbede görünmeye başlayan iğne deliği kadar ışıklar gerçek yıldızlar olmasa da, neredeyse yıldızlar kadar güzeller. Işık o kadar yaşlı değil; milyarlarca yıl öteden gelmiyor -sadece bir projektörden geliyor- ancak yine de hoşuma gidiyor.

Benim hoşlanmadığım şey, bundan yüz yıl ya da elli yıl önce neler bilip bilmediğimizle ilgili yapılan giriş konuşması. Ben şu anda neler bildiğimizi öğrenmek istiyorum, ailemin çocukken neler duymuş olabileceklerini değil. Geçmişte birileri Mars'a bazı kanalların olduğunu düşünmüş olsa ne fark eder?

Koltuğumun üzerindeki peluşta sert bir nokta var. Bunu parmaklarımla hissedebiliyorum -birileri sakızını ya da şekerini oraya yapıştırmış ve temizlik görevlileri de bunu fark etmemiş olmalı. Ancak ben bir kez fark edince artık ona aldırmamazlık edemiyorum. Elimdeki broşürü koltukla arama koyuyorum.

Sonunda program geçmişten çıkıp günümüze geliyor. Gezegenlerin uydudan gelen son fotoğrafları muhteşem; uzay aracının temsili uçuşu koltuğumdan fırlayıp onunla birlikte gezegenlerin ardısıra dolaşma isteği veriyor. Keşke orada olabilseydim. Küçükken haber programlarında uzaya giden insanları ilk gördüğümde astronot olmak istemiştim ancak bunun imkansız olduğunu biliyorum. Yeterince uzun yaşamak için ömür boyu tedavi görsem bile hala otizm hastası olarak kalacağımı biliyorum. *Değiştiremeyeceğin şey için üzülme,* derdi annem.

Bilmediğim konularda yeni şeyler öğrenemiyorum ancak gösteri yine de hoşuma gidiyor. Gösteriden sonra karnım acıkıyor. Öğle yemeği vaktimi neredeyse geçirmişim.

"Yemek yiyebiliriz," diyor Eric.

"Ben eve gidiyorum," diyorum. Evde kuru etim ve biraz daha beklerlerse tazeliklerini yitirecek elmalarım var.

Eric başını sallayarak kabul ediyor ve arkasını dönüp gidiyor.

PAZAR GÜNÜ KİLİSEYE GİDİYORUM. Ayin başlamadan önce orgcu Mozart'tan bir şeyler çalıyor. Müzik kulağa ibadet törenine uygun geliyor. Tıpkı gömlek, ceket ve kravatta olması gereken uyum gibi: tam olarak birbirine benzemek değil, uyuşmak. Koro, Rutter'ın bir ilahisini söylüyor. Ben Rutter'ı Mozart kadar sevmem, ancak canımı da yakmaz.

Pazartesi günü kuzeydoğudan gelen serin bir rüzgarla hava biraz daha serin. Bir ceket ya da kazak giyecek kadar soğuk değil ancak daha rahat bir hava var. Yazın berbat sıcaklarının sona ermekte olduğunu biliyorum.

Salı günü hava yine sıcak. Market alışverişimi salı günleri yapanın. Salı günleri marketler daha tenha olur, ayın biri olsa bile.

Marketteki insanları izliyorum. Ben çocukken kısa zaman sonra tüm marketlerin kapanacağı söylenirdi. Herkesin siparişlerini internetten yapacağı ve siparişlerin kapılarına kadar geleceği söylenirdi. Kapı komşumuz bunu bir süre yaptı ve annem de bunun çok saçma bir şey olduğunu düşündü. Annem ve Bayan Taylor bunu tartışırlardı. Yüzleri parlar ve sesleri birbirlerini bileyen bıçaklar gibi çıkardı. Küçük olduğum için birbirlerinden nefret ettiklerini düşünürdüm ancak sonra yetişkinlerin -

insanların- birbirlerinden nefret etmeden farklı görüşlerde olabileceklerini ve tartışabileceklerini öğrendim.

Hala siparişleri kapıya kadar getiren marketler var ancak, burada bunu deneyen marketler işi bıraktılar. Şimdiyse istediklerinizi sipariş verip, bir kutuda bekletip, sonra çabucak alıp çıkabiliyorsunuz. Bunu bazen ben de yapıyorum ancak sık değil. Yüzde on daha pahalıya geliyor ve benim için alışveriş deneyimi kazanmak önemli. Bunu da annem söylemişti. Bayan Taylor benim alışveriş deneyimi kazanmadan da yeterince strese girdiğimden bahsetmişti; ancak annem de Bayan Taylor'un fazla hassas olduğunu söylemişti. Bazen *keşke annem yerine Bayan Taylor annem olsaydı,* demişimdir; ancak sonra da bunu dediğim için kendimi kötü hissetmişimdir.

İnsanlar tek başlarına markette alışveriş yaparken daha endişeli, dalgın ve diğerlerini umursamıyormuş gibi görünüyorlar. Annem bana marketlerin görgü kurallarını öğretmişti ve gürültüye, karmaşaya rağmen bunların çoğu bana kolay gelmişti. İnsanlar durup, yabancılarla sohbet etmeyi düşünmediklerinden göz teması kurmaktan kaçınıyorlar; bu da onları rahatsız etmeden gizlice izlemeyi kolaylaştırıyor. Göz teması kurmamamdan rahatsız olmuyorlar, gerçi kartını ya da paranı alan kişiye bir anlığını da olsa doğrudan bakmak kibarlıktır. Havadan sudan konuşmak kibarlıktır, hatta önündeki müşteri aynı şeyleri söylemiş olsa bile.

Bazen normal insanların nasıl normal olduklarını merak ediyorum, bunu da çoğunlukla marketlerde merak ediyorum. Günlük Yaşam Becerileri dersimizde liste yapmak, bir reyondan diğerine gitmek ve listedekileri kontrol etmek öğretilmişti. Öğretmenimiz bize reyonlarda durup bakmak yerine önceden gazetelerden ya da broşürlerden fiyat karşılaştırması yapmamızı önermişti. Onun bize -bunu kendisi de söylemişti- normal insanların nasıl alışveriş yaptıklarını öğrettiğini düşünmüştüm.

Ancak reyonda yolu engelleyen adamın böyle bir ders almış olduğunu sanmıyorum. Normal gibi görünüyor ancak her bir spagetti sos kavanozuna bakıyor, fiyatlarını karşılaştırıyor, etiketlerini okuyor. Arkasında kalın camlı gözlükleri olan beyaz saçlı bir kadın onu geçmeye çalışıyor; sanırım benim tarafımdaki soslardan bir tane almak istiyor ancak adam yolu kapattığı için onu rahatsız etmek istemiyor. Ben de öyle. Adamın yüzündeki kaslar gergin, alnında, yanaklarında ve çenesinde çıkıntılar yapmışlar. Teni hafif parlıyor. Sinirli olmalı. Beyaz saçlı kadın ve ben iyi giyimli ancak sinirli

görünen bir adamın rahatsız edildiğinde patlayabileceğini biliyoruz. Sonunda adam başını kaldırıyor ve göz göze geliyoruz. Yüzü iyice kızarıyor ve parlamaya başlıyor. “Bir şey *söyleyebilirdiniz*!" diyor, alışveriş sepetini hızla yana çekiyor ve beyaz saçlı kadının yolunu iyice tıkıyor. Ben kadına gülümseyip, başımı sallıyorum; o da sepetini kenara çekiyor ve ben geçiyorum.

“Bu çok saçma,” diye söylendiğini duyuyorum adamın. “Bunların hepsini neden aynı boyda yapmıyorlar?”

Ona yanıt vermemem gerektiğini biliyorum, yanıt vermek cazip gelse de. İnsanlar konuştuğunda birilerinin onları dinlemesini beklerler. Birileri konuşurken dikkatimi verip, onları dinlemem gerektiğini biliyorum ve çoğu zaman bunu yapabilmek için kendimi eğittim. Marketlerde zaman zaman insanlar yanıt beklemezler ve yanıt verdiğinizde sinirlenirler. Bu adamsa zaten sinirli. Kalp atışlarımın hızlandığını hissediyorum.

Önümde kıkırdayarak raflardan baharat karışımı paketlerini alan iki çok genç çocuk var. Reyonun ucunda kot pantolonlu genç bir kadın onlara söyleniyor. “Jackson! Misty! Bırakın onları yerine!” Yerimde sıçrıyorum. Benimle konuşmadığını biliyorum ancak ses tonu dişlerimi kamaştırıyor. Bir çocuk cıyaklayarak yanımdan geçip gidiyor ve diğeri de, “Bırakmam!” diyor. Sinirden yüzü tuhaf bir hal almış kadın hızla yanımdan geçiyor, çocuğun ciyak ciyak bağırdığını duyuyorum ancak dönüp bakmıyorum. “Sessiz olun, sessiz olun, sessiz olun,” demek istiyorum, ancak bu bana düşmez; diğer insanlara sessiz olmalarını söylemek, hele de ailesi ya da patronu değilseniz, doğru olmaz. Şimdi başka sesler duyuyorum, kadın sesleri. Birileri çocuklu kadını azarlıyor ve ben hemen yan reyona dönüyorum. Kalbim göğsümde deli gibi çarpıyor, her zamankinden daha güçlü ve daha hızlı.

İnsanlar bu tür marketlere bu sesleri duymak, diğer insanların telaşını, kızgınlığını ve endişesini görmek için gelmeyi tercih ediyorlar. Uzaktan sipariş ve teslimat başarısızlığa uğradı çünkü evde yalnız başına oturup siparişi beklemek yerine insanlar buraya gelmeyi ve diğer insanları görmeyi tercih ediyorlar. Bu her yerde geçerli değil: bazı şehirlerde uzaktan sipariş oldukça başarılı oldu. Ancak burada değil... Şarapların sergilendiği yuvarlak vitrinden dönüyorum ve gitmek istediğim reyonu geçmiş olduğumu fark ediyorum. Geri dönmeden önce bütün yollara dikkatle bakıyorum.

İhtiyacım olsa da olmasa da mutlaka baharatlar reyonuna uğrarım. Kalabalık olmadığında-ve bugün kalabalık değil-duruyorum ve kokuları içime çekiyorum. Zemin cilasına, temizleme sıvısına ve yakınlardaki bir çocuktan gelen sakız kokusuna rağmen baharatlardan ve bitkilerden gelen o belli belirsiz kokuyu alabiliyorum. Tarçın, kimyon, karanfil, mercanköşk, muskat... İsimleri bile ilginç. Annem yemeklerde bitki ve baharatları kullanmayı severdi. Ben bazılarından hoşlanmazdım ancak çoğu güzeldi. Bugün acı bibere ihtiyacım var. Durup bakınmama gerek yok; kırmızı ve beyaz bir kutunun içinde hangi rafta durduğunu biliyorum.

BİR ANDA SIRILSIKLAM TER İÇİNDE KALIYORUM. Tam önümde Marjory yürüyor beni görmüyor çünkü markette alışveriş moduna girmiş. Bir baharat şişesinin kapağını açıyor -hava akımı karanfilin kokusunu bana getirene kadar, ne baharatı olduğunu merak ediyorum. En sevdiğim. Hemen başımı çeviriyorum ve gıda boyalarının, kuru meyve şekerlemelerinin ve pasta süslemelerinin bulunduğu rafa bakıyorum. Bunların neden baharatlarla aynı reyonda bulunduklarını anlamıyorum.

Beni görecek mi? Görürse, benimle konuşacak mı? Onunla konuşmalı mıyım? Dilimin, ağzımın içinde kocaman bir kabağa dönüştüğünü hissediyorum. Bana doğru bir hareket hissediyorum. O mu yoksa başkası mı? Gerçekten alışveriş yapıyor olsaydım, bakmazdım. Pasta süslemesi ya da kuru vişne şekerlemesi istemiyorum.

“Merhaba, Lou,” diyor. “Pasta mı yapacaksın?”

Dönüp ona bakıyorum. Onu Tom ve Lucia’nın evinin dışında ya da havaalanı gidiş dönüş yolu dışında başka bir yerde görmemiştim. Onu daha önce bu markette de hiç görmemiştim. Burası onu görmek için doğru bir ortam değil... ya da öyle, ancak bilemiyorum. “B-ben sadece bakıyorum,” diyorum. Konuşmak zor. Terlediğim için nefret ediyorum.

“Renkleri çok güzel,” diyor, sesinde kibar bir meraktan başka bir şey barındırmıyor. En azından sesli bir biçimde gülmüyor. “Meyveli pasta sever misin?”

“H-hayır,” diyorum, boğazımdaki koca yumruyu yutmaya çalışıyorum. “Sanırım... sanırım renkleri tatlarından daha lezzetlidir.” Yanlış -renkler

lezzetli olmaz- ancak değiştirmek için artık çok geç.

Başını sallayarak bana katılıyor, yüzünde ciddi bir ifade var. “Ben de öyle düşünüyorum,” diyor. “İlk meyveli pasta yediğimde çok küçüktüm ve tadının çok iyi olacağını sanmıştım çünkü şahane görünüyordu. Ancak sonra... beğenmedim.”

“Sık sık... sık sık buradan mı alışveriş yaparsın?” diye soruyorum.

“Pek sık değil,” diyor. “Bir arkadaşımın evine gidiyorum ve benden bir şeyler almamı istedi.” Bana bakıyor ve ben bir kez daha konuşmanın ne kadar zor olduğunu fark ediyorum. Nefes almak bile daha zor ve sırtımdan aşağı akan terle kendimi daha iğrenç hissediyorum. “Burası senin sıkça geldiğin bir market mi?”

“Evet,” diyorum.

“O zaman bana pirinç ve alüminyum folyoyu nerede bulabileceğimi gösterebilirsin,” diyor.

Hatırlayana kadar beynimi tamamen boş hissediyorum; sonra aklıma geliyor. “Pirinç üçüncü reyonun ortalarında,” diyorum. “Ve folyo da on sekizinci reyonda.”

“Oh, lütfen,” diyor, sesi sanki mutluymuş gibi çıkıyor. “Göster bana. Neredeyse bir saattir burada dolaşıp duruyorum.”

“Göstermek -seni götüreyim mi yani?” Hemen kendimi aptal gibi hissediyorum; elbette bunu demek istedi. “Hadi,” diyorum, alışveriş arabamı döndürürken arabası tepeleme dolu bir kadın bakışlarına maruz kalıyorum. “Affedersiniz,” diyorum kadına; bir şey söylemeden yanımdan arabasını sürüp gidiyor.

“Ben arkandan geleyim,” diyor Marjory. “İnsanları rahatsız etmek istemiyorum...”

Başımla işaret edip önce pirince doğru gidiyorum, yedinci reyonda olduğumuz için orası daha yakın. Marjory’nin arkamda olduğunu biliyorum; tıpkı güneş ışığı gibi sırtımı ısıtıyor. Yüzümü görememesine seviniyorum; çünkü sıcağı orada da hissediyorum.

Marjory raflarda pirinç ararken -torbalarda pirinç, kutularda pirinç, uzun taneli, kısa taneli, kahverengi, başka malzemelerle karıştırılmış pirinç- ben de ona bakıyorum. Kirpiklerinden biri diğerine göre daha uzun ve daha koyu bir kahverenginde. Gözlerinde birden fazla renk var, iris tabakasının içinde onları daha da ilginç kılan küçük benekler var.

Gözlerin çoğu birden fazla renktedir ancak genellikle benzer renklerdir bunlar. Mavi gözlerde iki mavi ton olur, mavi ve gri; ya da mavi ve yeşil ya da bir iki kahverengi noktası olur. İnsanların çoğu bunu fark etmez. Eyalet kimliğimi almaya gittiğimde, formda göz rengim soruluyordu. Gözlerimdeki bütün renkleri yazmaya çalıştım ancak boşluk yeterince büyük değildi. Bana sadece "kahverengi" yazmam söylendi. Ben de "kahverengi" yazdım ancak gözlerimdeki tek renk bu değil. Bu sadece insanların gördüğü renk çünkü onlar diğerlerinin gözlerine iyice bakmıyorlar.

Marjory'nin gözlerinin rengini seviyorum çünkü onlar onun gözleri ve onun gözlerindeki tüm renkleri seviyorum. Saçlarındaki tüm renkleri de seviyorum. Formlara saç rengi olarak büyük olasılıkla "kahverengi" yazıyordur ancak saçının birçok farklı rengi var, hatta gözlerindekilerden daha fazla. Market ışığında, dışarıdakinden daha soluk görünüyorlar ve o turuncu pırıltılar yok ama onların orada olduğunu ben biliyorum.

"İşte burada," diyor. Uzun taneli, çabuk pişen cins bir pirinç kutusunu kaldırıyor. "Şimdi sıra folyoda!" diyor. Sonra da sırıtıyor. "Pişirme için," diyor, eskrimde kullanılan flöreden ayırt etmek için.

Ben de ona sırıtıyorum, yanak kaslarımın gerildiğini hissederek. Onun ne türde bir folyadan söz ettiğini anlıyorum. Anlamadığımı mı sanıyor yoksa sadece şaka mı yapıyor? Onu marketin plastik poşetlerin, plastik saklama kaplarının, plastik film rulolarının, yağlı kağıtların ve alüminyum folyoların bulunduğu orta bölümüne götürüyorum.

"Bu çok hızlı oldu," diyor. Folyoyu, pirinci bulduğundan daha çabuk buluyor. "Teşekkürler, Lou," diyor. "Çok yardımcı oldun."

Acaba ona marketin ekspres kasalarından söz etsem mi. Acaba bundan rahatsız olur mu? Ama bana acelesi olduğunu söylemişti.

"Ekspres kasaları var," diyorum. Bir anda kafam tamamen boşalıyor sanki, sesimin tekdüze ve belirsiz çıktığını duyuyorum. "Bu saatte insanlar tabelada yazılandan daha fazla ürünle kasalara giriyorlar."

"Bu hiç iyi olmadı," diyor. "Acaba hangi kasaya girsem daha hızlı çıkarım?"

Başta ne demek istediğini tam olarak anlamıyorum. Sonra ekspres kasalar daha yakın olduğu için yine de onlara gitmesini öneriyorum.

"Kusura bakma Lou ama acele etmeliyim," diyor. "Pam'le saat altı on beşte buluşmam gerek." Saat şu anda 6:07; eğer Pam uzakta oturuyorsa

yetişemez.

“İyi şanslar,” diyorum. Reyonun sonuna doğru hızla ilerleyişini, kibarca diğer müşterilerin arasından geçişini izliyorum.

“Demek bu o,” diyor arkamdan birisi. Dönüyorum. Bu Emmy. Her zamanki gibi öfkeli görünüyor. “O kadar güzel değilmiş.”

“Bence güzel,” diyorum.

“Böyle düşündüğünü görebiliyorum,” diyor Emmy. “Yüzün kıpkırmızı olmuş.”

Yüzümün sıcaklığını hissediyorum. Kızarmış olabilir ancak Emmy’nin bunu söylemesine gerek yoktu. Toplum içinde birinin yüz ifadesiyle ilgili yorum yapmak pek kibar bir şey değil. Bir şey söylemiyorum.

“Sanırım sana aşık olduğunu da düşünüyorsun,” diyor Emmy. Sesi düşmanca çıkıyor. Böyle düşündüğümü ve bunun yanlış olduğunu sandığından eminim. Emmy’nin böyle şeyler sanması beni mutsuz ediyor ancak bütün bunları söylediklerinden anlıyor olmam beni mutlu ediyor. Bundan birkaç yıl önce bunların hiçbirini anlamazdım.

“Bilmiyorum,” diyorum, sesimi sakin ve alçak tutarak. Karşımızda bir kadın saklama poşetleri elinde durmuş bize bakıyor. “Sen benim ne düşündüğümü bilemezsin,” diyorum Emmy’ye. “Onun ne düşündüğünü de bilemezsin. Akıl okumaya çalışıyorsun; bu bir hata.”

“Kendini akıllı sanıyorsun,” diyor Emmy. “Bilgisayar ve matematikle uğraşıyorsun diye. Senin insanlarla ilgili hiçbir fikrin yok.”

Karşımızdaki kadının dinlemek için bize daha da yaklaştığını görüyorum. Korkuyorum. Toplum önünde böyle şeyler konuşmamalıyız. Dikkat çekmemeliyiz. Diğerlerinin içine karışmalıyız; normal insanlar gibi görünmeli, konuşmalı ve onlar gibi davranmalıyız. Eğer bunu Emmy’ye söylemeye kalkarsam, daha da öfkelenir. Yüksek sesle bir şeyler söyleyebilir. “Gitmem gerek,” diyorum Emmy’ye. “Geç kaldım.”

“Nereye geç kaldın, randevuna mı?” diye soruyor. Randevu sözcüğünü diğerlerinden daha yüksek ve alaycı bir biçimde söylüyor.

“Hayır,” diyorum sakin bir tonda. Eğer sakin kalmaya devam edersem belki beni rahat bırakır. “Televizyon izleyeceğim. Ben her-” Aniden hangi günde olduğumuzu unutuyorum; zihnim tamamen boş. Cümlemi tamamlamışım gibi dönüp gidiyorum. Emmy sert bir biçimde gülüyor ancak benim duyabileceğim başka bir şey söylemiyor. Hemen baharat

reyonuna geri dönüyorum ve bir kutu toz kırmızı biber alıp, kasa kuyruğuna giriyorum. Bütün kasalarda kuyruk var.

Benim bulunduğum kuyrukta önümde beş kişi var. Üç kadın ve iki erkek. Bir tanesinin saçı açık, diğerlerinin koyu renkli. Erkeklerden bir tanesinin üzerinde, sepetinin içindeki kutunun neredeyse aynı renginde bol bir gömlek var. Sadece renkleri düşünmeye çalışıyorum ancak çok gürültü var ve marketin ışıkları, renkleri gerçekte olduklarından farklı gösteriyor. Yani gün ışığında olduklarından farklı demek istiyorum. Market de bir gerçek. Sevdiğim şeyler kadar sevmediğim şeyler de gerçek.

Böyle olmasına rağmen sevmediğim şeyler yerine sevdiğim şeyleri düşünmek daha kolay. Marjory’yi ve Haydn’ın *Te Deum*’ünü düşünmek beni mutlu ediyor; eğer beynimin bir anlığına da olsa Emmy’yi düşünmesine izin versem, kafamdaki müzik karanlıklaşıyor, tadı kaçıyor ve ben de kaçmak istiyorum. Kafamı Marjory’ye veriyorum, tıpkı iş yerinde verilmiş bir görevmiş gibi ve müzik mutlu ve canlı bir biçimde sürüyor.

“O sevgilin miydi?”

Kendimi toparlıyorum ve hafifçe dönüyorum. Bu, Emmy ve bana bakan kadın; kuyrukta arkama gelmiş. Marketin parlak ışığında gözleri parlıyor; dudaklarındaki ruj köşelerde kuruyarak iğrenç bir turuncu renk almış. Bana gülümsüyor ancak bu yumuşak bir gülümseme değil. Bu sadece ağızla biçim verilen sert bir gülümseme. Bir şey söylemiyorum ve o konuşmaya devam ediyor.

“Elimde olmadan kulak misafiri oldum,” diyor. “Arkadaşın çok öfkelendi. O biraz... farklı bir kız, değil mi?” Dişlerini iyice gösteriyor.

Ne söylemem gerektiğini bilemiyorum. Bir şeyler söylemeliyim; sıradaki diğer insanlar bize bakıyorlar.

“Kabalık etmek istemedim,” diyor kadın. Gözlerinin kenarındaki kaslar gergin. “Sadece... onun konuşma tarzı dikkatimi çekti.”

Emmy’nin hayatı, Emmy’nin hayatıdır. Bu kadının değil; Emmy ile ilgili ne sorun olduğu bu kadını ilgilendirmez.

“Sizin gibi insanlar için zor olmalı,” diyor kadın. Başını çeviriyor ve sırada bekleyen diğer insanlara bakarak kıkırdıyor. Ona neyin komik geldiğini anlayamıyorum. Bunların hiçbirinin komik olduğunu sanmıyorum. "İlişkiler bizim gibi insanlar için bile zor,” diyor. Artık gülümsemiyor. Şimdi yüzünde, Dr. Fornum’un benden yapmamı istediği şeyi açıklarken aldığı ifade var. “Sizler için daha beter olmalı.”

Kadının arkasında duran adamın yüzünde tuhaf bir ifade var; kadının söylediklerine katılıp katılmadığını anlayamıyorum. Keşke birileri bu kadına susmasını söylese. Eğer ben ona susmasını söylersem kabalık olur.

“Umarım seni kızdırmamışımdır,” diyor, daha yüksek bir tonda ve kaşlarını kaldırarak. Benden doğru yanıtı vermemi bekliyor.

Bana göre bunun için doğru bir yanıt yok. “Sizi tanımıyorum,” diyorum, sesimi alçak ve sakin tutmaya çalışarak. “Sizi tanımıyorum ve tanımadığım kişilerle ne Emmy, ne de Marjory hakkında konuşmak istemiyorum.”

Kadının yüzü kırışıyor; ben de hemen önüme dönüyorum. Arkadan kadının homurdandığını duyuyorum. Onun da arkasındaki adam yumuşak bir ses tonuyla, “İşte, aldın yanıtını,” diyor. Sanırım bu, kadının arkasında gördüğüm adam; ancak dönüp bakmayacağım. Önümdeki insanların sayısı ikiye düşmüş; hiçbir şeye odaklanmadan doğruca karşıya bakıyorum, müziği duymaya çalışıyorum ancak duyamıyorum. Duyduğum tek şey gürültü.

Alışveriş poşetlerini dışarı taşırken, hava sıcaklığı içeri girdiğimden daha beter olmuş gibi görünüyor. Her şeyin kokusunu alabiliyorum: atılan ambalajın içinde kalmış şeker kokusu, insanların deodorantları ve şampuanları, park yerinin asfaltı, otobüslerin egzozu. Poşetleri arabanın arkasına koyarken kilidi açıyorum.

“Merhaba,” diyor birisi. Yerimden sıçrayıp, dönüyorum. Bu Don. Don’u burada görmeyi beklemiyordum. Marjory’yi de burada görmeyi beklemiyordum. Acaba eskrim kursundaki diğer insanlar da mı buradan alışveriş yapıyor? “Merhaba, dostum,” diyor. Çizgili trikodan bir tişört ve koyu renk kumaş pantolon giymiş. Daha önce böyle giyindiğini hiç görmemiştim; eskrim kursuna gelirken genellikle kot pantolon ve tişört giyer.

“Merhaba, Don,” diyorum. Don arkadaşım olmasına rağmen onunla konuşmak istemiyorum. Hava çok sıcak ve aldıklarımı eve götürüp, yerleştirmem gerek. İlk poşeti alıyorum ve arka koltuğa yerleştiriyorum.

“Buradan mı alışveriş yapıyorsun?” diye soruyor. Burada alışveriş poşetleri arabamın üzerinde dururken bana böyle bir soru sorması saçma. Onları çaldığımı mı düşünüyor?

“Her salı buraya gelirim,” diyorum.

Pek onaylamamış gibi görünüyor. Belki de salı günlerinin alışveriş için uygun olmadığını düşünüyordur -peki, o zaman kendisi niye burada? “Yarın

eskrime geliyor musun?” diye soruyor.

“Evet,” diyorum. Diğer poşeti de arabaya koyuyorum ve arka kapıyı kapatıyorum.

“O turnuvaya katılacak mısın?” Bana öyle bir bakıyor ki, başımı eğmek ya da başka tarafa çevirmek geliyor içimden.

“Evet,” diyorum. “Ama şu anda eve gitmeliyim.” Sütü 3 derece ya da altında saklamak gerekiyor. Park yerinde sıcaklık neredeyse 38 derece ve satın aldığım süt ısınacak.

“Gerçek bir düzen içindesin, değil mi?” diyor.

Gerçek olmayan bir düzen nasıl olur, bilemiyorum.

“Her gün aynı şeyleri mi yapıyorsun?” diye soruyor.

“Her gün aynı şeyleri yapmıyorum,” diyorum. “Aynı günlerde aynı şeyleri yapıyorum.”

“Oh, doğru,” diyor. “Şey, yarın görüşürüz o zaman, seni gidi düzenli çocuk.” Gülüyor. Bu tuhaf bir gülüş, sanki gerçekten eğlendiği için gülmüyor. Ön kapıyı açıyorum ve arabama biniyorum; herhangi bir şey söylemiyor ya da yürüyüp gitmiyor. Motoru çalıştırdığımda omuz silkiyor, sanki bir şey sokmuş gibi omuzları aniden kıpırdıyor.

“Hoşça kal,” diyorum, kibarlık olsun diye.

“Evet,” diyor “Sen de.” Ben hareket ederken o hala orada duruyor. Ben sokağa çıkana kadar dikiz aynasından olduğu yerde kaldığını görüyorum.

Sokağa çıktığımda sağa dönüyorum; arkaya baktığımda gitmiş.

DAİREM DIŞARIYA GÖRE DAHA SESSİZ ANCAK GERÇEKTEN SESSİZ DEĞİL. Alt katımda oturan polis memuru Danny Bryce’ın televizyonu açık ve stüdyo izleyicilerinin de bulunduğu bir gösteri izlediğini biliyorum. Üst katımdaki Bayan Sanderson mutfak masasının sandalyelerini itiyor; bunu her akşam yapıyor. Alarm saatimin tiktaklarını ve bilgisayarımın güç kaynağının sesinin duyabiliyorum. Enerji devreden geçerken ses değişiyor. Dışarıdaki gürültü içeri giriyor: banliyö treninin tıngırtısı, trafiğin vızıltısı, yan bahçeden gelen sesler.

Mutsuz olduğumda sesleri duymazdan gelmem zor oluyor. Eğer müziğimi açarsam, onları alt edebilir ancak sesler tam olarak kesilmez, tıpkı

kalın bir halının altına süpürülen oyuncaklar gibi. Aldıklarımı yerlerine yerleştiriyorum, süt kartonunun üzerindeki damlaları siliyorum, sonra da müziğimi açıyorum. Fazla yüksek değil; komşularımı rahatsız etmemeliyim. Bu Mozart'ın bir CD'si, her zaman işe yarar. Gerginliğimin azar azar geçtiğini hissediyorum.

O kadının neden benimle konuştuğunu anlayamıyorum. Bunu yapmamalıydı. Market tarafsız bir zemindir; yabancılarla konuşmaması gerekiyor. O beni fark edene kadar kendimi güvende hissediyordum. Eğer Emmy o kadar yüksek sesle konuşmuş olmasaydı, kadın fark etmeyecekti. Bunu kendisi de söyledi. Emmy'den zaten fazla hoşlanmıyorum; Emmy'nin ve kadının bana söylediklerini düşündüğümde ensem pişiyor.

Ailem bana farklı olduğumu fark eden diğer insanları suçlamamam gerektiğini söylemişti. Emmy'yi suçlamamalıyım. Kendime bakmalı ve neler olduğunu düşünmeliyim.

Bunu yapmak istemiyorum. Ben yanlış bir şey yapmadım. Benim de alışverişe gitmem gerek. Orada doğru bir nedenle bulunuyordum. Uygun biçimde davranıyordum. Yabancılarla konuşmuyor ya da kendi kendime yüksek sesle konuşmuyordum. Reyon koridorlarında gerekenden fazla yer kaplamıyordum. Marjory benim arkadaşım; onunla konuşmakla ve pirinçle alüminyum folyoyu bulmasına yardım etmekle hata yapmadım.

Emmy hatalıydı. Emmy çok yüksek sesle konuştu ve bu yüzden kadın da bizi fark etti. Yine de o kadın kendi işine bakmalıydı. Emmy yüksek sesle konuşmuş olsa da, bu benim hatam değil.

ALTI

BU HİSSETTİKLERİMİN NORMAL İNSANLARIN ÂŞIK OLDUĞUNDA HİSSETTİKLERİYLE AYNI OLUP OLMADIĞINI MERAK EDİYORUM. Okulda İngilizce derslerinde aşık insanlarla ilgili birkaç hikaye duymuştuk ancak öğretmenlerimiz bunların gerçekçi olmadığını söylemişti. O zaman sormamıştım çünkü umursamıyordum. Aptalca olduğunu düşünüyordum. Sağlık dersindeki Bay Neilson, bunun aptalca şeylerle değil, hormonlarla ilgili olduğunu söylemişti. Cinsel ilişkiyi anlatma tarzı, keşke alt tarafımda hiçbir şey olmasa dememe neden olmuştu, tıpkı oyuncak bir bebek gibi. *Şunu, şuraya* soktuğumu hayal edemiyorum. Ve insan bedeninin bölümleriyle ilgili sözcükler çok çirkin. Delinmek sözcüğü insanı incitiyor; kim delinmek ister ki? Sürekli dikenleri düşünüyorum. Diğer sözcüklerden ve resmi tıp sözcüğü, penisten daha iyi. İlişkinin adı da çirkin; bana acıyı hatırlatıyor. Bu kadar yakın olmayı düşünmek, bir başkasını nefesini solumak, bedeninin kokusunu almak... Mide bulandırıcı. Soyunma odasının kokusu bile iğrenç geliyordu, sürekli kusmak istiyordum.

O zamanlar iğrençti. Şimdi... Marjory'nin eskrim yaparken bana gelen saçının kokusu ona daha yakın olma isteği uyandırıyor. Giysileri için kokulu sabun, deodorant olarak pudralı bir koku kullansa da, bir şey var... Ancak bu yine de berbat bir fikir. Bazı resimler gördüm; bir kadın bedeninin neye benzediğini biliyorum. Okuldayken oğlanların arasında çıplak dans eden ve erkeklerle seks yapan kadınların videoları dolaşırdı. Kadınlar bunu yaparken fazla ısınırlar ve terlerlerdi ve tıpkı doğa belgesellerindeki şempanzeler gibi farklı sesler çıkarırlardı. Önceleri bakmak isterdim çünkü bu konuda bir şey bilmiyordum -ailem evde böyle şeyler yapmazdı- ancak çok sıkıcıydı ve kadınların hepsi biraz kokmuş ya da öfkelenmiş gibi görünürlerdi. *Keyif alsalar mutlu görünürler*, diye düşünürdüm.

Ben asla kimseyi korkutmak ya da öfkelendirmek istemem. Korkmuş insanlar hata yaparlar. Öfkelenmiş insanlar hata yaparlar. Bay Neilson cinsel duygulara sahip olmanın normal olduğunu söylemişti ancak bunların nasıl duygular olduğunu açıklamamıştı, en azından benim anlayacağım

biçimde. Benim bedenim de diğer oğlanlarınki gibi gelişti; kasıklarımda büyümeye başlayan koyu renkli tüyleri gördüğümde ne kadar şaşırdığımı hatırlıyorum. Öğretmenimiz spermler ve yumurtalarla bir tohumdan neler olabileceği hakkında bilgi vermişti. O tüyleri gördüğümde birilerinin bu tüylerin çıkması için oraya tohum ektiğini düşünmüştüm ve bunun nasıl olduğunu anlayamamıştım. Annem bana bunu ergenlik olarak açıklamış ve aptalca bir şey yapmamamı söylemişti.

Bunların ne tür duygular olduğunu asla anlayamadım, sıcağı ya da soğuğu hisseden bedensel duygular mı yoksa mutluluğu ya da üzüntüyü hisseden beyinsel duygular mı? Çıplak kızların resimlerini gördüğümde bazen bedensel duygularım oldu ancak beyinsel olarak hissettiğim tek şey iğrençlikti.

Marjory'yi eskrim yaparken gördüm ve bundan zevk aldığını biliyorum ancak çoğunlukla gülümsemiyor. Gülen bir yüzün mutlu bir yüz olduğunu söylerler. Yoksa yanılıyorlar mı? Belki de zevk alıyordur?

Tom ve Lucia'nın evine gittiğimde Lucia bana dışarıda bekleyebileceğimi söylüyor. Mutfakta bir şeyler yapıyor; tavaların sesini duyabiliyorum. Baharatların kokusunu alıyorum. Henüz başka kimse gelmemiş.

Tom kılıcının tırtıklarını zımparalıyor. Ben de esneme hareketlerine başlıyorum. Ailem öldüğünden beri tanıdığım, uzun süredir evli tek çift onlar ve ailem yaşamadığı için evliliğin nasıl bir şey olduğunu onlara soramam.

“Bazen Lucia'yla birbirinize öfkeleniyorsunuz,” diyorum, bana öfkelenip öfkelenmediğin görmek için Tom'un yüzüne bakıyorum.

“Evli insanlar zaman zaman tartışır,” diyor Tom. “Yıllarca bir insana bu kadar yakın yaşamak kolay değil.”

“Peki-” Söylemek istediğim şeyi nasıl söyleyeceğimi bilmiyorum. "Lucia sana öfkelendiğinde... sen ona öfkelendiğinde... bu birbirinizi sevmediğiniz anlamına mı geliyor?”

Tom şaşırmış görünüyor. Sonra gülüyor ancak bu gergin bir gülüş. “Hayır ama bunu anlatmak zor, Lou. Birbirimizi seviyoruz; birbirimize kızdığımızda bile birbirimizi seviyoruz. Sevgi kızgınlığın ötesindedir, tıpkı bir perdenin arkasındaki bir duvar ya da üzerinden fırtına geçen bir arazi gibidir. Fırtına biter, arazi yerinde kalır.”

“Eğer bir fırtına varsa,” diyorum, “bazen sel de olur ya da bir ev yerle bir olur.”

“Evet ve bazen, eğer sevgi yeterince güçlü değilse ya da öfke yeterince güçlüyse, insanlar birbirlerini sevmekten vazgeçerler. Ama biz vazgeçmedik.”

Nasıl bu kadar emin olduğunu anlamıyorum. Lucia son üç ayda sıkça öfkelendi. Tom onun kendisini hala sevdiğini nereden bilebilir?

“İnsanlar bazen kötü dönemler geçirirler,” diyor Tom, sanki ne düşündüğümü anlamış gibi. “Lucia son zamanlarda işle ilgili bir konudan dolayı gergin. Bir de senin şu deneysel tedaviyi görmen konusundaki baskıyı duyunca iyice öfkelendi.”

Normal insanların işle ilgili sorun yaşadıklarını daha önce hiç duymamıştım. Tanıdığım normal insanlar uzun zamandır aynı işte çalışıyorlar. Normal insanların ne tür sorunları oluyor acaba? Başlarında istemedikleri bir ilaç tedavisini almalarını isteyen bir Bay Crenshaw olamaz. Onları işyerinde ne öfkelendiriyor acaba?

“Lucia işle ve benimle ilgili öfkeli, öyle mi?”

“Kısmen evet. Bir sürü şey üst üste geldi.”

“Lucia öfkeli olduğunda rahatsız edici bir durum oluyor,” diyorum.

Tom’dan gülmeyle karışık tuhaf bir ses çıkıyor. “Bunu tekrar söyleyebilirsin,” diyor. Bunun, söylediğim şeyi tekrar söyleyebileceğim anlamına gelmediğini biliyorum ama yine de “Sana katılıyorum” ya da “Haklısın” demek yerine böyle bir şey söylemenin saçma olduğunu düşünüyorum.

“Turnuva konusunu düşündüm,” diyorum. “Bir karar verdim-”

Marjory bahçeye geliyor. Diğer insanlar geçiş için yan bahçeyi kullanırken, o her zaman evin içinden geçmeyi tercih ediyor. Marjory tıpkı Lucia’nın Tom’a öfkelendiği gibi ya da Tom ve Lucia’nın Don’a öfkelendiği gibi bana öfkelense nasıl olurdu, diye merak ediyorum. İnsanlar bana öfkelendiğin de üzülüyorum, bunlar sevmediğim insanlar olsa bile. Sanırım Marjory’nin bana öfkelenmesi ailemin bile öfkesinden daha kötü hissettirirdi.

“Peki, kararın...” Tom tam olarak sormuyor sonra başını kaldırıp Marjory’ye bakıyor. “Ah. Evet?”

“Denemek istiyorum,” diyorum. “Hala şansım varsa.”

“Oh,” diyor Marjory. “Turnuvaya katılmaya mı karar verdin, Lou? Senin adına sevindim!”

“Elbette şansın var,” diyor Tom. “Ama şimdi benim standart birinci öğüdümü dinlemen gerekecek. Sen malzemelerini al, Marjory; Lou’nun dikkatini vermesi gerekiyor.”

Vermesi gereken kaç öğüt var ve turnuvaya katılmak için öğüt sayısına neden ihtiyacım var, merak ediyorum. Marjory eve giriyor ve artık Tom’u dinlemek daha kolaylaşıyor.

“Öncelikle, şu andan itibaren elinden geldiğince daha çok çalışmalısın. Son güne kadar, mümkünse her gün. Eğer buraya gelemezsen, esneme hareketlerini, bacak ve hedef çalışmalarını evde yapmalısın.”

Tom ve Lucia’nın evine her gün gelebileceğimi sanmıyorum. O zaman çamaşır, alışveriş ve araba yıkama işlerini nasıl yaparım? “Bunları kaç kez yapmalıyım?”

“Ne kadar zaman ayırabilirsen, tabii kendine zarar vermeden,” diyor Tom. “Sonra, bir hafta kala, bütün malzemelerini kontrol et. Sen malzemelerini düzgün kullanıyorsun ama yine de kontrol etmek her zaman iyidir. Bunu birlikte yaparız. Yedek bir kılıcın var mı?”

“Hayır... Sipariş vereyim mi?”

“Evet, tabii karşılayabiliyorsan. Yoksa benimkilerden birini alabilirsin.”

“Sipariş verebilirim.” Bu bütçemde yoktu ancak şu an bütçem bunun için yeterli.

“Peki, o zaman. Malzemelerini her zaman kontrol altında, temiz ve toplamaya hazır biçimde tut. Bir gün önce çalışmayı bırak -dinlenmeye ihtiyacın var. Malzemelerini topla sonra da yürüyüş ya da başka bir şeyler yap.”

“Sadece evde kalamaz mıyım?”

“Kalabilirsin ama hareket etmek iyidir, tabii aşırıya kaçmadan. Güzel bir akşam yemeği ye; her zamanki saatinde yat.” Bu planın işe yarayacağını biliyorum ancak hem Tom’un istediklerini yapmak hem de işe gitmek ve yapmam gereken diğer işlerimi yapmak zor olacak. Televizyon izlemesem ya da nette arkadaşlarımla oyun oynamasam da, genellikle yaptığım gibi Merkez’e gitmesem de olur.

“Burada... Çarşamba akşamları dışında da eskrim dersi vereceksin, değil mi?”

“Turnuvaya katılan öğrenciler için evet,” diyor Tom. “Salı hariç her akşam gelebilirsin. O bizim özel gecemiz.”

Yüzümün ısındığını hissediyorum. İnsanın özel bir gecesinin olması nasıl bir şey acaba? “Salı akşamları alışveriş yapıyorum,” diyorum.

Marjory, Lucia ve Max evden çıkıyorlar. “Bu kadar konuşma yeter,” diyor Lucia. “Gözünü korkutacaksın. Sakın giriş formunu unutma.”

“Giriş formu!” Tom elini alnına vuruyor. Bir şey unuttuğu zaman hep bunu yapar. Neden olduğunu bilmiyorum. Ben yaptığımda hatırlamama yardımı olmuyor. Eve giriyor. Ben de esneme hareketlerimi bitiriyorum ancak diğerleri daha yeni başlıyor. Susan, Don ve Cindy yan bahçeden geçip geliyorlar. Don, Susan’ın mavi çantasını taşıyor; Cindy’nin yeşil çantası var. Don malzemelerini almak için eve giriyor; Tom elinde doldurup, imzalamam için bir formla evden çıkıyor.

Formun ilk bölümü kolay; isim, adres, telefon numarası, yaş, boy ve kilo. Yanında işaretli kutu bulunan “karakter” bölümüne ne yazacağımı bilmiyorum.

“Onu atla,” diyor Tom. “O rol yapmak isteyen insanlar için.”

“Bir oyunda mı?” diye soruyorum.

“Hayır. Bütün gün boyunca tarihten kafalarında uydurdukları birini oynuyorlar. Yani sahte tarihten birini.”

“Bu da başka bir oyun mu?” diye soruyorum.

“Evet, kesinlikle öyle. Ve diğer insanlar da onlara o kişiymiş gibi davranıyor.”

Okuldayken öğretmenlerime kafamdan uydurduğum kişiliklerden söz ettiğimde sinirlenirler ve raporuma not düşerlerdi. Tom’a normal insanların ve kendisinin bunu sıklıkla yapıp yapmadığını sormak istiyorum ancak onu sinirlendirmek istemiyorum.

“Örneğin,” diyor Tom, “ben gençken Pierre Ferret adında bir karakterim vardı -kötü kardinale casusluk yapardı.”

“Bir kuş nasıl kötü olabilir ki?” diye soruyorum.

“Bu öteki kardinal,” diyor Tom. *“Üç Silahşörler'i* okumadın mı?”

“Hayır,” diyorum. *Üç Silahşörler’i* daha önce duymadım bile.

“Oh, şey, çok seversin,” diyor. “Ama şimdi bütün hikayeyi anlatmak uzun sürer -hikayede kötü kardinal, aptal bir kraliçe ve ondan daha aptal bir kral, D’Artagnan’ın dışında dünyanın en iyi üç silahşörü vardı. Doğal

olarak bizim gruptakilerin yarısı silahşör olmak istemişti. Ben genç ve asiydim, bu yüzden kardinalin casusu olmak istemiştim."

Tom'u casus olarak hayal edemiyorum. Tom'u Pierre Ferret olarak ya da insanları Tom yerine ona böyle seslenirken de hayal edemiyorum.

"Ve Lucia," diye devam ediyor. "Lucia da beni bekleyen leydiyi çok iyi canlandırmıştı."

"Hiç başlama," diyor Lucia. Neye başlamaması gerektiğini söylemiyor ancak gülüyor. "Artık bunun için fazla yaşlıyım," diyor.

"İkimiz de öyle," diyor Tom. Sesinde bir ciddiyet yok. İç geçiriyor. "Ama senin bir karaktere ihtiyacın yok, Lou, tabii bir günlüğüne bir başkası olmak istemiyorsan."

Ben başkası olmak istemiyorum. Lou olmak zaten yeteri kadar zor.

Karakterle ilgili olan tüm bölümleri geçiyorum ve alttaki Geleneksel Uyarı'yı okuyorum. Kalın harflerle böyle yazılmış ancak tam olarak ne anlama geldiğini bilmiyorum. İmzamı atarak eskrimin tehlikeli bir spor olduğunu ve yaralanma söz konusu olduğunda bundan organizasyon yetkililerinin sorumlu tutulamayacağını ve bu yüzden onlara dava açamayacağımı kabul etmiş oluyorum. Dahası bu sporun kurallarına ve hakemlerin kararlarına uyacağımı da kabul etmiş oluyorum.

İmzaladığım formu Tom'a veriyorum, o da Lucia'ya veriyor. Lucia iç geçirerek formu nakış çantasının içine koyuyor.

PERŞEMBE AKŞAMLARI GENELLİKLE TELEVİZYON İZLERİM ANCAK TURNUVAYA KATILACAĞIM. Tom elimden geldiğince her gün çalışmamı söyledi. Üstümü değiştirip Tom ve Lucia'nın evine gidiyorum. Perşembe akşamı bu yolda araba kullanmak çok tuhaf geliyor. Gökyüzünün rengine, ağaçların üzerindeki yapraklara her zamankinden daha fazla dikkat ediyorum. Tom beni dışarı çıkarıyor ve ayak hareketi egzersizlerini yapmamı söylüyor; sonra da benimle savma/hamle kombinasyonları çalışıyor. Kısa zamanda nefesim kesiliyor. "Çok iyi," diyor. "Böyle devam et. Buraya her gün gelemeyeceğini düşünerek evde yapabileceğin şeyleri yaptırıyorum."

Başka kimse gelmiyor. Yarım saat içinde Tom maskesini takmış oluyor ve aynı hareketlerle yavaş ve hızlı kombinasyonları tekrarlıyoruz. Bu beklediğim bir şey değildi ancak bana ne kadar yardımcı olabileceğini anlıyorum. 8:30'da oradan ayrılıyorum ve eve döndüğümde arkadaşlarımla nette oyun oynamak için kendimi fazla yorgun hissediyorum. Sürekli eskrim yapmak sırayla maç yapmak ve diğerlerini izlemekten daha zormuş.

Duş alıyorum, nazikçe yeni morluklarıma dokunuyorum. Yorgunluğuma ve sertleşmiş kaslarıma rağmen kendimi iyi hissediyorum. Bay Crenshaw yeni tedavi ve insanlar üzerinde uygulanmasına dair bir şey söylemedi henüz. Marjory turnuvaya katılacağımı duyunca "Senin adına sevindim!" dedi. Tom ve Lucia birbirlerine öfkeli değiller, en azından evliliklerini bitirecek kadar öfkeli değiller.

Ertesi gün çamaşırlarımı yıkamam gerekiyor ancak bunu cumartesi temizlikten sonra yapacağım. Eskrim çalışmak için yine Tom ve Lucia'nın evine gidiyorum. Pazar günü, Cuma günü hissettiğim kadar yorgunluk hissetmiyorum pazartesi yine fazladan bir dersim var. Tom ve Lucia'nın özel günlerinin Salı olmasına seviniyorum çünkü alışveriş günümü değiştirmem gerekmiyor. Marjory bu defa markette yok. Don da öyle. Çarşamba günü her zaman olduğu gibi yine eskrime gidiyorum. Marjory gelmemiş; Lucia onun şehir dışında olduğunu söylüyor. Lucia bana turnuva için özel bir kostüm veriyor. Yeteri kadar iyi olduğum için Tom bana Perşembe akşamı gelmememi söylüyor.

Cuma sabahı 8:53'te Bay Crenshaw toplanmamızı istiyor ve bir duyuru yapacağını söylüyor. Midem allak bullak oluyor.

"Hepiniz çok şanslısınız," diyor. "Bugünkü zorlu ekonomik şartlara rağmen, dürüstçe söylemeliyim ki, bunun mümkün olabileceğine ben bile çok şaşırdım ancak... size hiçbir maliyeti olmayacak yepyeni bir tedavi görme şansı yakaladınız." Ağzı kocaman bir sırıtmayla geriliyor; bunu yapmak için çaba gösterirken yüzü parlamaya başlıyor.

Bizim gerçekten aptal olduğumuzu düşünüyor olmalı. Başımı çevirmeden görebileceğim Cameron'a sonra Dale'e sonra da Chuy'a bakıyorum. Onların da gözleri hareket halinde.

Cameron tekdüze bir sesle konuşmaya başlıyor. "Cambridge' de geliştirilen ve bir hafta önce *Nörobilim* dergisinde yayınlanan deneysel tedaviden mi söz ediyorsunuz?"

Crenshaw'ın rengi atıyor ve yutkunuyor. "Size bundan kim söz etti?"

“İnternette dolaşıyordu,” diyor Chuy.

“Bu-bu-” Crenshaw duraksıyor ve bize bakıyor. Sonra dudaklarını yeniden bir gülücükle biçimlendiriyor. “Her ne olursa olsun, bu yeni bir tedavi ve siz bunu herhangi bir bedel ödemeden görebileceksiniz.”

“Ben istemiyorum,” diyor Linda. “Benim tedaviye ihtiyacım yok; ben halimden memnunum.” Dönüp ona bakıyorum.

Crenshaw kıpkırmızı oluyor. “Memnun *değilsin,”* diyor, sesi giderek yükselip, sertleşiyor. “Ve sen normal değilsin. Sen otizm hastasısın, engellisin, özel koşullarla işe alındın.”

“‘Normal’ daha uygun bir sözcük,” diyor Chuy ve Linda bir ağızdan. Hafiften sırıtıyorlar.

“Uyum sağlamalısınız,” diyor Crenshaw. “Sonsuza kadar ayrıcalık görmeyi bekleyemezsiniz, özellikle de normal olmanızı sağlayacak bir tedavi varken. O spor salonu ve özel ofisler, o müzikler ve o akıl almaz dekorasyonlar -normal olabilirsiniz ve böylece hiçbirine ihtiyacınız kalmaz. Bu çok masraflı. Çok anlamsız.” Sanki gidecekmiş gibi dönüyor ve sonra geri geliyor. “Buna bir son vermek gerek,” diyor. Sonra çıkıp gidiyor.

Birbirimize bakıyoruz. Birkaç dakika kimse konuşmuyor. Sonra Chuy, “Evet, sonunda oldu,” diyor.

“Bunu yapmayacağım,” diyor Linda. “Beni zorlayamazlar.”

“Zorlayabilirler,” diyor Chuy. “Bundan emin olamayız.”

Öğle sonrasında, ofis içi postasıyla bir mektup alıyoruz, kağıda basılı bir mektup. Mektupta ekonomik baskı ve değişiklik ve rekabeti sürdürme ihtiyacı nedeniyle her bölümün çalışan sayısını düşürmesi gerektiği yazıyor. Araştırma protokollerin de aktif görev yapan çalışanlar bu kararın dışında kalacaklar, diyor mektupta. Diğerleri gönüllü olarak ayrıldıkları takdirde cazip tazminatlar alacaklarmış. Mektupta özellikle tedaviyi kabul etmemiz gerektiği yoksa işimizi kaybedeceğimizden söz edilmiyor ancak bence bu anlama da geliyor.

Bay Aldrin öğleden sonra geç saatlerde bizim binaya geliyor ve hepimizi büyük salona çağırıyor.

“Onları durduramadım,” diyor. “Denedim.” Yine annemin söylediklerini düşünüyorum: *Denemek yeterli değildir. Yapmak işe yarar.* Bay Aldrin’e bakıyorum, iyi bir adam ve açıkça anlaşılıyor ki, iyi olmayan Bay Crenshaw kadar güçlü biri değil. Bay Aldrin üzgün görünüyor. “Ben gerçekten

üzgünüm,” diyor, “ama belki de böylesi en iyisi,” dedikten sonra gidiyor. Bunu söylemek çok aptalca. Böylesi nasıl en iyisi olabilir ki?

“Konuşmalıyız,” diyor Cameron. “Ben ya da sizler, her ne istiyorsak, bunu konuşmalıyız. Ve başkalarıyla da konuşmalıyız -belki bir avukatla.”

“Mektupta bu konunun ofis dışında konuşulmaması gerektiği yazıyor,” diyor Bailey.

“O mektup bizi korkutmak için,” diyorum.

“Konuşmalıyız,” diyor Cameron yeniden. “Bu akşam, iş çıkışı.”

“Cuma akşamları çamaşırlarımı yıkıyorum,” diyorum.

“Yarın Merkez’de...”

“Yarın bir yere gideceğim,” diyorum. Hepsi bana bakıyorlar; başımı çeviriyorum. “Eskrim turnuvası var,” diyorum. Hiçbiri bu konuda bir şey sormayınca biraz şaşırıyorum.

“Konuşacağız ve Merkez’dekilere de soracağız,” diyor Cameron. “Sana sonra bilgi veririz.”

“Ben konuşmak istemiyorum,” diyor Linda. “Ben yalnız kalmak istiyorum.”Yürüyüp gidiyor. Üzgün. Hepimiz üzgünüz.

Ofisime gidiyorum ve monitöre gözümü dikiyorum. Veriler anlamsız ve boş; ekranda sanki hiçbir şey yok gibi. Orada bir yerlerde bulmam ya da üretmem için maaş aldığım biçim düzenleri var ancak bugün görebildiğim tek şey etrafımı kapatmakta olan, her yandan hızlıca girdap yapan bir kapanın biçim düzeninden başka bir şey değil, o kadar hızlı ki çözümleyemiyorum.

Kafamı bu akşam ve yarınki programıma vermeye çalışıyorum; Tom nasıl hazırlanmam gerektiğini söylemişti ve ben de bunu yapacağım.

TOM ARABASINI LOU’NUN DAİRESİNİN BULUNDUĞU BİNANIN PARK YERİNE ÇEKTİ. Yıllardır Lou onun evine girip çıkmış olmasına karşın Lou’nun nerede oturduğunu daha önce hiç görmemiş olduğunu fark etmişti. Görünürde, geçen yüzyılda inşa edilmiş sıradan bir binaya benziyordu. Tahmin ettiği gibi, Lou zamanında hazırlanıp dışarı çıkmış, onları bekliyordu. Dinlenmişti, eğer gerginse de, öğütleri dinleyip iyi bir yemek yemiş ve güzel bir uyku çekmiş biri gibi görünüyordu.

Lucia’nın bir araya getirmesinde yardımcı olduğu giysiyi giymişti; içinde pek rahat görünmüyordu ancak ilk giyenler hep aynı görünürlerdi.

“Hazır mısın?” diye sordu Tom.

Lou kontrol etmek için çevresine bakındı. “Evet. Günaydın, Tom. Günaydın, Lucia.”

“Sana da günaydın,” dedi Lucia. Tom, Lucia’ya baktı. Lou konusunda zaten tartışmışlardı; Lucia, Lou’ya sorun yaratan insanlardan hoşlanmıyordu; ancak Tom, Lou’nun ufak tefek sorunlarla kendisinin başına çıkabileceğini biliyordu. Lucia’nın son günlerde Lou konusunda fazla gergin olduğunu düşünüyordu. O ve Marjory bir şeylerin peşindeydi ancak Lucia bu konuda bir şey söylemiyordu. Sadece bunun turnuvada patlak vermemesini umuyordu Tom.

Yolda giderken oturduğu arka koltukta Lou oldukça sessizdi; Tom’un alıştığı gevezelerden daha sakindi. Sonra aniden konuşmaya başladı Lou. “Karanlığın hızını,” dedi “hiç merak ettiniz mi?”

“Hı?” Kafası başka şeylerle meşgul olan Tom bir anda dikkatini ona verdi.”

“Işığın hızı,” dedi Lou. “Boşluktaki ışığın hızı için bir değer var... ancak karanlığın hızı için...”

“Karanlığın bir hızı yoktur,” dedi Lucia. “Işığın yokluğunda var olan şeydir -0 sadece yokluk için bir sözcüktür.”

“Bence... bence hızı olabilir,” dedi Lou.

Tom dikiz aynasından ona baktı; Lou’nun yüzü biraz hüzünlüydü. “Ne kadar hızlı olabileceği konusunda bir fikrin var mı?” diye sordu Tom. Lucia Tom’a baktı; Tom aldırmadı. Lucia Lou’nun sözcük oyunlarını hoş görmesinden endişe duyardı ancak Tom bunda bir sakınca görmüyordu.

“Işığın olmadığı yerde karanlık var,” dedi Lou. “Işığın henüz gelmediği yerde. Daha hızlı olabilir -her zaman önde olabilir.”

“Ya da tamamen hareketsiz olabilir çünkü zaten orada, yerinde,” dedi Tom. “O bir yer, bir hareket değil.”

“O bir şey değil,” dedi Lucia. “O sadece bir soyutluk, ışığın yokluğu için bir sözcük. Hareketi olmaz...”

“Eğer bu kadar ileri gideceksen,” dedi Tom, “ışık da bir tür soyutluktur. Bu yüzyılın başına kadar sadece hareket, cisim ve dalga içinde var olduğu söyleniyordu.”

Tom bakmasa da sesinin tonundan Lucia’nın yüzünü buruşturduğunu görebiliyordu. “Işık gerçektir. Karanlık ışığın yokluğudur.”

“Bazen karanlık daha karanlıktır,” dedi Lou. “Daha yoğundur.”

“Karanlığın gerçek olduğuna inanıyor musun?” diye sordu Lucia, koltuğunda yan dönerek

“Karanlık, ışığın yokluğuyla nitelenen doğal bir olaydır,” Lou’nun tekdüze bir tonla söylemesinden bunun bir alıntı olduğu anlaşılıyordu. “Bu, benim lisedeki genel bilim kitabımdan. Ancak insana gerçekten bir şeyler anlatmıyor. Öğretmenim gökyüzü yıldızlar içinde bile karanlık görünse de aslında ışık olduğunu söylerdi -yıldızlar her yöne ışık verir, bu yüzden ışık vardır; yoksa onları göremezdiniz.”

“Mecazen,” dedi Tom, “bilgiyi ışık ve bilgisizliği de karanlık olarak düşünürsen, bazen karanlığın da gerçekten varlığı olabilir -ışığın olduğu gibi. Sadece bilgi eksikliğinden daha dokunulabilir, elle tutulabilir bir şey bu. Bilgisizliğe istem gibi bir şey. Bazı politikacılarla ilgili bir şeyleri açıklıyor.”

“Mecazen,” dedi Lucia, “bir balinanın da çölün sembolü olduğunu söyleyebilirsin.”

“Sen iyi misin?” diye sordu Tom. Göz ucuyla onun koltuğunda kıpırdandığını gördü.

“Sadece biraz sinirlendim,” dedi Lucia. “Ve sen nedenini biliyorsun.”

“Üzgünüm,” dedi Lou arkadan.

“Sen neden üzülüyorsun?” diye sordu Lucia.

“Karanlığın hızıyla ilgili konuşmamalıydım,” dedi Lou. “Seni sinirlendirdi.”

“Beni sinirlendiren sen değilsin,” dedi Lucia. “Tom sinirlendirdi.”

Rahatsız edici bir sessizlik arabayı sararken Tom sürmeye devam etti. Turnuvanın yapılacağı parka geldiklerinde, aceleyle Lou’nun kaydını yaptırma, malzemelerini kontrol etme ve ona çevreyi gezdirme işlerine girdi. Lucia arkadaşlarıyla konuşmaya gitti; Tom, hem kendisini, hem de Lou’yu üzen sinirinin geçmesini diledi.

Yarım saat sonra Tom arkadaşları arasında kendini gevşemiş hissetti. Neredeyse herkesi tanıyordu; çevresinde bildik sohbetler dönüyordu. Kimin kiminle çalıştığı, bu turnuvaya kimlerin katıldığı, son turnuvada kimin kazandığı ya da kimin kaybettiği. Lou durumu iyi idare ediyor gibi görünüyordu, Tom’un tanıştırdığı insanlarla selamlaşıyordu. Tom ısınma

hareketleri sırasında onun yanında oldu; sonra da ilk maçı için onu ringe getirmenin zamanı geldi.

"Şimdi unutma," dedi Tom, "puan kazanmanın tek yolu bir an önce hamle yapmak. Rakibin hamleni bilmiyor ve sen de onunkini bilmiyorsun ama sen daha hızlısın. Onu gardını aş ve onu çivile ya da en azından bunu dene. Bu onu şaşırtacaktır-"

"Selam çocuklar," dedi Don, Tom'un arkasından. "Şimdi geldim - dövüştü mü?"

Lou'nun konsantrasyonunu bölmek konusunda Don'a güvenilebilirdi. "Hayır. Birazdan. Birazdan senin yanına gelirim." Lou'ya döndü. "Başaracaksın, Lou. Sadece unutma -beşte üç yapsan bile çok iyi, bu yüzden sana tuş yapsa bile endişelenme. Yine de kazanabilirsin. Ve hakemleri din-" Ve vakit gelmişti, Lou döndü ve iplerle ayrılmış ringe doğru gitti. Tom bir anda kendisini telaş içinde buldu. Ya Lou'yu kapasitesinin üzerinde bir şey yapmaya itmişse?

Lou geldiği ilk yılki gibi şaşkın görünüyordu. Gerçi duruşu doğruydu, sanki hiç kıpırdamayacak biri gibi dik ve kaskatıydı.

"Sana söylemiştim," dedi Don sessizce. "Bu ona fazla gelir; o-"

"Kapa çeneni," dedi Tom. "Seni duyacak."

DAHA TOM GELMEDEN HAZIRIM. Lucia'nın bir araya getirmemde yardımcı olduğu kostümü giyiyorum. Normal bir giysi gibi görünmüyor. Dizlerime kadar uzun çoraplar bacaklarımı sarıyor. Gömleğin kolları rüzgarda havalanıp, kollarımın üzerinde bir yukarı bir aşağı uçuşuyor. Kahve, ten ve koyu yeşil gibi hüzünlü renkler olsalar da beni bu giysinin içinde görselerdi, Bay Aldrin ve Bay Crenshaw'ın ne düşüneceğini bile umursamazdım.

"Dakiklik krallara has bir nezakettir," diye yazmıştı, dördüncü sınıf öğretmenim. Bunu bizim de defterlerimize yazmamızı istemişti. Ne demek olduğunu açıklamıştı. O zamanlar kralları ya da onların ne yaptığını neden umursamamız gerektiğini anlamamıştım ancak insanları bekletmenin kabalık olduğunu her zaman anlamışımdır. Tom da zamanında geliyor, beklemekten hoşlanmıyorum.

Turnuvaya gidiş yolu beni korkutuyor çünkü Lucia ve Tom yine tartışıyorlar. Tom önemsiz olduğunu söylüyor ancak pek önemsiz olduğunu düşünmüyorum ve nedense bunun benim hatam olduğunu hissediyorum. Nedenini bilmiyorum. Lucia'nın işle ilgili bir şeye sinirleniyorsa, bunu konuşmak yerine neden Tom'u terslediğini anlamıyorum.

Turnuva alanına geldiğimizde Tom arabayı çimenlerin üzerine, diğer araçların yanına park ediyor. Otomatik olarak arabalara bakıp, renklerini sayıyorum: on sekiz mavi, beş kırmızı on dört kahve ya da bej ya da ten rengi. Yirmi bir tanesinin tepesinde güneş paneli var. İnsanların çoğu köstüm giymiş. Hepsi de benimki kadar tuhaf ya da daha tuhaf. Bir adam kocaman, dümdüz ve tüylü bir şapka takmış. Bana yanlış gibi görünüyor. Tom öyle olmadığını, yüzlerce yıl önce insanların böyle giyindiklerini söylüyor. Kostümlerin renklerini de saymak istiyorum ancak çoğunun birden fazla rengi var, bu yüzden zor. İçi başka, dışı başka renklerdeki dalgalanan pelerinleri seviyorum. İçindeki insanlar hareket ettikçe helezonik biçimler alıyorlar.

Önce uzun elbiseli bir kadının isimlerimizi listeden kontrol ettiği bir masaya gidiyoruz. Bize ortasında delikleri olan küçük metal dairelerden veriyor ve Lucia da cebinden kurdelalar çıkarıp bana yeşil olanını uzatıyor. "Bunu dairenin üzerine tak," diyor, "sonra da boynuna as." Sonra Tom beni, ismimi yine listeden kontrol eden, kabarık şortlu bir adamın bulunduğu başka bir masaya götürüyor.

"Saat on on beşte çıkacaksın," diyor. "Çizelge orada." Yeşil ve sarı çizgileri olan bir tenteyi işaret ediyor. Çizelge birbirine bantla tutturulmuş kağıtlardan yapılmış ve üzerinde isimlerin yazılması için çizgiler var. Sadece sol taraftaki bölüm doldurulmuş. İsmimi ve rakibimin ismini buluyorum.

"Şu anda saat dokuz otuz," diyor Tom. "Gidip etrafa bir bakalım, sonra da sana ısınman için bir yer bulalım."

Sıram gelip işaretli alana çıktığımda kalbim deli gibi çarpıyor, ellerim titriyor. Burada ne yaptığımı bilmiyorum. Burada olmamalıydım. Biçim düzenini bilmiyorum. Sonra rakibim hamle yapıyor ve ben onu savıyorum. Bu iyi bir savma değil - yavaş kaldım- ancak bana tuş yapamadı. Derin bir nefes alıyorum ve onun hareketlerine ve biçim düzenine odaklanıyorum.

Rakibim tuşumun farkına varmamış gibi görünüyor. Buna şaşırıyorum ancak Tom bana bazı insanların kendilerine yapılan tuşları fark

etmeyebileceklerini söylemişti. Bazıları, *özellikle ilk maçlarıysa,* demişti, *hafif ya da orta tuşları fazla heyecanlı oldukları için hissetmezler.* Bu sana da olabilir, demişti. Bu yüzden bana daha sert tuşlar yapmam gerektiğini söylemişti. Yeniden deniyorum ve bu defa tam ben hamle yaparken karşımdaki hızla öne atılıyor ve ben de ona sert bir tuş yapıyorum. Kızıyor ve hakemle konuşuyor ancak hakem ona acele ettiği için bunun onun hatası olduğunu söylüyor.

Sonunda yarışmayı kazanıyorum. Nefessiz kalıyorum ancak maç yüzünden değil. Bu çok farklı bir duygu ve ben bu farkın ne olduğunu bilmiyorum. Sanki yerçekimi değişmiş gibi kendimi daha hafif hissediyorum ancak bu Marjory'nin yanındayken hissettiğim hafiflik gibi değil. Bunun nedeni tanımadığım biriyle dövüşmüş olmam mı, yoksa kazanmam mı?

Tom elimi sıkıyor. Yüzü ışıldıyor; sesi heyecanlı. "Başardın, Lou. Çok iyi bir iş çıkardı-"

"Evet, iyi iş çıkardı," diye araya giriyor Don. "Ve biraz da şanslıydın. Rakibini fazla izliyorsun, Lou. Bunu yaparken de hamlelerini açık ediyorsun-"

"Don..." diyor Tom ancak Don konuşmaya devam ediyor.

"Ve biri sana saldırdığında gardsız yakalanmamalısın."

"Don, o *kazandı*. İyi iş çıkardı. Kes artık." Tom'un kaşları çatılıyor.

"Evet, evet, kazandığını biliyorum, ilk maçında kazandığı için şanslı ama kazanmaya devam etmek istiyorsa-"

"Don, sen gidip bize içecek bir şeyler al." Tom artık iyice kızgın görünüyor.

Don şaşkınlıkla gözlerini kırpıştırıyor. Tom'un ona verdiği parayı alıyor. "Oh-tamam. Hemen dönerim."

Artık kendimi hafif hissetmiyorum. Daha ağır hissediyorum. Bir sürü hata yaptım.

Tom bana dönüyor; gülümsüyor. "Lou, bu gördüğüm en iyi karşılaşmalardan birisi," diyor. Sanırım Don'un bana söylediklerini unutmamı istiyor ancak unutamam. Don arkadaşım; bana yardım etmeye çalışıyor.

"B-bana söylediğin şeyi yapmadım. Önce sen hamle yap, demiştin--"

"Ama yaptığın şey işe yaradı. Burada ölçü bu. Sen oraya çıkar çıkmaz bunun yanlış bir tavsiye olduğunu anladım." Tom'un alnı kırışık, nedenini

bilmiyorum.

“Evet ama senin dediğini yapmış olsaydım ilk sayıyı alamazdı.”

“Lou, beni dinle. Çok çok iyi bir iş çıkardın. İlk sayıyı aldı ama sen bırakmadın. Toparladın. Ve kazandın. Tuşlarını adil bir biçimde karşılamış olsaydı daha erken kazanmış olacaktın.”

“Ama Don dedi ki-”

Tom sert bir biçimde başını sallıyor. “Don söylediklerini unut,” diyor. “Don ilk maçında dağılmıştı. Tamamen dağılmıştı. Kaybettiği için o kadar öfkelendi ki, turnuvanın geri kalan bölümünü de mahvetti. Kaybedenler için düzenlenen rövanş maçına bile katılmadı-”

“Teşekkürler,” diyor Don. Elinde üç soda kutusuyla geri dönmüş. İkisini elinden bırakıyor. “Senin insanların duyguları konusunda daha hassas olduğunu sanıyordum.” Sodasıyla birlikte çekip gidiyor.

Tom iç geçiriyor. “Şey... bu doğruydu. Don’un seni üzmesine izin verme, Lou. Çok iyiydin; bugün turnuvayı kazanamayabilirsin -ilk kez katılanlar asla kazanamazlar- ama önemli bir duruş ve beceri sergiledin ve ben grubumuzda olduğun için gurur duyuyorum.”

“Don gerçekten öfkelendi,” diyorum, arkasından bakarken. Bence Tom, Don’ın turnuvasıyla ilgili konuşmamalıydı. Tom yerdeki soda kutularını alıyor ve birini bana uzatıyor. Kapağını açınca köpürüyor. Onunki de köpürüyor ve parmaklarına bulaşan köpükleri yalıyor. Bunun uygun olup olmadığından emin değilim ancak ben de parmaklarımdaki köpükleri yalıyorum.

“Evet ama Don şey... Don,” diyor Tom. “Bunu hep yapıyor; sen de gördün.”

Bunu derken tam olarak neyi kastettiğini anlamıyorum, Don’un başkalarına ne hata yaptığını söylemesi mi yoksa Don’un öfkelenmesi mi?

“Bence benle dost olmak ve bana yardım etmek istiyor,“ diyorum. “Marjory’den hoşlanmasına rağmen. Ben de Marjory’den hoşlanıyorum ve o büyük olasılıkla Marjory’nin de ondan hoşlanmasını istiyor ama Marjory onun gerçek bir alçak olduğunu düşünüyor.”

Soda Tom’un boğazına takılıyor ve öksürüyor. “Marjory’den hoşlanıyor musun? *Hoşlanma* yani bildiğimiz *hoşlanma, özel bir hoşlanma?* ”

“Ondan çok hoşlanıyorum,” diyorum. “Keşke-” Ancak bu dileğimi yüksek sesle söyleyemem.

“Marjory’nin Don gibi biriyle bir deneyimi olmuştu,” diyor Tom. “Don’u ne zaman böyle saçma sapan davranırken görse, o adam aklına geliyor.”

“O da eskrimci miydi?” diye soruyorum.

“Hayır. İş yerinden tanıdığı biriydi. Don bazen onun gibi davranıyor. Marjory de bundan hoşlanmıyor. Elbette senden daha fazla hoşlanıyordur.”

“Marjory, Don’un benimle ilgili hoş olmayan bir şey dediğini söyledi.”

“Bu seni kızdırdı mı?” diye soruyor Tom.

“Hayır... bazen insanlar bir şeyler söylerler çünkü anlamazlar. Ailem böyle derdi. Don da anlamıyor.” Sodamdan bir yudum alıyorum. Benim istediğim gibi soğuk değil ancak hiç yoktan iyidir.

Tom sodasından büyük bir yudum alıyor. Ringte yeni bir karşılaşma başlıyor; oradan uzaklaşıyoruz. “Şimdi yapmamız gereken şey,” diyor Tom, konuyu değiştirerek, “galibiyetini yazmanla birlikte kaydettirmek ve bir sonraki karşılaşma için hazır olduğundan emin olmak.”

Bir sonraki karşılaşmayı düşününce yorgun olduğumu fark ediyorum ve rakibimin bana tuş yaptığı yerlerdeki ezikleri hissediyorum. Şu anda eve gitmek ve olup biteni düşünmek istiyorum ancak dövüşmem gereken karşılaşmalar var ve ben Tom’un kalmamı ve turnuvayı bitirmemi istediğini biliyorum.

YEDİ

İKİNCİ RAKİBİMLE KARŞILAŞIYORUM. İkici defa karşılaşmak çok farklı bir duygu çünkü artık hiç de şaşırtıcı gelmiyor bana karşılaşmalar. Bu adam, şu pizza gibi dümdüz ve tüylü şapka takan adam. Şimdiyse önü tel kafes değil de şeffaf olan bir maske takıyor. Bu çok daha pahalı bir maske. Tom bana bu adamın çok iyi ve adil olduğunu söyledi. Tuşlarımı sayacağını söyledi. Adamın ifadesini açıkça görebiliyorum; uykulu gibi görünüyor, göz kapakları mavi gözlerinin üzerine düşüyor.

Hakem işaret veriyor; rakibim sıçrayarak öne atılıyor ve omzuma yaptığı tuşu hissediyorum. Elimi kaldırıyorum. Onun uykulu ifadesi yavaş olduğu anlamına gelmiyor. Tom'a ne yapmam gerektiğini sormak istiyorum. Çevreme bakınmıyorum; karşılaşma hala devam ediyor ve adam yeni bir tuş yapabilir.

Bu defa yan tarafa hareket ediyorum ve adam da beni çevreliyor. Kılıcı bir anda önüme çıkıyor, sonra hızla gözden kayboluyor ve yeniden göründüğünde göğsüme değiyor. Nasıl bu kadar hızlı olabildiğini anlayamıyorum; kendimi kaskatı ve beceriksiz hissediyorum. Bir tuş daha alırsam kaybederim. Tuhaf bir duyguyla atağa geçiyorum. Kılıcımın onunkine değdiğini hissediyorum -bu defa iyi savunuyorum. Yine aynı şey, yine aynı şey ve sonunda hamle yaptığımda bir şeylere dokunduğumu elimde hissediyorum. Hemen geri çekiliyor ve elini kaldırıyor. "Evet," diyor. Yüzüne bakıyorum. Gülümsüyor. Ona tuş yapmamış olmama aldırmıyor. Yer değiştiriyoruz, kılıçlarımız parlıyor. Biçim düzenini görmeye başlıyorum, hızlı olsa da anlaşılabilir; ancak ben verilerimi kullanana kadar o üçüncü tuşunu yapıyor.

"Teşekkürler," diyor. "İyi dövüştün."

"İyi iş çıkardın, Lou," diyor Tom ringden döndüğümde. Büyük olasılıkla turnuvayı o kazanacak; genellikle o kazanır."

"Bir tuş yaptım," diyorum.

"Evet ve iyi bir tuştu. Neredeyse birkaç kez daha yapacaktın."

"Bitti mi?" diye soruyorum.

"Sayılmaz," diyor Tom. "Sadece bir maç kaybettin; şimdi diğer kaybedenlerle karşılaşacaksın ve en az bir maçın olacak. Sen iyi misin?"

“Evet,” diyorum. Nefes nefeseyim; gürültü ve çevremdeki hareketlilikten yorgunum ancak daha önce olduğu gibi eve gitmeye hazır değilim. Don’un maçı izleyip izlemediğini merak ediyorum; ortalıkta görünmüyor.

“Yemek yemek ister misin?” diye soruyor Tom.

Başımı sallıyorum. Oturmak için sakin bir yer istiyorum.

Tom beni kalabalığın arasından geçiriyor. Tanımadığım bazı insanlar elimden yakalıyor ya da omzuma vuruyorlar ve “İyi maçtı,” diyorlar. Keşke bana dokunmasalar, ancak onların bunu dostça yaptıklarını biliyorum.

Lucia ve tanımadığım bir kadın bir ağacın altında oturuyorlar. Lucia yeri okşuyor. Bunun, “buraya otur” demek olduğunu biliyorum ve oturuyorum.

“Gunther kazandı ama Lou da ona bir tuş yaptı,” diyor Tom.

Diğer kadın el çırpıyor. “Bu çok iyi,” diyor. “İlk maçında Gunther’a tuş yapan neredeyse hiç olmadı.”

“Aslında bu benim ilk maçım değildi ancak Gunther’la ilk maçımdı”

“Ben de öyle demek istedim,” diyor. Kadın Lucia’dan daha uzun ve daha kilolu; uzun etekli şık bir kostüm giymiş. Bir çerçevenin içinde elini ileri geri oynatıyor. Kahverengi ve beyaz renklerde geometrik bir biçim düzeni dokuyor. Biçim düzeni basit ancak ben daha önce dokuma yapan birini hiç görmemiştim ve bunu nasıl yaptığını, kahverengi biçim düzeninin yönünü nasıl değiştirdiğini anlayana kadar kadını dikkatle izliyorum.

“Tom bana Don’dan söz etti,” diyor Lucia bana bakarak. Bir anda buz kesiliyorum. Onun ne kadar öfkelendiğini hatırlamak istemiyorum. “Sen iyi misin?”

“Ben iyiyim,” diyorum.

“Don, şu geveze çocuk mu?” diye soruyor kadın Lucia’ya.

Lucia yüzünü buruşturuyor. “Evet. Bazen gerçek bir pislik olabiliyor.”

“Bu defa ne yaptı?” diye soruyor kadın.

Lucia bana bakıyor.” Oh -her zamanki işleri. Çenesini tutamıyor.’’

Açıklama yapmamasına seviniyorum. Bence o Tom’un söylediği kadar kötü değil. Tom’un bir başkasına haksızlık etmesi beni mutsuz ediyor.

Tom geri geliyor ve bana saat 1 :45’te başka bir maçım olduğunu söylüyor. “Rakibinin de ilk katılışı,” diyor Tom. “Bu sabah ilk karşılaşmasını kaybetmiş. Senin bir şeyler yemen gerek.” Bana etli bir sandviç uzatıyor. Kokusu güzel. Açım. Isırdığımda tadı güzel geliyor ve hepsini yiyorum.

Yaşlı bir adam Tom'la konuşmak için duruyor. Tom ayağa kalkıyor; benim de ayağa kalkmam gerekiyor mu, bilemiyorum. Adamla ilgili bir şey gözüme takılıyor. Tiki var. Ve çok hızlı konuşuyor. Ne hakkında konuştuğunu bilmiyorum -tanımadığım insanlar, gitmediğim yerler.

Üçüncü maçımda rakibim, üzerinde kırmızı aksesuarları olan siyah bir kostüm giyiyor. Onun da şeffaf plastik maskesi var. Koyu saçlı, koyu renk gözlü ve soluk benizli; uçları inceltilmiş favorileri var. Pek iyi harekete edemiyor. Yavaş ve pek güçlü değil. Hamlelerini tamamlayamıyor; fazla yaklaşmadan kılıcını uzatıp çekiyor. Bir tuş yapıyorum, saymıyor ve sonra daha sert bir tuş yapıyorum, bu defa sayıyor. Yüzü duygularını açığa çıkarıyor; hem tetikte hem de kızgın. Yorgun olmama rağmen istersem bu maçı alabileceğimi biliyorum.

İnsanları kızdırmak doğru bir şey değil ancak kazanmak istiyorum. Yan tarafından hamle yapıyorum; yavaş ve sert bir biçimde dönüyor. Alt dudağı öne uzuyor; şaşkınlıkla alnı kırışıyor. İnsanlara kendilerini aptal gibi hissettirmek doğru bir şey değil. Yavaşlıyorum ancak bunun avantajını kullanmıyor. Biçim düzeni çok basit, sanki sadece bir hamle ve savma tekniği biliyor. Ona yaklaşınca geri çekiliyor. Öylece durmak sıkıcı bir şey. Bir şeyler yapmasını istiyorum. Fazla bir şey yapmıyor, zayıf hamlelerinden bir kez daha kurtuluyorum ve atağa geçip onu yakalıyorum. Yüzü öfkeyle geriliyor ve bir dizi kötü sözcük sıralıyor. Elini sıkıp, teşekkür etmem gerektiğini biliyorum ancak o çoktan gitmiş oluyor. Hakem omuz silkiyor.

"Aferin sana," diyor Tom. "Yavaşladığını ve ona nezaketen tuş şansı verdiğini gördüm ... ama o aptal bu fırsatı nasıl kullanacağını bilemedi. Şimdi öğrencilerimin turnuvalara hazır olmadan katılmalarını neden istemediğimi anlamışsındır. O pek hazır değildi."

O pek hazır değildi. Pek hazır değildi derken neredeyse hazırdı demek istiyor. Oysa o çocuk kesinlikle hazır değildi.

Galibiyetimi kaydettirmek için gittiğimde iki maç almış oyuncular listesinde görüyorum adımı. Sadece sekiz kişi yenilmemiş. Kendimi çok yorgun hissediyorum ancak Tom'u hayal kırıklığına uğratmak istemiyorum; bu yüzden çekilmiyorum. Bir sonraki karşılaşmaya neredeyse hemen çıkıyorum, karşımda uzun boylu esmer bir kadın var. Koyu mavi renkte, sade bir kostüm giymiş ve alışılagelmiş tel kafesli kask takıyor. Son rakibime hiç benzemiyor; hemen hamle yapıyor ve birkaç denemeden sonra tuş yapıyor. İkinciyi ben, üçüncüyü o ve dördüncüyü yine ben yapıyorum.

Biçim düzeni kolay anlaşılmıyor. Kenardan gelen sesleri duyuyorum; insanlar iyi bir maç olduğunu söylüyorlar. Yine kendimi hafif hissediyorum ve mutluyum. Sonra kılıcının ucunu göğsümde hissediyorum ve karşılaşma sona eriyor. Aldırmıyorum. Yorgunum ve terliyim; kendi kokumu alabiliyorum.

“İyi maçtı!” diyor ve kolumu sıkıyor.

“Teşekkür ederim,” diyorum.

Tom benden hoşnut; sırıtmasından anlıyorum. Lucia da orada; onun gelip izlediğini fark etmemiştim. Kol kolalar; daha da mutlu oluyorum. “Bakalım, bu seni sıralamada nereye koyacak,” diyor Tom.

“Sıralama mı?”

“Bütün eskrimciler aldıkları sonuçlara göre sıralanacaklar,” diyor. “Acemiler farklı bir sıralamaya alınacak. Ben senden iyi bir sonuç bekliyorum. Daha birkaç maç daha var ama sanırım ilk kez oynayanlar maçlarını bitirdiler.”

Bunu bilmiyordum. Büyük çizelgeye baktığımızda ismimin on dokuzuncu sırada olduğunu görüyoruz ancak çizelgenin sağ altında, turnuvaya ilk defa katılanların arasında ismim en üstte. “Tahmin etmiştim,” diyor Tom. “Claudia-” tahtaya isim yazan kadınlardan bir tanesi dönüyor. “İlk katılanların hepsi maçlarını tamamladı mı?”

“Evet -sen Lou Arrendale misin?” Bana bakıyor.

“Evet,” diyorum “Ben Lou Arrendale.”

“İlk kez katılan biri olarak gerçekten iyiydin,” diyor.

“Teşekkür ederim,” diyorum.

“İşte, madalyan,” diyor, masanın altına uzanıp içinde bir şey olan deri bir kese çıkarıyor. “Ya da bekleyip, ödül töreninde alabilirsin.” Madalya alacağımı bilmiyordum; sadece bütün maçları kazanan oyuncunun madalya alacağını sanıyordum.

“Dönmemiz gerek diyor,” Tom.

“O halde -alın.” Bana veriyor. Gerçek deri gibi. “Bir sonraki turnuva için bol şans.”

“Teşekkür ederim,” diyorum.

Keseyi açıp açmamam gerektiğini bilmiyorum ancak Tom, “Hadi, bakalım...” diyor ve ben madalyayı çıkarıyorum. Bu ortasında kılıç tasarımı, kenarında bir delik olan yuvarlak bir metal. Çantama koyuyorum.

Eve dönüş yolunda oynadığım her maçı aklımdan geçiriyorum. Her şeyi hatırlıyorum, hatta Gunther'ın hamlelerini yavaşlatıyorum, böylece bir daha ki sefere -bir dahaki seferin olduğunu ve katılabileceğimi bilmek beni şaşırtıyor- ona karşı daha iyi oynayabileyim.

Bay Crenshaw'a karşı savaşacaksam bu turnuvanın benim için iyi olacağını düşünen Tom'u şimdi daha iyi anlıyorum. Beni kimsenin tanımadığı bir yere gittim ve normal bir insanın yarışabileceği biçimde yarıştım. Bir şeyler başardığımı görmek için turnuvayı kazanmama gerek yoktu.

Eve gelince Lucia'nın bana ödünç verdiği terden ıslanmış kostümü çıkarıyorum. Onları yıkamamamı söyledi çünkü özel bir kostümmüş; onları sadece asmamı ve çarşamba günü eskrim kursuna gelirken getirmemi söyledi. Kostümden gelen kokudan hoşlanmadım; onları bu akşam ya da yarın götürmek istiyorum ancak çarşamba dedi. Duş yaparken onları oturma odasındaki kanepenin arkasına asıp, duşa giriyorum.

Sıcak su iyi geliyor; aldığım tuşların küçük mavi lekelerini görüyorum. Kendimi tamamen temizlenmiş hissedene kadar uzun bir duş alıyorum ve en yumuş eşofmalarımı giyiyorum. Çok uykum var ancak diğerlerinin konuşmalarıyla ilgili bana attıkları e-postaları merak ediyorum.

Hem Cameron, hem de Bailey'den posta gelmiş. Cameron konuştuklarını, ancak bir karara varamadıklarını söylüyor. Bailey kimlerin geldiğini -ben ve Linda dışında herkes- ve Merkez'deki danışmana insan üzerindeki deneyler konusunu sorduklarını söylüyor. Cameron'un bu tedavi hakkında bilgimiz varmış ve denemek istiyormuşuz gibi konuştuğunu söylüyor. Danışman bu konudaki yasaları araştıracakmış.

Erkenden yatıyorum.

PAZARTESİ VE SALI BAY CRENSHAW YA DA ŞİRKETTEN BAŞKA BİR ŞEY DUYMUYORUM. Belki tedaviyi uygulayanlar bunu insanlar üzerinde denemeye henüz hazır değiller. Belki Bay Crenshaw'un onları buna zorlaması gerek. Keşke daha fazla bilgi sahibi olabilsek. Kendimi ilk maçtan önce ringe çıktığımdaki gibi hissediyorum. Bilmemek kesinlikle bilmekten daha hızlı gibi görünüyor.

İnternetteki makalenin özetine bakıyorum ancak yine sözcüklerin çoğunu anlamıyorum. Sözcüklerin karşılıklarına baksam bile tedavinin gerçekten ne olduğunu ve nasıl işe yaradığını anlamıyorum. Zaten anlamam gerekmiyor. Bu benim alanım değil.

Ancak bu benim beynim ve hayatımla ilgili bir şey. Anlamak istiyorum. Eskrime ilk başladığımda bunu da anlamamıştım. Kılıcı neden belli bir biçimde tutmam gerektiğini ya da ayaklarımın neden belli bir açıda açık durması gerektiğini anlamamıştım. Terimlerin ya da hareketlerin hiçbirini bilmiyordum. Eskrimde başarılı olmayı beklemiyordum; otizm hastalığım beni engeller diye düşünmüştüm ve başlarda engelledi de. Şimdi normal insanlarla birlikte bir turnuvaya katıldım. Kazanamadım ancak diğer ilk katılanlara göre daha iyiydim.

Belki beynimle ilgili bildiğimden daha fazlasını öğrenebilirim. Buna zamanım var mı bilmiyorum ancak deneyebilirim.

Çarşamba günü kostümü Tom ve Lucia'nın evine götürüyorum. Artık kurular ve o kadar kötü kokmuyorlar ancak ben yine de terimin keskin kokusunu alabiliyorum. Lucia kostümü alıyor ve ben de malzeme odasına gitmek için evin içinden geçiyorum. Tom bahçeye çıkmış bile; malzemelerimi alıp, dışarı çıkıyorum. Hava serin ancak rüzgar yok. Tom esneme hareketleri yapıyor, ben de esneme hareketlerimi yapmaya başlıyorum. Pazar ve Pazartesi günleri kaslarım gergindi ancak şimdi değiller ve hala ağrıyan bir eziğim var.

Marjory bahçeye geliyor.

"Ben de Marjory'ye turnuvada ne kadar başarılı olduğundan söz ediyordum," diyor Lucia, Marjory'nin arkasından. Marjory bana sırıtıyor.

"Kazanamadım," diyorum. "Hatalar yaptım."

"İki maç kazandın," diyor Lucia, "ve acemilerde madalya kazandın. O kadar fazla hata yapmadın."

O kadar fazlanın kaç tane hata anlamına geldiğini bilmiyorum. "Çok" demek istiyorsa neden "o kadar fazla" diyor?

Şu anda bahçede, o iki maçı kazandığımda hissettiğim hafiflik yerine Don'u ve Tom'un söyledikleri karşısında ne kadar öfkelendiğini hatırlıyorum. Bu akşam gelecek mi? Bana öfkelenecek mi? Sormayı düşünüyorum sonra sormamam gerektiğini de düşünüyorum.

"Simon çok etkilendi," diyor Tom. Şimdi oturmuş, kılıcındaki tırtıkları zımparalıyor. Kendi kılıcıma dokunuyorum, herhangi bir tırtık

hissetmiyorum. “Hakemden söz ediyorum; yıllardır birbirimizi tanırız. O adam senin tuşlarını saymadığında kendini kontrol etme şeklini çok sevmiş.”

“Bunu yapmamı sen söylemiştin,” diyorum.

“Evet ama herkes öğütlerime uymaz,” diyor Tom. “Söyle bakalım -artık birkaç gün geçtiğine göre- şimdi sana eğlenceli mi yoksa sıkıcımı geliyor?”

Ben turnuvayı bir eğlence olarak düşünmedim ancak sıkıcı olarak da düşünmedim.

“Yoksa tamamen farklı bir şey mi?” diye soruyor Marjory.

“Tamamen farklı bir şey,” diyorum. “Sıkıcı olduğunu düşünmedim; hazırlanmam için ne yapmam gerektiğini bana söyledin Tom ve ben de yaptım. Bunu bir eğlence olarak da düşünmedim, daha çok bir sınav, bir mücadeleydi.”

“Keyif aldın mı?” diye soruyor Tom.

“Evet. Bir bölümünden çok keyif aldım. “Bu karmaşık duyguları nasıl tanımlayacağımı bilmiyorum. “Bazen yeni şeyler yapmaktan keyif alıyorum,” diyorum.

Birisi kapıyı açıyor. Don. Bahçeyi aniden bir gerginlik kaplıyor.

“Merhaba,” diyor. Sesi gergin.

Ona gülümsüyorum ancak o bana karşılık vermiyor.

“Merhaba, Don,” diyor Tom.

Lucia hiçbir şey söylemiyor. Marjory başıyla selam vermekle yetiniyor.

“Ben malzemelerimi alayım,” diyor ve eve giriyor.

Lucia, Tom’a bakıyor; Tom omuz silkiyor. Marjory bana doğru geliyor.

“Maça var mısın?” diye soruyor. “Bu akşam fazla kalamayacağım. İş var.”

“Elbette,” diyorum. Yeniden hafif hissediyorum.

Artık turnuvada eskrim yapmış olduğum için burada eskrim yapmak daha rahatlatıcı geliyor. Don’u düşünmüyorum; sadece Marjory’nin kılıcını düşünüyorum. Yine onun kılıcına dokunmanın neredeyse ona dokunmakla aynı şey olduğunu hissediyorum -çelik kılıcın aracılığıyla onun her hareketini hatta ruh halini bile hissedebiliyorum. Bunun uzun sürmesini istiyorum; ağırdan alıyorum, temasları uzatıyorum, yapabileceğim tuşları maç sürsün diye geçiştiriyorum. Bu turnuvadan çok farklı bir duygu ancak bunu tanımlayabileceğim tek sözcük, *hafiflik.*

Sonunda geri çekiliyor; nefes nefese kalıyor. “Çok eğlenceliydi Lou; ancak beni yendin. Bir mola almam gerekiyor.”

“Teşekkür ederim,” diyorum.

Yan yana oturuyoruz, nefes nefese, nefes alış verişlerimizi karşılaştırıyorum. Bunu yapmak kendimi iyi hissettiriyor.

Don malzeme odasından aniden çıkageliyor, bir elinde kılıcı, diğerinde maskesi var. Bana bakıyor ve sert adımlarla evin köşesini dönüyor. Tom da omuz silkip, ellerini açarak onu izliyor.

“Onunla konuşmaya çalıştım,” diyor Lucia’ya. “Hala turnuvada onu kasten küçük düşürdüğünü düşünüyor. Lou’nun arkasında yirminci sırada yer alabildi. Benim suçummuş gibi davranıyor. Gunther’la çalışacakmış.”

“Bu fazla uzun sürmez,” diyor Lucia. “Bacaklarını esnetiyor. “Onun disiplinine ayak uyduramaz.”

“Benim yüzümden mi?” diye soruyorum.

“Bu dünyanın ona ayak uyduramaması yüzünden,” diyor Tom. “Birkaç hafta sonra hiçbir şey olmamış gibi geri gelecektir.”

“Onu geri alacak mısın?” Lucia keskin bir ses tonuyla konuşuyor.

Tom yine omuz silkiyor. “Düzgün davranırsa, elbette. İnsanlar büyüyebilir, Lucia.”

“Bazıları çarpık biçimde büyürler,” diyor.

Sonra Max, Susan ve diğerleri grup halinde geliyorlar ve benimle konuşuyorlar. Onları turnuvada görmedim ancak onlar beni görmüşler. Onları fark etmediğim için utanıyorum ancak Max açıklama yapıyor.

“Konsantrasyonun bozulmasın diye karşına çıkmak istemedik. Böyle zamanlarda çevrende seninle konuşan sadece bir ya da iki kişi istiyorsun,” diyor. Diğer insanların da konsantrasyon sorunu olsaydı bunun bir anlamı olurdu. Böyle düşündüklerini bilmiyordum; ben onların her zaman çevrelerinde bir sürü insan olmasını istediklerini sanıyordum.

Belki de benimle ilgili söylenenlerin hepsi doğru değildi, normal insanlarla ilgili bana söylenenler de doğru değildi.

Max ve Cindy’yle eskrim maçı yapıyorum ve sonra da gitmesi gerektiğini söyleyene kadar Marjory’nin yanında oturuyorum. Arabasına kadar çantasını taşıyorum. Onunla daha çok zaman geçirmek isterim ancak bunu nasıl yapacağımdan emin değilim. Turnuvada Marjory gibi biri tanışsaydım -hoşlandığım biriyle- ve o benim otizm hastası olduğumu bilmeseydi, o insanı bir akşam yemeğine davet etmek kolay olur muydu? O

insan ne derdi? Bunu Marjory’ye sorsam ne der? O arabasına binip ben de yan tarafında dururken, keşke şimdiye dek sormuş olsaydım ve şu anda yanıtını bekliyor olsaydım, diyorum. Emmy’nin öfkeli sesi kulaklarımda çınlıyor. Ben onun haklı olduğuna inanmıyorum; Marjory’nin beni olası bir araştırma projesi olarak gördüğüne inanmıyorum. Ancak buna onu yemeğe davet edecek kadar da inanmıyorum. Ağzımı açıyorum ancak herhangi bir şey çıkmıyor; sessizlik sesten önce geliyor, düşünceyi kafamda oluşturabileceğimden daha hızlı.

Marjory bana bakıyor; birden kendimi buz gibi ve kaskatı hissediyorum. “İyi geceler,” diyorum.

“Hoşçakal,” diyor. “Haftaya görüşürüz.” Motoru çalıştırıyor; ben geri çekiliyorum.

Bahçeye geri döndüğümde, Lucia’nın yanına oturuyorum. “Biri diğerini yemeğe davet ederse,” diyorum, “ve davet edilen kişi gitmek istemezse, davet eden kişinin bunu önceden anlamasının bir yolu var mıdır?”

Bir süre yanıt vermiyor, yaklaşık kırk saniye kadar, diye tahmin ediyorum. Sonra, “Eğer bir insan diğerine dostça davranıyorsa, kendisinin davet edilmesine aldırmaz ancak yine de gitmek istemeyebilir. Ya da o gece yapacak başka bir işi olabilir.” Duraksıyor yine. “Sen kimseyi akşam yemeğine davet ettin mi, Lou?”

“Hayır,” diyorum. “İş arkadaşlarım dışında. Onlar da benim gibiler. Onlar farklı.”

“Aslında öyle,” diyor. “Peki, birini yemeğe davet etmeyi mi düşünüyorsun?”

Boğazım düğümleniyor. Hiçbir şey söyleyemiyorum ancak Lucia da soru sormaya devam etmiyor. Bekliyor.

“Marjory’yi davet etmeyi düşünüyorum,” diyorum sonunda, yumuşak bir ses tonuyla. “Ancak onu rahatsız etmek de istemiyorum.”

“Bundan rahatsız olacağını sanmıyorum, Lou,’’ diyor Lucia. “Gelir mi bilemem ancak onu davet ettiğin için sana kızacağını hiç sanmıyorum.”

O gece evde ve yatakta, Marjory’yi karşıma oturmuş, yemek yerken hayal ediyorum. Bu gibi şeyleri filmlerde görmüştüm. Kendimi bunu yapmaya hazır hissetmiyorum.

PERŞEMBE SABAHI DAİREMDEN ÇIKIYORUM VE ARABAMIN BULUNDUĞU PARK ALANINA BAKIYORUM. Dört lastiğimde kaldırıma yapışmış halde duruyor. Anlayamıyorum. Bu lastikleri bundan sadece birkaç ay önce satın almıştım. Benzin almaya gittiğimde her zaman havalarını kontrol ederim ve üç gün önce benzin aldım. Şimdi neden patlamış olduklarını bilmiyorum. Sadece tek bir stepnem var ve ayak pompam olsa bile dört lastiği birden yeterince çabuk şişiremeyeceğimi biliyorum. İşe geç kalacağım. Bay Crenshaw kızacak. Ensemden aşağı terler süzülmeye başlıyor.

“Ne oldu, dostum?” Bu Danny Bryce, burada oturan polis.

“Lastiklerim inmiş,” diyorum. “Nedenini bilmiyorum. Havalarını yeni kontrol ettim.”

Yaklaşıyor. Üniformasını giymiş; nane ve limon kokuyor, üniformasının da yeni yıkandığı belli. Ayakkabıları parlak. Üniformasında gümüş üzerine siyah harflerle işlenmiş Danny Byrce yazan bir isimlik var.

“Biri onları yarmış,” diyor. Sesi ciddi ancak öfkeli değil.

“Yarmış mı?” Bununla ilgili bir şeyler okumuştum ancak başıma daha önce hiç gelmemişti. “Neden?”

“Zarar vermek için,” diyor, eğilip bakarken. “Evet, kesinlikle bir vandal.”

Diğer arabalara bakıyor. Ben de bakıyorum. Uzun zamandır aynı yerde duran ve daire sahibime ait olan üstü açık römork dışında hiçbirinin lastiği inik değil. “Sadece seninkinin lastikleri inik. “Sana kim kızgın olabilir?”

“Henüz bana kızan biri olmadı. Bugün henüz kimseyi görmedim. Bay Crenshaw bana kızacak,” diyorum. “İşe geç kalacağım.”

“Ona olanları anlat,” diyor.

Bay Crenshaw yine de kızacaktır, sanırım, ancak bunu söylemiyorum. Bir polisle tartışmamak gerek.

“Senin için polis desteği isteyeyim,” diyor. “Hemen birini gönderirler-”

“İşe gitmem gerek,” diyorum. Giderek daha fazla terlemeye başladığımı hissediyorum. Öncelikli olarak ne yapmam gerektiğini bilmiyorum. Banliyö durağının nerede olduğunu biliyorum ancak saatlerini bilmiyorum. Saatleri öğrenmeliyim. Ofisi aramalıyım ancak henüz birilerinin gelip gelmediğini bilmiyorum.

“Bunu gerçekten polise bildirmelisin,” diyor. Yüzü asılıyor, bu ciddi bir ifade. “Elbette ofisini de arayıp, patronuna haber vermelisin...”

Bay Crenshaw’ın iç hat numarasını bilmiyorum. Sanırım onu ararsam bana bağırmaya başlar. “Onu daha sonra ararım,” diyorum.

On altı dakika sonra bir polis arabası geliyor. Danny Bryce işe gitmek yerine yanımda kalıyor. Fazla konuşmuyor ancak onun yanımda olması beni rahatlatıyor. Polis arabası geldiğinde içinden ten rengi bir pantolon ve kahverengi spor ceket giymiş bir adam iniyor. İsimliği yok. Bay Bryce arabaya doğru yürüyor ve diğer adamın ona Dan diye hitap ettiğini duyuyorum.

Bay Bryce ve diğer adam konuşuyorlar; gözlerini bir bana, bir başka yana çeviriyorlar. Bay Bryce benimle ilgili ne söylüyor? Buz kesiyorum, görüntüye zor odaklanıyorum. Bana doğru yürümeye başladıklarında, tıpkı ışık sıçramaları gibi, hoplayarak hareket ediyorlar sanki.

“Lou, bu Memur Stacy,” diyor Bay Bryce, bana gülümseyerek. Diğer adama bakıyorum. Bay Bryce’dan daha kısa ve zayıf; parlak siyah saçları yağlı ve tatlı bir şeyler kokuyor.

“Benim adım Lou Arrendale,” diyorum. Sesim tuhaf çıkıyor, korktuğum zaman çıktığı gibi.

“Bu sabahtan önce en son arabanızı ne zaman gördünüz?” diye soruyor.

“Dün akşam saat dokuz kırk yedide,” diyorum ona. “Eminim çünkü saatime bakmıştım.”

Bana bakıyor, sonra el bilgisayarına bir şeyler giriyor.

“Her zaman aynı yere mi park edersiniz?”

“Genellikle,” diyorum. “Park yerlerinin bir numarası yok, bazen işten geldiğimde yerime başkası park etmiş oluyor.”

“Dün akşam işten dokuz” -el bilgisayarına bakıyor- “kırk yedide mi geldiniz?”

“Hayır, efendim,” diyorum. “İşten beş elli ikide geldim ve sonra-” eskrim dersine gittim, demek istemiyorum. Ya eskrim yapıyor olmamı doğru bulmazsa? “Arkadaşlarımın evine gittim,” diyorum.

“Sık sık gittiğiniz birileri mi?”

“Evet. Her hafta.”

“Orada başkaları da var mıydı?”

Elbette orada başkaları da vardı. Neden benden başka insanın olmadığı bir evi ziyarete gideyim? “O evde oturan arkadaşlarım oradaydı,” diyorum. Ve o evde yaşamayan başka insanlar da vardı.”

Gözlerini kırpıştırıyor ve Bay Bryce'a bakıyor. Bu bakışın ne anlama geldiğini bilmiyorum. "Hım... bu başka insanları tanıyor musunuz? Yani o evde yaşamayan insanları? Bu bir parti miydi?"

Çok fazla soru. Önce hangisine yanıt vereceğimi bilmiyorum. *Bu başka insanlar?* Yani Tom ve Lucia'nın evinde Tom ve Lucia olmayan insanlar mı? *O evde yaşamayan insanlar?* İnsanların çoğu o evde yaşamıyordu... o evde yaşamıyorlar. Dünyadaki milyarlarca insandan sadece ikisi o evde yaşıyor ve bu da ... yüzde birin milyonda biri eder.

"Bir parti değildi," diyorum çünkü en kolay yanıtlanabilen soru bu.

"Her çarşamba dışarı çıktığını biliyorum," diyor Bay Bryce.

"Bazen yanında yuvarlak bir çanta taşıyorsun -ben de belki spor salonuna gidiyorsundur diye düşünmüştüm."

Tom ve Lucia'yla konuşurlarsa eskrim konusunu öğrenirler. Onlara şimdi söylemeliyim. "Bu bir ... bu bir eskrim... eskrim kursu," diyorum. Kekelemekten ve şaşırmaktan nefret ediyorum.

"Eskrim mi? Seni kılıç taşırken hiç görmedim," diyor Bay Bryce. Sesi hem şaşkın hem de ilgisini çekmiş gibi çıkıyor.

"B-ben malzemelerini onların evinde bırakıyorum," diyorum. "Onlar benim eğitmenlerim. Bu gibi aletleri evimde ya da arabamda bulundurmak istemiyorum."

"Demek arkadaşlarınızın evine eskrim kursu için gittiniz," diyor diğer polis memuru. "Ve bunu -ne zamandır yapıyorsunuz?"

"Beş yıldır," diyorum.

"Yani arabanıza zarar vermek isteyen biri bunu bilir mi? Yani çarşamba akşamları nerede olduğunuzu?"

"Olabilir..." Böyle olduğunu gerçekten düşünmüyorum. Bence arabama zarar vermek isteyecek kişi dışarı çıktığımda nereye gideceğimi değil, nerede oturduğumu bilebilir.

"Bu insanlarla iyi anlaşır mısınız?" diye soruyor memur.

"Evet." Bence aptalca bir soru; iyi insanlar olmasalar beş yıldır gidiyor olmam.

"İsimlerine ve telefon numaralarına ihtiyacım olacak."

Ona Tom ve Lucia'nın adlarını ve telefon numaralarını veriyorum. Buna neden ihtiyaç duyduğunu anlamıyorum çünkü arabama onların evinde değil burada zarar verildi.

“Büyük olasılıkla vandallar,” diyor polis memuru. “Bu mahalle uzun zamandır sakindi ancak bir süredir buralarda da lastik yarılmaları ve ön cam kırılmalarıyla karşılaşıyoruz. Bazı çocuklar buraya ilgi duyup gelmiş olmalılar. Başka arabalara geçemeden onları bir şey korkutmuş olmalı.” Bay Bryce’a dönüyor. “Başka bir olay olursa, haber ver, tamam mı?”

“Tabii.”

Polis memurunun el bilgisayarı ötüyor ve bir slip çıkarıyor. “Buyrun - rapor, dava numarası, araştıran polis, sigorta talebiniz için gereken her şey var.” Kağıdı bana uzatıyor. Kendimi aptal hissediyorum; bununla ne yapacağıma dair bir fikrim yok. Dönüp gidiyor.

Bay Bryce bana bakıyor. “Lou, lastikler için kimi araman gerektiğini biliyor musun?”

“Hayır... ” Lastiklerden çok iş konusunda endişeleniyorum. Arabam olmazsa, trene binebilirim ancak sırf geç kaldığım için işimi kaybedersem hiçbir şeyim olmaz.

“Sigorta acentanı aramalı ve lastikleri değiştirecek birini bulmalısın.”

Lastikleri değiştirmek pahalı olur. Dört inik lastiğin üzerinde arabayı tamirciye nasıl götürebileceğimi bilmiyorum.

“Yardıma ihtiyacın var mı?”

Bugünün, arabamın içinde zamanında işe gittiğim başka bir gün olmasını isterdim. Ne diyeceğimi bilemiyorum; yardıma ihtiyaç duymamın tek nedeni ne yapacağımı bilmiyor olmam. Keşke ne yapacağımı bilseydim, böylece yardıma ihtiyaç duymazdım.

“Eğer daha önce sigorta talebi için dosya açtırmadıysan, bu senin için biraz karmaşık olabilir. Ancak işine burnumu sokmak da istemem.” Bay Bryce’ın ifadesi tam olarak anlayabildiğim ifadelerden biri değil. Yüzünün bir bölümü üzgün ancak diğer bölümü kızgın görünüyor.

“Daha önce hiç sigorta talebi için dosya açmadım,” diyorum. Eğer bir dosya açmam gerekiyorsa sigorta talebi için nasıl dosya açılması gerektiğini öğrenmem gerek.

“Hadi senin dairene gidip giriş yapalım,” diyor. “Ben sana yardımcı olurum.”

Bir an için ne bir şey söyleyebiliyorum, ne de konuşabiliyorum. Biri benim daireme mi gelecek? Özel alanıma mı girecek? Ancak ne yapmam gerektiğini öğrenmeliyim. O ne yapmam gerektiğini biliyor. Bana yardım etmeye çalışıyor. Bunu yapmasını beklemiyordum.

Daha fazla konuşmadan apartmana doğru yürüyorum. Birkaç adım sonra bir şeyler söylemiş olmam gerektiğini hatırlıyorum. Bay Bryce hala arabamın yanında duruyor. “Bu çok iyi,” diyorum. Bunun söylenecek doğru şey olduğunu sanmıyorum ancak Bay Bryce anlamışa benziyor çünkü arkamdan geliyor.

Dairemin kilidini açarken ellerim titriyor. Burada yarattığım tüm dinginlik, duvarları içinde kayboluyor, pencerelerden çıkıp gidiyor, ev gerginlik ve korkuyla doluyor. Ev sistemimi açıyorum ve hemen şirketin sitesine giriyorum. Dün akşamdan bıraktığım Mozart Cd’si de çalmaya başlıyor, hemen onu kapatıyorum. Müziğe ihtiyacım var ancak onun ne düşüneceğini bilmiyorum.

“Burası güzelmiş,” diyor Bay Bryce arkamdan. Onun orada olduğunu bildiğim halde yerimde sıçrıyorum. Onu görebileceğim bir yere geçiyor. Bu çok daha iyi. Bana doğru eğiliyor. “Şimdi yapman gereken şey-”

“Müdürüme geç geleceğimi bildirmek,” diyorum. “Önce bunu yapmalıyım.”

Şirketin sitesinden Bay Aldrin’in e-posta adresini bulmalıyım. Daha önce dışarıdan ona hiç e-posta göndermemiştim. Bunu nasıl açıklayacağımı bilemiyorum bu yüzden en basit biçimde ifade ediyorum.

Gecikiyorum çünkü bu sabah lastiklerimin hepsi yarılmış, polis geldi. Olabildiğince çabuk geleceğim.

Bay Bryce ben yazarken ekrana bakmıyor; bu iyi bir şey. Sonra genel İnternet sayfasını açıyorum. “Ona bildirdim,” diyorum.

“Pekala, o zaman şimdi yapman gereken şey sigorta şirketi için dosya açmak olacak. Yerel bir acenteyle çalışıyorsan, şuradan başla -ya acentanın ya da şirketin bir sitesi vardır.”

Ben zaten arıyorum. Yerel bir acenteyle çalışmıyorum. Şirketin sitesi çıkıyor ve elektronik formu bulmak için hemen “müşteri hizmetleri”, “araba poliçeleri” ve sonra “yeni talepler’ geçiş yapıyorum.

“Bu konuda iyisin,” diyor Bay Bryce. Sesi yükseliyor, bu da şaşırdığı anlamına geliyor.

“Oldukça açıkmış,” diyorum. Adımı ve adresimi giriyorum, kişisel dosyalarımdan poliçe numaramı buluyorum, tarih giriyorum ve "Durum polise bildirildi mi?” sorusunun yanındaki kutucuğu işaret koyuyorum.

Diğer soruları anlamıyorum. “O polisin verdiği numara,” diyor Bay Bryce ve kağıdın üzerinde gösteriyor. “Ve şu da olayı araştıran polisin sicil numarası, onu da *şuraya* yazıyorsun ve adını da *buraya* ” Kendi kendime bulduğum şeyleri bana açıklamadığını fark ediyorum. Neyi anladığımı, neyi anlamadığımı fark edebiliyor. “Kendi sözcüklerinizle olayı anlatın” bölümü ne, olayı görmediğimi yazıyorum. Gece arabamı park ettiğimi ve sabah dört lastiğimi de inmiş halde bulduğumu ekliyorum. Bay Bryce bunun yeterli olduğunu söylüyor.

Sigorta talebi için dosya açtıktan sonra lastiklerle ilgilenecek birini bulmam gerekiyor.

“Sana kimi arayabileceğini söyleyemem,” diyor Bay Bryce. “Bu konu yüzünden geçen yıl bir karmaşa yaşamıştık ve insanlar polislerin servislerden rüşvet aldığını iddia etti.” “Rüşvet” sözcüğünün ne anlama geldiğini bilmiyorum. Apartman yöneticisi Bayan Tomasz aşağı inerken kimi arayabileceğimi söylemek için beni durduruyor. Telefon numarasını veriyor. Neler olduğunu nereden öğrendiğini bilmiyorum ancak bay Bryce buna şaşırmış görünmüyor. Sanki bu normalmiş gibi davranıyor. Bizi park yerinde konuşurken duymuş olabilir mi? Bu düşünce beni rahatsız ediyor.

“Arabayla seni durağa kadar bırakayım,” diyor Bay Bryce. “Yoksa ben de işe geç kalacağım.”

Her gün işe arabayla gitmediğini bilmiyordum. Beni durağa bırakması kibarlık. Bir dost gibi davranıyor. “Teşekkür ederim, Bay Bryce,” diyorum.

Başını sallıyor. “Sana daha önce de söylemiştim: bana Danny de, Lou. Biz komşuyuz.”

Bana gülümsüyor ve arabasının kapılarını açıyor. Arabasının içi tertemiz, tıpkı benimki gibi ancak koltuklarında post yok. Ses sistemini açıyor; çok yüksek, beni rahatsız ediyor. Bundan hoşlanmıyorum ancak durağa yürümek zorunda kalmamak hoşuma gidiyor.

Hem durak, hem de trenler oldukça kalabalık ve gürültülü. Sakin kalabilmek ve bana hangi bileti almam ve sıraya girmek için hangi kapıdan geçmem gerektiğini söyleyen tabelalara odaklanmak zor.

SEKİZ

KAMPÜSÜ ARABADAN YA DA PARK YERİNDEN DEĞİL DE DURAKTAN GÖRMEK ÇOK TUHAF. Kimlik kartımı araba girişindeki görevliye göstermek yerine, istasyon çıkışındaki görevliye gösteriyorum. Bu vardiyada çalışan insanlar işe gelmişler, görevli bana geçmemi söylemeden önce başını kaldırıp bakıyor. İdare binasına giden geniş kaldırımların kenarlarında çiçek yatakları var. Dolgun bir biçimde açmış çiçekler turuncu ve sarı renkte; renkler güneş ışığında parlıyorlar. İdare binasında kimlik kartımı başka bir görevliye daha göstermem gerekiyor.

"Neden park etmen gereken yere park etmedin?" diye soruyor. Sesi öfkeli geliyor.

"Birisi lastiklerimi yarmış," diyorum.

"Serseri," diyor. Yüzü asılıyor; gözlerini masasına çeviriyor. Sanırım öfkelenmek için bir nedeni olmadığı için hayal kırıklığı yaşıyor.

"Buradan yirmi birinci binaya en kısa yol nedir?" diye soruyorum.

"Bu binadan doğruca yürü, on beşincinin köşesinden sağa dön, sonra at üzerindeki çıplak kadınlı çeşmeyi geç. Oradan kendi park yerini göreceksin." Başını kaldırıp bakmıyor bile.

Çirkin, yeşil mermer zemini ve keskin limon kokusu olan idare binasından geçip yeniden parlak güneşin olduğu dışarıya çıkıyorum. Hava iyice ısınmış. Kaldırımlardan yansıyan güneş göz kamaştırıyor. Burada çiçek yatakları yok; çimenler kaldırımlara kadar uzanmış.

Terlemiş halde kendi binamıza geliyorum ve kapıya kimliğimi okutuyorum. Kendi kokumu alabiliyorum. Bu iyi bir koku değil. Binanın içi serin ve loş, artık rahatlayabilirim. Duvarların yumuşak rengi, eski moda lambaların ışıltısı, kokusuz serin hava -tüm bunların hepsi beni gevşetiyor. Doğruca ofisime gidiyorum ve elektrikli pervaneyi en yüksek hızda çalıştırıyorum.

Ofis telefonumun mesaj ışığı her zamanki gibi yanıp sönüyor. Müzik açıyorum -Bach'ın orkestra için bestelenmiş "Avcı Kantatı". Sonra mesajları dinliyorum:

"Gelir gelmez beni ara, Crenshaw, iç hat 2313."

Ofis telefonuna uzanıyorum ancak ben daha elime almadan çalmaya başlıyor.

“Sana gelir gelmez ara diye mesaj bıraktım,” diyor Bay Crenshaw’ın sesi.

“Şimdi geldim,” diyorum.

“Ana kapıdan on beş dakika önce girmişsin,” diyor. Sesi çok öfkeli geliyor. “Oradan gelmek senin bile yirmi dakikanı almaz.”

Üzgün olduğumu söylemeliyim ancak üzgün değilim. Ana kapıdan gelmemin ne kadar zaman aldığını bilmiyorum ve daha hızlı yürümeye çalışmış olsam bile daha ne kadar hızlı gelebileceğimi bilmiyorum. Hızlı yürümek için fazla sıcaktı. Yaptığımdan daha iyisini yapabilir miydim, bilemiyorum. Ensemin kasıldığını ve terlediğini hissediyorum.

“Hiç durmadım,” diyorum.

“Peki, şu inmiş lastik hikayesi de ne? Bir lastik değiştiremiyor musun? İki saaten fazla geciktin.”

“Dört lastik,” diyorum. “Birisi lastiklerimi yarmış.”

“Dört! Polise haber verdiğini umuyorum,” diyor.

“Evet,” diyorum.

“İş çıkışını bekleyebilirdin,” diyor. “Ya da onları iş yerinden arayabilirdin.”

“Polis zaten oradaydı," diyorum.

“Orada mıydı? Birileri arabana zarar verildiğini görmüş mü'?”

“Hayır-” Onun sabırsızlığı ve öfkesi karşısında sözcüklerini anlamakta zorluk çekiyorum; kulağıma anlamsız geliyorlar. Doğru yanıtı düşünmek zor. “Aynı binada oturduğumuz polis. İnmiş lastikleri o gördü. Başka bir polisi aradı. Bana ne yapmama gerektiğini söyledi.”

“Sana işe gitmen gerektiğini söylemeliydi,” diyor Crenshaw. “Oralarda takılman için bir neden yoktu. Bu iki saati kapatman gerektiğini biliyorsun.”

“Biliyorum.” Acaba onu geciktiren bir şeyler olduğunda kendisi bu arayı kapatıyor mu? Acaba işe gelirken hiç lastiği ya da dört lastiği indi mi?

“Ve bunu sakın fazla mesai olarak yazma,” diyor ve kapatıyor. Lastiklerimin yarılmış olduğuna üzüldüğünü söylemiyor. Alışılagelmiş olarak söylenmesi gereken şey “çok kötü” ya da “berbat bir durum” gibi şeylerdir ancak normal olmasına rağmen bunlardan hiçbirini söylemiyor. Belki üzgün değildir; belki de gösterecek bir sempatisi yoktur.

Hissetmediğim halde bu tür alışılagelmiş şeyleri söylemeyi öğrenmek zorunda kalmıştım çünkü bu *uyum sağlamanın* ya da *çevreyle iyi geçinmeyi öğrenmenin* bir parçasıdır. Acaba hiç kimse Bay Crenshaw'dan uyum sağlamasını, çevresiyle iyi geçinmesini istemiş midir?

Öğle yemeği molasında olmalıydım, geciktiğim için arayı kapatmaya çalışıyorum. İçimde kocaman bir çukur hissediyorum; küçük mutfağa doğru gidiyorum ve yemek için hiçbir şeyimin olmadığını fark ediyorum. Sigorta talebi için dosya açmaya çıktığımda yemeğimi tezgahın üzerinde bırakmış olmalıyım. Buzdolabında benim baş harflerim olan herhangi bir kap yok. Dün hepsini bitirmiştim.

Binamızda otomatik yiyecek makinesi yok. Kimse makineden yiyecek almadığı için içindeki yiyecekler bozuldu ve onu kaldırdılar. Kampüsün karşısında şirketin bir yemekhanesi ve onun yanındaki binada da yiyecek makinesi var. O makinelerdeki yiyecekler berbat. Eğer aldığınız şey bir sandviçse, her tarafı ezilmiş ve mayonez ya da sosu dışarı akmış oluyor. Ekmeği açıp mayonezi temizlesem bile tadı ve kokusu hala etin üzerinde kalıyor. Tatlılar çörekler ya da kruvasanlar- yapış yapış oluyor. O yiyecekleri düşündüğümde midem bulanıyor.

Arabama binip, gidip bir şeyler alabilirdim, gerçi öğle tatillerinde genellikle çıkmıyoruz, ancak arabam hala evimin önünde harap halde yatıyor. Kampüsün karşı tarafına geçip, o kocaman, tanımadığım, bizim tuhaf ve tehlikeli olduğumuzu düşünen insanlarla dolu gürültülü yemekhaneye gitmek istemiyorum. Üstelik oradaki yemeğin daha iyi olup olmadığını da bilmiyorum.

"Yemeğini mi unuttun?" diye soruyor Eric. Yerimde sıçrıyorum. Henüz diğerleriyle konuşmadım.

"Birileri arabamın lastiklerini kesmiş," diyorum. "İşe geç kaldım. Bay Crenshaw bana kızdı. Kazara evde yemeğimi unuttum. Arabam da evin önünde."

"Aç mısın?"

"Evet. Yemekhaneye gitmek istemiyorum."

"Chuy öğle yemeğinde bazı angarya işlerle ilgilenecekti," diyor Eric.

"Chuy arabada yanında birinin olmasından hoşlanmaz," diyor Linda.

"Chuy'la konuşabilirim," diyorum.

Chuy bana yemek almayı kabul ediyor. Markete gitmeyecekmiş, bu yüzden benim için ne alırsa, onu yemek zorunda kalacağım. Elma ve sosisli

bir sandviçle geri dönüyor. Elmaları seviyorum ancak sosisli sandviçi değil. içine konan şeylerden hoşlanmıyorum. Yine de, aslında o kadar da kötü değil ve ben açım, bu yüzden yiyorum ve fazla düşünmüyorum.

Arabamın lastiklerini değiştirmesi için birilerini aramam gerektiğini hatırladığımda saat 4: 16 olmuş oluyor. Yerel rehberdeki numaraların çıktısını alıyorum. Listede konumları da görülüyor, bu yüzden evime en yakın olanından başlıyorum. Onları aradığımda hemen hepsi bir şeyler yapmak için bugün artık geç olduğunu söylüyorlar.

“Yapılacak en hızlı şey,” diyor bir tanesi, “dört tane hazır lastik alıp, kendi başına her birini tek tek takmak.” Dört lastik ve jant almak pahalıya mal olur ve ben onları eve nasıl götürebileceğimi bile bilmiyorum. Bu kadar kısa zaman içinde Chuy’dan başka bir iyilik isteyemem. Bu tıpkı, nehrin bir tarafında bir adamla, bir tavuk, bir kedi, bir çuval yem ve bunlardan sadece ikisini taşıyabileceği bir kayıkla, kediyle tavuğu, tavukla yemi başbaşa bırakamayacağı için hepsini bu kayıkla taşımak zorunda olan adamın ne yapması gerektiğini soran bulmaca gibi bir şey. Dört tane yarılmış lastiğim ve bir tane stepnem var. Eğer stepneyi takıp, çıkardığım lastiği tamirciye kadar yuvarlayabilirsem, bana yeni bir lastik verebilirler ve ben de onu geri yuvarlarım, arabaya takarım sonra diğer yarılmış lastik için aynı şeyi yaparım. Üçüne de aynı şeyi yaparsam, arabanın üstünde dört hasarsız lastik olmuş olur ve ben de tek yarılmış lastiği alıp, arabayla tamirciye gidebilirim.

En yakın lastik tamircisi bir mil uzakta. Yarık lastiği oraya götürmem ne kadar zamanımı alır bilmiyorum -içi hava dolu bir lastikten daha uzun sürer, sanırım. Ancak aklıma gelen tek çözüm bu. Lastikle beni toplu taşıma araçlarına almazlar.

Lastik satan mağazadan saat dokuza kadar açık olacaklarını söylemişlerdi. Eğer bu akşam fazladan iki saati çalışır ve saat sekizde eve gidersem, o zaman dükkan kapanmadan oraya yetişebilirim. Yarın işten zamanında çıkarsam, iki lastik daha götürüp getirebilirim.

Saat 7:43’te eve varıyorum. Arabamın bagajını açıp stepneyi çıkarıyorum. Sürücü kursunda lastik değiştirmeyi öğrenmiştim ancak o zamandan beri lastik değiştirmedim. Teoride basit ancak istediğimden daha uzun sürüyor. Krikoyu yerleştirmek zor ve araba yeterince hızlı yükselmiyor. Lastiği söküp stepneyi yerine oturtana kadar nefes nefese ve ter içinde kalıyorum. Bu bijonları takmanın bir sıralaması olmalı ancak tam

olarak hatırlayamıyorum. Bayan Melton bunu doğru biçimde yapmanın önemli olduğunu söylemişti. Saat sekizi geçiyor ve hava kararmaya başladı.

"Hey!”

İrkiliyorum. Önce sesi vebana doğru gelmekte olan belirsiz silüeti tanıyamıyorum. Yavaşlıyor.

“Oh demek sensin, Lou. Ben de o serserinin yine geldiğini sandım. Ne yaptın, yeni bir lastik takımı mı aldın?”

Bu Danny. Dizlerimin gevşediğini hissediyorum. “Hayır. Bu stepne. Stepneyi takacağım sonra yarık lastiği lastikçiye götüreceğim ve yenisiyle değiştirdikten sonra geri geldiğimde onu diğer yarık lastiklerden biriyle değiştireceğim. Yarın da bir başkası için aynı şeyleri yaparım.”

“Sen... ama sen dördünü de değiştirmesi için birini bulabilirdin. Neden en zor yolu seçtin?”

“Bana yarına ya da sonraki güne kadar bir şey yapamayacaklarını söylediler. Bir tanesi de bana eğer daha çabuk halletmek istiyorsam, birtakım almamı ve kendi başıma değiştirmemi söyledi. Ben de bu konuyu düşündüm. Stepnem olduğunu hatırladım. Bunu kendi başıma nasıl halledebileceğimi ve paradan nasıl tasarruf edebileceğimi düşündüm ve eve gelir gelmez bunu yapmaya karar verdim-”

“Eve yeni mi geldin?”

“Bu sabah işe geç kaldım. Arayı kapatmak için çalıştım. Bay Crenshaw bana çok kızdı.”

“Evet, ama bunu yapmak birkaç gününü alır. Neyse dükkanın kapanması bir saatten az bir süre var. taksi falan mı tutacaktın?”

“Yuvarlayacağım,” diyorum. Ancak havasız lastik sanki benimle dalga geçiyor; onu kenara almak bile yeterince zordu. Sürücü kursunda değiştirdiğimiz lastiğin havası vardı.

“Yayan mı?” Danny başını sallıyor. “Bunu asla başaramazsın, dostum. Onu benim arabaya koyup götürsek daha iyi olacak. İki tane birden götüremememiz kötü...ya da dur, götürebiliriz.”

“İki tane stepnem yok,” diyorum.

“Benimkini kullanabilirsin,” diyor. “Lastiklerimizin ölçüsü aynı.” Bunu bilmiyordum. Araba modellerimiz aynı değil ve bütün arabaların lastikleri aynı ölçüde olmaz. Bunu nereden biliyor ki? “Somunların nasıl sıkıldığını hatırlıyor musun, önce karşılıklı olanlar, sonra da diğerleri mi sıkılıyordu? Sen arabana o kadar özen gösteriyorsun ki, bunu bilmeyebilirsin.”

Somunları sıkıştırmak için eğiliyorum. Onun söyledikleriyle, Bayan Melton'ın söyledikleri tam olarak aklıma geliyor. Simetrik biçim düzenlerine bayılıyorum. Bitirdiğimde Danny saatine bakarak stepnesiyle geliyor.

“Acele etmemiz gerekecek,” diyor. “Bunu benim değiştirmemde sakınca var mı? Ben alışkınım-”

“Hiç sakıncası yok,” diyorum. Aslında ona doğruyu söylemiyorum. Bu akşam iki lastiği lastikçiye götürebilirsek bu benim için büyük bir yardım olur ancak hayatıma fazla dahil olmuş olur, beni acele ettirir, kendimi yavaş ve aptal hissettirir. Ancak bana dost gibi davranıyor, yardımcı olmaya çalışıyor. Yardım karşılığında minnettar olmak önemlidir.

Saat 8:21, her iki stepne de arabamın arka tarafında takılı duruyor; ön taraftaki lastiklerin inik, arkadakilerin şişkin olması komik görünüyor. Arabamın arka tarafından söktüğümüz inik lastikleri Danny'nin bagajına koyuyoruz ve ben de onun yanına oturuyorum. Yine ses sistemini açıyor ve dalga dalga patlayan sesler bedenimi titretiyor. Arabadan atlamak istiyorum; ses çok yüksek ve yanlış. Bu sesin üzerine konuşuyor ancak ben onu anlayamıyorum; müziğin ve onun sesi birbirine karışıyor.

Lastikçiye vardığımızda, lastikleri dükkana götürmesine yardımcı oluyorum. Görevli bana neredeyse ifadesiz bir yüzle bakıyor. İstediklerimi anlatamadan başını sallıyor.

“Çok geç,” diyor. “Şu anda lastikleri değiştiremeyiz.”

“Dokuza kadar açıksınız,” diyorum.

“Dükkan açık, evet. Ancak bu kadar geç saatte lastik değiştirmiyoruz.” Başını dükkanın kapısının yanında duran, yamalı mavi bir tulum ve ten rengi bir gömlek giymiş, uzun boylu ve ellerini kırmızı bir beze silmekte olan adama çeviriyor.

“Ancak buraya daha erken gelmem mümkün değildi,” diyorum. “Ve siz de saat dokuza kadar açıksınız.”

“Bakın, bayım,” diyor görevli. Ağzının bir tarafı yukarı kalkıyor ancak bu bir gülümseme değil, hatta yarı gülümseme bile değil. “Size söyledim -- çok geç kaldınız. Lastikleri şimdi değiştirsek bile bu dokuzdan sonraya kalmamıza neden olur. Bahse girerim son anda gelen bir gerizekalı yüzünden siz de geç çıkmak istemezdiniz.”

Benim de geç çıktığımı ve bu yüzden buraya geç geldiğimi söylemek için ağzımı açıyorum ancak Danny ileri doğru yürümeye başlıyor. Görevli adam

bir anda masasından kalkıyor ve dikkat kesiliyor. Ancak Danny kapının yanındaki adama bakıyor.

“Merhaba, Fred,” diyor mutlu bir sesle, sanki bir arkadaşıyla karşılaşmış gibi. Ancak bunun altında başka bir ses daha var. “Nasıl gidiyor?”

“Aaa... iyi, Bay Bryce. Temizim.”

Pek temiz görünmüyor. Ellerinde siyah lekeler var ve tırnaklarının arası simsiyah. Tulumunda ve gömleğinde de siyah lekeler var.

“Bu iyi, Fred. Bak, arkadaşımı arabasına dün akşam birileri zarar vermiş. Bu nedenle sabah işe geç kaldığı için akşam geç çıkmak zorunda kaldı. Ben ona yardımcı olacağımı umuyorum.”

Kapının yanındaki adam masadaki adama bakıyor. Birbirlerine kaşlarını indirip kaldırıyorlar. Masadaki adam omuz silkiyor. “Senin kapatman gerekecek,” diyor. Sonra bana dönüp, “Umarım ne tür bir lastik istediğinizi biliyorsunuzdur.”

Biliyorum. Sade ve birkaç ay önce buradan lastiklerimi almıştım, bu yüzden ne demem gerektiğini biliyorum. Ölçüleri ve tipi yazıyor ve kağıdı diğer adama veriyor -Fred’e- o da başıyla onaylayıp, gelip benden inik lastikleri alıyor.

Saat 9:07, ben ve Danny yeni lastiklerle oradan ayrılıyoruz. Fred onları Danny’nin arabasına doğru yuvarlıyor ve bagaja yerleştiriyor. Çok yorgunum. Danny’nin bana neden yardım ettiğini bilmiyorum. Onun stepnesinin şu anda arabamın üzerinde olmasını düşünmek hoşuma gitmiyor; yanlışmış gibi geliyor, tıpkı sığır eti yapılan güveçte balık pişirmek gibi. Apartmanın park yerine geldiğimizde, yeni lastikleri arabamın ön tarafına takmama ve inik lastikleri de bagajıma yerleştirmeme yardım ediyor. İşte o an bunun, sabah işe arabayla gidebileceğim ve sonra da yarılmış lastikleri değiştirebileceğim anlamına geldiğini fark ediyorum.

“Teşekkür ederim,” diyorum. “Artık arabamı kullanabilirim.”

“Tabii kullanabilirsin,” diyor Danny. Gülümsüyor ve bu gerçek bir gülümseme. “Ve bir önerim var: bu gece arabanı başka yere koy. Belki o serseri geri gelir. Şuraya, arkaya doğru koy. Alarmını da aç; eğer biri ona dokunursa ben duyarım.”

“Bu çok iyi fikir,” diyorum. Çok yorgun olduğum için bunu bile söylemek zor geliyor.

“Por nada -rica ederim,” diyor Danny. El sallayarak binaya giriyor.

Arabama biniyorum. Sanki biraz küf kokuyor ancak koltuklar rahat. Titriyorum. Önce motoru çalıştırıyorum sonra da müziği açıyorum -gerçek müziği- yavaşça geri çıkıyorum, direksiyonu çeviriyorum ve diğer arabaların yanından geçerek arabamı Danny'nin önerdiği yere koyuyorum. Onun arabasının yanına.

ÇOK YORGUN OLMAMA RAĞMEN -YA DA ÇOK YORGUN OLDUĞUM İÇİN- UYKUYA DALMAK ZOR. Sırtım ve bacaklarım ağrıyor. Sürekli düşünüyorum, bir şeyler duyuyorum ve sıçrayarak uyanıyorum. Müziğimi açıyorum, yine Bach ve sonunda bu yumuşak akışın içinde kendimi uykuya bırakıyorum.

Çok çabuk sabah oluyor ancak sıçrayarak kalkıp bir duş alıyorum. Aceleyle aşağı iniyorum ve arabamı yerinde göremiyorum. İçim buz kesiyor ancak sonra her zamanki yerine bırakmadığımı hatırladığımda buzlarını eriyor ve binanın yan tarafından onun bulunduğu yere gidiyorum. İyi görünüyor. Kahvaltı etmek için yeniden daireme gidiyorum, öğle yemeğimi hazırlıyorum ve sonra merdivende Danny ile karşılaşıyorum.

"Öğlen lastikleri değiştirmeye gideceğim," diyorum ona. "Stepneni bu akşam geri vereceğim."

"Acelesi yok," diyor. "Zaten bugün arabayı kullanmayacağım."

Bunu içinden gelerek mi söylüyor, merak ediyorum bana yardım ederken de söylemişti. Ancak ben yine de vereceğim çünkü onun stepnesinden hoşlanmıyorum; benim olmadığı için uygun bir durum değil.

İŞE BEŞ DAKİKA ERKEN VARIYORUM, BAY CRENSHAW VE BAY ALDRIN BÜYÜK SALONDA KONUŞUYORLAR. Bay Crenshaw bana bakıyor. Gözleri parlak ve sert; onlara bakmak kendimi kötü hissettiriyor. Ancak göz temasını sürdürüyorum.

"Bugün lastiklerin inmedi mi, Arrendale?"

"Hayır, Bay Crenshaw," diyorum.

"Polis vandalı buldu mu?"

“Bilmiyorum.” Ofisime gitmek istiyorum ancak kapıda duruyor ve içeri onu iterek girmem gerek. Bunu yapmak pek kibarlık olmaz.

“Olayı araştıran polis kim?” diye soruyor Bay Crenshaw.

“Adını hatırlamıyorum ancak bende kartı var,” diyorum ve cüzdanımı çıkarıyorum.

Bay Crenshaw omzuyla bir hareket yapıp, başını sallıyor. Gözlerinin çevresindeki kaslar kasılmış. “Boş ver,” diyor. Sonra Bay Aldrin’e dönüp, “Hadi, benim ofisime gidip şu konuyu halledelim,” diyor. Omuzlarını kamburlaştırıp arkasını dönüyor ve Bay Aldrin de onu izliyor. Artık ofisime girebilirim.

Bay Crenshaw’un polisin adını neden sorduğunu ve sonra da karta neden bakmadığını bilmiyorum. Bay Aldrin’den bunu açıklamasını isteyebilirdim ancak o da gitti. Normal olan Bay Aldrin’in, neden Bay Crenshaw’un peşinden gittiğini bilmiyorum. Acaba Bay Crenshaw’dan korkuyor mu? Normal insanlar da diğer insanlardan korkar mı? Eğer öyleyse, normal olmanın avantajı nedir? Bay Crenshaw, eğer tedaviyi kabul edip normal insan olursak, diğer insanlarla daha iyi geçinebileceğimizi söylemişti ancak “iyi geçinmek” derken neyi kastettiğini merak ediyorum. Belki de herkesin Bay Aldrin gibi olmasını istiyordur, herkesin onun peşinden gitmesini istiyordur. Eğer bunu yaparsak işimizi yapamayız.

Projemin üzerinde çalışmaya başlayınca tüm bunları kafamdan çıkarıyorum.

Öğle vakti, lastikleri kampüse yakın başka bir lastikçiye götürüyorum ve değiştirilmeleri için oraya bırakıyorum. istediğim ölçüleri ve tiplerini kağıda yazıp masada oturan görevliye veriyorum. Görevli benim yaşlarımda, kısa koyu renk saçlı bir kadın; üzerinde kırmızı renkle işlenmiş, *Müşteri Hizmetleri* yazan ten rengi bir gömlek var.

“Teşekkürler,” diyor. Bana gülümsüyor. “Buraya ne tür lastik istediğini bilmeden gelen ne kadar çok insan olduğuna inanamazsınız.”

“Yazıp vermek daha kolay,” diyorum.

“Evet ancak bunu düşünemiyorlar. Bekleyecek mısınız yoksa sonra mı geleceksiniz?”

“Sonra gelirim,” diyorum. “Kaça kadar açıksınız?”

“Dokuza kadar. Ya da yarın gelebilirsiniz.”

“Saat dokuzdan önce gelirim,” diyorum. Banka kartımı makineden geçiriyor ve fişe “ödendi” damgası vuruyor.

“İşte, bu sizin,” diyor. “Kaybetmeyin -gerçi lastiklerin ölçülerini yazacak kadar akıllı biri fişi kaybetmeyecek kadar da akıllıdır.”

Daha rahat nefes alır halde arabama doğru gidiyorum. Bu tür görevlileri başkalarından farkım olmadığı konusunda kandırmak kolay oluyor. Karşımdaki insan konuşmayı seven biriyse, bu kadın gibi, daha da kolay oluyor. Yapmam gereken tek şey alışılagelmiş birkaç laf etmek ve gülümsemek, işte o kadar.

Geri döndüğümde Bay Crenshaw yine bizim salonda, öğle tatilinin bitimine tam üç dakika kala. Beni görünce yüzü seğirmeye başlıyor. Neden olduğunu bilmiyorum. Neredeyse tek hamlede dönüyor ve gidiyor. Benimle konuşmuyor. Bazen insanlar konuşmadığında öfkeli olurlar ancak onu öfkelendirecek ne yaptığımı bilmiyorum. Son zamanlarda iki kez işe geç kaldım ancak her ikisi de benim suçum değildi. Trafik kazasını ben yapmadım ve lastiklerimi de ben yarmadım.

İşe koyulmak zor oluyor.

Kendime ait dört lastiğim arabamın üzerinde, Danny’nin ve benim stepnelerimiz bagajımda saat 7:00’de evdeyim. Danny’nin arabasının yanına park etmeye karar veriyorum gerçi henüz evde olup olmadığını bilmiyorum. Eğer arabalar yakın olursa stepneyi bir arabadan diğerine taşımak kolay olur.

Kapısını çalıyorum. “Evet?” Onun sesi.

“Ben Lou Arrendale,” diyorum. “Stepnen arabamın bagajında.”

Kapıya doğru gelen ayak seslerini duyuyorum. “Lou, sana söyledim -acele etmene gerek yoktu. Ancak yine de teşekkürler.” Kapıyı açıyor. Tıpkı bendeki gibi onun da kahverengi/bej/ pas renginden oluşan bir halısı var; gerçi ben gözlerimi almaması için üzerine bir şey örttüm. Büyük, koyu gri bir ekranı var; kolonları mavi, ses sistemiyle uyuşmuyor. Üzerinde koyu kahve kareler olan kahverengi bir kanepesi var; sıradan bir biçim düzeni ve halıyla uyuşmuyor. Kanepede genç bir kadın oturuyor; üzerinde sarı, yeşil ve beyaz desenleri olan bir bluz giymiş ki halıyla hiç uyuşmuyor. Danny ona bakıyor. “Lyn, stepnemi Lou’nun arabasından alıp kendi arabama koyacağım.”

“Tamam.” Sesi pek ilgili gibi çıkmıyor; sehpaya bakıyor. Danny’nin kız arkadaşı mı diye merak ediyorum. Bir kız arkadaşı olduğunu bilmiyordum. Merak ediyorum, tabii bu ilk merak edişim de değil, acaba neden kadın için kadın arkadaş değil de kız arkadaş deniyor?

Danny, “Ben anahtarlarımı alırken sen de içeri gel, Lou,” diyor. İçeri girmek istemiyorum ancak yabani gibi davranmak istemiyorum. Birbirine uymayan renkler ve desenler gözlerimi yoruyor. İçeri adım atıyorum. “Lyn, bu üst kattaki, Lou -dün benim stepnemi ödünç almıştı,” diyor.

“Merhaba,” diyor kadın, bana bakıyor ve sonra gözlerini indiriyor.

“Merhaba,” diyorum. Danny’nin çalışma masasına gidip, anahtarlarını alışını izliyorum. Masanın üzeri oldukça düzenli, bir sümen ve telefon var.

Aşağı inip, park yerine gidiyoruz. Bagajımın kilidini açıyorum ve Danny de stepnesini çıkarıyor. Kendi bagajını açıyor ve onu içine koyuyor; sonra da bagajını kapatıyor. Benimkinden farklı bir ses çıkarıyor.

“Yardım ettiğin için teşekkür ederim,” diyorum.

“No problemo,” diyor Danny. “Yardımcı olabildiğime sevindim. Ve stepnemi bana bu kadar çabuk geri getirdiğin için teşekkür ederim.”

“Rica ederim,” diyorum. Bana bu kadar çok yardımcı olmuşken ona ‘rica ederim’ demek biraz tuhaf oluyor ancak başka ne söyleyebileceğimi bilmiyorum.

Orada durup bana bakıyor. Bir süre hiçbir şey söylemiyor; sonra, “Görüşürüz,” diyor ve dönüp gidiyor. Elbette görüşürüz; aynı binada oturuyoruz. Sanırım bu, binaya benimle birlikte yürümek istemediği anlamına geliyor. *Madem bunu kastediyor neden doğruca söylemiyor,* diye merak ediyorum. Arabama geri dönüyorum ve kapının açılıp kapandığını duyana kadar bekliyorum.

Eğer tedaviyi kabul edersem tüm bunları anlayabilir miyim? Acaba dairesindeki kadın yüzünden mi? Eğer Marjory beni ziyarete gelmiş olsaydı, ben de Danny’yle birlikte binaya girmek istemez miydim? Bilmiyorum. Bazen normal insanların yaptığı şeyler çok açık geliyor; ancak bazen neyi neden yaptıklarını hiç anlamıyorum.

Sonunda binaya giriyorum ve daireme çıkıyorum. Sessizce müziği açıyorum. Chopen’in prelütleri. Küçük bir tencereye iki fincan su koyup, sonra da ince erişte ve sebze poşetini açıyorum. Su kaynayınca köpüklerin kabarışını izliyorum. İlk kabarcıkların çıktığı yerden ocağın biçim düzenini anlayabiliyorum ancak su iyice kaynamaya başladığında daha çabuk kabaran köpük hücreleri oluşuyor. Bununla ilgili önemli bir şey olduğunu düşünüp duruyorum ancak, sadece kaynamaktan öte bir şey çözemedim henüz. İnce erişteleri ve sebzeleri atıp karıştırıyorum, açıklamada söylendiği gibi. Sebzelerin kaynar suda köpürüşlerini izliyorum.

Ve bazen sebzelerin aptalca dansı beni sıkıyor.

DOKUZ

HAFTA SONLARINDA RAHAT ETMEK İÇİN ÇAMAŞIRLARIMI CUMA GÜNLERİ YIKIYORUM. İki tane çamaşır sepetim var, biri beyazlar, diğeri renkliler için. Yataktan çarşafları ve yastık kılıfını alıyorum ve onları beyaz çamaşır sepetine koyuyorum. Havlular renkli çamaşır sepetine giriyor. Annem farklı renklerdeki çamaşırlar için iki açık mavi sepet kullanırdı; birine renkli çamaşırlar, diğerine de beyaz çamaşırlar için derdi, bu da beni rahatsız ederdi. Ben koyu yeşil örgülü bir sepet buldum ve renkli çamaşırlarım için kullanıyorum; beyaz çamaşırlarım içinse sade bir sepet kullanıyorum, bal renginde. Sepetin biçim düzeni hoşuma gidiyor ve *sepet* sözcüğünü seviyorum.

Bozuk para kutusundan gerektiği kadar bozuk para alıyorum, makinelerden birinde sorun olursa diye, bir bozukluk da fazladan alıyorum. Mükemmel bir yuvarlağa sahip metal paranın makineyi çalıştıramaması beni eskiden öfkelendirirdi. Annem bana yanıma fazladan para almayı öğretti. Öfkeli olmanın iyi bir şey olmadığını söyledi. Bazen metal para çamaşır makinesini çalıştırmazken, alkolsüz içecek makinesini çalıştırıyor ve bazen de içecek makinesini çalıştırmazken çamaşır makinesini çalıştırıyor. Bunun bir anlamı yok ancak dünya böyle.

Bozuk paraları cebime, deterjan poşetini beyaz sepetin içine ve beyaz çamaşır sepetini de renkli çamaşır sepetinin üstüne koyuyorum. Beyaz çamaşır sepeti renkli çamaşır sepetinin üstünde olmalı. Bu dengeyi sağlıyor.

Onların üzerinden koridorda yürüyecek kadar görebiliyorum. Kafamda Chopin’in prelütünü açıyorum ve çamaşırhaneye doğru gidiyorum. Her cuma akşamı olduğu gibi, orada sadece Bayan Kimberly var. Kabarık beyaz saçları olan yaşlı bir kadın ancak Bayan Watson kadar yaşlı değil. Ömrü uzatma tedavilerini ya da kendisinin yaşlı olduğunu düşünüp düşünmediğini merak ediyorum. Bayan Kimberly’nin üzerinde triko bir pantolon ve çiçekli bir bluz var. Hava sıcak olduğunda Cuma akşamları genellikle bunları giyer. Çamaşırhanedeki koku yerine onun neler giydiğini merak ediyorum. Bu hoşlanmadığım sert ve keskin bir koku.

“İyi akşamlar, Lou,” diyor. Çamaşır yıkama işini bitirmiş ve çamaşırlarını sol taraftaki kurutma makinesine koyuyor. Her zaman sol taraftaki kurutma

makinesini kullanır.

"İyi akşamlar, Bayan Kimberly," diyorum. Çamaşırlarına bakmıyorum; kadınların çamaşırlarına bakmak kabalıktır çünkü içinde külotları olabilir. Bazı kadınlar, erkeklerin külotlarına bakmasını istemezler. Bazılarıysa isterler. Bu benim kafamı karıştırıyor ancak Bayan Kimberly yaşlı ve benim çarşaf ve havluları arasındaki külotlarını görmemi istediğini sanmıyorum. Zaten ben de görmek istemiyorum.

"İyi bir hafta geçirdin mi?" diye soruyor. Her zaman sorar. İyi bir hafta geçirip geçirmediğimi umursadığını sanmıyorum.

"Lastiklerim yarıldı," diyorum.

Çamaşırlarını kurutmaya koymayı bırakıyor ve bana bakıyor. "Birileri lastiklerini mi yarmış? Burada mı? Yoksa iş yerinde mi?"

Ne fark edeceğini anlamıyorum. "Burada," diyorum. "Perşembe sabahı dışarı çıktım ve hepsinin inik olduğunu gördüm."

Üzülmüş görünüyor. "Burada, park yerinde? Ben buranın güvenli olduğunu sanıyordum."

"Çok rahatsız edici bir şeydi," diyorum. "İşe geç kaldım."

"Ancak...vandallar! Burada!" Yüzü daha önce hiç görmediğim bir ifade alıyor. Korkuya ve tiksinmeye benzer bir ifade. Sonra öfkelenmiş gibi görünüyor, sanki ben yanlış bir şey yapmışım gibi bana bakıyor. "Buradan taşınmalıyım," diyor.

Anlamıyorum; benim lastiklerim yarıldı diye neden buradan taşınması gerekiyor? Kimse onun lastiklerini yaramaz çünkü onun lastikleri yok. Onun arabası yok.

"Kimin yaptığını gördün mü?" diye soruyor. Çamaşırlarının bir bölümü makinenin kenarından sarkıyor; çok dağınık ve hoş olmayan bir görüntü, tıpkı tabağın kenarından sarkan yiyecekler gibi.

"Hayır," diyorum. Beyaz çamaşır sepetinden beyaz çama- şırları çıkarıyorum ve sağ taraftaki çamaşır makinesine koyuyorum. Deterjan ekliyorum, ölçüye çok dikkat ediyorum çünkü fazla koymak savurganlık olur ve az koyarsam da çamaşırlarım temizlenmez. Metal parayı göze yerleştiriyorum, makineyi ılık yıkamaya, soğuk durulamaya, normal sıkmaya ayarlayıp BAŞLAT düğmesine basıyorum. Makinenin içinde bir şey *dank* diye ses çıkartıyor ve su borulardan tıslayarak akmaya başlıyor.

"Bu berbat bir şey," diyor Bayanı Kimberly. Çamaşırlarının geri kalanını da kurutmaya atıyor, bunları yaparken elleri titriyor. Buruşuk ve pembe bir

şey yere düşüyor; dönüyorum ve renkli sepetindeki çamaşırları alıyorum. Onları ortadaki makineye koyuyorum. “Senin gibi insanlar için sorun değil,” diyor.

“Benim gibi insanlar için ne sorun değil?” diye soruyorum. Daha önce hiç bu biçimde konuşmamıştı.

“Gençsin,” diyor. “Ve erkeksin. Endişelenmene gerek yok.”

Anlamıyorum. Ben genç değilim, Bay Crenshaw’a göre. Sadece bazı şeyleri bilecek kadar yetişkinim. Ben bir erkeğim ancak bunun yarılan lastiklerle ne ilgisi olduğunu bilmiyorum.

“Lastiklerin yarılmasını istemedim,” diyorum, yavaş konuşarak çünkü ne yapacağını bilmiyorum.

“Şey, elbette, istemedin,” diyor telaşla. Genellikle çamaşırhanenin ışıkları altında yüzü solgun görünür ancak şu anda yanakları şeftali renginde parlıyor. “Üstüne atlayabilecek insanlar konusunda endişelenmene gerek yok. Erkekler yani.”

Bayan Kimberly’ye bakıyorum ve birinin ona atladığını hayal edemiyorum. Saçları beyaz ve altından pembe kafatası görünüyor; teni buruşmuş ve kollarında kahverengi lekeler var. Ciddi olup olmadığını sormak istiyorum ancak ciddi olduğunu biliyorum. Gülmüyor, hatta yere bir şeyler düşürdüğümde bile.

“Endişelendiğiniz için üzgünüm,” diyorum, içi renkli çamaşırlarla dolu makineye deterjan silkelerken. Parayı göze yerleştiriyorum. Kurutma makinesinin kapağı sesli bir biçimde kapanıyor; Bayan Kimberly’yi anlamaya çalışırken kurutma makinesi aklımdan çıkmış, ellerim titriyor. Paralardan bir tanesi elimden kaçıyor ve makinenin içine düşüyor. Şimdi onu bulmak için her şeyi dışarı çıkarmam gerekecek ve çamaşırların üzerindeki deterjan etrafa saçılacak. Kafamda bir çınlama sesi duyuyorum.

“Teşekkür ederim, Lou,” diyor Bayan Kimberly. Sesi daha sakin ve sıcak çıkıyor. Şaşırıyorum. Ne diyeceğimi bilemiyorum. Ben çamaşırları çıkarıp, üstlerindeki deterjanların makinenin için girmesini sağlamaya çalışırken, “Ne oldu?” diye soruyor.

“Makinenin içine bozuk para düşürdüm,” diyorum.

Bana yaklaşıyor. Bana yaklaşmasını istemiyorum. Ağır bir parfüm kullanıyor, bayıltıcı bir koku.

“Başka bir tane kullan. Makinedeki çamaşırlarla birlikte tertemiz çıkacaktır,” diyor.

Çamaşırlar elimde, bir süre hareketsiz kalıyorum. O parayı makinenin içinde bırakabilir miyim? Cebimde yedek var. Çamaşırları bırakıp parayı almak için elimi cebime sokuyorum. Göze yerleştiriyorum, kapağını kapatıyorum, makineyi ayarlıyorum ve BAŞLAT düğmesine basıyorum. Yine bir *dank* sesi ve suyun tıslama sesi geliyor. Önceleri tıpkı benim gibi cuma akşamları çamaşır yıkayan yaşlı, ne yapacağı önceden kestirilebilen Bayan Kimberly'yi anladığımı sanırdım. Onu birkaç dakika öncesine kadar da anladığımı sanıyordum, en azından bir şeylere üzüldüğünü anlayacak kadar. Ancak ben hala onun üzgün olduğunu düşünürken hızla bir karara vardı. Bunu nasıl yaptı? Bu normal insanların her zaman yapabildiği bir şey mi?

"Çamaşırların hepsini dışarı çıkarmaktan daha kolay bir yol," diyor. "Böylece çamaşırları makinenin üzerine koyup, sonra da temizlemek zorunda kalmazsın. Ben her zaman yanımda fazladan metal para getiririm." Gülüyor, kuru bir kahkaha. "Yaşlandıkça ellerim bazen titriyor." Bana bakmak için duraklıyor. Ben hala bunu nasıl yaptığını düşünüyorum ancak onun benden bir şey söylememi beklediğini fark ediyorum. Teşekkür etmek her zaman uygun olur, hatta bazen neden ettiğinden emin olmasan bile.

"Teşekkür ederim," diyorum.

Yine söylenebilecek en uygun şeymiş; gülümsüyor.

"Sen iyi bir adamsın, Lou; lastiklerin için üzgünüm," diyor. Saatine bakıyor. "Benim gidip birkaç telefon görüşmesi yapmam gerek; sen burada mısın? Kurutma makinesini arada kontrol etmek için?"

"Aşağıda olacağım," diyorum. "Burada olmayacağım; çok gürültülü." Daha önce de çamaşırlarına göz kulak olmamı istediğinde bunu söylemiştim. Bu deyim de bana tuhaf geliyor, sanki gözümü kulağımı çıkarıp çamaşırların üzerine koymam gerekiyormuş gibi düşünüyorum ancak ne düşündüğümü ona söylemiyorum. Deyimin toplumda ne anlama geldiğini biliyorum ancak anlamı aptalca. Onaylarcasına başını sallıyor, gülümsüyor ve koridora çıkıyor.

Çamaşırhanenin zemini çamaşır makinelerinin altındaki büyük deliğe doğru meyilli çirkin, gri bir beton. Orada bir delik olduğunu biliyorum çünkü iki yıl önce çamaşırlarımı yıkamaya gelmiştim ve burada işçiler vardı. Çamaşır makinelerini öne çekmişler ve deliğin kapağını açmışlardı. Çok kötü, ekşi ve insanın midesini bulandıran bir koku vardı.

Koridorun zemini bej üzerine iki farklı yeşil tonuyla çizgiler atılmış fayans. Fayanslar otuz santimetrekarelik kareler şeklinde; koridor beş kare genişliğinde ve kırk beş buçuk kare uzunluğunda. Bu fayansları döşeyen kişi onları öyle bir döşemiş ki, çizgiler birbirlerine çapraz duruyor -çizgiler yanındaki fayansa doksan derecelik açıyla bakıyor. Fayansların çoğu bir yöne ya da diğer yöne dönük ancak bunlardan sadece sekiz tanesi aynı yöne bakan fayanslara göre tepetaklak yerleştirilmiş.

Bu koridora bakmayı ve o sekiz fayansı düşünmeyi seviyorum. Bu sekiz fayans farklı yerleştirilmiş olsaydı biçim düzeni nasıl tamamlanırdu acaba? Şimdiye kadar kafamda üç biçim düzeni olasılığı çıkardım. Bir keresinde bunu Tom'a anlatmaya çalıştım ancak o benim kafamda gördüğüm biçim düzenini kendi kafasında hayal edemedi. Hepsini bir kağıt parçasının üzerine çizdim ancak kısa bir süre sonra sıkıldığını söyleyebilirim. İnsanları sıkmak kibar bir davranış değildir. Bir daha bu konuda onunla konuşmaya çalışmadım.

Ancak ben bunu sonsuza kadar ilginç bulacağım. Zeminden sıkıldığımda -ancak pek sıkıldığım söylenemez- duvarlara bakabilirim. Koridordaki bütün duvarlar boyanmış ancak duvarın birinde daha önceden fayanslardan oluşan bir pano varmış. Bu fayansların bir kenarı on santimmiş ancak zemin fayanslarının aksine yanlarından dolgu malzemesi için boşluk varmış. Bu da fayansın kenar uzunluğu yaklaşık on bir santim yapmış. Eğer on santim olsaydı, üç duvar fayansı bir zemin fayansı ederdi.

Fayansların arasındaki çizginin duvardan yukarı çıkıp, tavandan geçerek hiç durmadan bir tur yaptığı yerlere bakıyorum. Koridorda çizginin turu tamamlayamadığı bir yer var.

Eskiden bu koridor iki katı uzunlukta olsa bunun gibi iki yer olacağını düşünürdüm ancak durum öyle değil. Zemindeki sekiz farlı yöndeki fayansı dikkate alıp iyice baktığımda, tüm çizgilerin birbirleriyle iki kez tamamen karşılaşması için koridorun uzunluğunun şimdikinden beş nokta üç kez daha uzun olması gerektiğini anlıyorum.

Çamaşır makinelerinden bir tanesinin dönüşünü tamamlarken alçalarak çıkardığı sesi duyduğumda yeniden çamaşırhaneye dönüyorum. Tambur dönüşünü tam olarak bitirene kadar makinenin başında olacağımı biliyorum. Bu bir çeşit oyun, tambur son turunu tamamlarken son adımı atmak. Sol taraftaki kurutma makinesi hala sesler çıkararak çalışıyor; ıslak çamaşırlarımı alıp sağ taraftaki boş kurutma makinesine koyuyorum. Bütün

çamaşırları kurutmaya atıp, çamaşır makinesinde bir şey kalıp kalmadığını kontrol edinceye kadar ikinci makinenin de dönüşü bitiyor. Geçen yıl bir keresinde dönüşü yavaşlatan sürtünme kuvvetiyle çıkan sesin frekansı arasındaki bağlantıyı çözmüştüm. Bunu, bilgisayar olmadan kendi başıma yaptım ki bu daha da eğlenceli oldu.

İkinci makineden de çamaşırlarımı çıkarıyorum ve tamburun dibinde metal parayı buluyorum, parmaklarımın arasında temizliğini, parlaklığını ve pürüzsüzlüğünü hissediyorum. Parayı cebime, çamaşırları da kurutmaya koyup, makineyi çalıştırıyorum. Uzun zaman önce tamburun içinde yuvarlanan çamaşırları izler, biçim düzenlerini anlamaya çalışırdım -neden bu defa kırımızı eşofmanın kolu mavi hırkanın önünde ve bir sonrakinde yine aynı kırmızı kol yastık kılıfının değil de sarı eşofman üstünün arasında diye anlamaya çalışırdım. Çamaşırların havalanıp düşüşünü izlerken çıkardığım mırıltılar annemin hoşuna gitmezdi; ben de bunu kafamın içinde yapmayı öğrendim.

İçinde çamaşırlarının bulunduğu kurutma makinesi durduğunda Bayan Kimberly geliyor. Bana gülümsüyor. Elinde, içinde kurabiyeler olan bir tabak var. “Teşekkürler, Lou,” diyor. Tabağı uzatıyor. “Kurabiye al. Oğlanları bilirim -yani genç erkekleri- kurabiye severler.”

Neredeyse her hafta kurabiye getiriyor. Getirdiği kurabiyeleri her zaman sevmiyorum ancak bunu söylemek hoş olmaz. Bu haftaki limon parçacıklı. Bunları çok seviyorum. Üç tane alıyorum. Tabağı açılır kapanır masanın üzerine koyup çamaşırlarını kurutmadan çıkarıyor. Onları çamaşır sepetinin içine koyuyor; çamaşırlarını burada katlamıyor. “Kurabiyeleri bitirdiğinde tabağı yukarı getir, Lou,’’ diyor. Tıpkı geçen hafta olduğu gibi.

“Teşekkür ederim, Bayan Kimberly," diyorum.

“Rica ederim,” diyor, her zaman olduğu gibi.

Kurabiyeleri bitiriyorum, kırıntıları çöp kutusuna atıyorum ve yukarı çıkmadan önce çamaşırlarımı katlıyorum. Tabağını ona veriyorum ve evime geç!yorum.

CUMARTESİ SABAHLARI MERKEZ’E GİDİYORUM. Danışmanlardan bir tanesi 8:30’tan 12:00’a kadar uygun ve ayda bir kere

özel bir programı var. Bugün bir program yok ancak danışmanlardan biri olan Maxine, ben oraya vardığımda konferans odasına doğru yürüyor. Bailey onun geçen hafta konuştukları danışman olup olmadığını söylemedi. Maxine turuncu bir ruj ve mor göz farı sürmüş. Ben ona hiçbir şey sormam. Ne zaman ona bir şeyler sormayı düşünsem, ben kafamı toparlayana kadar birileri benden önce içeri girer.

Danışmanlar bize yasal desteğin nasıl bulunacağını biliyorlar ancak şu anda karşı karşıya olduğumuz sorunu anlabileceklerinden emin değilim. Onlar her zaman bize, normal bir insan olmamız için destek olurlar. Deneme sürecinde olsa da, hatta tehlikeli olduğunu düşünseler bile bizim bu tedaviyi kabul etmemizi isteyeceklerini sanıyorum. Eninde sonunda burada birileriyle konuşmam gerekecek ancak neyseki daha zaman var. Bunu şimdi yapmam gerekmiyor.

Bizimle ilgili toplantıların, diğer destek gruplarıyla ilgili toplantıların (bekar ebeveynler, genç ebeveynler, iş arayanlar) ve hobi gruplarının toplantılarının (dans, bowling, teknoloji desteği) ilanlarına bakarken Emmy yanıma geliyor. “Pekala, kız arkadaşın nasıl?”

“Benim kız arkadaşım yok,’’ diyorum.

“Onu gördüm,” diyor Emmy. “Gördüğümü biliyorsun. Bu konuda yalan söyleme.”

“Sen benim arkadaşımı gördün,’’ diyorum. “Kız arkadaşımı değil. Kız arkadaş demek senin kız arkadaşın olmayı kabul etmiş kişidir, o henüz bunu kabul etmedi.” Dürüst değilim ve bu doğru değil ancak ondan Marjory’yle ilgili bir şey duymak ya da onunla Marjory’yi konuşmak istemiyorum.

“Ona sordun mu?” diyor Emmy.

“Onunla ilgili konuşmak istemiyorum,” deyip dönüyorum.

“Çünkü haklı olduğumu biliyorsun,” diyor Emmy. Etrafımda dolaşıp, karşımda duruyor. “O -şu kendine normal diyen- bizi laboratuvar fareleri gibi kullananlardan. Sen hep o tiplerle takılıyorsun Lou ve bu doğru değil.”

“Ne demek istediğini anlamıyorum,” diyorum. Marjory’yi sadece haftada bir kez görüyorum -markette karşılaştığımız hafta iki oldu- şimdi bu nasıl hep ona takılıyorum oluyor? Merkez’e her hafta gelsem ve Emmy’yi burada görsem, hep onunla takılıyorum anlamına mı gelecek? Bu fikri hiç sevmedim.

“Bu ay ki özel etkinliklerin hiçbirine gelmedin,” diyor. “Zamanını normal arkadaşlarınla geçiriyorsun.” Tonlamasıyla, *normal* sözcüğünü bir küfürmüş

gibi söylüyor.

Özel etkinliklerin hiçbirine gelmek zorunda değilim çünkü benim ilgimi çekmiyor. Ebeveynlik üzerine konuşma mı? Çocuğum yok. Dans etkiliği mi? Çaldıkları müzik benim tarzım değil. Seramik dersi mi? Topraktan bir şeyler yapmak istemiyorum. Şimdi düşününce, bu Merkez'de benim ilgimi çeken çok az şey olduğunu fark ediyorum. Sadece diğer otizm hastalarının arasına karışmak için hızlı bir yol ancak onların hepsi benim gibi değiller ve üstelik ilgi alanlarımı paylaşabileceğim insanları internette ya da ofiste de bulabilirim. Cameron, Bailey, Eric, Linda... Hepimiz başka bir yerlere gitmeden önce buluşmak için Merkez'e geliyoruz ancak bu sadece bir alışkanlık. Merkez'e gerçekte ihtiyacımız yok, belki sadece danışmanlarla konuşmak için.

"Kendine kız arkadaş arıyorsan, kendi türündekilerle başlamalısın," diyor Emmy.

Her bir bölümünde öfkenin fiziksel işaretlerini taşıyan yüzüne bakıyorum -kızarmış bir ten, gergin kapaklar arasından bakan gözler, kare şeklinde bir ağız, birbirlerine baskı yapan dişler. Bu defa bana neden öfkelendiğini bilmiyorum. Merkez'de ne kadar zaman geçirdiğimle neden ilgilendiğini bilmiyorum. Onun benim türümde olduğunu düşünmüyorum. Emmy otizm hastası değil. Onun teşhisini bilmiyorum; onun teşhisiyle ilgilenmiyorum.

"Ben kız arkadaş aramıyorum," diyorum.

"Yani o mu seni buldu?"

"Onun hakkında konuşmak istemediğimi söyledim," diyorum. Çevreme bakınıyorum. Tanıdığım birini görmüyorum. Bu sabah Bailey'nin gelebileceğini düşünmüştüm, belki de o da benim fark ettiğim şeyi fark etmiştir. Belki de Merkez'e ihtiyacı olmadığını bildiği için gelmiyordur. Burada durup Maxine'in işinin bitmesini bekleyemeyeceğim.

Gitmek için arkamı dönüyorum, Emmy'nin arkamda olduğunun farkındayım; çünkü benden daha hızlı hareket eden karanlık duygular yayıyor. Linda ve Eric geliyorlar. Bir şey söylememe fırsat vermeden Emmy pat diye konuşmaya başlıyor. "Lou yine o kızla görüşüyor, şu araştırmacı olan."

Linda başını eğip başka taraflara bakıyor; bunları duymak istemiyor. Bu tür tartışmaların içinde olmak istemiyor. Eric gözlerini benim yüzümde gezdirip sonra yerdeki biçim düzenine çeviriyor. Dinliyor ancak soru sormuyor.

“Lou’ya onu kullanmak isteyen bir araştırmacı olduğunu söyledim ama beni dinlemedi,” diyor Emmy. “Onu ben de gördüm ve hiç o kadar güzel değil.”

Ensemin ısındığını hissediyorum. Marjory’nin hakkında bunları söylemesi doğru değil. Bence Marjory Emmy’den güzel ancak ondan hoşlanmamın nedeni güzel olması değil.

“Seni tedaviyi kabul etmeye zorluyor mu, Lou?” diye soruyor Eric.

“Hayır,” diyorum. “Bu konuyu konuşmuyoruz.”

“Ben onu tanımıyorum,” diyor Eric ve dönüp arkasını gidiyor. Linda zaten gözden kaybolmuş.

“Onu tanımak istemezsin,” diyor Emmy.

Eric geri dönüyor. “O Lou’nun arkadaşıysa onun hakkında kötü şeyler söylememelisin,” diyor. Sonra Linda’nın arkasından yürümeye başlıyor.

Ben de onların arkasından gitmeyi düşünüyorum ancak burada kalmak istemiyorum. Emmy de benim arkamdan gelebilir. Daha fazla konuşabilir. Daha fazla *konuşur.* Bu Linda ve Eric’i de kızdırır.

Gitmek için arkamı dönüyorum ve Emmy konuşuyor. “Nereye gidiyorsun?” diye soruyor. “Daha yeni geldin. Sorunlarından kaçabileceğini sanma, Lou!”

Ondan kaçabilirim, sanırım. İşten kaçamam ya da Dr. Fornum’dan kaçamam ancak Emmy’den kaçabilirim. Bunu düşününce gülüyorum ve o iyice kızarıyor.

“Niye gülüyorsun?”

“Müziği düşünüyorum,” diyorum. Bu her zaman güvenlidir. Ona bakmak istemiyorum; yüzü öfkeli, parlak ve kırmızı. Çevremi sararak onunla yüz yüze gelmemi sağlamaya çalışıyor. Bunun yerine yere bakıyorum. “İnsanlar bana kızdığında müziği düşünürüm,” diyorum. Bu bazen doğru.

“Oh, sen imkansızsın!” diyor ve koridordan fırtına gibi eserek yürüyor. Arkadaşı olup olmadığını merak ediyorum. Onu başkalarıyla hiç görmedim. Bu üzücü, ancak benim onarabileceğim bir şey değil.

Merkez hareketli bir sokağın üzerinde olmasına rağmen dışarısı daha sessiz gibi görünüyor. Şu an için bir planım yok. Cumartesi sabahını Merkez’de geçirmeyeceksem, ne yapabileceğimi bilmiyorum. Çamaşırlarımı yıkadım. Evim temiz. Kitaplar, bizim belirsizlik ya da programda değişiklikle pek iyi baş edemediğimizi söylüyor. Genellikle bu beni rahatsız etmez ancak bu sabah içim titriyor sanki. Marjory’yi

Emmy’nin söylediği gibi biri olarak düşünmek istemiyorum. Ya Emmy haklıysa? Ya Marjory bana yalan söylüyorsa? Bu hoş bir duygu değil ancak duygularım yanlış olabilir.

Keşke şimdi Marjory’yi görebilsem. Keşke birlikte bir şeyler yapsak, keşke ona bakabileceğim bir şeyler yapsak. Ona sadece bakabilirim ve başkasıyla konuşmasını dinleyebilirim. Benden hoşlanıp hoşlanmadığını anlayabilir miyim? Bence benden hoşlanıyor. Benden az mı ya da çok mu hoşlanıyor bilmiyorum. Benden diğer erkeklerden hoşlandığı gibi mi hoşlanıyor yoksa bir yetişkinin bir çocuktan hoşlandığı gibi mi bilmiyorum. Bunu nasıl analayabileceğimi bilmiyorum. Normal olsaydım anlardım. Normal insanlar anlıyor olmalılar, yoksa asla evlenemezlerdi.

Geçen hafta bu saatlerde turnuvadaydım. Gerçekten keyif aldım. Burada olmaktansa orada olmayı isterdim. Gürültüye, tüm o insanlara ve tüm o kokulara rağmen. Orası benim ait olduğum bir yer; ben artık buraya ait değilim. Değişiyorum ya da değiştim.

Uzun bir yol olmasına rağmen eve kadar yürümeye karar veriyorum. Havalar biraz serinledi ve sonbahar çiçekleri önünden geçtiğim bazı bahçelerde kendilerini gösteriyor. Yürüyüş ritmim gerginliğimi azaltıyor ve yürümek için seçtiğim müziği daha iyi duymamı sağlıyor. Kulaklık takan başka insanlar da görüyorum. Radyo yayını ya da kayıtlı müzikler dinliyorlar; kulaklıkları olmayan insanların kafalarındaki müziği dinleyip dinlemediklerini yoksa müziksiz mi yürüdüklerini merak ediyorum.

Yolun yarısında taze ekmek kokusu beni durduruyor. Yan sokağa girip, küçük fırından bir somun sıcak ekmek alıyorum. Fırının yanındaki çiçekçide morlardan, sarılardan, mavilerden ve koyu kırmızılardan oluşan bir yığın çiçek var. Renkler ışığın dalga boyutundan daha fazlasını taşıyor; neşeyi, gururu, üzüntüyü, sukûneti yansıtıyorlar. Bunlar neredeyse taşınamayacak kadar ağırlar.

Çiçeklerin renklerini ve formlarını kafama kaydediyorum ve eve götürdüğüm ekmeğin güzel kokusuyla önünden geçtiğim renkleri birbirleriyle bütünleştiriyorum. Evlerden birinde geç açmış bir gül duvar boyunca yukarı sarmış; hatta neredeyse bütün bahçeyi sarmış, onun tatlı kokusu burnuma geliyor.

BAY ALDRIN VE BAY CRENSHAW TEDAVİYLE İLGİLİ KONUŞMAYALI BİR HAFTAYI GEÇTİ. Başka mektup almadık süreçte bir şeylerin ters gittiğini ve bunu unutacaklarını düşünmeyi istiyorum ancak unutmayacaklarını biliyorum. Bay Crenshaw sürekli öfkeli görünüyor. Öfkeli insanlar yaralarını asla unutmazlar; bağışlayıcılık öfkeyi dağıtır. Bu haftaki vaazın konusu buydu.vaazı dinlerken kafamın dağılmaması gerek ancak bazen sıkıcı geliyor ve başka şeyler düşünüyorum. Öfke ve Bay Crenshaw'ın birbirlerine bağlı olduğunu düşünüyorum.

Pazartesi günü hepimiz Cumartesi bir toplantıya katılmamız gerektiğini bildiren bir yazı alıyoruz. Cumartesi günümü toplantıya vermek istemiyorum ancak yazıda mazeret kabul edilmeyeceği yazıyor. Şimdi keşke Maxine'in işini bitirmesini bekleseydim, diyorum ancak artık çok geç.

“Sizce katılmamız gerekiyor mu?” diye soruyor Chuy. “Katılmazsak bizi işten atarlar mı?”

“Bilmiyorum,” diyor Bailey. “Neler olduğunu merak ediyorum bu yüzden katılacağım.”

“Ben de katılacağım,” diyor Cameron. Ben de diğerleri gibi başımı sallayarak onaylıyorum. İçimizde en mutsuz görünen Linda ancak o sürekli mutsuz görünüyor.

“BAK... IIIM...PETE...” Crenshaw'in sesinde sahte bir samimiyet vardı; Aldrin ismini hatırlamakta güçlük çektiğini fark etti. “Biliyorum, benim taş kalpli bir alçak olduğumu düşünüyorsun ancak gerçek şu ki, şirket zor durumda. Uzay merkezli üretim gerekli ve bunun ne kadar para yediğine inanamazsın.” *Ah, öyle mi?* diye düşündü Aldrin. Ona göre bu çok aptalcaydı; düşük ve sıfır yerçekimli tesislerin avantajı üst düzeyin harcamalarından fazla bir yük bindirmiyordu. Kısıtlamalar burada, yerüzünde yapılmalıydı.

“Sizler fosilsiniz, Pete. Bununla yüzleş. Seninkilerden daha büyük otizm hastaları bir işe yaramıyordu, sadece dokuz tanesinden biri işe yarıyordu.

Ve sakın bana şu kadından söz etme, adı her neyse, hani mezhabalar inşa eden kadın."

"Grandin," diye mırıldandı ancak Crenshaw ona aldırmadı. "Sadece milyonda bir ve benim her zaman onun gibi kendi olanaklarıyla bir yerlere gelen insanlara saygım var. Ancak o bir istisnaydı. Bu piç kurularının hepsi umutsuzdu. Bu onların suçu değildi, tamam. Ancak yine de onlar için ne kadar para yatırılmış olursa olsun, ne kendilerine, ne de başkalarına faydaları vardı. Ve eğer psikiyatristler işi sıkı tutmuş olmasalardı, senin çocuklar da en az onlar kadar kötü olacaklardı. Şansları varmış, nörologların ve davranış bilimcilerinin onların üzerinde büyük etkisi oldu. Ancak yine de...onlar normal değil, sen ne dersen de." Aldrin hiçbir şey demedi. Kendini kaptırmış olan Crenshaw zaten onu dinlemeyecekti. Crenshaw onun sessizliğini onay olarak değerlendirip konuşmaya devam etti.

"Sonra hatanın nerede olduğunu anladılar ve onları bebekken tedavi etmeye başladılar...yani senin çocuklar birer fosil, Pete. Eski kötü günlerle yeni parlak günlerin arasında birer moronlar. Arada kalmışlar. Bu onlar için adil değil."

Hayatta çok az şey adildi ve Aldrin, Crenshaw'ın adalate dair herhangi bir işaret gösterdiğini düşünmüyordu.

"Şimdi sen onların benzersiz bir yeteneği olduğunu ve ürettikleri için onların üzerlerine yağdırdığımız pahalı ayrıcalıkları hak ettiklerini söylüyorsun. Bunlar beş yıl önce doğru olabilirdi, Pete -hatta belki iki yıl önce bile- ancak makineler onlara yetişti, her zaman olduğu gibi." Elindeki çıktıyı havaya kaldırdı. "Eminim, yapay zekayla ilgili gelişmeleri izlemiyorsundur, değil mi?"

Aldrin çıktıları hiç bakmadan aldı. "Makineler asla onların yaptıklarını yapamadı," dedi.

"Bir zamanlar makineler ikiyle ikiyi toplayamıyordu," dedi Crenshaw. "Ancak şimdi toplamayı kağıt kalemle yapan birini işe almazsın, değil mi?"

"Makinelerin onların yerine geçebileceğini mi söylüyorsun?" diye sordu.

"Kolaylıkla," dedi Crenshaw. "Şey...belki de o kadar kolay değil. Yeni bilgisayarlar ve bazı güçlü yazılımlar almayı gerektirebilir...ancak ondan sonra tek maliyet elektrik olur. Ve onların o gereksiz oyuncaklarına ihtiyaç kalmaz."

Sürekli ödenmesi gereken elektrik faturaları uzun zamandır otizm hastalarının destekçileri tarafından ödeniyordu. Bu da Crenshaw'ın dinlemeyeceği şeylerden biriydi.

"Diyelim ki, hepsi tedavi gördüler ve işe yaradı: onları yine de makinelerle değiştirmek isteyecek misin?"

"Sonuç, Pete. Önemli olan sonuç. Benim istediğim tek şey şirket için en iyi olanı. Eğer aynı işi yapabilirler ve yeni bilgisayarlar kadar pahalıya patlamazlarsa. Ben kimseyi işsiz bırakmak istemiyorum. Ancak masrafları düşürmeliyiz. Bu pazarda, yatırımdan kar etmenin tek yolu verimlilik göstermektir. O konforlu laboratuvarlar ve ofisler -bunların hiçbiri hissedarların verimlilik diyeceği şeyler değil."

Özel spor salonu ve yemekhane. Aldrin bunların hissedarlar tarafından gereksiz görüldüğünü biliyordu ancak onların en iyi performansı göstermeleri için bunların gerekliliği defalarca anlatılmıştı. Kendi kullandıkları ayrıcalıklar onların verimliliğini arttırmıştı. Böyle söylenmişti ancak Aldrin buna inanmamıştı. Bunu da dile getirmemişti.

"Pekala, sonuç, Gene-" Crenshaw'ın ilk ismini söylemek cesaret gerektirirdi ancak kendisi zaten cesaret gösterecek bir ruh halindeydi. "Ya tedaviyi kabul edecekler, ki bu koşulda onların kalmalarına izin vereceksin ya da onları işten çıkmaya zorlayacaksın... yasal ya da yasa dışı yollarla."

"Yasalar bir şirketin kendi iflas ilanını kabul etmiyor," dedi Crenshaw. "Bu kavram bu yüzyılın başında rafa kaldırıldı. Geçici olarak vergi affından yararlanabiliriz ancak bu bütçemizin çok küçük bölümü, yani işe yaramaz. Eğer bu ayrıcalıklarından vazgeçer ve normal çalışanlar gibi davranırlarsa ben de tedaviye zorlamam -gerçi tedaviyi neden kabul etmediklerini de anlamıyorum."

"Peki, benim ne yapmamı istiyorsun?" diye sordu Aldrin.

Crenshaw güldü. "Bu konuda işbirliğine yanaşmana sevindim, Pete. Çalışanlarına seçeneklerin neler olduğunu açık bir biçimde anlatmanı istiyorum. Öyle ya da böyle şirketin kamburu olmayı bırakmalılar: konforlarından vazgeçmeli ve tedavi olmalılar. Bu tür şeylere ihtiyaçlarının otizm hastalığından kaynaklanıp kaynaklanmadığını tedaviyi geliştirenlerin kararına bırakmalılar yoksa..." Parmağını keser gibi boğazından geçirdi. "Bu şirketi esir alamazlar. Bu ülkede açığını yakalayamayacağımız bir yasa yok, değişeceğiz." Arkasına yaslandı ve kollarını başının arkasında kavuşturdu. "Bunun için gücümüz var."

Aldrin’in midesi bulandı. Yetişkin hayatı boyunca bunu hep biliyordu; ancak daha önce hiç, birinin bunu yüksek sesle dile getirdiği bir seviyede bulunmamıştı.

“Bunu açıklamaya çalışırım,” dedi, dili ağzının içinde kaskatı kesilerek.

“Pete artık *denemekten* vazgeçip, *yapmaya* başlamalısın,” dedi Crenshaw. “Sen aptal ya da tembel biri değilsin; bundan eminim. Ancak sen de...çaba yok.”

Aldrin başıyla onayladı ve Crenshaw’ın ofisinden hızla çıktı. Lavaboya gitti ve ellerini suyun altında ovaladı. Kendisini hala kirli hissediyordu. İstifa etmeyi düşündü. Mia’nın iyi bir işi vardı ve şimdilik çocuk yapmayı düşünmüyorlardı. Gerekirse bir süre onun maaşıyla idare edebilirlerdi.

Peki onun çalışanlarını kim kollayacaktı? Crenshaw değil elbette. Aldrin aynanın karşısında kendine başını salladı. Eğer onlara kendisinin yardımcı olduğunu düşünüyorsa kendisini kandırıyordu. Yardım etmeliydi ancak...işsiz kalırsa ailede kardeşinin özel tedavisini başka kim karşılayabilirdi?

Bağlantılarını düşünmeye çalıştı: İnsan Kaynakları’ndan Betty. Muhasebe’den Shirley. Hukuk Bölümü’nden kimseyi tanımıyordu: hiç ihtiyacı olmamıştı. İnsan Kaynakları çalışanların özel ihtiyaçları ile ilgili yasalar konusunda ön çalışmalarla ilgileniyordu; gerektiğinde Hukuk Bölümü’yle konuşuyorlardı.

BAY ALDRIN TÜM BÖLÜMÜ AKŞAM YEMEĞİNE DAVET ETTİ. Pizzacıdayız ve grup bir masa için fazla kalabalık olduğundan birbirine yanaştırılmış iki masada ve yanlış tarafta oturuyoruz.

Bay Aldrin’in bizimle birlikte masada olmasından rahatsızım ancak bu konuda ne yapmam gerektiğini bilmiyorum. Çok gülüyor, çok konuşuyor. Şimdi de tedavinin iyi bir fikir olduğunu düşündüğünü söylüyor. Bize baskı yapmak istemiyor ancak bunun bize yaran olacağına inanıyor. Pizzanın tadını düşünmeye ve onu dinlememeye çalışıyorum ancak biraz zor.

Bir süre sonra yavaşlıyor. Bir bira daha içiyor ve ses tonu biraz daha yumuşuyor.

Alışık olduğum Bay Aldrin'e daha çok benziyor, daha çekingen. "Neden bu kadar acele ettiklerini hala anlamıyorum," diyor. "Spor salonu gibi şeylerin masraftan gerçekten fazla değil. Bunlardan tasarruf etmemize gerek yok. Bölümün getirdiği karı göz önüne aldığımızda bütçenin çok küçük bir bölümü. Üstelik işe yarasa bile, dünyada bu tedaviyi karlı bir hale getirecek kadar otizm hastası yok."

"Son günlerde yapılan araştırmalara göre sadece Birleşik Devletler'de milyonlarca otizm hastası var," diyor Eric.

"Evet ancak-"

"Bu nüfus için sosyal hizmet harcamaları, buna özel tedaviler de dahil, yıllık milyarlarca dolar olarak hesaplanmış. Eğer tedavi işe yararsa, bu para harcanmamış olacak-"

"İşgücü bu kadar çok yeni çalışanı kaldıramaz," diyor Bay Aldrin. "Ve bunlardan bazıları yaşlı, Jeremy örneğin-" Duruyor aniden ve teni kızarıp, parlamaya başlıyor. Kızdı mı yoksa utandı mı? Bundan emin değilim. Derin bir nefes alıyor. "Kardeşim," diyor. "Onun için iş bulmak artık çok geç."

"Otizm hastası bir kardeşiniz mi var?" diye soruyor Linda. İlk defa onun yüzüne bakıyor. "Bize hiç söylemediniz." Birden kaskatı kesiliyorum. Bay Aldrin'in kafamızdakileri anlamadığını sanıyordum ancak otizm hastası bir kardeşi varsa, o zaman sandığımdan daha fazlasını anlıyor olabilir.

"Ben...bunun önemli olduğunu düşünememiştim." Yüzü hala kıpkırmızı ve parlak. Onun gerçeği söylediğini düşünmüyorum. "Jeremy hepinizden daha büyük. Özel tedavi gördüğü bir evde yaşıyor-"

Bay Aldrin'in söyledikleriyle bize karşı davranışlarını değerlendirmeye çalışıyorum, bu yüzden konuşmuyorum.

"Bize yalan söylediniz," diyor Cameron. Göz kapakları düşmüş; sesi öfkeli çıkıyor. Bay Aldrin başını ani bir hareketle geri çekiyor.

"Söylemedim-"

"İki tür yalan vardır," diyor Cameron. Duyduğu bir şeyden alıntı yaptığını anlayabiliyorum. "Kasten yalan söylemek, ki bunun, söyleyen kişi tarafından yalan olduğu bilinir. Bir de bilmeden yalan söylemek, bu da söylenen kişinin ihmalinden kaynaklanır. Bize kardeşinizin otizm hastası olduğunu söylememekle yalan söylediniz."

"Ben sizin patronunuzum, arkadaşınız değil," diye kaçırıyor ağzından Bay Aldrin. Ve daha da kızarıyor. Daha önce bize dostumuz olduğunu

söylemişti. O zaman mı yalan söylüyordu yoksa şimdi mi yalan söylüyor? “Yani...bunun işimizle ilgisi yok.”

“Bu yüzden bizim müdürümüz olmak istediniz,” diyor Cameron.

“Hayır. Ben başta sizin müdürünüz olmak istemedim.”

“Başta.” Linda hala onun yüzüne bakıyor. “Bir şeyler değişti. Kardeşiniz değil mi?”

“Hayır. Siz benim kardeşim gibi değilsiniz. O...sizlerden daha kötü durumda.”

“Kardeşinizin tedavi olmasını istiyor musunuz?” diye soruyor Cameron.

“Ben...bilemiyorum.”

Bu da kulağa pek doğru gibi gelmiyor. Bay Aldrin’in, şu gizemli otizm hastası kardeşini hayal etmeye çalışıyorum. Bay Aldrin, kardeşinin bizden kötü durumda olduğunu düşünüyorsa, acaba bizim için ne düşünüyor? Acaba çocukluğu nasıl geçti?

“Eminim biliyorsunuzdur,” diyor Cameron. “Bunun bizim için iyi bir fikir olduğunu düşünüyorsanız, bunun onun için de iyi bir tedavi olduğunu düşünüyor olmalısınız. Bizi tedavi olmaya ikna ederseniz, kardeşinizi tedavi ettirerek mi sizi ödüllendirecekler? Aferin oğlum; al sana bir şeker.”

“Bu haksızlık,” diyor Bay Aldrin. Sesini de yükseltiyor. İnsanlar dönüp bakıyorlar. Keşke burada olmasaydık. “O benim kardeşim, doğal olarak ona yardım etmeye çalışıyorum ancak...”

“Bay Crenshaw size, bizi ikna ettiğinizde kardeşinizin de tedavi olabileceğini mi söyledi?”

“Hayır...bu doğru değil-” Gözlerini bir o yana bir bu yana çeviriyor; yüzünün rengi değişiyor. Yüzünden çabasını anlayabiliyorum, bizi ikna edici bir biçimde kandırmaya çalışıyor. Kitaplar iletişimdeki ince ayrıntıları anlamadıkları için otizm hastalarının kolay kandırılabileceğini yazıyordu. Bence yalan söylemek doğru değil. Bay Aldrin bize yalan söylediği için üzgünüm ancak bunu iyi beceremediği için seviniyorum.

“Otizm hastalarına yönelik bu tedavi için yeterince pazar yoksa başka ne işe yarar ki?” diye soruyor Linda. Keşke konuyu daha önceki yere getirmeseydi ancak artık çok geç. Bay Aldrin’in yüzü biraz gevşiyor.

“Kafamda bir fikir var ancak tam olarak net değil."

“Bay Crenshaw, bize destek olan ayrıcalıklarımızdan vazgeçersek bizi işten atmayacağını söyledi, değil mi?”

“Evet, neden?”

“Yani...biz otizm hastası insanların başarılı olduğu yönlerini istiyor ancak başarısız olduğumuz yönlerimiz olmadan."

Bay Aldrin’in alnı kırışıyor. Bu kafasının karıştığına dair bir işaret. “Sanırım,” diyor yavaşça. “Ancak bunun tedaviyle ne ilgisi olduğunu anlamadım.”

“Burada aslında asıl amaç kar,” diyorum Bay Aldrin’e. “Otizm hastası insanları değiştirmek değil -en azından artık bu ülkede bizim gibi doğan çocuklar yok. Bizden de yeterince yok. Ancak bizim yaptığımız şey, normal bir insan yapsa daha karlı olacak kadar değerli.” Ofisimde sembollerin anlamlarına, veri biçim düzeninin karmaşasının güzelliğine bakarken bunu gerçekleşebileceği dönemi düşünmüştüm, kafam karışmış ve dikkatim dağılmıştı. “Bizi yıllardır çalışırken izliyorsunuz; ne olduğunu biliyor olmalısınız-”

“Bu sizin biçim düzeni ve matematik konusundaki yeteneğiniz, bunu biliyorsunuz."

“Hayır -Bay Crenshaw’in, yeni yazılımın da bu işi yapabileceğini söylediğini söylemiştiniz. Bu farklı bir şey.”

“Ben hala sizin kardeşinizi merak ediyorum,” diyor Linda. Bay Aldrin gözlerini kapatarak teması reddediyor. Sonra açıyor. “Çok... acımasızsın. Asla pes etmiyorsun.”

Kafamdaki biçim düzeni oluşuyor, ışıkla karanlık yer değiştiriyor, daha uyumlu olmaya başlıyorlar. Ancak yine de yetersiz; daha fazla veriye ihtiyacım var.

“Parayı açıklayın,” diyorum Bay Aldrin’e.

“Neyi...açıklayayım?”

“Parayı. Şirket bize ödediği parayı nasıl kazanıyor?”

“Bu...oldukça karışık, Lou. Bunu anlayabileceğinizi sanmıyorum.”

“Lütfen açıklamayı deneyin. Bay Crenshaw bizim pahalıya mal olduğumuzu söylüyor, kar düşüyormuş. Bu kar gerçekten nereden geliyor?”

ON

BAY ALDRIN BANA BAKIYOR VE SONUNDA KONUŞUYOR. “Bunu nasıl söylemek gerektiğini bilmiyorum Lou, çünkü sürecin tam olarak ne olduğunu ya da bu otizm hastası birine uygulandığında nelere neden olabileceğini bilmiyorum.

“Siz sadece-”

“Ve...ve bu konuda konuşmamam gerektiğini düşünüyorum. Size yardım etmek başka bir şey...” Henüz bize yardımcı olmadı. Bize yalan söylemek yardım etmek değildir. “Ancak olmayan bir şey hakkında ya da şirketin daha geniş boyutta işler yaptığı...” Duruyor ve cümlesini bitirmeden başını sallıyor. Hepimiz ona bakıyoruz. Sanki ağlayacakmış gibi gözleri yaşarıyor.

“Buraya gelmemeliydim,” diyor bir süre sonra. “Bu büyük bir hataydı. Yemeğin parasını ben öderim ancak şimdi gitmem gerekiyor.”

Sandalyesini geri itiyor ve ayağa kalkıyor; onu bize arkası dönmüş, kasada görüyorum. Ön kapıdan çıkana kadar hiçbirimiz konuşmuyoruz.

“O bir deli,” diyor Chuy.

“Korkmuş," diyor Bailey.

“Bize yardımcı olmadı, gerçekten,” diyor Linda. “Neden bu kadar rahatsız olduğunu anlamıyorum-”

“Kardeşi yüzünden,” diyor Cameron.

“Bay Crenshaw ya da kardeşinden çok, bizim söylediğimiz bir şey onu rahatsız etti,” diyorum.

“Bizim bilmemizi istemediği bir şey biliyor,” diyor Linda, tuhaf bir hareketle saçını alnından çekerken.

“Bunu kendisi de bilmek istemiyor,” diyorum. Neden böyle düşündüğümü bilmiyorum ancak düşünüyorum. Bizim söylediğimiz bir şey olmalı. Bunun ne olduğunu bulmalıyım.

“Bu yüzyılın başında bir şey oldu,” diyor Bailey. “Bilimsel makalelerden birinde normal insanların daha çok çalışmaları için otizm hastasına dönüştürüldüklerine dair bir şey okumuştum.”

“Bilimsel makale mi yoksa bilim kurgu mu?” diye soruyorum.

“Şeydi- bekle biraz. Bunu araştırayım. Bunu bilebilecek birini tanıyorum.” El bilgisayarına not alıyor.

“Sakın ofisten bir şey gönderme,” diyor Chuy.

“Neden? Ah. Evet.” Bailey başını sallayarak onu onaylıyor.

“Yarın pizzacıda,” diyor Linda. “Buraya gelmemiz normal.”

Salı akşamları mutfak alışverişi yaptığımı söylemek için ağzımı açıyorum ancak sonra kapatıyorum. Bu daha önemli. Bir hafta alışveriş yapmadan idare edebilirim ya da alışverişe daha geç gidebilirim.

“Herkes bulabileceği her şeyi araştırsın,” diyor Cameron.

Evde nete bağlanıyorum ve Lars’a e-posta atıyorum. Şu anda onun bulunduğu yerde saat geç ancak o uyanık. Araştırmanın aslında Danimarka’da başladığını öğreniyorum. Labratuvarın tamamı ve bütün malzemeler oradan taşınmış ve araştırma merkezi Danimarka’dan Cambridge’e getirilmiş. Haftalar önce araştırma hakkında okuduğum makale bir yıldan daha uzun bir zaman önce hazırlanmış. Bay Aldrin bu konuda haklıymış. Lars, tedavinin insanlar üzerinde uygulanması için çalışmaların büyük ölçüde tamamlandığına inanıyor; birtakım askeri deneyler hakkında tahminler yapıyor. Ben buna inanmıyorum; Lars her şeyin gizli askeri bir deney olduğuna inanıyor. O iyi oyun oynuyor ancak onun söylediği her şeye inanmıyorum.

Rüzgar penceremde sesler çıkarıyor. Kalkıyorum ve elimi camın üzerine koyuyorum. Oldukça soğuk. Hafiften yağmur başlıyor ve sonra bir gök gürültüsü duyuyorum. Artık geç oldu, sistemi kapatıp yatmaya gidiyorum.

Salı günü iş yerinde birbirimizle konuşmuyoruz, tabii “günaydın” ve “iyi günler” dışında. Projemin bir bölümünü daha bitirdikten sonra spor salonunda bir on beş dakika geçiriyorum ancak sonra yeniden işime dönüyorum. Hem Bay Crenshaw, hem de Bay Aldrin geliyorlar; kol kola değiller ancak yakın arkadaş gibi görünüyorlar. Fazla kalmıyorlar ve benimle konuşmuyorlar.

İşten sonra yine pizzacıya gidiyoruz. “Peş peşe iki akşam!” diyor Merhaba-Ben-Sylvia. Buna seviniyor mu yoksa üzülüyor mu, anlamıyorum. Her zamanki masamıza oturuyoruz ancak bu defa herkes rahatça oturabilsin diye yanına bir masa daha çekiyoruz.

“Pekala?” diyor Cameron, siparişlerimizi verdikten sonra. Bailey şu eski makaleyi bulmuş, bu hem bilimsel, hem de bilim kurgu. Bilim dergilerinin kasten bilim kurgu şeyler bastıklarını bilmiyordum ve anlaşılan bu, yılda sadece bir kez oluyormuş.

“İnsanların bu proje üzerindeki ilgisini arttırmak ve başka şeylerle zaman harcamamaları için yapıyorlarmış,” diyor Bailey.

“Tıpkı Bay Crenshaw’ın bizim boşa zaman harcadığımızı düşündüğü gibi mi?” diye soruyorum.

“Bailey başını sallayarak onaylıyor.

“Biz onun etrafta öfkeli öfkeli yürüyerek zaman kaybettiği kadar zaman kaybetmiyoruz,” diyor Chuy. Hepimiz buna gülüyoruz ancak sessiz. Eric renkli kalemleriyle süslü kıvrımlar yapıyor, karikatürlerdeki gülme çizgilerine benziyorlar.

“Nasıl işe yaradığı anlatılıyor mu?” diye soruyor Linda.

“Kısmen,” diyor Bailey. “O günkü bilime güvenmiyorum. Onlarca yıl önceydi. Onların işe yarayacağını düşündüğü şey, bugün işe yaramayabilir.”

“Bizim gibi otizm hastası insanları istemiyorlar,” diyor Eric. “Onlar -yani anlatıldığı kadarıyla- başka yan etkileri olmadan gelişmiş yetenek ve konsantrasyon istiyorlar. Gelişmiş yeteneklere göre, Crenshaw’ın düşündüğü kadar olmasa da biz daha fazla zaman harcıyoruz.”

“Normal insanlar üretken olmayan şeylerle zaman harcıyorlar,” diyor Cameron. “En azından bizim kadar, belki daha fazla.”

“Başka sorunlar yaşamadan normal bir insanı gelişmiş bir yeteneğe dönüştürmek için ne gerekli?” diye soruyor Linda.

“Bilmiyorum,” diyor Cameron. “Bir şeylere başlayacak kadar akıllı olması sanırım. Bir konuda iyi olması.”

“Ancak kötü oldukları bir şeyler yapmak isterlerse bu pek işe yaramaz,” diyor Chuy. Ses ve ritim kulağı olmayan birinin müzisyen olmaya karar verdiğini hayal ediyorum; bu çok tuhaf

Hepimiz bu işin komik tarafını yakalıyoruz ve buna gülüyoruz.

“İnsanlar iyi olmadıktan bir alan seçerler mi?” diye soruyor Linda. “Normal insanlar yani?” İlk kez *normal* sözcüğünü kötü bir şey değilmiş gibi söylüyor.

Oturduğumuz yerde düşünüyoruz; sonra Chuy, “Benim yazar olmak isteyen bir amcam vardı,” dedi. “Kız kardeşim -çok okur- onun gerçekten çok kötü olduğunu söyledi. Çok çok kötü. Elleriyle bir şeyler yapmak konusunda iyiydi ancak o yazmak istedi.”

“İşte buyrun,” diyor Merhaba-Ben-Sylvia, pizzalara masaya koyarken. Ona bakıyorum. Gülümsüyor ancak yorgun görünüyor. Saat henüz yedi bile olmadı.

“Teşekkür ederiz," diyorum. El sallayarak masadan uzaklaşıyor.

“İnsanları dikkat dağınıklığına ilgi göstermekten alıkoymak için yapılan şeyler,” diyor Bailey. “Onların doğru şeyler yapmak istemesini sağlayacak şeyler.”

“Dikkat dağınıklığı işlemin her aşamasında duyumsal duyarlılık ve bütünleştirme gücü tarafından belirlenir,” diyor Eric. “Bunu okumuştum. Kısmen doğuştan gelen bir şey. Bu kırk ya da elli yıldır biliniyor; yirminci yüzyılın sonlarında bu bilgi ebeveynlik kitaplarına girerek popüler seviyeye kadar inmiş. Dikkat kontrol devre sistemi cenin döneminde gelişiyor; daha sonra alınan hasarlarla tehlikeye düşebiliyor...”

Bir şeyler beynime saldırıyormuş gibi midem bulanıyor ancak bunu bir kenara itmeye çalışıyorum. Geçmişte otizm hastalığımı tetikleyen her neyse, onu geri çeviremem. Şu anda kendimi değil sorunu düşünmeliyim.

Doğmuş olduğum dönemde doğduğum için şanslı olduğumu söylediler hayatım boyunca -erken müdahalenin gelişmelerinden yararlanabildiğim için şanslı olduğumu, doğru ülkede doğduğum için şanslı olduğumu, eğitimli ve erken müdahale için gerekenleri sağlayacak kaynakları olan bir aileye sahip olduğum için şanslı olduğumu. Hatta kesin tedavi için yeterince erken doğduğum için şanslı olduğumu söyledi ailem; çünkü mücadele etmek bana kişiliğimin gücünü göstermem için fırsat vermişti.

Peki, ben çocukken bu tedavi bulunmuş olsaydı, o zaman ne diyeceklerdi? Benim daha güçlü olmamı mı yoksa normal olmamı mı isteyeceklerdi? Tedaviyi kabul etmek demek güçlü bir kişiliğinin olmadığı anlamına mı geliyor?

ÜZERİNDEN BİR GÜN GEÇMESİNE RAĞMEN TOM VE LUCIA’NIN EVİNE GİTMEK İÇİN GİYSİLERİMİ DEĞİŞTİRİRKEN HÂLÂ AYNI ŞEYLERİ DÜŞÜNÜYORUM. Başkalarının yararlanabileceği ne tür yeteneklerimiz olabilir? Bize otizm hastalarının davranış biçimleri eksiklik olarak anlatıldı, güç değil. Asosyal, sosyal yetenekleri eksik, sorunlu dikkat kontrolünde...sürekli aynı yere dönüyorum. Onların bakış açısından düşünmek zor ancak bu dikkat kontrolü konusunun biçim düzeninin tam ortasında olduğuna dair bir his var

içimde, tıpkı uzay-zaman girdabının merkezinde bir kara delik gibi. Bu da bizim eksik olmamız gereken konulardan biri, ünlü Zihin Teorisi'ne göre.

Biraz erken gelmişim yine. Dışarıda başka park edilmiş araba yok. Arkamda başkasına yer bırakmak için dikkatli park ediyorum. Bazen diğer insanlar buna dikkat etmiyorlar, sonra başkaları park ederken güçlük çekiyorlar.

Tom ve Lucia içeride bir şeylere gülüyorlar. Ben içeri girince, bana da gülümsüyorlar, rahat görünüyorlar. Evde sürekli birinin olmasının, birlikte gülebileceğin birinin nasıl bir şey olduğunu merak ediyorum. Her zaman gülmüyorlar ancak genellikle mutlu görünüyorlar.

“Nasılsın, Lou?” diye soruyor Tom. Bunu her zaman sorar. Bu, iyi olduğunu bilseler bile, normal insanların yaptığı şeylerden biri.

“İyiyim,” diyorum. Lucia'ya bazı tıbbi şeyler sormak istiyorum ancak nasıl başlayacağımı ya da bunun kabalık olup olmayacağını bilmiyorum. Ben de konuşmaya başka bir yerden giriyorum. “Geçen hafta arabamın lastiklerini yardılar.”

“Ah, hayır!” diyor Lucia. “Bu korkunç!” yüzünün biçimi değişiyor; sanırım merhametini ifade ediyor.

“Apartmanın önünde oldu,” diyorum. "Her zaman park ettiğim yerde. Dört lastik birden.”

Tom ıslık çalıyor. “Pahalıya patlamış olmalı,” diyor.

"O bölgede böyle şeyler yaygın mı? Polise bildirdin mi?”

Bu soruların hepsine birden yanıt veremem. “Bildirdim,” diyorum. “Binamızda oturan bir polis memuru var. Bana yardımcı oldu.”

“Bu iyi,” diyor Tom. Binada bir polisin oturmasına mı yoksa polise bildirmeme mi sevindiğini anlamıyorum ancak hangisini olduğunu bilmenin önemli olduğunu düşünmüyorum.

“Bay Crenshaw işe geç kaldığım için öfkelendi,” diyorum.

“Onun yeni olduğunu söylememiş miydin?” diye soruyor Tom.

“Evet, bizim bölümü sevmiyor. Otizm hastası insanları sevmiyor.”

“Oh, büyük olasılıkla...” diye başlıyor Lucia ancak Tom ona bakınca susuyor.

“Neden otizm hastası insanları sevmediğini düşündüğünü bilmiyorum,” diyor Tom.

Rahatlıyorum. Bu tür şeyler söylediğinde Tom'la konuşmak daha kolay geliyor. Sorular korkutuyor beni. Keşke nedenini bilseydim.

“Bizim destekleyici bir ortama ihtiyaç duymamamız gerektiğini söylüyor,” diyorum. “Pahalıya mal olduğunu ve spor salonu ve diğer şeylere sahip olmamamız gerektiğini söylüyor.” Aslında iş yerini daha iyi hale getiren özel şeylerden pek söz etmem. Belki Tom ve Lucia da bunu duyduğunda tıpkı Bay Crenshaw gibi düşünebilirler.

“Bu...” Lucia duraksıyor, Tom’a bakıyor ve devam ediyor. “Bu çok tuhaf. Onun ne düşündüğü önemli değil; yasalara göre şirketin destekleyici bir çalışma olmamı sağlaması gerekiyor.”

“Diğer çalışanlar kadar üretken olduğumuz sürece,” diyorum. Bunu konuşmak zor; korkunç. Boğazımın düğümlendiğini, sesimin gergin ve mekanik bir biçimde çıktığını duyuyorum. “Yasalara göre tanı modeline uyduğumuz sürece...”

“Hangi otizm modeli buna uyuyor ki?” diyor Lucia. “Eminim yeterince üretkensiniz yoksa sizi bu kadar uzun zaman tutmazlardı.”

“Lou, Bay Crenshaw sizi işten atmakla tehdit ediyor mu?” diye soruyor Tom.

“Hayır... tam olarak değil. Sana deneysel tedaviden söz etmiştim. Bir süre bu konuda hiç konuşmadılar ancak şimdi onlar -Bay Crenshaw ve şirket- bu tedaviyi görmemizi istiyorlar. Bir mektup gönderdiler. Mektupta tedavi görmeyi kabul edenlerin küçülme politikasından etkilenmeyeceği yazıyordu. Bay Aldrin bizim bölümle konuştu; cumartesi günü de bir toplantı yapacağız. Bizi tedavi görmeye zorlayamacaklarını sanıyordum ancak Bay Aldrin, Bay Crenshaw’ın bölümü kapatabileceğini ve eğitimli olmadığımız için bizi başka bir bölümde yeniden işe almayı istemediklerini söylediğini söyledi. Eğer tedavi görmezsek bunu yapacaklarını ve şirketler zamanla değişim gösterebileceği için bunun işten atmak sayılmayacağını söyledi."

İkisi de öfkelenmiş görünüyorlar, yüzlerindeki kaslar gerginleşmeye ve tenleri parlamaya başlıyor. Bunları şimdi söylememeliydim; yanlış zamanlama, sanki doğru zamanlama varmış gibi.

*“Aşağılık herifle*r,” diyor Lucia. Bana bakıyor ve yüzündeki gergin kaslar gevşeyerek ifadesi yumuşuyor. “Lou -Lou, dinle: sana kızmadım ben. Seni inciten ya da sana iyi davranmayan insanlara kızdım...sana kızmadım.”

“Bunları size söylememeliydim,” diyorum, hala emin olmayarak.

“Evet, söylemeliydin,” diyor Lucia. “Biz senin arkadaşlarınız; hayatında ters giden bir şeyler olduğunda bunu bilmeliyiz ki sana yardım edebilelim.”

“Lucia haklı,” diyor Tom. “Arkadaşlar birbirine yardım eder -tıpkı senin maske rafını yaparken bize yardım ettiğin gibi.”

“O hepimizin kullandığı bir şeydi,” diyorum. “Ancak işim sadece benimle ilgili.”

“Hem evet hem hayır,” diyor Tom. “Evet çünkü biz seninle çalışmıyoruz ve sana doğrudan yardım edemeyiz. Ancak bu genel bir uygulamayla ilgili büyük bir sorun olduğu için hayır. Bu sadece seninle ilgili değil. Bu her yerde çalışan her bir engelliyi etkiler. Ya tekerlekli sandalye kullanan birinin rampaya ihtiyacı olmadığına karar verselerdi? Sizin kesinlikle bir avukata ihtiyacınız var, hepinizin. Merkez’in size bir avukat bulabileceğini söylememiş miydin?”

Diğerleri gelmeden, “Lou,” diyor Lucia, “neden bize biraz şu Crenshaw’dan ve planlarından söz etmiyorsun?”

Kanepeye oturuyorum ancak beni dinlemek istediklerini söylemiş olmalarına rağmen konuşamakta zorluk çekiyorum. Yerdeki mavi ve krem rengi geometrik desenlerle çerçevelenmiş halılarına bakıyorum- sade mavi çizgilerden oluşan bir çerçeve içinde dört biçim düzeni var. Hikayemi net bir biçimde anlatmaya çalışıyorum.

“Birilerinin yetişkin maymunlar üzerinde denediği bir tedavi var,” diyorum. “Maymunların otizm hastası olup olmayacaklarını bilmiyorum ancak bu tedaviyi gördükten sonra otizm hastası maymunların normale döndüğünü söylüyorlar. Şimdi de Bay Crenshaw bizim bu tedaviyi görmemizi istiyor.”

“Ve siz istemiyor musunuz?” diye soruyor Tom.

“Nasıl uygulandığını ve nasıl iyileştirdiğini bilmiyoruz,” diyorum.

“Çok mantıklı,” diyor Lucia. “Araştırmayı kimin yürüttüğünü biliyor musun, Lou?”

“İsmini hatırlamıyorum,” diyorum. “Lars -Yetişkin otizm hastalarının oluşturduğu uluslararası bir grubun üyesi- birkaç hafta önce bana bir e-posta gönderdi. Bana web sitesinin adresini vermiş, ben de siteye girdim ancak pek fazla bir şey anlamadım. Nörobilim eğitimi almadım.”

“Sitenin adresi hala sen de mi?” diye soruyor Lucia. “Bakayım, neler bulacağım.”

“Yapar mısın?”

“Elbette. Bir de çevremdekilere araştırmayla ilgili ne gibi yorumlar yapıldığını sorabilirim.”

“Aklımıza bir şey geldi,” diyorum.

“Biz derken?” diye soruyor Tom.

“Biz...birlikte çalıştığım insanlar,” diyorum.

“Yani diğer otizm hastaları mı?” diye soruyor Tom.

“Evet.” Sakinleşmek için bir süre gözlerimi kapatıyorum. “Bay Aldrin bizi pizzacıya götürdü. Bira içti. Yetişkin otizm hastalarını tedavi etmenin fazla karlı bir şey olmadığını söyledi çünkü artık anne karnında ve bebeklik sürecinde tedavi edilebiyorlar ve bizler, bizim gibilerin son türüyüz. Biz de bu tedaviyi neden geliştirmek istediklerini ve bununla başka neler yapılabileceğini merak ettik. Bu tıpkı benim yapmış olduğum biçim düzeni çözümlemelerine benziyor. Bir biçim düzeni var ancak bu tek biçim düzeni değil. Birileri onların bir biçim düzeni üretip, aslına bakarak başka düzenler de üretebileceğini düşünebilir, sorununun ne olduğuna göre hangisinin yararlı hangisinin yararsız olduğuna karar verilecek.” Tom’a bakıyorum ve o da tuhaf bir ifadeyle bana bakıyor. Ağzı biraz açık.

Başını sallayıp, bir anda geri çekiyor. “Yani -kafalarında başka bir şey olduğunu, sizin de bunun bir parçası olduğunuzu mu düşünüyorsunuz?”

“Olabilir,” diyorum çekinerek.

Lucia’ya bakıyor ve o da başıyla onaylıyor. “Kesinlikle olabilir,” diyor Tom. “Her neyse onu sizin üzerinizde denemek onları fazladan veri sahibi yapacak ve sonra da... Durun bir düşüneyim...”

“Ben bunun dikkat kontrolüyle ilgili bir şey olduğunu düşünüyorum,” diyorum. Her birimizin farklı bir duyusal girdi algısı...ve dikkat önceliği tespiti var.” Doğru sözcükleri seçtiğimden emin değilim ancak Lucia hararetli bir biçimde başıyla onaylıyor.

“Dikkat kontrolü -elbette. Bunu, örneğin inşaat sektöründe kontrol edebilirlerse, kimyasal olarak değil tabii, kendisini işine adamış bir iş gücü yaratabilirler.”

“Uzay çalışmalarında,” diyor Tom.

Benim kafam karışıyor ancak Lucia gözlerini kırpıştırıp başıyla onaylıyor.

“Evet. Uzay tabanlı istihdamda en büyük sınırlama insanların konsantrasyonunun sağlanması, dikkatlerinin dağılmaması. Uzaydaki duyusal girdiler, burada alışkın olduğumuz gibi değil.” Lucia’nın, Tom’un ne düşündüğünü nasıl anladığını anlayamıyorum. Ben de bu şekilde beyin

okumak istiyorum. Bana sırıtıyor. “Lou, sanırım bu büyük bir iş. Bana o sitenin adresini ver, hemen araştırayım.”

Rahatsız oluyorum. “Kampüsün dışında işle ilgili konuşmamam gerekiyor.”

“İşle ilgili konuşmuyorsun,” diyor. “İş *ortamınla* ilgili konuşuyorsun. Bu farklı.”

Acaba Bay Aldrin de böyle bakar mıydı?

Birileri kapıyı çalıyor ve biz susuyoruz. Henüz eskrim yapmaya başlamamış olmama rağmen ter içindeyim. İlk gelenler Dave ve Susan oluyor. Evin içinden geçiyoruz, malzemelerimizi alıyoruz ve arka bahçede esneme hareketlerine başlıyoruz.

Daha sonra Marjory geliyor ve bana gülümsüyor. Kendimi havadan da hafif hissediyorum. Emmy’nin söylediklerini hatırlıyorum ancak Marjory’yi görünce bunlara inanmıyorum. Belki bu akşam ondan benimle yemeğe çıkmasını isterim. Don henüz gelmedi. Sanının hala Tom ve Lucia’ya arkadaş gibi davranmadıkları için öfkeli; umarım bana kızıp arkadaşlıklarını kesmezler.

Dave’le eskrim yaparken sokaktan önce bir gürültü sonra da hızla hareket eden lastiklerin cayırtısını duyuyorum. Umursamıyorum ve hamleme devam ediyorum ancak Dave duruyor ve ben sert bir biçimde onun göğsüne vuruyorum.

“Üzgünüm,” diyorum.

“Önemli değil,” diyor. “Ses yakından geldi; duydun mu?”

“Bir şey duydum,” diyorum. Sesleri kafamda yeniden döndürüyorum, *bir vurma sesi-cam kırılması- lastiklerin sesi, motorun homurtusu,* ve bunun ne olabileceğini düşünüyorum. Birileri arabalarından cam bir kap düşürmüş olabilir mi?

“Belki de baksak iyi olacak,” diyor Dave.

Birkaç kişi daha bakmak için hareketleniyor. Ön bahçeye doğru grubu izliyorum. Köşedeki sokak lambasının ışığından kaldırımda parlayan cam kırıklarını görebiliyorum.

“Bu senin araban, Lou,” diyor Susan. “Ön camın.”

“Geçen hafta lastiklerin...hangi gündü, Lou?”

“Perşembe,” diyorum. Sesim titriyor ve çatlak çıkıyor.

“Perşembe. Şimdi de bu...” Tom diğerlerine bakıyor, onlar da Tom’a bakıyorlar. Onların birlikte aynı şeyi düşündüğünü hissedebiliyorum ancak

ne olduğunu bilemiyorum. Tom başını sallıyor. “Sanırım polisi aramamız gerekecek. Antrenmanı bölmekten nefret ederim ancak-”

“Ben seni eve bırakırım, Lou,” diyor Marjory. Arkamdan konuşuyor; onun sesini duyunca yerimden sıçrıyorum.

Polisi Tom arıyor, çünkü olay onun evinin önünde oldu. Birkaç dakika sonra ahizeyi bana veriyor ve sıkkın bir ses bana adımı, adresimi, telefon numaramı, arabamın plakasını soruyor. Hattın diğer ucundaki gürültüleri duyabiliyorum ve buradaki oturma odasında da insanlar konuşuyorlar; sesin söylediklerini duymakta zorlanıyorum. Neyse ki bunlar rutin sorular; içinden çıkabiliyorum.

Sonra ses başka bir şey soruyor ve sözcükler birbirine giriyor, hiçbir şey anlamıyorum. “Efendim...” diyorum.

Ses yükseliyor, sözcükleri tane tane söylüyor. Tom oturma odasındaki insanlara parmağıyla sessiz olmalarını işaret ediyor. Bu defa anlıyorum.

“Bunu kimin yapmış olabileceğine dair bir fikriniz var mı?” diye soruyor ses.

“Hayır,” diyorum. “Ancak geçen hafta da birisi lastiklerimi yarmıştı.”

“Ah?” Şimdi ilgisini çekti. “Bildirmiş miydiniz?”

“Evet,” diyorum.

“İlgilenen polisin kim olduğunu hatırlıyor musunuz?”

“Kartı var; bir dakika-” Ahizeyi bırakıyorum ve cüzdanımı çıkarıyorum. Kart hala orada. İsmini okuyorum, Malcolm Stacy.

“Şu anda görevde değil; bu raporu masasına koyarım. Pekala...hiç görgü tanığı var mı?”

“Sadece duydum,” diyorum, “ancak görmedim. Arka bahçedeydik.”

“Çok kötü. Birilerini göndereceğim ancak biraz zamana alabilir. Orada kalın.”

Devriye arabası geldiğinde saat neredeyse 10:00; herkes sıkılmış halde oturma odasında oturuyor. Benim suçum olmamasına rağmen kendimi suçlu hissediyorum. Arabamın ön camını ben kırmadım ya da polislere onların kalmasını istemelerini ben söylemedim. Polis memuru Isaka adında kısa ve çevik bir kadın. Sanırım bunun polis çağırmayacak kadar küçük bir olay olduğunu düşünüyor.

Arabama, diğer arabalara ve sokağa bakıyor ve sonra da iç geçiriyor. “Birisi ön camınızı kırmış ve birisi geçen hafta lastiklerinizi yarmış, sanının bu sizinle ilgili bir sorun Bay Arrendale. Birilerini gerçekten kızdırmış

olmalısınız ve biraz düşünürseniz, büyük olasılıkla kim olduğunu bulursunuz. İş arkadaşlarınızla aranız nasıl?”

“İyi,” diyorum, düşünmeden. Tom yerinde kıpırdanıyor. “Yeni bir patronum var ancak Bay Crenshaw’ın camımı kıracağını ya da lastiklerimi yaracağını sanmıyorum.” Ne kadar öfkelense de böyle bir şey yapabileceğini hayal edemiyorum.

“Öyle mi?” diyor, not alırken.

“Lastiklerim yarıldıktan sonra işe geç kalınca öfkelendi,” diyorum. “Ancak camımı kırdığını sanmıyorum. Beni işten çıkarabilirdi.”

Bana bakıyor ancak başka bir şey söylemiyor. Şimdi de Tom’a bakıyor. “Parti mi veriyorsunuz?”

“Eskrim kulübümüzün antrenman akşamı,” diyor.

Polis memurunun ensesinin gerildiğini görüyorum. “Eskrim mi? Kılıçlarla mı?”

“Bu bir spor,” diyor Tom. Onun sesindeki gerginliği de hissedebiliyorum. “Geçen haftalarda bir turnuvamız oldu; önümüzdeki günlerde bir tane daha var.”

“Şimdiye kadar yaralanan oldu mu?”

“Burada olmadı. Sıkı güvenlik kurallarımız var.”

“Her hafta aynı kişiler mi geliyor?”

“Genellikle. Şimdiye kadar birkaç ders kaçıran oldu.”

“Ya bu hafta?”

“Şey, Larry burada değil -iş için Chicago’da. Ve sanırım bir de Don.”

“Komşularınızla bir sorununuz var mı? Gürültü ya da başka bir nedenle?”

“Hayır.” Tom parmaklarını saçlarının arasından geçiriyor. “Komşularımızla iyi geçiniriz; burası iyi bir mahalledir. Genellikle bu tür olaylar olmaz.”

“Ancak Bay Arrendale, bir haftadan kısa bir süre içinde iki olay yaşamış... bu dikkat çekici.” Bekliyor; kimse bir şey söylemiyor. Sonunda omuz silkiyor ve devam ediyor.

“Eğer araç yolun sağ tarafından doğuya gidiyorsa, sürücünü durup, arabasından çıkıp, camı kırıp, kendi arabasının etrafından koşup, içine girip kaçmış olması gerekir. Arabanızı park ettiğiniz yönde giderken sürücü koltuğundan camı kırması imkansız, tabii cisim fırlatabilen bir silah kullanmıyorsa -öyle olsa bile açı buna uygun değil. Eğer araç batıya

gidiyorsa, sürücü hareket halindeyken cama bir şeyle uzanabilir -bir beyzbol sopası örneğin- ya da taş atabilir. Ve böylece kimse görmeden hızla olay yerinden uzaklaşabilir.

"Anladım," diyorum. Şimdi bunları söyleyince yaklaşımı, saldırıyı ve kaçışı gözümün önüne getirebiliyorum. Ancak neden?

"Size kimin kızmış olabileceğine dair bir fikriniz olmalı," diyor kadın polis. Sanki bana öfkelenmiş gibi.

"Birine ne kadar öfkelenirseniz, öfkelenin; bir şeylere zarar vermek doğru değildir," diyorum. Düşünüyorum, eskrim derslerine gelmeme öfkelenebilecek tek kişi, Emmy. Emmy'nin arabası yok; Tom ve Lucia'nın nerede oturduğunu bildiğini de sanmıyorum. Zaten Emmy araba camı da kırmaz. Buraya gelebilir, yüksek sesle konuşabilir ve Marjory'ye kötü şeyler söyleyebilir ancak bir şeyler kırmaz.

"Haklısınız," diyor kadın polis. "Bu doğru değil ancak insanlar yapıyorlar. Size kim kızdı?"

Ona Emmy'den söz edersem, Emmy'nin başı derde girer ve Emmy de benim başımı derde sokar. Emmy olmadığından eminim. "Bilmiyorum," diyorum. Arkamda bir kıpırtı hissediyorum, adeta bir baskı. Sanırım bu Tom ancak emin değilim.

"Diğerlerinin artık gitmesinde bir sakınca var mı?" diye soruyor Tom.

"Oh, elbette. Kimse bir şey gördü mü? Kimse bir şey duydu mu? Şey, siz bir şey duymuşsunuz ancak bir şey görmemişsiniz -bir şey gören var mı?"

Birkaç "hayır", "ben görmedim" ve "daha hızlı çıkmış olsaydım" gibi yanıt geliyor ve diğerleri de yavaştan arabalarına gidiyorlar. Marjory, Tom ve Lucia kalıyorlar.

"Eğer hedef sizseniz, ki öyle görünüyor, bunu yapan kişi bu akşam burada olacağınızı biliyormuş. Çarşamba akşamları buraya geldiğinizi bilen kaç kişi var?"

Emmy hangi akşam buraya geldiğimi bilmiyor. Bay Crenshaw'ın eskrim yaptığımdan bile haberi yok.

"Burada eskrim yapan herkes," diye yanıtlıyor Tom benim adıma. "Belki katıldığın turnuvadan birkaç kişi -bu Lou'nun ilk turnuvasıydı. İş yerindeki insanlar biliyor mu Lou?"

"Bu konuda fazla konuşmuyorum," diyorum. Nedenini açıklamıyorum. "Sözünü etmiştim ancak kimseye nerede olduğunu söylediğimi hatırlamıyorum. Söylemiş olabilirim."

“Bunu öğrenmemiz gerekecek, Bay Arrendale,” diyor kadın polis. “Bu tür olaylar fiziksel yaralamalara kadar varabilir. Dikkatli olun.” Üzerinde adı ve numarası olan bir kart veriyor. “Aklınıza bir şey gelirse, beni ya da Stacy’yi arayın.”

Polis arabası uzaklaşınca Marjory yine, “Seni eve bırakmaktan mutluluk duyarım, Lou, sen de istersen,” diyor.

“Arabamla gideceğim,” diyorum. “Tamir ettirmem gerek. Sigorta acentasıyla yine temas kurmam gerekecek. Bundan hiç hoşlanmayacaklar.”

“Bakalım, koltuğun üzerinde cam kırığı var mı,” diyor Tom. Arabanın kapısını açıyor. Işık ön paneldeki, yerdeki ve koyun postu kılıfın üzerindeki cam parçalarının üzerinde parlıyor. Midem bulanıyor. Kılıfın sıcak ve yumuşak olması gerekir; şimdi ise üzerinde sivri cam tanecikleri var. kılıfı çıkarıp, kaldırıma silkeliyorum. Cam parçaları yere düşünce tiz sesler çıkarıyorlar. Bunlar çirkin sesler, hoşlanmıyorum. Bütün cam kırıklarının temizlendiğinden emin değilim; postun üstünde gizli küçük bıçaklar gibi, cam kırıkları kalmış olmalı.

“Bu halde araba kullanamazsın, Lou,” diyor Marjory.

“Yeni de ön cam taktırabileceği bir yere kadar kullanmak zorunda,” diyor Tom. “Farlarda sorun yok; yavaş yavaş kullanabilir.

“Eve kadar götürebilirim,” diyorum. “Dikkatli giderim.” Koyun postunu arka koltuğa koyuyorum ve dikkatle oturuyorum.

Daha sonra evde, Tom ve Lucia’nın söylediklerini düşünüyor, kafama kaydettiklerimi yeniden dinliyorum.

“Konuya şöyle bakıyorum,” dedi Tom, “şu senin Bay Crenshaw olasılıkları değil sınırlamaları dikkate almayı yeğlemiş. Seni ve bölümündeki diğerlerini yetiştirilebilir kazanç olarak görmüyor.”

“Ben kazanç değilim,” dedim. “Ben bir kişiyim.”

“Haklısın Lou, ancak biz burada bir şirketten söz ediyoruz. Tıpkı askeriyede olduğu gibi, bu insanlar çalışanlarına kazanç ya da engel olarak bakarlar. Diğerlerinden farklı ihtiyaçları olan çalışanlar engel olarak görülürler -aynı sonuç için daha fazla kaynak isteyen çalışanlar olarak. Bu en kolay bakış açısıdır ve birçok yönetici bu şekilde bakmayı tercih eder.”

“Neyin yanlış olduğunu görüyorlar,” dedim.

“Evet. Senin değerini de görebilirler -bir kazanç olarak- ancak kazancı engelsiz olarak elde etmek isterler.”

“İyi yöneticilerin yaptığı ise,” dedi Lucia, “insanların gelişmesine yardımcı olur. İşlerinin bir bölümünde iyi ve geri kalanında kötülerse, iyi yöneticiler bu noktaları bulur ve iyi olmadıkları yerlerde gelişmelerini sağlarlar -ancak güçlerini engellemeyecek bir noktaya kadar; çünkü onlar bunun için işe alınmışlardır.”

“Ancak bu işleri sadece bazı bilgisayar sistemleri daha iyi yapabilirse-”

“Fark etmez. Her zaman yapılacak iş vardır, Lou, bir bilgi sayar ya da bir makine ya da başka bir kişi senin yaptığın işi yapabilir...senden daha hızlı ya da senden daha doğru ya da her neyse...senden daha iyi yapamayacakları bir şey varsa o da *sen* olmaktır.”

“Peki işimi kaybedersem neye yarar?” diye sordum. “Başka bir iş bulamazsam..."

“Lou, sen bir insansın -başka kimseye benzemeyen bir kişisin. İyi olan bu, işin olsa da olmasa da.”

“Ben otizm hastası bir insanım,” dedim. “İşte, ben buyum. Bir yolunu bulmalıyım... Beni işten atarlarsa, başka ne yapabilirim?”

“Birçok insan işini kaybediyor ve başka işler buluyor. Gerekirse sen de yapabilirsin. Değişiklik yapmayı seçebilirsin; onların tepene binmesine izin vermene gerek yok. Bu tıpkı eskrim gibi -biçim düzenini kuran sen olabilirsin, ya da onu izleyen.”

Kafamdaki bu bandı birkaç kez dinliyorum, hatırladığım kadarıyla ses tonlarını, ifadeleri, sözcükleri eşleştirmeye çalışıyorum. Bana birkaç kez avukat tutmamı söylediler ancak tanımadığım biriyle konuşmaya hazır değilim. Ne düşündüğümü ve neler olduğunu anlatmak kolay değil. Önce kendim düşünmek istiyorum.

Ben, ben olmasaydım, nasıl biri olurdum? Bunu defalarca düşündüm. İnsanların söylediklerini daha kolay anlasaydım, daha fazla mı dinlemek isterdim? Konuşmayı daha kolay mı öğrenirdim? Daha fazla mı arkadaşım olurdu, sevilen biri mi olurdum? Kendimi çocuk olarak hayal ediyorum, normal bir çocuk olarak, ailesiyle, öğretmenleriyle ve sınıf arkadaşlarıyla gevezelik eden bir çocuk. Kendim yerine o çocuk olsaydım, matematiği daha kolay mı öğrenirdim? Klasik müziğin o muhteşem karmaşık yapısını ilk duyduğumda mı anlardım? Bach’ın *Re Minor Toccata ve* Füg’ünü ilk duyduğum günü hatırlıyorum; hissettiğim keyfin yoğunluğunu... Yaptığım işi yapabilecek miydim? Başka hangi işleri yapabilecektim?

Yetişkin halimle kendimi bir başkası olarak hayal etmek zor. Çocukken kendimi başka rollerde hayal ederdim. Normal bir insan olacağımı, bir gün herkesin kolaylıkla yaptığı her şeyi yapabileceğimi düşünürdüm. Zamanla bu hayalim yok oldu. Sınırlarım ortadaydı, değişmezdi, hayatımın dış hatlarının kalın siyah çizgileri vardı. Oynadığım tek rol normallik.

Tüm kitapların ortak noktası, eksikliğin kalıcı olacağı fikriydi. Erken müdahale belirtileri iyileştirebilirdi ancak ana sorun olduğu gibi kalırdı. O ana sorunu ben günlük olarak yaşadım, sanki içimde yaptığım ya da yapmaya çalıştığım her şeyi etkileyen kocaman, ağır, yuvarlak bir taş vardı.

Ya o orada olmasaydı?

Okulu bitirdiğimde engellerimle ilgili şeyleri okumaktan vazgeçtim. Bir kimyager ya biyokimyager ya da genetikçi olarak eğitim almadım... Gerçi bir eczacılık şirketinde çalışıyorum. İlaçları biraz tanıyorum. Sadece bilgisayarımdan akan biçim düzenlerini biliyorum, bulduğum ve çözümlediğim, oluşturmamı istedikleri biçim düzenlerini.

Diğer insanların yeni şeyleri nasıl öğrendiklerini bilmiyorum ancak benim tarzım işe yarıyor. Yedi yaşımdayken annemler bana bir bisiklet aldılar ve nasıl sürmeye başlayabileceğimi anlatmaya çalıştılar. Onlar bisikleti sabit tutarken önce oturmamı ve pedal çevirmemi, sonra kendi başıma yönümü belirlememi söylediler. Onları umursamadım. Yön belirlemenin önemli ve zor olduğu apaçık ortadaydı, bu yüzden önce onu öğrenmeliydim.

Bisikletle bahçede yürüdüm, gidonun çimenler ve taşlar üzerinde giderkenki tepkisini hissettim. Sonra üstüne oturdum ve bu şekilde yürüdüm, gidonu kullandım, düşmesine izin verdim ve onu kaldırdım. Sonunda durabilmek için ayaklarımı yerden kaldırmadan, bisikleti sağa sola hareket ettirerek yokuştan aşağı indim. Sonra pedal çevirmeye başladım ve hiç düşmedim.

Önemli olan nasıl başlayacağını bilmektir. Doğru yerden başlarsan ve tüm adımları izlersen, doğru sonuca varırsın.

Bay Crenshaw’ı zengin edecek bu tedavinin neler yapabileceğini anlamak istiyorsam, beynin nasıl çalıştığını öğrenmem gerek. İnsanların kullandığı anlaşılması güç sözcükleri değil ancak bir makine gibi gerçekten nasıl çalıştığını öğrenmem gerek. Bu tıpkı bisikletin üzerindeki gidon gibi. İlaçların gerçekten ne olduğunu ve ne işe yaradığını öğrenmem gerek.

Okuldan hatırladığım kadarıyla beyin gri ve çok fazla glikoz ve oksijen tüketiyor. Okuldayken *glikoz* sözcüğünü sevmezdim. Bana yapıştırıcıyı çağrıştırırdı ve beynimin yapışkan tükettiğini düşünmek istemezdim. Beynimin kendi kendine güzel çalışan ve hata yapmayan bir bilgisayar gibi olmasını isterdim.

Kitaplar otizmle ilgili sorunun beyin olduğunu söylüyordu, bu da bana kendimi bozuk çıkmış, geri gönderilmesi ya da hurdaya çıkarılması gereken bir bilgisayar gibi hissettiriyordu. Tüm müdahaleler, eğitimler kötü bilgisayarın doğru çalışmasını sağlamak üzere tasarlanmış birer yazılım gibiydi. Bilgisayar asla iyi çalışmadı, ben de asla iyi olmadım.

ON BİR

HER ŞEY ÇOK HIZLI GELİŞİYOR. Sanki olayların gelişme hızı ışığın hızından daha hızlı ancak bunun nesnel olarak doğru olmadığını biliyorum. Nesnel olarak doğru ifadesini nette okumaya çalıştığım metinlerden birinde görmüştüm. Öznel olarak doğru, diyordu metinde, kişilerin hissettiği şeylerdir. Bana göre birçok şey çok görülemeyecek kadar hızlı gelişiyor. Farkındalığın önünde, her zaman ışıktan daha hızlı olan karanlık da -çünkü o daha önce gelir- gelişiyor.

Bilgisayarın başında oturuyormuş, bunda bir biçim düzeni bulmaya çalışıyorum. Yeteneğimde biçim düzeni arıyorum. Biçim düzenlerine inanmak -biçim düzenlerinin varlığında- benim inancım. Benim bir parçam. Kitap yazarları bir insanın kim olduğu onun genetiğine, altyapısına ve çevresine bağlıdır, diye yazıyorlar.

Çocukken kütüphanede en küçüğünden en büyüğüne, tamamen çiçeklerle ilgili bir kitap bulmuştum. Bunun okuldaki en iyi kitap olduğunu düşünmüştüm: diğer çocukların neden temeli olmayan, insanların duygularının ve arzularının karmaşasını anlatan kitapları tercih ettiğini anlayamamıştım. Hayali bir çocuğun futbol takımına giriş hikayesini okumak neden aynı biçim düzeninde yer alan deniz yıldızı ve yıldızları tanımaktan daha önemliydi?

Sayıların soyut biçim düzenlerinin, ilişkilerin soyut biçim düzenlerinden daha önemli olduğunu bana kim öğretmişti acaba? Kum tanecikleri gerçektir. Yıldızlar gerçektir. Onların birbirleriyle uyumu bana sıcacık, rahat duygular hissettiriyor. Çevremdeki insanları anlamak yeterince güçtü, neredeyse imkansız. Kitaplardaki insanları anlamak daha da anlamsız geliyor.

Şu anda ben olan ben, insanlar sayılara daha çok benzeseydi, daha kolay anlaşılabilirlerdi diye düşünüyor. Dört her zaman on altının kare kökü değildir, insanların dörtlerinde ya da on altılarında. İnsan insandır, karmaşık ve değişken, her gün başka insanlarla farklı şekilde bir araya gelir -hatta her saat. Ben de bir sayı değilim. Arabama zarar verilmesi olayını araştıran polis memuru için Bay Arrendale ve o da bir polis memuru olmasına rağmen Danny için Lou'yum. Tom ve Lucia için eskrimci Lou ancak Bay

Aldrin ve Bay Crenshaw için çalışan Lou ve Emmy için otizm hastası Lou'yum.

Bunları düşünmek kafamı bulandırıyor çünkü içimde tek bir insan olduğumu hissediyorum, üç ya da dört ya da bir düzine insan değil. Ben trambolinde sıçrayan ya da ofisinde oturan ya da Emmy'yle konuşan ya da Tom'la eskrim yapan ya da Marjory'ye bakan ve güzel şeyler hisseden Lou'yum. Duygular üzerimden tıpkı rüzgarlı bir günde bir manzaranın üzerinden geçen ışık ve gölgeler gibi geçiyor. Tepeler hep aynıdır, ister bir bulutun gölgesinde kalsınlar, ister güneş ışığının.

Gökyüzündeki hareket edenlerin hızlandırılmış çekimlerinde biçim düzenleri gördüm... Tepelerin yükseldiği yerde bulutlar bir tarafta genişliyor, diğer tarafta ise pırıl pırıl gökyüzünün içinde dağılıyorlar.

Eskrim grubundaki biçim düzenlerini düşünüyorum. Bu akşam arabamın ön camını kim kırdıysa, onu kırmak isteyen kişinin o ön camı nerede bulacağını biliyor olmasının benim için bir anlamı var. Orada olacağımı ve hangi arabanın benim olduğunu biliyordu. O tepelerin üzerinde oluşan ve tertemiz gökyüzünün içinde dağılan buluttu. Ben neredeysem o oradaydı.

Arabamı tanıyan ve çarşamba akşamları nerede olduğumu bilen insanları düşündüğümde olasılıklar azalıyor. Kanıtlar beraberinde bir isimle bir noktaya geliyor. Bu imkansız bir isim. Bu bir arkadaşın ismi. Arkadaşlar arkadaşlarının ön camlarını kırmazlar. Tom ve Lucia'ya öfkelenmiş olsa da bana öfkelenmek için hiçbir nedeni yok.

Başka biri olmalı. Biçim düzenleri konusunda iyi olmama rağmen, bu konuyu dikkatlice düşünmüş olmama rağmen, söz konusu insanların davranış biçimleri olunca mantığıma güvenemiyorum. Normal insanları anlamıyorum; her zaman mantıklı biçim düzenlerine uymuyorlar. Bir başkası olmalı, arkadaş olmayan biri, bana öfkeli, kızgın biri. Bu diğer biçim düzenini bulmalıyım, apaçık olanı değil, imkansız olanı.

PETE ALDRIN ŞİRKET REHBERİNE BİR GÖZ ATTI. Şimdiye kadar işten çıkarmalar yine de yavaş bir biçimde ilerliyordu, medyanın dikkatini çekecek kadar yeterli değildi ancak tanıdığı isimlerin en azından yarısı

listede yoktu. Haber kısa zamanda yayılmalıydı. İnsan Kaynakları'ndan Betty...erken emekliye ayrılmıştı. Muhasebe'den Shirley...

Ne yaparsa yapsın, önemli olan, yaptığı şeyi Crenshaw'a yardımcı olmak gibi göstermekti. Ona karşı çıkmayı düşündüğü sürece midesinde hissettiği o buz gibi düğüm onu bir şeyler yapmaktan alıkoyuyordu. Crenshaw'ı aşma cesaretini gösteremiyordu. Crenshaw'ın üstlerinin plandan haberdar olup olmadığını bilmiyordu; ya da bu sadece Crenshaw'ın bir planı olabilirdi. Bunu otizm hastası çocukların hiçbiriyle paylaşmamıştı; acaba bir sır tutmanın önemini ne kadar biliyorlardı?

Crenshaw'ın planı üst düzeye onaylatmadığından emindi. Crenshaw sorun çözücü, geleceği düşünen bir üst düzey yönetici, imparatorluğunu verimli bir şekilde yöneten biri olarak görünmek istiyordu. Soru sormazdı; izin almazdı. İş ortaya çıkarsa olumsuz bir tanıtım kabusuyla karşı karşıya kalınabilirdi; üst düzey birleri bunun farkında olmalıydı. Ancak ne kadar ileri gitmişti? Crenshaw kötü reklamı, haber sızdırmaları ve dedikoduları hesaba katmıyordu. Kendi bölümündeki insanların tümü üzerinde gücü olsa bile bu hiç mantıklı değildi.

Eğer Crenshaw batarsa ve Aldrin de onun yardımcısı olarak algılanırsa, kendisi de işini kaybedebilirdi.

Peki, Bölüm A'yı araştırma deneklerine dönüştürme neye mal olurdu? Mesai saatleri dışında zamanları kalacak mıydı; ne kadar zamanları kalacaktı? Buna tatilleri ve hastalık izinleri de dahil edilecek miydi yoksa şirket onlara izin mi verecekti? Eğer izin vermek gerekirse, ödeme nasıl olacaktı? Peki ya kendi bölümünün muhasebesi nasıl olacaktı -bunu bölümün faaliyet bütçesinden mi yoksa Araştırma'nın bütçesinden mi karşılayacaklardı?

Acaba Crenshaw halihazırda İnsan Kaynakları, Muhasebe, Hukuk ve Araştırma bölümleriyle anlaşma yapmış mıydı? Bunlar ne tür anlaşmalardı? Crenshaw'ın ismini kullanmak istemiyordu; onun ismini dile getirmeden nasıl tepkiler alacağını görmek istiyordu.

Shirley hala Muhasebe'deydi; Aldrin onu aradı. "Bir çalışanın başka bir bölüme geçiş yapabilmesi için gereken evrakları söyler misin?" diye sorarak başladı. "Bu benim bütçemden mi çıkıyor ya da nasıl oluyor?"

"Geçişler donduruldu," dedi Shirley. "Bu yeni yönetim -" Onun iç geçirdiğimi duydu. "Bildiriyi almadın mı?"

“Sanmıyorum,” dedi Aldrin. “Peki -bir araştırma protokolünde yer almak isteyen bir çalışanımız olduğunda onun ödeme kaynağını Araştırma’ya geçirsek olmuyor mu?”

“Tanrım, hayır!” dedi Shirley. “Tim McDonough -Araştırma’nın başındaki adam- anında derini yüzüp duvara asar. Bir süre bekledikten sonra, “Bu hangi araştırma protokolü?” diye sordu.

“Yeni bir ilaç araştırması,” dedi.

“Aa...neyse. Eğer böyle bir şeyin içinde yer almak isteyen bir çalışanın varsa, bunu gönüllü olarak yapmak zorunda -klinikte kalmayı gerektiren protokoller için günde elli, diğerleri için günde yirmi beş dolar yani aylık en az iki yüz elli dolar ücret ödeniyor. Tabii klinikte kalınca yatak ve yiyecek ve gerekli tıbbi müdahale sağlanıyor. Bunlar karşılığında beni ilaç denemeye kimse zorlayamaz ancak etik komitesi parasal bir teşvik olmaması gerektiğini söylüyor.”

“Bunun yanında maaşlarını almaya devam ediyorlar mı?"

“Sadece çalışırlarsa, yoksa tatil ücreti alıyorlar,” diyor Shirley. “Eğer herkesin bir araştırma projesine katılmasını sağlayabilselerdi şirket büyük kar ederdi, değil mi? Muhasebe işleri de daha kolay olurdu. Tanrıya şükür, bunu yapamıyorlar.”

“Bence de,” dedi Aldrin. Crenshaw’ın maaşlar ve araştırma ücretleri konusunda neler planladığını merak etti. Bunları kim karşılıyordu? Bunu neden daha önce düşünmemişti? “Teşekkürler, Shirley,” dedi.

“İyi şanslar,” dedi Shirley.

Aldrin bu tedavinin ne kadar sürdüğünü bilmediğini fark etti. Acaba Crenshaw’ın ona verdiği kağıtların arasında var mıydı? Kağıtları karıştırdı ve dikkatle okuduğunda dudaklarını büzüştürdü. Eğer Crenshaw, Bölüm A’nın maaşlarını Araştırma’nın üzerine geçirmek konusunda ayarlamalar yapmadıysa o zaman kıdemli teknik personeli düşük ücretli laboratuvar farelerine dönüştürecekti. Ve rehabilitasyondan bir ayda çıksalar bile (tasarıdaki en iyimser tahmin buydu), bu da... şirkete yüklü bir para kazandırıyordu. Rakamları hesapladı. Oldukça büyük bir miktar gibi görünüyordu ancak şirketin aldığı risklerle karşılaştırıldığında fazla sayılmazdı.

Araştırma’da üst düzey birilerini tanımıyordu, sadece Veri Desteği bölümünde Marcus vardı. İnsan Kaynakları’na geri döndü... Betty gittiğine

göre diğer isimleri hatırlamaya çalıştı. Paul. Debra. Paul listedeydi; Debra değildi.

“Acele etsen iyi olur," dedi Paul. “Yarın ayrılıyorum."

“Ayrılıyor musun?"

“Şu meşhur yüzde onun içindeyim," dedi Paul. Aldrin sesindeki öfkeyi hissediyordu. “Şirket para kaybettiğinden değil, personel azalttığından değil; sadece artık bana ihtiyaçları yokmuş."

Tüyleri ürperdi. Gelecek ay sıra ona gelebilirdi. Hayır, Crenshaw neler yaptığını öğrenseydi belki sırası bugün bile gelebilirdi.

“Sana kahve ısmarlayayım," dedi Aldrin.

“Tabii, sanki geceleri uykumu kaçıracak bir şeye ihtiyacım varmış gibi," dedi Paul.

“Paul, dinle. Seninle konuşmam gerek ve telefonda olmaz."

Uzun bir sessizlik oldu ve sonra, “Oh, sen de mi?" dedi.

“Henüz değil. Kahve?"

“Tabii. On buçukta snack barda."

“Hayır, on bir buçukta erken bir öğle yemeği," dedi Aldrin ve kapattı. Avuçları terlemişti.

“PEKÂLÂ, BU BÜYÜK GİZEM NİYE?” DİYE SORDU PAUL. Yüzünden bir şey belli olmuyordu; snack barın neredeyse ortasındaki masada kamburunu çıkarmış halde oturuyordu.

Aldrin köşede bir masa seçebilirdi ancak köşe masalar monitörlerden izleniyor olabilirdi. Paul'ün de kayıt cihazı taşıdığı söyleniyordu. Midesi bulandı.

“Hadi ama şu anda kayıtta değilim," dedi Paul. Kahvesinden bir yudum aldı. "Orada durup öylece bana bakman daha fazla dikkat çeker. Söyle bakalım şu müthiş sırrı."

Aldrin tepeleme kahve dolu kupasıyla oturdu. “Bizim bölümün yeni yöneticilerinden Crenshaw’i tanıyorsun-”

“Şanslı pislik,” dedi Paul. “Hemen adını duyurdu, bizim Bay Crenshaw.”

“Evet, şey, Bölüm A’yı hatırlıyor musun?”

“Otizm hastaları, tabii.” Paul’ün ifadesi sertleşti. “*Onların* da mı icabına bakacak?”

Aldrin başıyla onayladı.

“Bu aptalca,” dedi Paul. “Crenshaw aptal olmadığından değil -ama bu yaptığı gerçekten aptalca. Bizim bölümün vergi muafiyeti onlara bağlı. 614. yasanın 11. maddesine uygun eleman çalıştırarak marjinal bir bölüm sayılıyorsunuz ve her birinin 1.5 kredi değeri var. Reklamı da cabası...”

“Biliyorum,” dedi Aldrin. “Ancak o dinlemiyor. Onların pahalıya mal olduğunu söylüyor.”

“O kendisi dışında herkesin pahalıya mal olduğunu düşünüyor,” dedi Paul. “Kendi maaşının da düşük olduğunu düşünüyor, inanması güç.” Kahvesinden bir yudum daha aldı. Paul’ün her şeye rağmen Crenshaw’ın ne kadar maaş aldığını yine de söylemediğini fark etti. “Bizim ofise geldiğinde onunla biraz zaman geçirmiştik -vergi hileleri konusunda her şeyi biliyor.”

“Bundan eminim,” dedi Aldrin.

“Peki, onları işten çıkarmak mı istiyor? Gözünü maaşlarına mı dikmiş?”

“Onları gönüllü olarak insan üzerinde denenecek bir araştırmaya gönüllü olmaya zorluyor,” dedi Aldrin.

Paul’ün gözleri açıldı. “Şaka yapıyorsun! Bunu yapamaz!”

“Yapıyor.” Aldrin bir süre durakladıktan sonra devam etti. “Şirketin, açığını yakalayamayacağı bir yasa olmadığını söylüyor.”

“Bu doğru olabilir ancak yasaları göz ardı edemeyiz. Peki, ya şu insanlar üzerinde denenecek araştırma -ilaç tedavisi mi?”

“Yetişkin otizm hastaları için bir tedavi,” dedi Aldrin. “Sözde onları normale döndürüyormuş. Sözde bir maymunda işe yaramış.”

“Ciddi olamazsın.” Paul ona baktı. “*Ciddisin.* 614-11 ‘in kapsadığı çalışanları, zorbalıkla deneme aşamasında olan bir araştırmada mı kullanacak? Medyaya rezil olmak istiyor olmalı; bu şirkete milyarlarca dolara mal olur.”

“Bunu sen biliyorsun, ben biliyorum ancak Crenshaw... olaylara kendine göre bir bakış açısı var.”

“Peki -bunun altında yukarıdakilerden kimin imzası var?”

“Benim bildiğim kadarıyla kimsenin,” dedi Aldrin.

“Güç budalası,” dedi Paul. “Bunu başarıp, Samuelson’a karşı güç kazanacağını sanıyor.”

“Samuelson mı?”

“Yeni yöneticilerden. Neler olup bittiğini takip etmiyor musun?”

“Hayır,” dedi Aldrin. “Bu tür şeylerde pek iyi değilimdir." Paul başıyla onayladı. “Ben de öyle olduğumu sanırdım ancak bu işten çıkarma bildirimi beni değiştirdi. Her neyse, Crenshaw ve Samuelson rakipler. Samuelson’ın üretimde dalgalanmaya neden olmadan maliyeti düşürmesi medyada yer buldu -gerçi bu fazla uzun sürmez sanıyorum. Crenshaw üçlü bir oyun oynamak istemiş olmalı. İşler yolunda gitmezse işlerini kaybetme korkusuyla şikayet etmeyecek olan gönüllüler bul, kimseye haber vermeden işi başar ve tüm kredileri topla. Sen de onunla birlikte batarsın, Pete, eğer bir şeyler yapmazsan.”

“Bir şeyler yaparsam beni anında kovar,” dedi Aldrin. “Şikayet amiri var. henüz o pozisyonu kapatmadılar; gerçi Laurie kendini pek güvende hissetmiyor.”

“Ona güvenemem,” dedi Aldrin; ancak yine de kafasının bir köşesine koydu bu fikri. Bu arada soracak başka soruları vardı. “Bak -bu işe girerse süreyi nasıl hesaplayacağını bilmiyorum. Yasayla ilgili daha fazla şey bulmayı umuyordum. Bunu hastalık izinlerine ve tatil ücretlerine dahil edebilir mi? Özel çalışanlar için kural nedir?”

“Temel olarak bu yaptığı şey tamamen yasa dışı. Her şeyden önce Araştırma bu insanların gerçekten gönüllü olmadığına dair bir koku alırsa tepesine biner. Ulusal Sağlık Kurumu’na bildirmek zorundalar. Sonra bu tedavi onları ofisten otuz günden fazla uzaklaştıracaksa -uzaklaştıracak mı?” Aldrin başıyla onayladı ve Paul devam etti. “Bu tatil izni ya da hastalık iznine girmez. Özellikle özel kategorideki çalışanlar için belli başlı izin kuralları var. Kıdem ya da maaşlarında bu doğrultuda ayarlama yapılamaz. Bir de ofisten bu kadar uzak kalmaları bölümün verimliliğini büyük ölçüde düşürür.”

“Bunu ben de düşündüm,” diye mırıldandı Aldrin.

“Bu herifi duvara çivileyebilirsin, dostum,” dedi. “İşimi geri alamayacağımı biliyorum, hele bu koşullarda asla ancak... olup biteni izlemek benim için keyifli olacak.”

“Bunu çok kurnazca yapmak istiyorum,” dedi Aldrin. “Demek istediğim -elbette benim de işimle ilgili kaygılarım var ancak hepsi bu değil. Onun çizmelerini yalamadığımda benim aptal, beceriksiz ve tembel biri olduğumu düşünüyor, yaladığımda da bunun için doğmuş olduğumu sanıyor. Onu yanıltıp, yanındaymışım gibi görünmek istiyorum.”

Paul omuz silkti. “Bu benim tarzım değil. Ben olsam bunu yüksek sesle duyurum. Ancak ben sen değilim ve eğer senin tarzın buysa...”

“Pekala, çıkışları konusunda İnsan Kaynakları’ndan kiminle konuşabilirim? Ve Hukuk Bölümü’nden?”

“Bu son derece dolambaçlı bir yol olur. Uzun zaman alır. Hazır halen bir şikayet amirimiz varken onunla konuş ya da kahramanlık yapmak istiyorsan üst düzey birinden randevu al. Gerizekalılarını da yanında getir ya da her neyseler; olayı daha da dramatikleştir.”

“Onlar gerizekalı değil,” dedi Aldrin otomatik olarak. “Onlar otizm hastası. Ve bu işin ne kadar yasadışı bir şey olduğuna dair bir fikirleri olsaydı neler olabileceğini bilemiyorum. Haklarını biliyor olmalılar. Bir muhabire falan haber verirlerse ne olur, tahmin et.”

“O zaman kendin git. Yönetim piramidinin arınmış yüksekliğini çıkmak hoşuna bile gidebilir.” Paul fazla sesli bir biçimde güldü. Aldrin onun kahvesinin içine bir şey koyup koymadığını merak etti.

“Bilemiyorum,” dedi. “Benim oraya kadar çıkmama izin vereceklerini sanmıyorum. Crenshaw randevu aldığımı öğrenecektir. Komuta zinciriyle ilgili bildiriyi hatırlıyorsundur.”

“Başımıza emekli bir askeri CEO diye getirirlerse olacağı bu,” dedi Paul.

Artık öğle yemeği kalabalığı azalmaya başlamıştı ve Aldrin’in gitmesi gerektiğini biliyordu.

BUNDAN SONRAKİ ADIMIN NE OLMASI GEREKTİĞİNİ, HANGİ YAKLAŞIMIN DAHA YARARLI OLACAĞINI BİLMİYORDU. Belki Araştırma bu işe engel olur ve onun da bir şey yapmasına gerek kalmazdı.

O öğleden sonra Crenshaw bu olasılığı tamamen ortadan kaldırdı. “Pekala, işte araştırma protokolü,” dedi,Aldrin’in masasına bir tomar çıktıyı fırlatırken. “Bu hazırlık testlerine neden ihtiyaç duyduklarını anlamıyorum - tüm bu tomografilere, Tanrı aşkına, MR’lara- ancak gerek duyduklarını söylediler ve ben ne yazık ki Araştırma’nın başında değilim.” Crenshaw’ın hırsını anlamak için dile getirmesi gerekmiyordu.

“Çalışanlarını toplantı için hazırla ve test zamanlarını planlamak için Araştırma’dan Bart’la konuş.”

“Testleri zamanlarını planlamak mı?” diye sordu Aldrin. “Peki test saatleri mesai saatleriyle çakışırsa?”

Crenshaw kaşlarını çattı ve sonra omuz silkti. “Cömert olacağız -bu süreyi kapatmak zorunda kalmayacaklar.”

“Peki ya işin muhasebe tarafı? Kimin bütçesinden?”

“Ah, tanrı aşkına, Pete, sadece bu işle ilgilen!” Crenshaw’ın yüzü iğrenç bir patlıcan rengi aldı. “Her şeye burnunu sokmayı bırak ve sorun yaratmadan sorunları çözmeye başla. Sonra imza için bana getir. Bu arada şunlar için yetkili kodunu kullan.” Başıyla masadaki kağıtları işaret etti.

“Tabii, efendim,” dedi Aldrin. Crenshaw tam tepesinde olduğu için yerinden kıpıdayamıyordu -bir süre sonra Crenshaw çıktı ve kendi ofisine gitti.

Sorunları çözmek. Elbette sorunları çözecekti ancak bunlar Crenshaw’ın sorunları olmayacaktı.

ANLADIĞIMI DÜŞÜNÜRKEN NEYİ ANLADIĞIMI VE NEYİ ANLAMADIĞIMI BİLMİYORUM. Nörobiyoloji konusunda internette bulabileceğim en basit metni arıyorum ve öncelikle terimler sözlüğüne bakıyorum. Terimleri öğrenirsem tanımlarını aramak için zaman kaybetmeme gerek kalmaz. Terimler sözlüğü daha önce hiç görmediğim yüzlerce sözcükle dolu. Tanımlarını da anlamıyorum.

Çok daha gerilerden başlamam, çok uzaklardaki bir yıldızdan ışık yakalamam gerekiyor.

Lise öğrencileri için biyoloji üzerine bir yazı var: bu benim seviyeme uygun olabilir. Terimler sözlüğüne göz atıyorum: bu sözcükleri biliyorum gerçi bunlardan bazılarını yıllardır görmedim. Sadece yüzde onu bana yabancı-yeni geliyor.

İlk bölümü, başladığımda anlayabiliyorum; gerçi benim hatırladığımdan daha farklı. Bunu kabul ediyorum. Beni rahatsız etmiyor. Kitabın tamamını gece yarısı olmadan bitiriyorum.

Ertesi akşam sürekli izlediğim TV programını izlemiyorum. Bir üniversite yayını buluyorum. Çok basit; lisede biyoloji okumamış üniversite öğrencileri için yazılmış. Benim ihtiyacım olduğunu düşündüğüm bir

sonraki seviyeye geçiyorum. Biyokimya üzerine yazılmış metin kafamı karıştırıyor; organik kimyayı öğrenmem gerekiyor. Nette organik kimyayı araştırıyorum ve yazının ilk birkaç bölümünü indiriyorum. Yine gece yarısına kadar okuyorum. Cuma günü işten önce ve sonra ve çamaşırlarımı yıkarken de okuyorum.

Cumartesi günü kampüste toplantı var; evde kalıp okumak istiyorum ancak bunu yapmamalıyım.

Araba kullanırken okuduklarım kafamın içinde bir soda gibi köpürüyor; küçük karmaşık moleküller bir biçim düzeni içinde kıvrılıp duruyorlar ancak bu düzeni henüz anlayabilmiş değilim. Şimdiye kadar hiç kampüse hafta sonunda gelmemiştim; hafta içinde olduğu gibi hareketli olacağını düşünmemiştim.

Oraya vardığımda Cameron ve Bailey’nin arabalarını görüyorum; diğerleri henüz gelmemiş. Toplantı için ayrılmış salona doğru yürüyorum. Duvarları ahşap benzeri bir malzemeyle kaplı ve yerde yeşil bir halı var. Odanın bir ucunda metal bacaklı, kabarık oturaklı ve arkası pembe üzerine küçük yeşil benekleri olan bir kumaşla kaplı iki sıra sandalye var. Tanımadığım biri, genç bir kadın, kapıda duruyor. İçinde yaka kartları olan karton bir kutu tutuyor. Küçük fotoğrafların bulunduğu bir listesi var ve bana bakıp sonra ismimi söylüyor. “İşte sizinki,” diyor, yaka kartını uzatarak. Metal bir klipsi var. Onu elimde tutuyorum. “Takın,” diyor. Bu tür klipseleri sevmiyorum; gömleğimi yoluyor. Yine de takıyorum ve içeri giriyorum.

Diğerleri sandalyelerde oturuyorlar; her sandalyede üzerinde isim olan bir dosya var, her birimiz için ayrı hazırlanmış. Sandalyemi buluyorum. Pek hoşuma gitmiyor; sağ tarafta ve ön sıradayım. Yer değiştirmek hoş olmaz. Sandalyelerin sırasına baktığımda konuşmacının yüzü bize dönük olacak biçimde alfabetik olarak sıralandığımızı anlıyorum.

Yedi dakika erken gelmişim. Okuduğum metnin çıktılarını getirmiş olsaydım, beklerken okurdum. Bunun yerine okuduklarımı düşünüyorum. Şu ana kadar her şey anlamlı.

Herkes geldiğinde iki dakika kırk saniye boyunca sessizlik içinde bekliyoruz. Sonra Bay Aldrin’in sesini duyuyorum. “Hepsi burada mı?” diye soruyor kapıdaki kadına. Kadın evet diyor.

İçeri giriyor. Yorgunluğu dışında normal görünüyor. Triko bir tişört, ten rengi bir pantolon ve Mokasen ayakkabılar giymiş. Bize gülümsüyor ancak

bu tam bir gülümseme değil.

“Hepinizi burada gördüğüme sevindim,” diyor. “Birkaç dakika içinde Dr. Ransome olası gönüllülere projeyi anlatmak üzere burada olacak. Dosyalarınızın içinde genel sağlık durumunuzla ilgili bir form var; lütfen beklerken onu doldurun ve gizlilik sözleşmesini imzalayın.”

Basit bir form, boşlukları doldurmak yerine çoktan seçmeli sorular var. Kapı açılıp beyaz önlüklü bir adam içeri girerken bitirmek üzereyim (kalp hastalıkları, göğüs ağrısı, nefes darlığı, böbrek hastalıkları ve idrar yapma zorluğu seçeneklerinin yanındaki “hayır” kutusunu işaretlerken zorlanıyorum). Önlüğündeki cebin üzerine Dr. *Ransome* işlenmiş. Kıvırcık beyaz saçları ve parlak mavi gözleri var; yüzü beyaz saçlı olmak için fazla genç. O da bize gülümsüyor, hem gözleri hem de dudaklarıyla.

“Hoş geldiniz,” diyor. “Sizlerle tanıştığıma memnun oldum. Bu klinik deneye hepinizin ilgi gösterdiğini mi anlamalıyım?” Henüz vermediğimiz yanıtı beklemeden devam ediyor. “Bu çok kısa sürecek,” diyor. “Bugün proje, hazırlık testleri ve bunun gibi konularda bilgi alacaksınız. İzin verin tarihçesinden söz edeyim biraz.”

Çok hızlı konuşuyor, bir notebooktan okuyor. Otizm araştırmasının tarihinden, yüzyılın başında otistik spectrum bozukluğuyla ilgili keşfedilen iki genden söz ediyor. Projektörü açıp, bize bir beynin resmini gösterene kadar benim kafam uyuşmuş ve aşırı yüklenmiş oluyor. Hızlı konuşmaya devam ederek ışık kalemiyle beynin bazı bölgelerini işaret ediyor. Sonunda projeye geliyor ve araştırmacıların ilkel sosyal toplumlar üzerindeki çalışmalardan nasıl buraya kadar geldiğini anlatıyor.

“Bunlar sadece temel bilgiler,” diyor. “Büyük olasılıkla size fazla gelmiş olabilir ancak lütfen heyecanımı mazur görün. Dosyalarınızda çizimlerin de bulunduğu daha basit bir açıklama var. Temel olarak yapacağımız şey otistik beyni normalleştirmek ve sonra düzgün çalışması için bebeklerde duyusal entegrasyon tedavisinin gelişmiş ve hızlı bir versiyonuyla eğitmek olacak.” Duruyor, bardağından su içiyor ve devam ediyor. “Bu toplantı için şimdilik bu kadar; testleriniz için bir program yapılacak -her şey dosyalarınızın içinde var- sağlık ekipleriyle başka toplantılarınız da olacak elbette. Formlarınızı ve diğer kağıtlarınızı kapıda duran kıza verin, protokole kabul edilip edilmeyeceğiniz belirlenecek.” Bir şey sormayı düşünmemize fırsat vermeden gidiyor.

Bay Aldrin ayağa kalkıyor ve bize dönüyor. “Formlarınızı ve imzaladığınız gizlilik sözleşmelerinizi bana verebilirsiniz - ve sakın endişelenmeyin, protokole kabul edileceksiniz.”

Beni endişelendiren bu değil. Formu tamamlayıp, anlaşmayı imzaladıktan sonra ikisini de Bay Aldrin’e veriyorum ve diğerleriyle konuşmadan oradan ayrılıyorum. Neredeyse tüm cumartesi sabahımı boş yere burada harcadım, evime gidip okumak istiyorum.

Sınırları aşmadan arabamla hızla eve doğru gidiyorum ve varır varmaz okumaya başlıyorum. Arabamı ya da evimi temizlemek için bile ara vermiyorum. Pazar günü kiliseye gitmiyorum. Pazartesi ve salı günü işe giderken yanıma okumakta olduğum bölümle bir sonraki bölümün çıktılarını alıyorum, hem öğle yemeği sırasında hem de gece yarısına kadar okuyorum. Bilgi içeriye açık ve düzenli bir biçimde akıyor, cümleler, paragraflar ve bölümler olarak özenle yüklenmiş biçim düzenleri var. Kafamda bunların hepsine yer var.

Ertesi çarşamba, beynin nasıl çalıştığını anlamak için hangi kitabı okumam gerektiğini Lucia’ya sormak için hazırım. İnternetteki biyoloji birinci seviye, ikinci seviye ve biyokimya birinci seviye ve ikinci seviye testlerini ve organik kimya birinci teorisini çözdüm. Nöroloji kitabına yeniden bakıyorum; artık daha anlaşılır görünüyor ancak bunun doğru kitap olup olmadığından emin değilim. Ne kadar zamanım var bilmiyorum; zamanımı yanlış kitapla boşa harcamak istemiyorum.

Bunu daha önce yapmamış olmak beni şaşırtıyor. Eskrime başladığımda, Tom’un bana önerdiği tüm kitapları okumuş ve bana yardımcı olacağını söylediği tüm videoları izlemiştim. Bir bilgisayar oyunu oynayacağım zaman oyunla ilgili her şeyi okuyorum.

Ancak şimdiye kadar hiç kendi beynimin nasıl çalıştığını öğrenmek için hareket geçmedim. Nedenini bilmiyorum. Sadece ilk başta bunun tuhaf olduğunu düşünmüştüm ve kitapların ne dediğini anlamayacağımdan emindim. Sanırım, gerçekten denemiş olsaydım bu konuda üniversite bitirebilirdim. Danışmanlarımın hepsi bana uygulamalı matematiği seçmemi söylediler, ben de yaptım. Neyi yapabileceğimi söylediler, ben de onlara inandım. Benim gerçek bir bilim çalışması yapabilecek türde bir beyne sahip olduğumu düşünmediler. Belki de yanıldılar.

Okuduğum kitapların ve testlerden aldığım puanların bulunduğu çıktıyı Lucia’ya gösterdim. “Bundan sonra ne okumam gerektiğini bilmek

istiyorum,” dedim.

“Lou -şaşırdığımı söylemekten utanıyorum.” Lucia başını sallıyor. ‘‘Tom, gel bunu gör. Lou bir biyoloji lisans öğrencisinin yapması gereken çalışmayı bir haftada yapmış.”

“Pek değil,” diyorum. “Sadece bir hedefim var ve lisans için nüfus biyolojisi ve botanik dersleri de almak gerek-”

“Ben daha çok derinlikten söz ediyorum,” diyor Lucia. “En düşük seviyeden ciddi çalışma gerektiren seviyelere gelmişsin... Lou, sen gerçekten organik sentezleri anlayabiliyor musun?”

“Bilemiyorum,” diyorum. “Laboratuvar çalışması yapmadım. Ancak biçim düzenleri, kimyasalların birbirine geçişleri oldukça açık görünüyor-"

“Lou, bana neden birbirine bitişik bazı grupların karbon halkasına yapıştığını ve diğerlerinin neden bir ya da iki karbona yapışmadığını söyleyebilir misin?”

Bu aptalca bir soru diye düşünüyorum. Grupların birleşmesinin nedeni, biçimlerinin ya da taşıdıkları yükün bir sonucudur. Çevrelerindeki negatif ya da pozitif yük bulutlarıyla o yumrulu biçimleri kafamda net olarak görebiliyorum. Bunun aptalca bir soru olduğunu Tom’a söylemek istemiyorum. Bunu açıklayan metnin içindeki paragrafları hatırlıyorum ancak sanırım bunları papağan gibi ezberden okumamı değil, kendi sözcüklerimle anlatmamı ister. Bu yüzden aynı ifadeleri kullanmadan, olabildiğince açık bir şekilde açıklıyorum.

“Ve tüm bunları sadece kitapları okuyarak mı öğrendin-kaç kere okudun?”

“Bir kere,” diyorum. “Bazı paragrafları iki kere.”

“Vay anasını,” diyor Tom. Lucia onu dürtüyor. Bu şekilde konuşulmasından hoşlanmıyor. “Lou, bunları öğrenmek için üniversite öğrencilerinin ne kadar çalıştığı hakkında bir fikrin var mı?”

Öğrenmek zor değil. Öğrenmemek zor. “Bunları kafamda görmek benim için kolay bir şey,” diyorum. “Ve kitaplarda resimler vardı.”

“Güçlü bir görsel hafıza,” diye mırıldanıyor Lucia.

“Ne kadar resim olsa ya da ne kadar animasyon videoları olsa,” diyor Tom, “üniversite öğrencilerinin çoğu organik kimyayla ilgili sorun yaşar. Ancak sen kitabı bir kere okuyarak tüm bunları öğreniyorsun -Lou, bize hiç söylemedin, sen bir dahiymişsin.”

”Bu splinter beceri yani parçalı beceri; otizmli kişinin ya da çocuğun sergilediği üstün beceri. Harfleri veya sayıları tanımamasına rağmen, alfabeyi veya sayıları sayabilmesi gibi,” diyorum. Tom’un ifadesi beni korkutuyor; benim bir dahi olduğumu düşünürse belki onlarla eskrim yapmamı istemeyebilir.

“Splinter beceri zırvası,” diyor Lucia. Sesi öfkeli geliyor; midemin kasıldığını hissediyorum. “Seninle ilgili değil,” diyor hemen. “Ancak bu splinter beceri tamamen modası geçmiş bir şey. Herkesin güçlü ya da zayıf olduğu yanları vardır, insanlar becerilerini hayata geçiremeyebilirler. Fizik öğrencileri mekanikte çok iyi notlar alıp, kaygan bir yolda araç kullanırken çuvallayabilirler; teoriyi bilirler ancak bunu araç sürüşüne uygulayamazlar. Ben seni yıllardır tanıyorum -seninkiler gerçek *beceriler,* splinter beceri değil.”

“Ancak ezberle ilgili olduğunu düşünüyorum,” diyorum hala duyduğum endişe yüzünden. "Gerçekten çok hızlı ezberleyebilirim. Ve standart testlerin çoğunda başarılıyımdır.”

“Bunları kendi sözcüklerinle açıklaman ezber değildir,” diyor Tom. “İnternetteki yazıyı biliyorum... farkında mısın, Lou, hayatımı nasıl kazandığımı hiç sormadın bana?”

Bu benim için tıpkı soğuk havada kapı tokmağını tutmak gibi bir şok. Haklı. Onun mesleğini hiç sormadım; insanlara mesleklerini sormak aklıma gelmiyor. Lucia’yı klinikte tanıdım bu yüzden doktor olduğunu biliyorum ancak Tom? “Mesleğin nedir?” diye soruyorum şimdi.

“Üniversitenin kimya mühendisliği bölümündeyim.”

“Ders mi veriyorsun?” diye soruyorum.

“Evet. İki lisans ve bir de son sınıfım var. Kimya mühendisliği branşı seçenler organik kimya dersleri almak zorundalar, bu yüzden onları iyi tanıyorum. Anlayan öğrencilerin anlamayanlara kıyasla anladıklarını nasıl anlattıklarını biliyorum.”

“Yani -benim gerçekten anladığımı mı düşünüyorsun?” “Lou, bu senin *zekan.* Sen anladığını düşünüyor musun?”“Anladığımı düşünüyorum...”

“Ben de öyle düşünüyorum. Bir haftadan kısa bir sürede bunu başarabilen biriyle daha önce karşılaşmamıştım. Hiç IQ testi yaptırdın mı, Lou?”

“Evet.” Bu konuda konuşmak istemiyorum. Her yıl farklı testler yaptırıyordum. Testlerden hoşlanmıyorum. Bazen başarısız olduğum

oluyor.”
“Sana ya da ailene sonuçları söylediler mi?"
“Hayır söylemediler,” diyorum. “Bu annemi üzüyordu. Benimle ilgili beklentilerini etkilemek istemediklerini söylediler. Ancak liseden mezun olabileceğimi söylediler.”
“Hmm. Keşke bu konuda bir fikrimiz olabilseydi...yeniden test yaptırmak ister misin?”
“Neden?” diye soruyorum.
“Sanırım...sadece sonucu bilmek istiyorum...ancak bu testlere girmeden de bu kadarını yapabiliyorsan, aslında ne değişir ki?”
“Lou, kayıtlarını kim tutuyor?” diye soruyor Lucia.
“Bilmiyorum," diyorum. “Sanırım eski okulum. Doktorlar. Ailem öldükten sonra oraya hiç gitmedim."
“Onlar senin kayıtların; onları almalısın. Tabii istiyorsan." Bu daha önce hiç düşünmediğim bir şeydi. İnsanlar büyüdükten ve okudukları yerden ayrıldıktan sonra okul ve tıbbi kayıtlarını alabiliyorlar mıydı? İnsanların bu kayıtlara neler yazdıklarını gerçekten bilmek istediğimden emin değilim. Ya benim hatırladığımdan beter şeyler yazarlarsa?
“Neyse," diye devam ediyor Lucia. “Sanırım bundan sonra denemen için iyi bir kitap biliyorum. Biraz eski bir kitap ancak içinde yanlış bir bilgi yok gerçi bu kitaptan sonra birçok yeni şey öğrenildi. Cego ve Clinton’ın *Beynin İşlevselliği* adlı kitabı. Sanırım...bende var...” Odadan çıkıyor ve ben de Tom’la Lucia’nın söylediklerini düşünüyorum. Çok fazla şeyler; kafatasımın içinde sıçrayan hızlı fotonlar gibi, kafam düşüncelerle uğulduyor.
“Al, Lou,” diyor Lucia, kitabı bana verirken. Ağır, kalın ve bez kaplı bir kitap. İsmi ve yazarları siyah dikdörtgen şeklindeki kitap sırtına altın harflerle işlenmiş. Kağıda basılı bir kitap görmeyeli uzun zaman olmuştu. “İnternette de yayımlanmış olabilir ancak emin değilim. Tıp fakültesine başladığımda almıştım. Bir göz at.”
Kitabı açıyorum. İlk sayfada hiçbir şey yok. Bir sonraki sayfada kitabın adı ve yazarları var -Betsy R. Cego ve Malcolm R. Clinton. Bu R harfinin ortak bir isim olup olmadığını ve neden birlikte yazdıklarını merak ediyorum. Bir boşluk var ve en altta şirketin adı ve tarih var. Bu yayıncı olmalı. R. Scott Landsdown Yayınları. Bu sayfanın arkasın küçük harflerle

bilgiler var. Ve sonrakinde yine kitabın ve yazarların adı. Sonraki sayfada “Önsöz” yazıyor. Okumaya başlıyorum.

“Onu ve tanıtım yazısını geçebilirsin,” diyor Lucia. "Bölümlerdeki açıklamaların seviyesi konusunda nasıl olduğunu görmek istiyorum.”

Neden insanların okumayacakları sayfalar koyuyorlar ki? Önsöz niye? Tanıtım? Lucia’yla tartışmak istemiyorum ancak bana okumam gerekirmiş gibi geliyor. Şimdilik geçiyorum ve sayfaları karıştırarak ilk bölümü buluyorum.

Okuması zor değil ve anlayabiliyorum. Yaklaşık on sayfa kadar okuduktan sonra başımı kaldırıyorum, Tom ve Lucia beni izliyorlar. Yüzümün kızardığını hissediyorum. Okurken onları tamamen unutmuşum. İnsanları unutmak hoş bir şey değildir.

“İyi mi, Lou?” diye soruyor Lucia.

“Hoşuma gitti,” diyorum.

“Güzel. Onu evine götürebilir ve istediğin kadar tutabilirsin. İnternette bildiğim başka kaynakları da sana e-postayla gönderirim. Olur mu?

“Olur,” diyorum. Okumaya devam etmek istiyorum ancak dış kapının açıldığını duyuyorum ve eskrim zamanının geldiğini anlıyorum.

ON İKİ

DİĞERLERİ DE BİRKAÇ DAKİKA SONRA GRUP HALİNDE GELİYORLAR. Arka bahçeye geçiyoruz, esneme hareketleri yapıyoruz, aletlerimizi takıp eskrim yapmaya başlıyoruz. Karşılaşmalar arasında Marjory yanımda oturuyor. Ön camı yaptırıp yaptırmadığımı soruyor, ben de yaptırdığımı söylüyorum. Lucia'yla maçını izliyorum; Lucia'dan uzun, ancak Lucia ondan daha iyi bir eskrimci. Hareket ettikçe Marjory'nin kahverengi saçları havalanıyor; Lucia açık renk saçlarını atkuyruğu yapmış. Bu akşam her ikisi de beyaz eskrim ceketi giymişler; kısa sürede Marjory'nin ceketinde Lucia'nın tuşlarının lekeleri beliriyor.

Tom'la eskrim yaparken hala Marjory'yi düşünüyorum. Tom'un değil, Marjory'nin biçim düzenlerini görüyorum ve Tom beni iki kere yakalıyor.

"Dikkatini vermiyorsun," diyor Tom.

"Üzgünüm," diyorum. Gözlerim Marjory'ye kayıyor.

Tom iç geçiriyor. "Kafanda bir sürü şey olduğunu biliyorum, Lou, ancak bunu kafamızdaki şeylerden bir süre uzaklaşmak için yapıyoruz."

"Evet...affedersin." Gözlerimi Marjory'den alıyorum, Tom'a ve onun kılıcına odaklanıyorum. Dikkatimi verdiğimde onun biçim düzenini görüyorum -uzun ve karışık bir düzen- artık onun hamlelerini savabilirim. Alçak, yüksek, yüksek, alçak ters, alçak, yüksek, alçak, alçak, ters... her beş hamlede bir ters vuruş yapıyor ve sonra başa dönüyor. Artık ters hamleye, kendi eksenimde dönüp, hızlı bir çapraz adım atmaya hazırım; ustalardan biri asla doğrudan değil, yandan hamle yap, demiş. Tıpkı satrançta at ve filin birbirlerine hamle açılarında olduğu gibi. Serimi istediğim şekilde sonlandırıp, bir tuş yapıyorum.

"Vay!" diyor Tom. "Rastgele bir düzen yakaladığımı sanmıştım."

"Her beş hamlede bir ters vuruş," diyorum.

"Kahretsin," diyor Tom. "Yeniden deneyelim."

Bu defa dokuz hamle boyunca ters vuruş yapmıyor, sonra yedi hamleye düşürüyor -her zaman tek sayılarda ters vuruş yaptığını fark ediyorum. Bunu uzun serilerde de izleyip, bekliyorum. Emin oluyorum...dokuz, yedi, beş ve sonra yine yedi. İşte o zaman çapraz adım atıyorum ve onu yine yakalıyorum. "Beş olmamıştı," diyor. Nefesi kesiliyor.

“Hayır...ancak tek sayıydı,” diyorum.

“Yeterince hızlı düşünemiyorum,” diyor Tom. “Hem eskrim yapıp, hem de düşünemiyorum. Sen nasıl beceriyorsun?”

“Sen hareket ediyorsun ancak biçim düzeni etmiyor,” diyorum. “Bunun için izlemek kolay oluyor.”

“Hiç bu şekilde düşünmemiştim,” diyor Tom. “Peki, kendi hamlelerini nasıl planlıyorsun? Onlar bir düzende değil.” “Düzendeler,” diyorum. “Ancak ben bir biçim düzeninden diğerine geçebilirim...” Bunu anladığını sanmıyorum ancak başka nasıl açıklayabileceğimi de bilemiyorum. “Arabayla bir yere giderken, olası birkaç güzergah vardır. Seçebileceğin birçok biçim düzeni. Birinden başladığında ve o biçim düzenine ait yolu kapalı bulduğunda başka bir yola girersin ve bir başka biçim düzenini seçersin, öyle değil mi?”

“Güzergahları biçim düzenleri olarak mı görüyorsun?” diye soruyor Lucia. “Ben onları şeritler olarak görüyorum ve eğer birbirlerine yakın değillerse, birinden diğerine geçmekte zorlanıyorum.”

“Ben tamamen kayboluyorum,” diyor Susan. ‘Toplu taşıma benim için büyük kolaylık -tabelaları okuyorum ve araca biniyorum. Eskiden bir yerlere arabayla gitmek zorunda kaldığımda her zaman geç giderdim.”

“Demek farklı biçim düzenlerini kafanda tutabiliyorsun ve birinden diğerine geçebiliyorsun.”

“Ancak çoğunlukla biçim düzenlerini analiz ederken rakibimin hamlelerine göre tepki veriyorum,” diyorum.

“Bu eskrime ilk başladığında öğretme tarzınla ilgili çok şeyi açıklıyor,” diyor Lucia. Mutlu görünüyor. Bunun onu neden mutlu ettiğini anlamıyorum. “İlk maçlarında biçim düzenini anlamak için zamanın yoktu -o zamanlar hem eskrim yapıp hem de düşünecek becerin yoktu, değil mi?”

“Şey ...bunları hatırlamak zor,” diyorum. İnsanların beynimin nasıl çalıştığını anlamaları beni rahatsız ediyor. Ya da nasıl çalışmadığını.

“Fark etmez -artık iyi bir eskrimcisin- ancak insanlar farklı biçimlerde öğreniyorlar.”

Akşamın geri kalanı hızla geçiyor. Diğer birkaç kişiyle daha eskrim yapıyorum; aralarda Marjory’nin yanında oturuyorum. Sokağın sesini dinliyorum ancak bir şey duymuyorum. Bazen arabalar geçiyor ancak sesleri en azından arka bahçeye normal geliyor. Arabamın yanına gittiğimde ne ön camım kırılmış ne de lastiklerim yarılmış. Hasardan önce hasarsızlık

gelmiş -eğer birileri arabama zarar vermeye gelseydi, arabam zarar gömmüş olurdu, tıpkı ışıkla karanlığın ilişkisi gibi. Önceden var olan karanlık ve sonra ışık geliyor.

"Ön camla ilgili polis seni aradı mı?" diye soruyor Tom. Hep birlikte ön bahçedeyiz.

"Hayır," diyorum. Marjory yanımdayken bunu da düşünmek istemiyorum.

"Lou-" Başını kaşıyor. "Bunu düşünmen *gerek.* Eskrim akşamlarında arabana yabancılar tarafından ardarda zarar verilmiş olması üzerinde düşünmelisin."

"Bizim gruptan biri değildi," diyorum. "Sizler benim arkadaşlarımsınız."

Tom önce yere sonra da başını kaldırıp bana bakıyor. "Lou, bence yine de düşünmelisin-" Kulaklarım daha fazlasını duymak istemiyor.

"Al bakalım," diyor Lucia, araya girerek. Araya girmek kabalıktır ancak onun araya girmiş olmasına seviniyorum. Kitabı getirmiş. Çantamı bagaja koyarken kitabı bana veriyor. "Nasıl gittiğini bana haber ver."

Köşedeki sokak lambasından gelen ışığın altında kitabın kapağı gri görünüyor. Parmaklarımın altında pürüzlü yüzeyini hissedebiliyorum.

"Ne okuyorsun, Lou?" diye soruyor Marjory. Midem kasılıyor. Araştırmayla ilgili Marjory'yle konuşmak istemiyorum. Onun araştırmadan haberdar olduğunu öğrenmek istemiyorum.

"Cego ve Clinton," diyor Lucia, sanki kitabın adıymış gibi.

"Vay," diyor Marjory. "Senin için iyi, Lou."

Anlamıyorum. Kitabı yazarlarından mı tanıyor? Sadece bir kitap mı yazmışlar? Ve neden kitabın benim için iyi olduğunu söylüyor? Yoksa bunu bir övgü amacıyla mı söyledi? Bunun da ne anlama geldiğini anlamıyorum. Soruların girdabında tuzağa düşmüş gibi hissediyorum kendimi, anlamamak sanki beni girdabın içine çekiyor, boğuyor.

Işık uzaktaki noktalardan hızla bana doğru geliyor, en uzakta olanı en uzun yolu seçiyor.

Eve dikkatle gidiyorum, her zamanki çukurlara, üzerimden akan sokak lambalarına ve tabela ışıklarına daha fazla dikkat ediyorum. Karanlığa hızla girip çıkıyorlar -karanlıkta olmak daha hızlı olmak anlamına gelmiyor.

LOU ARABASIYLA UZAKLAŞIRKEN TOM BAŞINI SALLADI. “Bilemiyorum-” dedi ve duraksadı.

“Sen de benim düşündüğümü mü düşünüyorsun?” diye sordu Lucia.

“Tek gerçek olasılık bu,” dedi Tom. Böyle düşünmek istemiyorum, Don’un bu kadar ciddi bir şey yapabileceğine inanmıyorum ancak... başka kim olabilir? Lou’nun soyadını biliyor; adresini bulabilir; eskrim kursunun ne zaman olduğunu biliyor ve Lou’nun arabasını tanıyor.”

“Bunu polise söylemedin,” diyor Lucia.

“Hayır. Lou’nun bunu kendisinin bulacağını sanmıştım ve ne de olsa araba onun. Burnumu sokmamam gerektiğini düşündüm. Ancak artık... keşke Lou’ya gidip, Don konusunda dikkatli olmasını söyleseydim diyorum. Hala onu arkadaşı olarak görüyor.”

“Biliyorum. “Lucia başını salladı. “O çok -şey bunun sadakat mi yoksa bir alışkanlık mı olduğunu bilemiyorum. Bir kere arkadaş oldu mu, sonsuza kadar arkadaş sayıyor. Üstelik-”

“Don olmayabilir. Biliyorum. Bazen tam bir baş belası olabiliyor ancak daha önce hiç şiddet göstermedi. Ve bu akşam bir şey olmadı.”

“Gece henüz bitmedi,” dedi Lucia. “Eğer başka bir şey duyarsak bunu polise söylemeliyiz. Lou’nun iyiliği için.”

“Haklısın elbette.” Tom esnedi. “Başka bir şey olmamasını ve olanların sadece ardışık rastlantılar olduğunu dileyelim.”

BİNAYA GELDİĞİMDE KİTABI VE ÇANTAMI YUKARI ÇIKARIYORUM. Danny’nin dairesinden ses gelmiyor bu yüzden ben de geçip gidiyorum. Eskrim ceketimi kirli sepetine atıyorum ve kitabı masama götürüyorum. Masanın lambasının altında kitabın kapağı gri değil mavi görünüyor.

Açıyorum. Bazı yerleri geçmemi söyleyen Lucia yanımda olmadığı için bütün sayfaları okuyorum. “İthaflar” başlığı altında Betsy R. Cego şunları yazmış: “Jerry ve Bob’a, teşekkürlerimle”, ve Malcolm R. Clinton da şunları yazmış: “Sevgili eşim Cecilia’ya ve babam George’un anısına.” Johns Hopkins Üniversitesi Tıp Fakültesi Profesörü Peter J. Bartleman

tarafından yazılan ilksözde, Betsy R. Cego’nun ismindeki R harfinin *Rodham,* Malcolm R. Clinton’ın ismindeki R harfinin *Richard* anlamına geldiğine ilişkin bir bilgi var. Demek ki R harfinin kitabın ortak yazarı olmalarıyla ilgisi yokmuş. Peter J. Bartleman, kitabın beyin işlevselliği üzerine geçerli bilgilerin en önemli derlemesi olduğunu söylüyor. İlksözü neden onun yazdığını bilmiyorum.

Önsöz bunun yanıtını veriyor. Peter J. Bartleman, tıp fakültesinde Betsy R. Cego’nun hocasıymış ve beyinle ilgili araştırmalara hayat boyu sürecek ilgiyi ve sadakati aşılamış. Önsözde kitabın ne hakkında olduğu, neden bu yazarların yazdığı açıklanıyor ve birçok insana ve şirkete, yardımları için teşekkür ediliyor. Listede çalıştığım şirketin adını görmek beni şaşırtıyor. Bilgisayımsal metotlarla destek sağlamışlar.

Bilgisayımsal metotlar bizim bölüm tarafından geliştiriliyor. Telif tarihine yeniden bakıyorum. Bu kitap yazıldığında ben şirkette çalışmıyordum.

Acaba şu eski programlardan hala var mıdır?

Kitabın ek sözlük bölümündeki sözcüklere bakıyorum. Neredeyse yarısını biliyorum. Beyin yapısına dair özet verilen ilk bölüme döndüğümde her şey anlam kazanıyor. Beyincik, amigdal, beyin çıkıntısı, beyin...çeşitli açılardan alınmış çizimler var. Daha önce farklı bölgelerin işlevini gösteren çizimler görmemiştim, iyice yakından bakıyorum. Ana dil merkezinin neden sol tarafta, işitme bölgesinin sağ tarafta olduğunu merak ediyorum. Neden böyle ayrılmış? Bir kulağa gelen sesin diğer kulağa gelen sesten daha çok dil gibi duyulup duyulmadığını merak ediyorum. Görsel işlemleme de en az bunu anlamak kadar zor.

Bölümün sonunda okuduğum bir cümle öyle başımı döndürüyor ki, durup sürekli ona bakıyorum: “Psikolojik işlevlerinin yanısıra insan beyni temel olarak biçim düzenlerini çözümlemek ve üretmek için vardır.”

Nefesim göğsümde tıkanıp kalıyor; önce buz kesiyorum, sonra sıcak basıyor. Bu benim yaptığım şey. Eğer bu insan beyninin temel işleviyse o zaman ben anormal değilim, normalim.

Bu olamaz. Şu ana kadar bildiğim tek şey benim farklı olduğum, yetersiz olduğumdu. Cümleyi yeniden okuyorum, bildiklerimin içine yerleştirmeye çalışıyorum.

Sonunda, paragrafın sonunu da okuyorum. “Biçim düzeni çözümlemesi hatalı olabilir, tıpkı zihinsel hastalıklarda olduğu gibi, yanlış biçim düzenleriyle ya da hatalı veri temeli üzerine üretilmiş olabilir; ancak en

şiddetli zihinsel bozukluklarda bile, her iki faaliyet de insan beyninin karakteristiğidir -hatta insan beyninden daha az karmaşık beyinlerin bile. Bu tür beyin işlevleriyle ilgilenen okurlar aşağıdaki kaynaklara başvurmalıdırlar.”

Demek ben hem normal hem de *anormal* olabilirim... Biçim düzenlerini görmek ve üretmek konusunda normalimdir ancak belki de yanlış biçim düzenleri yapıyorumdur.

Kendimi yorgun hissedinceye kadar okumaya devam ediyorum, saat gecenin üçü olmuş. Şu ana kadar 6. bölüme gelmişim: “Görsel İşlemenin Bilgisayımsal Değerlendirmesi.”

ŞİMDİDEN DEĞİŞİYORUM. Birkaç ay önce Marjory’yi sevdiğimin farkında değildim. Bir turnuvada, yabancılarla eskrim maçı yapabileceğimi bilmiyordum. Biyoloji kimya öğrenebileceğimi bilmiyordum. Bu kadar değişebileceğimi bilmiyordum.

Çocukken saatlerimi geçirdiğim rehabilitasyon merkezindeki insanlardan biri, engelliliğin insanlara inancını göstermesi için tanrı tarafından verilen bir fırsat olduğunu söylerdi. Annem dudaklarını sıkar, tartışmamaya çalışırdı. O zamanlar hükümet rehabilitasyon hizmeti sağlamak için kiliseler kanalıyla para akışı yapardı ve ailem de sadece bu hizmeti alabiliyordu. Annem onlarla tartışırsa beni programdan atacaklarından korkardı. Ve vaazı sonuna kadar itiraz etmeden dinlemek zorunda kalırdı.

Bu anlamda tanrıyı anlamıyorum. İnsanların ruhen gelişmelerini sağlamak için kötü şeyler yapacağını düşünmüyorum. Annem bunu kötü ailelerin yaptığını söylerdi. Kötü aileler çocuklarının hayatlarını zorlaştırır ve sancılı hale getirirlerdi, sonra da bunu onların gelişmesi için yaptıklarını söylerlerdi. Gelişmek ve büyümek zaten yeterince zor; çocukların hayatlarının zorlaştırılmasına ihtiyaçları yok. Ben bunun normal çocuklar için de geçerli olduğunu düşünüyorum. Yürümeyi öğrenen küçük çocukları izledim; mücadele ediyorlar ve defalarca düşüyorlar. Yüzlerinden bunun kolay olmadığı anlaşılıyor. İşlerini zorlaştırmak için onlara ağırlık bağlamak aptallık olur.

Tanrının iyi bir aile büyüğü olduğu düşünülür, Babamız. Bu yüzden onun işleri zorlaştıracağını düşünmüyorum. Tanrının, ailemin ya da benim bir mücadeleye ihtiyacımız olduğunu düşündüğüm için otizm hastası olduğumu sanmıyorum. Bu tıpkı küçükken üzerime bir taşın düşüp, bacağımın kırılması gibi bir şey. Otizmimin nedeni her neyse bir kazadır. Tanrı kazayı önlememiştir ancak buna neden de olmamıştır.

Kazalar insanların başına gelebilir; annemin arkadaşı Celia kazaların çoğunun gerçek kazalar olmadığını, bunların çoğunun bazı insanların yaptığı aptalca şeyler yüzünden olduğunu, ancak kaza geçiren insanın her zaman aptalca şeyler yapan insan olmadığını söylemişti. Bence benim otizmim bir kazaydı ve onunla mücadelem beni ortaya koyuyor. Annem böyle söylemişti.

Çoğu zaman böyle düşünüyorum. Bazen de emin olamıyorum.

ALÇAK BULUTLARIN OLDUĞU GRİ BİR SABAH. Yavaş hareket eden ışık henüz karanlığı tam olarak kovalayamamış. Öğle yemeğimi paketliyorum. Cego ve Clinton'ı da alıp aşağı iniyorum. Kitabı öğle yemeğinde okuyabilirim.

Lastiklerimin havası iyi. On camım kırılmamış. Belki de arkadaşım olmayan o kişi arabama zarar vermekten yorulmuştur.

Kilidi açıyorum, kitabı ve yemeğimi yolcu koltuğuna koyuyorum ve arabaya biniyorum. Araba kullanırken dinlemeyi sevdiğim sabah müziği kafamda.

Anahtarı çevirdiğimde hiçbir şey olmuyor. Motor çalışmıyor. Kontağın içinde dönen anahtarın çıkardığı tık sesinden başka bir ses yok. Bunun ne anlama geldiğini biliyorum. Aküm bitmiş.

Kafamdaki müziğin sesi yok oluyor. Akü dün akşam bitmemişti. Dün gece akü seviyesi normaldi.

İniyorum ve kaportayı açıyorum. Kaportayı kaldırdığımda bir şey üstüme zıplıyor. Geri sıçrıyorum ve neredeyse kaldırımın üzerine düşecek oluyorum.

Bu kutunun içinden fırlayan bir palyaçonun bulunduğu bir oyuncak. Akünün olması gereken yerde duruyor. Akü yok.

İşe geç kalacağım. Bay Crenshaw bana öfkelenecek. Oyuncağa dokunmadan kaportayı motorun üzerine kapatıyorum. Çocukken bile bu oyuncağı hiç sevmezdim. Polisi ve sigorta şirketini aramalıyım, can sıkıcı işler. Saatime bakıyorum. Hızla durağa gidersem treni yakalayabilirim ve işe geç kalmam.

Kalabalık trende insanlar göz temasında bulunmadan birbirlerinin yanından geçiyorlar. Bazıları gazete okuyor, bazıları trenin sonundaki monitöre bakıyor. Kitabı açıyorum; Cego ve Clinton'ın, beynin görsel sinyalleri nasıl işlediğine dair söylediklerini okuyorum. Bunları yazdıkları dönemde sanayi robotları hareketi yönlendirmek için sadece basit bir görülebilir veri kullanıyormuş. Büyük silahların lazer hedefleme sistemleri dışında robotlarda çift gözlü görüş gelişmemiş.

Görsel işlemleme aşamaları arasındaki geribildirim döngüsü beni şaşırttı; bu kadar ilginç bir şeyin normal insanların kafasında gerçekleşebileceğini hiç fark etmemiştim. Ben onların, nesnelere bakıp ne olduklarını otomatik olarak fark ettiklerini sanıyordum.

Kampüs durağına geliyorum ve artık nereden gideceğimi bildiğim için binamıza gitmem daha az zamanımı alıyor. Üç dakika, yirmi saniye erken geliyorum. Bay Crenshaw yine koridorda ancak benimle konuşmuyor; ofisime girmem için hiç konuşmadan yana çekiliyor. "Günaydın, Bay Crenshaw," diyorum çünkü uygun olanı bu, o da bana "günaydın" gibi bir şeyler mırıldanarak karşılık veriyor. Konuşma terapistim o olsaydı, daha net konuşmak zorunda kalacaktı.

Kitabı masama koyuyorum ve yemeğimi mutfağa bırakmak için koridora çıkıyorum. Bay Crenshaw şimdi de pencerenin yanında durmuş, park yerine bakıyor. Dönüyor ve beni görüyor. "Araban nerede, Arrendale?" diye soruyor.

"Evde," diyorum. "Trenle geldim."

"Demek trene binebiliyorsun," diyor. Yüzü parlamaya başlıyor. "O zaman özel bir park yerine gerçekten ihtiyacın yok."

"Çok gürültülü," diyorum. "Dün akşam birisi akümü çalmış."

"Senin gibi biri için araba her zaman bir sorundur," diyor bana yaklaşarak. "Güvenli bir park yeri olmayan yerlerde yaşayan insanlar araba sahibi olmakla övünmemelidir."

"Birkaç hafta öncesine kadar hiçbir şey olmadı," diyorum. Onunla neden tartışmak istediğimi anlamıyorum. Ben tartışmaktan hoşlanmam.

“Şanslıymışsın. Ancak şimdi birileri seni fark etti, öyle değil mi? Arka arkaya üç olay yaşadın. Neyse, bu defa geç kalmadın.”

“Bu yüzden sadece bir kere geç kaldım,” diyorum.

“Konu bu değil,” diyor. Konunun ne olduğunu merak ediyorum. Ne benden, ne de diğerlerinden hoşlanıyor. Ofisimin kapısına bakıyor. “Sanırım artık işinin başına geri dönmek istersin,” diyor. “Ya da işe başlamak-” Şimdi de koridordaki saate bakıyor. Başlama saatini iki dakika, on sekiz saniye geçmiş. Ona *Sizin yüzünüzden geciktim,* demek istiyorum ancak yapmıyorum. Bu iki dakika on sekiz saniyelik gecikmeyi kapatmayacağım. Benim hatam değil. Bu beni heyecanlandırdı.

Dünkü çalışmamı getiriyorum ekrana ve o şahane biçim düzenleri oluşmaya başlıyor. Parametreler ardı ardına akıyor, biçim düzenini bir kalıptan diğerine sokuyor. Başımı kaldırıp saate baktığımda bir saat on bir dakika geçtiğini fark ediyorum. Bay Crenshaw bu saate bizim binada olmaz. Hiç bu kadar uzun kalmıyor. Su almak için koridora çıkıyorum. Koridor boş ancak spor salonundaki tabelayı görüyorum. İçeride biri var. Umursamıyorum.

Söylemem gereken sözcükleri kağıda yazıyorum sonra polisi arayıp ilk kazanın tutanağını tutan Bay Stacy’le konuşmak istiyorum. Karşıma çıktığında arkasından gelen sesleri duyabiliyorum. Başka insanlar konuşuyor, uğultuyu duyuyorum.

“Ben Lou Arrendale,” diyorum. “Lastiklerim yarıldığında siz gelmiştiniz. Aramamı söylemiştiniz-”

“Evet evet,” diyor. Sesi sabırsız ve pek dinlemiyormuş gibi geliyor. “Memur Isaka bana geçen haftaki ön cam olayından söz etti. Araştırmak için fırsatımız olmadı...”

“Dün akşam akümü çalmışlar,” diyorum. “Ve birisi akünün olması gereken yere bir oyuncak bırakmış.”

“Ne?”

“Bu sabah arabam çalışmadı. Kaportayı kaldırıp baktım ve üstüme bir şey fırladı. Birisi akünün olması gereken yere, açınca kutudan fırlayan palyaço koymuş.”

“Siz orada kalın, ben birilerini göndereceğim-” diyor.

“Evde değilim,” diyorum. “İşteyim. Zamanında gelmeseydim, patronum bana öfkelenirdi. Arabam evin önünde.“

“Anladım. Oyuncak nerede?”

“Arabada,” diyorum. “Ona dokunmadım. Bu tür oyuncaklardan hoşlanmam. Sadece kapağı kapattım.” Kaporta demek istemiştim ancak ağzımdan yanlış sözcük çıktı.

“Bu hiç hoşuma gitmedi,” diyor. “Birisi sizden gerçekten hiç hoşlanmıyor, Bay Arrendale. Bunu kimin yapmış olabileceğine dair bir fikriniz var mı?”

“Bana öfkelenmiş olduğunu bildiğim tek kişi patronum, Bay Crenshaw,” diyorum. “O gün geç kaldığımda çok öfkelenmişti. Otizmli insanlardan hoşlanmıyor. Bizim deneysel bir tedaviyi denememizi istiyordu”

“Sizin mi? İş yerinde başka otizm hastaları da mı var?” Bilmediğini fark ediyorum; bunu daha önce sormamıştı. “Bizim bölümümüzde tamamen otizmli insanlar var,” diyorum. “Ancak Bay Crenshaw’ın böyle bir şey yapabileceğini düşünmüyorum. Gerçi...özel izinle araba kullanmamızdan ve ayrı bir park yerimizin olmasından hoşlanmıyor. Herkes gibi bizim de trene binmemiz gerektiğini düşünüyor.”

“Hmmm. Ve bütün zarar sizin arabanıza verildi.”

“Evet. Ancak eskrim kursumla ilgili bilgisi yok.” Bay Crenshaw’ın şehri benim arabamı bulmak ve ön camını kırmak için dolaştığını sanmıyorum.

“Başka bir şey var mı? Herhangi bir şey?”

Boş yere suçlamak istemiyorum. Boş yere suçlamak yanlıştır. Ancak yeniden arabama zarar verilmesini istemiyorum.

Başka şeyler yapmamı engelliyor; programımı altüst ediyor. Ve para harcatıyor.

“Merkez’de normal arkadaşlarımın olmaması gerektiğini düşünen Emmy Sanderson adında biri var,” diyorum “Ancak nerede eskrim yaptığımı bilmiyor.” Emmy olduğunu sanmıyorum ancak son birkaç aydır Bay Crenshaw’ın dışında bana öfkelenen tek kişi o. Biçim düzeni ona pek uymuyor ya da Bay Crenshaw’a ancak biçim düzeni yanlış olabilir.

“Emmy Sanderson,” diye yineliyor. “Ve evinizin de nerede olduğunu bildiğini düşünmüyorsunuz?”

“Hayır.” Emmy arkadaşım değil ancak onun bu tür şeyler yapabileceğini düşünmüyorum. Don ise arkadaşım ve onun da böyle şeyler yapabileceğine inanmıyorum.

“Bana sanki eskrim grubundan biriymiş gibi geliyor. Anlaşamadığınız biri var mı?”

Bir anda terlemeye başlıyorum. “Onlar arkadaşlarım,” diyorum. “Emmy onların gerçek arkadaş olamayacaklarını söylüyor ancak öyleler. Arkadaşlar arkadaşlara zarar vermez.”

Homurdanıyor. Ne homurdandığını anlamıyorum. “Arkadaştan arkadaşa fark vardır,” diyor. “Bana o gruptaki insanlardan söz edin biraz.”

İlk önce Tom ve Lucia’dan başlıyorum sonra diğerlerine geçiyorum; isimleri yazıyor, içlerinden bir tanesini hecelememi istiyor.

“Peki, son birkaç haftadır hepsi orada mıydı?”

“Her hafta gelmediler,” diyorum. Kimin nerede olduğunu hatırlamaya çalışarak ona söylüyorum. “Don ise başka bir eğitmenle çalışmaya karar verdi; Tom’a öfkelendi.”

“Tom’a. Size değil mi?”

“Hayır.” Arkadaşımı eleştirmeden bunu nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum, arkadaşları eleştirmek yanlıştır. “Don arada bir dalga geçer ancak arkadaşımdır,” diyorum. “Tom’a öfkelendi çünkü Tom bana uzun zaman önce Don’un yaptığı bir şey anlattı ancak Don bundan hiç hoşlanmadı.”

“Kötü bir şey miydi?” diye soruyor Stacy.

“Turnuvada olan bir şey,” diyorum. “Don maçtan sonra bana geldi ve nerede hata yaptığımı söyledi ve Tom -benim eğitmenim- ona, beni yalnız bırakmasını söyledi. Don bana yardım etmeye çalışıyordu ancak Tom öyle düşünmüyordu. Tom benim Don’un ilk turnuvasında olduğundan daha başarılı olduğumu söyledi, Don bunu duydu ve Tom’a öfkelendi. Ondan sonra da bizim gruptan ayrıldı.”

“Bu durumda isteseydi eğitmeninin arabasına zarar verirdi. Yine de onu bir kontrol edelim. Aklınıza başka bir şey gelirse, bana haber verin. O oyuncağı alması için birini göndereceğim; üzerinde parmak izi ya da başka bir şey olup olmadığına bakarız.”

Telefonu kapatınca oturup Don’u düşünüyorum ancak bu hiç hoşuma gitmiyor. Onun yerine Marjory’yi düşünüyorum ve sonra Marjory’yle Don’u düşünüyorum. Don ve Marjory’yi şey olarak düşünmek... arkadaş...sevgili olarak düşünmek midemi bulandırıyor. Marjory’nin Don’dan hoşlanmadığını biliyorum. Peki, Don ondan hoşlanıyor mu? Onun yanına nasıl oturduğunu, ikimizin arasında nasıl durduğunu ve Lucia’nın onu nasıl uzaklaştırdığını hatırlıyorum.

Marjory, Lucia’ya benden hoşlandığını söyledi mi acaba? Sanırım, bu da normal insanların yaptığı şeylerden biri. Birinin diğerinden hoşlanıp hoşlanmadığını ya da ne kadar hoşlandığını anlayabiliyor. Merak etmelerine gerek kalmıyor. Sanki başkalarının beynini okuyarak birinin ne zaman şaka yaptığını, ne zaman ciddi olduğunu, bir sözcüğün ciddi mi yoksa şaka olarak mı kullanıldığını biliyorlar. Keşke Marjory’nin benden hoşlanıp hoşlanmadığından emin olabilsem. Bana gülümsüyor. Benimle canayakın bir biçimde konuşuyor. Ancak bunu herkese yapıyor olabilir. Herkese canayakın davranabilir; bunu markette görmüştüm.

Emmy’nin suçlamalarını hatırlıyorum. Marjory kendi alanı olmasa da, beni ilginç bir araştırma deneği olarak görüyorsa yine de bana gülümseyip, benimle konuşabilir. Bu benden hoşlandığı anlamına gelmez. Bu sadece onun Dr. Fornum’dan daha iyi bir insan olduğu anlamına gelebilir. Dr. Fornum beni karşılarken ya da yolcu ederken bana gülümsese bile bu gülümseme Marjory’de olduğu gibi gözlerine kadar yansımıyor. Marjory’nin diğer insanlara nasıl gülümsediğini gördüm, bu her zaman tam bir gülümseme oluyor. Marjory benim arkadaşımsa bana kendi projesini anlatırken gerçeği söylüyor olmalı ve ben de onun arkadaşıysam ona inanmalıyım.

Başımı sallayarak bu düşünceleri ait oldukları karanlığa geri gönderiyorum. Rüzgargüllerimin hareket etmesi için pervaneyi çalıştırıyorum. Şu anda buna ihtiyacım var; fazla hızlı nefes alıyorum ve ensemin terlediğini hissediyorum. Arabam yüzünden, Bay Crenshaw yüzünden, polisle konuşma zorunluluğu yüzünden. Marjory yüzünden değil.

Birkaç dakika sonra beynimin işlevselliği biçim düzeni çözümlemelerine ve üretimine dönüyor. Zihnimin Cego ve Clinton’a kaymasına izin vermiyorum. Polisle konuşmak için harcadığım zamanı kapatmak adına öğle tatilinin bir bölümünde çalışacağım ancak Bay Crenshaw’ın malolduğu iki dakika on sekiz saniyeyi kapatmayacağım.

Biçim düzenlerinin karmaşıklığına ve güzelliğine dalarak 1:28:17’den önce yemek molasına çıkmıyorum.

KAFAMIN İÇİNDEKİ MÜZİK BRUCH'UN 2 NUMARALI KEMAN KONÇERTOSU. Evde bu konçertonun dört kaydı var. Bir tanesi yirminci yüzyıl solistlerinden Perlman adında birine ait çok eski bir kayıt ancak en sevdiğim. Diğer üçü daha yeni, bunlardan ikisi fena değil ancak pek ilgimi çekmiyor ve bir tanesi geçen yılın Tchaikovsy Yarışması'nın birincisi ve hala çok genç biri olan Idris Vai-Kassadelikos'a ait bir kayıt. Vai-Kassadelikos yaşlandıkça Perlman kadar iyi olabilir. Perlman'ın, onun yaşındayken ne kadar iyi olduğunu bilmiyorum ancak Vai-Kassadelikos yüksek notalara nefes kesici bir biçimde rahatça çıkabiliyor.

Diğerlerine göre bu müzikle bazı biçim düzenleri daha kolay görülebiliyor. Bach hemen hepsini ortaya çıkarıyor ancak... elips biçim düzenleri için en iyisi Bruch. Bu müziğin uzun sürükleyişleri Bach'ın ortaya çıkardığı çiçeksi biçim düzenlerini gizliyor.

Karanlık bir müzik. Tıpkı gece rüzgarda dalgalanan mavi-siyah kurdelalar gibi karanlığın uzun, dalgalı çizgileri gibi duyuyorum. Şimdi daha yumuşak, şimdi daha yüksek, şimdi sadece nefes alan orkestranın arkasında keman solosu giriyor, daha da yükseliyor, tıpkı hava akımının üzerindeki kurdelalar gibi.

Cego ve Clinton okurken dinlemek için ideal bir müzik olduğunu düşünüyorum. Çabucak yemeğimi yiyorum ve pervanemin zamanlayıcısını ayarlıyorum. Böylece ışığın pırıltıları bana ne zaman işe geri dönmem gerektiğini söyleyecek.

Cego ve Clinton beynin uçlarının açıları, dokuları, renkleri nasıl işlemlediğini ve görsel işlemlemenin aşamaları arasından nasıl gidip geldiğini anlatıyor. Yüz tanımayla ilgili beyinde ayrı bir bölüm olduğunu bilmiyordum; gerçi yaptıkları alıntı yirminci yüzyıla dayanıyor. Farklı yönlerdeki bir nesneyi tanıma becerisinin doğuştan kör olup, sonradan gören kişilerde bozuk olduğunu bilmiyordum.

Tekrar tekrar her zaman anlamakta sorun yaşadığım, doğuştan kör olanlarla ya da başa alınan darbe ya da felç ya da anevrizma kaynaklı beyin travmaları anlatıyorlar. Diğerlerinin yüzleri güçlü duygulanmalar nedeniyle biçim değiştirirken benim yüzümün değişmemesi beynimin biçim değişikliğini işlemlememesinden mi kaynaklanıyor?

Hafif bir vızıltı: pervanem çalışmaya başlıyor. Gözlerimi kapatıyorum, üç saniye bekliyorum ve açıyorum. Oda renklerle ve hareketlerle doluyor, rüzgargülleri hareket ederek ışığı yansıtıyor. Kitabı bırakıp işime

dönüyorum. Pırıltıların sürekli titreşimi beni gevşetiyor. Bu düzenli ve öngörülebilir bir biçim düzeni ve bunu doğru biçimde yapmak haftalarımı aldı. Bunu yapmanın daha kolay bir yolu olmalıydı, diye düşünüyorum ancak rüzgargülünün tüm hareketli parçalarının aynı hızda dönmesini sağlamak için her birini ayn ayn ayarlamak zorunda kaldım.

Telefonum çalıyor. Telefonun çalmasından hoşlanmıyorum, beni yerimden sıçratıyor ve karşımda hemen konuşmamı bekleyen biri oluyor. Derin bir nefes alıyorum. “Lou Arrendale,” diyerek yanıtlıyorum.

“Aaa -ben Dedektif Stacy,” diyor karşımdaki ses. “Dinleyin -arabanıza bakması için birilerini gönderdik. Bana yeniden plaka numaranızı verebilir misiniz?”

Plakamı söylüyorum.

“Hımın. Şey, sizinle özel olarak konuşmam gerekiyor.” Duraklıyor, sanırım bir şeyler söylememi bekliyor ancak ben ne söyleyeceğimi bilmiyorum. Sonunda devam ediyor. “Tehlikede olabilirsiniz, Bay Arrendale. Bunu size yapan kişi pek iyi birine benzemiyor. Bizim çocuklar oyuncağı almak istediklerinde orada küçük bir patlayıcı olduğunu fark etmişler.”

“Patlayıcı!”

“Evet. Neyse, çocuklar dikkatliymiş. Hemen bomba imha ekibini çağırmışlar. Ancak siz o oyuncağı almış olsaydınız, birkaç parmağınızı kaybedebilirdiniz. Ya da o şey yüzünüzde patlayabilirdi.”

“Anladım.” Anladığım gibi hayal de edebiliyorum. Neredeyse uzanıp, oyuncağı alacaktım...bunu yapsaydım...bir anda buz kesiyorum; ellerim titremeye başlıyor.

“Bu kişiyi hemen bulmalıyız. Eskrim eğitmeninizin evinde kimse yok.”

“Tom üniversitede ders veriyor,” diyorum. “Kimya mühendisliği dersleri.”

“Anladım. Peki, ya eşi?”

“Lucia doktordur,” diyorum. "Tıp merkezinde çalışıyor. Bu insanın gerçekten bana zarar vermek istediğini mi düşünüyorsunuz?”

“Başınıza dert açmak istediği kesin,” diyor polis memuru. “Ve şiddetini giderek arttırıyor. Merkeze gelebilir misiniz?”

“Paydostan önce buradan ayrılamam,” diyorum. “Bay Crenshaw bana öfkelenir.” Birileri canımı yakmaya çalışıyorsa, başkalarını da öfkelendirmek istemem.

“Birilerini gönderiyoruz,” diyor Bay Stacy. “Hangi binadasınız?” Ona hangi binada olduğumu, hangi kapıdan girmeleri gerektiğini ve park yerimize gelmeleri için nereden dönmeleri gerektiğini anlatıyorum ve o da devam ediyor. “Yanın saat içinde orada olurlar. Parmak izleri bulduk; onlarla karşılaştırmak için sizinkileri de almalıyız. Parmak izleriniz arabanın her yerinde olmalı -ve son günlerde arabanızı tamirciye götürdünüz. Ancak sizin ve tamircilerin parmak izleriyle eşleşmeyen parmak izleri bulursak...somut bir kanıt elde etmiş oluruz.”

Polisin benimle konuşmaya geleceğini Bay Aldrin’e mi yoksa Bay Crenshaw’a mı söylemeliyim? Hangisinin Bay Crenshaw’i daha çok öfkelendireceğini bilmiyorum. Bay Aldrin onun kadar sık öfkelenmiyor. Onun ofisini arıyorum.

“Polisler benimle konuşmaya geliyor,” diyorum. “Bu süreyi daha sonra kapatırım.”

“Lou! Ne oldu? Ne yaptın?”

“Arabamla ilgili,” diyorum.

Daha fazla bir şey söylememe izin vermeden hızla konuşmaya başlıyor. “Lou, onlara bir şey söyleme. Sana bir avukat bulacağız. Yaralanan oldu mu?”

“Kimse yaralanmadı,” diyorum. Nefesini salıverdiğini duyuyorum.

“Neyse, buna da şükür,” diyor.

“Kaportayı açınca o şeye dokunmadım.”

“Neye? Neden söz ediyorsun?”

“Şey...birinin arabama koyduğu o şeye. Şu açınca içinden palyoça fırlayan oyuncağa.”

“Dur -dur. Sen bana polisin bir başkasının sana yaptığı bir şey yüzünden mi seninle konuşmaya geleceğini söylüyorsun? Senin yaptığın bir şey yüzünden değil mi?”

“Ben dokunmadım,” diyorum. Söylediği sözcükler yavaş yavaş kafama giriyor; teker teker; sesindeki heyecan onları net olarak duymamı engelliyor ilk başta. Önce benim yanlış bir şey yapmış olduğumu, polisi buraya getirecek bir şey yapmış olduğumu düşünmüş olmalı. Burada çalışmaya başladığımdan beri tanıdığım bu adam, benim yanlış bir şey yapmış olabileceğimi düşünüyor. Kendimi ağırlaşmış hissediyorum.

“Affedersin,” diyor, ben başka bir şey söylemeden. “Öyle anladım -öyle anlamış olmalıyım- yanlış bir şeyler yaptığın sonucuna vardım bir anda.

Affedersin. Yapmayacağını biliyorum. Ancak ben yine de polislerle konuşurken yanında şirketin avukatlarından birinin olması gerektiğini düşünüyorum.”

“Hayır,” diyorum. Kendimi iyi hissetmiyorum; bana çocukmuşum gibi davranılmasını istemiyorum. Bay Aldrin’in beni sevdiğini sanıyordum. Eğer o beni sevmiyorsa, ondan daha beter biri olan Bay Crenshaw benden nefret ediyor olmalı. “Ben avukat istemiyorum. Benim avukata ihtiyacım yok. Ben yanlış bir şey yapmadım. Birisi benim arabama zarar verip duruyor.”

“Birden fazla mı oldu?” diye soruyor.

“Evet,” diyorum. “İki hafta önce lastiklerim inikti. Yarmışlar. İşe geç kaldığım gündü. Ondan sonraki çarşamba günü bir arkadaşımın evindeyken birisi ön camımı kırdı. O zaman da polis çağırdım.”

“Bana bunları anlatmadın, Lou,” diyor Bay Aldrin.

“Hayır... Bay Crenshaw’ın buna öfkeleneceğini düşündüm. Ve bu sabah da arabam çalışmadı. Akümü çalmışlar yerine oyuncak koymuşlardı. İşe geldim ve polisi aradım. Bakmaya gittiklerinde oyuncağın altında bir patlayıcı bulmuşlar.”

“Aman tanrım, Lou -bu çok...sen yaralanabilirdin. Bu çok korkunç. Kim olabileceğine dair bir fikrin var mı -hayır, elbette yok. Dinle, ben oraya geliyorum.”

Ben ona gelmemesini söyleyemeden telefonu kapatıyor. Artık çalışamayacak kadar heyecanlıyım. Bay Crenshaw’ın ne düşüneceği umurumda değil. Spor salonunda biraz zaman geçirmeye ihtiyacım var. Salonda başka kimse yok. Zıplama müziğini koyuyorum ve trambolinin üzerinde zıplamaya başlıyorum. Önce müziğin ritmini yakalayamıyorum ancak sonra hareketlerimi sabitleyebiliyorum. Müzik beni havalandırıyor, yavaşça aşağı bırakıyor; müziğin ritmini, esnek kumaşa basıp yeniden zıpladığımda eklemlerimdeki basınçtan hissedebiliyorum.

Bay Aldrin geldiğinde daha iyiyim. Terliyim ve kendi kokumu alabiliyorum ancak müzik içimde güçlü bir biçimde devam ediyor. Artık titremiyorum ve korkmuyorum. Bu güzel bir duygu.

Bay Aldrin endişeli görünüyor ve istemediğim kadar yaklaşıyor bana. Kokumu almasını istemiyorum. Bana dokunmasını da istemiyorum. “İyi misin, Lou?” diye soruyor. Bana dokunmak için ellerini uzatıyor.

“Ben iyiyim,” diyorum.

“Emin misin? Ben gerçekten burada bir avukatın olması gerektiğini düşünüyorum ve sen de belki bir hastaneye gitmelisin-”

“Yaralanmadım,” diyorum. “İyiyim. Doktora gitmeme gerek yok ve bir avukat da istemiyorum.”

“Kapıya polisler için haber bıraktım,” diyor Bay Aldrin. “Bay Crenshaw’a söylemem gerekti.” Kaşlarını çatıyor. “Toplantıdaydı. Çıkınca notumu alır.”

Kapı zili çalıyor. Burada çalışan yetkililerin giriş kartları var. Sadece ziyaretçiler zili çalıyor. “Ben bakarım,” diyor Bay Aldrin. Ofisime mi dönmeliyim yoksa koridorda mı beklemeliyim. Koridorda bekleyip, Bay Aldrin’in kapıya gidişini izliyorum. Kapıyı açıyor ve orada duran adama bir şeyler söylüyor. Yakına gelene kadar onun daha önce konuştuğum adam olup olmadığını anlayamıyorum ancak sonra o olduğunu görüyorum.

ON ÜÇ

"MERHABA, BAY ARRENDALE," DİYOR VE ELİNİ UZATIYOR. Ben de elimi uzatıyorum, gerçi tokalaşmaktan hiç hoşlanmam. Uygun olanın bu olduğunu biliyorum. "Konuşabileceğimiz bir yer var mı?" diye soruyor.

"Ofisim," diyorum. Önden gidiyorum. Benim ziyaretçim olmaz, bu yüzden ofisimde fazladan koltuk yok. Bay Stacy'nin rüzgar güllerine, fırıldaklara ve diğer süslemelere baktığını görüyorum. Ne düşündüğünü bilmiyorum. Bay Aldrin, Bay Stacy'ye usulca bir şey söylüyor ve dışarı çıkıyor. Ben de oturmuyorum çünkü başkaları ayakta durmak zorundayken oturmak kabalık olur, tabii patronu değilseniz. Bay Aldrin mutfakta gördüğüm bir sandalyeyle geri dönüyor. Onu dosyalarla masamın arasında bir yere koyuyor. Sonra da kapının yanında duruyor.

"Ve siz de..." diyor Bay Stacy ona dönerek.

"Pete Aldrin; Lou'nun en yakın amiriyim. Bunu anlayıp anlamadığınızı bilemiyorum," diyor ve bana bakıyor. Bay Stacy anladığını belli etmek için başını sallıyor.

"Daha önce de Bay Arrendale ile konuşmuştum," diyor. Tek bir söz etmeden birbirlerini anlamaları beni yine şaşırtıyor. "Sizi tutmayayım."

"Ancak... bana ihtiyacı-"

"Bay Aldrin, Bay Arrendale bir şey yapmadı. Peşindeki kaçığın ona zarar vermemesi için yardım etmeye çalışıyoruz. Bu kişiyi bulana kadar onun kalabileceği güvenli bir yer bulabilirseniz, yardımı olur ancak ben onunla konuşurken, onun koruyacak birine ihtiyacı yok. Gerçi bu onun kararı..." Polis memuru bana bakıyor. Yüzünde gülümsüyormuş gibi bir ifade var ancak emin değilim. Çok belirsiz.

"Lou oldukça becerikli biridir," diyor Bay Aldrin. "Ona çok değer veriyoruz. Ben sadece-"

"Onun adil bir biçimde muamele görmesini istiyorsunuz. Anlıyorum. Bu onun kararı."

İkisi de bana bakıyorlar; Müzede sergilenen heykeller gibi yüzümün renginin kaçtığını hissedebiliyorum. Bay Aldrin'in kalması gerektiğini söylememi istediğini biliyorum ancak bunu yanlış bir nedenle istiyor ve ben

onun kalmasını istemiyorum. “Sorun yok,” diyorum. “Bir şey olursa ben sizi ararım.”

“Kesinlikle aramalısın,” diyor. Bay Stacy’ye uzun uzun bakıyor ve sonra çıkıyor. Koridordan aşağı ilerleyen adımlarının sesini, mutfaktaki diğer sandalyenin çekilirken yerde çıkardığı sesi, içecek makinesine atılan madeni paranın ve aşağı inen içecek kutusunun sesini duyabiliyorum. Hangisini aldığını merak ediyorum. Ona ihtiyaç duyarsam diye mi orada beklediğini merak ediyorum.

Polis memuru ofisimin kapısını kapatıyor ve sonra Bay Aldrin’in onun için getirdiği sandalyeye oturuyor. Odaya göz gezdiriyor.

“Size biraz zarar vermekten hoşlanan insanlardan söz edeyim,” diyor. “Bunların birkaç türü vardır. Sadece küçük sorunlar çıkarmaktan hoşlanan kişiler -bunlar genellikle çocuklardır. Genellikle lastik yararlar, araba camları kırarlar ya da trafik işaretlerini çalarlar - bunu daha çok heyecan için yaparlar, kime zarar verdiklerini bilmezler ya da umursamazlar. Bir de bizim kabadayı diye tanımladığımız tipler vardır. Barda bir kavga çıkar ve dışarıda devam eder, parktaki arabaların camları kırılır. Kalabalık bir sokakta biri kavga çıkarır, sonra dükkan camları kırılmaya başlar. Bu insanlardan çoğu aslında pek şiddet yanlısı değildir.” Durup bana bakıyor ve ben de başımla onaylıyorum. Benden bir karşılık beklediğini biliyorum.

“Bu insanların, özellikle bazı insanların canını yakmak istemediklerini söylüyorsunuz.”

“Kesinlikle. Kime zarar verdiğini bilmeden ortalığı karıştıran kişiler vardır. Lastikleriniz yarıldığında bunun sıradan bir vandalizm olduğunu düşündük. Eğer aynı park yerinde ya da aynı güzergahta başka arabaların da lastikleri yarılmış olsaydı, bunu polisle başını derde sokmaya niyetli bir çocuk olduğunu varsayabilirdik. Rahatsız edici ancak tehlikesiz.”

“Pahalı,” diyorum. “En azından arabası olan insanlar için.”

“Doğru, zaten bu yüzden bir suç. Ancak üçüncü türde bir vandal vardır ve bu tehlikeli olandır. Özellikle birini hedef seçer. Tipik olarak bu kişi önce rahatsız edici ancak tehlikeli olmayan bir şeyle başlar -lastik yarmak gibi. İstediği her neyse yaptığı bir şeyle öcünü alır ve tatmin olur. Eğer durum böyleyse, onlar da tehlikesizdir. Ancak bazıları öyle değildir ve biz en çok insan güvenliği için endişeleniriz. Sizin durumunuzda, fazla şiddet içermeyen lastik yarmakla başlanmış, görece şiddet içeren cam kırmayla ve size zarar verebilecek bir patlayıcıyı arabanıza yerleştirerek, daha fazla

şiddet içeren bir olayla devam ediyor. Her bir olayda şiddet giderek artıyor. İşte bu yüzden sizin güvenliğinizle ilgili endişe duyuyoruz."

Dışarıdan hiçbir şeye bağlı olmayan, kristal bir kürenin içinde havaya yükseliyormuş gibi hissediyorum. Kendimi tehlikede hissetmiyorum.

"Kendinizi güvende hissedebilirsiniz," diyor Bay Stacy, yine aklımı okuyarak. "Ancak bu güvende olduğunuz anlamına gelmiyor. Sizin güvende olmanızın tek yolu o kaçığın parmaklıklar arkasına gönderilmesidir."

"Kaçık" sözcüğünü kolayca söyleyebiliyor; bunu benim için de düşünüp düşünmediğini merak ediyorum.

Yine aklımı okuyor. "Affedersiniz -kaçık dememeliydim... bu tür şeyleri duymaktan bıkmış olmalısınız. Bu beni sinirlendiriyor: bakın siz, çalışan, düzgün bir insansınız ve o -o kişi sizin peşinizde. Derdi ne acaba?"

"Otizm değil," demek istiyorum ancak demiyorum. Otizmli bir insanın bir başkasının peşine düşeceğini sanmıyorum ancak hepsini tanımıyorum ve yanılıyor olabilirim.

"Ben sadece bu tehlikeyi ciddiye aldığımızı bilmenizi istiyorum," diyor. "Başta hızlı hareket etmemiş olsak da. Pekala, şimdi ciddi konuşalım. Hedefinde siz olmalısınız -üç aşamalı düşman hareketinin ne olduğunu bilir misiniz?"

"Hayır," diyorum.

"İlki kazadır, ikincisi rastlantı ve üçüncüsü düşman hareketi. Size yönelik bir saldırı üç kez yapılıyorsa birisi gerçekten sizin peşinize düşmüş demektir."

Bir süre bunun üzerinde düşünüyorum. "Ama... bu bir düşman hareketiyse ilk hareket de düşman hareketi sayılır, değil mi? Kesinlikle kaza değildir."

Kaldırdığı kaşları ve yuvarladığı dudaklarıyla şaşırmış görünüyor. "Aslında -evet- haklısınız, ancak diğerleri gerçekleşmeden ilkinin ne olduğunu bilemezsiniz, bunu daha sonra aynı kategoriye koyabilirsiniz."

"Eğer üç tane gerçek kaza olursa, bunların düşman hareketi olduğunu düşünebilirsiniz ve yine yanılıyor olabilirsiniz," diyorum.

Gözlerini bana dikiyor, başını sallıyor ve "Yani yanılma payı yüksek, yanılmama payı düşük müdür?"

Hemen kafamda hesaplamaya başlıyorum, kazalara turuncu, rastlantılara yeşil ve düşman hareketlerine kırmızı vererek, sonuç halısının biçim

düzenini dokuyorum. Her biri üç değerden, gerçeğin üç teorisinden biri olabilir, her biri her hareketi belirleyen değerler tarafından doğru ya da yanlış olabilir. Yaşadığı olaylar bir araştırmaya tabii tutulan kişinin düşmanı olabilecek kişi tarafından kullanmayacağı için reddedilen olayların üzerinde bir süzgeç olmalı.

Bu her gün uğraştığım problemlerden biri, sadece daha karmaşık.

“Yirmi yedi olasılık var,” diyorum. “ Doğruluğu, açıklamanızın tamamen gerçek olduğunu varsayarsanız, bunlardan sadece bir tanesi doğru olur -yani ilk olayı gerçek kaza, ikinci olayı gerçek rastlantı, üçüncü olayı gerçek düşman hareketi olduğunu varsayarsanız. Yine sadece bir tanesi doğru olur -ancak farklı olan bir tanesi- eğer doğruluğu üç olayın da gerçek düşman hareketi olduğunu varsayarsanız. İlk iki olayın gerçekliğine aldırmadan, üçüncü olayın her durumda düşman hareketi olduğunu varsayarsanız o zaman açıklamanız sizi düşman hareketinin tüm olasılıklarda dokuz kez gerçekleşebileceği sonucuna vardırır. Bir şekilde ilk iki olay düşman hareketi değil ancak üçüncü düşman hareketiyse o zaman durum iyice kritik bir hal alır.”

Şimdi ağzı biraz açık bir şekilde gözlerini dikip bana bakıyor. “Siz ... bunu hesapladınız mı? Kafanızdan mı hesapladınız?”

“Zor değil,” diyorum. “Bu basit bir permütasyon problemi ve permütasyon hesaplama formülü lisede öğretiliyor.”

“Yani yanılmama payı yirmi yedide bir mi?” diye soruyor “Bu çılgınlık. İnanamıyorum yani sadece yüzde dört mü?”

Matematik ve mantık konusunda ne kadar yetersiz olduğu apaçık anlaşılıyordu. “Aslında gerçek sizin temel amacınıza bağlıdır,” diyorum. “Açıklamanızın üç bölümümün doğru olma olasılığı yirmi yedide bir: yani ilk olay kaza, İkincisi rastlantı, üçüncüsü düşman hareketi. Açıklamanızın gerçeklik değeri üzerinden yüzde doksan altı nokta üç hata payıyla, yüzde üç nokta yedi demektir. Ancak son olayın düşman hareketi olabileceği dokuz durum var - toplamın üçte biri- bu da son olayın yanılma payını yüzde altmış yediye düşürür. Ve düşman hareketi her türlü olasılıkta on dokuz kez gerçekleşebilir -ilk, ikinci ya da üçüncü ya da hepsinin kombinasyonu olarak. Yirmi yedide on dokuz: bu düşman hareketinin üç olaydan en az birinde gerçekleştiği anlamına geliyor. Düşman hareketi varsayımınız yine de yüzde yirmi dokuz nokta altmış üç oranında yanlıştır, bu da üçte birinden daha azdır. Böylece düşman hareketine karşı tedbirli

davranmak istiyorsanız, birbirine bağlı üç olay gerçekleştiğinde bunun bir düşman hareketi olduğunu tahmin etmeniz daha yararlı olacaktır.”

“Aman Tanrım,” diyor.” Başını sallıyor. “Affedersiniz. Ben -sizin bir matematik dahisi olduğunuzu bilmiyordum.”

“Ben bir matematik dahisi değilim,” diyorum. Bu hesaplamaların basit olduğunu ve lise öğrencilerinin becerileri arasında olduğunu yeniden söylemek istiyorum ancak bu uygun olmaz. Bu hesapları yapamıyorsa kendisini kötü hissedebilir.

“Ancak... sizin söylediklerinize göre ben çoğunlukla yanılıyorum, değil mi?”

“Matematiksel olarak bir şey söylemek onun doğru olduğu anlamına gelmez. Bu sadece bir söylemdir, matematik formülü değil, sadece formüller matematiksel olarak doğruyu belirler. Gerçek hayatta bu sizin olayları birbirine bağlama seçiminize bağlıdır.” Bunu nasıl açıklayacağımı düşünüyorum. “Trenle işe gittiğimi farz edelim, elimi daha yeni boyanmış bir şeyin üstüne koyuyorum. BOYALI işaretini görmemişim ya da işaret kazayla yerinden düşmüş. Ele boya bulaşma kazasını, yere yumurta düşürme kazasına sonra yoldaki bir çukura ayağım takılıp düşme kazasına bağlarsam-”

“Bunlar sizin dikkatsizliğiniz. Anladım. Söyleyin bana, birbirine bağlı olayların sayısı arttıkça hata oranı düşer mi?”

“Elbette, tabii eğer doğru olayları seçerseniz.”

Yine başını sallıyor. “Hadi, size geri dönelim ve doğru olayları ele alalım. Birisi iki hafta önce Çarşamba günü lastiklerinizi yarıyor. Çarşamba akşamları arkadaşınızın evine gidiyorsunuz... eskrim çalışmak için. Bu bir çeşit kılıç sporu değil mi?”

“Onlar gerçek kılıçlar değil,” diyorum. “Sadece spor kılıçları.”

“Tamam. Onları arabanızda mı tutuyorsunuz?”

“Hayır,” diyorum. “Malzemelerimi Tom’un evinde tutuyorum. Diğer birkaç kişi gibi.”

“Demek amaç öncelikle hırsızlık değil. Ve ertesi hafta eskrime gittiğinizde arabanızı park ettiğiniz yerde ön camınız kırılıyor. Yine saldırı arabanıza ve bu defa bulunduğunuz konum itibariyle saldırganın Çarşamba akşamları eskrime gittiğinizi bildiği anlaşılıyor. Ve üçüncü saldırı Çarşamba akşamı gerçekleştiriliyor, eskrimden eve dönüşünüzle sabah kalktığınız saat

arasında. Zamanlama bana bunun eskrim grubunuzla bir ilgisi olduğunu düşündürüyor.”

“Ya da bu tür şeyleri sadece Çarşamba akşamları yapabilecek birini.”

Bana uzun süre bakıyor. “Bana öyle geliyor ki eskrim grubunuzdan birinin -ya da daha önce eskrim grubunuzda olan birinin- size kin duyduğu olasılığıyla yüzleşmek istemiyorsunuz.”

Haklı. Yıllardır her hafta buluştuğum insanların benden hoşlanmadığını düşünmek istemiyorum. Hatta bir tanesinin bile benden hoşlanmadığını düşünmek istemiyorum. Onlar benim arkadaşım. Bay Stacy’nin bana göstermek istediği biçim düzenini görebiliyorum -çok açık, basit bir zamanlama bağdaştırması ve ben bunu daha önce gördüm- ancak imkansız. Arkadaşlar senin için iyi şeyler isteyen insanlardır, kötü şeyler değil.

“Ben...”Boğazım kuruyor. Başımda bir süre konuşmama izin vermeyecek bir baskı hissediyorum. “Doğru... olduğundan... emin olmadığınız... bir şey... söylemek. .. doğru... değildir.” Keşke Don’la ilgili bir şey söylememiş olsaydım. Şimdi kendimi kötü hissediyorum.

“Yanlış suçlamada bulunmak istemiyorsunuz,” diyor.

Sessizce başımı sallayarak onaylıyorum.

İç geçiriyor. “Bay Arrendale, herkesin çevresinde ondan hoşlanmayan insanlar vardır. İnsanların bazıları sizden hoşlanmıyor diye, kötü bir insan olmanız gerekmiyor. Diğer insanların size zarar vermemeleri için gerekli tedbirleri almanız da sizi kötü bir insan yapmaz. Eğer o grupta size kin duyan biri varsa, haklı ya da haksız, o kişi yinede bunları yapan kişi olmayabilir. Bunu biliyorum. Sırf sizden hoşlanmıyor diye, birilerini içeri atacak değilim. Ancak bu işi ciddiye almadığımız için sizin de öldürülmenizi istemiyorum.”

Birinin -Don- beni öldürmeye çalıştığını hayal edemiyorum. Bildiğim kadarıyla kimseye zarar vermedim. İnsanlar önemsiz nedenlerle birbirlerini öldürmezler.

“Demek istediğim,” diyor Bay Stacy, “insanlar bir sürü aptalca nedenden ötürü birbirlerini öldürüyorlar. Önemsiz nedenlerden.”

“Hayır,” diye mırıldanıyorum, normal insanların yaptıkları şeyler için nedenleri vardır, büyük şeyler için büyük nedenler ve küçük şeyler için küçük nedenler.

“Evet,” diyor. Sesi kararlı çıkıyor; söylediği şeye inanıyor. “Herkes değil elbette. Ancak sizin arabanıza patlayıcısı olan bir oyuncak yerleştiren bir

kişi normal olarak akıllı değildir, bana göre Bay Arrendale. Profesyonel olarak katillere aşinayım. izinsiz ekmek aldı diye, çocuğunun kafasını duvara vuran babalar var. Market alışverişinde unutulan bir şey yüzünden yaptıkları tartışma sırasında silaha davranan karı kocalar var. Sizin bir başkasını boş yere suçlayacak adamlardan biri olduğunuzu düşünmüyorum. Bize anlatacaklarınızı özenle araştıracağımız konusunda bize güvenin ve üzerinde çalışabileceğimiz bilgiler verin. Şu anda sizin peşinizdeki adam daha sonra bir başkasının da peşine düşecektir."

Konuşmak istemiyorum; boğazım öyle kurudu ki, yanıyor. Ancak bu bir başkasının da başına gelebilir...

Ben neyi, nasıl söyleyeceğimi düşünürken, "Bana bu eskrim grubundan söz edin. Oraya ne zaman gitmeye başladınız?" diyor.

Bu yanıtlayabileceğim bir şey ve yanıtlıyorum. Ona bunun nasıl bir eğitim olduğunu, insanların ne zaman geldiklerini, ne yaptıklarını ve ne zaman oradan ayrıldıklarını anlatmamı istiyor.

Evi, bahçeyi, malzeme odasını anlatıyorum. "Benim malzemelerim her zaman aynı yerde durur," diyorum.

"Getirip götürmek yerine kaç kişi malzemelerini Tom'un evinde bırakıyor?" diye soruyor.

"Benim dışında mı? İki kişi," diyorum. "Eğer turnuvaya katılacaklarsa, diğerleri de bırakabiliyor. Ancak biz üçümüz sürekli bırakıyoruz. Diğerleri ise Don ve Sheraton." İşte Don'un adını boğazım kurumadan söyleyebildim.

"Neden?" diye soruyor.

"Sheraton sık sık iş gezilerine gidiyor," diyorum. "Deniz aşırı ülkelerden birine gittiğinde bir kez evi soyulmuş ve kılıç takımı çalınmıştı. Don-" Boğazım yine beni tehdit ediyor ancak zorluyorum. "Don malzemelerini unutup, başkalarından ödünç istiyordu ve sonunda Tom ona onları orada bırakmasını söyledi."

"Don. Bu bana telefonda sözünü ettiğiniz Don, değil mi?"

"Evet," diyorum. Tüm kaslarım geriliyor. Ofisimde bana bakarken onunla konuşmak daha zor geliyor.

"Gruba katıldığınızda o var mıydı?"

"Evet."

"Gruptaki arkadaşlarınız kimler?"

Hepsinin arkadaşım olduğunu sanıyordum. Emmy onların benim arkadaşlarım olmasının imkansız olduğunu söyledi; onlar normal ancak ben değilim. Ancak ben öyle olduklarını sanıyordum. “Tom,” diyorum. “Lucia. Brain. M-Marjory...”

“Lucia, Tom’un eşi, değil mi? Bu Marjory kim?”

Yüzümün kızardığını hissedebiliyorum. “O... benim... arkadaşlarımdan biri.”

“Kız arkadaş mı? Sevgili mi?”

Sözcükler aklımdan ışık hızından daha hızlı bir şekilde uçup gidiyor. Hiç konuşmadan sadece kafamı sallayabiliyorum.

“Kız arkadaşınız olmasını istediğiniz biri mi?”

Kaskatı kesiliyorum. İstediği mi? Elbette istiyorum. Diliyorum. Hayır. Başımı ne onaylamak ne de itiraz etmek için sallayamıyorum; konuşamıyorum. Bay Stacy’nin yüzündeki ifadeyi görmek istemiyorum; ne düşündüğünü bilmek istemiyorum. Beni kimsenin tanımadığı ve soru sormayacağı bir yere kaçmak istiyorum.

“Burada bir tahminde bulunmama izin verin, Bay Arrendale,” diyor Bay Stacy. Sesi öyle keskin çıkıyor ki, kulaklarımı tırmalıyor, anlamamı engelliyor. “Bu kadından hoşlandığınızı varsayalım -Şu Marjory’den-”

Şu *Marjoty,* sanki insan değil bir türmüş gibi söz ediyor. Onun yüzünü, saçlarını, sesini düşünmek içimi ısıtıyor.

“Ve siz biraz utangaçsınız -tamam, fazla ilişkisi olmamış biri için bu normaldir ki ben sizin fazla ilişkiniz olmamıştır diye düşünüyorum. Ve belki o da sizden hoşlanıyordur ve belki uzaktan hayranlık duyulması onun hoşuna gidiyordur. Ve şu diğer kişi -belki Don, belki başkası-onun sizden hoşlanmasından hoşlanmıyordun. Belki kendisi ondan hoşlanıyordur. Belki sadece sizden hoşlanmıyordun. İkinizin arasında her ne varsa, belki bundan hoşlanmıyordun. Kıskançlık, şiddet içeren davranış biçiminin oldukça yaygın bir nedenidir.”

“Ben... bunu... onun... yapabileceğini...” Don’un üzerinde karanlığını dolaştığını hissedebiliyorum, tıpkı güneşli bir manzaranın üzerindeki kara bulutlar gibi. Bunları dağıtmak istiyorum, fakat nasıl yapacağımı bilmiyorum.

“İşten ne zaman çıkıyorsunuz?” diye soruyor Bay Stacy. “Genellikle beş buçukta çıkıyorum,” diyorum. “Ancak bugün arabama olanlar yüzünden çok zaman kaybettim. Bu arayı kapatmam gerek.

Kaşları yeniden kalkıyor. “Benimle konuştuğunuz için mi arayı kapatmanız gerekecek?”

“Elbette,” diyorum.

“Patronunuz öyle titiz birine benzemiyordu,” diyor Bay Stacy.

“Bay Aldrin değil,” diyorum. “Zaten bu arayı kapamalıyım, ancak çok çalışmadığımız düşündüğünde öfkelenen Bay Crenshaw’dır.”

“Aa, anladım,” diyor. Yüzü kızarıyor; parlamaya başlıyor. “Şu sizin Bay Crenshaw’dan hoşlanacağımı pek sanmıyorum.”

“Bende Bay Crenshaw’dan pek hoşlanmıyorum,” diyorum. “Ancak yine de elimden gelenin en iyisini yapmalıyım. Öfkelenmese de kaybettiğim zamanı telafi ederdim.”

“Eminim, ederdiniz,” diyor. “Peki, bu akşam kaçta çıkabileceğinizi düşünüyorsunuz, Bay Arrendale?”

Saate bakıyorum ve kapatmam gereken süreyi hesaplıyorum. “Eğer şimdi işimin başına dönersem, saat altı elli üçte çıkabilirim,” diyorum. “Kampüs durağında 07:04’te kalkan bir tren var ve eğer acele edersem ona yetişebilirim.”

“Trenle gitmeyeceksiniz,” diyor. "Toplu taşıma kullanabildiğinizi biliyoruz. Ama güvenliğiniz konusunda endişelendiğimizi söylediğimi duymadınız mı? Birkaç gün için evinde kalabileceğiniz biri var mı? Evinizde kalmamanız sizin için daha güvenli olur.”

Başımı sallıyorum. “Böyle biri yok,” diyorum.” Ailemin evinden ayrıldığımdan beri kimsenin evinde kalmadım; her zaman kendi dairemde ya da otel odasında kaldım. Şimdi bir otel odasına gitmek istemiyorum.

“Şu anda Don denen adamı arıyoruz, ancak kolay bulunabilir biri değil. Patronu birkaç gündür işe gelmediğini söyledi ve evinde de yok. Burada birkaç saat güvende olursunuz sanıyorum ancak bize haber vermeden sakın buradan ayrılmayın, tamam mı?”

Başımla onaylıyorum. Bu tartışmaktan daha kolay. Tüm bunlar gerçek hayatta değil, bir filmde ya da bir televizyon programında gerçekleşiyonnuş gibi geliyor.

Bir anda kapı açılıyor; şaşırıyorum ve yerimden sıçrıyorum. Bu Bay Crenshaw. Yine öfkeli görünüyor.

“Lou! Başını polisle derde sokmanla ilgili duyduğum şeyler de neyin nesi?” Ofise göz gezdiriyor ve Bay Stacy’yi görünce toparlanıyor.

“Ben Dedektif Stacy,” diyor polis memuru. “Bay Arrendale başını derde sokmuş değil. Onun kurban olduğu bir olayı araştırıyorum. Size yarılan lastiklerinden söz etti, değil mi?”

“Evet.” Bay Crenshaw’ın yüzü renkten renge giriyor. “Söyledi. Ancak buraya polisin gelmesi için yeterli bir neden mi?”

“Hayır, değil,” dedi Bay Stacy. “Arabasına patlayıcı yerleştirilmesi de dahil iki olay daha yaşanınca yeterli bir neden oldu.”

“Patlayıcı mı?” Crenshaw’ın yine rengi atıyor. “Birisi sana zarar vermeye mi çalışıyor, Lou?”

“Öyle olduğunu düşünüyoruz, evet,” diyor Bay Stacy. “Bay Arrendale’in güvenliğinden endişe ediyoruz.”

“Ne olduğunu düşünüyorsunuz?” diye soruyor Bay Crenshaw. Yanıt beklemeden konuşmaya devam ediyor. “Bizim adımıza bazı hassas projeler üzerinde çalışıyor; bunları sabote etmek isteyen bir rakip olabilir.”

“Sanmıyorum,” diyor Bay Stacy. “İş yeriyle ilgili olmadığını gösteren kanıt var. Değerli bir çalışanınızı korumak adına eminim endişelendiniz - Bay Arrendale’in birkaç gün kalabileceği şirketinize ait bir konuk evi ya da benzer bir şey var mı?”

“Hayır... yani, bunun ciddi bir tehdit olduğunu mu düşünüyorsunuz?”

Polis memurunun hafifçe göz kapakları iniyor. “Bay Crenshaw değil mi? Sizi tanıdım. Eğer biri akünüzü çalıp, onun yerine kaportayı açtığınızda patlayacak bir bomba koysaydı, bunun ciddi bir tehdit olduğunu düşünmez miydiniz?”

“Tanrım,” diyor Crenshaw. Ancak Bay Stacy’ye *Tanrım* diye seslendiğini sanmıyorum. Sert bir ifadeyle bana bakıyor. “Ne yaptın da biri seni öldürmek istiyor, Lou? Şirket politikasını biliyorsun; yasadışı işlere karıştığını öğrenirsem-”

“Yanlış çıkışlar yapıyorsunuz, Bay Crenshaw,” diyor Bay Stacy. "Bay Arrendale’in yanlış bir şey yaptığına dair herhangi bir kanıt yok. Failin Bay Arrendale’in başarılarını kıskanan biri olduğundan kuşkulanıyoruz.”

“Ayrıcalıkları olmayan birinden mi?” diyor Bay Crenshaw. “İşte, bu mantıklı. Ben her zaman bu insanlara ayrıcalıklar tanımanın getirdiği sonuçlar yüzünden, diğer insanların sıkıntı yaşayabileceğini söyledim. Bu bölümdeki insanların neden kendilerine ait park yerine, spor salonuna ve yemekhaneye sahip olduklarına anlam veremeyen çalışanlarımız var.”

Yüzü kaskatı kesilmiş Bay Stacy'ye bakıyorum. Bay Crenshaw'ın söylediği bir şey onu öfkelendirdi ama ne?

"Ah evet... Bay Arrendale bana buradaki destekleyici çevre ortamını onaylamadığınızı söylemişti," diyor.

"Bu şekilde yorumlamazdım," diyor Bay Crenshaw. "Bunların gerçekten gerekli olup olmadığına bağlı. Tekerlekli sandalye rampaları gibi şeyler olabilir ancak sözde destek ortamı gibi şeyler tamamen şımarıklık."

"Ve siz, bir uzman olarak, neyin ne olduğunu iyi biliyorsunuz, değil mi?" diye soruyor Bay Stacy. Bay Crenshaw'ın yüzü yine kızarıyor. Bay Stacy'ye bakıyorum. Hiç korkmuş gibi değil.

"Ben bilançoya bakarım," diyor Bay Crenshaw. "Hiçbir yasa bizi böyle süslü püslü şeyler isteyen insanların üzerine titremek için iflasa zorlayamaz." Masamın üzerinden sarkan rüzgar güllerini gösteriyor.

"Bir dolar otuz sekiz sent değerinde," diyor Bay Stacy. "Tabii onları bir savunma şirketinden almadıysanız." Bu anlamsız. Savunma şirketleri rüzgar gülleri satmaz; füzeler, mayınlar ve uçaklar satarlar. Bay Crenshaw bir şey söylüyor ancak permütasyonlar dışında oldukça bilgili gibi görünen Bay Stacy'nin rüzgar güllerinin neden bir savunma şirketinden alındığını merak ederken ne dediğini anlamıyorum. Bu çok aptalca. Acaba şaka olabilir mi?"

"Zaten konu bu," diyor Bay Stacy konuşmayı yeniden yakaladığımda. "Şu spor salonunu ele alalım; zaten çok az bir maliyetle inşa edilmiştir, değil mi? Şimdi kalkıp bu bölümü kapatın on altı ya da yirmi kişiyi belki, işten atın -ve o spor salonunu başka bir şeye çevirin, diyorsunuz. İşsiz bıraktığınız insanlara ödeyeceğiniz tazminattan size daha az maliyet getirecek ne yapabilirsiniz, bilemiyorum. Üstelik engelli insan çalıştırma sertifikanız da iptal edilir ve eminim bu yolla vergiden de muafsınızdır."

"Bu konuda siz ne bilirsiniz?" diye soruyor Bay Crenshaw.

"Benim bölümümde de engelli çalışanlar var," dedi Bay Stacy. "Kimisi görevde geçirdiği kazalardan dolayı engelli, kimisi de dışarıdan işe alınan insanlardı. Birkaç yıl önce onlara beleşçi adını veren işe yaramaz bir valimiz vardı ve onlardan kurtularak maliyeti düşürmek istiyordu. Onlar olmazsa zaman ve para kaybı yaşayacağımızı kanıtlamak için saatlerce mesai harcadım."

"Vergiyi savunuyorsunuz," diyor Bay Crenshaw. Kıpkırmızı ve parlak alnındaki damarlardan birinin nasıl attığını görebiliyorum. "Bizim karımızı düşünmenize gerek yok. Maaşınızı ödeyecek kadar para kazanırız."

“Eminim sizin harcamanız bile değildir,” diyor Bay Stacy. Onun da damarı hızla atıyor. “Şimdi izin verirseniz, Bay Arrendale ile konuşmam gerek.”

“Bu boşa harcadığın zamanı telafi etmen gerektiğini biliyorsun,” diyor Bay Crenshaw ve kapıyı çarparak çıkıyor.

Bay Stacy’ye bakıyorum. “Gerçekten beş para etmez bir patron. Yıllar önce devriye polisiyken benim de buna benzer bir müdürüm vardı, şükürler olsun, Chicago’ya tayin oldu. Belki de başka bir iş aramalısınız, Bay Arrendale. Bu adam sizlerden kurtulmak istiyor.”

“Bunu anlayamıyorum,” diyorum. “Çalışıyorum -hepimiz çalışıyoruz- hem de çok. Neden bizden kurtulmak istiyor? Ya da bizi başka biri yapmak istiyor?” Bay Stacy’ye deneysel araştırmadan söz etmeli miyim, bilemiyorum.

“Güç manyağının teki,” diyor Bay Stacy. “Bu tür insanlar her zaman kendilerini iyi, başkalarını kötü göstermeye çalışırlar. Ancak onun kibiri polise sökmez.

Buna inanmıyorum. Bay Crenshaw sadece Bay Crenshaw değil; o aynı zamanda bir şirket ve şirketin şehir polisi üzerinde büyük etkisi var.

“Bakın ne diyeceğim,” diyor Bay Stacy. “Şu olaylara geri dönelim, böylece ben de fazla zamanınızı almam ve siz de daha geç çıkmak zorunda kalmazsınız. Don’la aranızda onu kızdıracak bir şey geçti mi, önemsiz de olabilir?”

Saçma geliyor ancak ona eskrim antrenmanında Don’un Marjory’yle aramıza girdiğini ve Marjory’nin onun için gerçek bir alçak dediğini anlatıyorum.

“Tüm bunlardan diğer arkadaşlarınızın sizi Don’a karşı koruduğunu, onun size olan davranışlarından hoşlanmadığını anlıyorum, doğru mu?”

Hiç böyle düşünmemiştim. O söylediğinde tıpkı bilgisayarımda ya da eskrimde olduğu gibi biçim düzenini net olarak görebiliyorum ve daha önce neden göremediğimi merak ediyorum. “Mutsuz oluyor,” diyorum.” Bana ondan farklı davranıldığını görmek onu mutsuz ediyor ve-” duruyorum ve yine daha önce göremediğim bir biçim düzenini fark edince şaşırıyorum. “Tıpkı Bay Crenshaw gibi,” diyorum. Sesim yükseliyor; sesimdeki gerginliği duyabiliyorum ancak bu çok heyecan verici. “O da aynı nedenle benden hoşlanmıyor.” Yine duruyorum, düşünmeye çalışıyorum. Uzanıp

pervanemi açıyorum; pervanenin hareketi heyecanlandığım zaman düşünmeme yardımcı oluyor.

“Bizim gerçekten desteğe ihtiyacımız olmadığını düşünen ve bu desteğe öfkelenen insanların biçim düzeni bu. Eğer ben -biz- daha kötü işler yapsaydık, bize daha iyi davranacaklardı. İyi şeyler yapmanın ve destek almanın birleşimi onları öfkelendiren şey. Ben çok normalim.” Bay Stacy’ye bakıyorum; başıyla onaylayıp, gülümsüyor. “Bu saçma,” diyorum. “Ben normal değilim. Hiçbir zaman olmadım, olmayacağım.”

“Size öyle görünebilir,” diyor. “O kaza, rastlantı ve düşman

hareketi hesabı yaptığınızda apaçık ortalama birisi olmadığınızı gösterdiniz... ancak çoğu zaman normal görünüyor ve normal davranıyorsunuz. Okuldayken bize otizm hastalarının konuşamayan ve toplumdan uzak yaşayan insanlar olduğu öğretilmişti.” Gülümsüyor. Bizimle ilgili kötü şeyler söyledikten sonra bu gülümsemenin ne anlama geldiğini anlamıyorum. “Ve ben sizi araba kullanan, bir işte çalışan, aşık olan ve eskrim yapan biri olarak tanıyorum.”

“Şimdiye kadar sadece biriyle tanıştınız,” diyorum.

“Pekala, şimdiye kadar sadece biriyle tanışmış olabilirim. Ancak pek çok insan tanıyorum, Bay Arrendale, sizden daha az iş yapan ya da aynı seviyede iş yapabilmeyi isteyen. Şimdi bu desteğin önemini daha iyi anlıyorum. Masanın kısa bacağının altına takoz koymak gibi bir şey bu - insanlar neden dört bacağı sağlam bir masa almıyorum, diyorlar. Küçük bir takoz dengesiz bir masanın dengeli bir şekilde durmasını sağlıyor. Ancak insanlar mobilya değildir ve diğer insanlar o takozu kendileri için bir tehdit olarak görürlerse... o zaman bundan hoşlanmıyorlar.”

“Don ya da Bay Crenshaw için nasıl bir tehdit olduğumu anlamıyorum,” diyorum.

“Kişisel olarak tehdit olmayabilirsiniz, desteklerinizin de olduğunu düşünmüyorum. Ancak bazı insanlar doğru düzgün düşünemiyorlar ve hayatlarında yolunda gitmeyen şeyler için başkalarını suçlamak, daha kolay oluyor. Don büyük olasılıkla size ayrıcalıklı davranılmasa o kadını elde edebileceğini düşünüyordur.”

Keşke onun ismini kullansa. "O kadın” demek sanki onu suçlu biri gibi gösteriyor.

“Kadın büyük olasılıkla ondan hoşlanmıyordur ancak Don bununla yüzleşmek istemiyor-bunun yerine sizi suçlamayı tercih ediyor. Eğer

aradığımız kişi oysa tüm bunları yapmasının nedeni budur.” Elindeki notlara bakıyor. “Onunla ilgili topladığımız bilgiler göre kısa süreli işlerde çalışmış, bazen kendisi ayrılmış, bazen de işten çıkarılmış... pek güvenilir biri değil... kendini başarısız biri olarak görüyor ve bu yüzden başkalarını suçluyor olabilir.”

Normal insanların başarısızlıklarını açıklama ihtiyacı duyduklarını bilmiyordum. Onları asla başarısız olarak düşünmemiştim.

“Sizi alması için birini göndereceğiz, Bay Arrendale,” diyor. “Eve gitmek için hazır olduğunuzda bu numarayı arayın.” Bana bir kart veriyor. “Burada bir koruma bırakmayacağız, şirketinizin güvenliği yeterince iyi ancak bana inanın -dikkatli olmanız gerekiyor.”

O gittikten sonra işin başına dönmem zor oluyor ancak projeme yoğunlaşıyorum ve çıkmadan önce bir şeyler yapmayı becerebiliyorum ve beni alması için birilerini arıyorum.

PETE ALDRIN, LOU ARRENDALE’LE KONUŞMAYA GELEN POLİSE ÖFKELENEN CRENSHAW’IN OFİSİNDEN ÇIKMASIYLA DERİN BİR NEFES ALIYOR. İnsan Kaynakları’nı aramak için telefonu alıyor. “Bart-” Paul’ün İnsan Kaynakları’ndan konuşabileceğini önerdiği isim, çevresi tarafından yönlendirilmeyi ve yardım edilmeyi bekleyen genç ve deneyimsiz eleman. “Bart, Bölüm A’da çalışanlarımın izinlerinin ayarlanmasını istiyorum; bir araştırma projesine katılacaklar.

“Kimin projesi?”

“Bizim -Yetişkin otizm hastalarını hedefleyen yeni bir ürünün ilk denemesi. Bu Bay Crenshaw’ın öncelik verdiği bir konu, bu yüzden sınırsız izinlerin çıkarılması için ayarlamaları hızla yaparsan sevinirim. En iyisinin bu olacağını düşünüyorum; ne kadar süreceğini bilmiyoruz.”

“Hepsi için mi? Aynı anda?”

“Aşamalı olarak protokolden geçebilirler; henüz emin değilim. Onay formları imzalanır, imzalanmaz sana haber veririm. Ancak en az otuz gün sürecek.”

“Ben nasıl-”

“Sana yetki kodunu veriyorum. Eğer Bay Crenshaw’ın imzasına ihtiyacın varsa-”

“Şey sadece-”

“Teşekkürler,” dedi Aldrin ve kapattı. Bart’ın hem şaşkınlık, hem de telaş içinde ne yapması gerektiğini sormak için, koşarak amirinin yanına gidişini hayal etti. Aldrin derin bir nefes aldı ve sonra da Muhasebeden Shirley'yi aradı.

“Sınırsız izindeyken Bölüm A’nın maaşlarının doğruca banka hesaplarına yatırılması için gerekli düzenlemelerin yapılmasını sağlamalıyım.”

“Pete, sana işlerin böyle yürümediğini söylemiştim. Bunun için izin-”

“Bay Crenshaw bu projeye çok önem veriyor. Proje için yetki kodum var ve imzasını da alabilirim.”

“Peki, ben nasıl-”

“Sadece başka ikinci bir yerde çalıştıklarını söyleyemez misin? Böylece bölüm bütçelerinde herhangi bir değişiklik gerektirmez.”

Kadının dişlerini sıkarak konuştuğunu fark etti. “Söyleyebilirim, sanırım, tabii bana bu ikinci yerin neresi olduğunu söylersen.”

“Kırk ikinci bina, ana kampüs.”

Bir an için bir sessizlik oldu. “Ancak orası klinik, Pete. Ne tür bir iş çevirmeye çalışıyorsun? Şirket çalışanlarını araştırma deneği olarak istismar edemezsin.”

“Bir iş çevirmeye çalışmıyorum,” dedi Aldrin sinirli bir biçimde. “Bay Crenshaw’ın büyük önem verdiği bir projeyi hızlandırmaya çalışıyorum. Üstelik maaşları yattığı sürece istismar edilmiş olmazlar.”

“Bazı endişelerim var,” dedi Shirley. “Ne yapabileceğime bir bakarım.”

“Teşekkürler,” dedi Aldrin ve telefonu kapattı. Terliyordu; kaburgalarının üzerinden akan damlaları hissediyordu. Shirley toy biri değildi; bunun imkansız bir istek olduğunu biliyordu ve kesin birilerine söz edecekti.

İnsan Kaynakları, Muhasebeden sonra sırada Hukuk ve Araştırma bölümleri vardı. Crenshaw’ın bıraktığı kağıtları karışırdı ve protokolde adı olan bilim insanının adını buldu.

Liselle Hendricks... bu gönüllülerle konuşmaya gönderilen adam değildi.

“Dr. Hendricks,” dedi Aldrin birkaç dakika sonra. “Ben Pete Aldrin, Analiz Bölümü’nden. Gönüllülerinizin geleceği Bölüm A’nın başındayım. Onay formlarınızı hazırladınız mı?”

“Siz neden söz ediyorsunuz?” diye sordu Dr. Hendricks. “Gönüllülerle ilgili üç-üç-yediyi aramalısınız. Benim bunlarla ilgim yok.”

“Siz projenin şefi değil misiniz?”

“Evet...” Aldrin kadının yüzündeki şaşkınlığı tahmin edebiliyordu.

“Gönüllüler için onay formunu ne zaman göndereceğinizi merak ettim.”

“Onları neden size göndereyim?” diye sordu Hendricks. “Bunlarla Dr. Ransom’un ilgilenmesi gerekiyor.”

“Hepsi burada çalışıyor,” dedi Aldrin. “Daha kolay olabilir.”

“Hepsi aynı bölümde mi?” Hendricks, Aldrin’in tahmin ettiğinden fazla şaşırmıştı. “Bunu bilmiyordum. Bu sizin için sorun olmayacak mı?”

“Ben idare ederim,” dedi Aldrin, gülmeye çalışarak. “Ne de olsa idareciyim.” Kadın esprisine karşılık vermeyince devam etti. “Şimdi, sorun şu ki, daha hepsi kararını vermedi. Ancak vereceklerine eminim... öyle ya da böyle, her neyse-”

Hendricks’in ses tonu sertleşti. “Öyle ya da böyle derken, ne demek istiyorsunuz? Onlara baskı yapmıyorsunuz, değil mi? Bu etik olmaz.”

“Ben bu konuda endişelenmezdim,” dedi Aldrin. “Elbette kimse işbirliği yapmaya zorlanamaz, ancak Bay Crenshaw bunun bir zorlama olmadığını, zor günler geçirdiğimi söylüyor ve ekonomik olarak-”

“Ama...ama-”

“Demek istediğim o formları bana en kısa zamanda ulaştırırsanız çok sevinirim,” dedi Aldrin ve kapattı. Sonra hemen Bart’ı aradı, bu Crenshaw’ın konuşmasını istediği adamdı.

“Onay formlarını ne zaman alacaksın?” dedi. “Nasıl bir programdan söz ediyoruz? Maaş ödemesi konusunda Muhasebe’yle konuştun mu? İnsan Kaynakları’yla konuştun mu?”

“İn... hayır.” Bart’ın sesi önemli biri olamayacak kadar genç geliyordu ancak Crenshaw’ın göreve aldığı insanlardan olmalıydı. “Ben, Bay Crenshaw’ın -kendi bölümünün- bu işleri halledeceğini sanıyordum. Ben sadece gönüllülerin protokol için uygun olup olmadığını kontrol edecektim. Onay formlarına gelince, onların hazırlanıp, hazırlanmadığını bilmiyorum.”

Aldrin kendi kendine gülümsedi. Bart’ın şaşkınlığı sürpriz olmuştu. Plan yapmaktan aciz bu şapşalın amirini aramak her müdürün hakkıydı. Artık Hendricks’i aramak için bir bahanesi vardı; şansı varsa -kendisini şanslı hissediyordu, kimse hangisini önce aradığını fark etmeyecekti.

Şimdi sorun ne zaman daha üst makamlara çıkması gerektiğiydi. Hikayeyi üst düzeye taşımak için dedikoduların başını alıp gitmiş olmasını beklemeyi tercih ederdi ancak bunun ne kadar zaman alacağını bilmiyordu. Bir şeyler yapmadan önce Shirley ya da Hendricks kendisinin verdiği bilgilerin üstünde ne kadar oturacaklardı acaba? Önce ne yaparlardı? Eğer doğrudan en tepeye çıkarlarsa, üst düzey yöneticiler olayı birkaç saat içinde öğrenirlerdi ancak bir ya da birkaç gün beklerlerse bu bir hafta bile sürebilirdi.

Midesi ekşidi; iki tane asit giderici hap çiğnedi.

ON DÖRT

CUMA SABAHI POLİS, EVDEN ALINIP İŞE GÖTÜRÜLMEMİ SAĞLADI. Arabam incelenmek polis merkezine götürülmüştü; Cuma akşamı geri getireceklerini söylediler. Bay Crenshaw bizim bölüme gelmiyor. Ben de projem üzerinde büyük bir ilerleme gösteriyorum.

Polis beni eve götürmesi için bir araba gönderiyor ancak önce bir mağazaya gidip arabam için bir akü alıyoruz ve sonra da polisin arabaları tuttukları yere gidiyoruz. Burası sıradan bir polis merkezi değil. Arabanın benim arabam olduğuna ve sorumluluğunu üzerime aldığıma dair bir kağıt imzalıyorum. Bir teknisyen aldığım aküyü arabama yerleştiriyor. Polislerden biri benimle eve kadar gelmeyi teklif ediyor, ancak buna ihtiyacım olduğunu düşünmüyorum. Evimin gözetim altında tutulacağını söylüyor.

Arabam tozlanmış. Temizlemek istiyorum, fakat önce evime gitmem gerek. Bu işten eve giden yoldan daha uzun bir yol ancak yine de kaybolmuyorum. Arabamı Danny'nin arabasının yanına park ediyorum ve daireme çıkıyorum.

Güvenliğim için evden çıkmamak gerek ancak Bugün Cuma ve çamaşırlarımı yıkamam gerekiyor. Çamaşırhane binanın içinde. Sanırım Bay Stacy binadan ayrılmamam gerektiğini kastetti. Bina güvenli çünkü Danny burada oturuyor ve o bir polis. Binadan ayrılmayacağım, ancak çamaşırlarımı yıkayacağım.

Renkli çamaşırları renkli sepetine, beyaz çamaşırları beyaz sepetine koyup deterjan kutusunu üstüne yerleştiriyorum ve kapıdan çıkmadan önce dikkatlice delikten dışarı bakıyorum. Elbette dışarıda kimse yok. Kapıyı açıyorum, çamaşır sepetleriyle çıkıp kapıyı kilitliyorum. Kapıyı her zaman kilitlemek önemlidir.

Her Cuma akşamı olduğu gibi bina sessiz. Merdivenlerden inerken birinin evinden gelen televizyon sesini duyuyorum. Çamaşırhaneye giden koridor her zaman olduğu gibi görünüyor. Dışarıdan içeri bakan kimse yok. Bu hafta erken geldim ve çamaşırhanede kimse yok. Renkli çamaşırları sağ taraftaki makineye ve beyaz çamaşırları da onun yanındakine koyuyorum. Beni kimse izlemediğine göre her iki makineye de para koyup, onları aynı

anda çalıştırabilirim. Bunu yapmak için kollarımı iyice uzatmam gerek ancak güzel bir ses çıkacak.

Cego ve Clinton'ı yanımda getirdim, katlanan masanın yanındaki plastik sandalyelerden birine oturuyorum. Onu koridora çıkarmak isterim ancak bir tabela var: APARTMAN SAKİNLERİNİN SANDALYELERİ ÇAMAŞIRHANEDEN ÇIKARMASI KESİNLİKLE YASAKTIR. Bu sandalyeden hoşlanmıyorum -mavi ve yeşilin iğrenç tonlarında- ancak üstüne oturunca onu görmek zorunda kalmıyorum. Hoş bir duygu değil ancak sandalye olmamasından iyidir.

Bayan Kimberley çamaşırlarıyla birlikte içeri girene kadar on sayfa okuyorum. Başımı kaldırıp, bakmıyorum. Konuşmak istemiyorum. Eğer benimle konuşursa, merhaba derim.

“Merhaba, Lou,” diyor. “Kitap mı okuyorsun?”

“Merhaba,” diyorum. Sorusuna yanıt vermiyorum çünkü kitap okuduğumu görüyor.

“Ne kitabı o?” diyor yaklaşarak. Kapağı görmesi için kaldığım yere parmağımı koyup kitabı kapatıyorum.

“Vay vay vay,” diyor. “Kalın bir kitap. Kitap okumaktan hoşlandığını bilmiyordum, Lou.”

İnsanları bölmek konusundaki kuralları anlamıyorum. Ben onları böldüğümde kabalık oluyor, ancak onlar beni böldüğünde kabalık olmuyor.

“Evet, bazen,” diyorum. Başımı kitaptan kaldırmıyorum çünkü okumak istediğimi anlamasını umuyorum.

“Bana kızgın mısın?” diye soruyor.

Şu anda ona kızgınım çünkü rahat rahat kitap okumama izin vermiyor, fakat o benden büyük biri ve bunu söylemek hoş olmaz.

“Genellikle candan birisisin ancak yanında o koca kalın kitabı getirmişsin; onu gerçekten okuyor olamazsın.”

“Okuyorum,” diyorum. “Çarşamba akşamı bir arkadaşımdan aldım.”

“Ancak o -o çok zor bir kitaba benziyor,” diyor. “Okuduklarını gerçekten anlıyor musun?”

Tıpkı Dr. Fornum gibi, pek bir şey yapamayacağımı sanıyor.

“Evet,” diyorum. “Anlıyorum. Beynin görsel işlemleme bölümlerinin kesik kesik verileri nasıl bütünleştirerek sabit bir görüntüye soktuğunu okuyorum, tıpkı Televizyonda olduğu gibi.”

“Kesik kesik veriler mi?” diyor. “Titreme mi demek istiyorsun?”

“Onun gibi,” diyorum. “Araştırmacılar beynin titreşen görüntüyü sabitlediği bölümü belirlemişler.”

“Bunun pratikte ne işe yarayacağını anlamıyorum,” diyor. Çamaşırları sepetten alıp makinenin içine doldurmaya başlıyor. “İçindeki şeylerin, işlerini ben onları izlemeden de yapabildikleri için mutluyum.” Ölçeğe de deterjan koyuyor, makineye boşaltıyor, parayı yerleştiriyor ve BAŞLAT düğmesine basmadan önce duraksıyor. “Lou, beynin nasıl çalıştığını çok fazla düşünmenin çok sağlıklı olduğunu sanmıyorum. Bu yolla delirebilirler.”

Bilmiyordum. Beynimin nasıl çalıştığı hakkında fazla düşünmenin beni delirteceğini sanmıyorum. Bunun doğru bir söylem olduğunu düşünmüyorum. Düğmeye basıyor ve su makinenin borusundan akmaya başlıyor. Katlanan masanın yanına geliyor.

“Psikiyatrların ve psikiyatristlerin çocuklarının normalden daha deli olduğunu herkes bilir,” diyor. "Yirminci yüzyılda, çocuğunu bir kutuya koyan ve delirene kadar oradan çıkarmayan bir psikiyatrist vardı.”

Bunun doğru olmadığını biliyorum. Bunun doğru olmadığını söylersem bana inanacağını sanmıyorum. Ona bir şey açıklamak istemiyorum bu yüzden yeniden kitabımı açıyorum. Sesli bir şekilde ofluyor ve giderken ayakkabısının çıkardığı sesleri duyuyorum.

Okuldayken bize beynimizin bir bilgisayar gibi olduğunu ancak onlar kadar verimli olmadığı öğretilmişti. Bilgisayarlar doğru üretildiğinde ve doğru programlandığında hata yapmazlar ancak beyin yapar. Bundan yola çıkarak beynin -benimki bir tarafa, normal bir beynin- bilgisayarın bir alt modeli olduğu düşüncesine kapılmıştım.

Bu kitapta beynin bir bilgisayardan daha karmaşık ve benim beynimin de *normal* olduğu açıkça belli oluyor -yani o da tamamen normal insan beyni gibi çalışıyor. Renk görüşüm normal. Görsel hassasiyetim normal. Normal olmayan nedir? Sadece ufak tefek şeyler... sanırım.

Keşke çocukluktan kalma kayıtlarım bende olsaydı. Bu kitapta konu edilen testleri bana yapıp yapmadıklarını bilmiyorum. Örneğin, algı nöronlarımın hızını test edip etmediklerini bilmiyorum. Annemin içi kağıtlarla dolu, dışı yeşil, içi mavi akordeon gibi bir dosyası olduğunu hatırlıyorum. Ailem öldükten sonra onların evinden eşyalarımı toplarken onu gördüğümü hatırlamıyorum. Belki annem ben büyüyüp, yalnız başıma yaşamaya başlayınca onu atmıştı. Ailemin beni götürdüğü tıp merkezini

hatırlıyorum ancak bana yardımcı olabilirler mi ya da büyümüş çocukların hala kayıtlarını tutuyorlar mı, bilmiyorum.

Kitap geçici uyartıları yakalama becerindeki değişkenliklerden söz ediyor. Eskiden benim özellikle sözcüklerin sonunda bulunan *p, d* ve *t* gibi ünsüz harfleri duymama ve öğrenmeme yardımcı olan bilgisayar oyunlarını hatırlıyorum. Göz egzersizleri de vardı ancak çok küçüktüm ve hatırlayamıyorum.

Bulundukları yerlere ve tiplerine göre yüz özelliklerinin ayrımını test eden resimlerdeki yüz eşleştirmelerine bakıyorum. Bütün yüzler bana aynı geliyor; ben sadece iki yüzün aynı gözlere ve burna sahip olduğunu söyleyebilirim ancak biri diğerine göre birbirlerinden daha uzak ya da daha geniş olduğunu ayırt edebiliyorum. Eğer bu gözler gerçek bir insanın yüzünde ve hareketli olsaydı bunu asla fark edemezdim. Demek ki bu, yüz fark etme konusunda beynin özellikle bir bölümünde bir sorun var.

Normal insan beyinleri gerçekten bu işleri yapabiliyor mu? Eğer öyleyse, birbirlerini bu kadar uzaktan ve farklı giysiler içinde o kadar kolayca tanımalarına şaşırmamak gerek.

BU HAFTA CUMARTESİ GÜNÜ ŞİRKET TOPLANTISI YOK. Merkez’e gidiyorum ancak nöbetçi danışman hasta olduğu için gelmemiş. Hukuk Yardımı için ilan panosundan numarayı buluyorum ve ezberliyorum. Tek başıma aramak istemiyorum. Birkaç dakika sonra eve gidip, kitap okumaya devam etmek için çıkıyorum ancak geçen hafta yapamadığım için evimi ve arabamı temizlemek için de zaman ayırıyorum. Koyun postu koltuk kılıfını atmaya karar veriyorum çünkü oturduğumda hala bazı yerlerden cam kırıklarını hissedebiliyorum ve yenisini alıyorum. Yenisinin keskin bir kokusu var ancak eskisinden daha yumuşak. Pazar günü erkenden kiliseye gidiyorum, böylece okumak için daha fazla zamanım oluyor.

Pazartesi günü hazırlık testlerinin hangi gün ve saatte yapılacağını bildiren bir yazı geliyor hepimize. Tomografi ve MR taramaları. Tam bir fiziksel kontrol. Psikolojik görüşme. Psikolojik testler. Yazıda bu testleri yaptırmak için ücretli izin alabileceğimiz söyleniyor. Rahatladım; bu testleri

yaptırmak için harcadığım zamanı kapatmak istemem. İlk, Pazartesi öğleden sonra fiziksel muayene var. Hepimiz kliniğe gidiyoruz. Yabancıların bedenime dokunmasından hoşlanmıyorum ancak klinikte nasıl davranmam gerektiğini biliyorum. Kan almakta kullanılan iğneler acıtmıyor ancak kanımın ve idrarımın beyin fonksiyonlarımla ne ilgisi olduğunu anlamıyorum. Kimse bunu açıklamaya bile çalışmıyor.

Salı günü bilgisayarlı tomografiye giriyoruz. Teknisyen sürekli bana canımın yanmayacağını ve makine beni o dar odacığa sokarken korkmamı söylüyor. Korkmuyorum. Klostrofobik değilim.

İşten sonra alışverişe gitmem gerekiyor çünkü geçen hafta diğerleriyle buluşmak zorunda kalmıştım. Don konusunda dikkatli olmam gerekiyor, fakat ben onun bana gerçekten zarar verebileceğine inanmıyorum. O benim arkadaşım. Şimdiye kadar yaptıklarına zaten çoktan pişman olmuştur... tabii tüm bunları yapan oysa. Üstelik bugün benim alışveriş günüm. Park yerinden ayrılırken çevreme bakınıyorum ve görmemem gereken birini görmüyorum. Kampüs kapılarındaki görevliler istenmeyen ziyaretçileri uzak tutuyorlar.

Markete geldiğimde, çıkarken hava kararmış olursa diye arabamın olabildiğince bir lambaya yakın park etmeye çalışıyorum. Market bu akşam kalabalık değil böylece listemdeki her şeyi rahatlıkla alabilirim. Yazılı olarak bir listem olmasa da neye ihtiyacım olduğunu biliyorum ve unuttuğum bir şey için aynı yere geri dönmek zorunda kalmıyorum. Aldıklarım hızlı kasa için fazla, bu yüzden en az sıra olan normal bir kasa seçiyorum.

Dışarı çıktığımda hava daha karanlık, ama tam olarak kararmamış. Hava serinlemiş, hatta kaldırım taşları bile. Alışveriş arabasını itiyorum, tekerlerin kaldırımda çıkardığı seslerin ritmini dinliyorum. Arabaya vardığımda kapıyı açıyorum ve torbaları dikkatle yerleştiriyorum. Çamaşır deterjanı ve meyve suyu tenekelerini düşüp bir yere çarpmaması için yere, ekmekleri ve yumurtaları arka koltuğa koyuyorum.

Arkamdan bir alışveriş arabasının gıcırtılı sesini duyuyorum; dönüyorum ancak siyah ceket içindeki adamın yüzünü tanıyamıyorum. Hemen tanıyamıyorum ancak sonradan onun Don olduğunu anlıyorum.

“Hepsi senin suçun. Tom’un beni atması senin suçundu,” diyor. Yüzü kaskatı, kasları dışarı çıkmış. Gözleri korkmuş görünüyor; gözlerini görmek istemediğim için yüzünün başka bölümlerine bakıyorum. “Marjory’nin

bana çekip gitmemi söylemesi de senin suçundu. Kadınların bu engelli durumuna aşık olmaları hastalıklı bir durum. Bu çaresiz durumun yüzünden sana aşık onlarca kadın olmalı çevrende.” Sesi yükseliyor ve tizleşiyor, birilerinden alıntı yaptığını anlayabiliyorum. “‘Zavallı Lou, ne yapsın, Zavallı Lou’nun bana ihtiyacı var'.” Şimdi sesini alçaltıyor. “Senin gibi insanların normal kadınlara ihtiyacı yoktur,” diyor. “Anormaller anormallerle çift olmalı, eğer birileriyle gerçekten çift olmak zorundaysalar. Senin normal bir kadınla çıkıyor olman benim midemi bulandırıyor. Bu iğrenç bir şey.”

Hiçbir şey söyleyemiyorum. Sanırım korkmalıyım ancak hissettiğim şey korku değil; üzüntü ve bu öyle büyük bir üzüntü ki ağırlığını güçlükle taşıyorum.

“Her şeyi yazdım,” diyor. “Artık senin gibilere katlanamıyorum ancak bunu neden yaptığımı okudukları zaman anlayacaklar.”

“Benim suçum değil,” diyorum.

“Sana öyle geliyor,” diyor. Daha da yaklaşıyor. Teri tuhaf kokuyor. Ne olduğunu bilmiyorum ancak sanırım yediği ya da içtiği bir şey bu kokuya neden oluyor. Gömleğinin yakası kıvrılmış. Ayakkabılarına baktığımda yırtık pırtık olduğunu görüyorum; bağcıklarından biri çözülmüş. Temiz görünmek önemlidir. İyi bir izlenim verir. Don şu anda iyi bir izlenim vermiyor ancak kimse bunun farkında değil galiba. Göz ucuyla arabalarına ya da markete doğru yürüyen insanlar görüyorum, bizi fark etmiyorlar. “Sen *anormalsin*, Lou -ne dediğimi anlıyor musun? Sen anormalsin ve hayvanat bahçesine aitsin.”

Don’un saçmaladığını biliyorum ve söyledikleri nesnel olarak doğru değil ancak benden hoşlanmaması beni incitiyor. Bunu daha önce fark etmediğim için ben de kendimi aptal gibi hissediyorum. O benim arkadaşımdı; bana gülümserdi; bana yardım etmeye çalışırdı. Nereden bilebilirdim?

Sağ elini cebinden çıkarıyor ve bana doğrultulmuş silahın siyah yuvarlağını görüyorum. Silahın dışı ışığın altında parlıyor, fakat içi tamamen karanlık bir boşluk. Karanlık aceleyle bana doğru geliyor sanki.

“Tüm o sosyal destek zırvaları -lanet olsun, bunlar senin ve senin gibiler için yapılmasaydı dünyanın geri kalanı bunalıma girmezdi. Gereken kariyere sahip olurdum, sürekli bir işim olurdu.”

Don’un ne tür bir iş yaptığını bilmiyorum. Bilmeliydim. Ben ölmüş olsaydım bir kariyer yapmış olacağını sanmıyorum. İşverenler temiz, terbiyeli, çok çalışan ve diğerleriyle iyi geçinen çalışanları seçerler. Don, kirli ve dağılmış görünüyor; kaba biri ve çok çalıştığını da sanmıyorum.

Bir anda elindeki silahı bana yaklaştırarak üstüme geliyor. “Arabaya bin,” diyor ancak ben zaten harekete geçiyorum. Biçim düzeni çok basit, anlaması kolay ve sandığı kadar hızlı ve güçlü biri değil. Elimle bileğini yakalayıp, kenara çekiyorum. Silahtan televizyondakilere benzemeyen bir ses çıkıyor. Daha yüksek ve daha çirkin bir ses; marketin önünde büyük bir yankı yapıyor. Kılıcım yok ancak diğer elimi bedeninin tam ortasına indiriyorum. Ciğerlerindeki tüm nefesi boşaltarak iki büklüm oluyor; o kokulu nefesi havaya yayılıyor.

“Hey!” diye bağırıyor. “Polis!” diye bağırıyor bir başkası. Çığlıklar duyuyorum. Nereden çıktıklarını anlamadığım insanlar Don’un üzerine çullanıyorlar; birisi kollarımı yakalıyor ve beni çevirerek arabanın yan tarafına yapıştırıyor.

“Onu bırak,” diyor başka bir ses. “O kurban.” Bu Bay Stacy. Onun burada ne işi var? Kaşlarını çatarak bana bakıyor. “Bay Arrendale, size dikkatli olmanızı söylememiş miydik? Neden işten doğruca evinize gitmediniz? Tom bize gözümüzü sizden ayırmamamız gerektiğini söylemese...”

“Ben... dikkatli olduğumu... düşünüyordum,” diyorum. Çevremde bu kadar gürültü varken konuşmam zor oluyor. “Ancak alışveriş yapmam gerekiyordu; Salı günleri benim alışveriş günüm.” İşte o zaman Don’un Salı günlerinin alışveriş günüm olduğunu bildiğini, daha önce de onu Salı günü burada gördüğümü hatırladım.

“Çok şanslısınız,” diyor Bay Stacy.

Don, iki adam üstüne dizlerini bastırmış, yüzü yere dönük bir şekilde yatıyor; kollarını arkaya çekmişler, kelepçe takıyorlar.bu televizyonda göründüğünden daha uzun ve karmaşık görünüyor. Don tuhaf bir ses çıkarıyor; ağlama sesi gibi. Onu çekip kaldırdıklarında ağladığını görüyorum. Gözyaşları yanaklarından aşağı akıyor, kirlerin arasında çizgi oluşturuyorlar. Üzülüyorum. Başka insanların önünde ağlamak insana kendisini kötü hissettiriyor olmalı.

“Seni piç kurusu!” diyor beni görünce. “Bana tuzak kurdun.”

“Sana tuzak kurmadım,” diyorum. Ona polislerin burada olduğunu bilmediğimi, evimden ayrıldığım için bana öfkelendiklerini söylemek istiyorum ancak onu götürüyorlar.

“Sizin gibi insanların işimizi zorlaştırdığını söylediğimde,” diyor Bay Stacy, “otizmli insanları değil sıradan tedbirleri almayan insanları kastediyorum.” Sesi hala öfkeli çıkıyor.

“Alışveriş yapmam gerekiyordu,” diyorum yine.

“Cuma akşamı çamaşırlarınızı yıkamanız gerektiği gibi mi?”

“Evet,” diyorum. “Ve bugün çıktığımda hava aydınlıktı."

“Birinden bunu yapmasını isteyebilirdiniz.”

“Kimden isteyebileceğimi bilmiyorum,’’ diyorum.

Bana tuhaf bir biçimde bakıyor ve başını sallıyor.

Şu anda kafatasımı döven müziğin ne olduğunu bilmiyorum. Ne hissettiğimi anlamıyorum. Trambolinde zıplamak ve dengemi sağlamak istiyorum ancak bunu yapabileceğim bir yer yok. Arabama binip, eve gitmek istemiyorum.

İnsanlar bana iyi olup olmadığımı sorup duruyorlar. Bazıları yüzüme parlak bir ışık tutuyor. *“Yaralı mısınız?”* ve *“Yalnız mısınız?”* gibi sorular soruyorlar. Kendimi yaralı ya da yalnız hissetmiyorum. Ailem öldüğünde kendimi yalnız, terk edilmiş hissetmiştim ancak şu anda öyle hissetmiyorum. Don beni tehdit ettiğinde korkmuştum, ancak bunun yanında aptal, üzgün ve öfkeli de hissetmiştim.

Şu anda kendimi canlı hissediyorum, kafam biraz karışık. Birisi beni öldürmeye çalıştı ancak başaramadı. Hala canlıyım. Kendimi gerçekten canlı hissediyorum, üzerimdeki giysilerin, ışığın renginin ve ciğerlerime girip çıkan havanın farkındayım. Bu baş döndürücü bir algı girdisi olabilirdi, ama bu akşam değil: bu güzel bir duygu. Koşmak, zıplamak ve çığlık atmak istiyorum ancak bunun uygun olmayacağını biliyorum. Marjory burada olsaydı ona sarılmak ve onu öpmek isterdim, fakat bu hiç mi hiç uygun olmazdı.

Normal insanların ölmeyip, hayatta kalmalarına nasıl tepki verdiklerini merak ediyorum. Bu yüzden mutlu olmayacak ya da rahatlamayacak bir insan hayal etmek zor ancak ben kesinlikle öyleyim. Otizmli olduğum için tepkilerimin farklı olacağını düşünebilirler; emin değilim bu yüzden onlara kendimi gerçekten nasıl hissettiğimi söylemeyeceğim.

“Bence eve giderken arabayı siz kullanmamalısınız,” diyor Bay Stacy. “Bırakın, sizi bizim çocuklardan biri götürsün, olur mu?”

“Ben araba kullanabilirim,” diyorum. “Ben iyiyim.” Arabamda yalnız olmayı ve kendi müziğimi dinlemeyi istiyorum. Artık tehlike yok; Don bana zarar veremez.

“Bay Arrendale,” diyor Bay Stacy, başını benimkine yaklaştırarak. “Siz iyi olduğunuzu düşünebilirsiniz, ama yaşadığınız şeyi yaşayan biri pek iyi olmayabilir. Her zamanki kadar güvenli araba kullanamayabilirsiniz. Arabayı başkasının kullanmasına izin vermelisiniz.”

Arabamı güvenli kullanacağımı biliyorum bu yüzden başımı sallıyorum. Omuzlarını silkip, başını sallıyor. “İfadenizi almak için daha sonra birileri gelecek, Bay Arrendale. Belki ben, belki başkası.” Sonra yürüyüp gidiyor. Kalabalık da yavaş yavaş dağılıyor.

Alışveriş arabası kenarda duruyor; torbalar yırtılmış, yiyecekler yerlere dağılmış. Çirkin görünüyor ve bir an için midem bulanıyor. Bu dağınıklığı burada bırakamam. Bunlar hiçbir işe yarayamayacağı için yeniden alışveriş yapmalıyım. Arabada neler var, yeniden neler almam gerek, hatırlamıyorum. O gürültülü markete yeniden girmek ağır gelecek.

Bu dağınıklığı toplamalıyım. Eğiliyorum; iğrenç, ekmek ezilmiş ve kaldırıma yapışmış, meyve sularının kutuları delinmiş ve akmış. Bundan hoşlanmasam da yapmam gerek. Olabildiği kadar dokunmamaya çalışarak, hepsini toplayıp çöpe taşıyorum. Ziyan olmuş yiyecekler; yiyecekleri ziyan etmek yanlıştır ancak kirli ekmek yiyemem.

“İyi misiniz?” diye soruyor birisi. Yerimde sıçrıyorum ve o da “Affedersiniz... pek iyi görünmüyordunuz,” diyor.

Polis arabaları gitmiş. Ne zaman gittiklerini bilmiyorum ancak artık hava karanlık. Neler olduğunu ona nasıl anlatabilirim, bilmiyorum.

“Ben iyiyim,” diyorum. “Ancak yiyecekler değil.”

“Yardım etmemi ister misiniz?” iri yarı, hafif kel ve kelinin çevresinde kıvırcık saçları olan bir adam. Gri bir pantolon ve siyah bir tişört giymiş. Yardım etmesine izin vermeli miyim bilemiyorum. Bu durumda neyin uygun olduğunu bilmiyorum. Bu bize okulda öğretilmedi. O zaten yerden yamulmuş biri domates sosu, diğeri bezelye kutusunu almış bile. “Bunlara bir şey olmamış,” diyor. “Sadece kutular biraz yamulmuş.” Bana yaklaşıp uzatıyor.

“Teşekkür ederim,” diyorum. Birisi bir şey verdiğinde teşekkür etmek her zaman doğrudur. Yamulmuş teneke kutuları istemesem de geri çevirmiyorum.

İçinde pirinç olması gereken düzleşmiş kutuyu alıyor ve çöpe atıyor. Ürünlerin bazılarını çöpe, bazılarını arabama koyarak ortalığı topluyoruz, bana el sallayıp, gidiyor. Adamın adını bile bilmiyorum.

SAAT YEDİ OLMADAN EVE VARIYORUM. Polis memurunun ne zaman geleceğini bilmiyorum. Olan biteni anlatmak için Tom’u arıyorum çünkü o Don’u tanıyor ve ben de başka kimi arayacağımı bilmiyorum. Evime geleceğini söylüyor. Onun gelmesine gerek yok ancak gelmek istiyor.

Geldiğinde öfkeli görünüyor. Kaşları birbirine bitişmiş ve alnı kırışmış. “Lou, sen iyi misin?”

“İyiyim,” diyorum.

“Don gerçekten sana saldırdı mı?” Yanıt vermemi beklemiyor; telaşla devam ediyor. “Buna inanamıyorum -polislere ondan söz etmiştik.”

“Bay Stacy’ye Don’dan mı söz etmiştiniz?”

“Şu bomba olayından sonra. Bunun eskrim grubundan biri olduğu çok belliydi, Lou. Sana söylemeye çalıştım.”

Lucia’nın konuşurken araya girdiğini hatırlıyorum.

“Biz görebiliyorduk,” diye devam ediyor. “Senin Marjory’yle olan yakınlığını kıskanıyordu.”

“İşini kaybetmesinden de beni sorumlu tutuyor,” diyorum. “Benim anormal olduğumu, istediği işe benim yüzümden giremediğini ve benim gibilerin Marjory gibi normal arkadaşları olmaması gerektiğin söyledi.”

“Kıskançlık başka şeydir; bir şeyleri kırmak ve insanlara zarar vermek başka şey,” diyor Tom. “Bunları yaşadığın için üzgünüm. Onun bana kızgın olduğunu sanıyordum.”

“Ben iyiyim,” diyorum yine. “Canımı yakmadı. Benden hoşlanmadığını biliyordum bu yüzden fazla kırılmadım.”

““Lou, sen... inanılmazsın. Ancak yine de bunda benim bir suçluluk payım var.”

Bunu anlamıyorum. Tüm bunları yapan Don. Tom ona bunları yapmasını söylemedi. Nasıl bunda onun suçluluk payı olabilir?

“Tüm bunların olabileceğini görebilseydim, Don’u daha iyi idare edebilseydim-”

“Don bir insan, bir nesne değil,” diyorum. “Kimse bir başkasını kontrol edemez ve bunu denemek bile yanlıştır.”

Yüzü gevşiyor. “Lou, bazen hepimizden daha bilgili olduğunu düşünüyorum. Pekala. Benim suçum değildi. Ancak yine de tüm bunları yaşadığın için çok üzgünüm. Ve mahkeme - bu senin için hiç kolay olmayacak. Mahkemeye çıkmak herkes için zordur.”

“Mahkeme mi? Neden mahkemeye çıkmam gerekiyor?”

““Sen çıkmayacaksın ancak Don’un mahkemesinde tanıklık yapman gerekecek, bundan eminim. Sana söylemediler mi?”

““Hayır.” Bir tanığın mahkemede ne yapması gerektiğini bilmiyorum. Televizyonda mahkemelerle ilgili programları hiç izlemek istemedim.

“Şey, bu çok kısa zamanda olmaz ve biz bu konu hakkında konuşuruz. Şu anda - Lucia ve benim senin için yapabileceğimiz bir şey var mı?”

“Hayır. Ben iyiyim. Yarım eskrime geleceğim.”

“Buna sevindim. Gruptan bir başkasının da Don’un yaptığı şeyleri yapacağından korkarak uzak kalmanı istemem.”

“Bunu düşünmemiştim,” diyorum. Bu bana aptalca bir düşünceymiş gibi geliyor ancak yine de grubun bu rolü devralacak, Don ya da onun gibi birine ihtiyaç duyup duymayacağını merak ediyorum. Don gibi normal biri öfkesini ve şiddetini gizleyebiliyorsa, belki tüm normal insanlarda böyle bir potansiyel vardır. Bende olduğunu sanmıyorum.

“İyi. Eğer herhangi biriyle ilgili bu türde bir endişe duyarsan, bana hemen söyle, lütfen. Gruplar tuhaftır. Kimsenin hoşlanmadığı biri gruptan ayrılınca, hemen başka bir hedef seçilir ve o dışlanır.”

“Grupların biçim düzeni bu mu yani?”

“Bu bir tanesi.” İç geçiriyor. “Umarım bu grubunki değildir ve ben bundan sonra daha iyi gözleyeceğim. Nedense, Don’la ilgili sorunu atladık.”

Zil çalıyor. Tom önce çevresine sonra da bana bakıyor. “Sanırım polisler geldi,” diyorum. “Bay Stacy birsinin ifademi almaya geleceğini söylemişti.”

“O zaman ben gideyim.”

POLİS MEMURU BAY STACY KANEPEME OTURUYOR. Üzerinde ten rengi bir pantolon ve kısa kollu, kareli bir gömlek var. İçeri girdiğinde çevresine bakınıyor ve eminim her şeyi görüyor. Danny de her şeye aynı biçimde bakıyor.

“Son olayla ilgili raporlar elimde, Bay Arrendale,” diyor. “Bana bu akşam olanları anlatır mısınız?” Bu çok saçma. O da oradaydı. Neler olduğunu sormuş, ben de ona anlatmıştım ve her şeyi el bilgisayarına not almıştı. Yine neden buraya geldiğini anlamıyorum.

“Bugün benim alışveriş günümdü,” diyorum. “Her zaman aynı markete gidiyorum çünkü her hafta aynı markete gidince insanın aradıklarını bulması daha kolay oluyor.”

“Her hafta aynı saatte mi gidiyorsunuz?” diye soruyor.

“Evet. İşten sonra ve akşam yemeğinden önce.”

“Bir liste hazırlıyor musunuz?”

“Evet.” Sanırım, elbette. Galiba Bay Stacy herkesin liste hazırlamadığını düşünüyor. “Eve geldiğimde listeyi atarım tabii,” Acaba onu çöpten getirmemi mi isteyecek.

“Tamam. Yaptıklarınızın ne kadar öngörülebilir olduğunu anlamaya çalışıyorum.”

“Öngörmek iyidir,” diyorum. “Yapılacak şeyleri düzene koymak önemlidir.”

“Elbette,” diyor. “Ancak işlerinizin düzenli olması size zarar vermek isteyen kişinin sizi daha kolay bulmasını sağlar. Hatırlarsanız, sizi geçen hafta bu konuda uyarmıştım.”

Ben böyle düşünmemiştim.

“Tamam, devam edin -sözünüzü kesmek istememiştim. Bana her şeyi anlatın.”

Birisinin karşıma geçip, alışverişimin aşamalarını çok önemli bir şeymiş gibi dikkatle dinlemesi çok tuhaf bir duygu. Ancak her şeyi anlatmamı istiyor. Bunun saldırıyla ne ilgisi olduğunu anlamıyorum ancak yine de anlatacağım.

“Sonra dışarı çıktım,” diyorum. “Alacakaranlıktı, tam karanlık değildi fakat park yerindeki ışıklar parlaktı. Sol taraftaki on birinci boşluğa park

etmiştim.” Asal sayıları severim ancak bunu ona söylemiyorum. “Anahtarlarım elimdeydi ve kapıyı açtım. Alışveriş arabasından torbaları aldım ve arabama yerleştirmeye başladım.” Ağır şeyleri yere, hafifleri arka koltuğa koyduğumu bilmek istediğini sanmıyorum. “Arkamda başka bir alışveriş arabasının sesini duydum ve döndüm. İşte, o zaman Don benimle konuşmaya başladı.”

Duraksıyorum, söylediği sözcükleri tam olarak ve sırayla hatırlamaya çalışıyorum. “Sesi öfkeli çıkıyordu,” diyorum. “Bana ‘Hepsi senin suçun. Tom’un beni atması senin suçun,’ dedi.” Yine duraksıyorum. Çok hızlı bir şekilde birçok sözcük kullandı ancak ben hepsini sırayla hatırlayabileceğimden emin değilim. Yanlış şeyler söylemek doğru olmaz.

Bay Stacy bana bakarak bekliyor.

“Her şeyi tam olarak hatırladığımdan emin değilim,” diyorum.

“Önemli değil,” diyor. “Sadece bana hatırladıklarınız anlatın.”

“‘Marjory’nin bana çekip gitmemi söylemesi de senin suçundu’ dedi. Tom, eskrim eğitmenimiz. Marjory de... size Marjory’den geçen hafta söz etmiştim. O kesinlikle Don’un kız arkadaşı değil.” Marjory hakkında konuşmak beni rahatsız ediyor. Kendi adına o konuşmalı. “Marjory benden hoşlanıyor, yani bir anlamda ancak-” Bunu söyleyemem. Marjory’nin benden ne anlamda hoşlandığını bilmiyorum, belki bir tanıdık olarak ya da bir arkadaş... ya da belki daha fazlası. Bir sevgili olarak değil desem, daha mı doğru olur acaba? Bunun doğru olmasını istemiyorum.

‘“Anormaller anormallerle çift olmalı, eğer birileriyle gerçekten çift olmak zorundalarsa," dedi. Çok öfkeliydi. Ekonomik bunalımın ve iyi bir iş bulamamasının nedeninin ben olduğumu söyledi.”

“Hımm.” Bay Stacy alçak sesle böyle bir ses çıkarıyor ve sadece oturuyor.

“Arabaya binmemi söyledi. Silahını bana doğrulttu. Bir saldırganla arabaya binmek iyi bir şey değildir; geçen yıl bir haber programında görmüştüm.”

“Her yıl haber programları böyle şeyler verir,” diyor Bay Stacy. “Ancak bazı insanlar bunu yine de yapıyorlar. Sizin yapmadığınıza sevindim.”

“Biçim düzenini görebiliyordum,” diyorum. “Bu yüzden harekete geçtim, silahlı elini kenara ittim ve onun midesine vurdum. Birine vurmanın yanlış olduğunu biliyorum ancak o benim canımı yakmak istiyordu.”

“Biçim düzenini mi gördünüz?” diyor Bay Stacy.” O da ne demek?”

“Beş yıldır aynı grupla eskrim yapıyorum,” diyorum. “Hamle yapmak için sağ kolunu ileri çıkardığında, her zaman sağ ayağını da ileri atar ve sonra da sol ayağını da yana atar. Sonra dirseğini çıkarır ve sağ taraftan saldırır. Böylece onun hamlesinin geniş bir biçimde savarsam ortaya doğru hamle yapabileceğimi biliyorum. O benim canımı yakmadan ben ona saldırabildim.”

“O da sizinle beş yıldır eskrim yapıyorsa bu hamlenin geleceğini nasıl göremedi?” diye soruyor Bay Stacy.

“Bilmiyorum,” diyorum. “Ancak ben diğer insanların hareketlerindeki biçim düzenlerini görme konusunda iyiyimdir. Eskrimde de böyle yapıyorum. O bu konuda iyi değildir. Sanırım elimde kılıç olmadığı için aynı şekilde hamle yapacağımı düşünemedi."

“Ah, sizi eskrim yaparken izlemek isterim," diyor Bay Stacy. “O beyaz kostümler, tellerle eskrim bana bir hanım evladı sporu gibi geliyordu ancak sizin anlatımınızla ilgimi çekti. Demek -sizi silahıyla tehdit etti, siz de silahını yana itip onun midesine vurdunuz. Sonra ne oldu?"

“Sonra insanlar bağırmaya başladı ve onun üzerine çullandılar. Sanırım polislerdi ancak onları daha önce görmemiştim." Duruyorum. Sanırım bundan sonra olan biten her şeyi diğer polislerden öğrenebilir.

“Tamam. Şimdi bazı olaylara geri dönelim..." Beni yönlendirerek bazı olayları yeniden anlattırıyor ve her defasında ben yeni bir ayrıntı hatırlıyorum. Bu beni endişelendiriyor - gerçekten tüm bunları hatırlıyor muyum yoksa onu mutlu etmek için boşlukları mı dolduruyorum? Bunu bir kitapta okumuştum. Bana gerçekmiş gibi geliyor ancak bazen de bir yalan gibi. Yalan söylemek doğru değildir. Yalan söylemek istemiyorum.

Eskrim grubuyla ilgili sorularını yineliyor: kimler benden hoşlanıyor, kimler hoşlanmıyor? Kimlerden hoşlanıyorum, kimlerden hoşlanmıyorum? Ben herkesten hoşlandığımı sanıyordum; herkesin benden hoşlandığını sanıyordum, en azından beni hoş gördüklerini. Don olayına kadar. Bay Stacy, Marjory’nin benim kız arkadaşım ya da sevgilim olmasını istiyor gibi görünüyor; sürekli görüşüp görüşmediğimizi soruyor. Marjory’den konuşurken terliyorum. Sürekli doğruyu söylüyorum, benim ondan çok hoşlandığımı ancak çıkmadığımızı.

Sonunda ayağa kalkıyor. “Teşekkür ederim, Bay Arrendale; şimdilik bu kadar. Bunları yazıya dökeceğim; sizin de merkeze gelip imzalamanız gerekecek ve mahkeme gününe kadar bağlantıda olacağız."

“Mahkeme mi?" diye soruyorum.

“Evet. Bu saldırının kurbanı olarak tanıklık edeceksiniz. Bir sorun mu var?"

“Bay Crenshaw işten çok fazla izin aldığımda öfkelenir," diyorum. Tabii o zamana kadar hala bir işim olursa. Ya işimi kaybedersem?

“Eminim bunu anlayışla karşılayacaktır," diyor Bay Stacy.

Eminim karşılamayacaktır çünkü anlamak istemeyecektir.

“Poiteau’nun avukatı bölge savcısıyla konuşacaktır,” diyor Bay Stacy. “Olay daha beter sonuçlanmadığı için ceza indirimi isteyebilir. Size haber veririz.” Kapıya doğru yürüyor. “Kendinize dikkat edin, Bay Arrendale. Bu adamı yakaladığımız ve siz de zarar görmediğiniz için mutluyum.”

“Yardımlarınız için teşekkür ederim,” diyorum.

O gidince kanepede oturduğu yeri düzeltip, yastığı yerine koyuyorum. Kendimi rahatsız hissediyorum. Artık Don’u ve saldırıyı düşünmek istemiyorum... unutmak istiyorum. Hiç olmamış olmasını isterdim.

Eriştelerimi ve sebzelerimi haşlayarak akşam yemeğimi hazırlayıp, yiyorum sonra da tencereyi ve tabağı yıkıyorum. Saat 8:00 olmuş. Kitabı alıyorum ve 17. bölümü okumaya başlıyorum. “Hafıza ve Dikkat Kontrolünü Bütünleştirme; PTSD (Travma Sonrası Stres Bozukluğu) ve ADHD (Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu) Dersleri.

Şu ana kadar geçen cümleleri ve karmaşık söz dizimlerini anlamakta zorluk çekmiyorum. Keşke birisi bunları bana daha önce öğretmiş olsaydı.

Yazarların aktarmak istedikleri bilgiler mantıklı olarak düzenlenmiş. Sanki kendim yazmış gibi okuyorum. Benim gibi birinin bir kitapta beynin işlevselliğiyle ilgili bir bölüm yazdığını düşünmek tuhaf geliyor. Acaba konuşurken bir ders kitabı gibi mi konuşuyorum? Dr. Fornum resmi bir dilin var derken, bunu mu kastediyor?

Şu ana kadar “Travma Sonrası Stres Bozukluğu”nun hafıza işlevselliğinde değişikler meydan getirdiğini öğreniyorum. Karmaşık kontrol ve geri bildirim mekanizması, sinyal aktarımının engellenmesi ya engellenme bozulmasıyla ilgili bir durum.

Anladığım kadarıyla ben şu anda travma sonrası durumunu yaşıyorum yani travmadan kastettikleri beni öldürmek isteyen biri tarafından saldırıya uğruyorum. Gerçi şu anda kendimi stresli ya da heyecanlı hissetmiyorum. Belki birkaç saat önce ölümden dönmüş normal insanlar oturup ders kitabı okumuyorlardır, ancak ben bunu çok rahatlatıcı buluyorum. Ancak

gerçekler hala yerinde, belirgin olmaları için birileri tarafından dikkatle yazılmış ve mantıklı bir biçimde düzenlenmiş. Tıpkı ailemin bana söylediği gibi, bu gezegende bizim başımıza ne gelirse gelsin, yıldızlar eksiksiz, hasarsız parlamaya devam ederler. Benim yakınımda düzen sarsılsa bile bir yerlerde var olduğunu bilmek hoşuma gidiyor.

Normal bir insan ne hissederdi? Ortaokulda farklı açılarda duran saksılara tohumlar ekerek bir deney yapmıştık. Ne olursa olsun, bitkiler ışığa doğru uzamışlardı. Birilerinin beni yan yatırılmış saksılardan birine ekip ekmediğini merak etmiştim. Öğretmenim bunun aynı şey olmadığını söylemişti.

Hala aynı şeyi hissediyorum. Sanki yanlamasına duruyormuş gibi hissediyorum, diğer insanlar beni devrilmiş gibi hissettiğimi düşünürken ben kendimi mutlu hissediyorum. Beynim ışığa doğru uzanamaya çalışıyor ancak saksı devrik olduğu için düz olamıyor.

İnsanların çoğundan daha fazla dikkat ettiğim için park yerindeki arabaların yüzde kaçının mavi olduğunu hesaplarım. Diğer insanlar bunu fark etmezler, bu yüzden de umursamazlar. Park yerine baktıklarında neyi fark ettiklerini merak ederim. Sıra halindeki araçlardan, mavi, kırmızı ve ten rengi arabalardan başka neyi fare ederler ki? Onlar o güzel sayısal ilişkiyi kaçırırlarken, ben neyi kaçırırım?

Evime göz gezdiriyorum ve kendi tepkilerimi, düzene olan ihtiyacımı, olayları yineleyişimdeki hayal gücümü düşünüyorum. Herkesin bir düzene ihtiyacı vardır; herkes bir biçimde biçim düzeninden hoşlanır. Bunu yıllardır biliyorum ancak şimdi daha iyi anlıyorum. Biz otizmliler insan davranış biçimi çemberinin yarısıyız, fakat eninde sonunda birleşiyoruz. Marjory'ye karşı hissettiklerim normal duygular, tuhaf değil. Belki ben onun saçlarındaki ya da gözlerindeki farklı renklerin diğer insanlardan daha fazla farkındayım ancak ona yakın olma arzusu normal bir arzu.

Artık neredeyse yatma zamanı geldi. Duşa adım attığımda sırada bedenime bakıyorum -normal bir cilt, normal saç, normal tırnaklar, normal genital bölgeler. Mutlaka benim gibi kokusuz sabun, aynı sıcaklıkta su ve aynı banyo lifinden hoşlanan başka insanların da olduğuna eminim.

Duşumu bitiriyorum, dişlerimi fırçalıyorum ve lavaboya su tutuyorum. Aynadaki yüzüm tıpkı kendi yüzüm gibi görünüyor -bu en iyi bildiğim yüz. Işık görüş menzilimdeki bilgiyi kendisiyle birlikte taşıyarak gözbebeğime giriyor ancak ışığın girdiği noktaya baktığımda gördüğüm şey karanlık ve

çok derin. Işık içeri giriyor ve karanlık bana bakıyor. Görüntü aynada olduğu gibi gözümün ve beynimin de içinde.

Banyonun ışığını kapatıyorum ve yatağa gidiyorum. Oturduktan sonra başucumdaki ışığı da kapatıyorum. Işığın ardından kalan görüntü karanlıkta yanıyor. Gözlerimi kapatıyorum ve karşılıklı yükselerek boşlukta denge kuran karşıtlıkları görüyorum. Önce sözcükler sonra görüntüler yer değiştiriyor.

Bir keresinde anneme gözlerim kapalı olduğu halde rüyalarımda nasıl ışık gördüğümü sormuştum. Rüyalar neden tamamen karanlık değil, diye sormuştum. Bilmiyordu. Kitap beyindeki görsel işlemleme ile ilgili birçok şey anlatıyor ancak bundan hiç söz etmiyor.

Nedenini merak ediyorum. Eminim karanlıkta bile nasıl ışık içinde rüyalar görüldüğünü daha önce soranlar olmuştur. Görüntüleri beyin üretiyor, evet, ancak içindeki ışık nereden geliyor? Körlük durumunda insanlar artık ışığı göremiyorlar -ya da gördükleri düşünülmüyor ve beyin farklı biçim düzenleri belirliyor. O zaman rüyalardaki ışık, ışığın bir anısı mı yoksa başka bir şey mi?

Birisi bir çocukla ilgili, “Beyzbolu o kadar seviyor ki, kafasını açsanız içinde beyzbol sahası bulursunuz,” demişti. O zamanlar daha insanların söyledikleri şeyin demek istedikleriyle aynı olmayabileceğini bilmiyordum. Ben de anneme benim kafamı açsalar içinde ne bulacaklarını sormuştum ve o da bana, “Beynini, tatlım,” demişti ve bana kıvrımları olan, gri bir şeyin resmini göstermişti. Ağlamaya başlamıştım çünkü kafamın içinde öyle bir şeyin olmasını istemiyordum. Benden başka kimsenin kafasının içinde böyle çirkin bir şey olmadığından emindim. Onların kafasında beyzbol sahaları ya da dondurmalar ya da piknik yerleri olmalıydı.

Artık insanlarının kafasının içinde top sahaları ya da yüzme havuzları ya da sevdiklerini değil, gri, kıvrımlı beyinleri olduğunu biliyorum. İnsanın zihninde her ne varsa bu beyinde görünmüyor. Ancak o zaman bana bu, benim yanlış yaratıldığımın bir kanıtı gibiydi.

Benim kafamın içinde ışıklar ve karanlık, yerçekimi ve uzay, kılıçlar, alışveriş, renkler ve sayılar, insanlar ve biçim düzenleri var, o kadar güzeller ki, her yerim ürperiyor.

Kitap insanların düşünüp, sorduğu sorulara yanıtlar veriyor. Benim kafamda kitapta yanıtlanmayan sorular var. Sorularımın her zaman yanlış olduğunu düşündüm çünkü bu soruları başka kimse sormuyor. Belki de

kimse bunları sormayı düşünmemiştir. Benim karanlığım belki daha önce varmıştır. Belki de ben bilgisizliğin boşluğunu vuran ilk ışığımdır.

Belki sorularım önemlidir.

ON BEŞ

IŞIK. SABAH IŞIĞI. TUHAF RÜYALAR GÖRDÜĞÜMÜ HATIRLIYORUM. Parlak, serin bir sabah; cama dokunduğumda soğukluğunu hissediyorum.

Serin havalarda kendimi daha canlı hissediyorum, zıplamak istiyorum. Kasenin içindeki tahıl tanelerinin dalgalı ve gevrek bir yapısı var; ağzımın içinde gevrekliklerini hissediyorum sonra yumuşuyorlar.

Dışarı çıktığımda güneş kaldırım taşları üzerinde parlıyor. Canlı ve enerjik bir müzik için uygun bir gün. Olasılıklar kafamdan bir bir geçiyor; Bizet'ye karar veriyorum. Dikkatle arabama dokunuyorum, Don'un hapiste olduğunu bilmeme rağmen bedenim yine de endişe yaşıyor. Hiçbir şey olmuyor. Dört lastik hala yepyeni kokuyor. Motor çalışıyor. İşe giderken kafamdaki müzik, tıpkı güneş ışığı gibi canlı bir biçimde açılıyor. Bu akşam şehrin dışına çıkıp, yıldızları izlemeyi düşünüyorum; uzay üslerini de görebilirim. Sonra Çarşamba günü olduğunu ve eskrime gideceğimi hatırlıyorum. Bunu unutmayalı uzun zaman olmuştu. Acaba bu sabah takvime işaret koydum mu? Emin değilim.

İş yerine geldiğimde arabamı her zamanki yerine park ediyorum. Bay Aldrin sanki beni bekliyormuş gibi kapının iç tarafında duruyor.

“Lou, haberlerde gördüm -sen iyi misin?"

“Evet," diyorum. Bana bakıldığında iyi olduğumun belli olduğunu düşünüyorum.

“Eğer kendini iyi hissetmiyorsan, bugün izin yapabilirsin," diyor.

“Ben iyiyim," diyorum. “Çalışabilirim."

“Şey... eğer bundan eminsen." Bir şey söylememi bekliyormuş gibi duraksıyor ancak ne söyleyeceğimi bilmiyorum.

“Haberlerde onu etkisiz hale getirdiğin söylendi, Lou -bunu yapmayı bildiğini sanmıyordum.”

“Tıpkı eskrimde yaptığım şeyi yaptım,” diyorum. “Gerçi kılıcım yoktu.”

“Eskrim!” Gözleri açılıyor; kaşları kalkıyor. “Eskrim mi yapıyorsun? Şu kılıçlarla yapılan?

“Evet. Haftada bir eskrime gidiyorum,” diyorum. Ona ne kadarını anlatmam gerektiğini bilmiyorum.

“Bunu bilmiyordum,” diyor. “Beyaz kostümleri ve şu arkaya takılan teller dışında eskrimle ilgili bir şey bilmiyorum.”

Biz skor için tel kullanmıyoruz ya da beyaz kostüm giymiyoruz ancak bunu Bay Aldrin’e açıklamak içimden gelmiyor. Projem üzerinde çalışmak istiyorum üstelik öğleden sonra sağlık ekipleriyle yeni bir toplantı yapacağız. Sonra Bay Aldrin’in söylediği şeyi hatırlıyorum.

“Polis merkezine gidip, ifademi imzalamam gerekebilir,” diyorum.

“İyi,” diyor Bay Aldrin. “Ne zaman istersen gidebilirsin. Bu kesinlikle senin için berbat bir şok olmalı.”

Telefonum çalıyor. Bu Bay Crenshaw olmalı bu yüzden acele etmiyorum ancak yanıt veriyorum.

“Bay Arrendale?... Ben Dedektif Stacy. Bakın, bu sabah polis merkezine gelebilir misiniz?”

Bunun gerçekten bir soru olduğunu sanmıyorum. Sanırım, bu tıpkı babamın, “Sen şu uçtan tut, tamam mı?” diye sorup, “Sen şu ucu tut,” demek istemesi gibi bir şey.

Sanırım soru şeklinde emir vermek daha kibar oluyor, ancak bir yandan da kafa karıştırıyor çünkü bazen bunlar gerçek sorular olabiliyor. “Patronuma sormam gerekecek.”

“Polis işleri bunlar,” diyor Bay Stacy. “İfadenizi ve bazı evrakları imzalamanız gerekiyor. Ona aynen böyle söyleyin.”

“O zaman Bay Aldrin’i ararım,” diyorum. “Sizi yine aramam gerekiyor mu?”

“Hayır, doğruca merkeze gelin. Öğlene kadar burada olacağım.” Bir başka deyimle, Bay Aldrin ne derse desin, gelmemi beklediğini söylüyor. Demek gerçekten de soru değilmiş.

Bay Aldrin’in ofisini arıyorum.

“Evet, Lou,” diyor. “Nasılsın?” Bu saçma; bunu zaten sabah sormuştu.

“Polis, merkeze gidip ifademi ve bazı başka evrakları imzalamamı istiyor,” diyorum. “Hemen gel, dediler.”

“Peki, sen iyi misin? Birini seninle gelmesini ister misin?”

“İyiyim,” diyorum. “Ancak polis merkezine gitmem gerekiyor.

“Elbette. Bütün gün gelmeyebilirsin.”

Dışarıya çıktığımda, görevlinin kısa bir süre önce gelip, sonra ayrılmamla ilgili ne düşündüğünü merak ediyorum. Yüzünden ne düşündüğünü anlamıyorum.

POLİS MERKEZİ GÜRÜLTÜLÜ. İnsanlar uzun, yüksek bankoların önünde sıra bekliyorlar. Ben de sıraya giriyorum ancak Bay Stacy ofisinden çıktığında beni görüyor. “içeri gel,” diyor. Beni beş masanın bulunduğu başka gürültülü bir odaya götürüyor. Masasında - onun masası olduğunu düşünüyorum -el bilgisayarı için bir tutucu ve geniş bir ekran var.

“Rahatına bak,” diyor, masanın yanındaki bir sandalyeyi göstererek.

Bu, gri naylon bir minderi olan metal bir sandalye. Bayat kahve, ucuz şekerleme, cips, kağıt ve yazıcının ve fotokopi makinelerinin mürekkep kokusunu alıyorum.

“Burada dün akşam aldığım ifadenin çıktısı var,” diyor. “Baştan sona oku, bir hata olup olmadığını kontrol et, eğer yoksa imzala.”

İfademi çabucak okuyorum gerçi “Şikayetçi” olanın ben, “saldırgan” olanın da Don olduğunu anlamakta zorlanıyorum. Bizden erkek, Marjory’den ise “toplumsal anlamda her iki erkeğin tanıdığı dişi” olarak söz ediliyor. Bunun kabalık olduğunu düşünüyorum. Gerçek anlamda bir hata göremiyorum bu yüzden imzalıyorum.

“Suçlu bulunursa Don’a ne olacak?” diye soruyorum.

“Ölçüsü giderek artan ve şiddet içeren saldırıyla sonuçlanan seri vandalizm olayları. Gözaltında rehabilitasyondan kurtulamayacaktır,” diyor Bay Stacy. “PPD uygulanacak - Programlanabilir Kişilik Belirleyici beyin çipi takılacak. Bir çeşit kontrol çipi-”

“Biliyorum,” diyorum. Midem kasılıyor, benim en azından beynimin içine bir çip takılacağı konusunda bir kaygım yok.

“Televizyonda gösterilenler gibi değil," diyor Bay Stacy. “Kıvılcımlar, ışık çakmaları olmayacak -sadece bazı şeyleri yapamayacak.”

Benim duyduğum -bizim duyduğumuz- PPD’de esas kişilik hükümsüz bırakılıyor ve kişinin programı uygulayanların söylediklerinden başka bir şey yapmamasını sağlayarak sözüm ona onu koruyorlar.

“Sadece lastiklerin ve ön camın faturasını ödese olmaz mı?” diye soruyorum.

“Yeniden yapar,” diyor Bay Stacy, bir tomar kağıdı karıştırırken. “Yeniden yapıyorlar. Bu kanıtlandı. Tıpkı senin otizmli biri olmaktan

vazgeçemeyeceğin gibi, o da kıskanç ve şiddet eğilimli bir olmaktan vazgeçemez. Bunu çocukken fark edebilselerdi belki o zaman... Hah, işte." Bir form çıkarıyor. "Form bu. Dikkatle oku, X ile işaretli olan yeri imzala ve tarih at."

Antetli formu okuyorum. Formda Lou Arrendale olarak, daha önce hiç aklıma bile gelmeyen şeylerden şikayetçiyim. Sadece Don beni korkuttu ve canımı yakmaya çalıştı diye şikayetçi olsam, olmaz mı? Kasıtlı bir biçimde mala zarar vermekten, 250$ değerinde hırsızlıktan, patlayıcı üretilmesinden, patlayıcı yerleştirilmesinden, öldürmek amacıyla patlayıcı bir silahla saldırıdan şikayetçi görünüyorum- "Bu beni öldürebilir miydi?" diye soruyorum. "Burada 'öldürmek amacıyla patlayıcı silah' diyor."

"Patlayıcılar öldürücü silahlardır. Aslında bağlama şekli yüzünde zamanında patlamamış ve kullandığı patlayıcı miktarı fazla değil, ancak yine de ellerinin ve yüzünün bir bölümünü kaybedebilirdiniz. Bu da yasalara göre öldürücü sayılıyor."

"Bir aküyü alıp onun yerine patlayıcı koymanın birden fazla yasayı ihlal ettiğini bilmiyordum," diyorum.

"Çoğu suçlu da bilmez," diyor Bay Stacy. "Ancak bu çok yaygındır. Diyelim ki, suçlu ev sahipleri yokken eve girdi ve eşyaları çaldı. Eve izinsiz girmekle ilgili başka, çalmakla ilgili başka bir yasa var."

Benim aslında Don'un patlayıcı üretmesiyle ilgili bir şikayetim yok çünkü bunu yaptığını bilmiyordum. Bay Stacy'ye bakıyorum; her şeye vereceği bir yanıtı olduğu çok açık ve onunla tartışmanın bir yararı olmayacak. Bir davranış biçiminden bu kadar çok şikayet çıkarılması pek adil değil, ancak insanlardan bu türde şeyler duymuştum.

Form, Don'un yaptığı şeyleri daha az resmi olarak listelemeye devam ediyor: lastikler, ön cam, 262.37$ değerinde bir aküyü çalmak, kaportanın altına patlayıcı bir aygıt yerleştirmek ve park yerinde saldırı. Bu sırayla yazıldığında tüm bunları Don'un yaptığı, ciddi bir biçimde canımı yakmaya çalıştığı ve ilk olayın da bir uyarı olduğu açıkça anlaşılıyor.

Yine de kavramak zor. Ne söylediğini, kullandığı sözcükleri biliyorum ancak bunlar anlamsız şeyler. O normal bir adam. Marjory'yle istediği gibi konuşabilirdi, konuştu da. Kendisinden başka hiçbir şey onun Marjory'yle arkadaş olmaktan alıkoymadı. Onun benden hoşlanması benim hatam değil. Marjory'nin benimle eskrim grubunda tanışmış olması da benim suçum

değil; ben ondan önce gruba katılmıştım ve o gruba katılana kadar onu tanımıyordum.

“Neden olduğunu bilmiyorum,” diyorum.

“Ne?”

"Bana neden bu kadar öfkelendiğini bilmiyorum,” diyorum.

Başını bir tarafa doğru eğiyor. “Sana söylemiş,” diyor. “Ve sen de onun söylediklerini bana anlattın.”

“Evet, ancak bunların bir anlamı yok,” diyorum. “Ben Marjory’den çok hoşlanıyorum ancak o benim kız arkadaşım değil. Onu hiç dışarı çıkarmadım. O da beni hiç dışarı çıkarmadı. Ben Don’un canını yakacak bir şey yapmadım.” Bay Stacy’yi, Marjory’yi yemeğe davet etmek istediğimi söylemek istemiyorum çünkü şimdiye kadar bunu neden yapmadığımı sorabilir ve ben buna yanıt vermek istemiyorum.

“Belki senin için anlamı yok,” diyor, “ancak benim için var. Biz sürekli kıskançlığın öfkeye dönüştüğü birçok olay görüyoruz. Senin bir şey yapmana gerek yoktu; bu tamamen onunla ilgiliydi, tamamen içindekilerle ilgili.”

“O normal biri,” diyorum.

“Resmi olarak engelli olmayabilir, Lou ancak o normal değil. Normal insanlar başkalarının arabalarına patlayıcı bağlamaz.”

“Onun deli olduğunu mu söylüyorsunuz?”

“Buna mahkeme karar verecek,” diyor Bay Stacy. Başını sallıyor. “Lou, neden onun yaptıklarına bahane bulmaya çalışıyorsun?”

“Çalışmıyorum... Yaptığının yanlış olduğuna katılıyorum ancak onu başka biri haline getirmek için beynine bir çip takılması...”

Gözlerini deviriyor. “Lou, sizin gibi insanlar keşke -yani suçsuz insanlar- PPD’nin ne olduğunu gerçekten anlasalar. Bu onu bir başkası haline getirmiyor. Onu bir biçimde rahatsız eden insanlara zarar vermemesi için bu dürtülere sahip olmayan bir Don haline getiriyorlar. Bunu yeniden yapacaklarını bildiğimiz için bu yolla onları yıllarca kilit altında tutmak zorunda kalmıyoruz -onlar da yeniden yapmıyorlar. Bu daha önce yaptığımız şeyden çok daha insani bir yöntem yani onları daha beter bir hale getirecek bir ortamda onlardan daha beter adamların içinde kilit altında tutmuyoruz. Bu onun canını yakmaz, onu bir robota çevirmez; normal yaşantısını sürdürebilir... Sadece şiddet içeren suçlar işleyemez. Bu ölüm

cezasının dışında bulabildiğimiz en iyi çözüm. Tabii Don’un sana yaptıkları ölüm cezasını gerektirmiyor.”

“Yine de hoşuma gitmiyor,” diyorum. “Ben kimsenin beynime bir çip yerleştirmesini istemezdim.”

“Bunlar yasal tedavi biçimleri,” diyor. Bunu biliyorum; ilaca dirençli nöbetleri, ya da Parkinson hastalığı ya da omurilik hasarları olan insanlar biliyorum: onlar için özel çipler ve bypass tedavileri geliştiriliyor ve bu iyi bir şey. Ancak PPD’den emin değilim.

Yine de yasa yasadır. Formda bunun yanlış olduğuna dair bir şey yok. Don bütün bunları yaptı. Bunlar yüzünden polisi aradım, sonuncu olayda aramadım ancak kendileri zaten tanık oldu. Formun alt tarafında bir bölüm var, verdiğim ifadede doğruyu söylediğime yemin ettiğime dair bir bölüm. Orayı imzalıyorum, tarih atıyorum ve polis memuruna veriyorum.

“Teşekkürler, Lou,” diyor. "Şimdi bölge savcısı seni görmek istiyor, sana bundan sonra olacakları anlatacak.”

Bölge savcısı beyazlarla karışık siyah kıvırcık saçları olan orta yaşlı bir kadın. Masasının üzerindeki isim tabelasında, ASS’T BEATRICE HUNSTON yazıyor. Teni zencefilli çörek renginde. Ofisi benim işyerimdeki ofisimden büyük ve her tarafı kitaplarla dolu. Sırtlarında siyah ve kırmızı kareler olan eski kitaplar. Sanki kimse tarafından okunmamış gibi görünüyorlar; onların gerçek olup olmadıklarını merak ediyorum. Masaüstünde bir veri levhası var ve benim tarafımdan bakıldığında siyah görünmesine rağmen ondan yansıyan ışık çenesinin alt bölgesinin rengini komik bir biçimde değiştiriyor.

“Hayatta olmanıza sevindim, Bay Arrendale,” diyor. “Şanslıymışsınız. By Donald Poiteau hakkındaki şikayetinizi imzaladığınızı duydum, doğru mu?”

“Evet,” diyorum.

“Şimdi bundan sonra olacakları anlatmama izin verin. Yasaya göre Bay Poiteau eğer isterse bir jüri mahkemesince yargılanabilir. Elimizde bütün bu olayları onun gerçekleştirdiğine dair yeterli kanıtımız var ve bunlar mahkemeye sunulacaklar. Avukatı büyük olasılıkla ona suçlamaları kabul etmesini tavsiye edecektir. Bunun ne demek olduğunu biliyor musunuz?”

““Hayır,” diyorum. Bana anlatmak istediğini biliyorum. “Eğer mahkeme talep ederek mahkemeyi meşgul etmezse, ceza süresi iner PPD yani çipin yerleştirilmesi ve uyum sağlaması için gereken süre kadar azalır. Eğer

mahkum edilirse en az beş yıl hapis cezası alır. Bu arada hapis cezasının ne anlama geleceğini öğreneceğinden bence suçunu kabul edecektir.”

““Ancak mahkûm edilmeyebilir,” diyorum.

Bölge savcısı bana gülümsüyor. “Artık böyle şeyler olmuyor,” diyor. “En azından elimizdeki kanıtlarla olmaz. Endişelenmenize gerek yok, artık size zarar veremeyecek.”

Endişelenmiyorum. Bunu söyleyene kadar da endişelenmiyordum. Don, gözaltına alındığından beri onunla ilgili endişelenmiyorum. Eğer kaçarsa, endişelenirim. Ancak şu anda endişelenmiyorum.

“Eğer mahkemeye gelmezse ve eğer avukatı suçu kabullenme pazarlığı yaparsa, o zaman sizi çağırmamıza gerek kalmayacak,” diyor. “Bunu birkaç gün içinde öğreniriz. Eğer mahkeme talebinde bulunursa tanık olarak çıkacaksınız. Bu da, ifadenizin hazırlanması ve daha sonra da mahkemede benimle ya da ofisimden birileriyle zaman geçirmek zorunda kalacağınız anlamına geliyor. Bunu anlıyor musunuz?”

Ne dediğini anlıyorum. Söylemediği ya da bilmediği bir şey varsa o da işe gitmediğimde Bay Crenshaw’ın bana ne kadar öfkeleneceği. Umarım Don ve avukatı mahkeme konusunda ısrarcı olmazlar. “Evet,” diyorum.

“İyi. PPD çipinin ortaya çıkmasıyla son on yılda tüm süreç değişti; her şey dosdoğru işliyor. Sadece birkaç olay mahkemeye taşınıyor. Kurbanlarla ve tanıklarla fazla zaman kaybedilmiyor. Bağlantıda olacağız, Bay Arrendale.”

Sonunda savcılık binasından çıktığımda saat öğlene geliyor. Bay Aldrin bütün gün işe gitmeyebileceğimi söylemişti ancak Bay Crenshaw’ın bana öfkelenmek için bir neden bulmasını istemiyorum ve bu yüzden öğleden sonra çalışmak üzere ofise gidiyorum. Bilgisayar ekranında biçim düzenlerini eşleştirme konusunda bir test oluyoruz. Hepimiz bu konuda çok hızlıyız ve çabucak bitiriyoruz. Diğer testler de kolay ancak sıkıcı. Sabah çalışmadığım süreyi kapatmıyorum çünkü bu benim suçum değildi.

ESKRİME GİTMEDEN ÖNCE TELEVİZYONDAKİ BİLİM PROGRAMINI İZLİYORUM ÇÜNKÜ BU UZAY ÜZERİNE BİR PROGRAM. Bir konsorsiyum, yeni bir uzay üssü inşa ediyorlar. Tanıdığım

bir logo görüyorum; çalıştığım şirketin uzay merkezli faaliyetlerde bulunduğunu bilmiyordum. Sunucu bunun milyarlarca dolara mal olacağını ve diğer yüklenici şirketleri açıklıyor.

Belki de Bay Crenshaw'ın giderleri kısmak için ısrar etmesinin nedeni budur. Şirketin uzayda yatının yapması bence iyi bir şey, keşke benim de uzaya gitme fırsatım olsaydı. Otizmli olmasaydım, belki astronot ya da uzay bilimcisi olabilirdim. Ancak şimdi tedaviyle değişsem bile yeniden eğitim almam için artık çok geç.

Belki de insanlar daha önce alamadıkları eğitimleri alabilmek için hayatlarını uzatmak anlamında ömür boyu süren tedaviler alıyorlar. Gerçi bu çok pahalı bir tedavi. Çoğu insan karşılayamaz.

VARDIĞIMDA TOM VE LUCIA'NIN EVİNİN ÖNÜNDE PARK ETMİŞ BİR ARABA GÖRÜYORUM. Marjory'nin arabası da orada. Koşmamış olmama rağmen kalbim daha hızlı atmaya başlıyor.

Serin bir rüzgar esiyor. Serinlikte eskrim yapmak daha kolay ancak arka bahçede oturup sohbet etmek zor.

İçeride Lucia, Marjory ve Susan konuşuyorlar. Ben girince susuyorlar.

"Nasılsın, Lou?" diye soruyor Lucia.

"İyiyim," diyorum. Sanki dilim ağzımda şişiyor.

"Don'un sana yaptıkları için üzgünüm," diyor Marjory.

"Bunları yapmasını ona sen söylemedin ki," diyorum. "Senin suçun değil." Bunu biliyor olmalı.

"Onu demek istemedim," diyor. "Sadece senin adına üzüldüm."

"Ben iyiyim," diyorum yine. "Buradayım, şey değilim-" Söylemesi zor. "Nezarette değilim," diyorum, *ölü değilim*, demekten kaçınarak. "Bu zor bir şey -beynine bir çip takılacağını söylüyorlar."

"Umarım takarlar," diyor Lucia. Kaşlarını çatarak yüzünü asıyor. Susan da başını sallıyor ve duyamadığım bir şeyler söyleniyor.

"Lou, bunun olmasını istemiyor gibi görünüyorsun," diyor Marjory.

"Bence bu korkunç bir şey," diyorum. "Bir hata yaptı ancak onu bir başkasına dönüştürmeleri bence çok korkunç.

“Senin düşündüğün gibi değil,” diyor Lucia. Gözlerini bana dikiyor. Onun herkesten daha iyi anlaması gerek; deneysel tedavi konusunu biliyor; Don’un başka birine dönüştürülmesinin beni neden rahatsız ettiğini biliyor. “Bir hata yaptı -hem de büyük bir hata. Seni öldürebilirdi, Lou. Seni öldürmüş olabilirdi, engellenmiş olmasaydı. Onu bir kase pudinge dönüştürseler yeridir, ancak o çipin tek yaptığı şey onun bir daha başka birine zarar vermesini engellemek.”

Bu o kadar basit değil. Tıpkı bir sözcüğün bir cümlede farklı, bir başkasında daha farklı bir anlam ifade edeceği gibi ya da tonlamayla anlamının değiştirilebileceği gibi bir şey. Bu yüzden bir hareket koşullara göre yararlı ya da zararlı olabilir. PPD çipi, insanlara neyin zararlı ya da neyin yararlı olacağı konusunda karar verme becerisi vermiyor; isteği ya da girişimi ortadan kaldırarak zararlı hareketler yapmasını engelliyor. Bu aynı zamanda Don’un zaman zaman iyi şeyler yapmasını da engelleyecek. Bunu ben bile biliyorum ve Lucia’nın da bildiğinden eminim ancak bir nedenle bunu göz ardı ediyor.

“Bu grupta ona bu kadar güvenmiş olmama şaşırıyorum.” diyor. "Böyle bir şey yapabileceğini asla düşünmemiştim. Adi bir hainmiş; onun kafasını kendi ellerimle koparabilirim.”

İçimden bir ses, Lucia’nın şu anda benim hislerimden çok kendisininkileri düşündüğünü söylüyor. Don, onu kandırdığı için kalbi kırk; onu aptal yerine koyduğunu düşünüyor ve aptal yerine konmak istemiyor. Akıllı olmakla gurur duyuyor. Ona zarar verdiği için Don’un cezalandırılmasını istiyor.

Bu hoş bir tutum değil ve Lucia’nın böyle yapabileceğini düşünmezdim. Onun Don’u tanımış olması gerektiğini düşündüğü gibi ben de onu mu tanımalıydım? Eğer normal insanlar diğerleriyle ilgili her şeyi, tüm sırları bilmeyi bekliyorlarsa buna nasıl katlanacaklarını düşünüyorlar?

"İnsanların aklını okuyamazsın, Lucia,” diyor Marjory.

“Bunu biliyorum!” Lucia tuhaf hareketler yapıyor, parmaklarıyla fiske atarak saçlarını savuruyor. “Lanet olsun -aptal yerine konmaktan nefret ediyorum ve o bana bunu yaptı.” Bana bakıyor. “Özür dilerim, Lou, bencilce davranıyorum. Önemli olan sensin ve senin nasıl olduğun.”

Birkaç dakika önceki öfkeli bir kişiliğinden normal kişiliğine -genel kişiliğine- geçişini izlemek aşırı doymuş çözeltide oluşan bir kristal küreyi izlemek gibi bir şey. Ne yaptığını anlamış olmasına seviniyorum ve bir daha

yapmamasını umuyorum. Kendini çözülmesi başkalarını çözümlemesinden daha yavaş oluyor. Acaba normal insanlarının kendi içlerine bakması otizmli insanlarınkinden daha mı uzun sürüyor yoksa beyinlerimiz bu konuda aynı hız da mı çalışıyor? Acaba kendi kişilik analizini yapması için Marjory'nin söylediklerine mi ihtiyacı vardı?

Marjory'nin benimle ilgili gerçekten ne düşündüğünü merak ediyorum. Şu anda Lucia'ya bakıyor, ara sıra da bana da kaçamak bakışlar atıyor. Saçları o kadar güzel ki... kendimi onun saçlarının rengini, saçlarındaki farklı renklerin oranını ve hareket ettikçe ışığın saçları üzerinde yer değiştirişini analiz ederken buluyorum.

Yere oturuyorum ve esneme hareketlerimi yapmaya başlıyorum. Bir süre sonra kadınlar da esneme hareketlerine başlıyorlar. Kaslarım gergin; ancak birkaç defada alnımı dizlerime değdirebiliyorum. Marjory hala yapamıyor; saçları aşağı düşüyor, dizlerine dokunuyor ancak alnı dizlerine on santim bile yaklaşmıyor.

Esneme hareketlerimi bitirdiğimde ayağa kalkıyorum ve malzemeleri almak için odaya gidiyorum. Tom, Max ve turnuvadaki hakemle birlikte, Simon'la birlikte dışarıda. Işık halkaları bahçenin tam ortasında geniş bir aydınlık ve diğer yerlerde de gölgeler oluşturuyor.

"Merhaba, dostum," diyor Max. Bahçeye gelen her erkeğe dostum diye hitap eder. Bu saçma bir şey ancak o böyle biri. "Nasılsın?"

'İyiyim," diyorum.

"Onu püskürtmek için eskrim tekniğini kullanmışşın," diyor. "Keşke görebilseydim."

Şu anda ne düşünürse düşünsün, gerçek hayatta bence Max orada olmak istemezdi.

"Lou, Simon seninle maç yapmak istiyor," diyor Tom. Neyse o bana nasıl olduğumu sormuyor.

"Tabii," diyorum. "Maskemi takayım."

Simon, Tom kadar uzun boylu ve zayıf değil. Kapitoneden eski bir eskrim ceketi var, tıpkı geleneksel turnuva ceketlerine benziyor ancak yer yer yeşil benekleri var. "Teşekkürler," diyor. Ve sonra sanki ceketinin rengine baktığımı anlamış gibi, "Kız kardeşim bir zamanlar kostüm niyetine yeşil bir ceket istemişti -ancak sonradan eskrimde, giysi boyamaktan daha başarılı olduğu anlaşıldı. İlk boyandığında daha berbat görünüyordu; neyse ki rengi soldu."

“Daha önce hiç yeşil eskrim ceketi görmemiştim,” diyorum.

“Kimse görmemiştir,” diyor. Maskesi de kullanmaktan, eskimişlikten sararmış sıradan bir maske. Eldivenleri kahverengi. Maskemi takıyorum.

“Hangi silahları tercih edersiniz?” diye soruyorum.

“Senin favorin hangisi?” diye soruyor.

Benim favorim yok; her silahın ve kombinasyonun kendisine göre beceri biçim düzeni var.

“Epe ve kılıç dene,” diyor Tom. “Bunu izlemek keyifli olacak.”

Epemi ve kılıcımı alıyorum ve en rahat biçimde tutana kadar onları elimde çeviriyorum -onları güçlükle elimde hissedebiliyorum, zaten doğrusu da bu. Simon’ın epesinin çan şeklinde bir koruması var, ancak kılıcının koruması daha basit bir halka. Eğer savuşturmaları iyi değilse, onun eline kolaylıkla tuş yapabilirim. Tuşlarımı sayıp saymayacağını merak ediyorum. O bir hakem: elbette dürüst olacaktır.

Dizlerini kırmış, rahat görünüyor, tıpkı uzun zamandır eskrim yapan biri gibi. Selam veriyoruz; selamın ardından kılıcı vızıldayarak aşağı iniyor. Midemin kasıldığını hissediyorum. Bundan sonraki hareketini merak ediyorum. Daha başka bir şey düşünmeme fırsat vermeden kolunu tamamen uzanmış, arkada kalan bacağı düz bir biçimde bana doğru hamle yapıyor; bu, bizim bu bahçede hiç yapmadığımız bir şey. Arkaya doğru eğilerek kılıcımı aşağı indirip, yukarı kaldırarak onu savuşturmaya ve onun kılıcının üstüne dayamaya çalışıyorum -ancak çok hızlı, en az Tom kadar hızlı ve hemen kılıcını havaya kaldırarak beni savuşturuyor. Hamleden çok çabuk kurtuluyor ve ben onun bir anlık hareketsizliğinden yararlanamıyorum. Hemen gard pozisyonuna geçiyor.

“İyi savuşturmaydı, ha? “diyor.

Midem iyice kasılıyor ve bunun korku değil de heyecan olduğunu fark ediyorum. Tom’dan daha iyi olabilir. Kazanabilir ancak ben de bir şeyler öğrenirim. Yanlardan hamle yapıyor, ben de onu izliyorum. Birkaç hamle daha yapıyor, hepsi çok hızlı ve hepsini savuşturmayı beceriyorum, ancak hamle yapmıyorum. Biçim düzenini görmek istiyorum, çok farklı bir biçim düzeni var. Sürekli onu izliyorum. Alçak yüksek, yüksek alçak, alçak yüksek, alçak alçak, alçak yüksek, yüksek: diğerini bekliyorum, yeniden alçaldığında hamle yapıyorum ve bu defa beni savuşturamıyor, omzuna hafif bir tuş yapıyorum.

“Güzel,” diyor geri çekilerek. “Mükemmel.” Tom’a bakıyorum, başını sallayarak sırıtıyor. Max ellerini başını üzerinde kenetlemiş; o da sırıtıyor. Biraz midem bulanıyor. Don’la park yerinde karşılaştığımızda onun yüzünü görmüştüm, ciğerlerinden çıkan havayı hissetmiş ve ona vurduğumda iki büklüm olduğunu görmüştüm. Başımı sallıyorum.

“Sen iyi misin?” diye soruyor Tom. Bir şey söylemek istemiyorum. Devam etmek isteyip istemediğimi bilmiyorum.

“Bir mola alabilirim," diyor Simon, gerçi daha karşılaşmaya başlayalı birkaç dakika oldu. Kendimi aptal gibi hissediyorum; bunu benim için yaptığını ve üzülmemen gerektiğini biliyorum ancak üzgünüm. Don’un ciğerlerinden boşalan nefesi, çıkardığı sesi, görüntüsünü ve hissettiklerin aklımdan çıkmıyor. Kafamın bir bölümünde kitapta hafıza, stres ve travma ile anlatılan şeyler var ancak daha büyük bir bölümünde sefillik, derin bir üzüntü, korku ve öfke birbirine sıkıca sarılmış durumda.

Gözlerimi kırpıştırıp kafamda dalgalanan müziği duymaya çalışarak mücadele ediyorum. O karmaşık duygular dağılıyor ve kafamdan uçup gidiyorlar. “Ben... iyiyim..." diyorum. Konuşmak hala çok zor ancak kendimi daha iyi hissediyorum. Kılıcımı kaldırıyorum; Simon geriliyor ve o da kılıcını kaldırıyor.

Yeniden selam veriyoruz. Bu defaki hamlesi yine çok hızlı ancak farklı; biçim düzenini kesinlikle anlayamıyorum ve buna rağmen hamle yapıyorum. Kılıcı, savunmamı aşıyor ve karnımın sol tarafına dokunuyor. “Güzel," diyorum.

“Beni çok zorluyorsun," diyor. Selam veriyor ve bu defa ilk hamle yapan ben oluyorum. Tuş yapamıyorum, onun hamleleri benimkilerden daha hızlı; bir açıklık yakalamadan önce birkaç kez onu savuşturmak zorunda kalıyorum. Ben tuş yapamadan o benim sağ omzuma dokunuyor.

“Kesinlikle çok zorluyorsun," diyor. “Lou, gerçekten iyi bir eskrimcisin. Bunu turnuvada da anlamıştım; turnuvaya ilk katılanlar kazanamaz, senin de ilk katılımında bazı sorunların oldu ancak ne yaptığını bildiğin anlaşılıyordu. Hiç klasik eskrim yapmayı düşündün mü?"

“Hayır," diyorum. “Ben sadece Tom ve Lucia’yı tanıyorum-"

“Düşünmelisin. Tom ve Lucia’nın arka bahçesinde eğitim vermeleri çoğundan daha iyidir-" Simon arkasında ona surat yapan Tom’a bakıp sırıtıyor. “Ancak bazı klasik teknikler ayak hareketlerini geliştirebilir. Sana son tuş yapmamın nedeni hızlı olmamla ilgili değildi, ayağımı doğru yere

koyarak en iyi mesafeyi yakalamayı bilmemle ilgiliydi." Simon maskesini çıkarıyor, epesinin dış kapı askısına asıyor ve elini bana uzatıyor. “Bu keyifli karşılaşma için teşekkürler, Lou. Nefesimi toparladığımda belki bir maç daha yaparız.“

“Teşekkür ederim," diyorum ve elini sıkıyorum. Simon insanın elini Tom’dan daha güçlü sıkıyor. Ben de nefessiz kalıyorum; kılıcımı asıyorum ve maskemi boş sandalyelerden birinin altına koyup oturuyorum. Simon’un benden gerçekten hoşlanıp hoşlanmadığı merak ediyorum. Yoksa o da Don gibi daha sonra benden nefret mi edecek? Acaba Tom ona otizmli olduğumu söyledi mi?

ON ALTI

"ÜZGÜNÜM," DİYOR LUCIA. Malzemelerini alıp bahçeye gelip yanıma oturuyor. "Öyle patlamamalıydım."

"Üzülmedim," diyorum. Artık üzülmüyorum çünkü hatasını anladı ve bir daha yapmıyor.

"İyi. Bak... Marjory'den hoşlandığını biliyorum ve Marjory de senden hoşlanıyor. Don'un yaptıklarının bunu mahvetmesine izin verme, tamam mı?"

"Marjory benden özel bir biçimde mi hoşlanıyor, bunu bilmiyorum," diyorum. "Don öyle olduğunu söyledi ancak Marjory böyle bir şey söylemedi."

"Biliyorum. Bunlar zor işler. Yetişkinler çocuklar kadar dosdoğru değillerdir ve bu yüzden başlarına birçok dert açarlar."

Marjory ceketinin fermuarını çekerek evden çıkıp geliyor. Bana ya da Lucia'ya sırıtıyor -hangimize olduğunu anlamıyorum- çünkü fermuarı tuhaf bir ses çıkararak dikkatimi dağıtıyor. "Çörekleri biraz fazla kaçırmışım galiba," diyor. "Ya da yeterince yürümüyorum."

"Gel-" Lucia ellerini uzatıyor ve Marjory, Lucia'nın fermuarını çekmesine yardım etmesi için onun yanına geliyor. Elleri uzatmanın yardım etmek için bir işaret olduğunu bilmiyordum. Elleri uzatmanın yardım istendiği anlamına geldiğini düşünüyordum. Belki her ikisi için de "gel" demek yeterlidir.

"Maç yapmak ister misin, Lou?" diye soruyor Marjory.

"Evet," diyorum. Yüzümün kızardığını hissedebiliyorum. Maskemi takıyorum ve epemi alıyorum. "Epe ve kılıçla mı dövüşmek istersin?"

"Olur," diyor Marjory. Maskesini takıyor ve ben artık onun yüzünü göremiyorum, sadece gözlerinin ve konuştuğunda dişlerini ışıltısını görebiliyomm. Eskrim kostümünün altında bedeninin biçimini görebiliyorum. O biçime dokunmak istiyorum ancak bu uygun olmaz. Bunu sadece sevgililer yapar.

Marjory selam veriyor. Biçim düzeni Tom'unkinden daha farklı, tuş yapabilirim ancak sonra maç biter. Savuşturuyorum, kısa hamleler yapıyorum, yeniden savuşturuyorum. Kılıçlarımız birbirine dokunuyor; bu

dokunuşla onun elini hissedebiliyorum; birbirimize dokunmadan birbirimize temas ediyoruz. Kolunu açıyor, ileri geri hareket ediyor ve ben de onunla birlikte hareket ediyorum. Bu bir çeşit dans, hareketin bir biçim düzeni ancak müzik yok. Kafamın içinde bu dans için en doğru olan müziği bulmaya çalışıyorum. Kendi biçim düzenimi onunkiyle eşleştirmek komik bir duygu, onu yenmek değil sadece bu teması hissetmek istiyorum.

Paganini. Bir numaralı *keman konçertosu,* re majör, opus 6. Tam olarak doğru müzik değil ancak şu anda düşünebileceklerimden doğruya en yakın olanı. Görkemli ancak hızlı değil, Marjory aradaki eslerde ritim değiştiriyor. Ben kafamdaki müziği kendi hareketlerimize göre yavaşlatıp, hızlandırıyorum.

Acaba Marjory'nin kafasında hangi müzik var? Acaba benim duyduğum müziği o da duyabiliyor mu? İkimizde aynı müziği duyarken acaba aynı şekilde mi duyuyoruz? Ben sesleri karanlığın üzerindeki renkler olarak algılıyorum; o ışığın üzerindeki karanlık çizgiler olarak algılıyor olabilir, tıpkı notaların kağıda yazılması gibi.

Marjory'nin tuşu düşüncelerimi dağıtıyor. "Güzel," diyorum ve geri adım atıyorum. Başıyla onaylıyor ve birbirimize yeniden selam veriyoruz.

Düşünmenin ışık, düşünmemenin de karanlık olarak tanımlandığı bir şey okumuştum. Eskrim yaparken başka şeyler düşünüyorum ve Marjory benden daha hızlı hareket ederek tuş yapıyor. Yani eğer o başka şeyler düşünmüyorsa, bu düşünmeme durumu onu daha mı hızlandırıyor ve karanlık yine ışıktan daha mı hızlı oluyor?

Düşüncenin hızını bilmiyorum. Düşünme hızının her insan için aynı olup olmadığını bilmiyorum. Düşünmeyi farklı kılan acaba düşünme hızı mı yoksa daha ileriyi düşünme mi?

Kemanlar spiral bir biçim düzeninde yükseliyor ve Marjory'nin biçim düzeni dağılıyor. Dansın içinde yavaşça süzülüyorum ki artık bu solo bir dans ve ona tuş yapıyorum.

"Güzel," diyor ve geriliyor. Kesik kesik nefes alarak hareket ediyor. "Beni hakladın, Lou; epey uzun sürdü."

"Bana ne dersin?" diyor Simon. Marjory'yle daha fazla eskrim yapmak istiyorum ancak Simon'la da maç yapmaktan hoşlanmıştım, onunla da eskrim yapmak istiyorum.

Bu defa kafamdaki müzik bizimle birlikte başlıyor ancak farklı bir müzik. Sarasate'nin *Carmen Fantezisi...* Simon'ın beni kedi gibi sinsice

kuşatıp, boşluk arayışına ve benim yoğun konsantrasyonuma çok uygun. Dans edebildiğimi bilmiyordum -bu sosyal bir şeydi ve ben bu konuda her zaman kaskatı ve beceriksizdim. Şimdi -elimdeki kılıcımla- kafamın içindeki müziğe uygun hareket etmek kendimi iyi hissettiriyor.

Simon benden daha iyi ancak bu beni rahatsız etmiyor. Onun neler yaptığını, benim neler yapabildiğim görmek istiyorum. Tuş yapıyor, bir tane daha sonra bir tane de ben yapıyorum. “Beşte bitsin mi?” diye soruyor. Başımla onaylıyorum, nefessiz kalıyorum. Bu defa ikimiz de hemen tuş yapamıyoruz; mücadele etmeye devam ediyoruz ta ki ben bir tuş daha yapana kadar, beceriden çok şans. Şimdi eşitiz. Diğerleri sessizce izliyorlar. Onların ilgisini hissedebiliyorum. İleri, yana hamle, kuşatma, geri. Simon yaptığım her hareketi sayıyor ve tahmin edebiliyor; ben sadece sayabiliyorum. Sonunda göremediğim bir şey yapıyor -kılıcı tam onu savuşturduğum yerden yeniden beliriyor ve maçın son tuşunu yapıyor.

Akşam havası serin olmasına rağmen yüzümden ter damlıyor. Kötü koktuğuma eminim ancak Marjory yine de yanıma gelip koluma dokunuyor.

“Harikaydın, Lou,” diyor. Maskemi çıkarıyorum. Gözleri ışıldıyor; yüzünde, neredeyse saçlarına kadar uzanan bir gülümseme var.

“Terliyim,” diyorum.

“Böyle bir maçın ardından elbette terli olacaksın,” diyor. “Vay be, bu şekilde eskrim yapabildiğini bilmiyordum.”

“Ben de,” diyorum.

“Artık öğrendiğimize göre,” diyor Tom, “seni başka turnuvalara da sokabiliriz. Sen ne düşünüyorsun, Simon?”

“Bence fazlasıyla hazır. Eyaletin usta eskrimcileri onu yenebilirler ancak turnuva heyecanını bir kez bastırdı mı, ustaları bile zorlayabilir.”

“Pekala, bizimle başka bir turnuvaya katılmak ister misin, Lou?” diye soruyor Tom.

Kaskatı kesiliyorum. Sanırım benim için iyi bir şey yapmak istiyorlar, ancak Don bana turnuva yüzünden öfkelendi. Ya her turnuvada birisi bana öfkelenir ve her defasında benim yüzümden birbiri ardına insanların beynin PPD çipi yerleştirilirse?

“Cumartesi tüm gün mü sürüyor?” diyorum.

“Evet ve bazen de Pazar tüm gün,” diyor Lucia. “Bu sorun olur mu?”

“Ben-Ben Pazar günleri kiliseye gidiyorum,” diyorum.

Majory bana bakıyor. “Kiliseye gittiğini bilmiyordum, Lou,” diyor. “Sadece Cumartesi günleri katılabilirsin... Cumartesi günü de mi sorun var, Lou?”

Hazır bir yanıtım yok. Onlara Don’la ilgili düşüncelerimi anlattığımda anlayacaklarını sanmıyorum. Hepsi bana bakıyor ve ben içime doğru büzüştüğümü hissediyorum. Onları öfkelendirmek istemiyorum.

“En yakın turnuva Şükran Günü’nden hemen sonra,” diyor Simon. “Bu akşam karar vermene gerek yok.” Merakla bana bakıyor. “Yoksa birilerinin tuşlarını saymayacağından mı endişeleniyorsun, Lou?”

“Hayır...” Boğazımın düğümlendiğini hissediyorum. “Don’la ilgili bu,” diyorum. “Bana turnuvada öfkelenmişti... bu yüzden öfkelendiğini düşünüyorum. Bunların bir başkasının daha başına gelmesini istemiyorum.”

“Bu senin suçun değil,” diyor Lucia. Ancak sesi öfkeli geliyor. İşte, hep böyle oluyor. İnsanlar bana öfkelenmeseler bile benim yüzümden öfkeleniyorlar. Bunun benim suçum olmasına ya da benim neden olmama gerek yok.

“Seni anlıyorum,” diyor Marjory. “Sorun çıksın istemiyorsun, değil mi?”

“Evet.”

“Ve birilerinin sana öfkelenmeyeceğinden emin olamıyorsun.”

“Evet.”

“Ama Lou -insanlar başkalarına nedensiz yere de öfkelenebiliyorlar. Don aslında Tom’a öfkelendi. Başka insanlar da Simon’a öfkelenebilir; bana öfkelenmiş olan insanlar tanıyorum. Bunlar oluyor. İnsanlar yanlış bir şey yapmadığı sürece durup da başkalarını öfkelendiriyor muyum diye düşünmemeliler.”

“Bu seni rahatsız etmeyebilir,” diyorum.

Bana bakıyor, bu bakışında bir anlam olduğunu biliyorum ancak ne olduğunu bilmiyorum, normal biri olsaydım bilir miydim? Normal insanlar bu bakışların anlamını nasıl *öğreniyorlar?*

“Belki etmiyordur,” diyor. “Eskiden hep kendimi suçlardım. Çok fazla endişelenirdim. Ancak-” duraksıyor; onun en kibar sözcüğü aradığına eminim. “Ne kadar endişelenmen gerektiğini kestirmek güç,” diyor sonunda.

“Evet,” diyorum.

“Sorun, her şeyin senin suçun olduğunu düşünmeni isteyen insanlarda,” diyor Lucia. “Onlar her zaman kendi duygularından dolayı, özellikle de

öfkelerinden dolayı başkalarını suçlamak isterler."

"Ancak bazen öfkenin haklı nedenleri vardır," diyor Marjory. "Bunun Don ve Lou için geçerli olduğunu söylemiyorum; Lou yanlış bir şey yapmadı. Bu sadece kendisinden daha iyi olduğu için Don'un kıskançlığıydı. Ancak ben Lou'nun ne demek istediğini anlıyorum. Bir başkasının başının derde girmesine neden olmak istemiyor."

"Neden olmaz," diyor Lucia. "O böyle biri değil." Bana Marjory'den farklı bir biçimde bakıyor, bu bakışın da ne anlama geldiğini bilmiyorum.

"Lucia, neden Simon'la bir maç yapmıyorsun?" diyor Tom. Herkes durup ona bakıyor.

Lucia'nın hafiften ağzı açılıyor. Sonra hızla kapatıyor. "Pekala," diyor. "Uzun zaman oldu, Simon."

"Zevkle," diyor Simon, gülümseyerek.

"Lucia ve Simon'ı izliyorum. Simon, Lucia'dan daha iyi ancak çok fazla sayı alamıyor. Onun Lucia'nın seviyesinde dövüştüğünü görebiliyorum, tüm becerisini ortaya koymuyor. Bu kibar bir davranış. Marjory'nin yanımdaki varlığını, taşların kenarlarına dökülmüş kuru yapraklarının kokusunu, enseme vuran serin rüzgarı hissedebiliyorum.

SAAT DOKUZDA HAVA ARTIK SERİN DEĞİL, OLDUKÇA SOĞUK. Hepimiz içeri giriyoruz ve Lucia sıcak çikolata hazırlıyor. Bu yılın ilk sıcak çikolatası. Diğerleri konuşuyor; ben arkamı yeşil yastığa yaslamış halde, bir yandan dinlerken bir yandan da Majory'yi izliyorum. Konuşurken ellerini çok fazla kullanıyor. Birkaç kez, bana otizmin bir işareti olduğu söylenen el çırpma hareketini yapıyor. Bunu yapan başka insanlar da gördüm ve her zaman onların da otizmli ya da kısmen otizmli olup olmadığını düşündüm.

Şu anda turnuvalardan konuşuyorlar -geçmişten hatırladıkları kadarıyla kimin kazandığını, kimin hakemlik yaptığını ve insanların nasıl davrandıklarını. Kimse Don'dan söz etmiyor. Bazen isimleri takip etmekte zorlanıyorum; bu insanları tanımıyorum. Bart denen kişiye neden kurbağa dediklerini anlamıyorum; Bart'ın siğilli derisi olan gerçek bir amfibik olduğunu kastettiklerini sanmıyorum, tıpkı Don için alçak dedikleri gibi.

Gözlerimi Marjory'den; Tom'a, Simon'a, Lucia'ya, Max'a sonra da Susan'a çeviriyorum, kimin ne zaman konuştuğunu izlemeye çalışıyorum ancak kimin ne zaman susacağını ve diğerinin konuşmaya başlayacağını ya da tam tersini tahmin edemiyorum. Bazen konuşanlar arasında birkaç saniyelik boşluklar oluyor ve bazen de biri konuşurken diğeri de konuşmaya başlıyor.

Bunun kendine göre büyüleyici bir yanı var. Karmaşık bir sistemdeki biçim düzenlerini izlemek gibi bir şey. Çözeltinin dengesi yer değiştirirken moleküllerin parçalanıp yeniden birleşmesini izlemek gibi bir şey. Neredeyse anladığımı düşünmeye başlarken beklenmedik bir anda bir şey oluyor. İnsanların hem konuşmaya katılıp hem de aynı anda konuyu nasıl takip ettiklerini bilemiyorum.

Yavaş yavaş Simon konuşmaya başladığında herkesin sustuğunu fark etmeye başlıyorum. O çok fazla başkasının lafına girmiyor ancak başkaları onun lafına giriyor. üretmenlerimden biri, konuşmacının kendisinden sonra kimin konuşacağını ona bakarak belli eder, demişti. O zamanlar birinin nereye baktığını, uzun süre bakmazsa, anlayamıyordum. Şimdi insanların nereye baktıklarını takip edebiliyorum. Simon farklı insanlara bakıyor. Max ve Susan her zaman önce Simon'a bakarak ona öncelik gösteriyorlar. Tom, Simon'a sürecin yarısında bakıyor. Lucia ise üçte bir oranında bakıyor. Birisi Simon'a baktığında, Simon her zaman yeniden konuşmaya başlamıyor; o zaman ona bakan kişi gözlerini başkasına çeviriyor.

Ancak bunlar çok çabuk oluyor; tüm olanları nasıl takip ediyorlar? Ve Tom neden bazen Simon'a bakıyor ve diğer zamanlarda bakmıyor? Simon'a bakması gerektiğini nereden anlıyor?

Marjory'nin bana baktığını fark ediyorum, yüzümün ve ensemin kızardığını anladığını hissediyorum. Diğerlerinin sesleri belirsizleşiyor; görüşüm bulanıklaşıyor. Gölgelerin içine gizlenmek istiyorum ancak hiç gölge yok. Başımı eğiyorum. Onun sesini dinliyorum ancak o çok fazla konuşmuyor.

Sonra malzemelerden konuşmaya başlıyorlar: çelik mi yoksa alaşım kılıç mı? Yeni çelik kılıçlar mı yoksa yeni alaşım kılıçlar mı? Anlaşılan herkes çelik kılıcı tercih ediyor, ancak Simon, son resmi karşılaşmalardan birinde gördüğü, içine yerleştirilmiş bir çip sayesinde birbirine dokunduğunda çelik gibi ses çıkaran alaşım bir kılıçtan söz ediyor. Tuhaf olduğunu söylüyor. Sonra gitmesi gerektiğini söyleyerek ayağa kalkıyor. Tom ve Max de ayağa

kalkıyor. Ben de ayağa kalkıyorum. Simon, Tom’un elini sıkıp, “Çok keyifliydi -davet ettiğiniz için teşekkürler,” diyor.

“Her zaman,” diyor Tom.

Max elini uzatıp, “Geldiğiniz için teşekkürler; bizim için bir şerefti,” diyor.

Simon onun da elini sıkarak, “Her zaman,” diyor.

Ben elimi uzatıp uzatmamam gerektiğini bilemiyorum ancak Simon aniden elini uzatınca elini sıkıyorum -çok anlamsız- sonra da bana, “Teşekkürler, Lou; çok keyif aldım,’’ diyor.

“Her zaman,” diyorum. Odada bir anlık gerginlik oluyor ve ben de uygunsuz bir şey söylemiş olmaktan endişeleniyorum - gerçi ben Tom ve Max’i taklit ediyordum- sonra Simon parmağıyla hafifçe koluma vurarak, “Umarım turnuvalar konusunda fikrini değiştirirsin,” diyor. “Seninle maç yapmak bir zevkti.”

“Teşekkür ederim,’’ diyorum.

Simon kapıdan çıkarken, “Ben de gitmeliyim,’’ diyor Max. Susan da oturduğu yerden kalkıyor. Artık gitme zamanı. Çevreme bakınıyorum; bütün yüzlerde dostça bir ifade görüyorum ancak Don’un yüzü de öyle görünürdü. Eğer bu insanlardan bir bana öfkeliyse, bunu nasıl anlayacağım?

PERŞEMBE GÜNÜ, DOKTORLARA SORULAR SORABİLECEĞİMİZ KISA BİR SAĞLIK TOPLANTIMIZ VAR.

Bunlardan biri beyaz, kıvırcık saçlı Dr. Ransome, diğeriyse kafasına yapışmış gibi görünen siyah düz saçlı Dr. Handsel.

“Bu geri çevrilebilir bir şey mi?”diye soruyor Linda.

“Şey... hayır. Yaptığı şey kalıcı.”

“Yani beğenmezsek kendi normal halimize dönemiyor muyuz?”

Aslında halimizin normal olmadığını söyleyerek başlamak gerek ancak bunu yüksek sesle dillendirmiyorum. Bunu Linda da benim gibi biliyor. Espri yapıyor.

“Iıı... hayır, dönemiyorsunuz. Yani büyük olasılıkla. Zaten ben neden-”

“Ben tedaviyi ister miyim, bilemiyorum?” diyor Cameron. “Şu anki halimi seviyorum. Dönüşeceğim halimi seveceğimden emin değilim.

"Çok farklı olmayacaktır," diyor Dr. Ransome.

Ancak her değişiklik, değişikliktir. Don, benim peşime düşmeden önceki halimden farklıyım. Sadece yaptıkları değil, o polis memurlarıyla tanışmak da beni değiştirdi. Daha bilmediğim bir şey biliyorum ve bilgi insanı değiştirir. Elimi kaldırıyorum.

"Evet, Lou," diyor Dr. Ransome.

"Bizi nasıl *değiştirmeyeceğini* anlamıyorum," diyorum. "Eğer algı işlememizi normale dönüştürüyorsa, bu veri girişinin türünü ve oranını değiştirecektir ve bu da algımızı ve işlemlerimizi değiştirecektir."

"Evet, ancak siz -kişiliğiniz- aynı kalacak ya da olabildiğince aynı kalacak. Aynı şeylerden hoşlanacaksınız; aynı şekilde tepki vereceksiniz."

"O zaman değişim *niye?*" diye soruyor Linda. Sesi öfkeli geliyor ancak onun daha çok kaygılı olduğunu biliyorum. "Bize, ihtiyaç duyduğumuz desteklere ihtiyaç duymamamız için değişmemizi istediklerini söylüyorlar - ancak onlara ihtiyaç duymazsak o zaman hoşlandığımız ve hoşlanmadığımız şeyler değişecek... değil mi?"

"Aşırı yüklemeyi, tolere etmeyi öğrenmek için çok zaman harcadım," diyor Dale. "Ya hemen kavramam gereken şeyleri bir anda kavramamaya başlarsam?" Gözü yine delice seğirmeye başlıyor.

"Tüm bunların olabileceğini düşünmüyoruz," diyor doktor yine. "Primatologlar, sosyal etkileşimde sadece olumlu değişiklikler saptadılar."

"Ben lanet olası bir şempanze değilim!" Dale elini masaya vuruyor. Bir an için sol gözü açık kalıyor; sonra yine tiki başlıyor.

Doktor şaşkın görünüyor. Dale'in öfkelenmesine neden şaşırıyor ki? Kendi davranışlarının bir primatoloğun şempanzeler üzerindeki araştırmasına göre değerlendirilmesini ister miydi acaba? Yoksa bu normallerin yaptığı bir şey mi? Kendilerini diğer primatlar gibi mi görüyorlar? Buna inanamıyorum.

"Kimse öyle olduğunu söylemiyor," diyor doktor, pek de onaylamayan bir tonda. "Sadece... elimizdeki en iyi modeller onlar. Ve tedaviden sonra sadece sosyal eksiklikleri değişerek gözle görülür bir kişiliğe sahip oldular... Dünyadaki tüm şempanzeler hayvanat bahçesi ya da araştırma kurumları gibi korunmalı yerlerde yaşıyorlar. Bir zamanlar vahşi doğada, Afrika'nın ormanlarında yaşıyorlardı. Doğada yaşasalardı, bu şempanzeler otizmli olurlar mıydı acaba, yoksa esir gibi yaşamanın stresi mi onları değiştirdi?

Bir slayt, ekranı aydınlatıyor. “Bu, birkaç yüz fotoğrafının içinden beynin tanıdık bir yüzü seçtiği andaki faaliyet biçim düzenidir,” diyor. Beynin çevresinde gri dış hatlarıyla birlikte parlak yeşil noktalar var. Okuduklarım sayesinde, bazı bölümleri tanıyabiliyorum... hayır, bu slaydı tanıyorum. *Beynin İşlevselliği* kitabının 16. bölümündeki 16/43-d numaralı resimden tanıyorum. “Ve burada da-” Slayt değişiyor. “Bu da aynı görevi yapan otizmli beynin faaliyet biçim düzeni.” Gri dış hatlar ve parlak yeşil noktalar. Aynı bölümün 16/43-c numaralı resmi.

Kitaptaki resimlerin altında yazılanları hatırlamaya çalışıyorum. Orada ilk resim için, bir grup fotoğraf içinden tanıdık olanı seçen, normal bir beyin faaliyeti yazdığını sanmıyorum. Sanırım bu, benzer bir yüze bakan normal beyin faaliyetiydi. Evet hatırlıyorum. Erkek üniversite öğrencileri arasından seçilen dokuz sağlıklı gönüllüyle yapılan bir araştırmaydı.

Başka bir slayt ekrana gelmiş bile. Yine gri bir dış hat, yine parlak noktalar var, ancak bu defa maviler. Doktor konuşmaya devam ediyor. Bu da hatırladığım resimlerden biri. Kitapta neler yazdığını hatırlamaya ve doktorun söylediklerini dinlemeye çalışıyorum ancak beceremiyorum. Her şey birbirine karışıyor.

Elimi kaldırıyorum. Duruyor ve “Evet, Lou?” diyor.

“Daha sonra bakmak için bunların bir kopyasını alabilir miyiz? Hepsini bir anda anlamak zor.”

Kaşlarını çatıyor. “Bunun iyi bir fikir olduğunu sanmıyorum, Lou. Bunlar tescilli - çok gizli- bilgiler. Daha fazlasını öğrenmek istiyorsan bana ya da danışmanlara soru sorabilirsiniz ya da slaytlara yeniden bakabilirsiniz,” -sırıtıyor- “Nörolog olmadığınız için size fazla bir şey ifade edeceklerini sanmıyorum.”

“Ben bir şeyler okudum,” diyorum.

“Ciddi misin...” Ağır ağır konuşmaya başlıyor. “Ne okudun, Lou?”

“Bazı kitaplar,” diyorum. Hangi kitapları okuduğumu ona söylemek istemiyorum ve bunun nedenini bilmiyorum.

“Beyinle mi ilgili?” diye soruyor.

“Evet -siz tedaviye başlamadan önce nasıl çalıştığını öğrenmek istedim.”

“Ve... anlayabildin mi?”

“Biraz karışık,” diyorum. “Paralel işletimli bilgisayara benziyor ya da onun gibi.”

“Haklısın; çok karışıktır,” diyor. Sesi tatmin olmuş gibi çıkıyor. Anladığımı söylemediğime memnun olmuş gibi. Acaba ona bu resimleri bildiğimi söylesem ne derdi?

Cameron ve Dale bana bakıyorlar. Bailey bile bir ara bakıp sonra başını çeviriyor. Ne bildiğimi bilmek istiyorlar. Onlara söylemeli miyim, bilmiyorum çünkü henüz daha ne bildiğimi bilmiyorum -ya da bildiklerimin bu bağlamda ne anlama geldiğini bilmiyorum.

Kitapla ilgili düşüncelerimi bir yana bırakıp sadece dinliyorum, bu arada gelip giden slaytları ezberliyorum. Bu şekilde bilgiyi kavramam zor -hiçbirimiz kavrayamayız- ancak daha sonra kitapla karşılaştıracak kadar hatırlarım.

Sonunda slaytlar değişiyor ve beynin renkli noktalı gri dış hatları yerine moleküller geliyor. Bunları tanımıyorum; bunlar organik kimya kitabında yoktu. Ancak hidroksil gruplarının nerede, amino gruplarının nerede olduğunu biliyorum.

“Bu enzim, sinirsel gelişim faktörünün gen anlatımını düzenler,” diyor doktor. “Normal beyinlerde, geri besleme çevriminin bu bölümü, sosyal olarak önemli sinyallerin öncelikli olarak işlemlenmesini sağlamak için dikkat kontrol mekanizmasıyla etkileşime geçer - işte bu, sizin gibi insanların yaşadığı sorunlardan bir tanesi.”

Bizim onlar için birer vaka olduğumuzu belirtmekten asla vazgeçmiyor.

“Bu aynı zamanda otizmli doğanlar yani ana rahminde tanı konamamış ve tedavi edilememiş bebekler ya da beynin normal gelişimini engellemiş, belirli çocukluk enfeksiyonları geçirmiş olan çocuklara uygulanan tedavi paketinin bir parçasıdır. Bu yeni tedavimizin yaptığı şey bunu değiştirmek -böylece yetişkin beyninin sinirsel gelişimini etkileyecek.”

“Yani -bizim diğer insanlara dikkatimizi vermemizi mi sağlayacak?” diye soruyor Linda.

“Hayır, hayır -bunu yapabildiğinizi zaten biliyoruz. Bizler yirminci yüzyılın ortalarında otizmlilerin hiçbir şeye dikkatini veremeyen insanlar olduğunu düşünen aptallardan değiliz. Tedavinin yapacağı şey, sizin sosyal *sinyallere* ilgi göstermenize yardımcı olmaktır -yüz ifadeleri, ses tonları, mimikler ve bunun gibi sinyaller.”

Dale kaba bir mimik yapıyor, doktor ona ilgi göstermiyor. Gerçekten görmedi mi yoksa aldırış etmedi mi merak ediyorum.

“Peki, yeni verileri işlemlemek için insanların eğitilmesi gerekmiyor mu -tıpkı kör insanlara yapıldığı gibi?”

“Elbette. Bu yüzden tedavinin bir eğitim aşaması var. Bilgisayarın ürettiği yüzler kullanılarak sosyal karşılaşma simülasyonları-” Başka bir slayt geliyor, bu üst dudağını kıvırmış, alt dudağını aşağı sarkıtmış bir şempanzeye ait. Hepimiz kontrolsüz bir biçimde kahkahalar atıyoruz. Doktorun yüzü kızarıyor. “Üzgünüm -bu yanlış slayt. Elbette, yanlış slayt. Ben insan yüzlerinden söz ediyorum ve insanların sosyal etkileşiminden. Temel bir değerlendirme yapacağız ve sizler iki aydan dört aya kadar tedavi öncesi eğitimi alacaksınız.”

“Maymunların yüzüne bakarak!” diyor Linda, kahkahalar atarak. Hepimiz kıkırdıyoruz.

“Bunun bir hata olduğunu söyledim,” diyor doktor. “Bu süreç için psikoterapistler yetiştirdik... Bu çok önemli bir konu.”

Şempanzenin resmi daire biçiminde oturan bir grup insanla yer değiştiriyor; bir tanesi konuşuyor, diğerleri dikkatle onu dinliyorlar. Başka bir slayt geliyor, bu defa birisi giyim mağazasında bir satıcıyla konuşuyor. Bir diğerinde, kalabalık bir ofiste telefonda konuşan biri var. Hepsi çok normal ve hepsi çok sıkıcı görünüyor. Doktor eskrim turnuvasına katılmış ya da park yerinde saldırıya uğradıktan sonra polislerle konuşan birinin resmini göstermiyor. Slaytların arasında polisle konuşan birini gösteren tek resmin başlığı ise, *Adres Sormak.* Slaytta polis, yüzünde sahte bir gülümsemeyle bir kolunu uzatmış, işaret ediyor; diğer kişinin komik bir şapkası, küçük bir sırt çantası ve elinde *Turist Rehberi* yazan bir kitabı var.

Hepsi yapmacık. Bütün resimler yapmacık ve belki insanlar gerçek insanlar bile değil. Büyük olasılıkla bilgisayarın ürettiği tiplemeler. Bizim normale dönüşmemiz gerekiyor, gerçek insanlara, ancak onlar bizim bu yapmacık, sahte sahnelerden bir şeyler öğrenmemizi bekliyorlar. Doktor ve asistanları bizim ne gibi durumlarla karşılaştığımızı ya da karşılaşabileceğimiz durumları bildiklerini ve bunlarla nasıl başa çıkabileceğimizi öğretebileceklerini sanıyorlar. Bu bana geçen yüzyılda insanların hangi sözcüklere ihtiyaç duyduğunu bildiğini sanan ve onlara “gerekli” bir sözcük dağarcığı öğreten terapistleri anımsattı. Bunlardan bazıları o insanların ailelerine başka sözcük öğrenmelerine izin vermemelerini, hatta bunun gerekli sözcük dağarcığını öğrenmelerini engelleyebileceğini söyledi.

Bunlar gibi insanlar neler bilmediklerini bilmiyorlar. Annem, on iki yaşına gelmeden önce anlamadığım bir şey söylerdi: "Bilmeyenler ve bilmediklerini bilmeyenler aptaldır...” Doktor turnuvada tuşlarımı saymayan adamla, eskrim grubunda kıskançlık duyan adamla ve vandalizmle ya da tehditlerle ilgili rapor tutan polislerle başa çıkmam gerektiğini bilmiyor.

Doktor şimdi de sosyal becerilerin genelleştirilmesinden söz ediyor. Tedaviden ve eğitimden sonra sosyal becerilerimizin günlük hayattaki tüm durumlar için genelleşeceğini söylüyor. Acaba Don’un sosyal becerileriyle ilgili ne düşünürdü?

Saate bakıyorum. Saniyeler birbirini kovalıyor; iki saat neredeyse dolmak üzere. Doktor başka soru olup olmadığını soruyor. Ben başımı eğiyorum. Benim sormak istediğim sorular böyle bir toplantı için uygun değil ve zaten yanıtlayacağını sanmıyorum.

“Ne zaman başlayacak?” diye soruyor Cameron.

“İlk denekle -hmm... hastayla -en kısa zamanda başlamak istiyoruz. Önümüzdeki hafta her şeyi yoluna koymuş oluruz.”

“Bir defada kaç kişi olacak?” diye soruyor Bailey.

“İki. Üç gün arayla iki kişi almak istiyoruz -böylece sağlık ekibi birkaç kritik günde bu ikisine konsantre olabilir.”

“Peki, ilk iki kişi tedavi olduktan sonra işe yarayıp yaramadığını beklesek olmaz mı?” diye soruyor Bailey.

Doktor başını sallıyor. “Hayır, tüm grubun tedavi olması daha iyi.”

“Daha hızlı yayımlanması için,” diye mırıldandığımı duyuyorum.

“Ne?” diye soruyor doktor.

Diğerleri bana bakıyorlar. Ben kucağıma bakıyorum.

“Eğer en hızlı bir biçimde biterse, bunları yazar ve en kısa zamanda yayımlarsınız. Yoksa bu bir ya da daha fazla zaman alabilir.” Yüzüne bakıyorum; yanakları yine kızarmış ve yine parlıyor.

“Nedeni bu değil,” diyor biraz yüksek sesle. “Eğer denekler -yani sizler- tedaviyi kısa aralıklarla alırsanız veriler daha kolay karşılaştırılabilir. Yani iki kişinin başlayıp, bitirdiğini... ve geri kalanınızı etkileyecek bir şey olduğunu varsayarsak-”

“Ne gibi, hiç beklenmedik bir biçimde normale dönüşmemiz gibi mi?” diye soruyor Dale. "Bir anda normale ve uygun olmayan deneklere dönüşeceğimizden mi korkuyorsunuz?”

“Hayır, hayır,” diyor doktor. “Hükümetle ilgili bazı politik değişikliklerin olabileceğini söylüyorum.”

Hükümetin bu konuda ne düşündüğünü merak ediyorum. Hükümetler düşünür mü? Aklıma *Beynin İşlevselliği* kitabındaki araştırma protokollerinin politikalarıyla ilgili bölümü geliyor. Bu araştırmayı birkaç ay içinde imkansız hale getirecek bazı düzenlemeler ya da politik değişiklikler gibi şeyler mi olacak?

Bu eve gittiğimde öğrenebileceğim bir şey. Bu adama sorarsam bana dürüst bir yanıt vereceğine inanmıyorum.

Çıkışta düzensiz bir biçimde yürüyoruz, birbirimizden farklı ritimlerde. Normalde bir arada, birbirimizin özelliklerine uyum sağlayarak grup halinde yürürüz. Şu anda uyumsuz bir biçimde hareket ediyoruz. Diğerlerinin kafalarının karışık olduğunu ve öfkeli olduklarını hissedebiliyorum. Kimse konuşmuyor. Ben de konuşmuyorum. Bu kadar uzun zamandır iş arkadaşım olan bu insanlarla konuşmak istemiyorum.

Binamıza döndüğümüzde hemen kendi ofislerimize gidiyoruz. Oturuyorum ve pervaneyi açmak için uzanıyorum. Bir anda duraksıyorum ve sonra neden duraksadığımı merak ediyorum.

Çalışmak istemiyorum. Beynime ne yapmak istediklerini ve bunun ne anlama geldiğini düşünmek istiyorum. Bence anlamı onların söylediklerinden daha fazla; söyledikleri her şeyin içinde daha büyük bir anlam var. Sözcükten öte bir ton var; tondan öte bir durum var; durumdan öte normal sosyalleşmenin keşfedilmemiş bir bölgesi var, geniş ve karanlık, sadece benzer deneyimlerin tıpkı yıldızlar gibi, ufacık ışıklarıyla aydınlanan bir bölge.

Yıldız ışığı, demişti bir yazar, tüm evrene yansır: tüm evren aydınlanır. Karanlık bir göz yanılmasıdır, demişti. Eğer böyleyse, o zaman Lucia haklı ve karanlığın bir hızı yok.

Ancak basit bir cahillik, bilgisizlik var ve inatçı bilgisizlik bilgiyi reddediyor, bilginin ışığını önyargının karanlık örtüsüyle kapatıyor. Bu yüzden bence pozitif bir karanlık var ve karanlığın da bir hızı var.

Kitaplar bana beynimin bu haliyle bile iyi çalıştığını ve beynin işlevselliğini bozmanın onarmaktan daha kolay olduğunu söylüyor.

Telefonum çalıyor. Ahizeyi kaldırıyorum. “Lou, ben Cameron. Akşam yemeği için pizzacıya gelmek ister misin?” Sözcükleri ardarda mekanik bir biçimde söylüyor.

“Bugün Perşembe,” diyorum. “Merhaba-Ben-Jean orada.”

“Chuy, Bailey ve ben yine de gidiyoruz, konuşacağız. Linda gelmiyor. Dale gelmiyor.”

“Gelmek istediğimden emin değilim,” diyorum. “Bunu düşüneceğim. Ne zaman gideceksiniz?”

“Saat beş olur olmaz,” diyor.

“Bu konuları konuşmanın uygun olmadığı yerler var,” diyorum.

“Pizzacı o yerlerden biri değil,” diyor Cameron.

“Birçok insan bizim oraya gittiğimizi biliyor” diyorum.

“Gözetliyorlar mıdır?”

“Evet. Ancak oraya gitmek iyi olur çünkü sürekli oraya gidiyoruz. Sonra başka bir yere gidebiliriz.”

“Merkez?”

“Hayır,” diyorum, Emmy’yi düşünerek. “Merkez’e gitmek istemiyorum.”

“Emmy senden hoşlanıyor,” diyor Cameron. “Çok akıllı biri değil ancak senden hoşlanıyor.”

“Biz Emmy’den söz etmiyoruz,” diyorum.

“Pizzacıdan sonra tedaviyi de konuşmaktan söz ediyoruz,” diyor Cameron. “Aklıma Merkez’den başka gidebileceğimiz bir yer gelmiyor.”

Ben de bir yer düşünüyorum ancak hepsi kamusal alanlar. Bu konuyu kamuya açık bir alanda konuşmamalıyız. Sonunda, “Benim evime gelebilirsiniz,” diyorum. Daha önce Cameron’ı evime davet etmemiştim. Daha önce kimseyi evime davet etmemiştim.

Uzun bir süre sessiz kalıyor. O da beni daha önce hiç evine davet etmemişti. Sonunda, “Ben gelirim. Diğerlerini bilmiyorum.”

“Ben de sizinle yemeğe gelirim,” diyorum.

Çalışamıyorum. Pervaneyi açıyorum, rüzgar gülleri ve fırıldaklar dönmeye başlıyor, ancak dans eden renk yansımaları beni rahatlatmıyor. Düşünebildiğim tek şey kabus gibi üzerimize çöken tedavi. Bu tıpkı okyanus dalgasının, bir sörf tahtası üzerindeki birinin üzerine doğru yükselmesi gibi bir şey. Becerikli bir sörfçü buna dayanabilir ancak becerisi daha az biri dalganın altında kalabilir. Biz bu dalgayla nasıl başa çıkacağız?

Adresimi ve pizzacıdan evime tarifi yazıp, çıktısını alıyorum. Tarifin doğru olup olmadığından emin olmak için şehir haritasına bakmak zorunda kalıyorum. Başka sürücülere evimin tarifini vermeye alışık değilim.

Saat beşte, pervaneyi kapatıyorum, kalkıp ofisimden çıkıyorum. Saatlerdir işe yarar bir şey yapmadım. Kafam bulanık ve kafamın içindeki Mahler'in birinci senfonisi ağır geliyor, beynimi zonklatıyor. Dışarıda hava soğuk, ürperiyorum. Arabama biniyorum, lastiklerimin tam havalı, ön camımın kırılmamış ve anahtarı çevirdiğimde motorun çalışıyor olması beni rahatlatıyor. Polisin önerdiği gibi, tutanakları sigorta şirketine gönderdim.

Pizzacıda her zaman oturduğumuz masa boş; her zamankinden daha erkenciyim. Oturuyorum. Merhaba-Ben-Jean bana bakıyor sonra başını çeviriyor. Birkaç dakika sonra Cameron daha sonra da Bailey, Chuy ve Eric de geliyor. Beş kişi olunca masa sanki dengesiz gibi duruyor. Chuy sandalyesini masa başına alıyor ve diğerlerimiz biraz yer değiştiriyoruz: şimdi simetrik oldu.

Bira tabelasının yanıp sönen biçim düzenini, rahatlıkla görebiliyorum. Bu akşam beni rahatsız ediyor; biraz dönüyorum. Herkes tedirgin; ben parmaklarımı bacağımın üzerine vuruyorum, Chuy başının bir öne bir arkaya hareket ettiriyor. Cameron'ın kolu hareket ediyor; cebindeki plastik zarlarla oynuyor. Siparişimizi verir vermez, Eric çok renkli kalemini çıkarıp biçim düzenlerini çizmeye başlıyor.

Keşke Dale ve Linda da burada olsalardı. Onların olmaması çok tuhaf geliyor. Yemeğimiz gelince neredeyse sessizlik içinde yiyoruz. Chuy ısırıkları arasında tuhaf, ritmik bir ses çıkarıyor ve Bailey de dilini şaklatıyor. Yemeğimizin çoğunu bitirince ben boğazımı temizliyorum. Herkes bana bakıyor sonra çabucak başlarını çeviriyor.

"İnsanların bazen konuşmak için bir yere ihtiyaçları olur," diyorum. "Burası bazen birinin evi olabilir."

"Senin evin olabilir mi?" diye soruyor Chuy.

"Olabilir," diyorum.

"Herkes senin nerede oturduğunu bilmiyor," diyor Cameron. Onun da bilmediğini biliyorum. Özel bir konu üzerinde konuşmamızın gerekiyor olması çok tuhaf.

"Tarif burada," diyorum. Evimin adresi ve tariflerini bulunduğu kağıtları çıkarıp, masaya koyuyorum. Hepsi teker teker alıyor. Kağıtlara hemen bakmıyorlar.

"İçimizden bazılarının erken kalkması gerekiyor," diyor Bailey.

"Henüz geç değil," diyorum.

“Diğerleri geç saate kadar kalmak isterse, içimizden bazılarının gitmesi gerekebilir.”

“Biliyorum,” diyorum.

ON YEDİ

PARK YERİNDE KONUKLAR İÇİN AYRILMIŞ SADECE İKİ BOŞLUK VAR, ancak ben arkadaşlarımın arabaları için yeterince boş yer olduğunu biliyorum çünkü bina sakinlerinin çoğunun arabası yok. Bu apartman, herkesin en az bir tane arabası olduğu bir dönemde yapılmış.

Diğerleri gelene kadar park yerinde bekliyorum. Sonra onları merdivenlerden yukarı çıkarıyorum. Bu kadar çok ayakla, basamaklarda çok ses çıkarıyor. Bu kadar ses çıkacağını düşünmemiştim. Danny'nin kapısı açılıyor.

"Oh --merhaba, Lou. Neler olduğunu merak ettim."

"Bunlar arkadaşlarım," diyorum.

"İyi, iyi," diyor Danny. Kapısını kapatmıyor. Ne istediğini bilmiyorum. Diğerleri beni kapıma kadar izliyor, ben de kapıyı açıp onları içeri alıyorum. Cameron etrafı dolaşıyor ve sonunda tuvalete girerek ortadan kayboluyor. Onu duyabiliyorum. Bu bana bir grupla birlikte rehabilitasyon merkezinde yaşadığım günleri hatırlatıyor. Hiç hoşlanmamıştım. Bazı şeyler özel olmalı; birinin banyoda ne yaptığını duymak hoş değil. Cameron sifonu çekiyor, lavaboya akan suyun sesini duyuyorum ve sonra çıkıyor. Chuy bana bakıyor, başımla onaylıyorum. O da tuvalete giriyor. Bailey bilgisayarıma bakıyor.

"Benim evde masa modeli yok," diyor. "İş yerindeki bilgisayara girmem gerektiğinde el bilgisayarımı kullanıyorum."

"Bu modeller benim hoşuma gidiyor," diyorum.

Chuy oturma odasına geri dönüyor. "Pekala, şimdi ne yapıyoruz?"

Cameron bana bakıyor. "Lou, bu konu hakkında bir şeyler okudun, değil mi?"

"Evet." Raftan *Beynin İşlevselliği* kitabını indiriyorum. "Benim -bir arkadaşım bunu bana ödünç verdi. Başlamak için en uygun olanın bu olduğunu söyledi."

"Bu Emmy'nin sözünü ettiği kadın mı?"

"Hayır, bir başkası. O bir doktor; tanıdığım bir adamla evli."

""Beyin doktoru mu?"

"Sanmıyorum."

“Sana bu kitabı neden verdi? Ona projeyle ilgili bir şeyler mi sordun?”

“Ona beyin işlevselliğiyle ilgili bir kitap sordum. Beynimize ne yapmak istediklerini bilmek istiyorum.”

“Beyin konusunda eğitim almamış kişiler beynin nasıl işlediğini bilemezler,” diyor Bailey.

“Ben de okumaya başlamadan önce bilmiyordum,” diyorum. “Sadece bize öğrettikleri kadarını biliyordum ve bunlar da fazla bir şey değildi. Bu yüzden öğrenmek istedim.”

““Öğrenebildin mi?” diye soruyor Cameron.

“Beyinle ilgili bilinen her şeyi öğrenmek uzun zaman alır,” diyorum. “Daha önce bildiklerimden daha fazlasını biliyorum ancak yeterli olup olmadığını bilmiyorum. Bu tedavinin bize ne yapacağını düşündüklerini ve nelerin yolunda gitmeyebileceğini öğrenmek istiyorum.”

“Bu oldukça karmaşık,” diyor Cameron.

“Sen beynin nasıl işlediğini biliyor musun?” diye soruyorum.

“Pek değil. Ablam hayattayken bir doktordu. Tıp okulun- dayken onun bazı kitaplarını okumaya çalışmıştım. Bu ailemle birlikte yaşadığım dönemdeydi. Sadece on beş yaşındaydım.”

“Sence yapabileceklerini söyledikleri şeyi yapabilirler mi?” diye soruyor Cameron.

“Bilemiyorum,” diyorum. “Bugün doktorun söylediği şeyleri anlamaya çalıştım. Ancak onun haklı olduğunu düşünmüyorum. Gösterdiği slaytlar bu kitaptaki resimlerin aynısı.” Kitaba dokunuyorum. “Farklı bir şeyden söz ettiklerini söylüyorlar. Ancak bu eski bir kitap ve bazı şeyler değişti. Yeni resimler bulmam gerekiyor.”

“Bize resimleri göster,” diyor Bailey.

Beyin faaliyetleriyle ilgili resimlerin bulunduğu sayfayı açıp, kitabı masanın üstüne koyuyorum. Hepsi bakıyor. “Bu resmin, bir insan yüzü gören birinin, beyin faaliyetini gösterdiği söyleniyor,” diyorum. “Bence bu resim doktorun, *bir kalabalığın arasından tanıdık yüze bakan bir beyin* diye gösterdiği resim.”

“Bu aynı resim,” diyor Bailey, birkaç saniye sonra. “Çizgi genişliğinin bütüne göre oranı tamamen aynı. Renkli noktalar aynı yerdeler. Eğer bu aynı resim değilse, bir kopyası olmalı.”

“Belki de normal beyinler için faaliyet biçim düzeni aynıdır,” diyor Chuy.

Bunu hiç düşünmemiştim.

"İkinci resmin *tanıdık bir yüze bakan otizmli bir beyin* olduğunu söyledi," diyor Cameron. "Ancak kitapta bunun farklı özelliklerden oluşturulmuş tanımadık bir yüze bakan faaliyetin biçim düzeni olduğu söyleniyor."

"Ben farklı özelliklerden oluşturulmuş tanımadık bir yüzün ne anlama geldiğini bilmiyorum," diyor Eric.

"Bilgisayar tarafından gerçek yüzlerden alınan özellikler kullanılarak üretilen yüz," diyorum.

"Eğer *tanıdık bir yüze bakan otizmli bir beynin faaliyet biçim düzeni*, *tanımadık bir yüze bakan normal bir beynin faaliyet biçim düzeniyle* aynı olduğu doğruysa o zaman *tanımadık bir yüze bakan otizmli beynin faaliyet biçim düzeni* nasıl olur?" diye soruyor Bailey.

"Tanımam gereken insanları tanımakta her zaman sorun yaşadım," diyor Chuy. "İnsanların yüzlerini öğrenmem daha uzun zaman alıyor."

"Evet, ancak tanıyorsun," diyor Bailey. "Hepimizi tanıyorsun, değil mi?"

"Evet," diyor Chuy. "Ancak uzun zaman aldı ve sizleri ilk önce seslerinizden ve biçimlerinizden tanıyordum."

"Önemli olan şimdi tanıyabilmen. Beynin bunu farklı biçimde yapıyor olabilir ancak en azından yapıyor."

"Bana beynin aynı şeyi yapmak için farklı yollar yaratabildiği söylenmişti," diyor Cameron. "Örneğin biri yaralandı diyelim, ona bir ilaç -adı her neyse- veriyorlar ve onu eğitiyorlar, böylece yaralanmış kişi daha önceden yaptığı şeyleri yapmayı yeniden öğreniyor ancak beyninin başka bir bölümünü kullanıyor."

"Bunu bana da söylemişlerdi," diyorum. "Bana neden bu tür bir ilaç vermediklerini sordum, bende işe yaramayacağını söylediler. Ancak nedenini söylemediler."

"Bu kitap söylüyor mu?" diye soruyor Cameron.

"Bilmiyorum. O kadarını okumadım," diyorum.

"Okuması zor mu?" diye soruyor Bailey.

"Bazı bölümleri ancak tahmin ettiğim kadar değil," diyorum. "Önce başka şeyler okuyarak başladım. Onun yardımı oldu."

"Nasıl başka şeyler?" diye soruyor Eric.

"İnternetteki bazı dersler," diyorum. "Biyoloji, anatomi, organik kimya, biyokimya." Gözlerini bana dikiyor; başımı eğiyorum. "Bu sandığınız kadar

zor değil.”

Birkaç dakika boyunca kimse bir şey söylemiyor. Onların nefes alış verişlerini duyabiliyorum; onlar da benimkini. Tüm sesleri duyabilir, tüm kokuları alabiliriz. Bu, fark ettiğim şeyler konusunda dikkatli olmam gereken, eskrim grubundakilerle birlikte olmakla aynı değil.

“Ben yapacağım,” diyor Cameron aniden. “İstiyorum.

“Neden?” diye soruyor Bailey.

“Normal olmak istiyorum,” diyor Cameron. “Her zaman istedim. Farklı olmaktan nefret ediyorum. Çok zor ve onlar gibi değilken başkaları gibiymişim gibi davranmak da çok zor. Bundan yoruldum.”

“Peki, sen, *sen* olduğun için gurur duymuyor musun?” Bailey’nin sesinden bunu Merkez’deki slogandan alıntıladığı anlaşılıyor: Biz, *biz* olduğumuz için gurur duyuyoruz.

“Hayır,” diyor Cameron. “Öyle gibi davranıyorum. Ancak gerçekte -gurur duyacak ne var ki? Ne diyeceğini biliyorum, Lou-” Bana bakıyor. Yanılıyor. Ben bir şey söylemeyecektim. “Aslında normal insanlar arasında da bizim gibi davrananlar var ancak daha az. Onlar da ayaklarını yere vuruyorlar, saçlarıyla oynuyorlar ya da yüzlerine dokunuyorlar. Ancak onlar normal oldukları için kimse onları durdurmuyor. Normal insanlar fazla göz teması kurmuyorlar, ancak onlar normal oldukları için kimse onları göz teması kurmaya zorlamıyor. Otizmli gibi davrandıklarında bunun için bahaneler üretebiliyorlar. Ben de bunu istiyorum. Ben de -ben de normal olmaya çalışmak için çok çabalamak istemiyorum. Ben sadece normal *olmak* istiyorum.”

“*Normal olmak* sıradan bir durum,” diyor Bailey.

“*Normal* demek diğer insanlar demek.” Cameron’ın kolu seğiriyor, hızla omuz silkmeye başlıyor; bu bazen seğirmeyi durduruyor. “Bu -bu aptal kol... yolunda gitmeyen şeyleri gizlemeye çalışmaktan yoruldum. *Düzgün* olmak istiyorum.” Sesi yükseliyor ve ben daha sessiz olmasını söylersem bana öfkelenip öfkelenmeyeceğini bilmiyorum. Keşke onları buraya çağırmasaydım. “Neyse,” diyor Cameron, daha yumuşak bir sesle. “Ben yapacağım ve siz beni durduramazsınız.”

“Ben seni durdurmaya çalışmıyorum,” diyorum.

“Siz yapacak mısınız?” diye soruyor. Hepimize teker teker bakıyor.

“Bilmiyorum. Bunu yanıtlamaya hazır değilim.”

“Linda yapmayacak, “diyor Bailey. “İşinden istifa edeceğini söyledi.”

“Biçim düzenleri nasıl aynı olabilir, bilemiyorum,” diyor Eric. Kitaba bakıyor. “Bu çok saçma.”

“Tanıdık yüz, tanıdık yüzdür.”

“Burada beynin görevi, farklı olanlar içinde tanıdık olanı bulmak. Bu kitapta o resim var mı?”

“Bir sonraki sayfada,” diyorum. “Yüz tanıma bölgesini faaliyete geçiren görev dışında faaliyet biçim düzeni aynı diyor.”

“Daha çok yüz tanıma konusunu önemsiyorlar,” diyor Eric. “Normal insanlar, normal insanları önemserler,” diyor Cameron. “İşte, ben de bu yüzden normal olmak istiyorum.” “Otizmli insanlar da otizmli insanları önemser,” diyor Eric. “Aynı şey değil,” diyor Cameron. Hepimize teker teker bakıyor. “Bize bakın. Eric parmaklarıyla biçim düzenleri çiziyor. Bailey dudağını emiyor. Lou düzgün biçimde oturmak için kendisini o kadar kasıyor ki, tıpkı bir odun parçasına benziyor ve ben de kolum yüzümden yerimde zıplayıp duruyorum. Bunu kabulleniyorsunuz, cebimde zarlarım olduğunu kabulleniyorsunuz ancak bana önem vermiyorsunuz. Geçen baharda grip olduğumda ne aradınız ne de yemek getirdiniz.”

Ben bir şey söylemiyorum. Söyleyecek bir şey yok. Ben onu aramadım ya da yemek götürmedim, çünkü Cameron’ın bunları yapmamı istediğini bilmiyordum. Bence şu anda haksız yere şikayet ediyor. Normal insanların birisi hasta olduğunda onu her zaman aradığından ya da ona yemek götürdüğünden emin değilim. Diğerlerine bakıyorum. Onlar da benim gibi Cameron’a bakmıyorlar. Cameron’ı seviyorum; ona alıştım. Sevmekle alışmak arasındaki fark nedir? Bundan emin değilim. Emin olmamaktan hoşlanmıyorum.

“Sen de öyle,” diyor Eric. “Son bir yıldır derneğin hiçbir toplantısına gelmedin.”

“Sanırım gelmedim,” diyor Cameron, şimdi sesi daha yumuşak çıkıyor. “Sürekli onları görmek -bunu söyleyemedim ancak bizden daha büyük olan otizmlileri görmek çok zor. Onlar daha kötü durumdalar. Gençler öyle değil; onlar doğumdan önce ya da hemen sonra tedavi edildiler. Ben yirmi yaşındayken birçok tedavi yöntemi geliştirmişlerdi. Ancak bizler, bizden başka kimseye benzemiyoruz. Yaşlı otizmlilerle birlikte olmak istemiyorum. Gerileyip onlar gibi olacağımdan korkuyorum. Gençler de gelmiyorlar.”

“Tony,” diyor Bailey.

“Tony en genç olanı ve o... kaç, yirmi yedi yaşında mıydı? Otuzun altındaki tek genç o. Merkez’deki geri kalanların hepsi ... farklı.”

“Emmy, Lou’dan hoşlanıyor,” diyor Eric. Ona bakıyorum; bununla ne demek istediğini anlamıyorum.

“Normal olursam, o psikiyatriste bir daha asla gitmek zorunda kalmam,” diyor Cameron. Dr. Fornum’u düşünüyorum, bence tedavi riskini göze almak bir daha onu görmemeye değer. “Sağlam raporuna gerek kalmadan evlenebilirim. Çocuk sahibi olabilirim.”

“Evlenmek istiyorsun,” diyor Bailey.

“Evet,” diyor Cameron. Sesi yine yükseliyor ancak çok değil. Yüzü kızarıyor. “Evlenmek istiyorum, çocuklarım olsun istiyorum sıradan bir evde, sıradan bir mahallede oturmak, sıradan toplu taşıma araçları kullanmak ve hayatımın geri kalanının normal bir insan olarak yaşamak istiyorum.”

“Aynı insan olmasan da mı?” diye soruyor Eric.

“Elbette aynı insan olacağım,” diyor Cameron. “Sadece normal.”

Bunun mümkün olacağını düşünmüyorum. Normal olmadığım konular düşününce, hem normal biri hem de aynı insan olmayı hayal edemiyorum. Tüm bunların tek amacı bizi değiştirmek, bizi başka bir şey yapmak ve buna kesinlikle kişilik, benlik dahil.

“Kimse yapmasa bile ben yapacağım,” diyor Cameron.

“Bu senin kararın,” diyor Chuy.

“Evet.” Cameron’ın sesi düşüyor. “Evet.”

“Seni özleyeceğim,” diyor Bailey.

“Sen de katılabilirsin,” diyor Cameron.

“Hayır. Henüz değil. Biraz daha bilgi sahibi olmak istiyorum.”

“Ben eve gidiyorum,” diyor Cameron. “Onlara yarın söyleyeceğim.” Ayağa kalkıyor, kolunun hareketinden cebindeki zarlarla oynadığını anlayabiliyorum.

Biz vedalaşmayız. Buna gerek duymayız. Cameron çıkıp, ardından sessizce kapıyı kapatıyor. Diğerleri bana bakıyorlar ve sonra başlarını çeviriyorlar.

“Bazı insanlar kendileri olmaktan memnun değiller,” diyor Bailey.

“Bazı insanlar, diğerlerinin düşündüklerinden farklıdır,” diyor Chuy.

“Cameron üniversitedeyken onu sevmeyen bir kadına aşıktı,” diyor Eric. “Kadın ona bu ilişkinin asla yürümeyeceğini söyledi.” Eric’in bunları

nerden bildiğini merak ediyorum.

“Emmy, Lou’nun hayatını mahvedecek bir kadına aşık olduğunu söylüyor,” diyor Chuy.

“Emmy ne söylediğini bilmiyor,” diyorum. “Emmy kendi işine baksın.”

“Cameron, normal bir insan olsa bu kadının onu seveceğini mi düşünüyor?” diye soruyor Bailey.

“O kadın başka biriyle evlendi,” diyor Eric. “Kendisini sevecek bir kadına aşık olacağını düşünüyor. Sanırım bu yüzden tedavi görmek istiyor.”

“Ben bunu bir kadın için yapmazdım,’’ diyor Bailey. “Eğer yaparsam, kendim için yaparım.” Marjory’yi bilse, ne düşünürdü acaba? Marjory’nin beni seveceğini bilsem ben yapar mıydım? Bu rahatsız edici bir düşünce; bir kenara koyuyorum.

“Normal olmak insana ne hissettirir acaba? Normal insanların hepsi mutlu görünmüyor. Belki de normal olmak, insana kendisini kötü hissettiriyordur, en az otizmli olmak kadar.” Chuy’ın kafası tuhaf bir şekilde yukarı, öne, arkaya ve aşağı doğru hareket ediyor.

“Ben de denemek isterim,” diyor Eric. “Ancak işler yolunda gitmezse bu kişiliğe geri dönmek isterim.”

“İşler öyle yürümüyor,’’ diyorum. “Dr. Ransome’un Linda’ya ne söylediğini hatırlıyor musun? Nöronlar arasındaki bağlantı bir kez oluşturduklarında, bir kaza ya da bu bağlantıyı koparacak herhangi bir şey olmazsa aynı biçimde kalıyor.”

“Yapacakları şey bu mu, yani yeni bağlantılar oluştumak mı?”

“Peki, ya eskilere ne olacak? “Bir çarpışma olmaz mı?” -Bailey ellerini havada çarpıştırıyor- “Bir karışıklık? Bir kaos?”

“Bilmiyorum,” diyorum. Ansızın cahilliğimin, uçsuz bucaksız bilgisizliğimin altında eziliyorum. Bu enginliğin içinden kötü şeyler çıkabilir. Sonra uzay merkezli teleskopların biriyle çekilmiş bir fotoğraf aklıma geliyor: o engin karanlık yıldızlar tarafından aydınlatılıyor. Bu bilinmezliğin içinde bir güzellik de var.

“Ben şu anda çalışan devreleri kapatacaklarını, yeni devreler oluşturacaklarını ve bu yeni devreleri çalıştıracaklarını düşünüyorum. Böylece sadece iyi bağlantılar çalışıyor olacak.”

“Bize söyledikleri bu değildi,” diyor Chuy.

“Kimse beyninin yıkılıp, yeniden inşa edilmesini kabul etmez,” diyor Eric.

“Cameron-” diyor Chuy.

“O böyle olacağını düşünmüyor,” diyor Eric. “Bilseydi...” Gözlerini kapatıp, duruyor, biz de onu bekliyoruz. “Yeterince mutsuzsa yine de yapardı. Bu intihardan daha kötü değil. Hatta istediği gibi bir insan olursa, daha da iyi.”

“Peki, ya hatıralar?” diye soruyor Chuy. “Hatıraları kaldıracaklar mı?”

“Nasıl?” diyor Bailey.

“Hatıralar beyinde depolanır. Her şeyi kapatırlarsa, hatıralar da gider.”

“Belki gitmez. Henüz kitabın hafızayla ilgili bölümünü okumadım,” diyorum. “Okuyacağım; sırada o bölüm var.” Hafızanın bazı bölümleriyle ilgili tartışmaları okudum aslında ancak hepsine anlayamadım ve bu yüzden konuşmak istemiyorum. “Üstelik,” diyorum, “bilgisayarı kapattığında bütün bilgiler gitmiyor.”

“İnsanlar ameliyat sırasında bilinçsiz oluyorlar ancak tüm hatıralarım kaybetmiyorlar,” diyor Eric.

“Ancak ameliyatı hatırlamıyorlar ve hatıranın oluşumunu engelleyen ilaçlar var,” diyor Chuy. “Eğer hatıranın oluşumunu engelleyebiliyorlarsa, onların hepsini alabilirler.

“Bu internette bakabileceğimiz bir şey,” diyor Eric. “Bakacağım.”

“Bağlantıları taşımak ve yenilerini oluşturmak donanım gibi bir şeydir,” diyor Bailey. “Bu yeni bağlantıları kullanmayı öğrenmekse, yazılımdır. ilk zamanlar dili öğrenmek zordu; bunu yeniden yaşamak istemiyorum.”

“Normal çocuklar daha hızlı öğreniyorlar,” diyor Eric.

“Yine de hala yıllar alıyor,” diyor Bailey. “Altı ile sekiz haftalık bir rehabilitasyondan söz ediyorlar. Belki bu bir şempanze için yeterlidir ancak onlar konuşmuyorlar.”

“Daha önce hiç hata yapmamış değiller,” diyor Chuy. “Bizimle ilgili çeşitli yanlış şeyler de düşündüler. Bu da bir hata olabilir.”

“Beyin işlevselliğiyle ilgili artık daha çok şey biliniyor,” diyorum. “Ancak hala hepsi bilinmiyor.”

“Ne olacağını bilmeden bir şey yapmak istemiyorum,” diyor Bailey.

Chuy ve Eric bir şey söylemiyor; ancak katılıyorlar. Ben de katılıyorum. Hareket etmeden önce sonuçları bilmek önemlidir. Bazen sonuçlar belli değildir.

Hareket etmemenin de sonuçları belli değildir. Tedavi olmazsam, her şey yine de olduğu gibi kalmayacak. Don, arabama ve bana yaptığı saldırılarla

bunu kanıtladı. Ben ne yaparsam yapayım, hayatımı ne kadar öngörülebilir kılarsam kılayım, yeterince öngörülebilir olmayacaktır. Bu tam bir kaos.

“Ben susadım,” diyor Eric aniden. Ayağa kalkıyor. Ben de ayağa kalkıyorum ve mutfağa gidiyorum. Bir bardak alıp, suyla dolduruyorum. Suyu tattığında yüzünü buruşturuyor; sonra şişelenmiş su sevdiğini hatırlıyorum.

“Ben de susadım,” diyor Chuy. Bailey bir şey söylemiyor.

“Su ister misin?” diye soruyorum. “Bir şişe meyve suyu dışında sudan başka içecek yok.” Meyve suyu istememesini diliyorum. Kahvaltıda meyve suyu seviyorum.

“Su istiyorum,” diyor. Bailey elini kaldırıyor. İki bardak daha su dolduruyorum ve oturma odasına getiriyorum. Tom ve Lucia’nın evindeyken, istemediğim halde bir şey içmek isteyip istemediğimi soruyorlar. Bence insanlar bir şey içmek isteyene kadar beklemek daha doğru.

Evimde başka insanların olması tuhaf bir duygu. Ev daha küçük görünüyor. Hava daha ağır. Renkler, insanların giysilerinin ve kendilerinin renkleriyle değişiyor.

Bir anda Marjory'yle birlikte yaşasak, nasıl olurdu diye düşünüyorum - burada, oturma odasında ya da yatak odasında yer kaplasaydı. Ailemin evinden ayrılıp grup olarak yaşadığım evden hoşlanmazdım. Banyo diğer insanların kokusunu taşırdı. Beş değişik şampuan, sabun ve deodorant seçimi.

“Lou, sen iyi misin?” diye soruyor Bailey endişeyle.

“Ben... bir şeyler düşünüyordum,” diyorum. Marjory’nin evimde olmasından hoşlanmayacağımı, bunun iyi olmayacağını, evin kalabalık, gürültülü ve kokulu olacağını düşünmek istemiyorum.

CAMERON İŞ YERİNDE YOK. Cameron, süreci başlatmak için nereye gitmesini söyledilerse orada. Linda da iş yerinde yok. Onun nerede olduğunu bilmiyorum. Cameron’a neler olduğunu düşünmektense, Linda’nın nerede olduğunu düşünmeyi tercih ederim. Şu anda Cameron’ı

olduğu gibi tanıyorum, iki gün önce olduğu gibi. Bir süre sonra o yüzün ardındaki kişiyi tanıyabilecek miyim?

Düşündükçe iyice şu, birinin beyninin bir başkasına naklettikleri ya da başka bir kişiliğin o beyne işlendiği, bilim kurgu filmlerine benzemeye başlıyor. Aynı yüz ancak farklı bir kişi. Korkutucu bir şey acaba benim yüzümün arkasında kim olacak? Eskrim yapmayı sevecek mi? İyi müzik dinlemeyi sevecek mi? Marjory’den hoşlanacak mı? Marjory ondan hoşlanacak mı?

Bugün bize sürecin hakkında biraz daha bilgi veriyorlar.

“Temel tomografi görüntüleri bize kişisel beyin işlevinizin haritasını çıkarmamıza yardımcı olacak,” diyor doktor. “Beyninizin bilgiyi nasıl işlediğini belirlemek için taramalar sırasında size bazı görevler vereceğiz. Bunları normal beyinlerle kıyasladığımızda sizin beyinlerinizi nasıl değiştireceğimizi öğrenmiş olacağız-”

“Bütün beyinler birbirinin aynı değildir,” diyorum.

“Yakındır,” diyor. “Sizin ve ortalama birkaç beyin arasındaki farklılıkları değiştirmek istiyoruz."

“Bunun, benim zekam üzerinde nasıl bir etkisi olacak?” diye soruyorum.

“Aslında pek olmaması gerekiyor. İşlemlemenin birimselliğinin keşfiyle bir IQ merkezinin kavramı geçen yüzyılda bir patlama yapmıştı -bu genellemeyi zorlaştırıyor- ve sizin gibi insanlar, otizmli insanlar örneğin matematik konusunda çok zeki ancak dil konusunda ortalamanın çok altında kaldığınızı kanıtladınız.”

Pek olmaması gerekiyor demekle olmayacak demek aynı şey değil. Ben zekamın ne düzeyde olduğunu bilmiyorum - bize IQ test sonuçlarımızı söylemediler ve ben de netteki testlerden birini yapmayı hiç düşünmedim. Ancak aptal olmadığımı biliyorum ve olmak da istemiyorum.

“Eğer biçim düzeni analiz beceriniz konusunda endişeleniyorsanız,” diyor, “o bölge tedavini etkileyeceği bölge değil. Bu daha çok siz fazla mücadele vermeden, beyninizin bir bölümüne yeni verilerin girişini sağlamak gibi bir şey -sosyal açıdan önemli bilgiler.”

“Yüz ifadeleri gibi,” diyorum.

“Evet, bu tür şeyler. Yüz tanıma, yüz ifadesi, dildeki tonal ayrıntılar - bunları tanımanızı sağlamak ve bunu zevkli hale getirmek için kontrol bölgesine ince bir ayar çekmek gibi bir şey.”

“Zevkli? Bu endorfin yayılımını arttıracak mı?”

Yüzü birden kıpkırmızı oluyor. “İnsanların çevresindeyken, kafanın güzel olacağından söz ediyorsan, kesinlikle hayır. Otizmliler sosyal etkileşimden hoşlanmazlar ve bu yöntemle en azından o kadar korkutucu olmayacak.” Tonal ayrıntıları anlamak konusunda iyi değilimdir ancak bana tamamen gerçeği söylemediğini biliyorum.

Eğer sosyal etkileşimden alacağımız zevki kontrol edebiliyorlarsa, o zaman normal insanların aldığı zevki de kontrol edebilirler. Birbirleriyle konuşmaktan zevk alan öğrencileri kontrol edebilen okul öğretmenlerini düşünüyorum... öğrencileri konuşmaktan çok, derse yöneltmek için onları bir noktaya kadar otizmli hale getirebilirler. Bay Crenshaw’ı, çalışmaktan başka hiçbir şey düşünmeyen bir bölüm insanla hayal ediyorum.

Midem düğümleniyor sanki; ağzıma ekşi bir tat geliyor. Bu tür olasılıkları görebildiğimi söylesem, bana ne olur acaba? İki ay önce olsa neler gördüğümü, neler konusunda endişelendiğimi söyleyiverirdim; şimdi daha tedbirliyim. Bunu Bay Crenshaw ve Don’a borçluyum.

“Paranoyaya kapılmana gerek yok, Lou,” diyor doktor. “Toplumun genel geçer kuralları dışında kalmış, kişilere, başkalarının kendilerine komplo kurduğunu düşünmek her zaman cazip gelmiştir ancak bu sağlıklı bir düşünce tarzı değildir.”

Bir şey söylemiyorum. Dr. Fornum’u, Bay Crenshaw’ı ve Don’u düşünüyorum. Bu insanlar benden ya da benim gibi insanlardan hoşlanmıyorlar. Bazen benden ya da benim gibi insanlardan hoşlanmayanlar bana ciddi zararlar verebiliyorlar. Don lastiklerimi yardığında ondan kuşkulansaydım bu bir paranoya mı olurdu? Hiç sanmıyorum. Tehlikenin geldiğini doğru bir biçimde görmüş olurdum. Tehlikeyi doğru bir biçimde görmek paranoya değildir.

“Bu tedavinin işe yaraması için bize güvenmelisin, Lou. Seni sakinleştirecek bir şeyler verebilirim-”

“Ben gergin değilim,” diyorum. Gergin değilim. Onun söyledikleri üzerine düşünebildiğim ve altında yatan gizli anlamları çözebildiğim için kendimden çok memnunum ancak gergin değilim hatta beni yanlış yönlendirmeye çalışıyor olmasına rağmen. Eğer ben söylediklerinin altında

yatan gizli anlamları biliyorsam bu gerçek anlamda bir yanlış yönlendirme olamaz. “Ben sadece anlamaya çalışıyorum ancak gergin değilim.”

Rahatlıyor. Yüzündeki kaslar biraz gevşiyor özellikle gözlerinin çevresindeki ve alnındaki kaslar. “Biliyor musun, Lou, bu çok karışık bir konu. Sen akıllı bir adamsın ancak bu kesinlikle senin alanın değil. Bunların hepsini anlamak için yıllar süren bir çalışma gerekiyor. Kısa bir ders ve nette baktığın birkaç site sana yetmez. Öğrenmeye çalıştıkça kafan karışır ve endişelenirsin. Ben de sizlerin yaptığı işi yapamam. Neden siz kendi işinizi yapmıyorsunuz ve bizim de kendi işimizi yapmamıza izin vermiyorsunuz?“

Çünkü değiştireceğiniz benim beynim ve benim kişiliğim. Çünkü tüm gerçeği söylemiyorsunuz ve benim için en iyi olanı düşündüğünüzü sanmıyorum -hatta benim iyiliğimi düşündüğünüzü bile sanmıyorum- diyorum içimden.

“Kim olduğum benim için önemli,” diyorum.

“Yani otizmli olmak hoşuna mı gidiyor?” Gerginliği sesine yansıyor; kimsenin benim gibi olmak isteyebileceğini hayal edemiyor.

“Ben, ben olmayı seviyorum,” diyorum. "Otizm benim bir parçam; ancak tamamını değil.” Bunun doğru olmasını, bende teşhisimden daha öte bir şeyler olmasını umuyorum.

“Yani -otizmden kurtulursak aynı kişi alacaksın sadece artık otizmli olmayacaksın.”

Bunun doğru olmasını umuyor; bunun doğru olduğunu düşünüyor olabilir; kesinlikle doğru olduğuna inanmıyor. Bunun doğru olmadığı korkusu bedeninden dışarı tıpkı korku nedeniyle ortaya çıkan ekşimsi ter kokusu gibi çıkıyor. Yüzünü kırıştırarak verdiği ifadeyle beni bunun doğruluğuna ikna etmeye çalışıyor ancak sahte içtenlik, benim çocukluğumda öğrendiğim bir ifade. Her terapistin, her öğretmenin, her danışmanın repertuarında bulunan bir ifadedir bu; endişeli/şefkatli ifadesi.

Beni en çok korkutan şey onların halihazırdaki bağlantıları kurcalamaları -ki kurcalayacaklardır. Onlar da benim gibi geçmiş deneyimimi otizm bakış açısıyla edindiğimi biliyorlar. Bağlantıları değiştirmek, beni ben yapan şeyi değiştirmez. Ancak bunun nasıl bir şey olduğuna dair hafızamı kaybedersem otuz beş yıl boyunca verdiğim mücadeleyi kaybederim. Ben de bunu kaybetmek istemiyorum. Hayatımı sadece kitaplardan okuduğum şeyleri hatırladığım gibi hatırlamak istemiyorum; Marjory’nin bir video

ekranında gördüğüm bir insan gibi biri olmasını istemiyorum. Anılarımla birlikte hissettiğim şeyleri de hatırlamak istiyorum.

ON SEKİZ

PAZAR GÜNLERİ, ÇOK AZ İNSAN İÇİN KUTSAL BİR GÜN OLMASINA RAĞMEN TOPLU TAŞIM SİSTEMİ HAFTA İÇİNDE OLDUĞU GİBİ İŞLEMİYOR. Eğer kiliseye arabayla gitmezsem, ya geç kalıyorum ya da erken varıyorum. Geç kalmak kabalıktır ve tanrıya kabalık etmek kabalıkların en büyüğüdür.

Vardığımda kiliseyi çok sessiz buluyorum. Bu kilisede çok erken bir tören var, müziksiz ve müzikli olan ikincisi de 10:30'da başlıyor. Erken gelmeyi ve loş sessizlikte oturup gün ışığının renkli camlardan içeri girişini izlemeyi seviyorum. Şimdi yine loş sessizliğin içinde oturuyorum ve Don'la Majory'yi düşünüyorum.

Tanrı yerine, Don ve Marjory'yi düşünmemem gerekiyor. Aklını tanrıya ver demişti, bu kilisenin eski rahibi, o zaman fazla hata yapmazsın. Kafamda Don'un silahının ucu görünmeyen silahı varken tanrıyı düşünmek çok zor. Tıpkı bir kara delik gibi yuvarlak ve karanlık. Bunun cazibesini hissedebiliyorum, namlu tıpkı bir kara delik gibi beni içine çekmek istiyor, kalıcı bir karanlığın içine. Ölümün içine. Hiçliğin içine.

Ölümden sonra ne olduğunu bilmiyorum. Kutsal kitabın bir yerinde başka, diğer yerinde bana başka şeyler söylüyor. Bazı insanlar erdemlilerin kurtulacağını ve cennete gideceğini, bazıları da bunun için seçilmiş olmak gerektiğini söylüyor. Ben bunun tanımlayabileceğimiz bir şey olduğunu sanmıyorum. Şimdiye kadar bunu düşünmeye çalıştığımda, hep ışığın biçim düzeni gibi canlandırdım kafamda, güzel ve karmaşık, tıpkı her farklı dalga boyu için bir rengi olan astronotların uzay teleskoplarından aldığı resimler gibi.

"Ancak artık, Don'un saldırısı sonrası, ışıktan daha hızlı olan karanlığı görüyorum, beni içine çekmek için, ışığın hızıyla yarışan silahın namlusundan beni sonsuz dek içeri çekmeye çalışan bir karanlık gibi.

Ancak ben hala buradayım, burada oturuyorum ve hala hayattayım. Işık eski renkli camlardan geçip zengin parlak renklerle sunağa, ahşaplara ve yerlere vuruyor. Bu kadar erken saatte mevsim nedeniyle ışık, kilisenin daha fazla içine giriyor.

Derin bir nefes alıyorum, mumların, daha önceki törenlerden kalan hafif tütsünün, kitapların -kilisemiz hala kağıt kitaplar kullanıyor- ve yerlerde, kumaşlarda ve ahşaplarda kullanılan temizlik malzemelerinin kokusunu duyuyorum.

Hayattayım. Işığın içindeyim. Karanlık bu defa ışıktan daha hızlı değildi. Ancak kendimi rahatsız hissediyorum, sanki karanlık yakınımda, arkamda, göremediğim bir yer ve beni izliyor.

Kilisenin arka tarafında oturuyorum ancak arkamda bir boşluk var, daha da bilinmez bir boşluk. Bu genellikle beni rahatsız etmez ancak bugün, keşke orada bir duvar olsaydı, diyorum.

Güneş yükselmeye başlayınca hareket eden renkli huzmeler saçan ışığa odaklanmaya çalışıyorum. Bir saat içinde ışık, herkesin görebileceği bir noktaya gelecek, ancak bu ışığın hareketi değil; gezegenimizin hareketi. Bunu hep unutuyorum ve dünyanın hareket ettiğini ne zaman hatırlasam şaşkınlıkla karışık bir zevk yaşıyorum.

Biz sürekli dönerek ışığın içine girip çıkıyoruz. Geceleri ve gündüzlerimizi meydana getiren ne ışığın, ne de karanlığın hızı, bu bizim gezegenimizin hızı. Bizi, bana zarar vermek istediği karanlık boşluğa getiren Don'un hızı mıydı yoksa benim hızım mıydı? Beni kurtaran benim hızım mıydı?

Yeniden tanrıya odaklanmaya çalışıyorum ve ışık ahşap kaidesinin üzerinde duran, pirinç haçı daha da ortaya çıkaracak kadar geri çekiliyor. Metalin, arkasındaki mor gölgelere yansıyan ışıltısı öyle büyüleyici ki, nefesim kesiliyor.

Burada, ışık her zaman karanlıktan daha hızlı; karanlığın hızının bir önemi yok.

“Al bakalım, Lou!”

Ses beni şaşırtıyor. Ürküyorum ancak bir şey söylememeyi beceriyorum ve hatta bana törenin kitapçığını veren beyaz saçlı kadına gülümsüyorum. Genellikle zamanın geçtiğinin, insanların gelmeye başladığının farkına varırım bu yüzden fazla şaşırmıyorum. O da bana gülümsüyor.

“Seni şaşırtmak istememiştim,” diyor kadın.

“Önemli değil,” diyorum. “Ben sadece dalmışım.”

Başka bir şey söylemeden diğer gelenleri karşılamak için yanımdan ayrılıyor. Bir isimliği var; *Cynthia Kressman.* Onu üç haftada bir, tören

kitapçığı dağıtırken görüyorum; diğer Pazar günlerinde merkez koridorun karşısında ve benden dört sıra önce oturuyor.

Arık tetikteyim ve insanların gelişini fark ediyorum. Yaşlı bir adam iki koltuk değneğiyle yalpalayarak koridordan aşağı, ön sıraya doğru yürüyor. Eskiden eşiyle gelirdi ancak eşi dört yıl önce öldü. İçlerinden biri hasta olmadığı zamanlarda, sürekli birlikte gelen üç yaşlı kadın, soldaki üçüncü sıraya oturuyor. İnsanlar birer, ikişer, üçer, dörder, ikişer, birer, birer geliyorlar. Org çalan kişinin başını, orgun üzerinden uzatıp sonra yeniden aşağı eğdiğini görüyorum. Sonra da çalmaya başlıyor.

Annem sadece müzik dinlemek için kiliseye gitmenin yanlış olduğunu söylerdi. Kiliseye gelişimin tek nedeni bu değil. Nasıl iyi bir insan olunacağını öğrenmek için kiliseye geliyorum. Ancak bu kiliseye gelmemin nedeni müzik. Bugün yine Bach çalıyor -orgcumuz Bach seviyor- ve beynim hiç çaba harcamadan müziğin biçim düzenini kavrıyor ve orgcu çalarken ona eşlik ediyor.

Müziği bu biçimde gerçek hayatın her yerinde duymak, kayıttan dinlemekten çok farklı. Bulunduğum yerin daha farkında olmamı sağlıyor; sesin duvarlara çarpışını ve sadece buraya özgü bir harmoni oluşturuşunu duyabiliyorum. Diğer kiliselerde de Bach dinledim, nedense her zaman bir harmoni sağlıyor. Bu şahane bir gizem.

Müzik duruyor. Arkamdan koristlerin ve rahiplerin sıralanırken çıkardıkları uğultuyu duyuyorum. İlahi kitabını alıyorum ve okunacak olan ilahiyi buluyorum. Org yine çalmaya başlıyor ve arkamdaki koronun sesi yükseliyor. Koronun içinden birisi diğerlerinden bir perde daha kalın okuyor. Onun kim olduğunu ayırt etmek kolay ancak bunu yüksek sesle dile getirmek kabalık olur. Solo başladığında başımı eğiyorum sonra koro, ilahiye devam ederek yanımdan geçiyor. Koyu kırmızı elbiseleri ve beyaz yakalıklarıyla yürüyorlar. Önde kadınlar, arkada erkekler ilerlerken her birinin sesini tek tek duyabiliyorum. Sözlerini okuyup, elimden geldiğince söylemeye çalışı yorum. En çok en arkadaki iki adamın geçiş anını seviyorum, çok güçlü sesleri var, göğsüm titriyor.

İlahiden sonra hep birlikte okuyacağımız bir dua var. Sözlerini çocukluğumdan beri ezbere biliyorum. Müziğin yanı sıra bu kiliseye gelmemin nedeni, törende neler yapılacağının önceden biliniyor olması. Böylece kekelemeden tüm duayı okuyabilirim. Ayağa kalkmak, oturmak ve diz çökmek için hazır olabilirim ve kendimi beceriksiz hissetmem. Başka

kiliselere gittiğimde yaptığım şeyleri doğru zamanda yaptığımdan emin olamadığım için tanrıya odaklanamıyorum. Buradaki rutin tanrının ne yapmamı istediğini dinlemeyi kolaylaştırıyor.

Bugün İncil'den bölümler okuyacak olanlardan biri de Cynthia Kressman. Eski ahitten bir bölüm okuyor. Tören kitapçığından takip ederek onunla birlikte okuyorum. Her şeyi sadece okuyarak ya da sadece dinleyerek anlamak zor oluyor; her ikisini birlikte yapmak daha kolay. Kilisenin her yıl dağıttığı takvime göre evde bölümleri daha önceden okuyorum. Bu da bana, sırada ne olacağını bilmeme yardımcı oluyor.

Sıra pederin okuyacağı bölüme gelince şaşırıyorum çünkü peder programın dışında bir bölüm okuyor. Kitapçıkta yerini bulup pederi okuyarak takip ediyorum. Bu, şifa bulmak için Siloam Havuzu'nun kenarında yatan bir adamla ilgili bir hikaye, ancak çevresinde onu havuza indirecek kimsesi yok. İsa ona gerçekten şifa bulmak isteyip istemediğini soruyor.

Bu bana her zaman saçma bir soru gibi gelmiştir. Bir adam şifa bulmak istemiyorsa neden şifa havuzunun yanında olsun ki? Eğer şifa bulmak istemiyorsa neden onu havuza indirecek birinin olmamasından şikayetçi olsun ki?

Tanrı saçma sorular sormaz. Bu saçma bir soru olmamalı ancak saçma değilse ne anlama geliyor? Bunu ben söylemiş olsaydım ya da bir hastalık için ilaç almaya gittiğim doktor sormuş olsaydı saçma olurdu, ancak buradaki anlam ne?

Peder vaaza başlıyor. Ben bu saçma sorunun nasıl anlamlı olabileceğini çözmeye çalışırken pederin sesi düşüncelerimi yansıtıyor.

"İsa neden adama gerçekten şifa bulmak isteyip, istemediğini soruyor? Bu biraz saçma değil mi? Orada şifa bulmak için fırsat bekliyor... elbette şifa bulmak istiyor."

Bu tam da benim düşündüğüm şey.

"Eğer tanrı bizimle oyun oynamıyorsa, bu sorunun anlamı nedir, *Gerçekten şifa bulmak istiyor musun?* Şu adamın olduğu yere bakın; şifa gücüyle bilinen bir havuzun kenarı ve bir melek buraya belli aralıklarla gelerek suyu karıştırıyor... ve hastalar su köpürdüğünde içine girmek zorundalar. Yani şifa bulmak için doğru zamanı bekleyen sabırlı hastalar bunlar. Şifa bulmanın tek yolunun su köpürdüğünde içine girmek olduğunu biliyorlar -ya da onlara böyle söylenmiş. Başka bir şeyi beklemiyorlar...

zamanında oradalar ve sadece şifa bulmayı değil doğru yöntemle şifa bulmayı bekliyorlar.

"Bu insanları günümüz dünyasında özellikle bir doktora inanan insanlara benzetebiliriz. Günümüz insanı o doktorun olduğu hastaneye gidiyor ve o doktoru görmek istiyor, başkasını değil çünkü sadece o doktorun yönteminin kendisini sağlığına kavuşturacağını biliyor.

"Bu yüzden havuzun kenarında yatan kötürüm adam, tek ihtiyacının onu tam zamanında havuza indirecek biri olduğunu biliyor.

"İsa'nın sorusu adamın gerçekten iyileşmek istediğini mi yoksa havuza girerek o özel deneyimi yaşamak istediğini mi sorgulatıyor? Eğer havuza girmeden şifa bulsaydı bunu kabul eder miydi?

"İnsanlar bunu çok tartıştılar; bu bir insanın kendi kendine mi yoksa histerik olarak kötürüm olmasının bir örneği mi? Eğer adam kötürüm kalmak istiyorsa, kötürüm kalır. Bu zihinsel bir hastalıktır, fiziksel değil. Ancak bence İsa'nın sorusunun zihinsel bir sorunla ilgisi var, duygusal değil. Adam farklı bir açıdan bakabilir mi? Alışık olmadığı bir şifayı kabul eder mi?"

Adam kötürüm değil de otizmli olduğunu söyleseydi, ne olurdu acaba? Şifa bulmak için yine havuza gider miydi? Cameron giderdi. Gözlerimi kapatıyorum ve Cameron'ın kendisini suya bırakışını hayal ediyorum. Sonra suyun içinde kayboluyor. Linda bizim şifa bulmaya ihtiyacımız olmadığını, şu andaki durumumuzda bir sorun olmadığını ve bunun bizi kabul etmek istemeyen insanlarla ilgili bir sorun olduğunu söylüyor ısrarla. Linda'yı kalabalığı yararak havuzdan uzaklaşırken hayal edebiliyorum.

Ben de otizmle ilgili şifa bulmaya ihtiyacım olduğunu düşünmüyorum. Ben değil ancak başkaları şifa bulmamı istiyor.

Adamın onu sürekli sedyesiyle taşıyan bir ailesi var mı diye merak ediyorum. Acaba, "En azından şifa bulmaya çalışabilirsin," diyen bir ailesi var mı, ya da "Hadi, dene; canın yanmaz," diyen bir karısı var mı ya da babaları çalışamadığı için arkadaşları tarafından alay konusu olan çocukları? Acaba bu insanlardan bazıları bu havuza kendi istedikleri için değil, daha az yük olmak için, başkaları istedi diye gelen insanlar mıdır?

Ailem öldüğünden beri kimseye yük değilim. Bay Crenshaw benim şirket için bir yük olduğumu düşünüyor, ancak ben bunun doğru olduğunu düşünmüyorum. Ben havuzun kenarında yatıp insanlara beni havuza indirmeleri için yalvarmıyorum. Beni havuza indirmelerini engellemek için

onları uzaklaştırıyorum. Ben zaten onun bir şifa havuzu olduğunu düşünmüyorum.

“Yani... bugün kendimize sormamız gereken soru, Kutsal ruhun gücünü yaşamımızda istiyor muyuz yoksa sadece istiyormuş gibi mi davranıyoruz?” Düşünürken pederin söylemiş olduğu birçok şeyi duymamışım. Ancak bunu duyuyorum ve tüylerim diken diken oluyor.

“Biz havuzun yanında oturup, bize sonsuz ve bereketli bir ömür sunmak için yanımızda bekleyen tanrıya ellerimizi ve yüreğimizi açıp onun nimetini kabul etmek yerine, meleğin suyu karıştırmak için gelmesini pasif, ancak sabırlı bir biçimde mi bekliyoruz?”

“Çoğumuzun böyle yaptığını biliyorum. Hepimizin bunu bir ya da iki kere yapmış olduğuna inanıyorum. Melek geldiğinde bizi havuza indirecek biri olmadığı için dövünüp duruyoruz.” Ara veriyor ve kilisedekilere göz atıyor; göz göze gelen bazılarının rahatsız bir biçimde kıpırdandığını, bazılarının da rahatladığını görüyorum. “Çevrenize bakın, her gün her yerde, karşılaştığınız insanların gözlerine bakın. Kiliseye gelmek sizin için önemli olabilir ancak tanrı büyüktür -ve O her yerdedir, her şeyde ve her an. Kendinize sorun, ‘Şifa bulmak istiyor muyum?’ ve -buna evet yanıtı vermiyorsanız- kendinize bunun nedenini sormaya başlayın. Şifa bulmak istediğinizde size gereken şifayı vermek için tanrının, hepinizin yanında olduğuna inanıyorum.”

Ona bakıyorum ve neredeyse ayağa kalkıp duaya kaldığımız yerden devam etmeyi unutuyorum.

Ben, yeryüzünü ve gökyüzünü, görülebilen ve görülemeyen her şeyi yaratan tanrı babamıza inanıyorum. Tanrının önemli olduğuna ve hata yapmadığına inanıyorum. Annem, tanrının hatalar yaptığına dair espriler yapardı, ancak ben hataları tanrının yaptığına inanmıyorum. Bu yüzden bu saçma bir soru değil.

Ben şifa bulmak istiyor muyum? Ve ne için şifa bulmak istiyorum?

Ben kendime ait olan kişiliği biliyorum, şu anda ben olan beni tanıyorum; otizmli, biyobilişim uzmanı, eskrimci, Marjory aşığı.

Ve tanrının tekoğlu etten kemikten, İsa’nın bu soruyu havuzun yanındaki adama sorduğuna inanıyorum. Bu adam belki de çevresindeki onun hastalığından bıkmış insanlar yüzünden oraya gitmiştir, belki de bütün gün orada yatmaktan memnundur.

Peki, adam İsa’ya, “Hayır, şifa bulmak istemiyorum; ben burada yatmaktan mutluyum,” deseydi, İsa ne yapardı? Ya ona, “Benim bir şeyim yok ancak akrabalarım ve komşularım buraya gelmem için ısrar ettiler,” deseydi?

Zihnim karmakarışık olmasına rağmen duanın sözlerini söylüyorum. Okuldayken benim kiliseye geldiğimi öğrenen bir çocuğun bana, “Bu işlere gerçekten inanıyor musun yoksa sadece bir alışkanlık mı?” diye sorduğunu hatırlıyorum.

Bu tıpkı şifa bulmak için havuza gitmek gibi bir alışkanlık olsaydı o zaman bir inanç olmayacak mıydı? Eğer adam İsa’ya şifa bulmak istemediğini, ancak çevresinin ısrar ettiğini söyleseydi, İsa yine de adamın ayağa kalkıp yürümeye ihtiyacı olduğunu düşünebilir miydi?

Tanrı, otizmli olmasaydım benim daha iyi olacağımı düşünüyor. Belki tedavi görmemi istiyor.

Bir anda buz kesiyorum. Burada kendimi kabul edilmiş hissediyorum - tanrı, peder ve insanlar ya da çoğu insan tarafından kabul edilmiş hissediyorum. körleri, sağırları, kötürümleri, delileri hor görmez. Bana böyle öğretildi ve ben de buna inanıyorum. Ya yanıldıysam. Ya tanrı benim olduğumdan farklı biri olmamı istiyorsa?

Törenin sonuna kadar oturuyorum. Toplantıya katılmıyorum. Kilisede yer gösteren görevli bana iyi olup olmadığımı soruyor ve ben de başımla iyi olduğumu işaret ediyorum. Bana endişeyle bakıyor, ancak beni yalnız bırakıyor. Tören bittiğinde diğerleri kiliseden çıkarken ben bekliyorum ve sonra kapıdan çıkıyorum. Peder orada durmuş görevlilerden biriyle konuşuyor. Beni görünce gülümsüyor.

“Merhaba, Lou. Nasılsın?” Tokalaşmaktan hoşlanmadığımı bildiği için elimi sıkıp -çabucak- bırakıyor.

“Ben şifa bulmak istediğimden emin değilim,” diyorum.

Yüzü endişeli bir ifade alıyor. “Lou, ben senden söz etmiyordum -ya da senin gibi insanlardan. Eğer böyle düşündüysen üzülürüm- ben ruhsal şifa bulmaktan söz ediyordum. Biliyorsun, biz seni olduğun gibi kabul ediyoruz.”

“Biliyorum,” diyorum. “Peki, tanrı?”

“Tanrı seni olduğun gibi seviyor ya da olabileceğin kişi olarak seviyor,” diyor peder. “Söylediğim bir şey seni incittiyse özür dilerim.”

“İncinmedim,” diyorum. “Ben sadece, bilemiyorum-”

“Bunu konuşmak ister misin?” diye soruyor.

“Şimdi değil.” Henüz tam olarak ne düşündüğümü bilmiyorum, bu yüzden konuşmayacağım.

“Toplantıya katılmadın,” diyor. Şaşırıyorum; bunu fark edeceğini tahmin etmemiştim. “Lütfen, Lou -lütfen, benim söylediğim herhangi bir şeyin tanrıyla aranıza girmesine izin verme.”

“Vermem,” diyorum. “Sadece -düşünmeye ihtiyacım var.” Dönüyorum, o da gitmeme izin veriyor. Bu kilisenin iyi yanlarından biri de bu. Bana açıklıyorlar ancak ısrarcı değiller. Okuldayken bir süre için, her zaman herkesin hayatında olmak istediği bir kiliseye gidiyordum. Üşütmüş ve bir töreni kaçırmışsam, mutlaka neden kaçırdığımı öğrenmek için arayan biri olurdu. Düşünceli ve ilgili oldukları için yaptıklarını söylerlerdi ancak ben boğazım sıkılıyormuş gibi hissederdim. Ben soğuk biri olduğumu ve daha canlı bir ruha sahip olmam gerektiğini söylerlerdi; benimle ilgili hiçbir şeyi anlamazlar ve beni dinlemezlerdi.

Pederin yanına geri dönüyorum; kaşları kalkıyor ancak benim konuşmamı bekliyor.

“Bu hafta neden programı değiştirdiğinizi anlamadım,” diyorum.

“Ah,” diyor. Yüzü gevşiyor. “Bugün okuduğum bölümün, programda yer almadığını fark ettin mi? Bu biz papaların, cemaatin ihtiyacı olduğunu düşündüğümüz anda çıkardığımız gizli bir silah gibidir.”

Bunu fark etmiştim ancak nedenini hiç sormamıştım.

“Bugün için özellikle seçtim çünkü -Lou, kilise işleriyle ne kadar ilgilisin?”

Birisi cümleye yanıtla başlayıp sonra bunu başka bir hale çevirdiğinde anlamam zor oluyor, yine de anlamaya çalışıyorum. “Kiliseye geliyorum,” diyorum. “Neredeyse her Pazar.”

“Cemaatte arkadaşların var mı?” diye soruyor. “Yani, kilise dışında görüştüğün, kilisede işlerin nasıl gittiğini konuştuğun birileri var mı?”

“Hayır,” diyorum. O sözünü ettiğim kiliseden sonra kiliseye gelen insanlarla fazla yakın olmadım.

“O zaman burada birtakım konularda, bazı tartışmaların olduğundan haberin yoktur. Aramıza yeni katılan birçok insan var -bunların çoğu büyük bir kavga çıktığı için o kiliseden ayrılmak zorunda kalan insanlar.”

“Kilisede kavga mı?” Midem kasılıyor; kilisede kavga etmek çok yanlıştır.

"Bu insanlar buraya geldiklerinde kızgın ve üzgündüler," diyor peder. "Onların yatışmalarının ve yaralarının iyileşmesinin zaman alacağını biliyordum. Onlara zaman tanıdım. Ancak onlar hala kızgın ve hala tartışıyorlar -hem diğer kilisedekilerle, hem de buraya sürekli gelen insanlarla." Bana gözlüklerinin üzerinden bakıyor. İnsanların çoğu gözleri bozulduğunda ameliyat oluyorlar, ancak peder modası geçmiş bir gözlük takıyor.

Söyledikleri kafamı karıştırıyor. "Yani... onlar hala öfkeli olduğu için mi şifa bulmaktan söz ettiniz?

"Bunu sorgulamaya ihtiyaçları olduğunu düşündüm. Kızgınlıklarını ve aynı tartışmaları sürdürerek ve hala arkalarında bıraktıkları insanlara öfke duyarak, tanrının onların hayatına şifa bahşetmesini engelleyeceğini anlamalarını istedim." Başını sallayarak eğiyor ve sonra kaldırıp yeniden bana bakıyor. "Lou, hala biraz üzgün görünüyorsun. Ne olduğunu bana söylemek istemediğine emin misin?"

Şu anda onunla tedavi hakkında konuşmak istemiyorum, fakat kilisede doğru söylememek başka bir yerde doğru söylememekten daha kötüdür.

"Evet," diyorum. "Tanrının bizi olduğumuz gibi kabul ettiğini ve sevdiğini söylediniz. Ancak insanların değişmesi gerektiğini ve şifa bulmak istemeleri gerektiğini de söylediniz. Biz olduğumuz gibi kabul ediliyorsak belki de öyle kalmalıyız. Ve eğer değişirsek o zaman olduğumuz gibi kabullenilmeyi beklemek yanlış olur."

Başıyla onaylıyor. Bunun söylediklerime katıldığı mı yoksa değişmemiz gerektiğine mi katıldığı anlamına geldiğini anlamıyorum. "Dürüst olmak gerekirse, ben bu oku sana doğru atmamıştım, Lou, sana saplandıysa özür dilerim. Ben senin her zaman çok iyi uyum sağlayan -tanrının hayatına koyduğu sınırlamalardan mutlu olan bir olarak gördüm."

"Bunun nedeninin tanrı olduğunu düşünmüyorum," diyorum. "Ailem bunun bir kaza olduğunu, bazı insanların bu biçimde doğduklarını söylerdi. Ancak eğer nedeni tanrıysa, bunu değiştirmek yanlış olur, değil mi?"

Şaşırmış görünüyor.

"Ancak insanlar hep benim elimden geldiğince değişmemi, normal olmamı istediler ve eğer bu doğru bir istekse o zaman tanrıdan gelen sınırlamalar -otizme- inanmıyorlar demektir. Bu da benim çözemediğim bir şey. Hangisinin doğru olduğunu bilmek istiyorum."

“Hmmmm...” Topuklarıyla parmakları üzerinde bir öne, bir arkaya gidip geliyor. “Hiç bu biçimde düşünmemiştim, Lou. Hatta eğer insanlar engellerin gerçekten tanrı tarafından verildiğine inanıyorlarsa, o zaman havuzun kenarında beklemek en mantıklı yanıt olacaktır. Tanrının sana verdiği bir şeyi reddetmemelisin. Ancak ben sana katılıyorum. Tanrının, insanların engellerle doğmasını istemesini anlayamam.”

“Yani ben tedavi olmak istemeliyim, bir tedavi yöntemi olmasa bile?”

“Sanırım biz tanrı ne istiyorsa, onu istemeliyiz ancak buradaki ince ayrıntı çoğu zaman bunun ne olduğunu bilmiyor olmamız.”

“Siz biliyorsunuz,” diyorum.

“Ben bir bölümünü biliyorum. Tanrı bizim dürüst, nazik, yardımsever olmamızı istiyor. Ancak tanrının her tedavinin peşinden koşmamızı isteyip istemediğini bilemiyorum. Sanırım, bunlar tanrıyla aramıza girmediği sürece sorun olmaz. Ve bazı tedaviler insan gücünün çok ötesindedir, bu yüzden sorunlarımızla en iyi biçimde baş etmenin yollarını bulmalıyız. Aman Tannın, Lou, değişik düşüncelerle geliyorsun bana!” Gülümsüyor ve bu gülümseme gözlerle, dudaklarla ve tüm yüzle bütünleşmiş tam bir gülümseme. “İlahiyat fakültesinde çok iyi bir öğrenci olurdun.”

“İlahiyat okuluna gidemezdim,” diyorum. “Çünkü ben kolayca dil öğrenemiyorum.”

“Ben bundan pek emin olmazdım,” diyor. “Söylediklerin üzerine daha fazla düşüneceğim, Lou. Tabii yine konuşmak istersen...”

Bu artık daha fazla konuşmak istemediğinin bir işaretiydi. Normal insanların neden sadece, “Daha fazla konuşmak istemiyorum,” diyememelerini anlayamıyorum. “Hoşçakalın,” diyip, hızla oradan ayrılıyorum. İnsanların verdiği bazı işaretleri anlayabiliyorum ancak keşke bazıları daha mantıklı olsa.

Tören sonrası gelmesi gereken otobüs geç kalıyor. Köşede beklerken vaazı düşünüyorum. Pazar günleri fazla insan otobüs kullanmıyor ve böylece bende kendime rahatlıkla oturacak bir yer buluyorum ve pencereden sonbahar ışığında bakır ve bronz renklere bürünen ağaçlara bakıyorum. Çocukken o zamanlar, kırmızı ve sarı renkler alırdı ancak o ağaçlar sıcak yüzünden öldü ve şimdiki ağaçların renkleri o kadar canlı kalmıyor.

Evde okumaya başlıyorum. Sabaha kadar Cego ve Clinton’ı bitirmek istiyorum. Eminim tedavi hakkında konuşmak ve bir karar vermek için fikir

verirler. Şu anda henüz karar vermeye hazır değilim.

“PETE,” DEDİ TELEFONDAKİ SES. ALDRIN KİM OLDUĞUNU ANLAMADI. “Ben John Slazik.” Aldrin’in kanı dondu, kalbi deli gibi çarpmaya başladı. General John L. Slazik. Şirketin CEO’su.

Aldrin yutkundu ve sonra sesini titretmeden konuşmaya çalıştı. “Evet, Bay Slazik.” Bir süre sonra yoksa, “Evet, General Slazik,” mi demeliydi diye düşündü ancak artık çok geçti. Zaten emekli generallerin sivil hayatta eski rütbelerini kullanıp kullanmadığını bilmiyordu.

“Dinle, Crenshaw’ın küçük projesiyle ilgili bana neler anlatabileceğini merak ettim.” Slazik’in sesi boğuk ancak iyi bir brendi kadar rahatlatıcıydı.

Aldrin damarlarında dolaşan kanın sıcaklığını hissetmeye başlamıştı. “Evet, efendim.” Kafasını toparlamaya çalışıyordu. CEO’nun doğrudan kendisini arayabileceğini hiç düşünmemişti. Bir anda araştırma, otizmlilerin bulunduğu bölüm ve tasarruf tedbirleriyle ilgili bildiklerini; Crenshaw’ın planının şirket ve otizmli çalışanlar için doğurabileceği olumsuz sonuçların onu ne kadar endişelendirdiğini anlatıverdi.

“Anlıyorum,” dedi Slazik. Aldrin nefesini tuttu. “Biliyor musun, Pete,” dedi Slazik yavaş konuşarak, “En başta bana gelmediğin için biraz üzgünüm. Hak veriyorum, ben de yeniyim ancak çürük yumurta kafamda kırılmadan önce neler olup bittiğini öğrenmek isterdim.”

“Üzgünüm, efendim,” dedi Aldrin. “Ben emir komuta zincirini kırmak istemedim.”

“Hımm.” Uzun bir sessizlik oldu. “Ne demek istediğini anlıyorum, fakat üst kata çıkıp olan biteni anlatmış olsaydın daha erken tedbir alabilirdik.”

“Üzgünüm, efendim,” dedi yine Aldrin. Kalbi deli gibi çarpıyordu.

“Ancak yine de erken yakaladık bence,” dedi Slazik. “Şimdiye kadar medyada duyulmadı en azından. Çalışanların ve şirketin için, endişelendiğini duyduğuma sevindim. Umarım farkındasındır, Pete, çalışanlarıma ya da herhangi bir araştırma deneğine karşı yapılan yasadışı ya da etik olmayan bir davranışı göz ardı etmem mümkün değil. Çalışanlarımdan birinin böyle bir işe kalkıştığını görmek beni hem şaşırttı hem de hayal kırıklığına uğrattı.” Aldrin’in tüyleri ürperdi.

“Ancak bu senin sorunun değil. Pete, senin çalışanlarınla ilgili bir durum söz konusu. Onlara bir tedaviden söz edilmiş ve kabul etmedikleri takdirde işlerinden olabilecekleri yolunda tehdit edilmişler. Bu durumu hemen düzeltmen gerekiyor. Bu durumu açıklaması için Hukuk Bölümü birini gönderecek ve ben senin, çalışanlarını önceden hazırlamanı istiyorum.”

“Ne -son durum nedir, efendim?” diye sordu Aldrin.

“Eğer hala çalışmak istiyorlarsa işleri artık tehlikede değil,” dedi Slazik. “Gönüllüleri zorlayamayız; burası askeriye değil. Onların da hakları var. Tedaviyi kabul etmek zorunda değiller. Diğer taraftan, gönüllü olmak istiyorlarsa, tamam, zaten hazırlık testlerinden geçmişler. Tam ödeme alacaklar, ayrıcalıklarından bir şey kaybetmeyecekler -bu özel bir durum.”

Aldrin kendisine ve Crenshaw’a neler olacağını sormak istedi, çünkü bunu sormanın işleri daha da karıştıracağına karar verdi.

“Birazdan görüşmek için Bay Crenshaw’ı çağıracağım,” dedi Slazik. "Bu konuda bir şey söyleme, sadece çalışanlarının herhangi bir tehlike altında olmadıklarından emin olmalarını sağla. Bu konuda sana güvenebilir miyim?”

“Evet, efendim.”

“Muhasebe’deki Shirley ya da İnsan Kaynakları’ndaki Bart’la ya da başka biriyle dedikodu yapmak yok. “

Aldrin bayılacakmış gibi hissetti. Acaba Slazik ne kadarını biliyordu? “Hayır, efendim. Kimseyle konuşmam.”

“Crenshaw seni arayabilir -sana ateş püskürebilir, buna aldırma.”

“Aldırmam, efendim.”

“Seninle özel olarak konuşmam gerekecek, Pete, önce her şey rayına otursun.”

“Evet, efendim.”

“Eğer sistemle daha iyi çalışmayı öğrenirsen, şirketin hedeflerine ve çalışanlarına sadakatin bizim için önemli bir kazanç olacaktır.” Aldrin bir şey daha söyleyemeden Slazik telefonu kapattı. Aldrin derin bir nefes aldı -sanki uzun zamandır aldığı ilk nefes gibiydi- ve saatin üzerindeki rakamların değişmekte olduğunu fark edene kadar saate baktı.

Sonra Crenshaw onu arayıp, öfkesini kusmadan önce aceleyle ofisinden çıkıp Bölüm A’ya gitti. Ekibinin bu açıklamayı kolayca anlamasını diledi.

GEÇEN HAFTA GİTTİĞİNDEN BERİ BİR DAHA CAMERON’I GÖRMEDİM. Cameron’ı bir daha ne zaman görebileceğimi bilmiyorum. Arabasının arabamın karşısında park halinde durmuyor olması hoşuma gitmiyor. Nerede olduğunu ya da nasıl olduğunu bilmemek hoşuma gitmiyor.

Ekrandaki semboller gerçeğin içine dalıp çıkıyor, biçim düzenleri oluşuyor, dağılıyor. Şimdiye kadar hiç böyle bir şey olmadı. Pervanemi açıyorum. Rüzgar güllerinin dönüşü, yansıyan ışığın hareketleri gözlerimi yakıyor. Pervaneyi kapatıyorum

Dün akşam başka bir kitap daha okudum. Keşke okuma- saydım.

Bize otizmli çocuklar olarak kendimizle ilgili öğretilen şey, sadece bize öğreten insanların doğru olduğuna inandıkları şeylerin bir parçasıydı. Bunların bazılarını sonradan öğrendi, bazılarını hiç öğrenmek istemedim. İnsanların, benim neyim olduğunu düşünen insanların bildiklerinin hepsini bilmeden de bu dünyayla başa çıkmak bana göre yeterince zordu. Uyum sağlamak için yaptığım şeyhlerin yeterli olduğunu düşünüyordum. Bana normal davranırsam yeterince normal gibi gözükebileceğim öğretilmişti.

Eğer Don'un beynine yerleştirilecek olan çip, onun normal davranmasını sağlayacaksa, bu onun yeterince normal olduğu anlamına mı gelecek? İnsanın beyninde bir çipin olması normal mi? Normal davranışlara hükmetmesi için beynin bir çipe ihtiyaç duyması normal mi?

Eğer ben, beynimde çip olmadan normal görünebiliyorsam ve Don’un bir çipe gereksinimi varsa, bu benim ondan daha normal olduğumu mu gösteriyor?

Kitapta otizmlilerin bunlar gibi felsefik sorular üzerinde kafa yorma eğilimlerinin psikopat insanlarınkine benzer bir eğilim olduğu yazıyor. Otizmli kişilerin kimliklerinin ya da kişiliklerinin fazla farkında olmadığını söyleyen kitapları, kaynak olarak gösteriyor. Kendini tanımlama özelliğine sahip olduklarını ve bunun sınırlı olduğunu söylüyor.

Bunu, Don’un gözaltı rehabilitasyonunu ve Cameron’a neler olacağını düşününce kusacak gibi oluyorum.

Eğer benim kendimi tanımlama özelliğim sınırlıysa, bu en azından benim özelliğim, başkasının değil. Ben pizzada biber seviyorum ancak hamsi ezmesi sevmiyorum. Biri beni değiştirse, biberleri sevmeye ve hamsi

ezmesini sevmemeye devam edecek miyim? Peki ya beni değiştiren insan benim hamsi ezmesi sevmemi isterse... bunu da değiştirebilir mi?

Beynin İşlevselliği kitabında ifadelendirilmiş tercihlerin doğuştan gelen algı işlemlemeyle sosyal koşulların etkileşiminin bir sonucu olduğunu yazıyordu. Sosyal koşullar konusunda

başarılı olmamış, ancak algı işlemlememe girebilecek biriyse ve benim hamsi ezmesi sevmemi isterse, o zaman benim ançüez sevmemi sağlayabilir.

Değişirsem hamsi ezmesi sevmiyor olduğumu ya da sevmediğimi hatırlayabilecek miyim?

Hamsi ezmesi sevmeyen Lou, gitmiş olacak ve hamsi ezmesi seven yeni Lou, bir geçmişi olmadan var olacak. Hamsi ezmesi sevsem de sevmesem de ben, geçmişimle benim.

İsteklerim karşılanırsa, ne olduklarının ne önemi var? Hamsi ezmesi seven bir insan olmakla, hamsi ezmesi sevmeyen bir insan olmak arasında ne fark var? Herkes ançüez sevseydi ya da kimse hamsi ezmesi sevmeseydi, ne fark ederdi?

Hamsiler için çok fark eder. Eğer herkes hamsi ezmesi severse, daha fazla hamsi ölür. Hamsi satanlar için çok fark eder. Herkes hamsi ezmesi severse, onu satanlar daha fazla para kazanır. Peki ya şu andaki ben için ya da gelecekteki *ben* için ne fark eder? Hamsi ezmesi seversem, daha fazla mı yoksa daha az mı sağlıklı olurum, daha kibar mı ya da daha az kibar mı olurum, daha mı akıllı ya da daha mı az akıllı olurum? Hamsi ezmesi yiyen ya da yemeyen diğer insanlar arasında bir fark görmedim. Diğer konularda da insanların sevdikleri şeylerin bir önemi yok; hangi rengi ya da hangi müziği.

İyileşmek isteyip istemediğimi sormak tıpkı hamsi ezmesi sevip sevmediğimi sormak gibi bir şey. Hamsi ezmesini sevmenin nasıl bir his olduğunu ya da ağzımda nasıl bir tat bırakacağını hayal edemiyorum. Hamsi ezmesi sevenler bana tadının iyi olduğunu söylediler; normal insanlar bana normal olmanın iyi bir duygu olduğunu söylediler. Tadın ya da duygunun bana anlam ifade edecek bir tanımını yapamadılar.

İyileşmeye ihtiyacım var mı? iyileşmemem kimin canını yakar? Eğer halimden memnun değilsem benim canımı yakar, insanlar bana onlardan bir olmadığımı ya da normal olmadığımı söylemedikleri sürece halimden memnunum. Söylendiğine göre, otizmli insanlar diğerlerinin kendileriyle

ilgili ne düşündüğünü umursamazlarmış, ancak bu doğru değil. Ben umursuyorum ve otizmli olduğum için insanlar benden hoşlanmadıkları zaman canım yanıyor.

Sadece üzerindeki giysilerle kaçan sığınmacılar bile anılarını unutmuyorlar. Şaşkınlık ve korku içinde olsalar bile kıyaslamak için kendileri var. Belki bir daha en sevdikleri yemeği tadamayabilirler, ancak nelerden hoşlandıklarını hatırlayabilirler. Bir daha bildikleri toprakları görmeyebilirler, ama bir zamanlar orada yaşadıklarını hatırlayabilirler. Anılarını kıyaslayarak daha iyi ya da kötü bir hayata sahip olduklarını anlayabilirler.

Acaba Cameron daha önce nasıl biri olduğunu hatırlayacak mı?

Bu öğleden sonra yine tedavi danışmanlarıyla toplantı yapacağız.

Saate bakıyorum. 10:37:18 ve bu sabah hiçbir iş yapmadım. Projemle ilgili hiçbir iş yapmak istemiyorum. Bu hamsi satıcılarının projesi, benim değil.

ON DOKUZ

BAY ALDRIN BİZİM BİNAYA GELİYOR. Kapıma vuruyor ve "Lütfen, dışarı gel; spor salonunda seninle konuşmak istiyorum," diyor. Midem kasılıyor. Diğerlerinin de kapısına vurduğunu duyuyorum. Onlar da dışarı çıkıyorlar; Linda, Bailey, Chuy, Eric ve hepsi. Hepimizin yüzleri gerilmiş halde spor salonuna doluşuyoruz. Hepimizi alacak kadar büyük. Endişelenmemeye çalışıyorum ancak terlemeye başladığımı hissediyorum. Yoksa tedaviye hemen başlayacaklar mı? Bizim ne karar verdiğimize bakmadan?

"Bu biraz karışık bir durum," diyor Bay Aldrin. "Bunu size başkaları da açıklayacak, fakat önce ben söylemek istedim." Heyecanlı görünüyor, birkaç gün önceki gibi üzgün değil. "Sizi, tedavi olmanız için zorlamalarının yanlış olduğunu söylediğimi hatırlıyor musunuz?"

Bunu hatırlıyorum, bize yardımcı olmak adına hiçbir şey yapmadığını ve daha sonra iyiliğimiz için kabul etmemiz gerektiğini söylediğini de hatırlıyorum.

"Şirket Bay Crenshaw'ın hatalı davrandığını düşünüyor," diyor Bay Aldrin. "Ne karar verirseniz verin, işinizi kaybetme tehlikesi olmadığını bilmenizi istiyorlar. Olduğunuz gibi kalabilir, şirketin size sağladığı ayrıcalıklarla dilediğiniz kadar burada çalışabilirsiniz."

Gözlerimi kapatma ihtiyacı duyuyorum; bu benim taşıyabileceğimden çok ağır. Karanlık göz kapaklarımın arkasında canlı renkli ve neşeyle parlayarak dans eden biçimler oluşuyor. Bunu yapmak zorunda değilim. Eğer tedavi olmaya zorlamayacaklarsa, bunu yapıp yapmak istemediğime karar vermek zorunda kalmayacağım.

"Peki, ya Cameron?" diye soruyor Bailey.

Bay Aldrin başını sallıyor. "Anladığım kadarıyla tedaviye başlamış," diyor. "Bu aşamada durabileceklerini sanmıyorum. Ancak ne olursa olsun zararı karşılanacaktır."

Bence böyle bir şey söylemek saçma. Beyni değiştirilen birini hangi zararı karşılanabilir?

"Geri kalanınıza gelince," diyor Bay Aldrin. "Eğer tedavi görmek isterseniz, söz verildiği gibi tedavi alacaksınız."

Söz vermemişlerdi, tehdit etmişlerdi. Bunu söylemiyorum.

“Tedavi ve rehabilitasyon süresince tam maaşınızı alacaksınız, bu arada maaş artışlarından ve terfilerden de yararlanacaksınız. Şirketin Hukuk Bölümü, sizin Merkez’e benzer bir adli yardım kuruluşuyla bağlantıda olacaklar, her ikisinin temsilcileri yasal konuların açıklanmasında ve gerekli yasal evraklarda size yardımcı olacaklar.”

“Yani... bu tamamen gönüllü bir şey olacak, öyle mi?” diye soruyor Linda başını eğerek.

“Evet. Tamamen...”

“Bay Crenshaw’ın neden fikir değiştirdiğini anlamıyorum,” diyor Linda.

“Aslında bunun Bay Crenshaw’la ilgisi yok,” diyor Bay Aldrin. “Birileri -üst düzey birileri- Bay Crenshaw’ın bir hata yaptığına karar verdi.”

“Bay Crenshaw’a ne olacak?” diye soruyor Dale.

“Bilmiyorum,” diyor Bay Aldrin. “Bundan sonra olacakları başkalarıyla konuşmamam gerekiyor, zaten bana da söylemediler.”

Bence Bay Crenshaw bu şirkette çalışmaya devam ederse bizim başımıza dert açar. Eğer şirket bir kararla böyle bir dönüş yapabiliyorsa, aynı biçimde geriye de dönüş yapabilir.

“Bu öğleden sora sağlık ekipleriyle yapacağınız toplantıya Hukuk Bölümü’nden ve adli yardım kuruluşundan insanlar da katılacaklar,” diyor Bay Aldrin. “Ve büyük olasılıkla başka insanlar da. Hemen bir karar vermek zorunda kalmayacaksınız.” Birden gülümsüyor ve bu, dudaklar, gözler, yanaklar ve alınla yapılan, gerçekten mutlu olduğunu ve rahatladığını gösteren tam bir gülümseme. “Rahatladım,” diyor. “Sizin adınıza mutlu oldum.”

Bu da anlamsız ifadelerden biri. Ben mutlu, üzgün, korkmuş ya da öfkeli olabilirim ancak başka kimse bunları benim adıma hissedemez. Bay Aldrin benim adıma mutlu olamaz; ben kendi adıma mutlu olabilirim yoksa bunun bir gerçekliği olmaz. Tedavi olmaya zorlanmayacağımız için mutlu olacağımızı düşünerek, mutlu olduğunu söyleyebilir.

Bay Aldrin’in telefonu çalıyor ve bizden izin istiyor. Birkaç dakika sonra başını kapıdan uzatıp, “Gitmem gerekiyor -öğleden sonra görüşürüz,” diyor.

TOPLANTI DAHA BÜYÜK BİR SALONA ALINMIŞ. Oraya vardığımızda Bay Aldrin kapıda bekliyor, resmi giysiler içinde bir adamla bir kadın masada oturuyorlar. Bu salonun gerçek gibi görünen ahşap panoları ve yeşil bir halısı var. Sandalyeler aynı tip, ancak minderleri papatyayı andıran altın üzerine yeşil noktalı kumaşla kaplı. Önde büyük bir masa, kenarlarda sandalyeler ve duvara asılı büyük bir ekran var. Masanın üzerinde hepimize bir tane düşecek sayıda dosyadan oluşan bir yığın, diğer tarafta ise üst üste beş dosya var.

Daha önce olduğu gibi biz yerlerimize oturuyoruz, diğerleri de yavaş yavaş yerlerini alıyorlar. Dr. Ransome’ı tanıyorum; Dr. Handsel yok. Başka bir doktor daha var, daha yaşlı bir kadın; İsimliğinde L. HENDRICKS yazıyor. Ayağa ilk kalkan o oluyor. İsminin Hendricks olduğunu söylüyor; araştırma ekibinin başında olduğunu ve sadece hevesli katılımcılar istediğini söylüyor. Oturuyor. Koyu renk takım elbiseli adam ayağa kalkıyor, isminin Godfrey Arakeen ve şirketin Hukuk Bölümü’nün avukatı olduğunu; endişelenmemiz gereken bir şey olmadığını söylüyor.

Henüz endişelenmiyorum.

Engellilerin işe alınmalarına ve işten çıkarılmalarına ilişkin düzenlemelerden söz ediyor. Engellilerin çalıştıkları bölümün ve özelliklerinin yüzdesine bağlı olarak şirketin vergi indirimi aldığını bilmiyordum. Bizim değerimizi yaptığımız iş olarak değil de vergi indirimi nedeni olarak göstermeye çalışıyor. Bay Crenshaw’ın bize şirketin şikayet amiriyle konuşma hakkımız olduğu konusunda bilgi vermiş olması gerektiğini söylüyor. Şikayet amirinin ne olduğunu bilmiyorum, ancak Bay Arakeen açıklamaya başlıyor. Takım elbise içindeki başka bir adamı tanıştırıyor; Bay Vanagli gibi bir şey. İsminin nasıl yazıldığından emin değilim, her şeyi tam olarak duymak zor. Bay Vanagli iş konusunda herhangi bir endişe yaşarsak, onunla konuşabileceğimizi söylüyor.

Bay Arakeen’in gözlerinden daha bitişik gözleri var ve kravatının biçim düzeni dikkat dağıtıyor; basamak biçiminde aşağı inip yukarı çıkan altın rengi ve mavi elmaslar. Ona endişelerimden söz edebileceğimi sanmıyorum. Neyse ki fazla kalmıyor, çalışma saatleri içinde istediğimiz zaman onu görebileceğimizi söyleyerek gidiyor.

Sonra koyu renk takını elbiseli kadın bize, normalde Merkez için çalıştığını, adli yardım kuruluşunun avukatı olduğunu ve burada haklarımızı korumak için bulunduğunu söylüyor. İsmi Sharon Beasley. Yumuşak,

dalgalı ve omuzlarına kadar dökülen saçları var. Marjory'nin saçları kadar parlak değiller. İç içe dört farklı daireden oluşan küpeleri var; her dairenin içinde mavi, kırmızı, yeşil ve mor renklerde camlar var. Bay Arakeen'in şirketin haklarını temsil ettiğini, onun dürüstlüğünden ve içtenliğinden yana bir kuşkusu olmadığını - Bay Arakeen yerinde kıpırdanıyor ve sanki öfkelenmiş gibi dudaklarını sıkıyor-- buna rağmen bizim tarafımızda birinin olması gerektiğini ve bu kişinin de kendisi olduğunu söylüyor.

"Şu andaki durumu, sizi ve bu araştırma protokolünü ilgilendiren durumu açığa kavuşturmalıyız," diyor Bay Arakeen, kadın yerine oturduğunda. "Bir grup insan bu tedavi sürecine başladı, geri kalanınız için de bu deneysel tedavi için fırsat sözü verildi." Ben yine bunun bir söz değil tehdit olduğunu düşünüyorum, ancak lafa girmiyorum. "Şirket bu sözünün arkasında duruyor böylece içinizden deneysel protokolde yer almaya karar verenler araştırmada yer alabilirler. Eğer katılmaya karar verirseniz, tam maaş alacaksınız ancak deneklere ödenen ücreti alamayacaksınız. Bu araştırmada katılımcı çalışan olarak başka bir bölümde görev yapıyor sayılacaksınız. Sağlık sigortanız kapsamında olmamasına rağmen şirket, tedaviden kaynaklanan tüm tıbbi masrafları karşılayacak." Duraklıyor ve başıyla Bay Aldrin'e işaret ediyor. "Pete, artık şu dosyaları dağıtabilirsin."

Her dosya kapağında, yapışkan kağıtlar üzerinde isimlerimiz yazıyor, bir başka yapışkan kağıtta ise şöyle yazıyor. ÖZEL VE GİZLİDİR: BU BİNADAN DIŞARI ÇIKARILMAMALIDIR.

"Hepinizin göreceği gibi," diyor Bay Arakeen, "ister katılın, ister katılmayın, bu dosyalarda, şirketin sizin için neler yapmaya hazır olduğu ayrıntılı bir biçimde açıklanıyor." Dönüp bir dosya da Bayan Beasley'ye veriyor. Kadın hemen dosyayı açıp okumaya başlıyor. Ben de benimkini açıyorum.

"Şimdi, katılmamayı seçerseniz yedinci sayfa birinci paragrafta göreceğiniz gibi bunun çalışma koşullarınıza hiçbir etkisi olmayacak. İşinizi kaybetmeyeceksiniz; özel statünüzü kaybetmeyeceksiniz. Aynı destek iş ortamında çalışmaya devam edeceksiniz."

Acaba Bay Crenshaw, bizim yaptığımız işi bilgisayarların daha iyi ve daha hızlı yapabileceğini söylerken haklı mıydı? Şirket bugün değişmese de ileride değişmeye karar verebilir. İnsanlar işlerini kaybediyorlar. Don işini kaybetti. Ben de işimi kaybedebilirim. Başka bir iş bulmak kolay olmayabilir.

“Ömür boyu bir işimiz olacağını mı söylüyorsunuz?” diye soruyor Bailey.

Bay Arakeen’in yüzüne tuhaf bir ifade yerleşiyor. “Ben... böyle bir şey söylemedim,” diyor.

“Yani şirket birkaç yıl içinde onlara yeteri kadar para kazandırmadığımıza karar verirse, yine işimizi kaybedebiliriz.”

“Daha sonraki ekonomik koşullar ışığında yeniden bir değerlendirme yapılması gerekirse, evet,” diyor Bay Arakeen. “Ancak şu anda böyle bir beklenti içinde değiliz.”

Şu anın ne kadar süreceğini merak ediyorum. Anne ve babam daha önceki ekonomik krizlerden birinde işlerini kaybetmişlerdi ve annem bana işlerini asla kaybetmeyeceklerini sandıklarını söylemişti. Ancak hayatın iniş çıkışları olduğunu ve çıkışları insanın kendisinin yakalaması gerektiğini söylemişti.

Bayan Beasley oturduğu yerde doğruluyor. “Bence iş kaybetme tehlikesine karşı minimum bir süreç belirlenebilir,” diyor. “Bunu müvekkillerimizin kaygıları ve daha öncesi yöneticinizin yasadışı tehditleri ışığında istiyorum.”

“Bunlar üst düzey yönetimin haberdar olmadığı tehditlerdi,” diyor Arakeen. “Bizden böyle bir şey yapmamızı beklemek bence-”

“On yıl,” diyor kadın.

On yıl uzun bir süre, minimum bir süre değil. Bay Arakeen’in yüzü kızarıyor. “Ben hiç sanmıyorum ki-”

“Yani daha uzun bir sürede mi işlerine son vereceksiniz,” diye soruyor kadın.

“Bunu demedim ben,” diyor. “Ancak ileriyi kim öngörebilir ki? Ve on yıl çok uzun bir süre. Kimse böyle bir süre için söz veremez.”

“Yedi,” diyor kadın.

“Dört,” diyor adam.

“Altı.”

“Beş.”

“İyi bir tazminat paketiyle beş yıl tamamdır,” diyor kadın.

Ellerini açıp, avuçlarını gösteriyor adam. Bunun ne anlama geldiğini bilmiyorum. “Pekala,” diyor adam. “Ayrıntıları daha sonra konuşalım, olur mu?”

“Elbette,” diyor Bayan Beasley. Dudakları gülümsüyor ancak gözlerinde gülümsemeden eser yok. Ensesinin sol tarafındaki saçlarını okşuyor ve sonra hafifçe onları arkaya atıyor.

“Peki, o zaman,“ diyor Bay Arkeen. Sanki yakasını gevşetmek istermiş gibi başını sağa sola çeviriyor. “Protokole katılmayı seçseniz de seçmeseniz de beş yıl boyunca aynı koşullarda çalışmayı garantilediniz.” Bayan Beasley’ye bakıyor ve sonra gözlerini yine bize çeviriyor. “”Evet, öyle ya da böyle, verdiğiniz kararla hiçbir kaybınız olmayacak. Karar tamamen size kalmış. Sağlık açısından hepimiz protokole katılmaya uygun bulundunuz.”

Susuyor ancak kimse bir şey söylemiyor. Söyleyecek bir şeyler düşünüyorum. Beş yıl içinde hala kırklı yaşlarımda olacağım. Kırklı yaşlarımın sonunda iş bulmak iyice zorlaşacak ve emekliliğe de uzun zaman kalmış olacak. Hafifçe başını sallayıp konuşmaya devam ediyor. “Şimdi size dosyalarınızdaki bilgileri gözden geçirmeniz için biraz zaman vereceğiz. Sizinde gördüğünüz üzere, yasal nedenlerden dolayı bu dosyaların binadan çıkarılmamaları gerekiyor. Bu arada biz de Bayan Beasley’yle yasal ayrıntılar üzerinde görüşeceğiz, fakat sorularınız için burada olacağız. Ondan sonra da Dr. Hendricks ve Dr. Ransome bugün için planlanmış olan kısa toplantılarına devam edecekler. Bugün sizden bir karar vermeniz beklenmiyor.”

Dosyadaki bilgileri okuyorum. En sonda benim imzam için ayrılmış bölümü olan bir sayfa var. Dosyadaki her şeyi okuduğuma ve anladığıma, bunu şikayet danışmanı ve adli yardım avukatı dışındaki kimseyle konuşmayacağımı kabul ettiğime dair bir yazı var. Şimdilik imzalamıyorum.

Dr. Ransome ayağa kalkıyor ve yine Dr. Hendricks’i tanıştırıyor. Daha önce duyduğumuz şeyleri yineleyerek başlıyor. Bu bölümleri bildiğim için dikkatimi vermem zor oluyor. Daha sonra anlatacaklarını yani beynimize neler yapacaklarına dair anlatacaklarını duymak istiyorum.

“Kafanızda yer açmadan içine yeni nöronlar yerleştiremeyiz,” diyor. “Sayıyı sürekli ayarlamamız gerekiyor, böylece doğru bağlantıların gerçekleşmesi için sinirsel dokuların miktarı uygun olacak. Doğal olgunlaşmada beyin bunu kendisi yapıyor: başlangıçtan bu yana birçok nöron kaybedersiniz, tabii eğer bağlantı kurulmazsa bir kaos oluşabilir.”

Elimi kaldırıyorum, başıyla beni gösteriyor. “Ayarlama derken -yeni dokulara yer açmak için eski dokuları kaldıracağınızı mı söylüyorsunuz?”

“Fiziksel olarak kaldırmak değil; bu biyolojik bir mekanizma, aslında yeniden emilim.”

Cego ve Clinton gelişim sürecindeki emilimi anlatmıştı: gereksiz nöronlar yok oluyor, vücut tarafından yeniden emiliyor, geri besleme kontrol mekanizması tarafından kısmen algı verisi kullanarak kontrol edilen bir süreç. Akıllı bir model olarak büyüleyici; herkesin başına geldiğini öğrendiğimde nöronlarımı kaybetmek beni üzmemişti. Ancak doktorun söylediğinden anladığım kadarıyla, şu andaki nöronlarımın emilimini sağlayacaklar ancak bunu benim yetişkinlik dönemimde yapacaklar. Bu farklı bir şey. Şu anda sahip olduğum nöronlarımın hepsi benim için yararlı şeyler yapıyorlar. Yine elimi kaldırıyorum.

“Evet, Lou?” Bu defa konuşan Dr. Ransome. Sesi biraz gergin çıkıyor. Sanırım fazla soru sorduğumu düşünüyor.

“Yani yeni gelişecek olanlara yer açmak için bazı nöronlarımızı yok edeceksiniz, öyle mi?”

“Tam olarak yok etmek değil,” diyor Dr. Ransome. “Bu biraz karmaşık bir konu, Lou. Anlayacağından emin değilim." Dr.Hendricks ona bakıyor, sonra başını çeviriyor.

“Biz aptal değiliz,” diye söyleniyor Bailey.

“Şu emilim dediğiniz şeyin ne olduğunu biliyorum,” diyor Dale. “Dokunun kaybolduğu ve onun yerine başka bir dokunun yerleştirileceği anlamına geliyor. Ablam kanserdi ve bedenini tümör emilimi için programladılar. Nöronların emilimini sağlarsanız, yok olurlar.”

“Konuya bu şekilde de bakabilirsiniz,” diyor Dr. Ransome, iyice gerilmiş görünüyor. Bana bakıyor; ben başlattığım için beni suçluyor, sanırım.

“Ancak bu doğru,” diyor Dr. Hendricks. Gergin değil, ama heyecanlı görünüyor, tıpkı lunaparkta en sevdiği oyuncağa binmeyi bekleyen çocuk gibi. “Kötü bağlantılar kurmuş nöronların emilimini sağlayacak ve iyi bağlantılar kuracak olan nöronlar geliştireceğiz.”

“Giden gitmiş olacak,” diyor Dale. “Bu bir gerçek. Bana gerçeği söyleyin.” öfkelenmeye başlıyor; gözü hızla seğiriyor. “Bazıları gidince doğru nöronlar gelişmeyebilir.”

“Hayır!” diye bağırıyor Linda. “Hayır, hayır, hayır! Bunu beynime yapamazsınız. Beynimin bir bölümünü alamazsınız. Bu hiç iyi değil, hiç iyi değil.” Başını masaya koyuyor, ne göz teması kurmak ne de onları dinlemek istiyor.

“Kimsenin beyninin bir bölümü alınmayacak,” diyor Dr. Hendricks. “Bu kesinlikle öyle bir şey değil... Bu sadece bir düzenleme -yeni nöron bağları geliştirilecek ve hiçbir şey değişmeyecek.”

“Sadece ondan sonra artık otizmli olmayacağız,” diyorum. “Tabii işe yararsa.”

“Kesinlikle,” diyor Dr. Hendricks, tam olarak doğru şeyi söylemişim gibi gülümsüyor. “Olduğunuz gibi kalacaksınız, fakat otizmli olmayacaksınız.”

“Ancak beni ben yapan şey otizm,” diyor Chuy. “Başka türlü olmak nasıl bir şey, otizmli olmamak nasıl bir bilmiyorum. Her şeye baştan başlamam gerekecek. Önce bebek, sonra yetişkin ve sonra da başka biri olacağım.”

“Şey, tam olarak değil,” diyor doktor. “Nöronların çoğu etkilenmemiş durumda ve belli aralıklarla uygulama yapılacak. Bu yüzden geçmişinizi taşıyabileceksiniz. Elbette yeniden öğrenmeniz gereken şeyle, bazı rehabilitasyonlar olacak -bunlar onaylanmış paketin içinde yer alıyor; kişisel danışmanınız bunları size açıklayacak- ancak her şey şirket tarafından karşılanacak. Hiçbir şey için ödeme yapmak zorunda kalmayacaksınız.”

“Ömür boyu tedavi istiyorum,” diyor Dale.

“Efendim?” diyor doktor.

“Her şeye yeniden başlamam gerekiyorsa, yeni kişiliğim için daha fazla zamana ihtiyacım var. Yaşamak için.” Dale içimizde en büyük olanımız, benden on yaş büyük. Ancak yaşlı göstermiyor. Saçları hala simsiyah ve hepsi kafasının üstünde. “Ömür boyu tedavi istiyorum,” diyor ve ben onun sadece ömür boyu sürecek bir tedaviden değil, yaşlanmayı engelleyen bir tedaviden söz ettiğini anlıyorum.

“Ancak... ancak bu çok saçma,” diyor Bay Arakeen, doktorlar bir şey söyleyemeden. “Bu projenin maliyetini... çok fazla arttırır.” Salonun ön tarafında oturan diğer şirket çalışanlarına bakıyor. Hiçbiri ona bakmıyor.

Dale gözlerini sımsıkı kapatıyor; bu haldeyken bile sol gözünün seğirdiğini görebiliyorum. “Eğer bu yeniden öğrenme işi sandığınızdan daha uzun sürerse, diyelim ki yıllar alırsa, ben normal bir insan olarak yaşamak için daha fazla zamanım olsun istiyorum. Otizmli olarak yaşadığım yıllar kadar. Hatta daha fazla.” Duruyor, verdiği çabayla yüzü buruşuyor. “Bu daha fazla veri demek,” diyor. “Daha uzun gözlem imkanı.” Yüzü gevşiyor ve gözlerini açıyor. “Ömür boyu tedaviyi de ekleyin, ben de kabul edeyim. Yoksa kabul etmem.”

Çevreme bakınıyorum. Herkes gözünü Dale'e dikmiş, Linda bile. Cameron'dan böyle bir şey bekleyebilirdim ancak Dale'den asla. Şimdiden değişti. Ben de değiştiğimi biliyorum. Otizmliyiz ancak değişiyoruz. Belki de tedaviye, hatta daha fazla değişmeye ve hatta -sadece görünmek değil- normal olmaya gerçekten ihtiyacımız vardır.

Bunları düşünürken kitaptan okuduklarım geliyor aklıma. "Hayır!" diyorum. Dale dönüp bana bakıyor. Yüzünde hiçbir hareket yok. "Bu iyi bir fikir değil," diyorum. "Bu tedavi nöronlar üzerinde etkisi var üstelik ömür boyu. Ve tedavi deneysel bir tedavi; kimse gerçekten işe yarayıp yaramayacağını bilmiyor.

"İşe yaradığını biliyoruz," diyor Dr. Hendricks. "Sadece-"

"Sadece insanlar üzerinde işe yarayıp yaramadığını bilmiyorsunuz," diyorum, laf bölmenin kabalık olduğunu bile bile lafını bölüyorum. Ancak önce o benim lafımı bölmüştü. "Bu yüzden bize ihtiyacınız var ya da bizim gibi insanlara. Her tedaviyi aynı anda denemek iyi bir fikir değil. Siz bilim insanları iki deney yaparken değişkenleri aynı anda değiştirmezsiniz."

Bay Arakeen rahatlamış görünüyor; Dale bir şey söylemiyor. Ne düşündüğünü bilmiyorum. Ben ne hissettiğimi biliyorum; içim titriyor.

"Ben daha uzun yaşamak istiyorum," diyor Linda. Eli sanki kendisine ait bir hayatı varmış gibi havaya fırlıyor. "Ben değişmek değil, daha fazla yaşamak istiyorum."

"Daha uzun yaşayıp yaşamak istemediğimi bilmiyorum," diyorum. Sözcükler ağzımdan yavaş yavaş çıkıyor ancak Dr. Hendricks bile araya girmiyor. "Ya hoşlanmayacağım biri haline gelirsem ve bu biçimde yaşamaya mahkûm olursam? Ben uzun yaşamayı düşünmeden önce nasıl biri olacağımı bilmek istiyorum."

Dale de yavaşça başını sallayarak bana katılıyor.

"Bence biz önce temelde bu tedaviye karar vermeliyiz. Bizi zorlamıyorlar. Enikonu düşünebiliriz."

"Ama -ama-" Bay Arakeen sözcüğe takılıp kalıyor, sonra başını sağa sola çevirip devam ediyor. "Düşüneceğinizi söylüyorsunuz... bu ne kadar sürer?"

"Ben kabul edeceğimi söylemiyorum," diyor Chuy. "Ancak üzerinde düşüneceğim... tabii eğer ömür boyu yaşlanma karşıtı tedavi dahil edilirse. Eş zamanlı olmayabilir, daha sonra da olabilir."

"Ben de düşüneceğim," diyor Linda. Gözleri oraya buraya hareket ediyor ve gözlerini kapatıyor ancak buna rağmen konuşmaya devam ediyor, "Bunu

düşüneceğim ve daha uzun yaşamak kararını kolaylaştırır ancak gerçekten istediğimi sanmıyorum."

"Ben de öyle," diyor Eric. "Beynimde değişiklik olmasını istemiyorum. Suçluların beyinleri değiştiriliyor ve ben bir suçlu değilim. Otizm farklı bir şey, kötü bir şey değil. Farklı olmak yanlış bir şey değil. Bazen zor olabiliyor ancak yanlış bir şey değil."

Başka bir şey söylemiyorum. Ne söylemek istediğimden emin değilim. Her şey çok çabuk gelişiyor. Nasıl karar verebilirim? Nasıl biri olacağımı bilmeden ya da tahmin etmeden nasıl karar verebilirim? Değişiklik öyle ya da böyle olacak ancak kabul etmemek benim hatam olmayacak.

"Ben istiyorum," diyor Bailey. Gözlerini sımsıkı kapatıyor ve öyle konuşuyor, sesi oldukça gergin. "Bay Crenshaw'ın bizi tehdit etmesinin, işimizi kaybetme korkusu yaşamanın bir bedeli olmalı. Ömür boyu tedaviyi kapsayacaksa, ben de istiyorum. Dengeni kurulmasını istiyorum."

Dr. Ransome ve Dr. Hendricks'e bakıyorum; ellerini sallayarak birbirleriyle fısıldaşıyorlar. Sanırım her iki tedavinin birbiriyle nasıl etkileşebileceğini tartışıyorlar.

"Bu çok tehlikeli,"diyor Dr. Ransome. "Bu iki tedaviyi aynı anda uygulamamız mümkün görünmüyor." Bana bakıyor. "Lou haklıydı. Yaşamı uzatmak için daha sonra tedavi görebilirsiniz ancak ikisi bir arada uygulanamaz."

Linda omuz silkip, başını öne eğiyor. Omuzları gergin; ellerini kucağında yumruk yapmış. Daha uzun bir yaşam sözü verilmezse tedaviyi kabul edeceğini sanmıyorum. Ben kabul edersem ve o kabul etmezse, birbirimizi bir daha göremeyebiliriz. Bu bana kendimi tuhaf hissettiriyor; o bu bölüme benden önce geldi. Onu yıllardır her iş günüde görüyorum.

"Bunu genel kurulla konuşacağım," diyor Bay Arakeen, daha sakin bir biçimde. "Biraz daha yasal ve tıbbi öneriler almamız gerekecek. Eğer doğru anladıysam, katılımın bir koşulu olarak, paket dahilinde, gelecekte bir zaman biriminde yaşamı uzatma tedavisi istiyorsunuz, doğru mu?"

"Evet," diyor Bailey. Linda başıyla onaylıyor.

Bay Arakeen orada öylece duruyor, ağırlığını bir ayağından diğerine geçirirken bedeni hafifçe sallanıyor. Işık isimliğine vuruyor, hareketiyle hareket ediyor. Öne ve arkaya doğru hareket ederken ceketinin düğmelerinden biri, bir kayboluyor, bir ortaya çıkıyor. Sonunda duruyor ve başını belirgin bir biçimde onaylarcasına sallıyor.

“Pekala. Bunu kurula soracağım. Bence kabul etmeyecekler, fakat yine de soracağım.”

“Sakın unutmayın,” diyor Bayan Beasley, “bu çalışanlar henüz bu süreci kabul etmiş değiller sadece düşünecekler.”

“Tamam.” Bay Arakeen başını sallıyor ve yine sağa sola oynatıyor. “Ancak sizden sözünüze sadık kalmanızı istiyorum. Bunu gerçekten düşünün.”

“Ben yalan söylemiyorum,” diyor Dale. “Siz de bana yalan söylemeyin.” Ayağa kalkıyor. “Hadi,” diyor bize. “İşimizin başına dönmemiz gerek.”

Kimse bir şey söylemiyor, ne avukatlar, ne doktorlar, ne de Bay Aldrin. Yavaşça hepimiz ayağa kalkıyoruz; içim titriyor. Böylece çekip gitmek doğru mu? Ancak hareket edip, yürümeye başladığımda kendimi daha iyi hissediyorum. Daha güçlü. Korkuyorum ancak aynı zamanda da mutluyum. Sanki yerçekimi azalmış gibi kendimi hafif hissediyorum.

Koridora çıktığımızda asansörlere gitmek için sola dönüyoruz. Asansörlerin bulunduğu geniş bölüme geldiğimizde Bay Crenshaw’ı ellerinde bir karton kutuyla dururken görüyoruz. Kutu dolu ancak içinde neler olduğunu göremiyorum. Kutunun en üstünde spor kataloglarında gördüğüm çok pahalı koşu ayakkabılarından bir çift var. Bay Crenshaw’ın ne kadar hızlı koşabildiğini merak ediyorum. Her iki yanında mavi gömlekli iki şirket güvenlik görevlisi var. Bizi görünce gözleri açılıyor.

“Burada ne arıyorsun?” diyor bizden biraz daha önde giden Dale’e. Bir adım atarak Dale’e doğru dönüyor, adamlar ellerini onun kollarına koyuyorlar. Duruyor. "Saat dörde kadar G-28’de olmalıydın, burası doğru bina bile değil.”

Dale yavaşlamıyor bile; hiçbir şey söylemeden yürümeye devam ediyor.

Bay Crenshaw’ın kafası bir robot gibi dönüyor. Bana bakıyor. “Lou! Burada neler oluyor?”

Aslında Bay Crenshaw’ın elinde bir kutu, yanında iki güvenlik görevlisiyle ne yaptığını bilmek istiyorum, ama bunu soracak kadar kaba değilim. Bay Aldrin, Bay Crenshaw konusunda endişelenmememizi söyledi. “Yapacak çok işim var, Bay Crenshaw,” diyorum. Sanki kutuyu atıp, bana uzanmak istermiş gibi ellerini hareket ettiriyor ancak yapmıyor ve ben de Dale’in arkasından yürümeye devam ediyorum.

Binamıza döndüğümüzde, Dale konuşuyor. “Evet, evet, evet, evet, evet,” diyor. Ve daha yüksek sesle, “EVET, EVET, EVET!” diyor.

“Ben kötü değilim,” diyor Linda. “Ben kötü biri değilim.”

“Sen kötü bir değilsin,” diyerek ona katılıyorum.

Gözleri yaşarıyor. “Otizmli biri olmak kötü bir şey. Otizmli olduğum için öfkelenmek kötü bir şey. Çok kötü. Hiç iyi değil.” “Aptalca,” diyor Chuy. “Bize normal olmayı istememizi söylüyorlar ve sonra da kendimizi olduğumuz gibi sevmemizi söylüyorlar. Eğer insanlar değişmek isterse, oldukları halleriyle ilgili hoşlarına gitmeyen bir şey var demektir. Yoksa -bu imkansızdır.”

Dale gülüyor, daha önce hiç görmediğim bir biçimde gülüyor. “Birileri imkansız bir şey söylüyorsa, burada bir yanlış var demektir.”

“Evet,” diyorum. “Bu bir hata.”

“Hata,” diyor Dale. “Ve imkansıza inanmak yanlıştır.”

“Evet,” diyorum. Gerilmeye başladığımı hissediyorum çünkü Dale’in dinle ilgili konuşmaya başlamasından korkuyorum.

“O zaman normal insanlar bizden imkansız bir şey istiyorlarsa, normal insanların doğru söylediğini düşünmek zorunda değiliz.”

“Her zaman yalan söylemezler,” diyor Linda.

“Her zaman yalan söylememeleri, söylediklerinin hepsinin doğru olduğu anlamına gelmez,” diyor Dale.

Bunlar kesinlikle doğru ve ben daha önce, insanların gerçekten değişmek isteyeceklerini ve aynı zamanda değişiklikten önceki halleriyle de mutlu olabileceklerini düşünmemiştim. Dale ve Chuy söyleyene kadar, bence hiçbirimiz bunun farkında değildik.

“Bunu senin evinde düşünmeye başladım,” diyor Dale. “O zaman söyleyememiştim. Ancak yararı oldu.”

“Eğer işler yolunda gitmezse,” diyor Eric, “sonuçlarıyla başa çıkmak onlar için... daha pahalıya mal olacak. Hatta daha uzun yaşarsak, daha da pahalıya.”

“Cameron’ın bunu nasıl yaptığını bilmiyorum,” diyor Linda.

“İlk olmak istedi,” diyor Chuy.

“Teker teker denesek daha iyi olacak böylece diğerlerine neler olduğunu görebiliriz,” diyor Eric.

“Karanlığın hızı daha yavaş olacaktır,” diyorum. Hepsi bana bakıyorlar. Onlara ışığın ve karanlığın hızından daha önce söz etmemiş olduğumu hatırlıyorum. “Işığın boşluktaki hızı 299.792.458 m/saniyedir,” diyorum.

“Bunu biliyorum,” diyor Dale.

“Benim merak ettiğim şey,” diyor Linda, “nesneler yere yaklaştığında yerçekiminden dolayı daha hızlı düşerler, acaba ışık da yerçekiminin fazla olduğu yerde daha mı hızlıdır, tıpkı bir kara delik gibi?”

Linda’nın ışık hızıyla ilgilendiğinden hiç haberim yoktu. “Bilmiyorum,” diyorum. “Ancak kitaplarda karanlığın hızı

konusunda hiçbir şey yazmıyor. Bazı insanlar bana hızının olmadığını söyledi. Işık olmadığı için sadece ışığın yerini alan bir şeymiş, ancak bence ışık kaybolduğunda oraya gelmek zorunda.”

Hepsi bir an için susuyor. “Eğer ömür boyu tedavi bizim için zamanı uzatabiliyorsa, o zaman ışığı da hızlandırabilir,” diyor Dale.

“Cameron ilk olmak istedi. İlk önce Cameron normal olacak. Yani bizden daha hızlı,” diyor Chuy.

“Ben spor salonuna gidiyorum,” diyor Eric.

Linda’nın yüzü gergin görünüyor. “Işığın bir hızı var. Karanlığın da hızı olmalı. Zıtlıklar yönleri hariç her özelliği paylaşırlar.”

Bunu anlamıyorum. Bekliyorum.

“Artı ve eksi sayılar yönleri dışında aynıdır,” diyor Linda yavaşça. “Büyük ya da küçük aynıdır. Bir tarafa ya da bir taraftan demek aynı yol, ancak farklı yön demektir. Işık ve karanlık birbirlerine zıttır ve aynı yönde birbirlerine benzerler.” Aniden kollarını açıyor. “Astronomiyle ilgili en sevdiğim şey bu,” diyor. “Uzayda o kadar çok şey var ki, yıldızlar, mesafeler. Hiçlikten varlığa her şey bir arada.”

Linda’nın astronomiden hoşlandığını bilmiyordum. İçimizde bize en uzak, en otizmli kişi oydu. Onun ne demek istediğini anlıyorum. Ben de küçükten büyüğe olan dizinleri severim, yakından uzağa, gözüme giren ışığın fotonunun geldiği yeri, evreni aşan ışık yıllarını.

“Ben yıldızları severim,” diyor Linda. “Ben yıldızlarla çalışmak isterim - isterdim. *Olmaz*, dediler. Bana, ‘Senin zihnin normal çalışmıyor. Zaten yıldızlarla herkes çalışamaz,’ dediler. Ben bunun, matematikle ilgili olduğunu biliyordum. Ve matematikte de iyi olduğumu biliyordum ancak uyarlanabilir matematik dersi almak zorunda kaldım ve notlarım hep yüksek oldu ve durumu fark ettiklerinde artık çok geçti. Üniversiteye girdiğimde bana uygulamalı matematik almamı ve bilgisayar okumamı söylediler. Bilgisayar sektöründe çok iş olduğunu söylediler. Astronominin pratik bir dal olmadığını söylediler, eğer daha uzun yaşarsam, hiçbir şey için geç kalmış olmayacağım.”

Bu, Linda'yı o kadar çok konuşurken ilk görüşüm. Linda'nın konuştuğunu neredeyse duymam bile. Şu anda yanakları pembeleşti; gözlerini fazla hareket ettirmiyor.

"Senin yıldızları sevdiğini bilmiyordum," diyorum.

"Yıldızlar birbirlerinden uzaktırlar," diyor. "Birbirlerini tanımak için birbirlerine dokunmaları gerekmez. Uzaklardan birbirleri üzerine yansırlar."

Tam yıldızların birbirlerini tanımadıklarından, onların canlı olmadıklarından söz edecekken bir şey beni durduruyor. Okuduğum bir kitapta yıldızların akkor gazlar olduğu ve diğer bir kitapta da bu gazın cansız olduğu yazıyordu. Belki de kitaplar yanılıyordur. Belki yıldızlar akkor gazdır ve canlıdır.

Linda bana bakıyor, aslında göz teması kuruyor. "Lou, sen yıldızları sever misin?"

"Evet," diyorum. "Ve yerçekimini ve ışığı ve uzayı da."

"İkizler evi," diyor. Gülümsüyor ve bir anda koridor aydınlanıyor. Daha önce karanlık olduğunu fark etmemiştim. Karanlık daha önce buradaydı ancak ışık ona yetişti. Rigel yıldızı. Antares. Işık ve tüm renkler. Dalga boyları..." Elleri havada dalgalanıyor ve ben onun dalga boyunun ve frekansın yarattığı biçim düzenini anlattığını biliyorum.

"İkili yıldızlar," diyorum. "Kahverengi Cüce yıldızları."

Yüzü gevşiyor. "Oh, bunlar *eski,"* diyor. "Chu ve Sanderly bunların birçoğunu yeniden sınıflandırdılar." Aniden duruyor. "Lou, ben senin zamanının çoğunu normallerle geçirdiğini sanıyordum. Normal gibi davranmaya çalıştığını."

"Kiliseye gidiyorum," diyorum. "Bir eskrim kulübüne gidiyorum."

"Eskrim mi?"

"Kılıçlar," diyorum. Endişeli bakışları değişmiyor. "Bu... bir çeşit oyun," diyorum. "Birbirimizi dürtmeye çalışıyoruz."

"Neden?" Şaşırmış görünüyor. "Yıldızları sevdiğini sanıyordum."

"Eskrimi de seviyorum," diyorum.

"Normal insanlarla," diyor.

"Evet, onları seviyorum."

"Zor bir şey..." diyor. "Ben gök evine gidiyorum. Oraya gelen bilim insanlarıyla konuşmaya çalışıyorum ancak... sözcükler birbirine giriyor. Benimle konuşmak istemediklerini görüyorum. Aptal ya da deliymişim gibi davranıyorlar bana."

“Benim tanıdığım insanlar o kadar kötü değiller,” diyorum. Bunu söyler söylemez kendimi suçlu hissediyorum çünkü Marjory için “kötü değil” diyemem. Tom ve Lucia için de geçerli. “Beni öldürmeye çalışan adam hariç.”

“Seni öldürmeye çalışan mı?” diyor Linda. Bilmemesine şaşırıyorum, sonra ona söylemediğimi hatırlıyorum. Belki haberleri de izlemiyordur.

“Bana öfkelenmişti,” diyorum.

“Otizmli olduğun için mi?”

“Tam olarak değil... şey... evet.” Don’un öfkesinin altında yatan şey tam olarak oturmamış kişiliği miydi?

“Bu hastalıklı bir durum,” diyor Linda, üstüne basa basa. Omuz silkip, dönüyor.

“Yıldızlar,” diyor.

Ofisime gidiyorum, ışığı ve karanlığı, yıldızları ve aralarındaki saçtıkları ışıkla dolu boşluğu düşünüyorum. Yıldızlar varken uzayda nasıl bir karanlık olabilir? Yıldızları görebiliyorsak, bu orada ışık olduğu anlamına geliyor. Görülebilir ışıktan başka şeyler de gören aletlerimiz, bunu büyük bir bulanıklık içinde görüyor.

İnsanların uzayın neden soğuk ve karanlık olduğunu söylediklerini anlamıyorum. Sanki geceleri hiç dışarı çıkıp, gökyüzüne bakmamışlar. Gerçek karanlık her nerede olursa olsun, aletlerimizin menzilinin çok ötesinde, evrenin en uzak kıyısında, karanlığın önce geldiği yerde. Ancak ışık da karanlığın hızını yakalıyor.

Ben doğmadan önce insanlar otizmliler hakkında daha da yanlış şeyler düşünüyorlarmış. Bunları okumuştum. Karanlıktan daha karanlık.

Linda’nın yıldızları sevdiğini bilmiyordum. Astronomi üzerine çalışmak istediğini bilmiyordum. Belki uzaya bile gitmek istemiştir, tıpkı benim istediğim gibi. İstiyorum. Hala istiyorum. Eğer tedavi işe yararsa belki gidebilirim -bunu düşünmek bile hareketsiz kalmama, keyifle donup kalmama neden oluyor ancak harekete geçmeliyim. Ayağa kalkıyorum ve esneme hareketleri yapıyorum ancak bunlar yeterli değil.

Spor salonuna girdiğimde Eric trambolinin üzerinden iniyor. Beethoven’ın *Beşinci Senfonisi* ile zıplamış ancak bu benim düşünmek istediğim şeyler için fazla güçlü. Eric başıyla işaret ediyor ve ben de müziği değiştiriyorum. *Carmen.* Orkestra süiti. Evet, budur.

Bu heyecana ihtiyacım var. O patlayan kaliteye ihtiyacım var. O baskıyı, serbest düşüşün verdiği rahatlığı, eklemlerimin sıkışmasını, kaslarımın çalışmasını hissederek giderek daha yükseğe zıplıyorum. Zıtlıklar farklı yönlerde aynı şeylerdir. Etki tepki. Yerçekimi - yerçekiminin zıttının ne olduğunu bilmiyorum ancak trambolinin esnekliği bir tane yaratıyor. Sayılar ve biçim düzenleri kafamda yarışıyorlar, oluşuyor, ayrılıyor ve yeniden oluşuyorlar.

Sudan korktuğumu hatırlıyorum, o dingin olmayan, hareketleri öngörülemeyen ve titreyen su beni korkuturdu. Sonra yüzmenin o şahane keyfini hatırlıyorum, dingin olmasa da, havuzdaki değişen basıncı fark edemesem de, suyun üstünde kalabiliyor ve istediğim yöne gidebiliyordum. Bisikletten korktuğumu hatırlıyorum, öngörülemeyen biçimde sağa sola yalpalamasını hatırlıyorum, sonra bu öngörülmezliği nasıl sürebildiğimi fark ettim, bu doğuştan gelen kaosların üstesinden gelmek için irademi nasıl kullanacağımı öğrendim. Yine korkuyorum, daha çok anladığım için daha çok korkuyorum -şimdiye kadar sağladığım tüm adaptasyonu kaybedeceğim ve hiçbir şeyim kalmayacak- ancak bu dalgayı da sürebilirsem, bu biyolojik bisikleti ondan sonra kıyaslanamayacak kadar fazla şeye sahip olacağım.

Bacaklarım yorulunca daha alçak zıplamaya başlıyorum ve sonunda duruyorum.

Onlar bizim aptal ya da çaresiz olmamızı istemiyorlar. Beyinlerimizi yok etmek istemiyorlar; onları kullanmak istiyorlar.

Ben kullanılmak istemiyor. Ben istediğim şeyi yapmak için kendimi, kendi zekamı kullanmak istiyorum.

Bu tedaviyi denemek istediğimi sanmıyorum. Denemek zorunda değilim. İhtiyacım yok; olduğum gibi olmamda bir yanlışlık yok. Ancak sanının bunu istemeye başlıyorum çünkü belki değişirsem ve bu onların değil, benim kararım olursa, belki de istediğim şeyleri öğrenebilir ve yapmak istediği şeyleri yapabilirim. “Aynı olmayacağım,” diyorum, o rahat yerçekiminden çıkarken.

Dışarı çıktığımda kendimi hafif hissediyorum, hem hala normal yerçekiminden daha hafif ve hala karanlıktan çok ışığın içinde olduğum için. Ancak arkadaşlarıma yapacağım şeyi söyleyeceğimi düşündüğümde normal yerçekimine giriyorum. Bundan Merkez avukatının hoşuna gittiğinden çok hoşlanmayacaklar.

YİRMİ

BAY ALDRIN ŞİRKETİN ŞU AN İÇİN ÖMÜR BOYU TEDAVİYİ KABUL ETMEDİĞİNİ SÖYLEMEK İÇİN GELİYOR. Gerçi bu tedavi işe yararsa ömür boyu tedaviyi kabul etme olasılıkları varmış, ancak bunu bir olasılık olduğunun altını çiziyor. “Bu iki tedaviyi aynı anda uygulamak çok tehlikeli,” diyor. “Riski arttırıyor ve bir şeyler aksi giderse, aksilik daha uzun sürer.”

Bence daha basit anlatmalı; eğer tedavi daha büyük hasara neden olursa, biz daha beter oluruz ve şirket de bizi daha uzun süre destek olmak zorunda kalır. Ancak normnal insanların basit bir biçimde konuşamadıklarını biliyorum.

O gittikten sonra aramızda konuşmak istemiyoruz. Diğerleri bana bakıyorlar, fakat bir şey söylemiyorlar. Umarım Linda da tedaviyi kabul eder. Onunla yıldızlar, yerçekimi, ışığın ve karanlığın hızı hakkında daha fazla konuşmak istiyorum.

Ofisimden adli yardım bölümünün avukatı Bayan Beasley’yi arıyorum ve ona tedavi görmeyi kabul etmeye karar verdiğimi söylüyorum. Emin olup olmadığımı soruyor. Tam emin değilim ancak yeteri kadar eminim. Sonra Bay Aldrin’i arayıp, ona da söylüyorum. Emin olup olmadığımı soruyor. “Evet,” diyorum ve sonra da, “Kardeşiniz de tedavi görecek mi?” diye soruyorum. Uzun zamandan beri kardeşini merak ediyorum.

“Jeremy mi?” sormama şaşırmış gibi. Bence bu mantıklı bir soru. “Bilmiyorum, Lou. Bu projenin kapasitesine bağlı. Eğer dışarıdan gelenleri kabul ederlerse, ona sormayı düşünürüm. Eğer yalnız başına yaşayabilecekse, eğer daha mutlu olacaksa...”

“Mutlu değil mi?” diye soruyorum.

Bay Aldrin iç geçiriyor. “Ben... bu konuda onunla fazla konuşmuyorum,” diyor. Bekliyorum. Fazla konuşmamak demek, birinin bu konuda konuşmak istemediği anlamına gelmez. Bay Aldrin boğazını temizliyor ve devam ediyor. “Hayır, Lou, mutlu değil. O... bir engelli. O zamanlar doktorlar... ailem... çok fazla ilaç kullanıyordu, bu yüzden doğru düzgün konuşmayı asla öğrenemedi.” Sanırım söylemek istediği şeyi anladım. Kardeşi bizden erken doğmuş olmalı; beni ve diğerlerine yardımcı olan tedaviden önce.

Belki de o zamanlar var olan olanaklarla iyi tedavi edilemedi. Kitaplardaki tanımlamaları düşünüyorum; Jeremy'nin ben daha çocukken kaldığım yerlere tıkılıp kalmış olduğunu hayal ediyorum.

"Umarım yeni tedavi işe yarar," diyorum. "Umarım onu da iyileştirir."

Bay Aldrin anlayamadığım bir ses çıkarıyor; yeniden konuşmaya başladığında sesi boğuk çıkıyor. "Teşekkürler, Lou," diyor. "Sen -sen iyi bir adamsın."

Ben iyi bir adam değilim. Sadece bir adamım, tıpkı onun gibi ancak benim iyi olduğumu düşünmesi hoşuma gidiyor.

ORAYA VARDIĞIMDA TOM, LUCİA VE MARJORY HEP BİRLİKTE SALONDA OTURUYORLAR. Gelecek turnuvadan söz ediyorlar.

"Lou -karar verdin mi?"

"Evet," diyorum. "Kabul ettim."

"İyi. O zaman şu giriş formunu doldurmalısın."

"Hayır, o değil," diyorum. Başka bir şeyden söz ettiğimi sandı. "Bu turnuvaya katılmayacağım." Başka bir turnuvaya katılabilecek miyim? Acaba uzayda eskrim yapılabilir mi? Yerçekimsiz ortamda bunun çok zor olacağını düşünüyorum.

"Fakat sen demiştin ki," diyor Lucia; sonra yüzü değişiyor, şaşırıyor. "Oh -yani sen... o tedaviden geçeceğini mi söylüyorsun?"

"Evet," diyorum. Marjory'ye bakıyorum. O Lucia'ya bakıyor ve sonra bana bakıp yeniden ona bakıyor. Marjory'yle tedavi hakkında konuşup konuşmadığımı hatırlamıyorum.

"Ne zaman?" diye soruyor Lucia, Marjory'ye bunu nasıl açıklayacağımı düşünmeme fırsat vermeden.

"Pazartesi başlayacak," diyorum. "Yapacak çok işim var. Kliniğe yerleşmem gerekiyor."

"Hasta mısın?" diyor Marjory; yüzü soluyor. "Bir şeyin mi var?"

"Hasta değilim," diyorum Marjory'ye. "Beni normale dönüştürebilecek yeni deneysel bir tedavi var."

“Normal! Ama Lou, bu halinde bir şey yok ki. Ben seni olduğun gibi *seviyorum.* Herkes gibi olmak zorunda değilsin. Bunu sana kim söyledi?” Sesi öfkeli çıkıyor. Bana mı yoksa, bana değişmem gerektiğini söyleyen kişiye mi öfkelendiğini bilmiyorum. Ona tüm hikayeyi mi yoksa bir bölümünü mü söylemem gerektiğini bilmiyorum. Ona her şeyi anlatacağım.

“Her şey, Bay Crenshaw’ın bizim bölümü kaldırmak istemesiyle başladı,” diyorum. “Bu tedaviden haberi vardı. Bunun tasarruf sağlayacağını söyledi.”

“Ancak bu -bu bir baskı. Yanlış bir şey. Yasalara aykırı. Böyle bir şey yapamaz.”

Şimdi gerçekten öfkelendi, yüzünün rengi değişip duruyor. İçimden onu tutup, sarılmak geliyor. Bu pek uygun olmaz.

“İşte, böyle başladı,” diyorum. “Ancak sen haklısın; yapmak istediği şeyi yapamaz. Müdürümüz Bay Aldrin onu durdurmanın bir yolunu buldu.” buna hala şaşırıyorum. Bay Aldrin’in fikrini değiştirdiğini ve bize yardım etmekten vazgeçtiğini sanıyordum. Bay Aldrin’in, Bay Crenshaw’ı nasıl engellediğini, eşyaları bir kutunun içinde iki güvenlik görevlisinin eşliğinde işten atılmasını nasıl sağladığını hala anlayamıyorum. Onlara Bay Aldrin ve avukatların toplantıda söylediklerini anlatıyorum. “Ancak ben artık değişmek istiyorum,” diyorum son olarak.

Derin bir nefes alıyor. Onun derin nefes alışını izlemek hoşuma gidiyor; giysisinin önü geriliyor. “Neden?” diye soruyor daha alçak bir sesle. “Bu bizim yüzümüzden değil, öyle değil mi? Benim yüzümden?”

“Hayır,” diyorum. “Seninle ilgisi yok. Tamamen benimle ilgili.”

Omuzları düşüyor. Bu rahatlama mı yoksa üzüntü işareti mi olduğunu bilemiyorum. “O zaman nedeni Don mu? Seni bunu yapmaya o mu zorladı, seni normal olmadığına mı ikna etti?”

“Don değil... sadece Don değil.” Bu o kadar açık ki, neden anlamadığını bilmiyorum. Havaalanında güvenlik görevlisi beni durdurduğunda o da oradaydı, sözcüklerim birbirine karışmıştı ve bana yardım etmek zorunda kalmıştı. Polis memuruyla konuşmak zorunda kaldığımda da yanımdaydı, sözcüklerim yine birbirine karışmıştı ve Tom bana yardımcı olmak zorunda kalmıştı. Ben sürekli yardıma ihtiyacı olan biri olmak istemiyorum. “Ben... sadece benimle ilgili,” diyorum yine. “Hava- alanlarında ve konuşmakta zorluk çektiğimde insanlarla sorun yaşamak istemiyorum ve insanların bana bu yüzden bakmasını istemiyorum. Ben bir yerlere gitmek ve bir şeyler

öğrenmek istiyorum, bir şeyler öğrenebileceğimi bile bilmiyordum...” Yüzü yine değişiyor, rahatlıyor sanki ve sesi o duygusal tonunu yitiriyor. “Bu nasıl bir tedavi, Lou? Neler olacak?”

Bana verilen paketi açıyorum. Tescilli ve deneysel olduğu için tedaviyi dışarıda konuşmamamız gerekiyor ancak ben bunun iyi bir fikir olmadığını düşünüyorum. Eğer işler yolunda gitmezse, bunu dışarıdan birilerinin bilmesi gerekiyor. Bu paketi dışarı çıkardığımı kimseye söylemedim.

Okumaya başlıyorum. Neredeyse nefes almadan okumaya devam ederken Lucia beni durduruyor.

“Lou -tüm bunları anlayabiliyor musun?”

“Evet. Sanının, Cego ve Clinton’dan sonra netteki tüm makaleleri kolayca okuyabildim.”

“O zaman şunu benim okumama izin ver. Eğer sözcükleri görürsem ne olduklarını daha iyi anlarım. Sonra üstüne konuşuruz.”

Konuşacak bir şey yok aslında. Bunu yapacağım. Ancak yine de paketi Lucia’ya veriyorum çünkü Lucia’nın söylediklerini yapmak her zaman daha kolay oluyor. Marjory de ona yaklaşıyor ve birlikte okumaya başlıyorlar. Tom’a bakıyorum. Kaşını kaldırmış, başını sallıyor.

“Sen cesur bir adamsın, Lou. Bunu zaten biliyordum ancak bu! Ben birilerinin beynimi kurcalamasına izin verecek cesareti gösterir miydim, bilemiyorum.”

“Bunu yapmana gerek yok,” diyorum. “Sen normalsin. Senin kadrolu bir işin var. Lucia’ya ve bu eve sahipsin.” Düşündüklerimin geri kalanını söyleyemiyorum, içinde rahat ettiği bir beden sahip olduğunu, diğerleri gibi görebildiğini, duyabildiğini, tat ve koku alabildiğini, hissedebildiğini, gerçeklerinin diğerleriyle örtüştüğünü söyleyemiyorum.

“Sence yine buraya gelir misin?” diye soruyor Tom. Üzgün görünüyor.

“Bilmiyorum,” diyorum. "Umarım eskrim yapmaktan hoşlanmaya devam ederim çünkü çok eğlenceli ama bilemiyorum.”

“Bu akşam kalabilecek misin?” diye soruyor.

“Evet,” diyorum.

“O zaman hadi dışarı çıkalım.” Ayağa kalkıyor ve malzeme odasına doğru gidiyor. Lucia ve Marjory kalıp, okumaya devam ediyorlar. Malzeme odasına geldiğimizde Tom bana dönüyor. “Lou, bunu Marjory’ye aşık olduğun için yapmadığından emin misin? Onun için normal bir erkek olmak istediğin için? Bu çok asil bir şey olur ancak...”

Her yerime ateş bastığını hissediyorum. “Bunun onunla ilgisi yok. Ondan hoşlanıyorum. Ona dokunmak ve ona sarılmak istiyorum... tabii bunlar uygun şeyler değil. Ancak bu...” Kılıçlarımın durduğu en üst rafa uzanırken ellerim titriyor. “Hiçbir şey aynı kalmıyor,” diyorum. “Ben de aynı değilim. Ancak hızlı değişemiyorum. Bu sadece hızlı bir değişim olacak. Ve bunu ben seçtim.”

“Değişiklikten korkarsan seni yok eder. Değişikliği kucaklarsan seni zenginleştirir,’’ diyor Tom, alıntı yaptığı zamanki sesiyle. Kimden alıntı yaptığını bilmiyorum sonra normal sesine dönüp, biraz da şakayla karışık, “Silahını seç o zaman; eğer bir süre buralarda olmayacaksan, ben de bu geceki maçın tadını çıkarayım.”

Kılıçlarımı ve maskemi alıyorum, ceketimi giyerken esneme hareketlerimi yapmadığımı hatırlıyorum. Bahçenin avlusuna oturuyorum ve esneme hareketlerimi yapmaya başlıyorum. Burası soğuk; altımdaki yassı taşların soğukluğunu hissediyorum.

Tom benim karşıma oturuyor. “Ben de esneme hareketlerimi yaptım ancak yaş ilerledikçe daha zor geliyor,’’ diyor. Başını dizlerine değdirirken saçlarının seyrelmiş ve aralarına beyazların karışmış olduğunu görmüştüm. Bir kolunu başının üzerine koyuyor ve diğeriyle de onu çekiyor. “Tedavi bittikten sonra ne yapacaksın?”

“Uzaya gitmek istiyorum,” diyorum.

“Sen? Lou, sen beni şaşırtmaktan asla vazgeçmiyorsun.” Şimdide diğer kolunu başının üstüne koyuyor ve dirseğinden çekiyor. “Uzaya gitmek istediğini bilmiyordum. Ne zamandan beri?”

“Çocukluğumdan beri,” diyorum. “Ancak bunu yapamayacağımı biliyordum. Uygun olmadığımı biliyordum.”

“Boşa harcanan zamanı düşünüyorum da!” diyor Tom, başının diğer dizine uzatırken. “Lou, bu konuda önceden çok endişelenmiştim ancak şimdi sana hak veriyorum. Hayatının sonuna kadar bir teşhisin kıskacında yaşamamayı gerektirecek bir potansiyele sahipsin. Gerçi Marjory’den uzaklaşman onu incitecektir.”

“Ben onu incitmek istemiyorum,” diyorum. “Ondan uzaklaşacağımı sanmıyorum.” Bu tuhaf bir sözcük; pek gerçekçi olduğunu düşünmüyorum. İki şey birbirine yakınsa birlikte ilerlerler, daha da yakınlaşırlar, uzaklaşmazlar.

“Bunu biliyorum. Ondan çok hoşlanıyorsun -hayır, onu seviyorsun. Bu daha doğru. Ancak, Lou -o güzel bir kadın ve senin de dediğin gibi büyük bir değişim geçireceksin. Belki de aynı insan olmayacaksın.”

“Ondan her zaman hoşlanacağım -seveceğim,” diyorum. Normal bir insana dönüşmenin bunu zorlaştıracağını ya da imkansızlaştıracağını düşünmemiştim. Tom’un neden böyle düşündüğünü merak ediyorum. “Emmy’nin dediği gibi, sadece üzerimde araştırma yapmak için benden hoşlanıyormuş gibi yaptığını sanmıyorum.”

“Aman Tanrım, bunu kim uydurdu? Bu Emmy de kim?” “Merkez’den biri,” diyorum. Emmy’den konuşmak istemediğim için konuyu bir an önce kapatmaya çalışıyorum. “Emmy, Marjory’nin bir araştırmacı olduğunu ve benimle bir arkadaş olarak değil, bir denek olarak konuşmak istediğini söyledi. Marjory bana biyomüsküler bozukluklar üzerinde araştırma yaptığını söylediği için onun doğru söylemediğini biliyorum.” Tom ayağa kalkıyor, ben de debelenerek kalkıyorum. “Ancak bu senin için çok iyi bir fırsat.”

“Biliyorum,” diyorum. “Bir keresinde ona neredeyse çıkma teklif edecektim ancak bunu nasıl yapacağımı bilemedim.”

“Sence tedavinin buna yardımı olur mu?”

“Belki.” Maskemi takıyorum. “Buna yardımı olmasa da başka birçok şeye yardımı olacak sanırım. Ve ben ondan her zaman hoşlanacağım.”

“Bundan eminim ancak aynı olmayacak. Olamaz. Bu herhangi bir sistem gibi işler, Lou. Bir ayağını kaybedersem, yine eskrim yapabilirim ancak biçim düzenlerim farklı olur, değil mi?”

Tom’un bir ayağını kaybettiğini düşünmek hoşuma gitmiyor ancak ne demek istediğini anlıyorum. Başımla onaylıyorum.

“Yani kendinde büyük bir değişiklik yaparsan, sen ve Marjory faklı biçim düzenleri içinde olursunuz. Daha yakın olabilirsiniz ya da birbirinizden iyice ayrılırsınız.”

Şimdi birkaç dakika önce bilmediği şeyleri biliyorum, Marjory, tedavi ve benle ilgili derin ve gizli düşüncelerim varmış. Ben daha kolay olacağını düşünmüştüm. Normal olursam, birlikte normal yaşarız, belki evleniriz ve çocuklarımız olur ve normal bir hayat yaşarız diye bir umut vardı içimde.

“Her şey aynı olmayacak, Lou,” diyor Tom yine maskesinin arkasından. Gözlerinin pırıltısını görebiliyorum. “Olamaz.”

Eskrim bana şu anda hem aynı, hem de farklı geliyor. Tom'la eskrim yaptıkça biçim düzenini daha açık bir biçimde görebiliyorum, ancak benim biçim düzenlerim odaktan kayıyor. Dikkatim dağılıyor. Acaba Marjory dışarı gelecek mi? Eskrim yapacak mı? Paket hakkında Lucia'yla ne konuşuyorlar acaba? Dikkatimi topladığımda ona tuşlar yapabiliyorum ancak sonra onun düzen biçiminin neresinde olduğunu kaybediyorum ve o da bana tuşlar yapıyor. Marjory ve Lucia dışarı çıktıklarında skor üçe karşı beş tuş Tom'un üstünlüğüyle devam ediyor. Soluklanmak için mola alıyorum. Akşam serin olmasına rağmen terliyiz.

"Şey," diyor Lucia. Başka bir şey demiyor.

"Bana tehlikeli göründü," diyor Marjory. "Nöronların yeniden emilimi ve sonra üretilmesi bence yanlış. Ancak orijinal araştırmayı okumadım."

"Birçok yerde işler yolunda gitmeyebilir," diyor Lucia. "Genetik malzemelerin viral yolla eklenmesi eski bir yöntem, kanıtlanmış bir teknoloji. Nanoteknolojik kıkırdak tedavisi, damar tedavisi ve iltihaplanmanın kontrolü tamam. Omurilik hasarının tedavisi için programlanabilir çipler de tamam. Ancak gen bağlantılarını kurcalamak -bu konuda hala yanıtlanamayan sorular var."

Neden söz ettiğini anlamıyorum ancak korkutmak için başka bir neden üretilmesini istemiyorum. "Beni en çok rahatsız eden şey de bunun kurum içinde yapılacak olması. Bir aksilik olursa, senin adına konuşacak hasta avukatın yok. Adli yardım temsilcisini tıp uzmanlığı yok... Ancak yine de senin seçimin."

"Evet," diyorum. Marjory'ye bakıyorum. Elimde değil.

"Lou..." Sonra başını sallıyor ve söylemek istediği şeyi söylemediğini biliyorum.

"Eskrime ne dersin?" diye soruyor.

Eskrim yapmak istemiyorum. Onunla oturmak istiyorum. Ona dokunmak istiyorum. Onunla akşam yemeği yemek ve yatakta birlikte uzanmak istiyorum. Ancak bunlar yapamayacağım şeyler, henüz değil. Ayağa kalkıyorum ve maskemi takıyorum.

Kılıcı bana dokunduğunda hissettiğim şeyi tarif etmek mümkün değil. Her zamankinden daha güçlü. Bedenimin gerildiğini hissediyorum, uygun olmayan bir biçimde tepki veriyor ancak harika bir şey. Bunun sürmesini ve ona sarılmayı istiyorum. Hemen bir tuş yapmamak için, daha uzun sürmesi için yavaşlıyorum.

Hala onun benimle yemek yemek isteyip istemediğini sorabilirim. Bunu tedaviden önce ya da sonra yapabilirim. Belki.

PERŞEMBE SABAHI. Hava serin, rüzgarlı, gökyüzünde gri bulutlar dolaşıyor. Rüzgar hızlı esiyor ancak basık ve ağır bir aydınlık var. Dale, Bailey ve Eric gelmişler -en azından arabaları burada. Linda'nın arabası yerinde yok; Chuy'ın da öyle. Park yerinden binaya doğru yürürken, rüzgar pantolonumu bacaklarıma yapıştırıyor; dalgalanan kumaşı tenimde hissedebiliyorum; sanki bacaklarımın üzerinde parmaklar dolaşıyor gibi. Küçükken anneme tişörtlerimin etiketlerini kesmesi için yalvarırdım, büyüyünce kendim kesmeye başladım. Acaba bu anılan daha sonra hatırlayabilecek miyim?

Arkamdan bir arabanın geldiğini hissediyorum ve dönüyorum. Bu Linda'nın arabası. Her zamanki yerine park ediyor. Bana bakmadan arabasından çıkıyor.

Kapıda kartımı yerleştiriyorum, ekranın üzerine parmağımı koyuyorum ve kapı sesler çıkararak açılıyor. İterek kapıyı açıyorum ve Linda'yı bekliyorum. Bagaj mı açmış içinden bir kutu çıkarıyor. Bu tıpkı Bay Crenshaw'ın kutusundan ancak yanlarında yazılar yok.

Eşyalarımı koymak için kutu getirmeyi düşünemedim. Yemek saatinde bir kutu bulup bulamayacağımı merak ediyorum. Acaba Linda'nın kutu getirmesi tedaviyi kabul ettiği anlamına mı geliyor?

Kutuyu kolunun altına alıyor. Hızla yürürken arkadan esen rüzgar saçlarını öne savuruyor. Genellikle onları bağlar; saçlarının rüzgarda bu biçimde dalgalandığını bilmiyordum. Yüzü gevşemiş ve rahat görünüyor, sanki ne endişe, ne de korku duyuyor.

Kutuyu tutarak yanımdan geçiyor ve ben de onun arkasından içeri giriyorum. Bailey koridorda duruyor.

“Kutu getirmişsin,” diyor Linda'ya.

“Birilerinin ihtiyacı olabileceğini düşündüm,” diyor Linda. “Her ihtimale karşı getirdim.”

“Yarın bende kutu getireceğim,” diyor Bailey. “Lou sen bugün mü, yarın mı ayrılıyorsun?”

“Bugün,” diyorum. Linda bana bakarak kutuyu tutuyor. “Kutuyu ben kullanabilirim,” diyorum ve oda bana bakmadan kutuyu bana uzatıyor.

Ofisime giriyorum. Şimdiden tuhaf görünüyor, sanki başkasının ofisiymiş gibi. Burayı boşaltıp sonra geri döndüğümde de böyle tuhaf görünecek mi acaba? Şimdiden böyle tuhaf göründüğüne göre acaba ileriyi yaşamaya başladım mı acaba?

Rüzgar güllerinin ve fırıldakların dönmesini sağlayan pervaneyi alıyorum, sonra yeniden yerine koyuyorum. Koltuğuma oturuyorum ve yeniden çevreme bakıyorum. Ofis aynı ancak ben farklıyım.

Masamın çekmecelerine bakıyorum ve eski kullanım kitapçıkları yığıntısından başka bir şey görmüyorum. En altta -gerçi buraya çok uzun zamandan beri bakmamıştım- *Çalışanın El Kitabı* var. En üstteyse farklı sistem güncelleme kitapçıkları duruyor. Bunların çıktısının alınmaması gerekiyor, ancak ekran yerine kağıttan okumak benim için daha kolay oluyor. Herkes benim el kitapçıklarımı kullanır. Giderken bu çıktıları burada bırakmam doğru olmaz. Bu yüzden el kitapçıklarından oluşan yığını baş aşağı çevirip en üste yüz olarak *Çalışanın El Kitabını* koyuyorum. Tüm bunları ne yapacağımı bilmiyorum.

Diz hizamdaki ortadaki çekmecede renkli kalemlerim ve içecek makinesi için bozuk paraları sakladığım bir kutu var. Kutuyu cebime, renkli kalemleri de masanın üzerine koyuyorum. Raflara bakıyorum. Şirkete ait, projelerin bilgilerini içeren dosyalar var. Rafları temizlememe gerek yok. İlk önce pek sevmediğim sarı, turuncu ve kırmızı renklerdeki fırıldakları aşağı indiriyorum.

Koridorda Bay Aldrin’in sesinin duyuyorum, biriyle konuşuyor. Benim kapımı açıyor.

“Lou -hatırlatmayı unuttum; kimse proje dosyalarını kampüsün dışını çıkarmayacak. Projelerle ilgili tutmak istediğiniz şeyler varsa, Üzerlerine güvenli bir yerde saklanmaları gerektiğini belirten etiketler yapıştırın.”

“Tamam, Bay Aldrin,” diyorum. Kutunun dibindeki sistem güncelleme çıktıları beni huzursuz ediyor ancak onların projelerle bir ilgisi yok.

“Yarın kampüste olacak mısın?”

“Hiç sanmıyorum,” diyorum. “Başladığım işi yarım bırakmaktan hoşlanmam, bu yüzden bugün her şeyi toplayacağım.”

“İyi. Hazırlık öneri listemi aldın mı?”

“Evet,” diyorum.

“İyi o zaman. Ben-” Bana bakıyor sonra içeri girip kapıyı kapatıyor. Gerilmeye başladığımı hissediyorum; midem kasılıyor. “Lou-” Duraksıyor, boğazını temizliyor ve başını çeviriyor. “Lou ben-ben tüm bu olanlar yüzünden çok üzgün olduğumu söylemek istiyorum.”

Ne tür bir yanıt beklediğini bilmiyorum. Hiçbir şey söylemiyorum.

“Ben asla... eğer bana kalmış olsaydı bazı şeyler değişmezdi.”

Yanılıyordu. Değişirdi. Bunu neden söylediğini bilmiyorum; insanlar istese de istemese de bazı şeyler değişir. Bir adam biri gelip ona iyileşmek isteyip istemediğini soruncaya kadar bir meleğin geleceğini düşünerek haftalarca ya da aylarca havuzun kenarında yatabilir.

Bay Aldrin’in yüzündeki ifade bana sıkça hissettiğim bir şeyi hatırlatıyor. Korkuyor, bunu fark edebiliyorum. Uzun zamandan beri korkulu görünüyor. Uzun zaman korku içinde olmak insanı incitir; nasıl incittiğini çok iyi biliyorum. Keşke böyle görünmese çünkü bir şeyler yapmam gerekiyormuş gibi hissediyorum ve ne yapmam gerektiğini bilemiyorum.

“Bu sizin hatanız değil,” diyorum. Yüzü gevşiyor. Bu söylenecek doğru şeydi. Çok kolay. Bunu kolayca söyleyebilirim ancak bu onu gerçek kılar mı? Sözcükler yanlış olabilir. Fikirler de yanlış olabilir.

“Ben senin tedavi olmayı gerçekten istediğinden emin olmak istiyorum,” diyor. “Bu konuda şirketin kesinlikle bir baskısı yok, biliyorsun.”

Yine yanılıyor gerçi şirketin baskısı olmadığı konusunda haklı. Artık bir değişiklik olacağını bildiğimden, bir değişiklik olasılığını bildiğimden içimde giderek artan bir baskı var, tıpkı balonun içine dolan hava ya da boşluğu dolduran ışık gibi. Işık pasif değildir; ışığın kendisi dokunduğu şeye baskı yapar.

“Bu benim kararım,” diyorum. Yani doğru ya da yanlış, ben buna karar verdim. Ben de yanılabilirim.

“Teşekkürler, Lou,” diyor. “Sen -hepiniz- benim için çok anlamlısınız.”

Bu, *çok anlamlı* ne anlama geliyor, anlamıyorum. Sözcük anlamında bizim çok anlamlar taşıdığımız anlamına geliyor. Ancak ben Bay Aldrin’in bunu demek istediğini sanmıyorum. Yine de sormuyorum. Bizimle konuştuklarını düşündüğümde rahatsız oluyorum. Hiçbir şey söylemiyorum. 9.3 saniye sonra başını sallayıp, gitmek için dönüyor. “Kendine iyi bak,” diyor. “İyi şanslar.”

Bu, *kendine iyi bak* demeyi de anlamıyorum. Bana göre *Kendine dikkat et* daha açık bir ifade. Bunu da söylemiyorum. Tedaviden sonra belki bunu da

düşünmeyeceğim. Ben artık sonra neler olacağını düşünmeye başlamalıyım.

“Umarım iyileşirsin,” demediğini fark ediyorum. Bunu taktik olarak mı yoksa kibarlıktan mı yaptığını bilemiyorum, belki işlerin yolunda gitmeyeceğini düşünüyor. Sormuyorum. Cep telefonu çalıyor ve dışarı çıkıyor. Kapımı kapatmıyor. Başkalarının konuşmalarını dinlemek kabalık olur, özellikle yetkili birinin arkasından kapıyı kapatmak da pek kibar olmaz. Onun söylediklerini duymamam mümkün değil, ama diğer taraftaki kişinin söylediklerini duymuyorum. “Evet, efendim. Hemen geliyorum.”

Ayak seslerinin uzaklaştığını duyuyorum. Rahatlayıp, derin bir nefes alıyorum. Sevdiğim fırıldakları alıyorum ve rüzgar güllerini kaidelerinden çıkarıyorum. Oda boş görünüyor, fakat masam dağınık. Bunların hepsinin Linda’nın kutusuna sığacağından emin değilim. Belki başka bir kutu daha bulabilirim. Ne kadar çabuk bitirirsem, o kadar iyi. Koridora çıktığımda Chuy’ı görüyorum. Kolunun altındaki kutularla geçmek için kapısını açık tutmaya çalışıyor. Onun için kapıyı tutuyorum.

“Herkes için bir tane aldım,” diyor. “Bu bize zaman kazandırır.”

“Ben Linda’nın getirdiği kutuyu kullanıyorum,” diyorum.

“Belki başkasının iki kutuya ihtiyacı olur,” diyor. Kutuları yere bırakıyor. “Eğer istersen bir tane alabilirsin.”

“Bir kutuya daha ihtiyacım olacak,” diyorum. “Teşekkürler.”

Linda’nın kutusundan daha büyük bir kutu alıp, ofisime geri dönüyorum. Ağır oldukları için kitapçıkları kutunun en altına koyuyorum. Renkli kalemler, kitapçıkların arasına ve kenarlarına sığıyor. Rüzgar güllerini ve fırıldakları tepeye koyuyorum ve sonra pervaneyi hatırlıyorum. Onları çıkarıp kitapçıkların üstüne pervaneyi koyuyorum. Diğer şeyler için yer kalmıyor. Kutuya bakıyorum. *Çalışanın El Kitabı*’na ihtiyacım yok ve onu ofisimde bıraktığım için kimse bana öfkelenmez. Dışarı çıkarıyorum ve masanın üzerinde bırakıyorum. Pervaneyi ve sonra da rüzgar gülleriyle fırıldakları koyuyorum. Zar zor sığıyorlar. Dışarıdaki rüzgarı düşünüyorum. Çok hafif oldukları için uçabilirler.

Son çekmecemde, yağmurlu günlerde arabadan binaya yürürken, ıslanan saçlarımı kurulamak için bulundurduğum bir havlu var. Havlu rüzgar güllerinin ve fırıldakların üzerine sığar ve onları uçmasını engeller. Kutuyu alıyorum. Şimdi Bay Crenshaw’ın yaptığı gibi eşyalarımı ofisimden bir kutu içinde çıkarıyorum. Beni gören biri beni Bay Crenshaw’a benzetebilir ancak benim yanımda iki güvenlik görevlisi yok. Bu yüzden benzemiyoruz.

Bu benim seçimim; onun gidişinin kendi seçimi olduğunu sanmıyorum. Kapıya yaklaşırken Dale ofisinden çıkıyor; bina kapısını benim için açıyor.

Dışarıda bulutlar yoğunlaşmış, hava daha kararmış ve soğumuş. Kısa bir süre sonra yağmur yağabilir. Soğuğu seviyorum. Şimdi rüzgar benim arkamda ve beni ittirdiğini hissediyorum.

Kutuyu arabamın önüne koyuyorum ve havlu uçuşmaya başlıyor. Üstüne elimi koyuyorum. Hem havluyu tutup, hem de kapının kilidini açmak zor olacak. Kutuyu arabanın yolcu tarafına götürüyorum ve üstüne ayağımı koyuyorum. Şimdi kapının kilidini açabilirim.

Buz gibi bir yağmur damlası yanağıma düşüyor. Kutuyu yolcu koltuğuna koyuyorum, kapıyı kapatıyorum ve kilitliyorum. Yeniden içeri girmeyi düşünüyorum ancak sanırım her şeyi aldım. Üzerinde çalıştığım projeyi güvenli bir yerde depolanması için etiketlemek istemiyorum. Bir daha o projeyi görmek istemiyorum.

Gerçi Dale, Bailey, Chuy, Eric ve Linda’yı da görmek istemiyorum. Başka bir yağmur damlası daha düşüyor. Soğuk rüzgar hoşuma gidiyor. Başımı sallıyorum, kapıya gidiyorum, kartımı sokuyorum ve parmağımı ekrana okutuyorum. Diğerleri koridordalar, kimi kutularıyla, kimi de öylesine ayakta duruyorlar.

“Bir şeyler yemek ister misin?” diyor Dale. Diğerleri çevrelerine bakınıyorlar.

“Saat daha on iki,” diyor Chuy. “Henüz yemek saati gelmedi. Ve ben hala çalışıyorum.” Onun kutusu yok. Linda’nın da kutusu yok. Ayrılmayacak olanların kutu getirmiş olması tuhaf. Yoksa bizim gitmemizi mi istiyorlar?

“Daha sonra pizza yemeğe gidebiliriz,” diyor Dale. Birbirimize bakıyoruz. Onların ne düşündüğünü bilmiyorum, ancak ben bir daha hiçbir şeyin aynı olmayacağını düşünüyorum.

“Sonra başka bir yerlere gideriz,” diyor Chuy.

“Pizzacı,” diyor Linda.

Konuyu orada bırakıyoruz. Sanırım pizzacıya gitmeyeceğim.

Hafta içinde arabayla dolaşmak çok tuhaf. Eve doğru sürüyorum ve bina kapısına yakın bir yere park ediyorum. Kutuyu yukarı taşıyorum. Apartman oldukça sessiz. Kutuyu dolaba, ayakkabılarımın arkasına koyuyorum.

Ev de oldukça sessiz. Evden çıkmadan önce kahvaltı bulaşıklarını yıkamıştım; her zaman öyle yaparım. Cebimdeki bozuk para kutusunu çıkarıyorum ve çamaşır sepetinin üstüne koyuyorum.

Bize üç günlük giysi getirmemizi söylediler. Onları şimdi hazırlayabilirim. Havanın nasıl olacağını ya da dışarıda giymek için de bir şeylere ihtiyacımız olacak mı, bilmiyorum. Dolaptan bavulumu çıkarıyorum, ikinci çekmecemde en üstte duran triko tişörtlerimi de alıyorum. Üç iç çamaşırı. Üç çift çorap. İki ten rengi, bir de mavi pantolon alıyorum. Soğuk olabilir diye, mavi eşofman üstümü de alıyorum.

Acil durumlar için sakladığım yedek bir diş fırçası, tarak ve fırçam var. Hiç acil durum olmadı. Bu da bir acil durum değil ancak bunları şimdi hazırlarsam bir daha kafa yormak zorunda kalmam. Diş fırçamı, yeni bir diş macununu, tarağı, fırçayı, tıraş makinesini ve tırnak makasını küçük çantamın içine koyup bavula yerleştiriyorum. Bize verdikleri listeye göz atıyorum. Her şeyi almışım. Bavulun kemerlerini sıkıp, fermuarını çektikten sonra bir kenara bırakıyorum.

Bay Aldrin bankayla, apartman yöneticisiyle ve bizi merak edebilecek arkadaşlarımızla konuşmamızı istedi. Bize, banka ve apartman yöneticisine iletilmek üzere şirket adına görevlendirildiğimizi, maaşlarımızın bankaya yatmaya devam edeceğini ve bankanın tüm otomatik ödeme talimatlarını yerine getireceğini belirten bir yazı verildi.

Aşağıya indiğimde apartman yöneticisinin kapısını kapalı buluyorum ancak içeride elektrikli süpürgenin çalıştığını duyuyorum. Küçükken ağlarmış gibi ses çıkardığından elektrikli süpürgeden korkardım. Kükrerdi, inlerdi, ağlardı. Şimdi sadece rahatsız ediyor. Zile basıyorum. Süpürgenin sesi kesiliyor. Ayak sesleri duymuyorum, fakat kapı açılıyor.

“Bay Arrendale!” Apartman yöneticisi şaşırıyor. Beni neredeyse sabah saatlerinde binada görmeyi ummuyor olmalı. “Hasta mısınız? Bir şeye ihtiyacınız var mı?”

“Çalıştığım şirketin bir projesi için göreve gidiyorum,” diyorum. Bunu düzgün bir biçimde söylemek için önceden çalıştım. Ona yazıyı veriyorum. “Kiramı ödemesi için bankaya talimat verdim. Bir terslik olursa şirketi arayabilirsiniz.”

“Oh!” Kağıda bakıyor, daha hepsini okuyamadan başını kaldırıp bana bakıyor. “Ne... ne kadar zaman olmayacaksınız?” “Emin değilim,” diyorum. “Ancak geri döneceğim.” Bundan emin değilim ancak onu endişelendirmek istemiyorum.

“O adam binanın park yerinde lastiklerinizi yardığı için gitmiyorsunuz, değil mi?”

“Hayır,” diyorum. Neden böyle düşündüğünü merak ediyorum. “Bu özel bir görev.”

“Sizin için çok endişelendim; gerçekten,” diyor Bayan Tomasz. “Ne kadar üzgün olduğumu söylemek için neredeyse gelecektim ancak biliyorsunuz, siz fazla içe kapanıksınız.”

“Ben iyiyim,” diyorum.

“Sizi özleyeceğim,” diyor. Beni fazla görmediği için bunun nasıl gerçek olabileceğini anlamıyorum. “Kendinize dikkat edin,” diyor. Beynim değiştirilirken bu söylediğini nasıl yapabileceğimi bilmiyorum.

Eve çıktığımda bankanın mesajımın alındığını, müdürün en kısa zamanda yanıt vereceğini ve bana teşekkürlerini sunduklarını belirten otomatik mesajı buluyorum. En altta bir uyarı var; “Evden ayrılırken banka kasanızın anahtarını asla evde bırakmayın.” Banka kasam olmadığı için bu konuda endişelenmeme gerek yok.

Öğle yemeği için küçük fırına yürümeye karar veriyorum - ekmek alırken sandviç de bulunduğunu belirten bir tabela görmüştüm. Fırın pek kalabalık değil ancak radyoda çalan müzikten hoşlanmıyorum. Çok yüksek ve patırtılı. Jambonlu sandviç siparişi veriyorum. Bir yerlerde durup yemek için hava fazla soğuk, bu yüzden eve gidip, mutfakta yiyorum.

Marjory’yi arayabilirim. Onun bu akşam ya da yarın ya da Cumartesi akşamı yemeğe çıkarabilirim, tabii gelirse. Hem iş hem de ev telefonunu biliyorum. Bir tanesi asal sayılardan oluşuyor, diğeriyse hoş bir simetri düzeninde. Fırıldaklarımı eski pencerelerden içeri giren hava akımının döndürebileceği yerlere asıyorum. Dönerken duvarlara yansıyan ışık rahatlatıyor ve düşünmeme yardımcı oluyor.

Onun aradığımda benimle yemeğe çıkarsa bu ne anlama gelir? Belki benden hoşlandığı anlamına belki de benim için endişelendiği ya da üzüldüğü anlamına gelebilir. Benden hoşlandığı için benimle yemeğe geleceğinden emin değilim.

Neler konuşurduk acaba? Beynin işlevselliğiyle ilgili bilgisi benimkinden farklı değil. Çünkü bu onun alanı değil. Her ikimiz de eskrim yapıyoruz ancak bütün gece bu konuda konuşacak değiliz. Uzayla ilgilendiğini sanmıyorum; anladığım kadarıyla o da Bay Aldrin gibi boşa para olduğunu düşünüyor.

Eğer geri dönersem -tedavi işe yarar da ben de diğer erkekler gibi bedensel olduğu kadar beyinsel olarak normal olursam- ondan şimdi

hoşlandığım gibi hoşlanır mıyım acaba?

Acaba bu da bir çeşit havuzun kenarında bekleme durumu mu -onu başka seveceğim kimse olmadığı için mi seviyorum?

Kalkıp Bach'ın *Re Minor Toccatta ve Füg*'ünü koyuyorum. Müzik kafamda karmaşık manzaralar, dağlar, vadiler ve serin, rüzgarlı hava girdapları oluşturuyor. Geri döndüğümde, geri dönersem acaba hala Bach sevmeye devam edecek miyim?

Bir an için korku tüm benliğimi sarıyor ve en hızlı ışıktan bile daha hızlı bir biçimde karanlığın içine sürükleniyorum, ancak müzik beni tıpkı bir okyanus dalgası gibi aşağıdan yukarı kaldırıyor, korkudan ve karanlıktan kurtuluyorum.

CUMA SABAHI İŞE GİDEBİLİRİM ANCAK OFİSTE YAPACAK İŞİM YOK. Evde de yapacak işim yok. Bankadan bu sabah onay geldi. Çamaşırlarımı yıkayabilirim, fakat onları Cuma akşamları yıkıyorum. Eğer çamaşırlarımı bu akşam yıkarsam ve bu akşam, Cumartesi akşamı ve Pazar akşamı çarşaflarımda yatarsam, klinikten geri döndüğümde kirli çarşaflarım ve banyoda kirli havlularını olmuş olacak. Bu konuda ne yapmam gerektiğini bilmiyorum. Arkamda kirli şeyler bırakmak istemiyorum, diğer türlü de Pazartesi sabahı erkenden kalkıp çamaşır yıkamam gerekecek.

Aklımdan diğerlerini aramak geçiyor ancak aramamaya karar veriyorum. Onlarla pek konuşmak istemiyorum. Tatiller dışında böyle bir gün yaşamaya alışkın değilim ve ne yapacağımı bilemiyorum. Sinemaya gidebilirim ya da kitap okuyabilirim ancak ikisini de yapmak istemiyorum. Merkez'e gidebilirim, bunu da yapmak istemiyorum.

Bulaşıkları yıkayıp, yerlerine koyuyorum. Ev bir anda çok sessiz, çok büyük ve çok boş gelmeye başlıyor. Nereye gideceğimi bilmiyorum ancak bir yerlere gitmeliyim. Cüzdanımı ve anahtarlarımı cebime koyuyorum ve evden çıkıyorum. Evden genelde çıktığımdan beş dakika sonra çıkmış oluyorum.

Danny de aşağı iniyor. "Merhaba, Lou, nasıl gidiyor?" diyor telaşla. Sanırım bu acelesi olduğu ve konuşmak istemediği anlamına geliyor. Ben de "Merhaba," diyorum, başka bir şey söylemiyorum.

Dışarıda hava soğuk ve bulutlu ancak henüz yağmur yağmıyor. Dünkü kadar da rüzgar yok. Arabama doğru yürüyorum ve biniyorum. Motoru çalıştırmıyorum çünkü daha nereye gideceğimi bilmiyorum. Motoru gereksiz yere çalıştırmak israftır. Torpidodan haritayı çıkarıp açıyorum. Nehrin üst tarafındaki parka gidebilirim ve şelaleyi izleyebilirim. Birçok insan yazın orada yürüyüşler yapıyor, oranın kışın da gündüzleri açık olacağını düşünüyorum.

Pencerede bir gölge beliriyor. Bu Danny. Camı açıyorum.

“İyi misin?” diye soruyor. “Bir sorun mu var?”

“Bugün işe gitmiyorum,” diyorum. “Nereye gideceğime karar vermeye çalışıyorum.

“Tamam,” diyor. Şaşırıyorum; pek ilgilenmiş görünmüyor. ilgilenseydi nereye gitmek istediğimi sorardı.

“Bir süre burada olmayacağım,” diyorum.

Yüz ifadesi değişiyor. “Taşınıyor musun? O adam yüzünden mi? Sana yeniden zarar veremez, Lou.”

Hem Danny’nin hem de apartman yöneticisinin, Don yüzünden taşınacağımı düşünmesi çok ilginç.

“Hayır,” diyorum. “Taşınmıyorum ancak en azından birkaç hafta burada olmayacağım. Yeni deneysel bir tedavi var; şirketim bu tedaviyi görmemi istiyor.”

Endişelenmiş görünüyor. “Şirketin mi -sen istiyor musun? Sana baskı yapmıyorlar, değil mi?”

“Bu benim kararım,” diyorum. “Tedavi görmeye ben karar verdim.”

“Şey... tamam o zaman. Umarım doğru öneriler almışsındır,” diyor.

“Evet,” diyorum. Önerileri kimden aldığımı söylemiyorum.

“Demek -bugün boş günün? Yoksa bugün mü gidiyorsun? Bu tedavi nerede olacak?”

“Bugün çalışmam gerekmiyor. Dün masamı topladım,” diyorum. “Tedavi çalıştığım şirketin kampüsünde bulunan araştırma kliniğinde olacak. Pazartesi başlıyor. Bugün yapacak işim yok -Harper Şelalesi’ne gitmeyi düşünüyorum.”

“Ah. Kendine dikkat et, Lou. Umarım her şey yolunda gider.” Arabamın tepesine hafifçe vuruyor ve uzaklaşıyor.

Ne için işlerin yolunda gideceğini umduğunu bilmiyorum; Harper Şelalesi’ne yolculuğum mu yoksa tedavi mi? Arabamın tepesine neden

vurduğunu da bilmiyorum. Ancak artık beni korkutmadığını biliyorum, bu da kendi kendime gerçekleştirdiğim bir değişiklik.

PARKA GELDİĞİMDE GİRİŞ ÜCRETİNİ ÖDÜYORUM VE ARABAMI BOŞ BİR YERE PARK EDİYORUM. Tabelalar iki farklı yolu işaret ediyor: ŞELALE’YE 290.3 METRE, ÇAYIRA 1.7 KM, KÜÇÜK DOĞA YOLU’NA 1.3 KM. Küçük Doğa Yolu ve Geniş Doğa Yolu asfalt yollar, fakat şelale yolu taşlı ve çukurlu bir yol. Bu yolu tercih ediyorum. Ayakkabılarım taşların üzerinde sesler çıkarıyor. Başka kimse yok. Tek ses doğanın sesi. Uzaktan çağlayan şelalenin sesini duyabiliyorum ancak şu anda daha çok park ofisinin elektriğini sağlayan jeneratörün sesi duyuluyor.

İlerledikçe jeneratörün sesi azalıyor; şu anda otoban trafiğinin sesini engelleyen büyük bir kayanın dibindeyim. Ağaçların çoğu yapraklarını dökmüş ve dünkü yağmurdan dolayı yapraklar ıslak. Bu puslu havada bile aşağı taraftaki henüz sonbahardan fazla etkilenmemiş olan akça ağaçların kırmızı yapraklarının ışıltısını görebiliyorum.

Rahatladığımı hissediyorum. Benim normal olup olmadığım, ağaçların umurunda değil. Kayalar ve yosunlarda umursamıyor. Onlar insanlar arasındaki farklılıkları anlayamazlar. Bu çok rahatlatıcı bir şey. Kendimle ilgili kafama takacağım bir şey yok burada.

Bir kayanın üzerine oturup ayaklarımı sallandırmak için duruyorum. Küçükken ailem, beni oturduğumuz eve yakın bir parka götürürdü. Bundan daha küçük bir şelalesi vardı. Oradaki kayalar daha koyu renkliydi ve incelerek çıkıntı yaparlardı. Yola devrilmiş, tepesi düz olan bir kaya vardı ve ben bu kayanın üzerine çıkar otururdum ya da ayakta dururdum. Bu kaya bana bir dost gibi gelirdi çünkü bana bir şey yapmazdı. Ancak ailem bunu anlamazdı.

Birileri bu akça ağaçlara daha sıcak bir iklimde değişebileceklerini ve daha mutlu yaşayacaklarını söylese acaba ağaçlar bu tercihi yapar mıydı? Peki, bu onların her yıl renk değiştiren parlak yapraklarım kaybedecekleri anlamına gelseydi?

Derin bir nefes alıyorum, ıslak yaprakların, kayaların, kayaların üzerindeki yosunların ve toprağın kokusunu duyuyorum. Bir makalede

otizmli insanların kokulara aşırı hassas olduklarını okumuştum, ancak insanlar, kedilerin ve köpeklerin bu konudaki hassasiyetine pek aldırmıyorlar.

Ağaçların çıkardığı sesleri dinliyorum. Hafif rüzgarla bazılarının dalları birbirine çarpıyor. Sincapların zıplayarak yaprakların üzerinde çıkardığı sesleri duyabiliyorum. Göremediğim bir kuşun önce vırıltısını sonra da *ziiiit ziiiit* diye bir ses çıkardığını duyuyorum.

Bir makalede otizmli insanların en ufak seslere bile aşırı duyarlı olduklarını okumuştum ancak kimse hayvanların bu özelliğini umursamıyor.

Burada bir şeyleri umursayacak kimse yok. Önümüzdeki hafta bugün kaybedebileceğim olasılığına karşı bugün özel ve sıra dışı algılarımın keyfini çıkarabilirim. Umarım o zaman sahip olacağım algılarımdan da hoşlanırım.

Uzanıp kayanın ve yosunun tadına bakıyorum, dilimi kayadan aşağı doğru gezdirerek altındaki ıslak yaprakların da tadına bakıyorum. Meşe ağacının kabuğu acı ve kekremsi; kavak ağacının kabuğu önce tatsız, sonra hafif şekerli. Kollarımı açıyorum, patikanın üzerinde dönüyorum, ayakkabıların küçük taş parçalarının üzerinde sesler çıkarıyor (burada beni fark edecek, öfkelenecek, azarlayacak ya da uyarırcasına başını sallayacak kimse yok). Benimle birlikte çevremdeki renkler de dönüyor; ben durduğumda onlar dönmeye devam ediyor ancak daha sonra yavaş yavaş duruyorlar. Daha aşağılara indikçe dilimle dokunabileceğim ve sadece tek yaprağı hala yeşil olan bir eğrelti otu buluyorum. Hiç tadı yok. Diğer ağaçların da kabuklarına dilimle dokunuyorum, çoğunun adını bilmiyorum ancak birbirlerinden farklı olduklarını biçim düzenlerinden anlıyorum. Hemen hepsinin farklı, tanımlanamaz tadı var. Kiminin kabukları çok sert, kiminin pürüzsüz. Şelalenin sesi ilk önce bir kükreme gibi geliyor, sonra farklı seslere bölünüyor: ana şelalenin akarken çıkardığı kükreme, kükremenin yankısı, aşağıdaki kayalara çarpan sesi, damlacıkların bitkilerin üzerine düşerken çıkardığı sesler.

Suyun akışını izliyorum, farklı seslere bölündüğü anları yakalamaya çalışıyorum... acaba bir su damlası en sondaki kayanın üzerinden kayarken ne hissediyordur? Su, düşünemez, hissedemez ancak insanlar -normal insanlar- kızgın nehirler ve öfkeli sel taşkınları konusunda yazılar yazıyorlar ve sanki onların böyle şeyler yapmış olmasına şaşırıyorlar.

Rüzgar döndürüp dolaştırıp su taneciklerini yüzüme savuruyor; bazı damlacıklar yerçekimine kafa tutmuş şekilde buraya kadar gelmişler, ama geldikleri yere geri dönemeyecekler. Hissedebileceğim her şeyi hissetmek ve bunları hatırlamak istiyorum tabii bunları hatırlayacak bir geleceğim olursa. Suya odaklanıyorum, biçim düzenini, karmaşanın düzenini, düzenin karmaşasını görmeye çalışıyorum.

PAZARTESİ. SABAH SAAT DOKUZ YİRMİ DOKUZ. A Bölümü kampüsünün oldukça uzağında bulunan araştırma kliniğindeyim. Dale ve Bailey'nin arasında sıra halindeki duvarda sandalyelerden birinde oturuyorum.

Sandalyeler mavi, yeşil ve pembe minderleri olan pastel gri rengi plastikten yapılmış. Odanın karşısında sıra halinde başka sandalyeler var; bazılarında oturulmaktan girinti ve çıkıntılar oluşmuş. Karşı duvarda bir çevresi yeşil tarlalarla çevrili bir dağ manzaralı; diğeriyse bakır bir kovanın içindeki kızıl köpek yavrular olan iki resim var. Odanın sonunda bir kapı bulunuyor. Kapının ardında ne olduğunu bilmiyorum. Onun bizim gireceğimiz kapı olup olmadığını bilmiyorum. Bizim önümüzde üzerinde dergiler ve Üzerlerinde etiketler olan diskler var: “Hasta için Bilgiler: Projenizi tanıyın.” Okuyabildiğim başka bir etikette ise “Midenizi tanıyın” yazıyor.

Benim midem şu anda derin bir boşlukta duran soğuk bir yumrudan farksız. Sanki birisi tenimi çekiştiriyormuş gibi hissediyorum. Etiketlerin arasında “Beyninizi tanıyın” yazan bir etiket var mıdır acaba? Eğer varsa bu diskin içindekileri öğrenmek istemem.

Geleceği hayal etmeye çalıştığımda -bugünün geri kalanını, yarını, gelecek haftayı, hayatımın geri kalanını- tıpkı kendi göz bebeğimi görüyormuş gibiyim ve bana bakan sadece iki siyah yuvarlak var. Işık halihazırda orada olan bilinmeyene, bilinemeyen karanlığa ışık yetişmeye çalışıyor.

Cehalet bilgiden önce geliyor; gelecek şimdiki zamandan önce geliyor. Şu andan itibaren geçmişle gelecek farklı yönlerdeki aynı şeyler ancak bir yönü seçiyorum.

Oraya vardığımda ışığın hızıyla karanlığın hızı aynı olacak.

YİRMİ BİR

IŞIK. KARANLIK. IŞIK. KARANLIK. IŞIK VE KARANLIK. Karanlığın kıyısında ışık var. Hareketler. Sesler. Yine sesler. Hareketler. Soğuk ve ılık ve sıcak ve ışık ve karanlık ve sertlik ve yumuşaklık, soğuk, ÇOK SOĞUK ve AĞRI ve ılık ve karanlık ve ağrı diniyor. Yine ışık. Hareket. Ses ve daha yüksek ses ve ÇOK YÜKSEK BİR İNEK BÖÖÜRTÜSÜ. Hareket, ışığın önünde bazı biçimler, iğne, ılık ve yeniden karanlık.

IŞIK GÜN, KARANLIK AKŞAM. Gün uyanmak demek ve artık uyanma ve kalkma zamanı. Akşam, yatma zamanı demek.

Kalk, otur, kollarını uzat. Soğuk hava. Sıcak bir dokunuş. Kalk, ayağa kalk. Ayaklar soğuk. Hadi bakalım, şimdi yürü. Yürünecek yer aydınlık, soğuk korkutucu. Islanmak için bir yer, temizlenmek için bir yer. Kollarını uzat, kollarının üzerinden kayan elleri hisset. Bacaklarının üzerinde kayan elleri hisset. Burası soğuk. Duşa gir, tutacaktan tutun. Korkutucu bir ses, korkutucu bir ses. Aptal olma. Ayakta düz dur. Bir şeyler bedene çarpıyor, bir sürü şey bedene çarpıyor, ıslak ve kaygan, soğuk, ılık sonra sıcak su. Tamam, her şey yolunda. Belki yolunda değil. Evet, evet, düz dur. Köpükler, kaygan şeyler. Temiz. Artık temiz. Daha çok ıslak. Artık tamam. Düz dur. Bedenin her yeri ovalanıyor, artık daha sıcak. Giysileri giy. Pantolonu giy, tişörtü giy, terlikleri giy. Yürüme zamanı. Şunu tut. Yürü.

Yemek için bir yer. Kasenin içinde yemek var. Kaşığı al. Kaşığı yiyeceğe daldır. Kaşığı ağzına götür. Hayır, kaşığı düz tut. Bütün yemek döküldü. Yere düştü. Kaşığı düz tut. Yeniden dene. Yeniden dene. Kaşık ağza, yemek de ağza. Yemeğin tadı berbat. Çene ıslandı. Hayır, sakın ağzından püskürtme. Yeniden dene. Yeniden dene. Yeniden dene.

BİÇİMLER, HAREKET EDEN İNSANLAR. Canlı insanlar. Hareket etmeyen biçimler canlı değiller. Yürüyen biçimler, değişiyor. Hareket etmeyen biçimler fazla değişmiyor. İnsanlar giyin, diyor, giyin, iyi görün. İyi görünmek güzeldir. İyi sıcaktır. İyi parıltıdır. İyi gülümsemektir. Gülümseme yüzün bir bölümüyle yapılan harekettir. İyi, mutlu sestir. Ses konuşmak için kullanılır. İnsanlara ne yapması gerektiğini söylemek için. Kahkaha en iyi sestir. Aferin, aferin. Giyinmek iyidir. Konuşmak iyidir.

Birden fazla insan var. İnsanların ismi vardır. İnsanların ismini söylemek iyidir, mutlu bir sestir, hoş hatta sevimli. Bir tanesi Jim, günaydın, kalkma ve giyinme zamanı. Jim'in yüzü koyu renkli, tepesi parlak, elleri sıcak, sesi yüksek. Diğer insan Sally, kendin yiyebilirsin, değil mi? Sally soluk yüzlü, beyaz saçları tepesinde, sesi yüksek değil. Amber soluk yüzlü, siyah saçları tepesinde, sesi Jim kadar yüksek değil, Sally'den daha yüksek.

Merhaba Jim. Merhaba Sally. Merhaba Amber.

JIM KALK, DİYOR. Merhaba Jim. Jim gülümsüyor. Jim mutlu, merhaba Jim diyorum. Kalk, banyoya git, tuvaleti kullan, giysilerini çıkar, duşa gir. Yuvarlak şeye uzan. Jim aferin diyor ve kapıyı kapatıyor. Yuvarlak şeyi çevir. Su. Sabun. Su. İyi bir his. Çok iyi bir his. Kapıyı aç. Jim gülümsüyor. Kendim duş aldım. Jim mutlu. Jim havlu tutuyor. Havluyu al. Her yerini kurula. Kuruluk. Kuruluk iyi bir his. Islaklık da iyi bir his. Sabah iyi bir his.

Giysileri giy, kahvaltıya yürü. Sally'yle masada otur. Merhaba Sally. Sally gülümsüyor. Sally merhaba Sally dedim diye mutlu. Çevrene bak diyor Sally. Çevrene bak. Daha çok masa var. Başka insanlar. Sally'yi tanıyorlar. Sally'yi tanıyorum. Amber'i tanıyorum. Jim'i tanıyorum. Diğerlerini tanımıyorum. Sally aç mısın diye soruyor. Evet diyorum. Sally gülümsüyor. Sally evet dediğim için mutlu oluyor. Kase. Kasede yemek için tahıl gevreği var. Üstünde meyve var. Önce meyveyi yiyorum, tahılı yiyorum, iyi, iyi diyorum. Sally gülümsüyor. Sally iyi dedim diye mutlu oluyor. Sally mutlu ben mutlu. Ben mutlu çünkü meyve tatlı.

Amber gitme zamanı diyor. Merhaba Amber. Amber merhaba Amber dediğim için mutlu. Amber çalışma odasına gidiyor. Ben çalışma odasına gidiyorum. Amber orada otur diyor. Orada oturuyorum. Masa önümde.

Amber masanın diğer tarafında oturuyor. Amber oyun zamanı diyor. Amber masanın üstüne bir şey koyuyor. Bu nedir diye soruyor Amber. Mavi.

Mavi diyorum. O rengi diyor Amber, bu şey ne diyor. Dokunmak istiyorum. Amber dokunma sadece bak diyor. Şeyin tuhaf biçimi var, buruşuk. Mavi. Üzülüyorum. Bilmemek iyi değil.

Üzülme diyor Amber. Tamam, tamam. Amber dokunabilirsin diyor. Dokunuyorum. Bir giysi parçası. Tişört. Benim için fazla küçük. Amber gülüyor. Aferin, evet bu bir tişört ve sana fazla küçük. Oyuncak bebek için tişört. Amber bebek tişörtünü alıyor ve başka bir şey koyuyor. Bunun da biçimi komik, buruşuk siyah. Dokunmak yok, sadece bak. Buruşuk mavi şey oyuncak bebek içinse buruşuk siyah şey de oyuncak bebek için mi? Amber dokunuyor. Şey düzleşiyor. Alta doğru iki parça çıkıyor. Pantolon. Oyuncak bebek için pantolon diyorum. Amber gülüyor. Aferin, gerçekten aferin. Sally mutlu. Sally gülüyor.

Daha birçok aferin. Sally güzel. Sally iyi.

Öğle yemeğinden sonra Amber geliyor. Ben yerdeki çizgide sürünüyorum ya da önce bir ayağımı sonra diğerini kaldırıyorum. Amber de sürünüyor. Amber de bir ayağını sonra diğer ayağını kaldırıyor. Düşüyor. Gülüyor. Gülmek güzel. Ben de gülüyorum. Daha çok aferin alıyorum. Amber'i seviyorum.

Yerde sürünmeden sonra masada oyun var. Amber masanın üzerine bir şeyler koyuyor. İsimlerini bilmiyorum. Amber konuşuyor. Şuna bak: Amber siyah şeye dokunuyor. Sen de bir şey bul, Amber diyor. Şeylere bakıyorum. Ona benzer şey bulmaya çalışıyorum. Dokunuyorum. Amber gülümsüyor. Aferin. Amber beyaz şeyle siyah şeyi yan yana koyuyor. Aynısını yap, diyor Amber. Korkutucu. Bilmiyorum. Tamam, tamam, diyor Amber. Bilmemen normal. Amber gülmüyor. Normal değil. Siyah şeyi bul. Bak. Beyaz şeyi bul. Yan yana koy. Amber şimdi gülüyor. Aferin.

Amber üç şeyi yan yana koyuyor. Sen de yap, diyor Amber. Bekliyorum. Bir şey siyah, bir şey siyahı olan beyaz, bir şey sarısı olan bir kırmızı. Bak. Siyah şeyi koy. Siyahı olan beyaz şeyi bul. Onu koy. Sonra sansı olan kırmızı şeyi bul, onu da koy. Aferin diyor Amber. Gerçekten aferin. Mutlu. Amber mutlu, ben mutlu. Birlikte mutlu olmak güzel.

Başka insanlar geliyor. Beyaz önlüklü adını bilmiyorum sadece doktor. Bir tanesi renkli kazaklı, ten rengi pantolonlu.

Amber beyaz önlüklüye merhaba doktor diyor. Doktor Amber'le konuşuyor, bu adam onun arkadaşı diyor. Amber bana bakıyor, sonra diğer adama bakıyor. Adam bana bakıyor. Gülüyor ama mutlu değil.

Adam merhaba Lou ben Tom diyor.

Merhaba Tom diyorum. Bana aferin demiyor. Doktorsun diyorum.

Tıp doktoru değilim diyor Tom. Tıp doktoru olmamak ne bilmiyorum.

Amber bu adam seni ziyaret edebilecekler listesinde diyor. Onu önceden tanıyorsun.

Neden önce? Tom mutlu görünmüyor. Tom üzgün görünüyor.

Tom'u tanımıyorum diyorum. Amber'e bakıyorum. Tom'u tanımamak kötü mü?

"Eskiye dair hiçbir şey hatırlamıyor musun?" diyor Tom.

Eskiye? Bu soru beni rahatsız ediyor. Ben bu anı biliyorum. Ben Jim'i, Sally'yi, Amber'ı, doktoru, yatak odasını, banyoyu, nerede yediğimi, nerede oyun oynadığımı biliyorum.

Önemli değil diyor Amber. Sana sonra anlatırız. Önemli değil. İyi gidiyorsun.

Gitsek iyi olacak diyor doktor. Tom'la doktor gidiyor.

Neden önce?

Amber yeni bir sıra yapıyor. Benim yaptığımı yap diyor.

"SİZE ÇOK ERKEN OLDUĞUNU SÖYLEMİŞTİM," DİYOR DR. HENDRICKS KORİDORA ÇIKTIKLARINDA. "Sizi hatırlamayacağını söylemiştim."

Tom tek taraflı camdan yeniden içeri bakıyor. Lou -ya da bir zamanlar Lou- onunla ilgilenen terapiste bakıp, onun yaptığı sıralamayı yaptı. Lou'nun ona boş gözlerle bakıp "Merhaba Tom," deyişini hatırlayınca Tom'un içini bir öfke ve hüzün kapladı.

"Şu anda ona bazı şeyleri açıklamak onu sadece bunalıma sürükler," dedi Hendricks. "Büyük olasılıkla bunları anlamayacaktır."

Tom konuşmakta güçlük çekti zaten çıkan ses de kendisine ait değil gibiydi. "Sizin - sizin ne yaptığınıza dair en ufak bir fikriniz var mı?"

Kendisine zor hakim oluyordu. Arkadaşını bu hale sokan insanların boğazına yapışmak istiyordu.

“Evet. Durumu iyiye gidiyor.” Hendricks’in sesi edepsiz bir biçimde kendinden hoşnutmuş gibi çıkıyordu. “Geçen hafta bu hafta yaptıklarının hiçbirini yapamıyordu.”

Durumu iyiye gidiyormuş! Orada oturup renkli kutuları yan yana dizmek Tom’a göre durumunu iyiye gitmesi anlamına gelmiyordu. Özellikle de Lou’nun şaşırtıcı becerilerinin hatırladığında. “Ancak... biçim düzeni analizi ve üretim onun tanrı vergisi becerileriydi.”

“Beyninin yapısında geniş kapsamlı değişiklikler oldu,” dedi Dr. Hendricks. “Değişiklikler olmaya da devam ediyor. Beyni sanki yıllar öncesine gitti, bir anlamda bir çocuğun beyniyle aynı. Şekil alabilirliği ve uyarlama becerisi çok yüksek.”

Kadının ses tonundaki kendini beğenmişlik Tom’u çileden çıkarıyordu; yaptığı şey konusunda hiçbir kuşkusu olmadığı açıktı. “Bu ne kadar sürecek?” diye sordu.

Hendricks bir süre yanıt vermedi. “Bilmiyoruz. Genetik ve nanoteknolojinin birleşimiyle, hızlandırılmış nöral gelişimle iyileşme sürecinin kısa süreceğini düşünüyoruz - en azından umuyoruz, tıpkı hayvan modelinde olduğu gibi. Ancak tabii insan beyni daha karmaşık.”

“Bunu bu işe başlamadan önce biliyordunuz,” dedi Tom. Sesinin suçlayan bir tonda çıktığının farkındaydı. Diğerlerinin durumunu merak etti, tedaviye kaç kişinin katıldığını hatırlamaya çalıştı. Odada terapistlerle çalışan iki adam daha vardı. Diğerlerinin durumu iyi miydi? Onların adlarını bile bilmiyordu.

“Evet.” Onun bu yumuşak başlı kabullenirliği onu daha beter çileden çıkardı.

“Aklınızda ne vardı?”

“Yardımcı olmak. Sadece yardımcı olmak. Bakın.” Camı işaret etti ve Tom da baktı.

Lou’nun yüzüne sahip olan adam -elbette ifadesine değil— kutuları doğru biçimde yerleştirdikten sonra mutlu bir biçimde masanın diğer tarafında oturan terapistine bakıyordu. Terapist ona bir şey söyledi -Tom camın diğer tarafından kadının ne söylediğini duyamadı, ancak rahat bir biçimde gülümseyerek hafifçe başını sallayan Lou’nun tepkisini

görebiliyordu. Bu hiç Lou'ya benzemiyordu, tuhaf bir biçimde normal bir insandı; Tom nefesinin kesildiğini hissetti.

"Sosyal etkileşimi şimdiden daha normal bir hale geldi. Daha kolay motive olabiliyor; insanlarla birlikte olmaktan hoşlanıyor. Hala çocuksu olmasına rağmen kendinden daha memnun bir kişiliği var. Algı işlemlemesi normale dönmüş görünüyor. Konuşması günden güne ilerliyor. Bu ilerlemeler karşısında kaygı giderici ilaçların dozunu düşürmeye başladık.

"Peki, ya anıları?"

"Bunun için şu anda bir şey söylemek zor. Psikotik kitlelerde yitik anıların yeniden kazanılmasıyla ilgili deneyimlerimiz bir noktaya kadar başarılı olduğumuzu gösteriyor. Çoklu algı kayıtları yaptık ve bunlar yeniden beyne yerleştirilecek. Şu anda girişi biyokimyasal bir ajanla bloke ettik -özel tescilli bir ilaç olduğu için adını veremiyorum- birkaç hafta sonra anıların akışını sağlamaya başlayacağız. Bunu yapmadan önce algı işlemleme ve entegrasyonunun tamamen sabit bir alt yapıya kavuştuğundan emin olmak istiyoruz."

"Yani ona daha önceki hayatını tam olarak vereceğinizden emin değilsiniz?"

"Hayır, ancak kesinlikle umutluyuz. Ve durumu asla travma nedeniyle hafızasını yitirmiş birinden daha beter olmayacak." Onların Lou'ya yaptığı şeye *travma* adı verilebilir diye düşündü Tom. Hendricks konuşmaya devam etti. "Ne de olsa insanlar günlük ve sosyal yaşamla ilgili becerilerini yeniden öğrenebildikleri sürece geçmişe dair anıları olmadan da uyumlu ve bağımsız bir biçimde yaşayabilirler."

"Peki, ya zihni?" dedi Tom sesini yükseltmemeye çalışarak. "Şu anda bir özürlü gibi görünüyor, fakat daha önce neredeyse bir dahiydi."

"Pek öyle söylenemez," dedi Dr. Hendricks. "Yaptığımız testlere göre ortalamanın üstündeydi, bu yüzden on ya da yirmi puanlık bir kayıp olsa bile bu onun bağımsız bir biçimde yaşamasına engel olmaz. Ancak o bir dahi değildi." Sesindeki kuşkusuzluk, Lou'yu elden çıkarmış olmanın serinkanlılığı kasten yapılan zalimlikten daha beter geliyordu kulağa.

"Onu daha önceden -ya da diğerleri- tanıyor muydunuz?" diye sordu Tom.

"Hayır, elbette hayır. Onlarla bir kez karşılaştım ancak onları kişisel olarak tanımam pek uygun olmazdı. Test sonuçları bende var ve onlarla

yapılan görüşmeler ve hafıza kayıtları rehabilitasyon ekibinin psikologları tarafından tutuluyor.”

“O sıra dışı bir adamdı,” dedi Tom. Kadının yüzüne baktı ve yaptığı şeyden duyduğu gurur ve işine dönmek için telaştan başka bir şey göremedi. “Umarım yine öyle olur.”

“En azında otizmli olmayacak,” dedi sanki bu her şeyi haklı çıkarıyormuş gibi.

Tom otizmli olmanın o kadar kötü bir şey olmadığını söyleyecekti ki, vazgeçti. Onun gibi biriyle tartışmanın anlamı yoktu, en azından orada ve şimdilik, ancak Lou için artık çok geçti. Bu kadın, Lou’nun iyileşmesi için tek umuttu -bu düşünce tüylerini ürpertti.

“Biraz daha iyi olduğunda yine gelmelisiniz,” dedi Dr. Hendricks. “Ve başarımızı daha iyi takdir edebilirsiniz. Sizi ararız.” Yine geleceğini düşünmek midesini kasıyordu, ama bu kadarını Lou’ya borçluydu.

Dışarı çıktığında Tom montunun fermuarını çekti ve eldivenlerini giydi. Acaba Lou kışın geldiğini biliyor muydu? Birimin içinde dışarıya bakan pencere görmemişti. Öğle sonrasının kasvetli havası ve ayaklarının altındaki çamur ruh halinin bir yansımasıydı.

Eve gidene kadar tıbbi araştırmalara lanet edip durdu.

KARŞIMDA BİR YABANCIYLA MASADA OTURUYORUM, BU BEYAZ ÖNLÜKLÜ BİR KADIN. Uzun zamandır burada olduğuma dair içimde bir his var ancak neden olduğunu bilmiyorum. Bu tıpkı araba kullanırken başka bir şey düşünüp, arada neler olup bittiğini anlamadan birkaç kilometre fazla yol gitmek gibi bir şey.

Sersemliği atıp, kendine gelmek gibi bir şey. Nerede olduğumdan ya da ne yapıyor olduğumdan emin değilim.

“Üzgünüm,” diyorum. “Bir an için dalmışım. Yeniden söyler misiniz?”

Kadın şaşkınlıkla bana bakıyor; gözleri açılıyor.

“Lou? iyi misin?”

“İyiyim,” diyorum. “Sadece biraz sersem gibiyim...”

“Kim olduğunu biliyor musun?”

“Elbette,” diyorum. “Ben Lou Arrendale.” Kendi adımı bilemeyeceğimi neden düşündüğünü anlayamıyorum.

“Nerede olduğunu biliyor musun?”

Çevreme bakınıyorum. Kadının üzerinde beyaz bir önlük var; oda belli belirsiz bir biçimde ya okul ya da bir klinik gibi görünüyor bana.

“Tam olarak değil,” diyorum. “Bir çeşit klinik mi?”

“Evet,” diyor. “Hangi günde olduğumuzu biliyor musun?”

Bir an hangi günde olduğumuzu bilmediğimi fark ediyorum. Duvarda bir takvim ve saat var ancak takvim Şubat ayını göstermesine rağmen bir tuhaflık hissediyorum. En son sonbahardan bir şeyler hatırlıyorum.

“Bilmiyorum,” diyorum. Korkmaya başlıyorum. “Neler oldu? Hastalandım mı yoksa bir kaza mı geçirdim?”

“Bir beyin ameliyatı geçirdin,” diyor. “Bu konuda bir şey hatırlıyor musun?”

Hatırlamıyorum. Bir şeyler hatırlamaya çalıştığımda ortada yoğun bir sisten ve karanlıktan başka bir şey yok. Başıma dokunmak için elimi uzatıyorum. Ağrı ya da acı yok. Elime dikiş gelmiyor. Saçımda da bir anormallik yok.

“Kendini nasıl hissediyorsun?” diye soruyor.

“Korkmuş,” diyorum. “Neler olduğunu bilmek istiyorum.”

BİRKAÇ HAFTADIR KENDİ BAŞIMA AYAKTA DURABİLİYOR VE YÜRÜYEBİLİYORUM, SÖYLEDİKLERİ YERE GİDİYORUM, SÖYLEDİKLERİ YERE OTURUYORUM. Her şeyin farkındayım; dünü hatırlıyorum, gerçi daha önceki günler belirsiz.

Öğle sonralarında fizik tedavisi görüyorum. Haftalardır yatakta olduğum için zayıf düşmüşüm, yürüyememişim. Artık güçleniyorum.

Spor salonunda bir yukarı bir aşağı yürümek sıkıcı geliyor. Yanlarında korkulukları olan bir merdiven var ve ben inip çıkma egzersizleri yapıyorum ancak bu da çok sıkıcı geliyor. Fizyoterapistim Missy, top oynamayı teklif ediyor. Nasıl oynandığını hatırlamıyorum, bana topu atıyor ve ona geri atmamı söylüyor. Benden sadece birkaç metre ötede oturuyor. Ben topu ona atıyorum o da bana geri atıyor. Çok kolay. Geri çekilip topu

tutuyorum. Yeniden ona atıyorum. Çok kolay. Eğer vurursam ses çıkaracağını söylediği bir hedef gösteriyor. Dört metreden vurmak kolay; sekiz metrede birkaç kez ıskalıyorum ancak sonra her defasında hedefi vuruyorum.

Geçmişi pek fazla hatırlayamasam da zamanımın çoğunu topu tutup atmakla geçirdiğimi sanmıyorum. Gerçek insanların oynadığı, gerçek top oyunları bundan daha karmaşık olmalı.

BU SABAH KENDİMİ DAHA DİNLENMİŞ VE GÜÇLÜ HİSSEDİYORUM. Dünden ve ondan önceki günden ve ondan daha önceki günden bir şeyler hatırlıyorum. Jim beni kontrol etmeye gelmeden önce giyinmiş ve kimse bana tarif etmeden yemek salonunu bulmuştum. Kahvaltılar çok sıkıcı; sadece sıcak ya da soğuk tahıl ezmeleri, muz ve portakal var. Ya sıcak tahıl ezmeleriyle, muz veya portakal ya da soğuk tahıl ezmeleriyle muz veya portakal alabiliyorum, o kadar. Çevreme baktığımda, isimlerini hatırlamak birkaç dakikamı alsa da tanıdık insanlar görüyorum. Dale. Eric. Cameron. Onları önceden tanıyorum. Onlar da tedavi gurubundaydılar. Daha fazla kişi vardı; onların nerede olduklarını merak ediyorum.

“Keşke waffle olsa,” diyor Eric masaya oturduğumda. “Aynı şeyleri yemekten bıktım.”

“Sanırım isteyebiliriz,” diyor Dale. “Ancak bir işe yarayacağını sanmıyorum.”

“Bunlar sağlıklı yiyecekler olmalı,” diyor Eric. Dalga geçiyor; hepimiz gülüyoruz.

Ne yemek istediğimden emin değilim ancak tahıl ezmesi ve meyve olmadığı kesin. Daha önce sevdiğim yiyecekler belli belirsiz kafamdan geçiyor. Diğerlerinin neler hatırladığını merak ediyorum; onların da nelerden hoşlandığını bildiğimi sanıyorum ancak bunun nasıl olabildiğini anlamıyorum.

Hepimiz sabahları çeşitli terapiler alıyoruz; konuşma, zihinsel, günlük yaşam becerileri. Net olmasa da bunları uzun zamandır her sabah yaptığımı hatırlıyorum.

Bu sabah bana inanılmaz sıkıcı geliyor. Sürekli sorular ve talimatlar. Lou, bu nedir? Bir kase, bir bardak, bir tabak, bir sürahi, bir kutu... Lou, mavi bardağı sarı sepetin içine koy - ya da yeşil kurdeleyi kırmızı kutunun üzerine koy ya da kutuları yan yana diz ya da bunlar gibi gereksiz şeyler. Terapistin elinde birtakım işaretler koyduğu bir form var. Formun başlığını okumaya çalışıyorum ancak tersten okumak zor. Sanırım eskiden bunu kolaylıkla yapabiliyordum. Bunun yerine ben de kutuların üzerindeki etiketleri okuyorum: TANISAL BECERİ SETİ 1, GÜNLÜK YAŞAM BECERİ SETİ 2.

Odaya göz gezdiriyorum. Hepimiz aynı şeyleri yapmıyoruz ancak hepimiz terapistlerle birebir çalışıyoruz. Bütün terapistlerin üzerinde beyaz önlük var. Bu beyaz önlüklerin altında hepsinin farklı renkte giysisi var. Odanın karşısındaki dört masaların üzerinde dört bilgisayar duruyor. Onları neden hiç kullanmadığımızı merak ediyorum. Şimdi bilgisayarların ne olduğunu ve onlarla neler yaptığımı biraz hatırlıyor gibiyim. Bunlar sözcüklerle, sayılarla ve resimlerle dolu kutucuklar ve bunlardan sorulara yanıt alınabiliyor. Sorulara kendim yanıt vermektense, onlara yanıt verecek bir makinem olsun isterdim.

“Bilgisayarı kullanabilir miyim?” diye soruyorum Janis’e, konuşma terapistim.

Şaşırmış görünüyor. “Bilgisayarı kullanmak mı? Neden?”

“Bunlar çok sıkıcı,” diyorum. “Bana sürekli aptalca sorular soruyorsunuz ve aptalca şeyler yapmamı istiyorsunuz; hepsi çok kolay.”

“Lou, bunların sana yardımı olacak. Zekanı anlamaya çalışıyoruz.” Bana çocukmuşum ve pek akıllı değilmişim gibi bakıyor.

“Sıradan sözcükleri biliyorum; bilmek istediğin bu mu?”

“Evet, ancak ilk uyandığında bunları bile bilmiyordun,” diyor. “Bak, bir sonraki aşamaya geçebilirim.” Eline başka bir test kitapçığı alıyor. “Bakalım, buna hazır mısın ancak zor gelirse aldırma...”

Resimlerle sözcükleri eşleştirmem gerekiyor. Sözcükleri okuyor, ben de resimleri gösteriyorum. Çok kolay; birkaç dakikada bitiriyorum. “Eğer sözcükleri benim okumama izin verirseniz daha çabuk biter,” diyorum.

Yine şaşırmış görünüyor. “Sözcükleri okuyabiliyor musun?”

“Elbette,” diyorum, şaşkınlığına şaşırıyorum. Ben bir yetişkinim; yetişkinler okuyabilir. Kendimi rahatsız hissediyorum, okuyamadığıma dair

belli belirsiz bir anı beliriyor kafamda harfleri okuyamamakla, biçimleri diğerlerinden ayıramamakla ilgili. “Daha önce okuyamıyor muydum?”

“Evet, uyandıktan hemen sonra okuyamamıştın,” diyor. Bana başka sözcüklerin ve resimlerin bulunduğu başka bir liste veriyor. Sözcükler kısa ve basit: *ağaç, bebek, kamyon, araba, tren.* Başka bir liste daha veriyor; bu listede hayvanlar var. Sonra da bazı gereçlerin olduğu başka bir liste. Hepsi çok kolay.

“Hafızam geri geliyor,” diyorum. “Tüm bu sözcükleri hatırlıyorum.”

“Öyle görünüyor,” diyor. “Okuduğunu anlayabilme testlerine ne dersin?”

“Tabii,” diyorum.

Bana ince bir kitapçık veriyor. İlk paragraf beyzbol oynayan iki çocukla ilgili. Sözcükler çok kolay; benden istediği gibi yüksek sesle okuyorum, bir süre sonra sanki metni aynı biçimde okuyan ancak iki farklı mesaj algılayan, iki kişiymişim gibi hissediyorum. Duruyorum.

“Ne oldu?” diye soruyor ben okumayı kesince.

“Ben -ben bilemiyorum. “Çok komik.” Komik derken gülünesi bir şey kastetmiyorum, tuhaf bir şey bu. Kişiliklerden bir tanesi okuduğunu, Bill beyzbol sopasını kırıp bunu itiraf etmediği için Tim’in kızdığını anlıyor; diğer kişilikse sopayı babası verdiği için Tim’in kızdığını anlıyor. Aşağıdaki soruda Tim’in neden kızdığı soruluyor. Yanıtı bilmiyorum. Emin değilim.

Bunu terapiste açıklamaya çalışıyorum. “Tim doğum günü için bir beyzbol sopası değil, bisiklet istemişti. Tim bu yüzden kızmış olabilir ya da Bill’in babasının verdiği sopayı kırmasına kızmış olabilir. Neye kızdığını bilmiyorum çünkü hikaye bana yeterli bilgiyi vermiyor. Terapist kitapçığa bakıyor. “Hmm. Cevap anahtarında C’nin doğru olduğu yazıyor ancak senin ikilemini anlıyorum. Bu iyi, Lou. Sosyal ayrıntıları anlayabiliyorsun. Bir başkasını dene.”

Başımı sallıyorum. “Bunun düşünmek istiyorum,” diyorum. “Bunlardan hangisinin benim yeni kişiliğim olduğunu bilmiyorum.”

“Ama Lou-” diyor.

“İzninizle.” Sandalyemi geri itip, ayağa kalkıyorum. Bunu yapmanın kabalık olduğunu biliyorum; bunu yapmam gerektiğini de biliyorum. Sonra bir an için oda aşırı aydınlanıyor, sanki her köşe keskin parlak bir çizgiyle ışıldıyor. Derinliği kavramak güç; masanın kenarına çarpıyorum. Işık kararıyor; köşelerdeki parlaklıklar sönüyor. Dengemi kaybettiğimi

hissediyorum... sonra bir elim masanın kenarında kendimi yerde emeklerken buluyorum.

Masanın sert kenarını elimin altında hissedebiliyorum; ahşap kaplama. Suntanın içindeki parçacıkları görebiliyorum. Havalandırmadan gelen havayı ve ciğerlerime dolan havayı hissedebiliyorum. Kalp atışımı hatta kulağımın içinde seslerin akışıyla hareketlenen kıllarımı bile hissedebiliyorum -bunların kıl olduğunu nereden biliyorum? Kokuların saldırısına uğruyorum; kendi ekşi kokumu, yer döşemesinin temizlik malzemesinin kokusunu, Janis'in tatlı kozmetik kokusunu duyuyorum.

İlk uyandığımda da böyleydi. Şimdi hatırlıyorum; algı verilerinin içinde uyanıyorum, verilerin içinde boğuluyorum, dengemi bulmakta güçlük çekiyorum, aşırı yüklenmeden kurtulamıyorum. Zaman geçtikçe ışığın, karanlığın, renklerin, biçimlerin, seslerin, kokuların, tatların ve dokuların biçim düzenlerini anlamlandırmak için verdiğim mücadeleyi hatırlıyorum.

Yerler pastel gri üzerine, koyu gri benekli plastik karolarla kaplı, masa ahşap kaplamalı suntadan yapılmış; şu anda terapi odasındayım. Ben Lou Arrendale, bir zamanlar otizmli olan, ancak şimdi kim olduğu bilinmeyen Lou Arrendale.

Başımı kaldırıp duvara kadar uzanan yer döşemelerine bakıyorm; dalgalanıyor sonra sabitleşiyor. İşçiler bunları düz olarak döşemişler ancak gerçekten düz değiller, ancak önemi yok; alışkanlık gereği düz deniyor. Onu düz görebilirim.

"Sen iyi misin? Lou, lütfen... bana yanıt ver!"

Yeterince iyiyim. "İyiyim," diyorum Janis'e. Yeterince iyiyim ancak gerektiği kadar iyi değilim. Korkmuş görünüyor. Onu korkuttum. Onu korkutmak istememiştim. Birini korkutunca onu rahatlatmak gerek. "Üzgünüm," diyorum. "Bu da o anlardan biriydi."

Biraz rahatlıyor. Doğrulup, ayağa kalkıyorum. Duvarlar pek düz gibi görünmüyor ancak yeteri kadar düzler.

Ben yeterince Lou'yum. Önceki Lou ve şimdiki Lou, önceki Lou bana onca yılın deneyimlerini ödünç veriyor, bunlar onun asla tam olarak anlayamadığı deneyimler ve şimdiki Lou değerlendiriyor, yorumluyor ve yeniden değerlendiriyor. Her ikisi de benim içimde - her ikisine de *sahibim.*

"Biraz yalnız kalmaya ihtiyacım var," diyorum Janis'e. Yeniden endişelenmiş görünüyor. Benim için endişelendiğini biliyorum; yalnız kalmayı istememi onaylamadığını biliyorum.

“İnsanlarla etkileşimini kesmemen gerekiyor,” diyor.

“Biliyorum,” diyorum. “Ancak insanlarla gün içinde saatlerimi geçiriyorum. Şu anda yalnız kalmaya ve olan biteni anlamaya ihtiyacım var.”

“Bana anlat, Lou,” diyor. “Neler olduğunu anlat.”

“Anlatamam,” diyorum. “Zamana ihtiyacım var...” Kapıya doğru adım atıyorum. Yanından geçerken masa biçim değiştiriyor; Janis biçim değiştiriyor; kapı ve duvarlar tıpkı sarhoş bir adam gibi üzerime geliyor -sarhoş bir adamı nerede görmüş olabilirim? Nereden biliyorum? Bunu nasıl hatırlıyorum ve düz olmayan bir yer döşemesini nasıl düz olarak kabul edebiliyorum? Küçük bir çabayla kapı ve duvarların da düz olmasını sağlıyorum; elastikleşmiş olan masa da eski dikdörtgen biçimini alıyor.

“Ama Lou, algı sorunları yaşıyorsan doktorların ilaçlarının dozlarını ayarlaması gerekiyor.”

“Ben iyiyim,” diyorum arkama bakmadan. “Sadece bir molaya ihtiyacım var.” Tartışmanın sonu: “Tuvalete gitmem gerekiyor.”

Az önce olan şeyin algı bütünleşmesi ve görsel işlemlemeyle ilgili bir şey olduğunu biliyorum -ya da bir şekilde hatırlıyorum. Yürümek tuhaf. Yürüdüğümü biliyorum; bacaklarımın kolayca hareket ettiğini hissediyorum. Ancak ben sendelediğimi, ardı ardına tuhaf hareketler yaptığımı sanıyorum. Ayak sesleri duyuyorum, ayak seslerinin yankılanmasını ve yeniden yankılanmasını duyuyorum.

Önceki Lou bana bunun eskiden, küçüklüğünden beri böyle olmadığını söylüyor. Önceki Lou bana erkekler tuvaletinin kapısına odaklanmamı ve içeri girmemi söylerken, şimdiki Lou

kendisine yardımcı olması için okuduğu kitapların ya da duyduklarının anılarını kurcalıyor.

Erkekler tuvaleti sessiz; burada başka kimse yok. Porselen figürlerden, parlak metal kapı kollarından ve borulardan gelen ışık gözüme yansıyor. Tuvaletin sonuna doğru iki kabin var; birine girip kapıyı kapatıyorum.

Önceki Lou yer karoları, duvar karolarına bakıp kabinin hacmini hesaplamaya çalışıyor. Şimdiki Lou yumuşak ve karanlık bir yere sığınıp sabaha kadar orada kalmak istiyor.

Şu anda sabah. Hala sabah ve biz -ben- daha öğle yemeği yemedik. Nesne kalıcılığı. Nesne kalıcılığına ihtiyacım var. Önceki Lou’nun bu konuda bir kitapta okuduğu şey benim aklıma geliyor -bu onun okuduğu ve

benim hem hatırladığım, hem de hatırlamadığım bir kitap. Nesne kalıcılığı bebeklerde olmuyor, yetişkinlerde oluyor. Doğuştan kör olup da körlüğü tedavi edilmiş kişiler bunu öğrenemiyorlar: bir masanın yanından geçerken, masanın bir şekilden başka bir şekle girdiğini görüyorlar.

Ben doğuştan kör değildim. Önceki Lou'nun görsel işlemlemesinde nesne kalıcılığı vardı. Benim de olması gerekiyor. Aslında o hikayeyi okuyana kadar vardı...

Kalp atışlarımın yavaşladığını hissediyorum. Eğilip, yer karolarına bakıyorum. Onların boyutlarına, zeminin ne kadar yer kapladığına ya da kabinin hacminin ne kadar olduğuna aldırmıyorum. Eğer burada mahsur kalmış ve sıkılmış olsaydım tüm bunları hesaplayabilirdim, ancak şu anda sıkılmış değilim. Kafam karışık ve endişeliyim.

Neler olduğunu bilmiyorum. Beyin ameliyatı? Ne bir yaram, ne dikişlerim ne de saçlarımda kazınmış bir yer var. Acil bir müdahale miydi?

Çeşitli duygular içindeyim: korku sonra öfke ve sanki bir büyüyüp bir küçülüyormuş gibi hissediyorum. Öfkelendiğimde ben büyüyorum ve diğer her şey küçülüyor. Korktuğumda ben küçülüyorum ve diğer her şey büyüyor. Bu duygularımla oynuyorum ve kabinin boyut değiştirmesini şaşkınlıkla izliyorum. Gerçekte boyut değiştirmesi imkansız. Peki, değiştirseydi anlayabilir miydim?

Aniden kafamda bir müzik beliriyor, piyano. Yumuşak bir biçimde akıyor, düzenli bir ses... gözlerimi sımsıkı kapatıyorum ve yine rahatlıyorum. Aklıma bir isim geliyor: Chopin. Bir etüt. Bir etüt çalışması... hayır, bırak müzik aksın; düşünme.

Ellerimi kollarımın üzerinde gezdiriyorum, tüylerin yayılma biçimini hissediyorum. Bu beni rahatlatıyor ancak devam etmeme gerek yok.

"Lou! Orada mısın? İyi misin?" Bu günlerdir benimle ilgilenen görevli Jim. Kafamdaki müzik giderek kayboluyor, ancak tenimin altında dalgalanarak beni rahatlattığını hissediyorum.

"İyiyim," diyorum. Sesimin daha sakin çıktığını duyabiliyorum. "Sadece bir molaya ihtiyacım vardı, o kadar."

"Dışarı çıksan iyi olacak, dostum," diyor. "Buradakiler kafayı yemeye başladılar bile."

İç geçirerek kalkıyorum ve kapıyı açıyorum. Yürürken nesne kalıcılığının biçimini koruduğunu görebiliyorum; kapılar ve duvarlar olmaları gerektiği

gibi düz; nesnelerin üzerinden yansıyan parlak ışık beni rahatsız etmiyor. Jim bana sırıtıyor. “İyi misin, dostum?”

“İyiyim,” diyorum yine. Önceki Lou müziği severdi. Önceki Lou dengesini bulmak için müziği kullanırdı... önceki Lou’nun müziklerinin ne kadarını hatırlayacağımı merak ediyorum.

Janis ve Dr. Hendricks koridorda bekliyorlar. Onlara gülümsüyorum. “Ben iyiyim,” diyorum. “Gerçekten tuvalete gitmem gerekiyordu.”

“Ancak Janis senin düştüğünü söyledi,” diyor Dr. Hendricks.

“Ufak bir dengesizlikti,” diyorum. “Okurken bir karmaşa yaşadım... algılarımda bir karışıklık oldu, fakat şimdi geçti.” Emin olmak için koridorun her iki tarafına bakıyorum. Her şey normal görünüyor. “Bana gerçekten neler olduğu hakkında sizinle konuşmak istiyorum,” diyorum Dr. Hendricks’e. “Bana beyin ameliyatı dediler, görebildiğim kadarıyla bir iz yok. Ve beynimde neler olup bittiğini öğrenmek istiyorum.”

Dudaklarını büzüyor ve sonra başını sallıyor. “Pekala. Danışmanlardan biri bunu sana açıklayacak. Ama sana şu kadarını söyleyebilirim, bizim yaptığımız ameliyatlarda artık kafanda kocaman delikler açmıyoruz. Janis, onun için bir randevu ayarla.” Sonra yürüyüp gidiyor.

Ondan pek hoşlandığımı sanmıyorum. Onun birçok sır sakladığını hissediyorum.

KIZIL SAKKALI, NEŞELİ GENÇ BİR ADAM OLAN DANIŞMANIN, BANA NELER YAPTIKLARINI ANLATTIĞINDA ŞOK GEÇİRİYORUM. Önceki Lou buna nasıl izin verdi? Böyle bir riski nasıl göze aldı? Onu omuzlarından yakalayıp, sarsmak istiyorum ancak o artık benim. Ben onun geleceğiyim, o da benim geçmişim. Bunu danışmanıma söylemiyorum, büyük olasılıkla benim deli olduğumu düşünecektir. Sürekli güvende olduğuma ve benimle ilgileneceklerine inandırmaya çalışıyor; sakin ve rahat olmamı istiyor. Dışardan bakıldığında sakin ve rahatım. İçimde ikiye ayrılmış durumdayım; adamın kravatının dokusunun biçim düzenini anlamaya çalışan önceki Lou’yu omuzlarından tutup sarsmak ve danışmana gülmek ve güvende olmak ya da ilgilenilmek istemediğimi

söylemek istiyorum. Bunları artık geçtim. Onun güvende olmaktan kastettiği şey için artık çok geç ve ben artık kendimle ilgilenebilirim.

GÖZLERİM KAPALI YATAĞIMDA YAŞADIKLARIMI DÜŞÜNÜYORUM. Aniden kendimi uzay boşluğunda ve karanlıkta asılı kalmış hissediyorum. Küçücük ve renkli ışık parçacıklarından çok uzakta. Onların yıldızlar olduğunu ve belirsiz olanların da galaksiler olduğunu biliyorum. Yine müzik başlıyor, yine Chopin. Yavaş, dalgın nerdeyse hüzünlü. E minör gibi bir şey. Sonra başka bir müzik geliyor, farklı bir duygu yaratıyor: daha güçlü ve tıpkı altımda yükselen bir okyanus dalgası gibi, ancak bu ışık dalgası.

Renkler yer değiştiriyor: analize gerek yok, uzak yıldızlara doğru gidiyorum, giderek daha hızlı bir biçimde uzayın merkezine ve zamana doğru ilerliyorum.

Uyandığımda kendimi daha önce hiç olmadığım kadar mutlu hissediyorum ve bunun nedenini bilmiyorum.

TOM YENİDEN GELDİĞİNDE BU DEFA ONU TANIYORUM VE DAHA ÖNCE DE GELDİĞİNİ HATIRLIYORUM.

Ona söyleyecek çok şeyim, soracak çok sorum var. Önceki Lou, Tom'un onu herkesten daha iyi tanıdığını düşünüyor. Eğer elimden gelseydi önceki Lou'nun onu karşılamasını isterdim. Ancak bu artık imkansız.

"Birkaç gün sonra çıkacağız," diyorum. "Apartman yöneticisiyle konuştum bile, ben gitmeden elektriği açacak ve her şeyi hazırlayacak."

"Kendini nasıl hissediyorsun?" diye soruyor.

"İyi," diyorum. "Bunca zamandır geldiğin için teşekkür ederim; seni tanıyamadığım için üzgünüm."

Başını eğiyor; gözlerinin dolduğunu görebiliyorum; göz- yaşlarından dolayı utanıyor. "Bu senin hatan değildi, Lou." "Hayır, ancak endişelendiğini biliyorum," diyorum. Önceki Lou bunu bilemeyebilirdi, fakat ben biliyorum. Tom'un başkalarını gerçekten önemsediğini

anlayabiliyorum; onun yüzünü bile hatırlamadığımda kendisini nasıl hissetmiş olabileceğini hayal ediyorum.

“Bundan sonra ne yapacağını biliyor musun?” diye soruyor. “Akşam okulları konusunda senden bilgi almak istiyorum,” diyorum. “Üniversiteye geri dönmek istiyorum.”

“İyi fikir,” diyor. “Kabul edilmen için sana kesinlikle yardımcı olurum. Ne okumak istiyorsun?”

“Astronomi,” diyorum. “Ya da astrofizik. Tam olarak emin değilim ancak ikisinden biri. Uzaya gitmek istiyorum.”

Şimdi biraz üzgün görünüyor ve zoraki gülümsediğini fark ediyorum. “Umanın istediğin olur,” diyor. Sonra fazla itici olmaktan kaçınarak, “Akşam okulları eskrim yapman için sana fırsat vermeyebilir,” diyor.

“Vermez,” diyorum. “Ancak neler yapabileceğimi görmek istiyorum. Eğer uygunsa sizleri ziyarete gelirim.”

Rahatlamış görünüyor. “Elbette, Lou. Senin izini kaybetmek istemem.”

“İyi olacağım,” diyorum.

Başını sallıyor. “Biliyorum, olacaksın. Gerçekten iyi olacağını düşünüyorum.”

SON

SON YEDİ YILDA YAPTIĞIM HER ŞEY BUNA ODAKLI OLMUŞ OLMASINA RAĞMEN HÂLÂ GERÇEKLEŞTİĞİNE İNANAMIYORUM. Burada masamda oturmuş notlarımı alıyorum ve masam bir uzay gemisinde ve uzay gemisi uzayda ve uzay yıldızların ışıklarıyla dolu. Önceki Lou içimde neşeli bir çocuk gibi dans ediyor. İş tulumum içinde çok ağırbaşlı görünsem de dudaklarımın kenarından hiç kaybolmayan gülümsemeyi hissedebiliyorum. Her ikimiz de aynı müziği duyuyoruz.

Kimliğimin üzerinde akademik derecem, kan grubum ve erişim yetkim belirtiliyor... ancak belirtilmeyen tek şey hayatımın kırk yılını bir engelli, bir otizmli olarak geçirdiğim. Bazı insanlar elbette bunu biliyorlar; şirketin çalışanları üzerinde yapılan dikkat kontrolü tedavisinin başarısızlığıyla ilgili basında kötü haberler çıktı. Bailey özellikle medya için en ilginç haber oldu. İşler onun için ne kadar kötü gittiğini haber arşivlerini okuyana kadar bilmiyordum; onu görmemize asla izin vermediler.

Bailey'i özlüyorum. Onun başına gelenler hiç adil değildi ve benim hatam olmasa da yine de kendimi suçlu hissediyorum. Linda ve Chuy'ı da özlüyorum; tedavinin benim üzerimdeki etkisini gördükten sonra keşke onlar da kabul etselerdi, diye düşünüyorum. Gerçi Linda ben doktoramı tamamladıktan sonra tedaviyi kabul etti ve hala rehabilitasyon görüyor. Ancak Chuy asla kabul etmedi. Onu son gördüğümde kendi halinden oldukça mutlu görünüyordu. Tom'u, Lucia'yı, Marjory'yi ve diğer arkadaşlarımı da çok özlüyorum. İyileşme sürecimde bana çok yardımcı oldular. Önceki Lou'nun Marjory'ye aşık olduğunu biliyorum ancak tedaviden sonra ona yeniden baktığımda içimde hiçbir şey hissetmedim. Bir seçim yapmam gerekiyordu -tıpkı önceki Lou gibi- ben ilerlemeyi, başarıyı riske atmayı, yeni arkadaşlar edinmeyi ve şimdi olduğum Lou olmayı tercih ettim.

Dışarıda bir karanlık var: bizim hala bilmediğimiz bir karanlık. O her zaman orada bekleyecek; o her zaman ışığın önünde. Karanlığın hızının ışığın hızından daha fazla olması önceki Lou'nun hep kafasını kurcalıyordu.

Ben halimden memnunum çünkü ben asla sona varmayacağım, hep ışığın peşinde olacağım.

Şimdi artık sorular sorabiliyorum.

